L A ZAN DE R DUMNEZEU și LUMEA (Viziunea despre lume a părintelui Serghie Bulgakov) VOLUMUL I YMCA PRESS PA RIGE Biblioteca "Runivers" Biblioteca "Runivers" Ό Sergiu Bulgakov (în) Dumnezeu să binecuvânteze, există pace - ei trăiesc în al doilea, Și viețile oamenilor sunt instantanee și mizerabile, O persoană care iubește lumea și crede în Dumnezeu poate ține greutatea în sine (I Gumă și leu) Biblioteca "Runivers" DE LA AUTOR Această carte a fost concepută și în cea mai mare parte compilată în timpul vieții pr Sergius Când a fost scrisă "Mireasa lui Apshcha", lucrarea filozofică și teologică a pr Sergius părea complet și a devenit posibil să fie considerat un sistem integral Și când în toamna anului m-am îndreptat către el cu o cerere de binecuvântare a lucrării dedicate analizei viziunii sale asupra lumii, nu numai că și-a dat acordul și aprobarea, ci și-a tratat cartea cu mare atenție Capitol după capitol, mi-a citit manuscrisul, făcând notițe, corectând inexactitățile, adăugând la neajunsuri Astfel au fost citite părțile I și II și primul capitol din partea a III-a Restul a fost scris după moartea lui Referitor la metoda pe care am ales-o - de a-și exprima gândurile, dacă se poate, cu propriile sale cuvinte - pr Sergius mi-a spus că această metodă este cea mai complicată și mai lentă, dar cea mai sigură Toate acestea îmi dau încredere că, punând la dispoziție pr Sergius, chiar l-am expus, și nu un schimb de gânduri despre asta Sistem despre Serghie va deveni cu siguranță în timp obiectul unui studiu critic și al receptării bisericești Până acum, această lucrare nu a început încă Această lucrare nu face decât să pregătească terenul pentru aceasta, sistematizând gândurile pr Serghie, prezentând într-o formă prescurtată ceea ce este cuprins în bogăția nemărginită a scrierilor sale Dar nici geneza gândurilor sale, nici critica lor, nici analiza influențelor asupra pr Cititorul nu-l va găsi aici pe Sergius alți gânditori; Scopul acestei cărți este doar de a expune sistemul de o d Sergius, pentru a o ajuta să o înțeleagă, pentru a încuraja o pătrundere mai profundă în gândul lui Timp de douăzeci de ani mi s-a oferit ocazia să trăiesc și să lucrez în lumina înțelepciunii și inspirației lui Acest cel mai bun moment al vieții mele a fost încununat cu singura fericire rară: ocazia de a scrie despre iubitul meu profesor în timpul vieții sale, de a vorbi cu el despre ceea ce a scris, de a-i asculta propriile cuvinte despre munca mea, plin de smerenie și dragoste martie Biblioteca "Runivers" PARTEA I Biblioteca "Runivers" CARACTERISTICI SERGII CA GANDITOR SI SCRIITOR Acest studiu își propune să înțeleagă opera filozofică și teologică a părintelui Serghie Bulgakov în totalitatea și unitatea sa interioară, interpretând-o în ansamblu, înțelegând-o ca sistem Drept urmare, tot ceea ce are legătură cu viața pr Sergius - biografia sa uimitoare, influențele pe care le-a experimentat în drumul său filozofic, semnificația sa în istoria gândirii ruse, locul său în biserica rusă rămân în afara domeniului muncii noastre Avem de-a face cu opera sa teologică și filosofică, fixată în lucrările sale tipărite (și parțial inedite) și reprezentând - în aspirația sa interioară și patosul filosofic - o unitate integrală care ne permite să vorbim despre sistemul său Din acest punct de vedere, gândirea lui trebuie studiată în afara timpului și independent de cadrul său istoric; ca gânditor Serghie este un contemporan al marilor filozofi și teologi ai trecutului, iar semnificația creațiilor sale devine clară tocmai din compararea lor cu aceste repere "eterne" ale gândirii umane Cu toate acestea, pentru o mai bună perspectivă asupra stilului și naturii gândirii despre Sergius, trebuie, cel puțin pe scurt, să atingem acele

date personale care ne-au influențat gândirea nu ca evenimente unice, ci ca factori care acționează constant și inerenți naturii creativității sale spirituale Acestea, pe de o parte, includ acele trăsături care îl caracterizează ca gânditor - om de știință, filozof și teolog; și, pe de altă parte, acele condiții ale realității din jurul lui care i-au influențat sistemul, oferindu-i un anumit "limbaj" istoric, datorită căruia aparține nu numai tezaurului înțelepciunii umane ca atare, ci unei anumite epoci în dezvoltarea gândirii rusești Primii factori "personali" includ, în primul rând, acea trăsătură a pr Sergius, care este cel mai bine descris de termenul preferat al lui Dostoievski - "sol" Fiul unui preot din generația G a preoției, legat de toate firele lui phi unsprezece Biblioteca "Runivers" ființă fizică și spirituală cu poporul său și trecutul lor, pr Sergius în toate perioadele vieții și-a simțit adânc înrădăcinarea în realitatea natală, în toată bogăția, plinătatea și adevărul vieții rusești Acest simț al realității, această fuziune profundă (deși uneori inconștientă) a sufletului cu ființa suprapersonală de natură nativă, băștinași, biserică natală, au fost pentru pr Sergius ca acel far călăuzitor, a cărui lumină l-a eliberat întotdeauna de puterea schemelor abstracte, chiar dacă ideale Dezamăgirea lui față de marxism este de înțeles: sălbăticia economismului abstract nu a putut să țină multă vreme sufletul rus adevărul și talentat; iar calea "de la marxism la idealism" a fost calea comună a multor gânditori și oameni de știință, împărțindu-se! pasiunea tânără Sergius Dar, după ce au trecut printr-o filozofie idealistă și către o viziune religioasă asupra lumii, soarta lor s-a dovedit a fi diferită; căci dacă pentru mulți această nouă atitudine a însemnat o altă orientare a gândirii, o altă perspectivă filozofică și științifică, atunci pentru pr Serghie, era o chestiune de viață și de autodeterminare spirituală "Pământul" D}tpi-ului său l-a chemat în mod imperios la o realitate concretă și istorică Și deci: nu o viziune abstractă asupra lumii, ci o viață spirituală: nu o speculație filozofică, ci o religie activă; nu idealism abstract, ci credință vie; nu o atitudine religioasă, ci participarea directă la viața bisericii; într-un cuvânt, nu "idealismul", ci Ortodoxia - acesta este rezultatul acestui drum, a cărui ultimă etapă a fost preoția - cea mai înaltă și mai concretă realizare a legăturii sale cu strămoșii, cu popoarele, cu istoria sa si destinul "Voința de credință s-a maturizat în suflet (Pr Serghie scrie despre acest timp, "Lumina serii niciodată", p): "hotărârea de a face, în sfârșit, un salt, nebun pentru înțelepciunea lumii , de cealaltă parte, "de la marxism" și toți cei care au urmat în urma lui isme la ortodoxie "Astfel, întoarcerea lui în casa Tatălui său, biserica căutărilor vieții sale, toată creativitatea sa filozofică și științifică a fost realizat; iar aceasta mai are pentru noi un "pământ" - un sens simbolic și, în același timp, concret În cadrul sărbătoririi celei de-a -a aniversări a preoției pr Serghie (iunie , la congresul Mișcării Creștine Studențești Ruse - la Montfort), V N Ilyin i s-a adresat cu următoarele cuvinte: "Părinte Serghie, te iubesc mai ales pentru că ai fost socialist Pentru că ați depășit marxismul, ați renunțat la amăgirile atee, ați revenit la biserică, ați devenit astfel pentru noi un simbol și un semn al destinului țării noastre Căci și ea a cedat ispitei paradisului socialist și, în agonie, trăiește greșelile acestei doctrine și credem că și ea, cu sufletul ei strălucitor, va veni la sanctuarul Bisericii și se va închina a ei Ce nu esti Biblioteca "Runivers" oprit pe calea slujirii creștine a unui om de știință și filozof, dar tânjit după preoție, umple călcâiul sufletului de speranță că poporul nostru,

întorcându-se către Dumnezeu, va tânji după cea mai înaltă sfințenie și cele mai înalte inițieri, și că Domnul le va trimite acele daruri spirituale pe care profeții săi Homiakov le-au văzut în el și Dostoievski "Pământ" pr Serghie îl leagă, astfel, de soarta poporului rus: hobby-urile și căutările sale pot fi văzute ca repere simbolice în istoria sufletului rus, iar preoția sa ca o garanție a bisericii intelectualității ruse (una dintre cele spirituale) conducători dintre care era cu siguranță părintele Serghie), iar în spatele ei - și întregul popor rus Influența solului nu s-a limitat însă la perioada de tranziție a pr Sergius Căci abstracția și izolarea de pământ sunt posibile și în Ortodoxie (istoria teologiei ruse, cu subordonarea ei la influențele scolastice ale Occidentului, cu predarea ei în latină, este un exemplu suficient în acest sens); doar "solul" de aici este ceva cu totul diferit Trecând la credință și demarând o restructurare grandioasă a întregului edificiu al gândirii sale științifice și filozofice pe noi temelii, pr Sergius a rămas străin de natura abstractă și schematică a științei abstracte și a căutat să-și înrădăcineze gândirea în însăși realitatea și vitalitatea creștinismului istoric Această "întemeiere" a gândirii sale teologice s-a manifestat într-o formă dublă În prima perioadă a serviciului său religios-filosofic (înainte de preoție), a studiat cu deosebită interes și perseverență acele pagini din istoria Bisericii în care realitatea darurilor harului s-a revelat cu cea mai uimitoare și de necontestat putere Tocmai de aici aparțin numeroasele sale articole despre creștinismul timpuriu, care nu numai că oferă o imagine vie a erei binecuvântate a tineretului Bisericii, ci definesc și o serie de probleme filozofice, sociale și chiar economice: pentru viața Biserica primară rămâne pentru totdeauna temelia veșnică și forța inspiratoare pentru toată filosofia și cultura ortodoxă Sensul acestor studii nu constă în restaurarea istorică a trecutului: scopul lor este de a găsi baza unei noi viziuni asupra lumii; baza nu este abstractă, ci vitală: nu doctrina, ci realizarea ei, nu norma idealului, ci istoria și gloria concretă și reală a Bisericii (nu "cuvinte convingătoare ale înțelepciunii umane, ci manifestări ale spiritului și putere", în cuvintele Apostolului Pavel - I Cor , P,) Drept urmare, aceste articole au o vitalitate incomparabilă: nu ne duc atât de mult în trecut, cât fac ca acest trecut însuși să vorbească limbajul prezentului; și asta dă o serie Biblioteca "Runivers" Atitudini creștine față de problemele cele mai vitale ale culturii (economice, sociale, naționale, juridice) - din care, la rândul lor, cresc principalele trăsături ale viziunii ortodoxe moderne asupra lumii Dar asta nu este tot Revenind la studiul problemelor pur teologice (în perioada preoției sale), pr Serghie a căutat întotdeauna să-și construiască sistemul pe temelia solidă a realității bisericești Dar întrucât viața Bisericii este în principal rugăciunea ei, teologia pr Serghie a primit caracterul de contemplare liturgică și iconografică Cuvintele sacre ale unui cântec bisericesc, înțelepciunea rugăciunilor, "specularea în culori" a icoanelor - toate acestea au dobândit un limbaj filozofic și teologic viu în opera sa ; această bogăție liturgică nu i-a servit niciodată ca ilustrare a construcțiilor sale; dimpotrivă, pentru filosofia sa este canonul vieții bisericești, norma realității spirituale, fapt de la care este necesar să se pornească în construirea sistemului ortodox de teologie; căci Ortodoxia nu este o teorie, ci o viață Această atitudine nu numai că leagă, ci contopește direct speculația și rugăciunea, știința și teologia, filozofia și credința Răspunzând o dată (în ziua Îngerului său) studenţii

Institutului Teologic, care au remarcat acest caracter vital al gândirii şi învăţăturii sale, pr Serghie a spus: "Un lucru pe care îl pot mărturisi cu toată sinceritatea este că teologia mea a fost întotdeauna inspirată de a sta în fața altarului" Cu pământ cam Sergius este strâns legat de o altă trăsătură a operei sale, care este cel mai bine numită "eshatologică" Căci nu se mulțumește niciodată cu "datul", este întotdeauna îndreptat spre ceea ce se caută, spre ceea ce se așteaptă, spre viitor Orizonturile pământului Sergius nu este niciodată mulțumit; el tânjește mereu după "celălalt" - iar acest dinamism interior inerent gândirii sale îl face emoționant și neliniștit "Semnul acestei cărți este o săgeată - Nu există odihnă și pace în ea", spune un poet modern despre cartea operei sale "Nu este viața personală a fiecăruia dintre noi, precum și viața întregii omeniri istorice, o rătăcire continuă în urmărirea orașului viitor?" se întreabă despre Sergius Iar răspunsul la această întrebare poate servi drept epigraf pentru toată opera sa: "În această mișcare spre țelul transcendent este posibilă doar o pauză, dar nu o oprire, după spusele Apostolului: "nu imami pentru cei care rămân oraș, dar pe cel care vine îl vom căuta" ("Două orașe", Vol I, p XXI) "Pentru că scopul istoriei duce dincolo de istorie la "viața veacului viitor", iar scopul lumii duce dincolo de lume la "un pământ nou și un cer nou" ("Lumina serii", p) Eshatologia nu este așadar una dintre pr Sergius, Biblioteca "Runivers" un capitol printre alte capitole ale operei sale; mai corect ar fi să o definim ca categorie principală a gândirii sale, ca coeficient subînțeles al tuturor construcțiilor sale, ca o melodie misterioasă și incitantă auzită de el atât în economie, cât și în filozofie, și în teologie "Eshatologismul ", parcă, contrazice "sol" Cu toate acestea, contradicția este doar aparentă; căci de fapt cerul şi pământul se află într-o stare de conjugare antinomică unul cu celălalt Această legătură este misterioasă și de neînțeles; dar numai cel care stă ferm pe pământ este capabil să se avânte pe munte; și doar contemplând lumea de sus, o vezi în perspectiva frumuseții eterne și a sfințeniei create de Dumnezeu Dostoievski a înțeles asta când a învățat să iubească pământul și să-i fie credincios pentru totdeauna II asta a fost exact ceea ce pr Sergius, atât prin natura operei sale, cât și prin întregul conținut al gândirii sale Și prima datorie este față de economia sa Marxismul este de obicei înțeles ca o teorie seacă a materialismului științific - "fără zeitate, fără inspirație, fără lacrimi" Aparent, așa a fost - cel puțin în mintea creatorilor și profeților săi Cu toate acestea, nu l-a văzut așa Sergius: "Sub masca raționalismului rece și cruzimii teoretice, ascunde tristețea unei persoane despre sine, dorul "regelui naturii" în captivitate la elementele acestei naturi Tragedia economică a vieții umane și-a găsit expresie în această învăţătură jalnică Un blestem atârnă asupra omului - această captivitate a ființelor raționale într-o natură moartă, lipsită de sens, excentrică pentru noi, acest etern pericol de foame, sărăcie și moarte Așa este dorul care se aude în materialismul economic și acesta este adevărul îmbrăcat în hieroglifa ei științifică" ("Filosofia economiei", p) Și acel naiv surogat al escatologismului imanent, care, contrar propriilor sale teorii, inspiră marxismul revoluționar, este incapabil să depășească acest dor mântuitor Căci saltul din domeniul necesității în cel al libertății, teoria prăbușirii ordinii sociale și utopia unei societăți fără clase sunt neputincioși să depășească tragedia omului, care nu se limitează la dezordinea sa economică, ci este înrădăcinat în ontologia fiinţei sale Studenții de la cursurile timpurii pr Sergius ne-a spus că în expunerea sa, categoriile economice au părut întotdeauna ca un fel

de prismă în care se refractau și străluceau razele unei realități diferite "Vai de inimile noastre" - această exclamație, care și-a dobândit toată puterea spirituală inerentă în preoția pr Sergius, a sunat clar deja în economia sa, aprofundându-l la problemele cosmologiei și antropologiei, ridicându-l la culmile contemplației filozofice În următorul criminal filozofic Biblioteca "Runivers" oda escatologism pr Sergiu îl încurajează să depășească filozofia însăși, să depășească limitele ei - nu numai în conștientizarea teoretică a granițelor sale naturale, ci și în transcendența practică a domeniului gândirii imanente Filosofia este întotdeauna asociată cu pericolul autosuficienței și al mulțumirii de sine: formele ei pot fi foarte diverse: de la ataraxia anticilor până la liniștea impunătoare a lui Hegel Dar gândirea, conștientă de sine ca absolută și obiectivă, se străduiește întotdeauna să devină cel mai înalt principiu al vieții și limitează orizontul gânditorului la propriul său conținut Aceasta este ispita principală a imanantismului, care îl închide pe filosof în pereții transparenți și în același timp impenetrabili ai propriului sine, indiferent dacă conține întreaga lume în sine, sau dacă se limitează la o zonă mai îngustă de ceea ce este închis "în limitele doar ale rațiunii" Această resemnare filosofică nu duce la smerenia rațiunii, ci la aceeași mulțumire intelectuală și metafizică de sine cu care păcătuiesc și sistemele de identitate; doar într-un caz mintea este umflată de puterea sa, iar în celălalt de conștientizarea neputinței sale Dar în ambele cazuri el este absolutul și zeitatea La o Sergius, acest patos filozofic este depășit de erosul său filosofic El opune setea de Dumnezeu autosuficienței minții și preferă adevărul vieții în locul credibilității gândirii Puterea contemplării filosofice nu scade din aceasta, iar filosoful pr Sergius rămâne mereu; dar întorcându-se la transcendent, "chemând din adâncuri" la Dumnezeu, el transferă centrul de greutate dincolo de limitele imaginabilului și, datorită acestuia, însăși contemplația lui devine o glorie "Dumnezeu există - asta răsună în inima omului, în inima umană săracă, mică, de copil Există un Dumnezeu - cerul, pământul și abisul lumii cântă Dumnezeu există - abisurile conștiinței umane și ale creativității răspund Slavă Lui" ("Lumina non-seară", p) Dacă escatologismul în economie și filosofie duce gândirea dincolo de limitele lor, atunci care poate fi semnificația ei într-o religie care nu cunoaște limite și care, prin urmare, nu are nimic de învins? "Credința este cel mai înalt și ultimul sacrificiu al unei persoane către Dumnezeu - pe sine, mintea, voința, inima, întreaga ființă, întreaga lume, toate dovezile aceasta este dragostea unei persoane pentru Dumnezeu numai de dragul lui Dumnezeu însuși , aceasta este mântuirea de sine, de dăruirea cuiva, de imanența ei, este ura de sine, care este iubire pentru Dumnezeu Este un gest mut, implorător, de căutare, este o singură aspirație: sursum corda, sursum, sursum, sursum, cxcelsior!" ("Lumina non-seară", p) Ce fel de escatologism poate fi aici, când întreaga existență Biblioteca "Runivers" constă religia în legătură, în accesibilitatea infinitului - transcendent la finit - imanent? Și, totuși, nicăieri nu este escatologismul pr Serghie nu apare cu atâta forță de foc ca în gândirea sa religioasă Cum este posibil? Pentru a răspunde la această întrebare, este suficient să opunem eshatologismului cu acea atitudine spirituală care poate fi desemnată drept pozitivism bisericesc Constă în satisfacția cu acele experiențe spirituale și acele forme de închinare și viață pe care religia pozitivă și creștinismul istoric le aduc cu ele Într-un anumit sens, acest pozitivism este justificat: căci religia dă omului o asemenea

bogăție spirituală, o asemenea plinătate, încât i se pare că nu mai este nimic de dorit, pentru care să lupți, căci totul a fost deja dat în Biserică Totuși, însăși percepția asupra Bisericii poate fi dublă: poate fi gândită ca un dat divin, ca "o ofertă de făgăduință și speranță de împlinire"; și se poate aștepta ca venirea plinătății vremurilor, în care Dumnezeu va fi totul în toți În consecință, sentimentul de biserică poate fi colorat de un dublu patos: bucurie pentru ceea ce este dat și sete pentru ceea ce este promis; Acesta din urmă este cel care a pătruns întregul creștinism întâi cu așteptarea sa iminentă a celei de-a doua veniri a lui Hristos, cu rugăciunea ei: "Da, vino, Doamne Isuse" În creștinismul istoric acest eshatologism se simte cu greu; pentru că locuința lui Dumnezeu este percepută în el ca împlinită, revelația ca fiind deja dată; în conformitate cu aceasta, sacramentele, ca mesaje ale harului, încetează să mai fie garanții ale binecuvântării viitoare, ci devin auto-amăgire; iar preoția și preoția asociate cu ei înlocuiesc viitoarea profeție Viața bisericească este autosuficientă Apocalipsa și escatologia, care nu pot fi eliminate din canon, se transformă în mijloace de influență pedagogică și de intimidare, altfel se trezesc dincolo de limitele folosirii bisericești și se sting practic (astfel sunt destinele ambelor Apocalipse - Vechiul și Noul Testament) : Cântarea Cântărilor și Apocalipsa, niciodată citită în biserică) În acest sens, eshatologismul pr Sergiu devine de înțeles, legitim și necesar Mai mult, ea răspunde acelei sete a sufletului modern, care nu se poate mulțumi cu pozitivismul bisericesc și își caută un răspuns în afara gardului ecleziastic Prin urmare, eshatologia pr Serghie marchează întoarcerea la Biserică a tuturor aspirațiilor omenești, a întregii sete și slăbiciune a inimii omenești, căutând ultimele împliniri; și, în același timp, este trezirea în biserica modernă a motivelor Primului Creștinism El este sete de noi revelații; este efortul pentru acea plinătate de realizare în raport cu care Biblioteca "Runivers" în care întreaga istorie a Bisericii este doar începutul şi un pas măsurat spre viaţa veacului viitor Întruparea și Rusaliile sunt percepute de el nu numai ca fapte ale istoriei sfinte, ci sunt înțelese și interpretate în contextul creării lumii și a pânzelor, care, la rândul lor, sunt ridicate la temelia lor finală și veșnică: la viața și relațiile ipostazelor tuturor Sf Treime Prin urmare, toată teologia pr Sergius este plin de trepidare și așteptare; totul într-un vis este pătruns de raze de altă lumină, inevitabil; totul este o rugăciune către Hristos "Să se împărtășească mai mult cu Tine în ziua nesfârșită a Împărăției Tale" (Canonul Sf Paști, Oda) Și de aceea preoția pr Serghie este indisolubil legat de profeție Cea mai profundă înrădăcinare în viața Bisericii, cea mai conștientă supunere față de ea, nu-l face niciodată sclav, nu-l lipsește de acea libertate profetică cu care vorbește despre tipurile epocii viitoare, la care aspiră sufletul său Și poate că nimic nu lovește în el atât de puternic și profund ca această fuziune a două elemente: preoția, asociată cu toată bogăția trecutului Bisericii, și profeția, care luptă spre viitor Dar acest impuls în sus, această nesățiune a spiritului său în acceptarea Divinului dă întregii sale creativități puterea unui curent de foc care arde inimile și duce la Sursa sa Primară - Dumnezeu Al treilea factor "personal" care determină stilul filosofic de gândire al pr Sergius este capacitatea sa extraordinară de sinteză filozofică și teologică Avem în vedere aici nu doar diversitatea intereselor sale, care au cuprins în sfera cercetărilor sale cele mai diverse domenii ale gândirii și vieții: economie și sociologie, istorie și filologie, poezie și pictură, ca să nu mai vorbim de toate problemele filozofiei

și teologie; dar acea proprietate a minții sale, datorită căreia - după ce a depășit anumite puncte de vedere - el nu le aruncă ca fiind învechite și inutile, ci se străduiește întotdeauna să vadă adevărul lor parțial, să-l distingă de erorile din jur și să-l includă într-un sinteza mai înaltă şi mai completă a gândirii sale În acest sens, despre opera filozofică a pr Sergius, putem spune că totul este impregnat de un patos profund pozitiv; părea să pună în practică aforismul lui Leibniz conform căruia fiecare doctrină este corectă în ceea ce afirmă și falsă în ceea ce neagă Astfel, depășind marxismul și scris una dintre cele mai bune infirmări ale acestei doctrine (ne referim la "Filosofia economiei", care tocmai din această cauză a fost tradusă și publicată în limba japoneză), pr Sergiu a evidențiat și a păstrat în sistemul său acel "adevăr special, irezistibil și vital (al materialismului economic) care a fost dezvăluit Bibliotecile "Runivers" și intim simțită cu atât de serioasă și amară sinceritate de modernitatea noastră" ("Filosofia economiei", p) După ce a depășit și respins pretențiile și cerințele epistemologiei critice (care, ca și materialismul economic, nu se mulțumește cu sensul de metodă, ci vrea să fie o viziune asupra lumii), pr Sergiu a păstrat în gândirea sa toate calitățile sale pozitive: "onestitatea intelectuală, împreună cu munca vigilentă, asceza muncii și datoria științifică" ("Never Evening Light", p) Prin urmare, toți acei gânditori a căror lucrare pr Sergius atins cu un bisturiu critici și obiecții, acestea nu s-au dovedit niciodată a fi pur și simplu respinse, aruncate și uitate Oponenții săi ideologici pr Sergius știa nu doar să respecte, ci și să iubească În fiecare dintre ele, el a găsit acel grăunte de adevăr etern care îi leagă pe toți în lanțul înțelepciunii umane, îi face cetățeni ai tărâmului căutării, contemplației și înțelepciunii Acest lucru se aplică în egală măsură lui Apolinarie și lui Harnack, lui Tolstoi și Fedorov, lui Vl Solovyov și Picasso Nici unul dintre ei despre Serghie nu neagă complet, căci în fiecare dintre ei era vie setea de adevăr; dar pentru a vedea acest adevăr în creațiile lor și pentru a-l scoate din toate cojile iluziilor și prejudecăților, trebuie să fim adânc înrădăcinați în pământul istoriei, simpatia pentru toate epocile ei, credința că viața omenirii este o serie de neînțelegeri și greșeli, dar pline de eșecuri tragice luptă spre un adevăr unic și cuprinzător Acest patos pozitiv despre Serghie are o importanță deosebită pentru înțelegerea lui despre Biserică și adevărul bisericii Căci dacă Biserica este "plinătatea Celui care umple totul în toate" (Efes I,), atunci ea trebuie înțeleasă cu adevărat ca sinteza cea mai înaltă, incluzând toată bunătatea, toată înțelepciunea, toată frumusețea - tot ceea ce natura este frumos iar istoria omenirii este bogată în În acest sens, viața în Biserică înseamnă nu negarea eforturilor omenești, ci iluminarea și transformarea lor, nu condamnarea erorilor, ci înțelegerea și îndreptarea lor Tocmai această capacitate de sinteză superioară a dat-o pr Serghie oportunitatea de a considera teologia drept cea mai înaltă coroană a tuturor cunoștințelor umane, ca încununare (și împreună sinteza) a tuturor științelor și artelor Nu există nicio zonă din viziunea sa asupra lumii care să fie străină de realitatea religioasă: fire se întind de la toate la adevăruri sincere despre Dumnezeu, totul proclamă înțelepciunea, bunătatea și slava Lui Iar dacă, în cuvintele psalmistului, "cerurile vor călăuzi slava lui Dumnezeu, firmamentul vestește făptura mâinii Sale" (Ps XVIII,), atunci toată lucrarea științifică și filozofică a pr Serghie nu este altceva decât dezvăluirea acestui adevăr în forme dialectice, ca discernământ al sigiliului Creatorului în toată diversitatea creației

Sale Biblioteca "Runivers" A patra trăsătură caracteristică a Sergius, care a influențat întreaga structură a operei sale, este dorința lui pur rusească de a ajunge la capăt în toate Acest lucru se aplică în egală măsură vieții și gândirii sale În viață, nu a cunoscut compromisuri și nu s-a oprit niciodată la jumătate "Crezând" în tinerețe în materialismul economic și în religia progresului, s-a dăruit acestora din toată inima: a părăsit seminarul, a trecut prin purgatoriul probelor gimnaziale, și-a sacrificat înclinațiile și interesele pentru filozofie, filologie și literatură , s-a legat "ca de roaba unui condamnat" de economia politică - greutate pentru a "beneficia, sluji omenirea, salva patria" Și acum - după ce a absolvit deja Universitatea și a primit o misiune științifică în străinătate (în), el "a privit cu evlavie chiar strada pe care au pășit "liderii" (ai marxismului) și toată greața asfaltului Berlinului și străzi de calomnie criminală" ("Două întâlniri", "Însemnări autobiografice", pag) Când a venit dezamăgirea în marxism, și s-a eliberat de "captivitatea științificității - confuzia acestui corb pusă pentru turba intelectualității, pentru mulțimea semieducată" ("Lumina non-seară", p), apoi cu aceeași forță și consecvență pe care și-a dat-o sumbră resemnare herzeniană" Credința i s-a dat pr Sergius nu e degeaba; a băut cu totul paharul îndoielii și a luptei spirituale: creuzetul prin care a trecut osana lui conținea nu numai rezistența psihologică a sufletului trezit la credință, ci și lupta grea a minții: mai întâi în depășirea prejudecăților și a iluziilor, apoi în înțelegerea religiei ca adevărul cel mai înalt și absolut, în subordonarea tuturor domeniilor de cunoaștere și de viață față de ea Dar aici, s-a întâmplat un miracol Fostul materialist și ateu se află din nou în Biserică: "Am privit totul cu alți ochi, căci știam că sunt chemat și particip la toate acestea; sânge curat și pentru o masă sfântă mi se pregătește aici de mâinile unui preot" ("Lumină non-seară", p) Convertirea este urmată de lungi ani de muncă și ispravă - "întruchiparea în speculații a contemplațiilor religioase legate de viața în Ortodoxie" (Prefață la "Lumina serii niciodată") Dar aceasta este o slujire religios-filosofică de șaptesprezece ani, plină de astfel de intuiții și inspirații, pr Sergius nu este mulțumit În viața sa religioasă, el se străduiește să ajungă și la final: "în sufletul meu a apărut dorința de o întoarcere completă la casa Părintelui, odată cu acceptarea preoției" ("Însemnări autobiografice", p) Pentru a face acest lucru, a fost necesar să depășim dificultăți incredibile, care sunt dincolo de istorice Biblioteca "Runivers" a situației cotidiene din acea vreme, nu ne putem forma nici măcar o idee aproximativă pentru noi înșine: "în mediul intelectualității, acceptarea preoției, cel puțin în starea unui profesor la Universitatea din Moscova, doctor în economie politică, etc , a fost un scandal, o nebunie sau o prostie și, în orice caz, suntem autoexcluși dintr-un mediu iluminat" (ibid) Toate acestea au fost însă depășite cu ajutorul lui Dumnezeu, iar la iunie , pr Serghie a fost hirotonit de rectorul Academiei Teologice din Moscova, episcopul Theodore Volokolamsky într-un praz "Aceasta a fost intrarea într-o altă lume, în împărăția cerească" (ibid) Această trăsătură - de a ajunge la capăt în toate - s-a reflectat clar în toată lucrarea pr Sergius Ea se exprimă, însă, nu numai în succesiunea gândirii sale, aducând toate premisele la concluzia lor logică, ci în acea libertate neînfricata și, în același timp, în disciplina de fier cu care abordează studiul tuturor filosofilor și probleme teologice Iar dacă libertatea gândirii sale îl face independent de orice autoritate exterioară, atunci disciplina pe care el și-o impune îi conferă

gândirii sale un caracter atât științific, cât și eclesiastic Conștiinciozitatea științifică nu-i permite pr Serghie să vorbească despre orice fără să știe cum a fost pusă și rezolvată această problemă în fața lui: de aici și numeroasele sale excursii în istoria filosofiei și teologiei și în dogmele comparate, care în totalitatea lor ar putea forma un fel de monografie asupra uneia sau a altei chestiuni speciale În această lucrare, pr Sergius este strict până la nemilos și precis până la scrupulozitate Cât despre caracterul ecleziastic al gândirii sale, trebuie să-l definim ca "bisericesc din interior": el este bisericesc nu pentru că vrea să fie de acord cu cutare sau cutare învățătură recunoscută sau aprobată, ci pentru că îl iubește pe Hristos, atunci}*, pentru că Biserica pentru el este cea mai înaltă Realitate, Adevăr și Frumusețe Încălcarea gândului cuiva, subordonarea lui unei reguli sau alteia, este inutilă dacă aceste reguli nu au persuasivitate internă Dar Biserica nu trăiește după reguli și regulamente: principiul vieții ei este doar iubirea Pentru pr Biserica lui Serghie este forța principală și determinantă, atât a istoriei poporului autohton, cât și a propriei sale existențe: ei există și respiră prin ea Și, prin urmare, creativitatea sa se străduiește să fie ecleziastică nu în aparență, ci în esență: el vrea să fie vocea Adevărului însuși, a Bisericii însăși, care - vorbind prin conștiințe umane individuale - nu are alte garanții ale adevărului său, în afară de valuri de tâlcuitori ai ei, să fie credincios Maicii și să iubească adevărul mai mult decât slava omenească De Biblioteca "Runivers" o atitudine bună necesită în același timp libertate și disciplină, creativitate și asceză, smerenie și îndrăzneală; este dificilă și responsabilă; căci dacă abaterile într-o direcție amenință gânditorul cu fals individualism și anarhie intelectuală, atunci extrema opusă îl duce la sclavia spirituală, la respingerea creativității personale, care sunt și o trădare a Bisericii "din ce în ce mai tânără", în cuvintele lui Ioan Gură de Aur Responsabilitatea bisericii pentru cuvântul rostit nu este înaintea oamenilor și nici măcar înaintea secolelor, ci înaintea lui Dumnezeu Trăsături distinctive ale structurii spirituale a pr Serghei - sol, eshatologic, amploare de sinteză și dorința de a merge până la capăt - îi conferă aspectul unui gânditor pur rus în acel aspect al conștiinței universale universale, despre care a vorbit și a scris Dostoievski atât de inspirat Și se pare că despre pr Sergius a scris o poezie de Vyach Ivanov, care într-o formă figurativă caracterizează mintea rusă în pasiunile și extremele sale și, în același timp, în calmul, armonia și măsura sa: Minte originală, lacomă - Ca o flacără, mintea rusă este periculoasă: Atât de neoprit, atât de clară, Atât de veselă și atât de posomorâtă Ca o săgeată neclintită, El vede stâlpul în dinți și dărâmă; El arată calea spre viață de la un vis la o voință abstractă, timidă Precum prin neguri o privire de vultur Înconjoară cenușa văii, El gândește înțelept la pământ, Scăldându-se în întunericul mistic (The Pilot Stars, p) Creativitatea unui gânditor este întotdeauna determinată nu numai de darurile sale personale - capacitatea sa de a vedea adevărul și de a vorbi despre el, ci și de condițiile erei și culturii căreia îi aparține Selecția anumitor întrebări din enciclopedia problemelor filosofice, formularea lor, metoda discuției lor - toate acestea sunt întotdeauna "în aer", constituie stilul și conținutul epocii, care oferă și, poate, chiar își impune propriile întrebări limbaj istoric asupra gânditorului individual În acest sens, pr Serghie (precum și gânditorul cel mai apropiat lui, Pr Pavel Florensky) nu este doar un reprezentant al înțelepciunii ruse, ci un exponent tipic al căutărilor

spirituale din ultimul deceniu al secolului al XIX-lea, acest lucru nu îi diminuează câtuși de puțin originalitate și originalitate a mers pe drumul lui, de multe ori împotriva curentului, dar pe aici Biblioteca "Runivers" totuși era tipic pentru mulți; se poate spune chiar mai multe: dacă pr Sergiu aparține numărului de lideri ai gândirii ruse din această perioadă, s-a dovedit a fi posibil doar ca urmare a unei anumite consonanțe între căutările sale și interesele epocii, comunitatea limbii lor și unitatea aspirațiilor La astfel de factori culturali și istorici care au influențat opera pr Serghie, se referă, în primul rând, la mișcarea generală a gândirii "de la marxism la idealism" și mai departe la Ortodoxie; și, în al doilea rând, lupta și inevitabila subordonare asociată cu aceasta influențelor culturii și științei germane, care și-au extins hegemonia asupra societății educate rusești Credința în progres, religia socialismului erau credințele dominante ale vremii; acceptând filosofia marxismului, pr Sergius a devenit "personal și istoric o victimă a Iptelli-Gentismului, alături de nenumărați dintre frații săi, împreună cu toată Rusia Aceasta a fost soarta comună a umanității "umaniste", care până acum supraviețuiește ispitelor om-zeu" ("Autobiogr Notes", p) Cu toate acestea, semințele renașterii spirituale erau deja în aer; a început aproape simultan în diferite domenii: în filosofie, în știință, în literatură Dar, ca toate epocile "reviorării", a fost plină de contradicții, obscurități și ispite Forțele tinere ale sufletului trezite la o viață nouă au fost refractate nu numai de aspirațiile ideale, ci și de diverse surogate ale spiritualității - puritatea cunoașterii necondiționate, psihologisme de pseudo-misticism, phaptsme ale imaginației nestăpânite Părintele Serghie a fost un om de știință, iar drumul său în rândul filosofilor, artiștilor și poeților vremii a fost determinat, în primul rând, de rigoarea gândirii științifice, de nevoia unei justificări rezonabile a fiecărei mișcări sufletești Această împrejurare determină atât direcția generală, cât și natura operei sale Cuvintele "de la marxism la idealism", care au devenit ca un proverb care caracterizează epoca, sunt de fapt titlul unuia dintre kligasul său, o colecție de articole din epoca de tranziție Aici despre Serghie merge mână în mână cu alți marxişti ruși, care au depășit și fundamentele viziunii materialiste asupra lumii cu critica științifică, care au urmat și drumul idealismului filosofic, care i-a condus la porțile templului mormânt-glorios Ne referim la: I A Berdyaeva, II B Struve, S L Frank Principalele etape ale acestui drum au fost comune: o viziune materialistă asupra lumii, combinată cu utopismul social revoluționar; distrugerea ei sub influența filozofiei - în principal epistemologia idealismului transcendental; depășirea epistemologiei abstracte (neo-kantianismul) în numele realismului ontologic; trecerea la problemele religioase și interpretarea filozofică a Ortodoxiei DESPRE Biblioteca "Runivers" Sergius, după cum am văzut deja, a parcurs acest drum până la capăt: nu numai în sensul atingerii ultimelor sale trepte, ci și în ceea ce privește profunzimea și epuizarea fiecăreia dintre etapele sale Studiile sale despre natura religiei, filosofiei, științei, artei, economiei, istoriei, limbii sunt clasice: nu îmbătrânesc cu timpul, rămân moderne și, prin urmare, aparțin vistieriei "filozofiei eterne", și nu numai "culturii" de la sfârşitul secolului al XIX-lea" Dar ordinea și succesiunea lor, alegerea materialului și locația lui sunt determinate necondiționat de această cultură, pe care el a căutat nu numai să o asimileze și să o înțeleagă, ci să o transforme, să o lumineze și, prin aceasta, să o ridice la cele mai înalte forme de viață religioasă și de slujire bisericească (vezi articolele sale

despre aceasta: "Biserică și cultură" în colecția "Întrebări de religie", Moscova, , numărul I, retipărită în cartea "Două orașe", vol N; "Ortodoxie și cultură" - în Buletinul Mișcarea Creștină Studențească Rusă în străinătate, Nr , și "Fundarea dogmatică a culturii" - în același jurnal, , Nr) Astfel, factorul cultural și istoric din opera pr Sergiu îi datorăm:) subiecte economice;) filozofie critică;) depășirea neokantianismului;) dorința de a fundamenta religios viziunea filozofică asupra lumii Îndeplinirea tuturor acestor sarcini îi revine pr Sergius este un personaj profund individual; dar aceste teme în sine îi sunt date de epocă; Astfel, opera sa este însăși întruchiparea acelui mister al desăvârșirii reciproce a personalității și a mediului, la studiul căruia pr Sergii s-a întors de multe ori Al doilea factor obiectiv asociat stilului spiritual al epocii este atitudinea complexă a pr Sergiu la cultura germană Această întrebare are rădăcini istorice profunde, deoarece poporul rusi a văzut întotdeauna cultura universală a Occidentului în filosofia și știința germană Dar Occidentul deja la sfârșitul secolului al XII-lea le-a inspirat sentimente asemănătoare cu îndrăgostirea "Țara Sfintelor Minuni" a fost o a doua patrie pentru intelectualitatea noastră, iar această admirație pentru comorile spirituale ale Europei nu a venit deloc din sentimentele de sclavie ale poporului rus Căci ei au iubit și au cunoscut cu adevărat Europa; și a simțit că viața spirituală a Rusiei nu se poate dezvolta în stero și independent de căile culturale occidentale Dar întregul complex al culturii europene multicolore și diversă a fost prea des perceput de ei în interpretarea sa germană; şi de aici şi hegemonia spiritului german, care s-a făcut simţită invariabil în opera gânditorilor ruşi: atât când i se supuneau, cât şi când luptau împotriva lui El a cedat acestei influențe unilaterale și pr Serghie; și asta Biblioteca "Runivers" se referă nu numai la prima perioadă a muncii sale (când, după ce a primit o călătorie de afaceri universitară, a mers "desigur, mai presus de orice, în Germania, ca țară a social-democrației și a marxismului"), ci și la anii următori de viața sa, în timpul căreia el, în propria vocație "a fost boicotat de Occident, slavofilizând, și aproape a plecat în străinătate" ("Autobiogr Zam ", p) Acest boicot s-a dovedit însă a fi pur extern; pentru Europa, sau mai bine zis Germania, a urmărit pr Sergius în toate domeniile muncii sale și a cerut cu imperios să fie depășit; Și aceasta a fost legată de o uriașă operă științifică și literară, în care a fost ușor să pierzi perspectiva paneuropeană și să vagi că știința germană este doar o parte, și, în plus, nu cea principală, în tezaurul spiritual al Occidentului Europa Iată despre ce a scris Serghie în G, când toată Rusia era sub impresia unei lupte militare groaznice cu Germania: "Războiul spiritual dintre Germania și lumea ortodox-rusă nu a început acum Un vânt uscat trage spre noi de mult din vestul german, aducând nisip ofilit, acoperind sufletul rusesc cu un văl cenușiu, tăindu-i creșterea normală Această atracție, devenită tangibilă de când Petru și-a tăiat fereastra în G e-mania (sic!), a devenit amenințătoare la începutul acestui secol Și, desigur, nu dominația externă a Germaniei a fost mai semnificativă, ci influența sa spirituală, pentru care refracția particulară a creștinismului prin prisma spiritului german a devenit decisivă Acesta este monofizitismul arian, care devine din ce în ce mai rafinat și îmbracă diverse forme - "imanentism" și "monism" - de la protestantism la human-godism socialist Iar pentru rezistența conștientă este necesar, în primul rând, să cunoaștem și să înțelegem elementul amenințător, atât de multilateral și atât de puternic din punct de vedere creativ Luther,

Baur, A Richl, Harnack; Eckgart, J Boehme, R IIIteiner; Kant cu epigoni Fichte, Hegel, Hartmann; Haeckel, Feuerbach, K Marx, Chamberlain" ("Lumina non-seară", p) Lista acestor nume este caracteristică: printre ele nu există un singur englez (cu excepția Chamberlain), nici un singur francez Se pare că toată cultura occidentală este epuizată de creațiile geniului german Similar cu avdenis despre pr Sergius ar fi, desigur, unilateral În lista articolelor sale găsim studii dedicate lui Carlyle și i* Owen și Ruskin și Raphael și Picasso Dar, cu toate acestea, referiri la surse germane, polemici cu oamenii de știință germani, depășirea iluziilor germane îl ocupă pe pr Sergius este un loc imens și poate disproporționat Această fascinație față de gândirea germană a pr Sergiu aduce un omagiu tradiției universitare ruse, provincialismului rus Dar de îndată ce prin forța lucrurilor s-a eliberat de această unilaterală Biblioteca "Runivers" influența și s-a întâlnit față în față cu alte elemente ale vieții occidentale, așa că acest factor cultural și istoric și-a pierdut puterea asupra gândirii sale, iar pr Sergiu a descoperit adevăratul universalism al zborului său spiritual Această schimbare a avut loc ca urmare a reinstalării sale involuntare în Europa de Vest (în a fost expulzat din Rusia din ordinul guvernului sovietic) Trăind în inima Occidentului, pr Serghie nu numai că a făcut cunoștință, ci și a luat parte direct la viața spirituală a Europei creștine, iar acest lucru l-a eliberat în cele din urmă de influența spiritului german: gândul său a încetat să lupte cu germanismul, căci acesta fusese deja biruit; puterea științei germane a încetat să pară atât de seducătoare și periculoasă, căci s-a dovedit a fi doar una dintre componentele concertului spiritual european Și în întâlnirea sa cu creștinismul occidental, pr Serghie a găsit un limbaj cu adevărat ecumenic și a dezvăluit în fața lui chipul Rusiei, nu din unghiul uneia sau alteia tradiții culturale, ci ca purtător și exponent al înțelepciunii universale și al plinătății atotcuprinzătoare a Ortodoxiei Biblioteca "Runivers" CREATIVITATEA O SERGIY SI PERIODIZAREA SA Trecând în revistă acei factori personali și cultural-istoric care i-au dat pr Sergius, stilul său deosebit și a determinat succesiunea căutărilor sale, putem trece la o privire de ansamblu asupra activității sale literare În perioada - , pr Serghie a scris și, cu puține excepții, a publicat de volume de studii originale, peste de articole pe probleme filozofice, teologice și economice, peste de cuvinte, predici și discursuri, o serie de note mici, scrisori, pekrologi etc Din cărțile sale, una este tipărită numai în germană ("Die Tma-jiiiidie der Philosophie"), una este doar în engleză ("The ĂVisdomof God"); unul - în franceză, engleză și română H bu:ax ("Ortodoxie"); unul a fost tradus în japoneză și parțial în germană ("Filosofia economiei"); dintre articolele sale, sunt publicate numai în limbi străine, sunt publicate în traduceri în diferite limbi Unele dintre articolele sale (în principal de natură socio-filozofică și artistică) - la număr - au fost republicate de el în culegeri, la care ar trebui adăugată o culegere a predicilor sale; restul articolelor (dintre care unele ar putea forma conținutul unei cărți întregi) sunt împrăștiate în reviste rusești și străine Toate acestea sunt peste de pagini tipărite în limba rusă și de pagini de text original străin: lucrările sale traduse sunt de aproximativ de pagini de text Această uriașă "moștenire literară" se încadrează în mod clar în trei grupuri separate, ceea ce simplifică foarte mult sarcina de a-l revizui Acestea includ: în primul rând, studii de probleme economice, în al doilea rând, articole și cărți de filosofie - în diversele sale probleme și domenii (includem aici și articole literare, artistice și critice); și

în cele din urmă, în al treilea rând, scrierile teologice Este de la sine înțeles că această împărțire este condiționată și aproximativă; deoarece granițele exacte între aceste grupuri nu pot fi trasate; cercetarea economică trece direct în filozofie; speculațiile filozofice sunt indisolubil legate Biblioteca "Runivers" cu teme religioase; teologia este pătrunsă în întregime de probleme filozofice Totuși, într-un anumit sens și cu unele rezerve, se poate vorbi nu doar de trei volume principale, ci și de trei perioade din viața și opera pr Sergius Începutul primei se referă la , când a fost publicată prima sa carte, Despre piețele în producția capitalistă; se termină în jurul anului , când articolele pr Serghie, care a tratat principalele probleme de etică complet independent de viziunea marxistă asupra lumii (o bibliografie detaliată a lucrărilor părintelui Serghei este dată de noi separat - în anexă) Despre perioada filozofică a pr Serghei, care a început în , se poate afirma pe bună dreptate că nu a avut un copeți definit în viața sa Serghie a rămas un filozof în scrierile sale teologice, iar în această combinație intimă a întrebărilor naturale ale minții umane și a răspunsurilor divin revelate ale religiei pozitive se află, poate, cea mai particulară și mai valoroasă trăsătură a viziunii sale asupra lumii Dar odată cu adoptarea catedrei de teologie dogmatică (în), interesele pr Serghie sunt de specialitate, scrierile sale capătă caracter de tratate teologice, al căror conținut filosofic este dat în forme religioase și simbolice și necesită o interpretare specială În același timp, este interesant să ne răzbunăm că dacă fundamentele religioase ale viziunii ortodoxe asupra lumii a pr Sergius a dezvoltat chiar și în acei ani când era un om de știință laic (vezi în special "Lumina serii niciodată", publicată în), apoi principalele lucrări filosofice ("Tragedia filosofiei" și "Filosofia numelui") au fost scrise de el în primii ani ai preoţiei sale Aceasta subliniază încă o dată acea legătură inextricabilă, am spune chiar, acea unitate organică în care el are înțelepciune și gândire la Dumnezeu O oarecare reflecție, sau mai bine zis, anticiparea poeziei religioase poate fi urmărită în scrierile marxiste ale pr Sergius Iată cum își caracterizează el însuși percepția asupra acestei doctrine economice "După sufocarea languidă a anilor , marxismul a fost o sursă de vigoare și optimism activ, strigătul de luptă al tinerei Rusii, de parcă deșeurile sale rătăcitoare publice a reînviat credința căzută, când era, în limba rusă societate, în proximitatea unei renașteri naționale a fost primul curent fierbinte care topește gheața de iarnă și mărturisește cu adevărat prin însuși faptul apariției sale că soarele se întoarce spre primăvară (De la marxism la idealism, p VIII) "Izvorul fierbinte al utopismului social bate în marxism, hrănind pur religios Biblioteca "Runivers" animatie gioasa Are și propria sa escatologie - în doctrina cataclismului social (Zusamnienbruch théorie) și "saritul de la tărâmul capitalist al necesității la tărâmul socialist al libertății, la Ziikunftstaat, la paradisul pământesc Desigur, aceste elemente ale marxismului se află într-o discrepanță incontestabilă, deși inconștientă, cu uscăciunea lui obișnuită și realismul prozaic, dar tocmai în această combinație de elemente științifice și utopice, logic nenaturale, dar psihologic complet de înțeles, farmecul deosebit al Marxismul minte Datorită acestui}· el poate, sub învelișul exterior al științificității, nu numai să satisfacă cerințele rațiunii, ci și să potolească setea religioasă de absolut" (ibid , p) "Nu pot garanta", adaugă pr Sergius, "că pentru toți susținătorii marxismului avea sensul indicat mai sus, dar pentru mine a fost doar asta" În acest cadru de spirit, pr Sergius a scris primele sale lucrări economice: cartea

"Despre piețele în producția capitalistă" și o serie de articole: despre conceptele de bază ale economiei politice, despre valoarea muncii, despre legile fenomenelor sociale, despre relația dintre economie și drept Cu toate acestea, făcând acest lucru, a suferit un eșec neașteptat, care poate fi spus cel mai bine în propriile sale cuvinte "M-am străduit să slujesc cu fidelitate marxismul, încercând, în măsura posibilităților mele, să resping atacurile asupra lui și să întăresc locurile neapărate și absolut toate lucrările mele au fost dedicate acestei sarcini, direct sau indirect Io, complet împotriva voinței mele și chiar contrar acesteia, s-a dovedit că încercând să-mi justific și să-mi întemeiez credința, am subminat-o constant și după fiecare astfel de încercare mă simțeam nu întărit în marxismul meu, ci doar și mai zguduit" (ibid) , p x) În acest proces, un rol deosebit de important revine gravitației lui o Sergius la epistemologia critică a lui Kant, pe care a încercat să o insufle marxismului, dar care, în loc să fundamenteze viziunea marxistă a lumii, i-a distrus însăși posibilitatea: "Kant a fost întotdeauna mai indubitabil pentru mine decât Marx", spune pr Sergius: "și am considerat necesar să-l cred pe Marx împreună cu Kant, și nu invers" Cel de-al doilea act al acestei catastrofe a fost studiul prelungit și atent al problemei agrare, care îl tulburase mereu pe pr Sergius, ca parte cea mai obscură și îndoielnică a doctrinei economice a marxismului Rezultatele acestei lucrări au fost lucrarea în două volume "Capitalism și agricultură" și o serie de articole pe aceeași temă "Am început această lucrare", scrie pr Sergius: "cu o tendință clară și deliberată de a dovedi în cele din urmă, într-o formă definitivă și incontestabilă, dreptatea eco-
Biblioteca "Runivers" doctrina vomistică a lui Marx Împotriva voinței mele și într-o luptă cu mine însumi, am fost forțat să recunosc că evoluția agrară nu avea absolut niciun caracter pe care îl așteptam și pe care îl doream și să sacrific credințele dragi adevărului științific Astfel, solul m-a părăsit treptat din - sub Din clădirea, care până nu demult mi se părea atât de zveltă și solidă, erau doar ziduri" (Ibid , p KhP) Dar problemele comune care au deranjat Seria, a rămas; cu toate acestea, ei au primit în mintea lui "nu mai o formulare anume în marxism sau orice altă doctrină sociologică pozitivă, ci într-o formă filosofică generală, pe ce se bazează cu adevărat teoria progresului, etica și religia omenirii?" (ibid , p XV) Nu este nevoie să insisti că punându-ți aceste întrebări, pr Cepntfi s-a angajat într-un studiu pur filozofic Și aici a trebuit inevitabil să înfrunte ritmul cuiva care lucra la rezolvarea acelorași probleme, deși într-o direcție complet diferită Și, într-adevăr, în lucrările ulterioare ale pr Sergius, numele lui Marx, Itamler și Struve lasă loc lui Dostoievski, Herzen, Vl Solovyov Articolele dedicate acestor gânditori deschid o serie lungă de studii ale pr Serghie despre gânditorii ruși: studiază cu dragoste lucrările colegilor săi căutări spirituale și scrie o serie de articole extrem de valoroase care încă așteaptă să fie publicate sub forma unei culegeri despre istoria gândirii ruse; pentru împrăștiate printre diverse reviste și alte publicații, ele sunt greu de realizat și nu pot: da o impresie a întregii și unității pe care o alcătuiesc de fapt (pentru o listă a acestora, vezi "Anexe", în secțiunea bibliografie) Ar fi o greșeală, totuși, să credem că această întoarcere în gândire Sergiu înseamnă deja pentru el apariția unei noi perspective asupra lumii: până acum aceasta este doar critică, distrugerea iluziilor conștiente, o repulsie a umanismului pozitivist, ale cărui limite sunt interpretate de el din ce în ce mai larg La Dostoievski, îl interesează mai ales "chestiunea fundamentelor teoriei progresului și religiei

omenirii, puse cu forță demonică în imaginea artistică a lui Ivan Karamazov; în Herzen - dezamăgirea lui în Occident, în cultură, în știință, a adus constant la deznădejde deplină, la nihilismul filosofic, la imposibilitatea de a trăi și de a gândi Și doar în articolul despre Vl Solovyov, încep să sune alte motive Conceptele principale aici sunt: idealul de totalitate (care include credința, rațiunea și experiența), totalitatea pozitivă, realitatea bunătății metafizice și istorice și constrângerea internă a "politicii creștine" Conturând treizeci Biblioteca "Runivers" Sistemul lui Solovyov, pr Sergius legendă acest articol al său cu următoarele cuvinte semnificative: "în amurgul ființei, luăm drept adevăruri ale unei lumini abia strălucitoare fie aceste obiecte, fie alte obiecte, reflectându-le doar mai puternic decât altele Cu clarviziunea profetului, Solovyov și-a văzut adevărata sa sursă, lumina care se stinge, lumina care se stinge Toată viața el însuși a mers către această lumină și a chemat la ea Să mergem după el " ("Ce dă filozofia lui Vl Solovyov conștiinței moderne"; în colecția "De la marxism la idealism", p) În , pr Serghii publică majoritatea articolelor amintite mai sus sub forma unei culegeri intitulate de el "De la marxism la idealism" (Sankt Petersburg, pp XXI -) În ea, el combină în mod deliberat articole scrise în apărarea marxismului și articole care îl infirmă; Prin aceasta el vrea să "sublinieze în exterior legătura interioară care există între "idealismul" prezent și vechiul meu "marxism", să marcheze în trecut mugurii prezentului și cu atât mai clar să arate sensul și semnificația reală a întoarcerii punct care a apărut în viziunea mea (și nu numai a mea) asupra lumii, logica sa internă și continuitatea ideilor" (p I) Ce l-a inspirat pe pr Serghie în perioada sa marxistă - idealurile progresului social și slujirea binelui realizat în istorie - au rămas; o nouă temelie a fost pusă sub ei; iar hyathos-ul moral pozitiv (pe care l-a văzut părintele Serghie, sau mai degrabă pe care l-a atribuit marxismului) a fost ridicat la nivelul unei sinteze filozofice mai înalte și parțial religioase În consecință, ultimele articole ale colecției au fost consacrate problemelor de realizare concretă a binelui: ele priveau idealul economic și social și sarcinile practice ale economiei politice Ultimul cuvânt al acestui ciclu de idei a fost o chemare la idealismul efectiv (subliniat de Pr Serpiy), la acel serviciu moral și public, despre care pr Serghie în cuvintele lui Vl Solovieva spune că este: "El va închide lanțul de aur și va combina cerul cu pământul" Următorul gând Sergius a mers pe trei canale Necesitatea unei justificări religioase a filosofiei și culturii, realizată de el, l-a condus în mod imperios de la postulatele teoretice ale idealismului la credința concretă în Dumnezeu Acest proces, care aparține biografiei personale și s-a reflectat doar indirect în scrierile sale (căci gândirea religioasă teoretică și viața bisericească concretă nu se exclud), l-a condus la un salt spiritual - la acceptarea completă a Ortodoxiei și la o nouă viața în Biserică, care de acum încolo devine izvorul Totalului Biblioteca "Runivers" munca lui ulterioară În același timp, și pe măsură ce s-a îndepărtat de viziunea marxistă asupra lumii, aceasta din urmă a pierdut în ochii pr Sergius natura unei doctrine pur științifice și și-a dezvăluit rădăcinile metafizice ascunse În lumina creștinismului, pr Serghie a văzut că doctrina ostilă religiei este mai largă și mai profundă decât materialismul economic pretențios, dar în esență miop și plat Marxismul s-a dovedit a fi doar o parte, sau mai degrabă un aspect a ceva mult mai periculos și profund Ce este? Care este numele acestui dușman principal, deși ascuns și invizibil? Iată

cum răspunde Fr Serghie la această întrebare în lumina noii sale experiențe spirituale "Ultimul fundament al întregului ideal cultural-istoric este religia; este fermentul societății, acea "bază" pe care se ridică diverse "suprastructuri" ("Două orașe", Volumul I, p VP) În consecință, autodeterminarea unei persoane nu poate fi decât dublă: ea poate fi afirmată în Dumnezeu sau în afara lui Dumnezeu, își poate aranja viața după legea lui Dumnezeu sau după propria sa lege Adevărat, "auto-îndumnezeirea pură, afirmarea în creația sa ca absolut este satanismul, o stare direct inaccesibilă omului Afirmarea de sine a omului în afara lui Dumnezeu are caracterul numai de îndumnezeire conștientă a creaturii, panteism sau cosmotism, și numai în opoziție cu teismul este definit ca ateism sau chiar ca antiteism, anticreștinism Acest panteism poate lua diverse expresii: materialismul enciclopediștilor, hilozoismul lui Haeckel, ateismul spiritual al lui Hartmann și Schopenhauer, materialismul economic al lui Marx, pozitivismul agnostic al lui Kant și Spencer Toate aceste varietăți sunt reduse religios, însă, la unul și același conținut - panteism și cosmoteism Dar această divinitate sau mprobozhne în experiența religioasă capătă inevitabil trăsăturile lui Dumnezeu uman" (ibid , p X) Așadar, iată o formulă nouă și atotcuprinzătoare a acelui început, acea forță împotriva căreia pr Sergius va lupta: om-zeu În consecință, cuvintele beatitudine pot fi luate ca o epigrafă a lucrărilor sale ulterioare Augustin, pe care el însuși l-a pus pe pagina de titlu a "Două orașe" ale sale: "en ergo vivit homo secundum hominem, non secundum Demn, similis est diabolo" (când o persoană trăiește după om, și nu după Dumnezeu, el este ca diavolul) Puterea satanică a mândriei și a autoafirmării, refractată în natura și sufletul omului, este un rău cu mai multe fețe și divers - "o legiune, pentru că suntem mulți" Iar lupta cu ea poate decurge în moduri diferite: științifice și filozofice, deoarece o persoană se îndumnezeiește pe sine în mintea sa; literar si artistic, Biblioteca "Runivers" ku oi declară percepția sa despre frumusețe ca fiind cea mai înaltă și absolută valoare; social și politic, întrucât voința umană devine arbitrară și transformă libertatea pe care i-a acordat-o Dumnezeu în arbitrar personal; toate acestea sunt cuprinse de planul spiritual, care în raport cu toate tipurile de gândire și activitate umană este atât premisa, cât și fundamentul lor Această luptă despre Serghie nu mai pleacă: în articolele și cărțile sale, în rapoarte și prelegeri, în predici și învățături pastorale, el luptă invariabil "cu afirmarea de sine umană, cu evlavie și evlavie omenească" ("Prietenul Mirelui", p PZ) Spre deosebire de aceasta, el afirmă efectiv acea atitudine spirituală, care este singura bază posibilă pentru viața în Dumnezeu și pentru Dumnezeu În "Lumina Serii Niciodată" este formulată într-un singur cuvânt "Tu"; în tratatul teologic, opa este exprimată prin numele cu care "cel mai mare dintre cei născuți din femei", Ioan Botezătorul, s-a definit - "Prietenul Mirelui" Cu toate acestea, fidel metodei sale, pr Serghie, chiar și în mijlocul luptei, își amintește că fiecare amăgire are partea ei de adevăr; și de aceea articolele sale critice nu sunt atât o condamnare a unui gând greșit, cât un diagnostic al bolii sale, o analiză a conținutului său și izolarea de el a tuturor acelor date care aparțin adevărului Această sarcină este dedicată articolelor sale despre Marx, Feuerbach, Piteiner: Lev Tolstoi, Cehov, Fedorov; Leontief, Picasso Expresia practică a acestei stări de spirit este plină de forță și apeluri de inspirație adresate inteligenței ruse și tineretului rus: pr Serghie îi cheamă să-și reconsidere pozițiile spirituale, să depășească elementele utopismului revoluționar, care în

esența sa este și o manifestare a om-godism În această predică de "metapoya" (căință în sensul antic al cuvântului - o schimbare a minții, o schimbare spirituală interioară), pr Sergius acționează nu numai ca un om de știință, expunând adevărul, ci și ca o figură practică, văzând în fața ce prăpastie se află poporul său natal "Este imposibil să inspiri o persoană cu impunitate și în orice fel", scrie op, "că o persoană este o fiară cu două picioare și natura sa este pur bestială și, prin urmare, îi rămâne numai lui, după ce a recunoscut acest lucru, să înclină-te în fața bestialității lui Este imposibil, spre deosebire de chemarea creștină a mileniilor: "Vai de inimile noastre", să impună o persoană să le coboare" ("Primul creștinism și cel mai nou socialism", "Două orașe", vol P, p)) "Anxietatea se ridică în suflet la gândul la patria noastră și la poporul nostru al cărui suflet este expus acțiunii unui vânt ofilit care suflă dinspre vest" (ibid) Dar nu numai anxietatea, ci și dragostea se mișcă Biblioteca "Runivers" yaset cu un stilou despre Serghei, când, acuzând inteligența rusă că "L-a respins pe Hristos, s-a întors de la fața Lui, a smuls chipul Lui din inima ei și s-a lipsit de lumina ei interioară", el încă afirmă cu forță natura religioasă a sufletului ei și spune: "El La cine tânjește acest suflet este atât de aproape El stă și bate în această inimă, o inimă intelectuală mândră, rebelă Se va auzi vreodată bătaia Sa?" ("Eroism și asceză", "Două orașe", vol P, p) Următoarele articole sunt dedicate acestor subiecte: "Eroism și asceză", "Învierea lui Hristos și conștiința modernă", "Omul-Kobog și Omul-Fiara" Ca majoritatea articolelor despre Serghei, i-au fost citite mai întâi ca prelegeri publice și apoi tipărite (de obicei într-o formă extinsă și cu un aparat științific bogat) în diferite colecții și reviste Și dacă aceste gânduri au făcut o impresie irezistibilă asupra ascultătorilor de atunci, atunci valoarea lor nu a scăzut odată cu trecerea timpului Căci în profunzimea lor depășesc cu mult problemele epocii și fac apel la acea profunzime a eului uman care trăieşte în eternitate, deşi acţionează în anumite condiţii istorice de timp şi loc Al treilea motiv în opera pr Serghie din această perioadă este o conștientizare pozitivă a problemelor socio-filozofice în lumina vieții și a învățăturii creștine Se mai poate spune despre această sarcină că nu-i părăsește gândurile pe parcursul vieții sale ulterioare; cu toate acestea, este plasat în diferite perioade ale operei sale filozofice și teologice în moduri diferite În anii imediat următori culegerii De la marxism la idealism, pr Sergius este ocupat în principal cu probleme socio-politice Personal, le-a moștenit din perioada anterioară a muncii sale;; dar au îngrijorat și rănit și societatea rusă Prin urmare, primii pași ai predicării creștine trebuiau în mod firesc să urmărească să arate modul în care aceste întrebări arzătoare sunt rezolvate în lumina conștiinței religioase Pentru aceasta, o Serghie întreprinde o serie întreagă de studii istorice și caută să înțeleagă în ele ce a fost cu adevărat creștinismul timpuriu și cum a rezolvat toate aceste probleme Acest ciclu cuprinde următoarele articole: despre creștinismul timpuriu și relația sa cu lumea păgână, cu statul, cu problema socială, cu morala, cu ierarhia și cu cultul; despre posibilitatea de a compara creștinismul timpuriu cu cel mai recent socialism; despre relația dintre socialism și apocaliptic Aceasta include și traducerea în rusă a cărții cărturarului catolic I Zeipel "Viziile etice și economice ale părinților" Biblioteca "Runivers" Biserica'' (care este întreprinsă și publicată sub îndrumarea și supravegherea directă a părintelui Serghie) Pe acest drum, însă, pr Serghie se confruntă cu o nouă dificultate: studiul literaturii germane despre creștinismul timpuriu aduce gândul

său în contact cu acea direcție a nuacismului istoric bisericesc, care poate fi numită atitudine nereligioasă față de problemele religioase Sub condeiul savanților protestanți "liberali", creștinismul istoric este complet rupt de rădăcinile sale religioase, drept urmare "tradiția bisericească vie este înlocuită cu știința istorică, biserica cu o societate religioasă, sacramentele și cultul mistic prin convenții al simbolismului experiența vieții spirituale este înlocuită de un seminar universitar, iar locul sfântului este luat de învățatul teolog" ("Arianismul modern" - "Gânduri liniștite", p) O asemenea atitudine, desigur, nu l-ar putea satisface pe pr Serghie; mai mult, a văzut în ea o manifestare a aceluiași om-godism care, sub forma unei pretenții de obiectivitate științifică absolută, a pătruns în însăși istoria Bisericii și a creat un surogat al religiei, cu atât mai periculos cu cât operează cu Realități creștine, pe care le iubește sincer Prin urmare, pentru pr Serghei s-a născut cu sarcina de a apăra credința religioasă în cadrul științei teologice însăși, de a apăra creștinismul viu de imitația sa științifică sau, reducând aceste probleme la fundamentul lor suprem, arătând că Hristos este Dumnezeu-omul și Mântuitorul, și nu "Rabi Isus ", a cărui însăși existență luată sub suspiciune de știință Acest subiect despre Serghie a dedicat patru studii speciale, unite sub titlul general "Arianismul modern (din Studii despre Religia Omului-Dumnezeu)" Datorită obiectivității, învățării și completitudinii lor științifice, ele au o mare semnificație apologetică și pentru timpul prezent Imaginea vie a vieții bisericești, obținută în urma tuturor acestor studii, devine pentru pr Serghie ca bază pe care începe să-și construiască viziunea socială creștină Toate problemele vieții economice, politice, sociale și culturale nu numai că primesc o nouă acoperire, ci sunt puse pe o bază complet diferită: sursa pentru ele nu este dăruirea societății umane, ci sarcina vocației umane: rădăcina lor metafizică nu se află în legile statistice ale fenomenelor sociale, ci în ceea ce omul se realizează în fața varului Dumnezeului viu Ca urmare, studiul faptelor sociale se dovedește a fi doar material pentru predicarea binelui social Chemarea Bisericii "vai de inimile noastre" este primită în aceste lucrări de pr Sergius deplină putere și semnificație Dar aceasta nu este moralitate, pentru pr Sergius nu operează cu maxime de datorie și nici măcar cu categorii Biblioteca "Runivers" valori, ci realități religioase și metafizice superioare și date științifice despre viața umană Următoarele articole sunt dedicate acestor subiecte: "Biserică și cultură", "Biserică și stat", "Creștinismul și chestiunea socială", "Economia națională și personalitatea religioasă", "Reflecții asupra naționalității" În , pr Sergiy publică o colecție în două volume intitulată "Două orașe Studii despre natura idealurilor sociale", care combină majoritatea articolelor de mai sus (cu excepția schițelor despre Dostoievski, Leontiev, Picasso și arianismul modern, care au fost incluse în a treia colecție a Părintelui Serghie "Gânduri liniștite", publicată în) O lungă introducere în colecție rezumă munca depusă și conturează o nouă întorsătură a gândirii sale, care - în paralel cu "criza marxismului" - poate fi caracterizată drept o "criză a sociologismului" Ideea este că, încercând să rezolve aceste și alte întrebări din punctul de vedere al gândirii creștine, pr Serghie s-a întâlnit cu faptul că creștinismul nu numai că nu are o soluție certă la multe probleme, dar pur și simplu nu le observă, ca și cum ar trece pe acolo De aici trebuie să tragem două concluzii: că marginea gândirii creștine este îndreptată nu spre societate, ci spre individ; și despre faptul că natura deplină a creștinismului în raport cu lumea (și, în

primul rând, cu realitatea ei socială) se află într-o stare de antinomie insolubilă în raport cu propovăduirea iubirii și a credinței în binele concret realizat în istorie Referitor la primul despre Serghie scrie: "Problema religioasă este în primul rând problema individului Aceasta este o întrebare despre valoarea vieții mele, personalitatea mea, suferința mea, despre atitudinea sufletului uman individual față de Dumnezeu, despre mântuirea lui personală, și nu numai sociologică Acea persoană unică, de neînlocuit, absolut unică, care a fulgerat doar o dată prin istorie pentru o clipă, joacă pentru eternitate, pentru absolut, pentru un sens durabil pe care numai religia îl poate promite, "Dumnezeul celor vii" viu al religie, și nu zeul mort al sociologiei" ("K Marx ca cameră religioasă " "Două orașe", vol I, p) Această atitudine, desigur, nu distruge problema socială și nu o forța să iasă din conștiința creștină; dar, în comparație cu miezul principal al evangheliei creștine, își pierde ascuțimea*, se retrage în domeniul temporalului și al relativului, este limitată de sensul de ființă istorică și numai istorică "Unul după altul, idealurile pământești sunt create, un oraș pământesc este construit mental, planul și desenul lui sunt dezvoltate " Dar toate aceste construcții ideale: Politeia lui Platon, evreu Biblioteca "Runivers" chiliasmul, teocrația medievală, soc modern(-JI M) se dovedesc a fi nesatisfăcătoare și condamnate Și dacă părintele Serghie, folosind terminologia Fericitului Augustin, vorbește despre două orașe, atunci cu toată puterea neagă proclamarea august-catolica a biserica pământească "un oraș deja realizat, împărăția lui Dumnezeu pe pământ" (Two Cities, vol I, XIV) "Ortodoxia a fost salvată de amestecul chiliasmului evreiesc", spune el: "ea rămâne nelegată de un anumit ideal a unui oras pamantesc, si deci, oricat de cat Conform starii istorice existente, Ortodoxia este independenta in interior, mai libera decat papismul, pentru ca ramane o imparatie nu a acestei lumi Biserica nu este domn in abisul eternitatii , pentru a priva istoria de numărul religios? Ducând progresul istoriei dincolo de limitele timpului, ea nu lipsește acest proces temporal de stagnarea sa, care nu poate fi ocolit sau pășit peste În istorie, un oraș este într-adevăr construit, conținutul său pozitiv se rezumă la asta, dar este construită în părți, iar întregul nu se încadrează în conștiința constructorilor " (ibid , pp XV și XVI) Aceasta este, desigur, o antinomie Dar ea oh Serghie nu se oprește și nu se înspăimântă, pentru că - așa cum vom vedea mai târziu - în epistemologia sa, o consideră o limită inevitabilă și salvatoare a înțelegerii umane Lumea este antinomică în esența ei; iar mintea umană nu poate decât să înregistreze această contradicție: în domeniul cunoașterii se numește antinomie, în viață este o tragedie Nu poate fi rezolvată prin mijloace umane și doar puterea extramundană a harului divin îi aduce ultima împăcare - ca act de nouă creativitate, ca dar al iubirii Biblioteca "Runivers" SISTEMUL RELIGIOS ȘI FILOZOF Mail toate lucrările de mai sus Sergius, deși sunt plini de erudiții, sunt totuși în natura jurnalismului filozofic Ele sunt legate de unitatea temei, metodei și scopului, dar aro se referă la conținutul lor, nu la forma lor În exterior, ele reprezintă o colecție nesistematizată a gândurilor sale, fiecare separat susținut de un aparat științific semnificativ Cu toate acestea, munca științifică și academică a necesitat și o prezentare sistematică În această latură a creativității pr Sergius sunt, în primul rând, două cărți destinate studenților săi: "A Brief Outline of Political Okonomia", nr I Moscova ; și Eseuri despre doctrine economice, voi I Moscova ; iar apoi, volumul "Filosofia economiei" (partea I Lumea ca economie Moscova

), care este teza sa de doctorat Această carte este prima încercare de expunere sistematică a concepției sale religioase și filozofice În ea, el "resumează rezultatul intern al unei întregi fâșii de viață" și conturează împreună acele probleme cărora, în opinia sa, "aparține, dacă nu astăzi, atunci mâine, filosofia" Poate că această aspirație pentru viitor va oferi acestei cărți acea prospețime uimitoare care o face un ghid incomparabil pentru mințile tinere și emergente Aceasta este o carte tânără (care, desigur, nu contrazice deloc învățarea ei profundă) - și pentru tineri Lucrările ulterioare ale Serghei, cu monumentalitatea și semnificația lor, a forțat-o cumva să iasă din sfera atenției generale; dar timpul îi va întoarce cu siguranță semnificația pe care ar trebui să o aibă în construcția viziunii religioase și filosofice moderne asupra lumii "Înțelegerea lumii ca obiect al muncii, influența economică este următoarea sarcină a filosofiei, la care duc în egală măsură economismul, critica și misticismul Problema filozofiei economice capătă, de asemenea, o acuitate deosebită pentru conștiința religioasă modernă Într-o eră a conștiinței religioase în declin, când religia este adesea redusă la etică, colorată doar de experiențele pietiste, este deosebit de important să punem în față latura ontologică și cosmologică a creștinismului, care este parțial revelată și Biblioteca "Runivers" în filosofia economiei" (p) Tocmai aceste probleme dau conștiinței creștine eficiență, o readuc la viață și o eliberează de acel spiritism și formalism de care suferă pretutindeni creștinismul modern Apoi, în locul idealismului critic abstract și al materialismului economic mort, se ridică, sau mai bine zis se restaurează, edificiul creștin al materialismului religios sacru (termenul lui Vl Solovyov), primii constructori ai căruia au fost Sf Atanasie din Alexandria, Grigore de Nyssa și alți vechi învățători ai Bisericii Conținutul "Filosofia economiei" se referă la sistemul filosofic al pr Serghei și ar trebui luate în considerare în legătură cu acesta Prin urmare, deocamdată, ne vom limita la cele mai scurte observații, care dau doar o idee exterioară a structurii sale în stil Problema filozofiei economiei este luată în această carte într-o formulă triplă: științific-empiric, transcendental-critic și metafizic Primul tratează ceea ce se poate numi experiență economică - faptele realității economice; a doua este prelucrarea sa logică În totalitatea lor, ele constituie sarcina epistemologică de a studia natura științei și granițele ei naturale Dar în fața problemei economiei, "idealismul critic se dovedește a fi neputincios și trimite cu hotărâre gândul înapoi la metafizică, la ontologie și la filosofia naturii" Și aici, în cea mai mare măsură, forța și noutatea dezvoltatului pr Serghie al sistemului: viața și lumea primesc în interpretarea sa o perspectivă infinită de profunzime; vede în ele ceva că "bunul simț" al percepției obișnuite trece cu egală indiferență π experiența "științifică" și interpretarea ei "critică" Revelația semnificațiilor lumii interioare inerente celor mai obișnuite acțiuni umane (producție, consum), afinitatea interioară a omului și a cosmosului, baza lor ideală în Dumnezeu, spiritul creator care pătrunde în întregul univers - acesta este farmecul acestui carte, respirând cu un mare optimism tineresc și străduindu-se să acopere întregul univers natura într-o singură imagine de frumusețe revelată Nu degeaba "cuvintele de despărțire" ale cărții, expresia patosului și aspirațiilor sale, sunt preluate din cuvintele profetice ale lui Dostoievski: "Iubește întreaga creație a lui Dumnezeu și întregul și fiecare grăunte de nisip Iubește fiecare frunză, fiecare rază a lui Dumnezeu Iubește animalele, iubește plantele, iubește totul Dacă

iubești orice lucru, vei înțelege taipa lui Dumnezeu în lucruri " "Mai Domnului, ce crezi?" Roller mama, speranța rasei umane "Așadar, Maica Domnului, pământul este o mare mamă a brânzei și există o mare bucurie în asta pentru o persoană " Biblioteca "Runivers" Desigur, continuarea "Filosofiei Economiei" este principala lucrare filosofică a pr Sergius "Lumina fără sfârșit", publicată în Această carte, în ciuda faptului că pr Sergius a numit-o cu modestie o "colecție de capitole pestrițe", mai mult decât toate lucrările sale corespund a ceea ce se numește în mod obișnuit "sistem de filozofie" Adevărat, pr Sergey neagă acest sens în spatele ei "Ideile călăuzitoare ale acestei filosofări", spune el în prefață, "se combină nu într-un "sistem", ci într-un fel de sizigie, articulare organică, coerență simfonică" Cu toate acestea, aceste cuvinte se referă mai mult la forma cărții sale decât la conținutul acesteia Căci dacă în The Never-Evening Light nu există un departament de "logică" π al departamentului de "moralitate" (pe care o găsim de obicei în "sisteme de filozofie"), atunci, în esență, această carte aruncă o lumină strălucitoare asupra tuturor problemelor de filozofie și conține date pentru soluționarea lor în spiritul unei viziuni religioase și filozofice unificate asupra lumii Semnificația luminii fără noapte ca operă filozofică este legată, totuși, nu atât de completitatea problemelor sale, cât de faptul că aici este dată pentru prima dată o dezvoltare consecventă a ideii Sophiei, care din acum devine conceptul central al tuturor lucrărilor filozofice și teologice a pr Sergius Această idee era deja conturată în "Filosofia economiei", care conținea o serie întreagă de gânduri despre "sofianitatea" lumii, omului, științei și economiei Cu toate acestea, abia în Lumina niciodată-seară se dezvăluie problema sofiologică ca una dintre categoriile gândirii umane, ca o temă inamovibilă și eternă a filosofiei, care nu poate fi evitată și care, datorită acesteia, își are îndelungata istorie în dezvoltarea gândirii filozofice şi teologice În consecință, trecutului i se acordă un loc semnificativ aici Deși "autorul a abandonat în mod deliberat dorința unei completări exhaustive a bibliografiei și aparatului științific" și "a redus la minimum partea de cercetare a expoziției", cu toate acestea, aproape toate secțiunile cărții sunt prevăzute cu numeroase excursuri, expunând pe scurt formularea şi rezolvarea celor mai importante probleme din istoria gândirii filosofice şi teologice Aceste excursii, tipărite cu litere mici, reprezintă aproximativ un sfert din întreaga carte (pagini din) Pentru o listă a acestora, consultați "Anexe" Dar, în plus, numeroase note și referințe stabilesc legătura sistemului cu întreaga gândire filozofică și teologică răsăriteană și occidentală Totul conferă acestei cărți caracterul nu doar de revelație filosofică, ci și de cercetare științifică În acest sens, "Lumina Pe-Serii", asemănătoare cu cartea publicată cu trei ani înainte de pr Pavel Florensky "Stâlpul și temeiul adevărului", este o carte de referință, un fel de compendiu al religiei ruse Biblioteca "Runivers" gândire filozofică; în ambele "aceste cărți nu știi de ce să te minunezi: inspirația și frumusețea gândirii, completitudinea atotcuprinzătoare a problemelor sau erudiția autorilor, pentru care, aparent, nu există secrete în mentalul și căutările religioase care i-au precedat O asemenea bogăție de motive făcea firesc să fie extrem de dificilă atingerea scopului pe care pr Serghie și-a spus în această carte: "este greu să treci prin vremurile moderne până la Ortodoxie și înapoi", scrie el în prefață: "Totuși, este posibil să te eliberezi de orice dificultate și ar trebui să te eliberezi? Oricât de pasional, tânjesc după marea simplitate, raza ei albă, dar neg simplificarea la fel de

falsă, auto-amăgitoare, această fugă din destinul spiritual, de crucea mea istorică Și numai ca căutator al unității religioase a vieții, căutată, dar nedobândită, vorbesc în această carte" (p) Conținutul "Lumina serii niciodată" va fi luat în considerare de noi în legătură cu prezentarea sistemului Pr Serghei, aici ne vom rezuma la câteva observații generale care vizează conturarea principalelor etape și succesiune în desfășurare de gândul Pr Serghei Întreaga carte constă dintr-o "Introducere" mare și trei secțiuni "Introducerea" (de pagini), care are caracter de studiu independent, este dedicată temei epistemologice: urmărește realizarea faptului experienței și vieții religioase din punctul de vedere al teoriei moderne a cunoașterii Punctul său de plecare este, prin urmare, formularea kantiană a întrebării cum este posibilă religia, care sunt a priori ei logice, care este natura ei transcendentală Răspunsurile la aceste întrebări se dovedesc însă a fi o depășire completă și consecventă a idealismului critic, întrucât în religia pr Sergius vede prezența în conștiința imanentă a unui principiu transcendent Organul înțelegerii sale este credința, formele înțelegerii sale sunt dogmele și mitul; conținutul său vital este rugăciunea și, în general, viața în Dumnezeu După ce a fundamentat astfel posibilitatea experienței religioase, sau mai bine zis, după ce a dat o interpretare epistemologică a faptului religiei, pr Serghei trece (în prima secțiune) la dialectica ideii de Divin, care este dezvăluită conștiinței filozofice, prima datorie, ca "Neantul divin" (așa se intitulează prima secțiune a cărții) Aici ne întâlnim cu tradiția teologiei negative (apofatice), a cărei istorie θ · Sergius dedică un lung excursus istoric (de pagini cu litere mici; vezi "Anexe") Mai târziu, investigând în esență această problemă, pr Serghie arată că teologia apofatică, limitată doar la predicate negative, trebuie să conducă inevitabil, mai devreme sau mai târziu, la ideea de emanare și, în consecință, la negarea creației lumii Acest lucru neplătit Biblioteca "Runivers" motivul nic poate fi urmărit pr Sergius într-un excurs istoric special dedicat lui I Sk Eriugene, M Ekkegart și J Boehme Într-o abatere de la această tradiție, pr Serghie susține că apophatpka trebuie în mod necesar să fie legată de catafatici, că ignoranța religioasă a lui Dumnezeu presupune auto-revelația Sa și că, în consecință, Dumnezeu nu poate fi conceput altfel decât ca Creatorul personal al lumii Această propoziție, cu toată forța și acuitatea ei, ridică problema relației dintre absolut și relativ, transcendent și iminent, Creator și creație - care este subiectul de studiu al celei de-a doua secțiuni, intitulată "Lumea" " Aici sunt puse bazele cosmologiei creștine - această problemă cea mai importantă, cea mai puțin dezvoltată în întreaga filozofie a creștinismului Primul capitol al departamentului este consacrat "creativității lumii" și a ceea ce determină prin ea însăși această creatură: analiza "nimicului" și a haosului, opoziția dintre timp și eternitate, libertate și necesitate Principalul patos al acestui capitol este negarea emanației și îndepărtarea de la teologia negativă la credința în "Dumnezeu atotfericit și autosuficient, Creatorul lumii" Al doilea capitol, consacrat "sofianității creaturii", ridică problema nu a originii lumii, ci a relației acesteia cu Creatorul: aici se stabilește conținutul conceptului central al Sophiei, ca principiu mediator între Dumnezeu și lumea, datorită cărora este posibil doar să înțelegem lumea în Dumnezeu și să-L vedeți pe Dumnezeu în lume Sophia este în acest sens principiul universal al participării creației la tot felul de predicate ale absolutului; în afara ei, este posibil doar acosmismul, adică percepția lumii ca o ceață fără sens, haos, urâțenie și răutate

Urmează capitole (cu digresiuni istorice adecvate) care studiază problema materiei și a corpului și natura răului, care în sistemul sofiologic este cea mai dificilă și inexplicabilă problemă A treia secțiune a cărții este intitulată "Omul" Aceasta este tema antropologiei, a soteriologiei și a filozofiei istoriei Bazele celui dintâi sunt expuse în capitolul "Primul Adam", care vorbește despre imaginea lui Dumnezeu în om, problema sexului, căderea în păcat și dorința omului de a restabili asemănarea pierdută cu Dumnezeu - religiozitatea a păgânismului și a Vechiului Testament Problema soteriologiei este subliniată pe scurt - - în principal din punctul de vedere al unității interne și al inseparabilității actelor divine de creație și kenoză - autodiminuarea și autoepuizarea Divinului, ambele fiind expresii ale iubirii infinite a lui Dumnezeu Hristologie detaliată "Lumina Nesfârșitului nu conține; ea va fi explicată Serghie mult mai târziu (în) în cartea "Mielul lui Dumnezeu" Biblioteca "Runivers" În fine, problemele vieții și istoriei umane fac obiectul celui de-al treilea capitol, care explorează esența principalelor sfere ale activității umane: economia, arta, societatea, statulitatea - întrucât sunt în contact direct cu principiul spiritual și pot fi o expresie și o întruchipare a tăcerii religioase Aici despre Sergius revine din nou la tema sa anterioară - lupta împotriva uman-boekpem în numele creativității religioase și al religiei creatoare: gândire autonomă și voință autoafirmată: în afara acestui centru lumea încetează să mai fie un cosmos, o creație și o revelație a lui Dumnezeu , dar devine un instrument al ispititorului, un idol seducător" ("Lumina niciodată-seară", p IV) În practică, aceasta se exprimă în absolutizarea tuturor tipurilor de activitate umană, în pierderea unei perspective spirituale, în atribuirea semnificației religioase economiei, artei și statalității Cu multă persuasiune îi arată pr Serghie distinge toate aceste domenii de un principiu pur religios, opunând ergia economiei și artei, teocrației puterii și dreptului și eclesialității societății Ultimul capitol al cărții - "Realizări" - conturează soluția problemei eshatologice în lumina doctrinei catastrofei metafizice a lumii de la sfârșitul timpurilor: despre inevitabilitatea ontologică a iadului, ca rezultat natural al păcatului , auto-revelat în lumina iubirii divine, și în același timp - despre relativitatea și revocarea fundamentală a acesteia în fața promisiunii finale că "Dumnezeu va fi totul în toate" În termeni generali de creativitate, pr Sergius "Lumina serii niciodată" ocupă un loc cu totul special Pe de o parte, este "o înțelegere generalizantă, parcă, rezultatul a tot ceea ce (subliniat de autor) prin care am trecut, atât de rupt și de complex - prea complex - drum spiritual; Îl privesc recunoscător în ea"; de aici caracterul generalizării finale, parcă, a unui rezumat de viață, cu care este pătrunsă întreaga carte; dar, pe de altă parte, sunete sunt țesute în această melodie a înțelepciunii spirituale și, parcă, a bătrâneții , mărturisind că, încheind "Lumina niciodată-seară", pr Serghie a stat în pragul unei noi vieți, a unei noi înfloriri a abilităților sale creatoare și a fuziunii: "În viață, ceasul serii, pe cerul spiritual, "steaua strălucitoare și dimineața" răsare în liniște și vestea bună se aude din templul Luminii strigoilor Dar căldura dogoritoare încă chinuiește ziua, poteca cremosoasă se înalță abruptă, calea grea se vede în față" (ibid , p IV) Această cale este valabilă Biblioteca "Runivers" dar cremos și greu, dar roditor și binecuvântat, deschis pentru pr Servius în , când - imediat după ce a primit preoția - a trebuit să părăsească mai întâi Moscova, apoi (în) Rusia și, după o scurtă ședere la Constantinopol și Praga, să se

stabilească la Paris, pentru ca aici, sub umbră a mănăstirii Serghie, pentru a descrie cele mai semnificative și inspirate lucrări teologice În , pr Serghii publică a treia colecție a articolelor sale - "Gânduri liniștite" Aceasta este o carte de articole critice (despre Leontiev, despre Dostoievski, despre Pușkin, despre misticul A I Shmpdt și Vl Solovyov, despre sculpturile lui Golubkina și picturile lui Picasso) - în iluminarea ei filozofică și, în același timp, poezia profundă - aparține celor mai parfumate opere ale pr Sergius Din ea emană un fel de liniște fără pretenții, care îi permite pr Sergpyu să atingă cele mai volatile întrebări, percepându-le în perspectiva eternității, arzând totul păcătos, dar păstrând totul în lanț și viu - atât în autorii și artiștii analizați, cât și în munca lor Și întrebările care sunt preocupate aici Sergiy, chiar nu se pot abține să nu-și facă griji Estetismul, ridicat la punctul culminant al viziunii asupra lumii și desfășurat la limită în viața privată și publică (articolul "Câștigător-Învins", dedicat lui Konstantin Leontiev), este puterea răului captivitatea de către el a sufletului lumii și mărturia sa involuntară a Acela, asupra căruia își duce războiul -= despre Hristos (articolul "Tragedia rusă", dedicat "Pădurilor" lui Dostoievski); teme ale erotismului mistic și personificarea chinului religios (articole despre misticul A N Schmidt și poeziile lui Vl Solovyov); tristețea, vânzarea ei metafizică și semnificația religioasă: arta demonică și farmecele ei (articole "Tosca" - despre sculpturile lui A S Golubkina și "Corpul frumuseții" - despre picturile lui P Picasso): "geniu și ticăloșie" (articolul "Mozart și Salieri"): și, în sfârșit, trei mari articole despre filosofia religiei, unite prin titlul general "Arianismul modern", pe care le avem am avut deja ocazia să menționez în altă legătură Acest Rege (ultimul publicat de Pr Serghie în Rusia) poartă pecetea stagnării începute: este tipărit pe hârtie de ziar săracă; iar această apariție grosolană nu face decât să sublinieze subtilitatea și rafinamentul stilului ei spiritual și verbal Acestea sunt ultimele cuvinte ale sufletului rus care intră în pzgnanpe interioară și exterioară, sunetele unei blasfemii îndepărtate din orașul Kitezh, care a dispărut deja la fundul Svetloyarsky peste {CELE MAI MULTE cărți despre Sergius, despre care ați vorbit până acum ("Două orașe", "Filosofia economiei", "Lumina niciodată-seară- Biblioteca "Runivers" nii", precum și cartea lui Seipel) au fost publicate de editura din Moscova "Calea", fondată de Margarita Kirillovna Morozova (Andrei Bely a surprins artistic această imagine sub numele de Skazka în "Simfonia sa dramatică (a doua)") Această editură a fost singura de acest fel, îmbogățind scrisul rusesc cu o serie de lucrări originale și traduse de neprețuit În acest context, îl amintim pentru că pr Orgiy (împreună cu N A Berdyaev, prințul E N Trubetskoy, V F Erp și G A Rachinsky) a fost membru al editurii chiar de la întemeierea editurii și a avut o mare influență asupra activității acesteia Cazul "Căile" poate fi astfel considerat unul dintre cazurile pr Serghie și faptul că în perioada - gândirea religios-filozofică rusă avea propria editură "propria", în care libertatea spirituală era combinată cu o cultură uriașă și o direcție foarte precisă, ar trebui respins în mare măsură meritul de Sergius Marea tragedie a revoluției - dezintegrarea statului rus, prăbușirea tuturor speranțelor publice, renașterea vieții bisericești - toate acestea nu puteau să nu primească un răspuns în opera pr Serghie, întrucât acesta din urmă nu s-a limitat niciodată la întrebări teoretice, ci a fost întotdeauna deschis tuturor întrebărilor vieții spirituale Grandoarea evenimentelor nu permitea însă o simplă judecată asupra lor; Realitatea rusă s-a dovedit a fi prea complicată,

dar pr Sergius a fost prea puțin publicist și activist pentru a vorbi despre revoluție în mod dogmatic - din orice punct de vedere preconceput El a perceput revoluția, în principal din punctul de vedere al problemelor sale - ca o reevaluare vitală a tuturor atitudinilor rusești - ca o judecată teribilă asupra tuturor aspectelor vieții rusești Prin urmare, gândurile sale despre revoluția rusă au luat forma unor "dialoguri moderne", în care sunt prezentate ideologii și puncte de vedere diferite, expunându-și slăbiciunile și obligându-i să-și pună din nou problema justificării și viabilității lor În , Părintele Sergiu a scris primul său dpalog "La sărbătoarea zeilor" (rgo și conira), în care "un personaj public, un general, un diplomat, un scriitor cunoscut, un teolog laic și un refugiat" vorbesc despre Rusia, Biserica Rusă și poporul rus În Q , această conversație este reluată între un teolog laic și un refugiat (căruia! i se alătură un "ieromonah învățat și un preot paroh"), deja în Crimeea, "lângă stepele Chersonisului " (așa cum este intitulat dialogul) De data aceasta tema sa este criza Bisericii Ruse și problemele Ortodoxiei (ca fenomen istoric) Biblioteca "Runivers" Acest dialog a rămas în manuscris, precum și dialogul "Noaptea", dedicat ideii "regelui alb" Dialoguri despre Serghie sunt, parcă, o continuare a "Trei Convorbiri" de Vl Solovyov și așa mai departe, nu numai în ceea ce privește forma, ci chiar și unii dintre tei (generalul, politicianul și refugiatul care l-a înlocuit pe "domnul Z") sunt comune Din punct de vedere literar, această formă cu greu poate fi considerată reușită Forma dramatică, în absența unei acțiuni dramatice și a unui anumit caracter al participanților, lasă cititorului cu un sentiment de nemulțumire, care se intensifică și mai mult la citirea dialogului pe fețe: dar pentru o prezentare vie a problemei, să identificați pro și contra, pentru o acoperire imparțială a dificilelor - poate chiar nerezolvate! întrebări, forma dialogului prezintă o comoditate incontestabilă Cuvintele lui Tyutchev sunt luate ca epigrafe a primului dialog: "Ferice de cel care a vizitat această lume în momentele ei fatale: a fost chemat de atot-bun, ca un ceresc la o sărbătoare" (de unde și numele dialogului "La sărbătoarea zeilor") Acest lucru dă, ca să spunem așa, "amploarea" disputei, sfera sa spirituală Ce este revoluția rusă? ceea ce este numit? la ce duce? - acestea sunt principalele întrebări la care se oferă răspunsuri diverse, adesea contradictorii Punctul de vedere non-slavofil, care poate fi caracterizat drept pozitivism ecleziastic, este reprezentat de un teolog laic; neozaladnichestvo - un diplomat; o persoană publică - un intelectual rus emoțional care și-a pierdut orice sprijin în realitate și a căzut într-o disperare completă și fără speranță; un scriitor care încearcă să păstreze elemente de idealism sobru și credință în viitorul rus; un general conservator educat și un refugiat care vede în tot ceea ce se întâmplă un fel de realitate mistică, în raport cu care toate evenimentele sunt doar semne și simboluri Din aceste puncte de vedere, interlocutorii supun poporul rus și inteligența, statulitatea rusă și publicul, credința în socialism și "vechiul regim" unei analize (și adesea unui proces) Aprofundând, disputa se îndreaptă în mod firesc către fundamentele spirituale ale vieții rusești - la o evaluare a rolului istoric al Bisericii Ruse, la semnificația catedralei, la previziuni ale viitorului Aceste teme sunt dezvoltate mai detaliat în al doilea dialog - "La zidurile din Herson-nps" Dialog acest napsan pr Sergpem în timpul șederii sale în Crimeea (de unde - peisajul dialogului și chiar numele) - Biblioteca "Runivers" în momentul celui mai mare prăbușire al Bisericii Ruse, care a stârnit îndoieli tulburătoare cu privire la viitorul ei Problematica acestui

dialog este radicală și îndrăzneață: ridică problema însăși esenței Bisericii Ruse (ca fenomen cultural și istoric; dialogul nu privește laturile dogmatice și mistice: toți participanții săi sunt credincioși în oamenii bisericii) ; analizează serios instalarea sa ca provincialism greco-rus, care și-a atribuit invariabil calitatea de universalitate, dar a fost întotdeauna prea strâns legat de ideea de imperiu; afirmă criza autorității bisericești și slăbiciunea principiului organizatoric, având ca rezultat prăbușirea completă a vieții bisericești; absența autorității doctrinare, condamnând biserica la sterilitatea dogmatică sau la apariția anarhică a schismelor; și, în sfârșit, atinge acea paralizie (după Dostoievski) care lovește însăși țesutul bisericii și ca urmare a căreia biserica refuză să îndeplinească o serie de sarcini vitale ale vieții, limitându-se la viața mistică a sacramentelor și păstrarea evlaviei personale Toate aceste întrebări serioase și incitante găsesc o respingere ascuțită și încrezătoare în cuvintele unui teolog laic slavofilizant, a cărui credință este însă prea strâns legată de un anumit dat istoric; căci nu vede și nu își dă seama că întrebarea se referă nu la guvernarea sinodală și nu la supravegherea procurorului-șef, ci la biserica însăși, structura Ortodoxiei, modul ei de viață, obiceiurile sale de o mie de ani, care sunt testat în focul evenimentelor în curs În esență, există o dispută internă bisericească între două atitudini, care pot fi numite condiționat eclesiastic-pozitiv și eshatologic Primul trăiește prin patosul bisericii ca ideal realizat; este captivată de frumusețea ei; totul în biserică este bun pentru ea; iar golurile istorice ale realității bisericești sunt umplute și acoperite de înalte scheme romantice Al doilea judecă realitatea bisericească din punctul de vedere al sarcinilor sale absolute și eterne, în fața cărora toate realizările istorice se dovedesc în mod firesc a fi relative, trecătoare și imperfecte Din aceasta nu se poate trage nicio concluzie, iar disputa trebuie firesc să rămână nesoluționată: în sensul deplin al cuvântului, aceasta este o problematică, o întrebare despre esența și vitalitatea Ortodoxiei ca formă istorică a creștinismului, la care pr Serghie va da mai târziu - în "Eseuri despre doctrina Bisericii", în cartea franceză despre Ortodoxie, în al treilea volum al "Dumnezeu-omenire" - în "Mireasa Mielului" Manuscrisul celui de-al treilea dialog "Noaptea" este pierdut; Despre existența ei știm doar din cuvintele pr Segrpya, care a iubit această lucrare a lui Biblioteca "Runivers" După cum am menționat mai sus, în moue din , pr Serghie a acceptat preoția Pentru a înțelege ce semnificație ar fi trebuit să aibă aceasta pentru opera sa religioasă și filozofică, este suficient să subliniem că percepția Ortodoxiei de către un preot este diferită calitativ de percepția ei de către un laic credincios Experiența sa spirituală este cu totul diferită, în ciuda faptului că mediul în care trăiesc amândoi - Biserica - este unul și același Dar preotul, care îndeplinește ritualul, se află într-un alt loc metafizic decât mirenul (care este simbolizat prin șederea sa în altar): "cel mai uimitor În prima mea inițiere, diaconală", scrie pr Serghie: "A fost, bineînțeles, prima mea trecere prin porțile împărătești și apropiere de sfântul tron, A fost ca trecerea printr-un foc, arzător, luminând și transformator A fost o intrare într-o lume nouă, într-un regat nefericit Acesta a fost pentru mine începutul unei noi stări a ființei mele, în care am rămas de atunci și până acum" ("Hrotonirea mea " "Însemnări autobiografice", p) Prin urmare, prisma prin care a fost refracta pentru o nu s-ar fi putut schimba Serghei adevărul înțelepciunii divine Texte liturgice, contemplații iconografice, ceremonii bisericești - toate acestea au

devenit atât de apropiate de viața lui, încât au devenit sursa nu numai a gândirii sale filozofice și teologice, ci și a brocartului verbal în care a început să fie îmbrăcat Iar în a treia perioadă teologică a operei sale, pr Serghie, deși și-a păstrat sarcinile inițiale ale cercetării sale, i-a conferit și un caracter teologic - atât din punct de vedere al problemelor, cât și al terminologiei Această schimbare a venit însă imediat, iar înainte de a începe trilogia sa teologică (despre Biserica Ortodoxă a Maicii Domnului, Ioan Botezătorul și Îngerii), pr Sergius a mai scris două cărți filozofice, ale căror subiecte i-au fost, parcă, lăsate moștenire de Lumina Niciodată-Serii Acestea sunt "Tragedia Filosofiei" și "Filosofia Numelui" Ambele cărți au fost scrise în - , pe vremea când pr Sergius, după ce a părăsit Moscova pentru a-și vizita familia care locuia în Crimeea, a putut deja să se întoarcă acasă și a rămas în Korepz (lângă Ialta); această perioadă a fost una dintre cele mai uimitoare din viața părintelui Serghie: primele inspirații ale preoției s-au îmbinat în el cu primejdia orară pentru viața proprie și a celor apropiați; lucrări științifice (pe lângă scrierea acestor două cărți, părintele Serghie a citit prelegeri la Universitatea din Simferopol) a continuat în foaierul percheziţiilor, arestărilor, execuțiilor Toate acestea se încadrează în cadrul minunatei naturi Crimeea Aceasta a continuat până în , când, printr-un decret al guvernului sovietic, pr Sergius ai fost tu Biblioteca "Runivers" glorie în afara Rusiei și a trebuit să-și asume povara unei noi slujiri către Biserica din Rodpne - în Europa de Vest Cartea "Tragedia filosofiei" în tema sa continuă lucrarea anterioară a pr Serghie: depășirea și conștientizarea filozofică a problemelor idealismului critic Dar acum despre Serghie vede în ea nu doar o teorie epistemologică, ci un anumit tip de gândire, un exemplu al oricărei filosofii, ruptă dintr-o sursă vie - conștiința dogmatică a Bisericii Epistemologia imanentismului a fost deja depășită în The Light of Never Night; dar la urma urmei, alături de Kant, "care a închis pentru totdeauna ușa metafizicii și a stabilit în cele din urmă dominația pozitivismului critic" ("De la marxism la idealism", p XVIII), stă "un alt Kant, cel care a dat metafizicii o noutate viața și a provocat înflorirea ei în prima jumătate a secolului al XIX-lea" Acest element al "idealismului german", însumând rezultatele întregii filozofii europene care a precedat-o în sistemele lui Fichte, Schelling și Hegel, trebuia de asemenea să fie depășit: deoarece influența sa nu a fost supravieţuită de conștiința filozofatoare nici până în vremea noastră ; majoritatea gânditorilor moderni sunt cu siguranță epigonii unei tradiții puternice Esența ei Serghie vede în spiritul și patosul "sistemului"; iar sistemul nu este altceva decât "reducerea multor și a tuturor la unul și, dimpotrivă, derivarea a tot sau a multor dintr-unul" ("Tragedia filosofiei"; citez din manuscrisul rusesc al cărții) Acesta este idealul unei viziuni necontradictorii asupra lumii, al monismului logic - inevitabil și inevitabil pentru mintea filozofatoare, dar și de neatins în istoria filosofiei - în acea "poveste îndurerată a eșecurilor inevitabile și fatale" ale omului "Istoria filozofiei este o tragedie Aceasta este o poveste despre căderile repetate ale lui Icar și despre noile sale ascensiuni filozoful nu poate să nu zboare, trebuie să se ridice în eter, dar aripile i se topesc inevitabil de căldura soarelui și cade și se rupe Cu toate acestea, în timpul acestei decolare, el vede ceva și vorbește despre asta în filosofia sa Astfel, fiecare sistem are propriul său adevăr: dar este distorsionat de unilateralitatea, de strădujnța pentru unificarea principiilor, de un monism care nu este conștient de

antinomia care stă la baza oricărei construcții umane Antinomia este punctul de plecare în întreaga epistemologie a pr Serghie, (precum și părintele Pavel Florensky); dar nu poate fi "rezolvată" dialectic, ci doar înlăturată, dizolvată prin revelația religioasă - dogmă și mit, care raționează trapezoid și conțin contradicții într-o unitate vitală superioară Astfel, "antinomiile critice în metafizică și epistemologie iau locul raționalismului dogmatic Ultimul Biblioteca "Runivers" reprezintă intoxicarea minții, răpirea forțelor proprii și dorința de a duce până la capăt pariul pe minte Prima parte a studiului este dedicată conștientizării și criticării unor astfel de încercări Toate sistemele filozofice provin dintr-o anumită autodeterminare a gândirii; Acestea din urmă sunt construite pe baza unui fel de trei elemente de judecată, care exprimă o relație de fond Aceste elemente sunt: I (ipostas), corespunzătoare subiectului judecății; ideea (conținutul sau natura) corespunzătoare predicatului judecății; si fiind plp realitate corespunzatoare pachetului În consecință, sistemele filozofice pot proveni fie din ego (sisteme idealiste, cum ar fi Descartes, Kant, Fichte); sau din continutul ideal (sisteme panlogistice: Platon, Hegel); sau din conceptul de ființă substanțială - mistică, empiric, materialist (sisteme moniste: Spinoza, Schelling, parțial Leibniz) Unitatea tuturor celor trei momente - ipostas, continut si fiinta - este data doar in dogma Treimii, care este, deci, prototipul oricărei filosofii Dar din moment ce toate sistemele filozofice iau drept fundament unul dintre aceste principii și uită de restul, până acum ele, "în loc să fie o transcriere filosofică sau o dezvoltare sistematică a motivelor trinității", se dovedesc a fi diferite tipuri de ereziologi trinitari Unele dintre ele, absorbind tot conținutul și ființa lumii și sacrificându-l eului absolut (care este subiectul transcendental al cunoașterii lui Kant, eul autosusținut al lui Fichte), sunt "o transcriere filosofică distorsionată a imaginii primei ipostaze - Opta - care, însă, fiind luată izolat de alte ipostaze și de στ pleromei divine - Sophia - nu este tată, fiind fără fiu, și nu este creator, rămânând fără creație Alte sisteme care consideră "ideile, mintea inteligentă, logosul ca substanță și afirmă că cuvântul nu a fost doar la început, ci a fost începutul - caută (în cuvintele lui Hegel) "să ridice ideile într-o asemenea măsură încât acestea deveniți natură creativă"; dar "aceasta duce la o prăbușire tragică, iar sistemul se destramă, din interior, fiind legat, din cauza insuficienței principiilor filozofice" În cele din urmă, al treilea sisteme care obiectivează natura "nu ca subiect, ci ca obiect - unitatea ființei continue - se pierd în profunzimea seculară și dizolvă totul într-o totalitate impersonală și necalitativă Dogma imperialismului este astfel fundamentul inevitabil al oricărei gândiri filozofice; indiferent de modul în care este construită, indiferent pentru ce tinde, ea se exprimă întotdeauna și invariabil Biblioteca "Runivers" vorbește despre Treime, deși aceste afirmații sunt de obicei unilaterale și incorecte Prin urmare, adevărul despre St Tropez, luat în întregime, este singura bază posibilă pentru un sistem filozofic armonic Se stabilește astfel o legătură între filozofie, ca problemă naturală a minții umane*, și dogmă, ca răspuns divin revelat la aceasta Dezvoltarea acestei legături este subiectul celui de-al doilea eseu al cărții, intitulat "Filosofia Treimii" "Dacă Dumnezeu este o Treime consubstanțială și inseparabilă, atunci spiritul uman, deși nu este o trinitate, are imaginea unei treimi, care ridică în mod necesar mintea la arhetip Natura triunică a spiritului uman este o mărturie vie a Sf Tropez; la fel, revelația despre Ea, dogma bisericească, este singurul

postulat care satisface gândirea pentru înțelegerea spiritului uman Acestea sunt propozițiile care sunt o axiomă pentru gândire, după cum mărturisește toată istoria, întreaga tragedie a filosofiei ca monism *· Imaginea Treimii se dezvăluie în om ca prima datorie în actul principal și incontestabil al conștiinței - în judecată Într-o judecată, într-un sens, se exprimă însăși esența unei persoane, întrucât toată viața poate fi rezumată ca o sinteză a subiectului, predicatului și copula: eu sunt, ceva Așadar, este clar că analiza dialectică a unei judecăți conduce la dezvăluirea în ea a acelor asemănări cu care ne-am întâlnit deja în prima parte a studiului: subiectul, ca reflectare a Ipostasului Părintelui; predicatul ca plinătate a conținutului logic (plinătatea Logosului care umple totul în toate); mănunchiuri, ca realizarea sintezei lor, ca realizarea lor unul pentru celălalt, ca nx a fiinţei - în chipul puterii desăvârşitoare şi dătătoare de viaţă a Duhului Sfânt Acest lucru oferă persoanei posibilitatea de a urca "de la imagine la Arhetip" (titlul celui de-al doilea capitol al eseului) și, îndreptându-și privirea în profunzimile propriei sale naturi, să cunoască prin ea pe Cel Care și-a imprimat imaginea în ea "Misterul omului trebuie căutat în Dumnezeu" - acesta este postulatul inevitabil al acestui studiu, căci "imaginea mărturisește Prototipul, postulează pentru explicarea lui" Ceea ce este un postulat în filozofie se dovedește a fi o dogmă în religie; dar "dogma nu este atât o formă de conștiință și cunoaștere, pentru că ea mărturisește neînțelesul pentru noi, ca un indiciu al căii, adevărului și scopului vieții religioase Se obișnuiește cu ea, iar viața în Biserică nu este altceva decât această obișnuire cu dogmele, familiarizarea cu tainele vieții divine, până la deplinătatea ei Din acest punct de vedere, pr Serghie consideră ce înseamnă nașterea veșnică a Fiului și călătoria Duhului Sfânt pentru mintea filozofatoare: în raport cu antinomiile de bază ale ființei, în fața cărora mintea se oprește în neputință, acestea Biblioteca "Runivers" propoziţiile sunt adevăruri revelate care rezolvă aporpp de gândire şi ridică contradicţia antinomică la o contemplare metalogică superioară a unităţii mulţimii şi a mulţimii în unitate ('ceea ce s-a spus este suficient pentru a caracteriza într-o formă generală problematica și stilul filosofic al acestei cărți Pe lângă dezvoltarea generală a temei sale, care necesită un studiu critic constant al marilor sisteme filozofice, conține o serie de digresiuni : despre învăţătura lui Kant despre fiinţă, despre apercepţia transcendentală a lui Kant, despre logica lui Hegel, ca sistem de ontologie şi teologie, despre ştiinţa ştiinţei lui Fichte Din punct de vedere al "tehnicului" "Tragedia filosofiei" este cea mai " carte filosofică" a părintelui Serghie Opa este saturată de material istoric, care, totuși, nu este doar expus, ci și depășit în sinteză religioasă superioară, este un fel de "fenomenologie a spiritului", dar nu uman-divin monistic, dar religios trinitar De vreme ce această carte a fost scrisă într-o perioadă de atemporalitate filozofică, când gândirea teoretică părea a fi o voce dintr-o altă lume, ea nu a găsit un editor și a rămas în manuscris Totuși, în a fost scrisă în limba germană (tradus de A Kressling) și a devenit disponibilă publicului datorită acestui fapt Aproape concomitent cu "Tragedia Filosofiei" pr Sergiy a lucrat la o altă carte - "Filosofia numelui", care a rămas în manuscris (doar unul dintre primele sale capitole, intitulat "Was ist das Wort ", a fost tipărit în germană în într-o colecție în onoarea celei de-a -a aniversări) a lui T Masaryk) Această carte, care are ca obiect de investigație natura gândirii, în măsura în care își găsește expresie în cuvânt, seamănă foarte mult prin stilul și metoda ei filozofică cu

Tragedia filosofiei Opa este, de asemenea, devotat unei probleme speciale, este inspirat în studiul său și de dogma Sfintei Treimi, este și o sinteză a științei moderne și a credinței religioase și conține, de asemenea, o lungă polemică care depășește imansntismul kantian Cu toate acestea, "Filosofia Numelui" își datorează originea anumitor evenimente din viața bisericii și a fost concepută ca un ghid și material pentru înțelegerea și rezolvarea lor În , în mănăstirea rusă Sf Panteleimon pe Athos, a fost jucată o dramă asociată cu așa-numita mișcare de glorificare a numelui Această mișcare, condusă de ieromonahul Antonie (Bulatovici), a dezvoltat în scrierile sale și în viața de rugăciune o tradiție mistică care își are originea în școala monahală a isihaștilor (secolele al XII-lea) și în doctrina energiilor divine Biblioteca "Runivers" ev Grigore Palama În ciuda acestui fapt, un grup de călugări ostili imyaslav-tsam a declarat ph heretpkamp, iar mișcarea în sine o nouă sectă periculoasă Cazul a fost exagerat Adepții unei înțelegeri pur mistice a numelui lui Dumnezeu, ca un altar eficient al credinței, au fost transformați în rebeli împotriva autorității bisericii Din păcate, sinodul a înclinat și el spre acest punct de vedere și o echipă militară a fost trimisă împreună cu Arhiepiscopul Nikon pentru a-i avertiza pe Pmiaslaviți pe Athos Acesta din urmă a rezolvat disputa teologică, bătând fără milă pe glorificatorii numelor, dintre care mulți au plătit cu viața Mișcarea a fost zdrobită, ieromonahul Antonie (Bulatovici) a fost interzis să slujească; dar problema, care se află la rădăcina pmyaslaviei, nu a fost, desigur, rezolvată prin aceasta Pentru cartea ieromonahului Antonie "despre cinstirea Numelui lui Dumnezeu", cu toată neputința ei filosofică, este o perspectivă metafizică necondiționată a problemei relației lui Dumnezeu cu lumea și în acest sens necesită cea mai serioasă atenție filozofică și teologică Aceasta a fost ceea ce i-a făcut pr Serghie (și Pr Pavel Florensky), care, împărtășind principalele prevederi ale pr Uptonshts a încercat să îi ofere lui și cauzei sale tot sprijinul posibil Un mic articol despre O orgie în apărarea pmyaslaviei a provocat un răspuns lung din partea prof S V Troitsky, dar această controversă, împreună cu publicarea documentelor asupra întregii chestiuni, nu i-au dat decât semnificația unei probleme ecleziastice importante, iar în a fost ridicat cuvântul Iie)>ed de Consiliul Bisericii All-Rus Dar aici imyaslavpe a avut susținători autorizați printre oamenii de știință și episcopat, iar catedrala a numit un subcomitet special (prezidizat de Arh Teofan de Poltava) pentru a studia această problemă Serghie s-a alăturat componenței acesteia, conform consiliului, ducând la îndeplinire cele mai urgente sarcini bisericești, a trebuit să înceteze din cauza evenimentelor revoluționare, iar munca subcomitetului s-a limitat la două ședințe introductive Comisia a reușit însă să-și împartă principalele sarcini între membri, dar pr Oprino i s-a încredințat un raport introductiv pe tema Pmyaslavia "Filosofia numelui" trebuia să răspundă acestei sarcini și să fie o justificare filozofică și teologică pentru închinarea numelui; dar studiul a crescut la dimensiunea unei cărți întregi, care este o schiță completă a unui întreg sistem epistemologic Originalitatea sa constă în faptul că consideră teoria cunoaşterii în strânsă şi directă legătură cu teoria limbajului; filozofia se contopește astfel cu filologia, gramatica se dovedește a fi "epistemologie concretă" "Cea mai mare unilateralitate dintre toate construcțiile epistemologice ale lui Kant constă în faptul că a trecut pe lângă limbă și nu a observat deloc gramatica" (citez în rusă) Biblioteca "Runivers" manuscris rus) Prin urmare, principiul

fundamental al gândirii nu este un concept și nu o judecată, ci un cuvânt Analiza lui este subiectul primului capitol al studiului - "Ce este un cuvânt"* În ea despre Sergius dezvoltă teoria realismului epistemologic consistent După ce a evidențiat mai întâi "cuvântul interior" - sens din toate acoperirile sale fonetice și, după ce și-a arătat independența, atât față de realitățile gramaticale, cât și față de cele psihologice, pr Sergius aduce studiul în punctul în care "rămâne pur și simplu, cu umilință și evlavie recunoaștem că nu noi vorbim cuvintele, ci cuvintele sună în interior în noi, ele vorbesc singure, iar spiritul nostru este în același timp și arena auto-ideacipului universului"; în cuvinte, deci, însuși cosmosul vorbește; omul este doar instrumentul lui, sau mai bine zis, o prismă în care raza albă a sensului interior al cuvântului este refractată de spectrul multicolor al diferitelor limbi Viața unui cuvânt este vorbire: în vorbire, cuvintele își dobândesc sensul unul față de celălalt, se deosebesc unul de celălalt Așa apar gramatica și sintaxa; dar cel mai misterios moment al limbajului este "nașterea" cuvântului - momentul în care ființa se numește om (sau mai bine zis, când se numește pe sine prin om): elementul primar al limbajului este astfel numele și este deja urmat prin: pronumele (ceea ce stă în loc de nume), un substantiv, o grămadă A treia parte a cărții este "Despre filosofia gramaticii" - are în vedere relația dintre gramatică, i noseolmgiti și tăvi și conține o analiză detaliată a kantianismului, care, în opinia pr Sergius, este abstractizat artificial din formele gramaticale naturale, înlocuindu-le cu categorii abstracte de "schematism al rațiunii pure" Capitolul al patrulea - "Limbajul și Gândul" - consideră cuvântul din punctul de vedere al înrădăcinii sale în realitatea divină; iată dialectica pr Serghie atinge puterea clarviziunii religioase: problemele epistemologiei sunt luate în acea profunzime ultimă, la care Prologul Evangheliei după Ioan este un răspuns direct la ele; și art Este dezvăluit cu o claritate uluitoare ce este cuvântul în esența sa și ce a devenit în uz uman: "Cuvintele au înțelepciune și putere, vrăjitorie naturală și vrăjitorie Dar acum cuvântul este doar un organ de comunicare, un "limbaj" ", și nu glasul lumii, iar dispoziția imperativă se aplică doar de la om la om, doar omul acum aude cuvântul și se supune" Dialectică filosofică a pr Sergius, prin puterea științei și a rațiunii, confirmă aici ceea ce i-a fost revelat sub alte forme unui poet contemporan: Biblioteca "Runivers" În ziua nouă, când Dumnezeu Își aplecă fruntea deasupra lumii noi, atunci Soarele a fost oprit de un cuvânt, orașele au fost distruse de Cuvânt Și vulturul nu batea din aripi, Stelele s-au înghesuit îngrozite la lună, Dacă, ca o flacără de corn, Cuvântul plutea deasupra Dar am uitat că numai cuvântul este variola în mijlocul neliniștilor pământești, Și în Evanghelia lui Ioan Se spune că acest cuvânt este Dumnezeu I-am stabilit o limită Limitele slabe ale naturii (N Gumiliov Stâlpul de foc, p) Ultimele capitole ale cărții, dedicate propriului nume și Numelui lui Dumnezeu, sunt o transcriere filozofică a nume-wy Un nume, care prin natura sa este întotdeauna o desemnare semantică și este legat într-un mod absolut și dublu de purtătorul său, nu poate fi niciodată considerat ca o poreclă accidentală și arbitrară Ilie este "sămânța, rădăcina ființei individuale, energia sau entelehia ei, în raport cu care purtătorul ei, cel numit, este pământul și pământul"; numele este o sarcină, o imagine ideală, pe care purtătorul său o îndeplinește Este de înțeles, așadar, că în Sfânta Scriptură "numirea unui nume în anumite ocazii, în mod deliberat semnificative și solemne este o lucrare directă a lui Dumnezeu" Numeroase exemple preluate din

Vechiul și Noul Testament și practica redenumirii sacre (cu dezavantajul ei - ambiguitatea și infidelitatea spirituală a pseudopimiei) sunt atât dovada, cât și întruchiparea acestor prevederi Dar "toate raționamentele anterioare au fost menite să conducă la o formulare corectă și distinctă a marii și teribile întrebări care a apărut cu o forță irezistibilă în teologia ortodoxă: despre Numele lui Dumnezeu, despre misterul Său sfânt" În studiul acestei probleme, pr Sergius stabilește mai întâi o paralelă semnificativă între nume și icoană Numele este o icoană verbală; iconicitatea unei imagini este dată de "inscripția" ei, adică de numele ei Problema numelui-slavei intră astfel în curentul principal al dogmei venerației icoanelor, care nu numai că învață despre prezența Divinului în imaginile Sale, ci și protejează conștiința credincioasă de posibile distorsiuni: psihologismul și fetișismul În acest sens, "numele lui Dumnezeu, inclusiv Biblioteca "Runivers" abia chiar o tetragramă sacră, sunt proiecții simbolice ale transcendentului în imanent, atingerile Divinului, fulgerătoare luminând întunericul, razele soarelui, orbitoare și nepermițând să se privească pe sine Așadar, atât atenția jucăușă, cât și fidelitatea față de întreaga poveste a Evangheliei, cât și dogma ortodoxă nu permit în niciun caz să trateze cel mai dulce nume al lui Ipsusov cu acea frivolitate hulitoare de care au dat dovadă luptătorii noștri de nume, văzând în el doar o poreclă În consecință, concluzia generală a cărții, și împreună cu apologia imnurilor, sunt formulate de pr Serghie în următoarele cuvinte de încheiere: "Prezența Divinului în Numele Său, care a făcut ca cartea de rugăciune din pzumleppi să exclame: "Numele lui Dumnezeu este Dumnezeu Însuși" nu înseamnă deloc că Dumnezeu este numele însuși, nu înseamnă introduce fetișismul numelui, dar dezvăluie misterul etern și de neînțeles al întrupării și al venirii lui Dumnezeu, rămânerea lui Dumnezeu în Numele Său, care este confirmată în rugăciunea neclintită " Biblioteca "Runivers" EMIGRARE Dupa un an de sedere! la Constantinopol pr Sergiu s-a mutat la Praga, care în acei ani era centrul emigrației ruse Guvernul ceh și-a deschis larg porțile oamenilor de știință ruși, i-a susținut financiar și a subvenționat instituțiile pe care le-au înființat Părintele Serghie a fost profesor la Facultatea de Drept din Rusia din Praga și, în același timp, a ținut prelegeri deschise (despre Biserică), a ținut un seminar teologic, a participat la diferite activități religioase, care au fost începute în acel moment pentru a se dezvolta mai târziu în o serie de fenomene spirituale semnificative în viața rusă Tocmai în anii (-) au avut loc primele și mai inspirate congrese ale Studentului Rus Mișcarea Creștină, la una dintre care, de altfel, a fost rezolvată problema creării Institutului Teologic Ortodox la Paris Era primavara nmpgrashsh; Oamenii ruși, alungați din patria lor, s-au întâlnit într-o țară străină, iar aceste întâlniri au fost percepute de ei ca evenimente de natură spirituală Trecerea renașterii religioase a tineretului: experiența generațiilor mai în vârstă a găsit o rezonanță profundă în sufletele tinerilor și părea că toate visele unei comunități religioase și ale unei vieți bisericești se vor împlini Viața în exil, dar în libertate, a impus Patriei Mame o responsabilitate uriașă, iar ceea ce era perceput ca un dar ceresc de inspirație și-a găsit rapid o expresie permanentă în formele organizatorice adecvate De-a lungul vieții furtunoase și inspirate a pr Serghie a participat activ: la congresele Mișcării a fost un pastor și profesor iubit și datorită acestui lucru vocea sa a răsunat în toate colțurile emigrației ruse Tinerii au auzit în el glasul istoriei însăși, dar în drumul lor spiritual anterior, pr Serghie a experimentat

și a depășit toate hobby-urile, toate ispitele inteligenței ruse și luând de la ele tot ce este mai bun și sfânt, l-a adus la altarul ortodox Prin urmare, el a fost în ton cu fiecare căutare spirituală, care a găsit în el nu doar un interpret și critic, ci și un medic spiritual și un ghid al copiilor către Hristos Forța și semnificația acestei comunicări este evidențiată de răspunsul pe care l-a dat vechiului său prieten (Alexander Victoro Biblioteca "Runivers" vich Elchaninov, mai târziu preot); ca răspuns la întrebarea sa, care sunt exact aceste congrese: "comparativ cu întâlnirile noastre religios-filosofice din Sankt Petersburg și Moscova", a spus pr Sergius: "Aceste congrese sunt, desigur, elementare Dar în ele există ceva ce nu am avut și care nu poate fi creat artificial: un sentiment de catolicitate vie, un sentiment al Bisericii, lipirea în interior pe toți membrii congresului fără deosebire Într-un asemenea cadru, pr Serghie nu a fost doar profesor și predicator, ci și centrul mistic al acestei lucrări religioase și nu se poate decât să se întrebe cum a reușit să îmbine cu această plinătate de pastorală practică continuarea lucrării sale științifice, care în această a treia perioadă a sa munca s-a dovedit a fi cea mai bogată și mai fructuoasă (Scrierile teologice ale părintelui Serghie însumează de pagini, în timp ce filosofia este limitată la pagini, iar economia doar) În iunie , pr Serghie s-a mutat la Paris, pentru ca - la invitația mitropolitului Evlogpy (care conducea bisericile emigrației) să conducă o nouă școală teologică - Institutul Teologic Ortodox, în care ocupă catedra de dogmatică Structura monahală a școlii și munca academică intensivă nu-l pot salva însă pe pr Serghie din diverse aspecte ale vieții bisericești necesitând participarea și îndrumarea acestuia În , după convențiile creștine mondiale de la Stockholm și Lausanne, a luat naștere așa-zisa mișcare ecumenica, în care pr Sergius are rolul cel mai animat Întreaga lume protestantă îi ascultă vocea, printre care pr Serghie conduce o luptă îndrăzneață pentru sanctuarele Ortodoxiei, cărora le atribuie ca primă datorie cinstirea Maicii Domnului și realitatea tainică a Bisericii O legătură vie cu Occidentul creștin necesită firesc că pr Serghie al Noilor Eforturi: participă la multe congrese și își consolidează participarea la mișcare cu o serie de lucrări, în care nu numai că își exprimă atitudinea față de mișcare, îndreptându-o în direcția corectă, dar caută să arate creștinismului occidental adevărata esență al Ortodoxiei, să-i dezvăluie înțelepciunea și frumusețea Bisericii În același timp, continuă participarea la mișcarea studențească, care crește într-o mare cauză bisericească și publică, trăind cu patosul Bisericii și al libertății În cele din urmă, în , munca studențească și ecumenica împreună au dat viață unui nou organism - Commonwealth-ul Anglo-Rus, numit după Sf Albania și upen Serghie, care, în conștiința responsabilității sale ecleziastice și împreună în impulsul său creator, poate fi considerată realizare supremă în domeniul apropierii ecumenice între creștini de diferite confesiuni Sergiu de la bun început Biblioteca "Runivers" Chemarea Commonwealth-ului are un rol activ și responsabil în munca sa și îi dedică mult timp, grijă și dragoste Și dacă nu o conduce oficial, atunci el este cu siguranță principalul său inspirator, în glasul căruia anticanii aud vocea Bisericii Ecumenice, iar ortodocșii recunosc această tradiție ecumenica în pietatea lor natală rusă și bogomys-lpi În o listă scurtă a tuturor acestor întreprinderi nu există posibilitatea de a da nici măcar o impresie superficială a acelor bogății spirituale pe care toate aceste întâlniri le-au purtat cu ele Menționăm cu iph doar pentru că OP-urile l-au îndemnat pe pr Serghie la răspunsuri scrise și în acest fel și-a

determinat parțial opera teologică: o serie de cărți, articole și rapoarte scrise în această perioadă au fost condiționate tocmai de acest "factor cultural-istoric" - acel mediu spiritual în care pr Serghie a trăit și a lucrat în măsura în care i-a fost atrasă atenția nu numai asupra adevărurilor veșnice ale teologiei, ci și asupra sarcinilor istorice și specifice ale vieții bisericești În același timp, există și cenzurii și persecuții, pe care pr Serghie a fost supus de către o parte a ierarhiei ruse Ceea ce părea destul de acceptabil unui laic ortodox, membru al unei catedrale, profesor și preot în - a fost declarată erezie periculoasă în O Sergius a fost supus pedepselor, care însă nu și-au atins scopul, deoarece nu s-au extins la jurisdicția mitropolitului Evlogpy În spatele neputinței canonice a acestor acte se afla o serie de argumente teologice împotriva cărora pr Serghie a răspuns cu două note (înaintate de PM mitropolitului Evlopii), clarificând atât adevăratul sens al învățăturii sale, cât și lipsa de temei al atacurilor îndreptate împotriva lui (mai multe despre aceasta vor fi discutate mai jos) În aceste evenimente grele, fundașul oficial pr Mitropolitul Evlogy i s-a arătat lui Serghie, care, cu bunăvoința și înțelepciunea sa, a arătat lumii întregi că "Ortodoxia respiră libertate" (cuvintele părintelui Serghie) și că dorința de a controla și interzice cercetarea teologică liberă este străină de pererahul rus - mai ales când se îmbină cu dragostea autentică pentru "Hristos și cu râvna pentru Biserică Nu sunt de acord cu pr Serghie, Vladyka Evlophy a susținut cu fermitate libertatea "opiniilor teologice", în măsura în care acestea nu contrazic dogmele de bază ale Bisericii, și au fost onorate în pr Serghie nu este doar un gânditor și un om de știință, ci și un preot și păstor, care de-a lungul vieții mărturisește credința și dragostea sa de foc pentru Biserica Ortodoxă Ultimii ani ai pr Sergius Această epocă este cu siguranță cea mai fructuoasă din întreaga sa viață Una câte una apar cărțile lui mari și Biblioteca "Runivers" multe studii și articole Lucrul la nimp necesar Pr Sergius de mari eforturi, iar principala dificultate nu a fost studiul în sine, ci combinarea lui cu cerințele pe care viața le-a făcut din el Îndatoririle de preot, pastor, decan și profesor al Institutului Teologic, o figură ecumenică toate acestea i-au întrerupt constant munca savantă; iar dacă a reușit să-și aloce câteva ore pe zi pentru scris și citit, atunci toate dificultățile vieții: bisericești și academice, personale și spirituale - îi pun o povară grea pe conștiință, lipsindu-l complet de liniștea necesară și odihnă (Pr Sergius suferea constant de insomnie debilitantă) Boles, o descriere detaliată a vieții sale din această perioadă este sarcina biografului său, pe care nu ne-o propunem aici Să notăm doar câteva dintre evenimentele din viața sa legate de opera sa teologică Printre acestea, prima datorie, este apariția marilor sale lucrări El însuși despre Serghie a considerat creativitatea teologică sarcina principală a vieții sale; în ierarhia tuturor treburilor și îndatoririlor sale, el i-a dat primul loc și a crezut că Domnul este cel care l-a chemat la lucrarea teologică Este de înțeles, așadar, că apariția în tipar a lucrărilor sale a fost un eveniment din viața lui și a prietenilor săi În acest sens, trebuie să fim recunoscători editurii UMSD-IIress, care - - sub conducerea luminată a lui P F Anderson - a continuat efectiv lucrarea "Putp-ului" din Moscova, în care pr Sergpi a luat un rol responsabil în timpul său Marea majoritate a lucrărilor și Sergius a fost publicat de UMSA-Press, atât în ediții separate, cât și în H editat A Berdyaev revista "Cale" (Data apariției principalelor lucrări ale părintelui Serghie, vezi "Anexe") Printre numeroasele excursii despre Serghie în străinătate, să notăm călătoria

sa în America în (pentru o descriere a acesteia, vezi articolul "Fapte și zile" din "Însemnări autobiografice"); iar în - la Atena - pentru a participa la primul congres al teologilor ortodocși În , pr Sergpya a suferit o boală teribilă: cancerul la gât O operație reușită a întârziat moartea, dar pr Sergius și-a pierdut vocea, pentru că ambele corzi vocale i-au fost îndepărtate (Schimbarea de experiențe în timpul operației și a bolilor a fost descrisă și de părintele Serghie; vezi "Note autobiografice") Printr-un efort supraomenesc a învățat să vorbească fără voce; a ținut prelegeri ("nimeni nu știe cât de mult efort mă costă", a spus el), a slujit (dar numai la liturghiile timpurii, la care au participat Biblioteca "Runivers" copii), dar s-a simțit constant cu dizabilități și a suferit foarte mult din cauza asta Anul l-a adus pe pr Serghie satisfacția recunoașterii meritelor sale teologice Gândirea religioasă rusă, reprezentată de Institutul Teologic Ortodox, i-a acordat titlul de Doctor în științe bisericești Și, în același timp, "Mielul lui Dumnezeu" a apărut într-o traducere franceză și a primit mari laude de la reprezentanții gândirii romano-catolice "Ce comori de gândire teologică ne oferi!", pr Serghie Episcopul R Beaussarl, care a dorit să-l întâlnească pe pr Sergius, în legătură cu apariția lui "Du Verbe Incarné" Moartea prins o Sergpya este în exterior neașteptat; dar el însuşi simţea apropierea ei Cu câteva zile înainte de ziua hirotoniei sale (Ziua Duhurilor, când a slujit o liturghie solemnă - în greacă), i-am luat un alt capitol din această lucrare "Vrei să vii?" m-a întrebat Fr Sergius I-am răspuns că voi încerca, dar nu eram sigur (locuiam atunci în afara Parisului, iar linia ferată era bombardată zilnic, iar comunicarea cu Parisul era deseori întreruptă) "Haide " - a spus despre Sergiy: - "Este ultima dată" În această zi - iunie - în jur de cca Serghie și-a adunat copiii spirituali A slujit - cu mare entuziasm; toată lumea s-a speriat Apoi, conform obiceiului, toți s-au dus la el - să bea ceai Serghie era vioi și vesel; a vorbit cu toată lumea Am fost ultimul care a plecat și, luându-mi rămas bun, am întrebat: "Ești foarte obosit-" - "Foarte", a răspuns pr Sergius În noaptea de spre , a fost găsit în stare de inconștiență, iar pe iulie a trecut la viața veșnică, pentru care a tânjit și s-a pregătit de-a lungul întregii sale călătorii pământești Notă biblică kN "Runivers" REVISTA GENERALĂ A LUCRĂRILOR TEOLOGICE Lucrările teologice ale pr Sergius sunt numeroși și variați Pentru a le oferi o imagine generală, suntem nevoiți să le împărțim în mai multe grupe, luând ca bază nu momentul scrierii lor, ci caracterul lor general, temele și sarcinile Includem în prima grupă două "trilogii" teologice: prima (mică), constând din cărți dedicate cinstirii ortodoxe a Maicii Domnului, Ioan Botezătorul și Îngerii (titlurile corespunzătoare ale cărților: "Rugul aprins", "Prietenul Mirelui" și "Scara lui Iacov") și al doilea (mai mare), purtând titlul general "Despre Dumnezeu-bărbăție" și format din trei volume mari: "Mielul lui Dumnezeu", "Mângâietorul" și "The Mireasa Mielului", la care ultima carte a pr Serghie: "Apocalipsa lui Ioan" lío la al doilea grup includem o serie de cărți și articole dedicate întrebărilor dogmatice individuale; acestea includ:) "Capitole despre Treime";) o serie de studii teologice despre relația lui Dumnezeu cu lumea;) "Eseuri despre doctrina Bisericii" și studii despre viața și condițiile ei și) articole speciale despre Sfânta Sofia (explicative și apologetice) Al treilea grup este alcătuit din scrierile acumenice, și în special: articole despre Mișcarea acumenică, natura, sarcinile și modalitățile ei; articole (și o carte) despre Ortodoxie scrise pentru creștinii occidentali; articole publicate în jurnalul Commonwealth-ului anglo-rus

"Sobornos!" care leagă ambele sarcini În sfârşit, a patra grupă este formată din predici, precum şi din discursuri şi rapoarte la congresele de tineret, care - deşi saturate de conţinut dogmatic - ar trebui caracterizate drept scrieri "pastorale", pentru că urmăresc scopul nu al cercetării, ci al edificarii Prima trilogie dogmatică Prima trilogie dogmatică este determinată de "unitatea temei sofiologice - despre Înțelepciunea lui Dumnezeu în creație, care este proclamată de Cel Prea Curat și Înaintemergător în lumea omenească și Biblioteca "Runivers" Îngerii sunt în rai Dacă exprimăm această temă iconografic, ea corespunde părții centrale a "rândului deesis" din catapeteasmă: Deisis (Preacurată și Înaintemergătoare rugându-se lui Hristos) înconjurată de Îngeri" (Scara lui Iacov, p S) Sarcina filozofică - de a vedea Înțelepciunea lui Dumnezeu în lume, de a dezvălui pecetea Creatorului în creație - corespunde astfel pe deplin inspirației iconografice, care l-a plasat pe Hristos Pantocratorul în centrul iconostasului, înconjurat de toată creația: Maica Domnului și Ioan Botezătorul rugându-se Lui, Îngeri și mai departe - o gazdă apostoli, care sunt chipul întregii Biserici Lumea este înaintea lui Dumnezeu - acesta este sensul icoanei lui Deisis, care este, deci, o revelație despre toată creația; în formele tradiționale de "speculare în culori", ea stă în același timp la baza cosmologiei ortodoxe (Maica Domnului nu este nicidecum stadiul cel mai înalt și mai sfânt al naturii chemat la închinarea lui Dumnezeu)) și al antropologiei ortodoxe (de vreme ce, după Hristos, Ioan Botezătorul este "cel mai mare dintre cei născuți de femei" și ca atare - -reprezentant al întregului neam omenesc) / Dar din moment ce Înțelepciunea revelată în creație nu se limitează la lumea celor trecătoare și moartea, cosmologia și antropologia sunt completate în mod firesc de angelologie, care în contextul filozofic ține locul doctrinei entităților inteligibile Astfel, un studiu pur teologic bazat "pe date nu numai din teologia biblică și patristică, ci și liturgică și iconografică", "pe conținutul textelor și icoanelor liturgice" ("Scara lui Iacov", p ; "Rugul aprins", p) - conține și probleme filozofice Această trilogie este poate prima încercare de a contura liniile principale ale învățăturii ortodoxe despre natură, om și fundamentele lor inteligibile, folosind "ca bază imuabilă pentru teologie, pe lângă definițiile dogmatice directe ale bisericii, Cuvântul lui Dumnezeu și tradiția patristică, datele vieții de rugăciune a Bisericii, mânată de Duhul Sfânt, indicațiile și mărturiile sale, cu alte cuvinte, faptele dogmatice sunt mai importante decât doctrina teologică" ("Rugul Aprins", p) Datorită acestui fapt, baza gândirii teologice este imens îmbogățită și extinsă; căci elementelor ei de bază - Sfintele Scripturi și definițiile Sinodelor - se adaugă întreaga plinătate a vieții Bisericii, toată înțelepciunea contemplațiilor ei, toată poezia rugăciunilor ei Adevărat, aceste surse nu sunt obligatorii; practica liturgică a Bisericii nu este echivalentă cu conștiința ei dogmatică; totuși, în măsura în care imnurile bisericești și tradițiile iconografice sunt acceptate și îndeplinite de către Biserică, ele sunt valabile Biblioteca "Runivers" imagini naturale ale vieții ei, expresii ale înțelepciunii și inspirației ei Și, luându-le drept fundament al teologiei ortodoxe, pr Serghie atinge două rezultate deodată: pe de o parte, el explorează înțelepciunea reală, vie, pe care Biserica o oferă credincioșilor în închinarea ei - și, în acest sens, studiile sale sunt "o experiență de interpretare dogmatică a venerației ortodoxe a Maica Domnului și Înaintemergătorul"; adevărurile dogmatice capătă astfel o vitalitate și o concretețe extraordinară; evlavia se dezvăluie ca teologie, dogma devine

rugăciune; iar pe de altă parte, se deschid noi izvoare pentru problemele filozofice orientate spre viziunea lumii ortodoxe, oarecum opa începe să-și tragă răspunsurile nu numai din conștiința teoretică a Bisericii, ci și din viața ei liturgică Filosofie despre Serghie devine, grație atomului, ortodox nu numai în spirit, ci și în litera care îl exprimă Originalitatea și noutatea acestei metode, care îmbogățește imens posibilitățile construcțiilor teologice, necesită, totuși, anumite restricții; prin urmare, "conștientizând toată dificultatea unei astfel de interpretări teologice, compilatorul nu se gândește să acorde mai multă importanță conjecturilor sale personale decât unei opinii teologice private" ("Bought the Burning One", p), "op poate atașa" pentru ei semnificația doar a opiniilor teologice personale, ca să spunem așa, "ipoteze dogmatice" ("Prietenul Mirelui", p), el trebuie "uneori să se limiteze la niște întrebări, care, totuși, cuprind grăunte de răspunsul" ("Scara lui Iacov", p) Aceasta determină locul teologic al acestor lucrări Deși pun probleme dogmatice în "domenii dificile și puțin studiate" și conțin în cea mai mare parte "teologumeni", adică opinii teologice private, chiar dacă sunt susținute de viața liturgică a Bisericii, aceste cărți, prin poziția lor , nu urmează dogmele, dezvăluind conținutul anumitor formule aprobate, ci le preced cumva: ele corespund literaturii teologice și filozofice a epocii patristice care a precedat sinoadele, dezvoltând acele sau alte întrebări, ale căror răspunsuri au fost date apoi în definiții dogmatice ale consiliului Prin urmare, o condiție prealabilă necesară pentru aceste scrieri ale pr Servia este credința în ceva că creativitatea dogmatică a Bisericii nu s-a secat, că bogăția vieții Bisericii conține posibilități de noi revelații - în special, în acele domenii care au rămas până acum în afara cercului definițiilor dogmatice Și astfel, în primul rând, sunt problemele cosmolopiei în antropologie Studiile dedicate venerării ortodoxe a Maicii Domnului și Înaintemergătoarei trebuie să includă Biblioteca "Runivers" o altă sarcină și anume dezvăluirea acelor trăsături care deosebesc venerația ortodoxă actuală de venerația a altceva, în speță, cea catolică (căci lumea protestantă nu cunoaște această venerație) Această problemă, de fapt, a fost punctul de plecare al întregului studiu, întrucât Rugul Aprins "a fost conceput inițial doar ca o analiză critică a dogmei catolice din despre Imaculata Zămislire a Maicii Domnului Cu toate acestea, în timpul lucrării a devenit clar că critica nu poate rămâne doar negativă, ci trebuie să fie însoțită de cel puțin o acoperire pozitivă a problemei" (p) Aici, însă, o Serghie s-a întâlnit cu mare dificultate, deoarece "învățătura școlară despre cinstirea Maicii Domnului în Ortodoxie este confuză și neclară, în mare măsură absentă sau, și mai rău, cade într-o dependență polemică de dogmatizarea catolică" (p) Tocmai din această cauză, pr Serghie și a trebuit să se bazeze în cercetările sale, în principal pe practica bisericească, "în principal pe închinare, mânat de Duhul Sfânt și exprimând viața de rugăciune a dogmei" (ibid) Aceeași dificultate îl aștepta și în lucrarea despre Ioan Botezătorul; există și mai puțin material dogmatic aici, iar venerația cu care Biserica Ortodoxă îi înconjoară pe "cei mai mari dintre cei născuți din femei" nu este doar izbitoare în profunzimea și semnificația sa, ci se opune puternic dogmei catolice a Sf Iosif cel Logodnic, căci această dogmă îi dă Sf Iosif "toată acea cinste și slavă" care aparține Înaintașului" ("Prietenul Mirelui", p) Astfel, pe lângă conținutul lor pur teologic și filozofic, aceste cărți sunt atât apologii, cât și interpretări ale Ortodoxiei și plemici cu catolicismul Aceasta explică parțial numărul semnificativ de digresiuni

care completează textul principal al ambelor cărți (În "Rugul Aprins": despre slava lui Dumnezeu în Vechiul Testament, despre învățătura Vechiului Testament despre Înțelepciunea lui Dumnezeu și despre învățătura despre Înțelepciunea de la Sfântul Atanasie cel Mare; în "Prietenul Mirelui": despre relația dintre lumea îngerească și cea umană, despre Ioan Înaintemergătorul și Sfântul Ioan Teologul, despre Ioan Botezătorul și Sfântul Iosif Logod) În cercetările despre îngeri, pr Sergius nu a întâlnit diferențe confesionale și, prin urmare, al treilea volum al trilogiei este complet lipsit de momente polemice Conținutul tuturor celor trei cărți se referă la învățăturile teologice și filozofice ale pr Sergius și, prin urmare, va fi studiat în legătură cu expunerea sa de mai jos Aici am dori să oferim o scurtă descriere a fiecăruia dintre ele pentru a arăta, cel puțin într-o aluzie superficială, frumusețea lor unică și unică, pentru a face să simțim poezia incomparabilă cu care este vânturată fiecare dintre aceste doxologii rugător-teologice Biblioteca "Runivers" Cartea despre Maica Domnului este un imn către curăție, un imn către Cel pe care "Biserica Ortodoxă îl cinstește ca pe cel mai înalt dintre voi, pe cei mai cinstiți heruvimi și pe cei mai slăviți serafimi fără comparație" (p), ca inima lumii și centrul spiritual al întregii omeniri, ca "Creație perfect și complet îndumnezeită, purtătoare de Dumnezeu, purtătoare de Dumnezeu, primitoare de Dumnezeu" (p) "Nu se poate exprima nici măcar într-un cuvânt toată acea cinstire rugătoare a Preacuratei, pe care fiecare suflet credincios îi plătește, împreună cu Sf Biserica" (p); căci "smerenia Maicii Domnului face din Ea mai degrabă un obiect de închinare tăcută, mai ales intima, castă" (p) Fiecare pagină a cărții este imprimată cu această reverență personală a autorului, entuziasmul său rugător, tandrețea sa filială Misterul creativității teologice a pr Serghie este că ecleziascul este întotdeauna perceput de el ca personal, în timp ce profund intim și individual este invariabil transformat și ridicat la înălțimile catolicului "Ce schimbare profundă și cuprinzătoare ar avea loc în întreaga noastră viață religioasă", scrie el: "dacă ar fi să scoatem din ea toate acele gânduri, sentimente, experiențe, atitudini care sunt asociate cu venerarea Matricei lui Dumnezeu, cu o cunoaștere vie și experimentată a Maicii Domnului în lume" (p) Această relație personală cu Maica Domnului nu este, totuși, psihologie: nu este o stare de spirit, nu un sentiment; Legătura Maicii Domnului cu fiecare suflet credincios este înrădăcinată în însăși natura Fecioarei Veșnic, care este și Regina Cerului "Căci ea este o mijlocitoare, marele preot ridicând mâinile asupra lumii ("Oranta") către Dumnezeu și umbrind lumea cu omoforul ei și în acest sens, Ea este Mama universală, mijlocitoare și mijlocitoare - personală, mila întrupată pentru lume Opa duce la Fiul Său, Mântuitorul lumii, lumea mântuită de El, prin Ea și în Ea, mântuirea ei se realizează, iar în afara Ei și în afară de Ea nimic în lume este realizată" (p) Și invers: "Fecioara Maria - Maica Domnului - cea încercată de Dumnezeu este imaginea fiecărui suflet în relația cu Logosul, în biserica lui: sufletul iubește, caută și găsește pe Hristos și se unește cu El și Îl găsește în sine, iar această maternitate și avertisment sunt inseparabil legate, una fără cealaltă este imposibilă" (p) "Și fiecare dintre rugăciunile noastre, nu numai îndreptate direct către Ea, ci și adresate direct lui Dumnezeu, nu o ocolește, ci devine propria Ei rugăciune, se roagă în Ea și prin Ea" (p) Acesta este rezultatul final al acestei cărți, care - pe lângă cercetarea teologică și profunzimea filozofică, conține poezie profundă, edificare spirituală și mare mângâiere Un alt personaj este al doilea volum al

trilogiei - "Prietenul Mirelui Aici intrăm în elementul realizării, în lumea luptelor, Biblioteca "Runivers" Kushenpy și victimele Citind aceste pagini, sufletul se simte ca într-un pustiu, aude chemări amenințătoare la pocăință, învață să uite de sine în închinarea Domnului care vine, nu severitatea este patosul principal al cărții; căci cuvintele adresate în persoana Înaintemergătoarei fiecăruia sună ca o mângâiere cerească: "Prietenul Mirelui! Nu există o chemare mai înaltă și nici o demnitate mai înaltă pentru o persoană decât să devină un prieten al Mirelui Domnul vrea să găsească în om un prieten, un dumnezeu prin har, un chip creat și asemănarea lui Dumnezeu" (p) "El este Înaintemergătorul Domnului, aceasta este chemarea, serviciul și isprava lui personală Dar este doar personal? Înaintașul, ca prieten al Mirelui, este un tip de biserică-pion, luat din partea realizării umane, pentru fiecare suflet uman Fiecare suflet care vine la Hristos trebuie să devină nu numai mireasă, ci și prieten al Mirelui, adică să treacă prin măcelul sacrificial al eului său uman să spună despre sine: să nu vrea și să nu pretindă nimic pentru ei înșiși" (p) Căci "cine este Premergătorul Acesta este cel care își dăruiește întregul sine, întreaga sa viață altuia, lepădându-se de sine" (p) Astfel, exegeza teologică a fost prinsă de cea mai profundă înțelegere a sensului și scopului vieții umane, iar severul "predicator al lui Hristos Botezătorul, îngerul și apostolul, martir și profet, înaintemergător și preot" (stichera Sf Jo Predt) , la p) precum ar coborî din sughiţul lui pentru a fi alături de noi în viaţa noastră, denunţându-ne cu viaţa lui, batjocorind cu predica lui, mângâindu-şi cu apropierea şi înfăţişarea lui "Biserica Ortodoxă îl slăvește pe Înaintemergător imediat după Preacurata Fecioară Născătoare de Dumnezeu ea îi aduce cinstire, prăznuind nu numai moartea lui, ci și zămislirea și nașterea lui, cinste care se dă de la oameni, cu excepția lui, numai Maica Domnului Ea sărbătorește și Catedrala Sf Ioan Botezătorul (ianuarie), tot în acord cu sărbătoarea Catedralei Maicii Domnului (decembrie)" ("Prietenul Mirelui", p) Toate acestea, precum și π prin așezarea tainică a Maicii Domnului și Înaintemergătoarei în imediata apropiere a lui Hristos în icoanele Deesis și în imaginile medalion de pe potirul euharistic "Biserica îl unește în mod tainic pe Înaintemergător cu Maica Domnului " (pag) Aceasta este explicația și justificarea legăturii dintre primele două volume ale trilogiei, faptul că "interpretarea dogmatică a venerației Înaintașului este o continuare directă a cărții "Rugul aprins", așa cum ar fi, partea sa a doua" (p) Aceste două cărți constituie, parcă, un diptic, interpretând cinstirea Maicii Domnului și Înaintemergătoarei "în separare și totalitate" Cu toate acestea, al treilea volum al trilogiei - "Scara lui Jacob" (aproximativ Biblioteca "Runivers" Angelah) este strâns legată de primele două - atât în ordinea dialecticii gândirii teologice, cât și în experiența personală a experienței religioase Motivul extern pentru conectarea acestor teme este "cel mai comun atribut al Înaintașului este aripa lui, două aripi mari largi Această înaripare indică în primul rând o viață angelica, în virtutea căreia el este numit înger prin cântecul bisericii" (pag) Numeroase texte care confirmă acest lucru, și cu atât mai mult - cuvintele Mântuitorului, numindu-l direct pe Înainte înger (Mat XI, ; Lc VII,), ridică în toată realitatea problema relației în Înaintașul uman și natura îngerească, dar cam după există un om și ce este un înger Acest număr este dedicat în mare parte ultimului (X) capitol al "Prietenului Mirelui" - "Glorificarea Înaintașului", care este, parcă, dezvoltarea teologică a § din secțiunea III din "Non-Seara" Lumină" - "Omul și îngerul" Și această

temă este dezvăluită ulterioară în volumul următor al trilogiei - "în doctrina îngerilor, care este nu numai un interes științific și teologic, ci și religios și practic pentru fiecare creștin Și aș dori să transmit cititorului ceea ce compilatorului i s-a dat să experimenteze în timpul acestei lucrări - nu numai bucuria înțelegerii, ci și o mare mângâiere spirituală" ("Scara lui Iacov", p) Aceste cuvinte ale prefaței ne permit să vedem în legătura dintre ultimele două teme ale trilogiei ceva mai mult decât o simplă succesiune logică și dialectica teologică Am văzut deja că "adevărurile obiective ale bisericii sunt întotdeauna experimentate de pr Serghie ca realitati religioase, ca experienta spirituala personala De aici puterea scrierilor sale, intimitatea cuvintelor sale care pătrunde adânc în suflet, care face ca inimile cititorilor, ascultătorilor și ucenicilor săi să bată la unison cu viața bisericească Trecerea de la tema Înaintașului la Îngeri (destul de justificată, după cum am văzut, prin date teologice obiective) - datorită forței experiențelor corespunzătoare și a intimității experienței spirituale - este percepută involuntar ca capitolul unui capitol spiritual autobiografie Cel mai uluitor pasaj din Prietenul Mirelui sunt paginile dedicate "luptei Înaintașului": aici, în analiza lui Mat XI, - Luca XIX, dezvăluie starea teribilă a sufletului atunci când "trăiește părăsirea omului de Dumnezeu, își experimentează noaptea Ghetsimani (p); "căci pe calea fiecărei persoane se află o astfel de tristețe, când este lăsată în seama forțelor sale umane, își recunoaște slăbiciunea până în adâncuri; în același timp, cu forțele mele, îmi dau sufletul Vogue" (de el) Tu ești următorul sau alt ceai?" Nu se poate mai mult Biblioteca "Runivers" întrebare grozavă decât aceasta Ca cel care a văzut Duhul sub forma unui porumbel în cerul care se desparte și a auzit glasul Tatălui despre Fiul preaiubit, și el va pune acum această întrebare? Cel care a mărturisit despre Mielul Arderii și în mărturia lui a revelat plinătatea Evangheliei, o mărturie a vieții veșnice prin Fiul lui Dumnezeu, iar acum este nedumerit? (p) ''Aceasta este cea mai tragică întrebare care a fost pusă vreodată în sufletul uman" (p) "Ioan a ieșit biruitor din încercare, a biruit ispita" (p) - dovadă în acest sens sunt cuvintele Domnului, care-i sunt plăcute (Matei XI, - - Luca VII, -) Dar el a supraviețuit pe deplin întunericului nopții Ghetsimani, acelei singurătăți și părăsire de Dumnezeu, când Însuși Dumnezeu-Omul "a început să fie îngrozit, să se întristeze și să se întristeze", când sufletul Său "s-a plâns până la moarte", "când sudoarea era ca picăturile de sânge care cădeau la pământ" Și "un înger i s-a arătat din cer și l-a întărit" , Acest test este soarta unei persoane împietrite: "fie în viață Oare în moarte o persoană este destinată să se apropie de gardul sacru al grădinii Ghetsimani și să se găsească în el" (p) Și nu asta ne spune autorul când, trecând prin luptele Înaintașului, se întoarce către lumea îngerilor și mărturisește mângâierea pe care i-a adus-o prietenul lui ceresc? Nu se împlinesc aici cuvintele inspirate ale poetului: Sete duhovnicească lânceind în nustyne posomorât pe care l-am târât Și serafimii cu șase aripi mi-au apărut la răscruce Și am auzit tremurul cerului și zborul îngerilor în sus A treia parte a trilogiei, "Scara lui Jacob" ne vorbește despre acest zbor îngeresc; după întunericul luptelor, de la răscrucea deșertului sufletului, intrăm într-o locuință liniștită, umbrită de aripi de înger, vânturată de dragostea unui prieten ceresc: "Când zgomotul vieții se potolește și vocile ei nepovestitoare tac, Când sufletul este spălat de tăcere și umplut de tăcere, Când sufletul este eliberat din robia acestei lumi și rămâne singur cu Dumnezeu, Când opa

este plină de lumină și spălată de razele morții os atunci simte o ființă aplecată asupra ei cu o iubire inexprimată, atât de apropiată, atât de dragă, atât de duioasă, atât de liniștită, atât de iubitoare, atât de credincioasă, atât de blândă, atât de afectuoasă, atât de strălucitoare - acea bucurie, pace fericirea, necunoscută pe pământ fierbe în suflet Ea simte atunci (IG Biblioteca "Runivers" non-singuratate si toate se repezi catre un prieten necunoscut si apropiat ("Scara lui Iacov", p) Ce este lirica? Da, desigur, în măsura în care sunt folosite versurile, orice descriere a trăirilor și experiențele personale ale autorului Urmează însă texte (sticheră, canoane, acatiste, texte ale Sfintei Scripturi), din care rezultă că toate inspirațiile autorului (până și inclusiv zâmbetul buzelor îngerești) își au baza în rugăciunea Biserica, în învățătura Noului și Vechiului Testament, în preot cuvintele cântărilor bisericești Și dacă nu le cunoaștem sau nu le luăm în serios, atunci din aceasta nu își pierd adevărul și puterea Prin urmare, am trăit pentru a ne extinde caracterizarea și a spune: dacă acesta este lirismul, atunci acesta este lirismul Bisericii, sau, mai precis, lirismul sufletului, trăind viața Bisericii și tremurând de sentimentul catolic al Harul lui Dumnezeu și comuniunea cu Dumnezeu Doctrina îngerilor ca duhuri slujitoare, cu toată viața întoarsă către om și neavând nimic al lor, ci trăind pentru altul, este în acest sens o încununare firească a cărților precedente Căci viața umană este, în esența ei, o tragedie; și așa cum esența gândirii - antinomia - își găsește posibila rezolvare numai în realitatea religioasă a credinței, tot așa tragedia vieții își poate găsi deznodământul și consolarea numai în iubire: în iubirea lui Dumnezeu, în iubirea unui Înger, în dragostea unui prieten "Lumea este umbrită de aripi de înger Ochii angelici ne veghează cu atenție Între cer și pământ, sfinții îngeri urcă și coboară neîncetat Ei se conectează cu noi în rugăciunile noastre Armatele angelice îl slăvesc continuu pe Creatorul lumilor Îngerii care stau înaintea tronului lui Dumnezeu trăiesc o viață comună cu noi, uniți prin legăturile iubirii Cât de mare bucurie i se dă unei persoane știind aceasta" (p) A doua trilogie dogmatică Icoana lui Deesis, în imaginea căreia prima trilogie teologică a pr Serghie ridică în mod firesc întrebarea despre Hristos Imaginea lui Pantokrator este centrală în compoziția lui Deisis, Cel Preacurat și Înaintașul vin și se roagă la El Îngeri și Apostoli De aceea, din moment ce scrierile pr Sergiu a urmat canonul iconografic - Mariologia, Joannologia și Angelologia urmau să fie urmate de cercetări asupra hristologiei Această secvență arhitectonică a purtat însă în sine un salt logic uriaș, o nouă temă și chiar un nou cadru, care marchează trecerea la o nouă eră în dezvoltarea doctrinei sofiologice Pentru până acum Biblioteca "Runivers" lol o Sergius, la fel ca alți sofologi (Părintele Pavel Florensky, parțial Vl Solovyov) - vorbind despre Sofia - o considera baza divină a creației Doctrina Sophiei era legată de doctrina lumii Sophia a fost începutul ideal al cosmosului și al omului Dar de îndată ce gândirea sofiologică s-a îndreptat către Christophers, o nouă problemă despre Sophia în Bore a apărut imediat în fața ei Nu numai că această întrebare nu este pusă în Lumina Never-Evening, dar este ca și cum însăși posibilitatea ei ar fi negata; "Sophia nu participă la viața intradivine, nu este în Dumnezeu Ea se află în afara lumii divine, nu intră în plinătatea ei absolută autoblocată" ("Lumina non-seară", p) Acum, "în construirea hristologiei, autorul se bazează în mod hotărât și deschis pe sofiologie, doctrina Înțelepciunii eterne și create a lui Dumnezeu Sfânta Treime are o natură sau ousia, care nu este doar profunzimea

inepuizabilă a vieții, ci și revelația de sine a lui Dumnezeu, iar în acest sens, ousia este Sophia Ea este plinătatea vieții lui Dumnezeu și în acest sens sensul este lumea Divină Și la Usii, ca și Sofia, se realizează viața consubstanțială și indivizibilă a Sfintei Treimi" ("Mielul lui Dumnezeu - abstract "Calea" nr , p) Problematica sofiologică se extinde astfel într-o zonă cu totul nouă: sofiologia cosmică își primește dezvoltarea în sofiologia teologică; Sophia în lume postulează Sophia în Dumnezeu Într-o analiză ulterioară a învățăturilor pr Sergius, ne vom convinge că controversa care se naște aici se referă la straturile terminologice de suprafață ale sistemului, ceea ce de fapt nu este o contradicție, ci o dezvoltare Dar ceea ce s-a spus este suficient pentru a ne imagina înălțimea trecătoarei care separă prima trilogie de a doua - sofiologia lumii de sofiologia lui Dumnezeu Este firesc, așadar, că Mielul lui Dumnezeu a fost precedat de o serie întreagă de studii dogmatice consacrate, pe de o parte, naturii divine a Prees Trinitate și, pe de altă parte, diferite aspecte și probleme ale hristologiei Primele sunt "Capitolele despre Treime" cu un apendice la ele "Doctrina ipostasului și esenței în teologia răsăriteană și occidentală"; celui de-al doilea: " minuni evanghelice", "Dogma euharistică", "Venire icoană și icoană", "Sf Graal" (pentru conținutul acestora, vezi mai jos; date bibliografice - în Anexe) În raport cu toate lucrările teologice și filozofice anterioare, pr Serghie "Mielul lui Dumnezeu" este cu siguranță acea sinteză în care totul își găsește locul, totul este adus în armonie unul cu celălalt În acest sens, avem dreptul să considerăm această lucrare drept culmea pr Sergius: tot ceea ce îl precede și îl urmează este doar a Biblioteca "Runivers" ne-am acel munte, pe vârful căruia stă mielul cu șapte coarne înfățișat pe coperta cărții, încoronat cu un nimb în formă de cruce (Apoc V,) Această sinteză cuprinzătoare este dată aici sub forma unei problematici hristologice și, prin urmare, este direct legată de istoria învățăturilor hristologice Îndelungata Introducere istorică (pagini) ne duce în epoca teologiei patristice și a disputelor hristologice din secolele IV-IV În acest studiu se manifestă încă din primele rânduri originalitatea metodei, ceea ce face din cititor un adevărat contemporan al marii epoci a sinoadelor ecumenice Aceasta, însă, nu este o expunere istorică, care, prin vivacitatea ei, ne face să uităm epoca în care trăim și să călătorim înapoi în vremuri de mult trecute Aici se întâmplă exact invers: datorită unei analize dialectice subtile și vie, disputele hristologice din secolele IV-V ies din umbra trecutului, capătă carnea și sângele problemelor vii, devin soluții contemporane la probleme importante și vitale Istoria prinde viață; ceea ce părea a fi proprietatea manualelor și a arhivelor, se dovedește a fi apropiat și relevant; și ne simțim în centrul unei lupte spirituale care nu se limitează la epoca de aur a dogmei, ci continuă până în zilele noastre Și dacă - într-unul din articolele sale anterioare - pr Serghie a numit teologia protestantă liberală "arianismul modern", dar acum, sub condeiul lui, monofizitismul, nestorianismul și toate celelalte încercări de a rezolva cumva problema hristologică primesc aceeași concretitate, vitalitate și "modernitate" Legat de aceasta este o altă caracteristică a pr Serghie: studiază teologia epocii, indiferent de soarta Bisericii "a numeroși și străluciți reprezentanți ai ei: unul dintre ei este slăvit ca profesor al Bisericii, alții sunt anatematizați ca eretici Istoricul știe în ce măsură accidentalul se adaugă la esențial și, prin urmare, uneori controversat în aceste calificări Dar un lucru rămâne incontestabil, că toți - fără deosebire de destinele Bisericii - au creat o faptă comună,

creând teologia epocii și, în același timp, s-au influențat unul pe celălalt într-o măsură atât de mare încât este imposibil să înțelegem nicio faptă teologică învățături sau definiții conciliare în afara acestei unități și conexiuni reciproce" ("Mielul lui Dumnezeu", p) Un asemenea cadru îl eliberează pe pr Serghie din acea stilizare care percepe întreaga istorie a dogmei ca o dezvoltare victorioasă a adevărului, veșnic triumfător asupra impietății și erorii Într-o măsură mult mai mare, este o luptă plină de dramatism a ideilor dogmatice individuale, "care doar în dezvăluirea finală - conform instanței supreme a Bisericii - sunt cuprinse ca adevăr sau ca unilateralitate (αι"σις), care Biblioteca "Runivers" Paradisul, autoafirmându-se, devine o amăgire" (ibid , p) Prin această diferență de "erezie-unilateralitate" de "erezie-amăgire" despre; Serghie evită acea "lipsă de scrupule dogmatică, indiferență și relativism istoric, din cauza cărora istoria modernă a dogmelor este străină de interesul teologic" (ibid) Cercetare despre Serghie încearcă să ofere o imagine a "înțelegerii ortodoxe a istoriei dogmelor ca dialectică dogmatică, în care adevărul bisericesc este revelat pentru gândirea teologică" (ibid) Rânvna pentru Biserică se îmbină astfel cu libertatea cercetării științifice și dă imaginea științei ecleziastice, la fel de străină atât de raționalismul neautorizat, cât și de scolastică sclavă "Dialectica ideii de Dumnezeu-bărbăție în epoca patristică" este considerată de pr Sergius în cele trei momente consecutive ale sale Problema hristologiei în toată originalitatea ei a fost văzută și pusă de Apoloșarie al Laodiceei, căreia îi este consacrat teologiei primul capitol al Introducerii Urmează încercări unilaterale de rezolvare a acesteia: monismul alexandrin (Sf Chiril al Alexandriei) și disfizia antiohiană (Diodor de Tarsk, Teodor de Mopsuestia, Pestorius, Fericitul Teodorit) Antiteza și lupta lor sunt rezolvate în definiția Calcedonului, "care este, fără îndoială, un miracol dogmatic" (p), "anticipând teologic timpul său (și într-o anumită măsură chiar și al nostru)" (p) Căci, în ciuda faptului că, la originea sa, a fost "un compromis extern, o combinație mecanică a două concepte diferite și în conflict reciproc, în mod neașteptat și miraculos, în loc de una mecanică, a dat o combinație chimică, a format un cristal dogmatic Și deși dogma calcedoniană a fost din afară și într-o oarecare măsură impusă cu forța asupra catedralei, în atomul lanțului evenimentelor a apărut mâna lui Dumnezeu, suflarea Duhului Sfânt, care respiră unde vrea, și nimeni nu știe de unde vine Dogma lui Chalcidope nu este doar o normă a dogmei prin care conștiința bisericească trebuie să se măsoare, ci este dată gândirii umane ca fiind cea mai înaltă și ultimă problemă a înțelegerii teologice și filosofice" (p) Această mărturisire i-a determinat pe toți pr Serghie: de acum înainte, poate fi caracterizată ca teologie calcedoniană și filozofie calcedoniană, ca dorință de a descoperi, dezvolta și interpreta formula calcedoniană, care în sine - în contextul conflictului fără speranță al disputei alexandrino-antiohiene - nu este atât o "sinteză teologică dorită, ci o formulă dogmatică, o schemă sau o temă de teologizare ulterioară" (p) În exterior Biblioteca "Runivers" Acest lucru reiese clar din faptul că formula calcedoniană constă dintr-o negație de patru ori ("indivizibilă, inseparabilă, invariabilă, ireversibilă"), care conține în mod firesc doar posibilitatea, doar atribuirea de soluții pozitive Conform acestei sarcini, pr Serghie trebuie să stabilească "ceea ce nu este doar calcedonianul nu, ci și calcedonianul da ("Calea" nr , p) El găsește răspunsul la această întrebare în conceptul său sofiologic, conform căruia ideea lui Sophish ca Dumnezeu-umanitate (umanitatea pre-

eternă în Dumnezeu și Divinitatea revelată în om) este baza întrupării lui Dumnezeu și a începutului a unirii a două naturi în Hristos "Hristos a perceput natura umană nu prin arbitrariul atotputerniciei abstracte, care nu ține cont de natura lucrurilor, ci în conformitate cu aceasta din urmă, pentru că natura umană era potrivită pentru o astfel de percepție, a fost capabilă ontologic să o găzduiască Și Logosul a devenit ipostas pentru acea natură, din nou, nu în virtutea aceleiași atotputernici abstracte, ci pentru că natura umană este cea care este chemată să ipostaze ipostasul Logosului Prin urmare, faptul că "Logosul s-a făcut trup ", adică firea umană asumată, nu a fost, ca să spunem așa, o surpriză ontologică, ci, dimpotrivă, a fost împlinirea unei predestinații înscrise în cer și pe pământ" (p) Principalele capitole ale studiului sunt consacrate elucidării și fundamentării acestei hristologie sofiologice Prima (Sophia Divină) vorbește despre natura lui Dumnezeu, despre Ipostaze și ousia în Sfânta Treime și relația lor; a doua (Sophia Tvarnaya) reproduce în atom într-un nou context principalele teme ale Luminii Non-Serii (probleme ale creației și ale omului); a treia este dedicată întrupării efective, fundației și naturii ei; și, în sfârșit, al patrulea (Emmanuel și Dumnezeu-omul) - explorează imaginile întrupării lui Dumnezeu, ca "umilirea Domnului" și "conștiința de sine divino-umană a lui Hristos" Toate acestea în totalitatea ei reprezintă o construcție teologico-filozofică grandioasă, în care metafizica este inseparabilă de teologie, antropologia se împletește cu hristologia, cosmologia este rezolvată de so-teriologie (Conținutul acestor capitole va fi luat în considerare de noi în legătură cu prezentarea părților relevante ale sistemului) Cu toate acestea, patosul acestei cărți își atinge puterea maximă în capitolul cinci, intitulat "Cauza lui Hristos" Citind-o, ai impresia că un râu puternic și plin de gânduri despre Serghie, călăuzit în alergarea sa de barajele dialecticii și problematicii, își revarsă aici malurile și inundă totul cu un singur element victorios, al cărui nume este Dumnezeu-bărbăție - apropierea, bucuria și iubirea lui Dumnezeu și a lumii Aici despre Sergiy cu un nou Biblioteca "Runivers" cu putere și înțelepciune nouă luptă împotriva începutului, care "prin ocoluri viclene caută să slăbească, să limiteze, să ademenească, să slăbească venirea lui Dumnezeu în trup, să desființeze >omenirea, să țină lumea în mâinile prințului acestei lumi Docetismul și gnosticismul, maniheismul și transcendentismul, hinduismul și iezuanismul și o multitudine asemănătoare de oponenți conștienți și semiconștienți ai bărbăției lui Dumnezeu, sub diferite pretexte de gnoză, evlavie, asceză, moralism, spiritualism, au abolit și desființează puterea Întruparea lui Dumnezeu, ei doresc dezincarnarea Logosului Iar invidiosul antihrist, care luptă împotriva lui Dumnezeu, om-dumnezeire, care se afirmă ca Dumnezeu-bărbăție, în loc de întruparea Cuvântului, cere la fel Și toată această armată pestriță a lui Antihrist a reușit să uimească, să intimideze omenirea, să-l convingă că Hristos a părăsit darul, lăsându-l pe el, iar Împărăția Sa, care nu este din această lume, nu se va desăvârși niciodată în această lume Și întrebarea se răspândește ca o șoaptă serpentină pe pământ: a cui lume, Dumnezeu-omul sau omul-zeu, Hristos sau Antihrist? Întrebarea se agită cu durere neîncetată: cine va rostogoli piatra din sicriu pentru noi - fii mai grozav Dar "totul este posibil pentru credincios" și credința știe că bărbăția-Dumnezeu este miracolul lui Dumnezeu în lume și că piatra va fi aruncată de către Înger prin puterea lui Hristos În creștinism, un nou simț al vieții este născut, că nu este al omului să fugă din lume, ci că Hristos vine în lume la nunta cina Mielului, sărbătoarea

bărbăţiei lui Dumnezeu" (p) Ultimul (al cincilea) capitol din cartea este dedicată acestui plin de bucurie și mângâiere în apropierea lui Hristos de lume "Cauza lui Hristos" este considerată în ea nu numai ca un eveniment istoric care a avut loc sub Pontiu Pilat, ci ca realitatea eternă și divină a lui Dumnezeu-bărbăție și Dumnezeu-întrupare, a cărei putere se manifestă "în viața personală a omului, în istorie, în secolul următor, "întotdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor" (p) Slujirea profetică a lui Hristos, în care El se adresează încă omenirii Vechiului Testament ca profet și profesor , are ca conţinut nu învăţătura, nici morala, ci El Însuşi în Hristos, astfel încât a devenit posibil să stabilim calea, limita şi scopul celei mai înalte porunci: "Fiţi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Ceresc este desăvârşit" (p) Totuși, "lumea nu l-a primit", iar slujirea profetică se încheie cu o ruptură completă (cu sinagoga) și trece în marea preoție și se lipește complet de aceasta Se pune temelia Noului Testament, iar Primul Preot spune: "Acest pahar (este) noul legământ în Sângele Meu, care este vărsat pentru voi" (Luca XXIL) Profetul cedează Biblioteca "Runivers" acum este un loc pentru Marele Preot, calea spre slăvirea Lui este deschisă, dar această cale duce prin Ierusalim și Golgota" (p) "În slujirea Marelui Preot de ascultare jertfă în dragoste pentru Tatăl și pentru oameni, semnificația principală revine mântuirii, înțeleasă și ontologic Întruparea lui Dumnezeu nu este doar un mijloc de izbăvire de păcat, ci și înălțarea omului la Dumnezeu-bărbăție, la care este chemat în creație Dumnezeu-Iubire, făcând pe om, în conciliul veșnic ia asupra Sa asupra Sa responsabilitatea Creatorului pentru restaurarea făpturii, ușor transformată în libertatea ei Prin jertfa Mielului înjunghiat veșnic, El cumpără atât această comercialitate naturală, cât și perversitatea păcătoasă, ridicându-l pe om la bărbăția-Dumnezeu destinată lui Omul-Dumnezeu este identificat cu vechiul Adam și puterea iubirii pline de compasiune îl face pe el păcat al Lui El acceptă dragostea Tatălui care gravitează asupra lui, implicând părăsirea de Dumnezeu și moartea Această acceptare a paharului muritor al păcatului se realizează spiritual în Ghetsimani și trupește pe Golgota și se termină cu moartea Hristos suferă trupește și spiritual, ca echivalentul tuturor păcatelor omenești, al tuturor chinurilor iadului pentru păcate, și prin aceasta desființează puterea păcatului, îl face ca inexistent, împacă cu Dumnezeu pe oameni care, prin libertatea lor, vor percepe și asimilați această împăcare, această mântuire Dumnezeu Îl laudă pe Hristos pentru acest ambasador de jertfă proslăvirea, iar această proslăvire se exprimă în învierea și înălțarea, care este realizată de Tatăl prin puterea Duhului (a cincea, dar în același timp puterea corespunzătoare divino-umană a lui Hristos Însuși Slăvirea aparține așadar și slujirea marelui preot și presupune o kenoză încă neterminată, care este în cele din urmă biruită de-a dreapta Tatălui care stă" ("Calea" nr , p) Deci, "mântuirea lumii a fost încheiată calea de la cer la pământ și de la pământ la cer a fost trecută și a rămas pentru totdeauna deschisă în pogorârea Duhului Sfânt care este în cer și împreună pe pământ Slujirea Marelui Preot este împlinită Dumnezeu este împăcat cu omul căzut, iar omul este alăturat vieţii dumnezeieşti în Dumnezeu-omul care se află la dreapta Tatălui" (p) Totuşi, "împăcarea şi reunirea" omului cu Dumnezeu trebuie înţeleasă nu ca o singură dată acționează, dar continuând tot timpul, ca având profunzimea și puterea veșniciei Demnitatea marepreotească, puterea și puterea lui Hristos, dar în esență rămân identice cu întruparea lui Dumnezeu, căci este tocmai ca Dumnezeu- Omul, unind nedespărțit și nedespărțit ambele naturi în sine, că Hristos este

Marele Preot etern El aduce făptura la Dumnezeu, o introduce în viața Sfintei Treimi El nu este doar împăcatorul creaturii păcătoase cu Dumnezeu, ci și mijlocitorul între creația însăși și Divin Biblioteca "Runivers" Op în Înalta Preoție învinge prin Sine abisul ontologic care separă Creatorul de creatură Și această mediere nu va înceta pentru totdeauna, chiar și dincolo de limitele acestei lumi" (p) Rezultatul temei hristologice este astfel eshatologia La aceasta ne conduce ultima parte a capitolului al cincilea, Slujirea Regală a lui Hristos, care este, parcă, o introducere în al treilea volum al trilogiei, Mireasa Mielului (această legătură este indicată și de nota autorului, subliniind caracterul introductiv și concis al acestei expuneri Vezi cap p) Slujirea profetică și preotească a lui Hristos, deși are sensul realității eterne și absolute, are totuși propria ei proiecție istorică temporală Acesta din urmă se referă nu la conținutul acestei slujiri, ci la latura ei subiectivă, la personalitatea Omului-Dumnezeu, Care S-a realizat deplin pe Sine în viața Sa pământească, atât ca profet, cât și ca mare preot Nu același lucru se poate spune despre slujirea Sa regală Hristos s-a născut ca Împărat (asta este dovedit de toată multitudinea de texte mesianice din Vechiul și Noul Testament), dar El a trăit sub forma unui sclav; de-a lungul întregii Sale vieți pământești, doar o dată demnitatea Sa împărătească a fost descoperită lumii, exclamând "Osana fiului lui David" Dar această închinare entuziastă a lăsat curând loc săptămânii Patimilor Cu toate acestea, intrarea Domnului în Ierusalim "a fost o profeție despre viitor, având un înțeles apocaliptic și eshatologic" (p) - și Împărăția lui Hristos - sclipind doar cu razele slavei sale în zilele slujirii Sale pământești - încă mai trebuie să vină - ca la sfârşitul timpului, în a doua venire a Lui glorioasă şi în lucrarea istorică a lui Hristos neîncetat, care este una dintre imaginile urcării Sale "Această idee generală despre întronarea lui Hristos și slujirea Sa regală care are loc în istorie este revelată în Apocalipsa ca apocalipsa ei, adică revelația conținutului interior ascuns al istoriei" (p) Prin acest "Hristos face ca umanitatea Sa să participe la slujirea Sa regală, făcându-ne o "preoție regală" "regi și preoți" Împărând în noi, El domnește în lume, zidindu-și împărăția prin noi" (p) "Hristos înviat, după ce S-a înălțat și a șezut la dreapta Tatălui în slava lui Dumnezeu, continuă încă slujirea Sa pământească Înscăunarea pământească a lui Hristos este calea prin istorie către împărăția "căreia nu va avea sfârșit" Domnul este invizibil cu noi pe pământ Înălțarea Sa și de-a dreapta Tatălui, satul nu L-a luat de la noi, din durerea noastră pământească, din suferința și lupta noastră Hristos acceptă încă puterea dată Lui împreună cu omenirea și continuă să slujească ca un rege Notă biblică kp "Runiverse" zhenie Adevăratul Dumnezeu, El, împărățind în noi și peste tine pe pământ, domnește pentru Împărăția Sa veșnică, pentru care ne rugăm mereu Tatălui: "Vie Împărăția Ta" și strigăm Fiului: Da, vino, Doamne Isuse" (pag) - Al doilea volum al trilogiei este consacrat doctrinei Duhului Sfânt - Mângâietorul Legătura externă a pneumatologiei cu hristologia - Mângâietorul cu Mielul lui Dumnezeu - este clară și evidentă de la sine Dar relația internă a ambelor cărți, precum și faptul că ambele sunt două volume ale unui singur tratat despre Dumnezeu-bărbăție, necesită fundamentare și explicație O carte despre Duhul Sfânt, desigur, nu poate fi un studiu teologic impersonal, obiectiv: lucrurile despre Duhul trebuie să fie purtătoare de duh, adevărul despre Mângâietor trebuie să aducă mângâiere: "toate cuvintele despre Duhul vor rămâne palide și moarte , lipsit de Duhul însuși, gemetele Sale cuvinte negrăite și profetice" (p) O astfel de cerință

scoate cartea din planul problemelor teologice și o plasează în contextul vieții religioase însăși: ea nu trebuie doar să pună și să rezolve anumite probleme ale gândirii teologice, ci trebuie să fie un răspuns viu - sau cel puțin o cale către ea - pentru toți cei care însetează după Duhul și tânjesc după noile Lui revelații Și astfel de aspirații constituie trăsătura cea mai caracteristică, cea mai frapantă a vieții spirituale a omenirii moderne Conștiința teologică nu le poate neglija în semne mândre că multe dintre aspirațiile lor spirituale sunt ecleziastice, atât ca formă, cât și ca conținut Căci, pe de o parte, asemenea aspirații sunt vii și în Biserică, dar, pe de altă parte, încăpățânarea - a condamna pe cineva nu înseamnă a-l învăța, căci denunțarea erorii nu este încă biruirea lui spirituală Între timp, majoritatea mișcărilor moderne care pretind a fi "religii ale spiritului" și așteaptă revelația "Al Treilea Testament" sunt "erezii tipice despre Duhul Sfânt", smulgându-L de Trinitatea inseparabilă și consubstanțială Dar, în ciuda acestui fapt, toate sunt simptome ale unei căutări autentice și nesatisfăcute și ridică o întrebare alarmantă cu privire la această nemulțumire a lor în fața conștiinței bisericești, care nu poate sau nu știe să le satisfacă Această întrebare poate fi formulată astfel: la ce - la trecut sau la viitor - se referă cuvintele profeției lui Ioel (II,) la ziua în care Domnul Își va revărsa Duhul peste orice făptură și fiii și fiicele voastre și bătrânii voștri vor profeți că văd somnoroși și tinerii vor vedea viziunile voastre Dacă aceste cuvinte sunt adresate exclusiv trecutului și se referă la ziua Cincizecimii, atunci revelația Duhului a avut deja loc în plinătate și pentru totdeauna Biblioteca "Runivers" continuă și nu mai sunt posibile noi revelații ale Lui Dar nu este o asemenea atitudine "fără suflet în numele spiritualității" și "mai trufaș și mai amar decât paznicii focului sacru, care au evlavia templului, dar sunt străini de evlavia vieții creatoare" (p))? Căci în acest caz, nicio creativitate spirituală nu este posibilă, iar însăși viața Bisericii este sortită "stagnării spirituale, ridicată în predestinația vieții, la prozaism fără bucurie - această lepră a spiritualității false" (ibid) Dacă această profeție se adresează unei revelații a Duhului care trebuie încă să fie descoperită, dacă Duhul Sfânt nu a fost încă descoperit lumii, atunci lucrarea lui Hristos nu este afectată de aceasta, este Noul Testament dat de Mântuitorul în camera de sus a Sionului înlocuit de așteptarea unui necunoscut și străin de scrierea "Al treilea testament" ?? Într-o anumită privință, această întrebare despre semnificația spirituală a Rusaliilor este analogă cu întrebarea tragică a Înaintașului: "Tu ești Cel care vine sau vei aștepta altceva?" - S-a realizat împlinirea spirituală în istorie? (și atunci nu-l putem aminti decât într-o experiență evlavioasă a trecutului); NLP suntem în pragul unor noi realizări? (și atunci privirea noastră ar trebui îndreptată către pregătirea creativă și percepția creativă a noii Teofanie) La această întrebare despre Sergius răspunde în spiritul întregului său sistem, mereu impregnat de patos pozitiv și niciodată înclinat spre o soluție unilaterală a alternativei "Ceea ce sa întâmplat la Rusalii este coborârea în lume nu numai a Duhului lui Dumnezeu în darurile Sale, ci a Însuși Duhului Sfânt Aceasta este o coborâre post-postală a Duhului Sfânt în lume, destul de analogă cu cea a Duhului Sfânt coborârea din ceruri a Logosului pentru întrupare" (p) Cu toate acestea, la Rusalii nu a existat nicio "manifestare ipostatică a Duhului Sfânt Ipostaza lui rămâne invizibilă și necunoscută lumii și, în consecință, în raport cu darurile Duhului Sfânt, care sunt mereu revărsate asupra Bisericii, Rusaliile este un eveniment, deși are o

putere stăruitoare în consecințele sale, dar ea nu este terminat în sine Acest eveniment are un început în sine, dar nu are sfârșit Mângâietorul a fost trimis "să fie cu noi în veci" (Io XIV',), iar această ședere veșnică este o Rusalii continuă care nu se epuizează niciodată" (p) Astfel, fiecare sete și așteptare a Duhului - firească și necesară în epuizarea noastră umană - este în mod necesar legată de Rusaliile istorice, care este începutul vieții Bisericii Aceasta stabilește legătura interioară necesară între viața în spirit și viața în Biserică Țesăturile canonului bisericesc sunt eliberate de expresiile istorice ale inerției și înfloresc cu posibilități de creativitate și inspirație personală; iar aspirațiile înaripate ale spiritului uman sunt introduse în canalul catolic al bisericii și, eliberate Biblioteca "Runivers" care provin din falsa individualitate, devin bucurie și inspirație pentru cauza comună divino-umană Fundamentarea teologică a acestei unități interne este cuprinsă în învățătura pr Serghie despre legătura inextricabilă dintre Cuvânt și Duh (capitolul IV: "Dualitatea Cuvântului și a Duhului") "Hristos nu este niciodată despărțit de Duhul Sfânt Prin urmare, atât întruparea lui Dumnezeu, cât și Dumnezeu-umanitatea sunt opera nu a unuia, ci a ambelor ipostaze, Fiul și Duhul Sfânt în unirea lor diadică" (p) Și în aceasta stă la baza faptului că Mângâietorul nu este doar un studiu despre Duhul Sfânt, ci și al doilea volum al tratatului despre Dumnezeu-bărbăție Căci în Dumnezeu-bărbăție, pr Sergius vede revelația întregului Preev Treime: Fiul și Duhul Sfânt - oarecum este o imagine a întrupării lor (kenoză și glorificare); Tatăl - mai mulți "El este ipostaza Deschiderii, iar celelalte două - Dualitatea Fiului și a Duhului este autocreația Sa veșnică, ipostatică" (p) și, în final, Natura sau Usii Preev Trinitate - în măsura în care Ea este Divina Sofia, manifestând în alteritatea ei fundamentul ideal al lumii create Și, în consecință, este de înțeles că "prologul-epilul la primul și al doilea volum al tratatului despre Dumnezeu-bărbăție" este capitolul "Tatăl", care închide cercul problemelor trinitare și încununează doctrina lui Dumnezeu ca triunism absolut Subiect și Început, Fundație și Creator al lumii Dacă aceasta, desigur, presupune o doctrină trinitară clară și dezvoltată Dar aici este vorba Sergius și se aștepta la dificultăți incredibile Căci în dogma ortodoxă părți separate ale doctrinei lui Preev Trinitatea este departe de a fi dezvoltată cu același grad de completitudine și claritate "Toate conciliile ecumenice, de la primul până la ultimul, sunt consacrate chestiunilor de hristologie și, prin urmare, teologiei celui de-al doilea ipostas, și niciuna din al treilea Toate ereziile și disputele din secolele V-V aparțin domeniului hristologiei și nu există nici unul pneumatologic între ele, cu excepția pneumatomachosului Întreaga epocă a conciliilor ecumenice în creativitatea lor dogmatică a trecut de doctrina Duhului Sfânt și de dogma Duhului Sfânt, cu excepția expresiei descriptive a divinității Sale egale, noi nu avem" (p) "Dacă începem să privim în scrierile patristice, în special în cele ascetice, unde viața spirituală este cel mai viu înfățișată, atunci vom vedea un fenomen liniștit: se vorbește puțin despre Tatăl, destul de mult despre Fiul lui Dumnezeu, dar mai ales despre Duhul Sfânt Și cu toate acestea, nu se poate scăpa de impresia că Fiul lui Dumnezeu, ca ipostas independent, sfinții asceți știu foarte clar ; ei știu și despre Tatăl, dar știu puțin despre Duhul Sfânt, ca ipostaze, aproape că nu știu Daca din- Biblioteca "Runivers" Dogmatiștii, prin nehotărârea sau prin tăcerea lor, își arată nesiguranța interioară cu privire la întrebarea Duhului Sfânt, cunoașterea insuficientă a Lui ca Ipostas, apoi părinții

asceților, cu cuvintele lor abundente, dezvăluie aceeași stare de conștiință chiar mai clar Pentru ei - practic, Duhul lumesc Cel Sfânt este "Duhul lui Hristos", "Duhul lui Dumnezeu", un fel de putere impersonală a lui Dumnezeu sfințitoare și purificatoare Nu degeaba, la urma urmei, mai târziu, în locul Duhului Sfânt, pe nesimțite și treptat au început să vorbească despre "har", adică despre ceva cu totul impersonal" (preotul P Florensky: "Pilonul și temelia adevărului" , p) Între timp, soluția corectă (sau cel puțin formularea) a problemei pneumatologice are o importanță teologică și religios-practică primordială Slăbirea principiului pneumatologic, punerea în loc a Ipostasului Duhului Sfânt de către puterea duhului lui Dumnezeu (adică înlocuirea efectivă a Persoanei cu energie, putere sau funcție) denaturează însăși dogma lui Preev Treimea este principala și cea mai importantă pentru întreaga doctrină creștină În practică, problema se rezumă la faptul că Treimea divină este înlocuită cu cei Doi ai Tatălui și Fiului Și deși Ipostasul Duhului Sfânt este mărturisit în toate formulele liturgice, de fapt nu schimbă nimic în restul doctrinei și rămâne o formulă pur verbală - o repetare fidelă a revelației evanghelice despre Sfânta Treime, lipsită de conținut vital Datorită acesteia, teologia capătă caracterul de hristocentrism excepțional, în care întruparea lui Dumnezeu este asociată exclusiv cu Ipostasul Logosului, problema mântuirii devine nu doar centrală, ci principală și aproape singura, iar Rusaliile, ca ar fi, este relegat în umbra unor evenimente secundare - consecințele și rezultatele faptei răscumpărătoare a lui Hristos Pe fondul acestor considerații, un studiu independent al Duhului Sfânt capătă caracterul unei lupte pentru curăția credinței în chiar temeliile sale; această luptă, desigur, nu este negativă, ci profund pozitivă; este o luptă nu împotriva cuiva (căci nimeni nu neagă Duhul Sfânt), ci pentru ceva - și anume, pentru o înțelegere și o soluție mai profundă, biblică și ortodoxă a problemei trinitare Aici-то se află principala dificultate a acestui studiu Căci dacă în scrierile sale anterioare, pr Serius a avut, ca puncte de plecare, o conștiință dogmatică clar exprimată a Bisericii (cum ar fi, de exemplu, definiția calcedoniană în cazul lui Cristofor) sau bogăția și plinătatea doxologiei bisericești (faptele de venerare a Celui Preacurat, Premergător și Îngeri), apoi, în acest caz, a avut tot timpul să "înceapă întrebarea de la început" Căci chiar și formula de bază a doctrinei noastre - Niceo-Tsaregrad- li Biblioteca "Runivers" crez, - vorbește despre Duhul Sfânt atât de vag și evaziv încât nu se pot trage concluzii teologice din aceste cuvinte ale sale (al -lea membru al crezului nu îl numește pe Duhul Sfânt Dumnezeu, ci numai Domnul, nu afirmă consubstanțialitatea Sa cu Tatăl și Fiul, ci numai "închinarea și slăvirea" Lui) Și această muțenie despre Duhul Sfânt deosebește și practica liturgică a Bisericii; "Se atrage atenția asupra faptului unei creativități foarte slabe în rugăciune în relație directă cu Duhul Sfânt, care de fapt este aproape epuizată de rugăciunea "Regele Cerurilor" Un mare număr de rugăciuni pentru coborarea Duhului Sfânt sunt adresate Tatălui și Fiului" (p) Dificultatea studiului este agravată și mai mult de faptul că literatura pneumatologică este aglomerată cu multe considerații polemice; și a fost nevoie de multă muncă pentru a înțelege această problemă complexă și confuză și, ridicându-se deasupra controverselor imaginare, pentru a dezvălui cea mai elementară întrebare despre Duhul Sfânt Această sarcină a fost finalizată Sergius în prima parte (istoric-critică) a Mângâietorului Introducerea conține o expunere a doctrinei Duhului Sfânt ca parte a doctrinei generale a Sfintei Treimi, începând cu epoca apostolică și

apologeții și terminând cu Sf Ioan Damaschinul "Revelația despre al Treilea Ipostas ca despre Persoana Divină este imprimată în cuvinte de foc în Evanghelie Doctrina Sfintei Treimi și, în special, Persoana Duhului Sfânt, este revelată în Noul Testament ca o dogma de credință de nezdruncinat Darurile Duhului Sfânt au fost revărsate asupra creștinilor din Biserica primordială, astfel încât în mod clar și într-o asemenea abundență încât această dogmă a avut-o sunt o dovadă de sine completă Și în legătură cu această dovadă de sine, scrierea Noului Testament spune nu despre Cine este El, Distribuitorul de daruri, ci cum apare El și ce daruri El împărtășește" (p) În consecință, în primele două secole doctrina Duhului Sfânt a fost doar o regulă a credinței, iar problema pneumatologică nu s-a pus deloc "Secolul al III-lea a fost destinat, dacă nu să rezolve, atunci, în orice caz, să pună în toată amploarea problema trinitare, iar în alcătuirea ei și pe cea pneumatologică: nu numai despre ceea ce se realizează prin Duhul Sfânt în lume -creație și industria mondială-lenip, dar și despre faptul că El este în Sine și în Sfânta Treime" (p) Totuși, din cauza dificultății problemei, a lipsei de date care să o rezolve și a terminologiei nedezvoltate, gândirea patristică nu a putut să nu se supună influențelor străine (evreiești și neoplatonice), ceea ce a avut ca rezultat "evaziunea, înlocuirea și denaturarea problemei : elementul său principal a căzut din problemele Sfintei Treimi, este dogma zeității egale și cinstei egale a tuturor celor trei Persoane ale Sfintei Treimi, fiind înlocuită cu dogma opusă a lor inegale Biblioteca "Runivers" zeitate inegală, inegală, inegală" (p) Acesta este sistemul de subordonare, cat asociat cu Tertulian cu influențele filozofiei stoice, Origen cu influența Neoplatonismul Problema primește o nouă formulare în învățăturile "Treimii Capadocane - Sf Vasile cel Mare, Sf Grigore de Nyssa și Sf Grigore Teologul, al cărui drum a fost pregătit de uciderea Sf Atanasie cel Mare Capadocienii "au stabilit dogmatic, ca să spunem așa, doctrina clasică a Sfintei Treimi, care poate fi acceptată ca normă a doctrinei bisericești; meritele "învățătorilor ecumenici ai Bisericii" aici nu pot fi exagerate deși teologia capadociană este semnificativ mai mică decât dogma capadociană" (p); pentru problema conexiunii comune a ipostazelor din St Trinitatea și, prin urmare, un caz particular al acestei conexiuni, este problema fili oque și este complet neafectată de teologia lor Dimpotrivă, în teologia occidentală, Bl Augustin, pornind de la natura primară a naturii Divinității, această problemă este rezolvată în doctrina apariției secundare a ipostazelor și a relațiilor lor intratrionice Astfel, iau naștere două teolo-logimeni: cel răsăritean (formulat în final de Sfântul Ioan Damaschinul în doctrina procesiunii Duhului Sfânt de la Tatăl prin Fiul (și cel Apusean) despre procesiunea Duhului Sfânt din Tatăl și Fiul), acceptate de întreaga Biserică Apuseană "Ambele teo-logumeni au coexistat în mod pașnic până la apariția luptei latino-fotice, în care ambele părți au accentuat diferența în doctrina apariției Duhului Sfânt, înțeleasă ca originea Lui cauzală fie numai de la Tatăl (prin n Fotie)), sau de la Tatăl și Fiul , ca un motiv (în rândul occidentalilor), care a fost aceeași inovație într-o formă atât de terminată atât pentru est, cât și pentru apus "(" Calea " nr , p)) Din acel moment, problema procesiunii Duhului Sfânt a căpătat o semnificație cu totul excepțională; "Se poate spune că a umplut ishevmatologia cu el însuși și în prezent aproape că o epuizează " In orice caz se bazează pe "un cadru pervertit catolico-scolastic, acceptat tacit și de către răsăriteni (începând cu Fotie) - care este victoria decisivă pe care teologia catolică a câștigat-o până acum

asupra ortodocșilor" (p) Ca urmare, "bătălia decisivă dintre unilateralitatea dialectică a monopatrismului și filiochizism trebuie să fie dată în domeniul criticii, și anume, studiul problematicii în sine" (p) Această sarcină este îndeplinită de o Serghie, în măsura în care arată că întreaga controversă este rezultatul înțelegerii nașterii Fiului și expirării Duhului, ca două feluri de origine cauzală; în vreme ce aşa ceva nu poate avea loc deloc în raport cu ipostazele eterne şi co-originare cu Tatăl Biblioteca "Runivers" acest Prin urmare, întreaga dispută este imaginară, ceea ce este denunțat istoric de sterilitatea cu care s-a dus această logomahie scolastică timp de o mie de ani și jumătate (de pagini cu caractere mici și conținut extrem de special sunt dedicate prezentării și analizei critice a acesteia în carte) Această concluzie despre Serghie (în urma concluziei lui V V Bolotov) că problema călătoriei Duhului Sfânt nu a fost un "obstacol separator" în Biserica antică și nu ar trebui să fie unul acum este de mare importanță Căci ea subminează în mod fundamental unul dintre cele mai importante obstacole în calea unirii Bisericii Răsăritene cu cele Occidentale; ei, fireşte, rămân împărţiţi în eclesiolo-gpi lor; dar pneumatologia poate fi de acum încolo retrasă din sfera acestei dispute veche de secole, care s-a purtat "despre ipostaza iubirii intratrinice - în spiritul non-iubirii și al schismei active - și este denunțată de golul și sterilitatea ei" (p) Următoarele capitole din Mângâietorul prezintă însăși doctrina Duhului Sfânt Conținutul acestora va fi luat în considerare de noi în legătură cu analiza părților relevante ale sistemului Prin urmare, în acest context, ne vom limita la scurte observații despre legătura și succesiunea lor și la o enumerare sumară a problemelor cuprinse în ele Capitolul III este consacrat distincției dintre Duhul lui Dumnezeu și Duhul Sfânt; dacă Duhul lui Dumnezeu este triunitatea celor trei Ipostasuri în personalitățile lor separate, atunci Duhul Sfânt este unitatea lor ipostatică în Persoana a treia" (p) În Cuvântul lui Dumnezeu, expresia "Duhul lui Dumnezeu" este folosită într-un sens dublu: atât al Dumnezeirii în general, cât și al Duhului Sfânt" (ibid) Prin urmare, sarcina principală a acestui capitol este o analiză amănunțită a textelor Sf Scripturile și stabilirea acelor înțelesuri pe care le asimilează aceste cuvinte Această sarcină este finalizată în două excursii exegetice: Duhul lui Dumnezeu și Duhul Sfânt în Vechiul Testament și în Noul Testament Rezultatele acestei analize mărturisesc că "Chipul Duhului Sfânt rămâne învelit în mister, este necunoscut, nedescoperit în sine Este aceasta o taină a veacului viitor, o revelație care nu a avut loc încă, așa cum Vechiul Testament nu cunoaște revelația personală și pe Fiul? Manifestarea Persoanei Duhului Sfânt depășește sfera a ceea ce poate fi conținut în "împărăția harului" și se va realiza numai în "împărăția slavei"? Sau această tăcere provine dintr-o proprietate personală specială a Duhului Sfânt, ca al treilea ipostas? Pe baza datelor exegetice, trebuie afirmat că nu avem o revelație biblică despre Mângâietorul însuși, ca Persoană, așa cum nu cunoaștem revelația Sa ipostatică în istoria Bisericii Mângâietorul nu a fost încă revelat personal, deși a fost trimis Bisericii în darurile Sale din Noul Testament la Rusalii" (p) Aceasta, pe de o parte, stabilește limitele pneumatice Biblioteca "Runivers" autentificare, limitându-și studiile la acțiunile și darurile Duhului Sfânt și ascunzându-și chipul de înțelegerea umană; și, pe de altă parte, fundamentează așteptarea noii Sale revelații, care, totuși, nu poate fi concepută izolat de realizările trecute din istorie (Golgota, Învierea, Rusaliile), căci, așa cum am văzut deja, "Hristos nu este niciodată despărțit de la Duhul Sfânt, iar îngăduința lui Dumnezeu și a

omenirii lui Dumnezeu este lucrarea nu a unuia, ci a ambelor Ipostasuri - Fiul și Duhul Sfânt - în unirea lor diadică" (p) Capitolul IV este consacrat inseparabilității Cuvântului și Duhului Aici ne aflăm la granița teologiei ca speculație Căci este imposibil să vorbim despre Esența lui Dumnezeu, despre iubirea intratrinitară a Ipostasurilor divine în termenii unei deducție dialectică a conceptelor sau a unei interpretări scolastice a textelor Gândul se înalță aici spre însăși Izvorul Primar al întregii înțelepciuni și frumusețe și, fiind umplut cu ele, vorbește despre contemplațiile sale, care nu pot fi nici dovedite, nici fundamentate prin persuasivitatea logicii umane Într-o formă simplă și directă, el vorbește aici despre Serghie despre ceea ce i s-a revelat privirii sale mintale într-o înclinație rugătoare către misterul Sfintei Treimi Urmându-l, gândul se ridică la astfel de înălțimi încât simți că ești răpit într-un loc înalt și "cu o minte înaltă te bucuri de o masă cerească" Și devine înfricoșător, văzând "ce putere a dat Domnul oamenilor" Căci, contemplând iubirea divină cu ochiul mental, este ca și cum ai fi părtaș din ea în spirit, nefiind capabil să conțină nici măcar o privire îndepărtată a gloriei ei divine Dar nu este aceasta o dorință de a dezvălui secretul, de a pătrunde în ceea ce este transcendent și inaccesibil minții umane? În nici un caz Căci misterul nu este un adevăr ascuns, pe care într-o zi se roagă să-l deschidă și să-l cuprindă; este o realitate spirituală în care se poate obișnui veșnic, cufundându-se în profunzimea ei, împărtășindu-se din plinătatea ei și exclamând la fiecare pas nou: "O, prăpastie de bogăție, înțelepciune și cunoaștere a lui Dumnezeu!" (Rom XI,) În acest sens, contemplarea pr Sergius sunt mistagogie autentice - îndrumări secrete; trebuie să te obișnuiești cu cuvintele lui, să le percepi ca simboluri și repere ale înțelegerii mistice și filozofice și nu doar să le percepi rațional conținutul logic Și în lumina acestor contemplații, cuvintele Sf Scripturile, care atât de des rămân de neînțeles și fără legătură între ele pentru noi, capătă brusc un nou sens, se îmbină într-un singur adevăr, primesc, parcă, o perspectivă infinită care duce direct la revelația iubirii divine: în Dumnezeu și în lume Viața lui Dumnezeu este revelația Lui de sine în dragoste Este implementat Biblioteca "Runivers" svoditsya în adâncurile Sfintei Treimi (în Divina Sofia) în afara lor, revărsându-se asupra lumii create de El (în Sofia creată) Doctrina acțiunii Ipostasurilor divine în lumea-creație și în industria-lume este astfel în contact cu problemele cosmologiei și antropologiei, la care pr Serghie și se adresează în ultimul (V) capitol, intitulat "Revelația Duhului Sfânt" Aici întâlnim subiecte deja familiare nouă din "Filosofia economiei", din "Lumina niciodată-seară", din cele trei volume ale primei trilogii, din "Mielul lui Dumnezeu" M-am gândit Sergius are un caracter ciclic și, odată cu dezvoltarea operei sale, revine iar și iar la aceleași subiecte pe care le percepe de fiecare dată actualizate cu o nouă înțelepciune și o nouă profunzime În Mângâietorul sunt luate toate aceste probleme (unitatea oamenilor în dragostea bisericească, creativitatea umană și slujirea profetică care o încununează, viața spirituală ca sinteză a smereniei și îndrăzneală, iubirea în diferitele ei aspecte - căsătorie, familie, prietenie) în legătură cu acţiunea Sfântului Duh Și aici găsim un mare cuvânt de mângâiere: și anume, că inspirația umană, creativitatea umană, iubirea umană nu sunt străine de Duhul Sfânt Și deși El nu apare în ele pur, ci acționează în ele cu acea putere divină, care este inerentă în tot ceea ce poartă pecetea Creatorului, "El trăiește și se mișcă și există" (D A , XVII,) "Duhul Sfânt acționează în lume ca o forță inspiratoare, dătătoare de viață,

ca bucurie a creației și inspirație într-o persoană, prin puterea căreia el împlinește cuvântul investit în el, chemarea, sarcina ideală, creativitatea al vieții" ("Calea" nr , p) Acestea sunt: profeția este "starea extrem de activă a spiritului, în care se năpustește către principiul superior, pentru ca, acceptându-l, să fie fecundat din el și să se identifice cu el" (p) - și, datorită acestui lucru, comunicați-l oamenilor; așa este viața spirituală, care în esența ei este "autodeterminare creatoare, îndrăzneală" (p) - preluarea activă și purtarea smerită a crucii cuiva: așa este dragostea - acest "dar al harului natural" (p)) - comun întregii naturi, dar mai mult decât orice altceva, capabil să fie luminat și transfigurat de puterea Duhului Sfânt Capitolul final al tratatului - "Tatăl" închide ciclul de studii triadologice și în același timp leagă apofatica "Lumina fără noapte" cu învățătura catafatică despre Dumnezeu ca Subiect triun - Creatorul și Furnizorul lumii "Neantul divin" - "noaptea veșnică a Divinității transcendente" - Absolutul, "protejat de noi de gheața transcendenței" - se dezvăluie ca iubire concretă și ajungem să știm că Dumnezeu este Tatăl El este Tatăl în Sfânta Treime, Biblioteca "Runivers" de vreme ce El naște pe Fiul veșnic și aduce Duhul, dezvăluindu-se în dragostea celui de-al doilea și al treilea ipostas Dar "Tatăl Ceresc, Tatăl Domnului Isus Hristos, este și "Tatăl nostru" și ar trebui să ci să fie înțeles în sensul aceleiași Paternități în revelația de sine și iubire" (p) Și numai mulțumită acestei filiații dumnezeiești, acestei apartenențe la "soiul Său" (DA, XVII,), această "înrudire" cu Dumnezeu, putem striga: Tatăl nostru, care este în ceruri Avva Părinte! Al treilea volum al trilogiei despre Dumnezeu-bărbăție, "Mireasa Mielului", completează întregul ciclu de studii teologice al pr Serghie; dar din moment ce teologia sa este indisolubil legată de filosofia sa, partea finală a sistemului teologic este în mod natural în același timp și cuvântul final al filozofiei sale În acest sens! "Mireasa Mielului" este, parcă, o repetare și o nouă dezvoltare a temei "Sway Non-Seara", care a rezumat și toată munca anterioară a pr Serghie În acea vreme însă, opera sa, deși era de natură religioasă, era totuși pur filozofică; nu există nicio teologie, în sensul propriu al cuvântului, în "Lumina Never-Evening" Spre deosebire de aceasta, "Mireasa Mielului" este volumul final al trilogiei teologice și, prin urmare, conține întregul probleme filozofice și teologice, interconectate printr-un cadru sofiologic comun Aceasta afectează prima îndatorire asupra conținutului ei: căci "aici sunt considerate diferite aspecte ale ființei create, de la starea ei naturală și căzută până la slăvită și transfigurată Astfel, tema acestei lucrări este doctrina Bisericii, eclesiologia, înțeleasă în toată lățimea și profunzimea ei ea include în mod necesar eshatologia , cuprinzând adevărurile sale cele mai generale și finale ( ) Prima secțiune a cărții, intitulată "Creatorul și creația", acoperă un ciclu de probleme care au constituit subiectul principal de cercetare în "Lumina nopții niciodată" Acestea includ capitolele: Crearea lumii din nimic; Sufletul lumii și ipostazele ei; Eternitatea și temporalitatea omului; Rău; Dumnezeu și libertatea creaturilor În totalitatea sa, acest departament este o experiență în construcția metafizicii ortodoxe, care cuprinde toate datele studiilor anterioare ale pr Sergius în acest domeniu, revizuit în lumina schimbărilor pe care de atunci a suferit de atunci doctrina sa sofiologică (o trecere în revistă amănunțită a acestor probleme va fi făcută de noi în legătură cu analiza părților relevante ale sistemului) Secțiunile a doua și a treia ale cărții - eclesiologia și eshatologia - sunt încununarea realizării pr Sergius și conține un

complet nou și superior Biblioteca "Runivers" material foarte interesant Într-o formă generală, aceste teme au fost conturate și în "Lumina niciodată de seară" (în capitolul Istoria umană; secțiunea III, capitolul III); dar expunerea lor acolo este legată de elaborarea lor în Mireasa Mielului, ca un rezumat al problemelor filozofice este o expunere completă a sistemului teologic Ambele părți ale "Mireasă a Mielului" - filozofic și teologic - constituie un singur întreg organic, care este rezultatul unității sarcinii lor Această unitate devine evidentă dacă se ține cont de faptul că această carte este ultimul volum al celei de-a doua trilogii sofiologice și, prin urmare, trebuie luată în considerare nu numai în contextul primelor sale volume, ci și în legătură cu prima trilogie "Rugul Aprins", "Prietenul Mirelui" și "Scara lui Iacov" au ca subiect lumea creată în starea ei în fața lui Dumnezeu "Mielul lui Dumnezeu", "Mângâietorul" și "Mireasa Mielului" ne vorbesc - în sens invers - despre Dumnezeu în adresa Sa către creatură "Dumnezeu este Creatorul și Atotputernicul creației, care se confruntă cu El și, iată, minunile condescendenței lui Dumnezeu, El trăiește cu El și de dragul Lui în timp" (p) Aceasta determină legătura dialectică, atât a celor două trilogii între ele, cât și a volumelor lor individuale Se poate spune despre trilogia bisericească, "dar explorează divinitatea făpturii și că acest studiu duce direct la probleme de cunoaștere pură a lui Dumnezeu: scara lui Iacov, întărită pe pământ, duce la tronul lui Preev Treime A doua trilogie, care studiază tainele vieții divine, ne conduce înapoi de la Dumnezeu în lume, de vreme ce Dumnezeu Însuși s-a pogorât la ea și în chiar Boreipia s-a demnizat să o numească pentru a deveni Templul Dumnezeului celui viu - Mireasa Miel Calea gândirii teologice este astfel definită ca calea ascensiunii și coborârii succesive, ca calea teozei (îndumnezeirii) făpturii și a kenozei (epuizării) lui Dumnezeu - ambele având factorul lor comun în Dumnezeu-bărbăție Bărbăția-Dumnezeu este, așadar, ceea ce unește omul cu Dumnezeu, care îl face pe Dumnezeu om și afirmă principiul divin în om În afara umanității-Dumnezeu este posibilă doar ruptura și dezintegrarea: transcendență absolută și exclusivă, străină de mișcare și de viață; si imanenta opaca inchisa in sine, inaccesibila oricarui ideal sau transformare Or, după cum această alternativă a fost exprimată pe scurt de Vl Solovyov - în afara bărbăției lui Dumnezeu, sunt posibile doar un Dumnezeu inuman și un om fără Dumnezeu Ca urmare a acestui fapt, conceptul de bărbăție-Dumnezeu este principiul suprem al gândirii creștine, ultima condiție prealabilă a viziunii creștine asupra lumii Combinând în sine ambele lumi (divină și umană), fiind ultima lor și, în același timp, sinteza originară, Dumnezeu-bărbăția nu este altceva, Biblioteca "Runivers" ca o transcriere teologică a Sophiei - auto-revelația creată-necreată, absolut relativă, transcendental-imanentă a Divinului Aceasta determină unitatea internă a tuturor celor trei volume ale celei de-a doua trilogii: ele sunt o revelație consecventă a bărbăției lui Dumnezeu în Dumnezeu (în hristologie, pneumatologie și patrologia "Mielului lui Dumnezeu" și "Mângâietorul") și în creație ("The Mireasa lui Apshcha") Dar întrucât creația este chemată la îndumnezeire, iar natura însăși nu este altceva decât chipul cosmic al Bisericii, atât de mult este cosmologia legată inseparabil de eclesiologia, iar doctrina procesului istoric și participarea omului la el cu doctrina ultimelor împliniri și a sfârșitului istoriei lumii Cosmologia, eclesiologia și escatologia sunt astfel trei capitole inseparabile ale unei singure viziuni sofiologice asupra lumii; și aceasta este explicația împrejurării că în "Mireasa Mielului" pr Sergius trebuia să revină la temele din "Lumina

serii niciodată" Dar în timp ce în Lumina niciodată-seară aceste teme erau centrale, iar istoriosofia, filosofia culturii și eshatologia au servit doar ca continuare și completare a acestora, aici, în Mireasa Mielului, centrul de greutate cade tocmai pe ultimele realizări, iar Adevărurile ontologice și cosmologice sunt, parcă, o introducere în istoria lumii, acele premise fără de care aceste realizări nu ar fi de înțeles Așa este locul pe care îl ocupă "Mireasa Mielului" în raport cu scrierile filozofice și teologice anterioare ale pr Sergius Mai există o circumstanță întâmplătoare care aduce această carte mai aproape de Lumina Never-Evening Ambele cărți au fost finalizate în anii războiului și s-au dovedit a fi contemporane cu două acte ale celei mai mari catastrofe ale culturii europene Dar în mijlocul distrugerii generale și al schimbării rapide a evaluărilor și a viziunii asupra lumii, invarianța pretinsului pr Serghie al adevărurilor a primit dovezile mai mari și incontestabile În , pr Sergius a scris (în prefața la Lumina niciodată-seară): "Această carte s-a încheiat sub tunetele războiului mondial Pentru viziunea umanistă asupra lumii, instaurată victorios în "timpul modern", acest război a fost cu adevărat o catastrofă spirituală, neașteptată și devastatoare Ea a spart mesele dărăpănate și a răsturnat idolii în general venerați Însă evenimentele recente nu ne-au obligat să reconsiderăm sau să schimbăm principalele linii de viziune asupra lumii, credințe, aspirații, reflectate în această carte, ba chiar le-au dat și mai multă siguranță și tragic patos Grandoarea a ceea ce se întâmplă nu se încadrează în conștiința imediată a participanților; doar cât noi Biblioteca "Runivers" reușind ca contemplația religioasă să se ridice peste limitările și slăbiciunile ei empirice, simțim declanșarea marilor ajunuri, apropierea realizărilor istorice "Când ramurile smochinului devin moi și scot frunze, știți că vara este aproape" (Mat XXIV,) ("Lumina de neîncetat", p II) Și în , terminând un nou studiu pe aceleași întrebări incitante, pr Sergius a trebuit să repete aproape textual aceste cuvinte, atât de contemporane cu epoca războiului mondial din : "O lungă pauză s-a format în publicarea acestui kini, plin de cele mai mari răsturnări din viața lumii întregi Procesele din acești ani, atât personale, cât și generale, au fost firesc pentru mine un test vital al credințelor care își găsesc mărturisirea aici În acest sens, trebuie să spun că nu ezit să dau această carte presei în forma în care a fost scrisă inițial că înaintea lor palid, parcă distruse în semnificația lor ontologică, până și cele mai uimitoare evenimente din istoria lumii, la care asistăm acum, le înțelegem cumva în lumina Venirii Iar acest Celui care vine este manifestarea Bisericii în putere și slavă, împreună cu transfigurarea făpturii Și în fața acestei Cei care vine, trebuie să strigi iar și iar în inima cu un strigăt de credință, iubire și nădejde: Vino la ea, Doamne Isuse " ("Yevesta Agptza", p) Aceasta, în esență, determină patosul pr Sergius Totul este o străduință către ceresc, o căutare a raiului Dar acest impuls în sus nu îl smulge de lume, nu decolorează culorile pământului, nu face ca eforturile și realizările umane să fie lipsite de sens Aceasta este marea putere a cuvintelor sale, care creează și reînnoiește sufletele Dar în momentele celei mai întunecate reflecție asupra naturii umane, cea mai acută dezamăgire a idealurilor de cultură și istorie, patosul învățăturii sale aduce cu sine atât bucurie, cât și consolare "Mângâie, mângâie poporul Meu, zice Dumnezeul tău pregătiți calea Domnului, faceți cărări drepte în pustie pentru Dumnezeul nostru și slava Domnului se va arăta și orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu" (Is XL, , ,) Aceste cuvinte ale marelui profet al Vechiului Testament pot caracteriza

însăși esența pr Serghie - atât ca gânditor, cât și ca pastor În mijlocul universal - spiritual și material - haos și distrugere, în anii celei mai mari confuzii spirituale, când cele mai dragi vise se estompează și cele mai înflăcărate credințe părăsesc gândul pr Sergius rămâne neschimbat în orientarea sa sofiană și riguros în isprava sa creatoare Dar această duritate neclintită nu se cumpără fugind de lume, Biblioteca "Runivers" nu prin aspirația către o altă realitate, "unde nu există boală, tristețe și suspin", ci prin dragoste pentru lume și credință că "lumina strălucește în întuneric și întunericul ei nu îmbrățișează" (Io ,) "În lumina dogmei calcedoniene, lumea nu este o împărăție nu a acestei lumi, ci o creație strălucitoare a lui Dumnezeu, care este ridicată prin om de secole la îndumnezeire Iar acele sarcini creatoare cu care se confruntă umanitatea modernă ar trebui să fie cuprinse în lumina transformării viitoare a lumii, ca sarcini ale creativității religioase, ca împlinire a preceptelor lui Hristos "lucrările chiar și eu le fac și le vei face și mai mari decât acestea le vei face face" (Po XIV,) " ("Mireasa Mielului", p) În anii stagnării, când sufletele omeneşti, asuprite de puterea materială a unei culturi care şi-a pierdut scopurile, sunt epuizate din cauza neputinţei şi singurătăţii lor spirituale, astfel de cuvinte sună nu numai ca denunţ şi apel, ci şi ca o mângâiere şi o promisiune Totuși, pentru a avea putere asupra sufletelor, pentru a fi "o manifestare a puterii și a spiritului", aceste cuvinte trebuie să fie responsabile din punct de vedere teologic: ele trebuie să fie nu numai o mărturisire de credință personală, ci și justificarea unei viziuni holistice asupra lumii, trebuie să fie nu numai că captivează sufletul epuizat, ci și convinge mintea care caută Și ceea ce în formă declarativă sună ca un gaj și o promisiune trebuie arătat ca o realitate și ca o lege în toate sferele ființei Acest lucru se aplică nu numai cosmologiei, antropologiei și filozofiei istoriei și culturii; Întâmpinăm această sarcină într-o formă ascunsă în doctrina Bisericii, care, oricât de ciudat ar părea, are nevoie și de "justificarea" ontologică - descoperirea "adevărului" naturii sale cerești, divino-umane Căci de obicei "Biserica este înțeleasă ca o organizație ierarhică sacramentală ca o autoritate sacramentală Aceasta din urmă se identifică tacit cu Biserica însăși, care în vorbirea populară este adesea echivalată cu ierarhia" (p) Pentru viața religioasă, o astfel de îngustare a conceptului de Biserică și acceptarea părții sale necesare pentru întreg este cel mai mare pericol și ispită Căci, considerând Biserica în ceea ce privește existența ei pământească (în ceea ce privește organizarea, structura, ierarhia ei), transferăm involuntar ceea ce avem de spus despre reprezentanții ei și despre căile ei pământești - către însăși esența Bisericii, către ea altar Și în această greșeală stă rădăcina oricărui nonbiserism - atât cei nelegiuiți, care leagă Biserică și duc o luptă cu ea, cât și cei evlavioși - iubind și acceptând Biserica, dar necrezând în puterea ei transformatoare și reducându-i universalul și tot -sarcinile umane la chestiuni de evlavie și dispensație spirituală personală Este greu de spus care dintre aceste tendințe este mai periculoasă pentru viața bisericii Umanismul non-bisericesc este, desigur, un dușman, dar în sine Biblioteca "Runivers" în raport cu Biserica, el mizează pe o neînțelegere clară, și de aceea este posibilă o conversație cu el, care se poate încheia cu convingerea și convertirea lui Dar cum să depășești resemnarea evlavioasă, care, văzând neputința reală a Bisericii, o păstrează ca fiind cel mai valoros, cel mai drag lucru din viață, dar o îndepărtează de pe căile lumii ale istoriei și o întemniță într-o celulă îngustă a

cultului personal și reverent Întreaga eclesiologie a pr Serghie își propune să arate că Biserica este "împlinirea planului veșnic al lui Dumnezeu în legătură cu creația, mântuirea, sfințirea, glorificarea, îndumnezeirea, osophia că Biserica este însăși baza creației, oportunitatea ei interioară" (p) "că Ea este Tayla lumii, care este revelată în sacramente" (p), și că de aceea Ea este chemată la lucrarea universală și divino-umană, care transcende și depășește invariabil toate formele ei pământești , toate încarnările ei istorice, concrete Această atitudine este atât conservatoare, cât și radicală Căci, pe de o parte, prețuiește toată ființa istorică bisericească, toată bogăția și plinătatea vieții fenomenale a Bisericii și, pe de altă parte, arată că nici ierarhismul, nici sacramentalismul, nici vreun alt principiu instituțional este capabilă să epuizeze totul fiinţa ei Biserica în general "nu cunoaște granițe, căci prin recunoașterea lor puterea întrupării lui Hristos și a faptei răscumpărătoare ar fi limitate și diminuate" (p) Prin urmare, este clar că pt Serghie "toată istoria omenirii este, în primul rând, istoria Bisericii Biserica, însă, nu este doar Chivotul lui Noe, care îi salvează pe cei ce locuiesc în ea de potopul stricăciunii, ci dospește tot aluatul (p) În acest sens, istoria este concretă, "are un început și un sfârșit" și duce la îndeplinire un anumit sens, care se va desăvârși în regatul epocii viitoare Indiferent cum este împărțită această istorie, ea este încă o singură "carte a vieții" (Apoc XXI,) a întregii omeniri, care va fi judecată la Judecata de Apoi în întregime, "toate națiunile" (Mat XXV) ca instanță una și de legătură" (p) Acest sens transcendent al istoriei, care este sarcina începutului ei și criteriul sfârșitului ei, nu numai că leagă toate timpurile împreună, ci ne conduce și dincolo de limitele timpului: istoria trece direct în escatologie: regatul acestei epoci își găsește încununare naturală în viața epocii următoare Iar doctrina sfârșitului, a pânzei, a Schimbării la Față, a învierii generale, a Judecății de Apoi și a Cetății lui Dumnezeu, este ultima și ultima temă atât a acestui studiu, cât și a întregului sistem teologic și filozofic al Pr Sergius Cu toate acestea, înainte de a trece la aceste probleme de escatologie generală Biblioteca "Runivers" pace, oh Serghie le prefață cu un scurt studiu al ceea ce se poate numi eshatologia preliminară și parțială a fiecărui individ Capitolul VD are ca subiect moartea și viața de apoi Conținutul acestui capitol se referă la doctrina generală a omului și, prin urmare, va fi luat în considerare de noi (împreună cu articolul scris de mână "Sofiologia morții") în legătură cu antropologia pr Sergius Dar și aici, într-o privire de ansamblu asupra operei sale, se cuvine să evidențiem acele adevăruri, datorită cărora are loc transformarea morții în sufletele celor care le înțeleg și le acceptă Aceasta nu este o metaforă: căci personal a trebuit să întâlnim oameni care, parcă, au fost zdrobiți spiritual de moartea celor dragi, care - obișnuindu-se cu gândurile pr Sergius despre viața de apoi - au câștigat atât speranță, cât și viață și bucurie "Dumnezeu nu a creat moartea căci El a creat totul pentru existență" (Înțelepciunea Tes I,) Prin urmare, moartea nu a fost și nu va fi; ea este doar o boală a vieții inamovibilă, dar nu invincibilă viața de dincolo de mormânt continuă și această continuare a vieții spirituale dincolo de pragul morții este propria sa parte specială a drumului care duce la Învierea Rupând o persoană din trup, moartea îi deschide porțile lumii spirituale, precum și existența lui Dumnezeu" (pp , ,) Prin urmare, moartea este o "mare inițiere" și un "mare test" Dar nu trebuie înțeles ca "mz dăruire", ca un fel de anexă criminală a vieții pământești", căci "nu este o leșinare a spiritului,

ci o continuare a vieții sale care a început pe pământ" (p) Este cea mai mare bucurie și triumf inexprimat pentru toți cei care tânjeau după lumea spirituală în această viață, dar este și groază și povară inexprimabile și chin pentru cei care nu au vrut această lume spirituală, nu au cunoscut-o, au respins-o "(p) Totuși, această "judecată preliminară", care nu este altceva decât "conștiința de sine a vieții de apoi", nu condamnă spiritul la pasivitate, ci deschide noi oportunități de pocăință și creștere spirituală, conducându-l la înviere și la viața veșnică Posibilitatea creativității spirituale dincolo de pragul morții este dovedită de pr Serghie analizând o serie de texte ale Sf Scripturi care de obicei erau trecute cu vederea și ignorate de teologia tradițională, care considera moartea o stare de experimentare pasivă a rezultatelor vieții pământești Tocmai în negarea acestei atitudini "penitenciare" și în înlocuirea ei cu credința în creativitatea vieții dincolo de pragul morții este predica pr Serghie, care poate fi numit "Evanghelia morții" A treia secțiune din Mireasa Mielului este dedicată escatologiei Într-o interpretare îndrăzneață și radicală a acestei teme, pr Sergius ia hotărât partea acelor puțini gânditori Biblioteca "Runivers" care se alătură tradiției lui Origen și Sf I'rigoria Nyssei și se opun doctrinei școlare larg răspândite, care de obicei se preface a fi "învățătura Bisericii" De fapt, în domeniul eschatolopes, "Biserica nu a stabilit o singură definiție dogmatică universal obligatorie iar eshatologia este subiectul doctrinei dogmatice, care este încă supusă cercetării teologice libere" (p) Sursa celor din urmă sunt numeroase texte ale Sf Scripturile, în a cărei interpretare corectă se află soluția problemei eshatologice Și gândirea umană obișnuită, "cunoscând doar două dimensiuni, adaptează aceste texte la viața acestui eon, le traduce în limbajul lumii noastre, pune le pe un pat procustean care nu corespunde subiectului său" Și datorită acestui lucru, "formularea ontologică a întrebării este înlocuită cu una de drept penal, iar misterele iubirii lui Dumnezeu sunt măsurate prin sfera codului a pedepselor Taina profunzimii și bogăției Înțelepciunii lui Dumnezeu este dezvăluită în manualul de construire a unei închisori model cu închisoare pe termen nedeterminat Aceste dogme imaginare și asemănătoare sunt produsul sărăciei minții teologice și a unei secții, egoiste inima Eshatologia, în măsura în care este revelație și profeție, trebuie să-și pună sarcina unei exegeze cu adevărat ontologice a textelor legate de ea, căutarea legăturii lor interioare și a semnificației teologice" (pp și) Această sarcină este îndeplinită de o Sergius cu mult curaj și inspirație Conținutul acestei lucrări va fi analizat în detaliu de către noi în ultimul capitol al studiului nostru Aici se impune conturarea în termeni cei mai generali a principalelor puncte ale realizărilor eshatologice și evidențierea patosului care îl conduce pe pr Serghie în construcţiile sale eshatologice Este în întregime definit de cuvintele lui I Cor XV, , : "și atunci sfârșitul, când va preda împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, când va desființa orice stăpânire și orice putere și putere când totuși Îl va supune, atunci Însuși Fiul va supuneți-vă Celui care I-a supus totul, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți " Aceste cuvinte sunt înțelese de Sergius în toată semnificația și completitatea lor Desființarea oricărei principate și puteri nu lasă loc pentru nicio altă stăpânire decât cea a lui Dumnezeu Dumnezeu, peste tot, exclude posibilitatea oricărei existențe extra-divine Iar cetatea lui Dumnezeu - Ierusalimul Ceresc - ar trebui, în consecință, înțeleasă ca o universalitate vie și atotcuprinzătoare, pentru că "Domnul a ispășit cu Sângele Său orice păcat și "toate genunchii din

cer, de pe pământ și din lumea interlopă" " se va pleca înaintea Numelui Său (Fil II,) " , (p) Acest sfârșit nu vine însă imediat, iar în realizarea eshatologică putem distinge o serie de momente Biblioteca "Runivers" Mărfurile, care, dacă nu sunt adiacente în timp (pentru că timpul însuși este desființat în escatologie), diferă prin conținutul lor Acestea sunt) "sfârșitul acestei lumi" ca un interior este o schimbare a lumii, ca transcendența ei într-o stare diferită de a fi) Sail - a doua și glorioasa venire a Domnului Desigur, nu poate fi înțeles ca apropierea spațială a lui Iisus Hristos de lume, iar pr Serghie o interpretează ca o astfel de schimbare internă în însăși compoziția ființei, în urma căreia creatura îl va vedea direct pe Domnul gloriei, va apărea înaintea Lui față în față În acest sens, Parusil marchează "transformarea lumii" ( ), care, în raport cu spiritele ipostatice, se exprimă în "universal" înviere" ( ) Partea sa interioară este "judecata și separarea" ( ), Judecata de Apoi, a cărei esență și rezultat este tema centrală a escatologiei Aceasta este problema iadului și a raiului, a arcului etern și a fericirii Pentru o înțelegere corectă a acestei probleme, pr Serghie, în primul rând, clarifică natura "eternității" și demonstrează că "eternitatea, înțeleasă ca devenire fără sfârșit sau temporalitate infinită, este opusul direct al eternității divine, imuabilitatea plinătății, care este transcendentă timpului și nu cunoaște nici început, nici sfârșit" (pag) Acest lucru subminează radical acel antropomorfism raționalist, care înțelege iadul ca "o stare neschimbătoare, staționară a spiritului în care rămâne stabilizat o dată pentru totdeauna, pentru totdeauna" "Ipoteza unei grimasă infernală înghețată și nemișcată trebuie respinsă, deci clar contrazice însăși esența vieții spiritului, care nu cunoaște nicio pietrificare Căci puterea răului nu are în sine energia răului viață fără de sfârșit, creativitate fără margini, aceeași "veșnicie" ca fericirea cerească" (Sf Grigorie de Nyssa)" (p) Cu toate acestea, negarea unei astfel de înțelegeri a iadului nu este o negare a iadului în sine "Ideea că consecințele păcatului pot fi evitate cu impunitate este o prostie, lașă și falsă" (p) "Este necesar să respingem orice slăbiciune de inimă și așteptare sentimentală că răul comis de o persoană și atât de prezent în ea poate fi pur și simplu iertat, ca și cum ar fi ignorat înaintea judecății lui Dumnezeu Păcatul comis nu poate rămâne de neșters" (p) și "fiecare trebuie să poarte responsabilitatea pentru gândurile sale rele, faptele, poftele, păcatele cunoscute și chiar necunoscute, trebuie să le sufere, să scape complet de ele, nu în infinitul abstract și imaginar al timpului "chinului etern ", ci în suferința care va veni din partea lor" (p) Dar acest chin, care este rezultatul "întâlnirii inevitabile a omului cu Dumnezeu, intrarea lui în tărâmul Divinului Biblioteca "Runivers" foc" (p) nu este pentru pr Sergiu este ultima realitate; căci altfel, "împreună cu eternitatea Împărăției lui Dumnezeu, s-ar afirma aceeași eternitate a iadului lumea nu ar reuși, Înțelepciunea lui Dumnezeu s-ar opri fără putere în fața graniței de netrecut care a creat libertatea stabilită pentru ea Jertfa de pe Golgota ar fi neputincioasă să învingă iadul cu care profetul Vechiului Testament și apostolul lui Hristos strigă: "Unde este biruința ta, iadul?" (Os XIII, : I Cor XV,)", (p) Și acest lucru se aplică tuturor sferelor ființei și chiar spiritelor căzute, a căror imagine a restaurării - pe lângă paginile corespunzătoare din capitolul " Etern și Temporal" - este dedicată unui excursus special, care ia în considerare această problemă în legătură cu învățăturile Sf Grigore de Nyssa Eshatologia pr Sergiu este o construcție grandioasă uimind sufletul cu persuasivitatea interioară a

pozițiilor sale și consistența neînfricată a argumentelor sale Și dacă întreaga tragedie a istoriei omenirii, întregul abis al suferinței umane și al amăgirii își găsesc loc în ea, atunci peste toate acestea domnește Soarele iubirii În razele sale, răul este ars, topit, purificat, transformat Iar la sfârșitul timpului - după trecerea acelei perioade, care este denotat prin cuvintele misterioase "pentru totdeauna" - "întreaga lume în omenire va sta în fața propriei sale ca regat al iubirii, care îmbrățișează natura și umanul lume În ea, fiecare se regăsește cu toți și în toți, în creație și istorie, în împărăția harului și a slavei, în Trupul lui Hristos și templul Duhului Sfânt" (p) În această credință în puterea iubirii lui Dumnezeu, în fața căreia în cele din urmă nu numai lumea întreagă se închină, ci și înseși forțele iadului, pr Serghie găsește un răspuns la toate aspirațiile și aspirațiile sale, începând cu patosul eshatologic al lucrărilor tinereții sale și terminând cu căutările rugătoare din anii maturității sale teologice Ultima lucrare a pr Sergius - "Apocalipsa lui Ioan" Această carte a fost ultima lui înțelegere și, în același timp, un dar de la Dumnezeu și o bucurie neașteptată pentru sine Căci eshatologia "Miresei Mielului" i-a încununat firesc drumul filosofic și teologic, pe care pr Sergius considerat complet în acest sens Dar în , când, din cauza împrejurărilor militare, unii dintre profesorii Institutului Teologic nu s-au putut întoarce la Paris, pr Serghie a luat asupra sa lectura unuia dintre cursurile din departamentul Noului Testament, în special despre Apocalipsa lui Ioan Studenții, admirându-i prelegerile, s-au îndreptat către el cu o cerere de a publica acest curs O Sergius nu a fost de acord multă vreme, dar apoi - sub influență Biblioteca "Runivers" Ca răspuns la solicitările lor persistente, el a început să-și corecteze și să-și completeze notele de curs și a fost atât de inspirat de această lucrare, încât în ultimul timp a trăit exclusiv după ea "Această carte, în mod neașteptat pentru mine", mi-a spus odată op * - a crescut la valoarea, dacă nu cel de-al patrulea volum al "Trilogiei", atunci, în orice caz, la epilogul său" Apocalipsa lui Ioan (împreună cu Teologia teologului evanghelist) este singura carte în care pr Serghie urmează textul Sf Scripturile studiind-o secvenţial, verset cu verset, capitol cu capitol Această lucrare, însă, nu poate fi numită exegetică Pentru studiul filologic, istoric, critic al textului pr Sergius este străin: îl interesează exclusiv latura dogmatică a Apocalipsei, conținutul și sensul acesteia Și în acest sens, cartea lui este o adevărată revelație, pentru că, după ce o citești, începi să privești Apocalipsa cu alți ochi: dintr-o carte înspăimântătoare? îndepărtată și de neînțeles, devine apropiată, necesară, purtătoare de încurajare și consolare Conținutul "Apocalipsei lui Ioan" va fi luat în considerare de noi în legătură cu analiza eclesiologiei pr Sergius Aici se cuvine să spunem câteva cuvinte despre pr Sergius la momentul scrierii acestei cărți Căci "epilogul" operei sale teologice a fost și epilogul vieții sale; iar imaginea profesorului plecat s-a întipărit în mintea noastră ca imaginea unui vizionar, care trăiește cu noi și printre noi, dar trecând deja linia existenței pământești, contemplând deja lumina Slavei divine Au fost ani de opresiune spirituală inexprimabilă, deznădejde, aproape deznădejde "A venit și vine din ce în ce mai mult apocalipsa, despre care s-au spus și s-au scris atât de multe, dar cât de greu este să trăiești cu sufletul plin Războiul acesta nu lasă pe nimeni indiferent, dar îi consumă pe toată lumea, șochează , universal uman, personal, apocaliptic Și, în același timp, același ton al vieții personale rămâne cu dezordinea ei, cu veșnica preocupare pentru familie, pentru viitorul

ei, dacă vreunul dintre noi are vreun viitor Totul este întunecat și necunoscut, totul necesită credință și devotament voia lui Dumnezeu în iresponsabilitatea ei exterioară, amurgul duhului" (Notă de mână a părintelui Serghie, găsită printre hârtiile sale după moartea sa) Și în acest timp groaznic, Domnul și-a arătat puterea asupra omului Său drept Cu cât viața devenea mai lipsită de bucurie, cu atât pr Serghie; cu cât împrejurimile erau mai întunecate, cu atât zâmbetul lui, privirea lui era mai vesel - el însuși S-a întâmplat să vii la el epuizat, disperat; nici măcar nu vei avea timp să-i spui nimic; el va ridica doar privirea, smulgând-o din manuscrisul Apocalipsei, va privi în suflet și ca niște aripi Biblioteca "Runivers" va crește cu ea și Tu depărți de el cu bucurie, cu pace, cu speranță "Mângâie, mângâie poporul meu!" - aceste cuvinte ale lui Isaia pr Serghie a repetat adesea pe parcursul slujirii sale Și ne-a mângâiat cu cuvintele, credința, dragostea Dar în ultima vreme i-a fost dat de Duhul Mângâietor să ne mângâie cu el însuși El însuși nu știa despre asta În aceeași intrare, el spune: "Îmi pregătesc ultima carte apocaliptică pentru publicare, totul este despre bucuria apocaliptică, despre Viitor; dar unde este în mine însumi, acest viitor? Este posibil pentru mine să particip la ea în spirit, să o fac nu prin cuvânt, ci prin faptă? " În timpul vieții de Serghie, această lumină care emana din el, această bucurie care se revărsa în suflet dintr-una dintre privirile lui, a fost pentru mine cel mai mare mister Mereu m-am mirat și m-am bucurat de marile lui daruri; Știam că suferința personală (boală, intervenție chirurgicală, pierderea vocii) aducea moliciune și tandrețe în sufletul lui, dar de ce au crescut în el această lumină și bucurie, parcă, invers proporțional cu întunericul care ne înconjoară? De ce a fost legea "cu cât mai rău, cu atât mai bine" implementată în forma sa spirituală? În timpul vieții de Sergius, nu am putut înțelege asta Și, abia după ce am citit manuscrisul Apocalipsei, mi-am dat seama că pr Serghei nu numai că a studiat Apocalipsa lui Ioan, dar a trăit-o Că viziunile acestei cărți minunate au devenit viziunile lui, ea laudă laudele lui, ea speră viața lui Cu o forță interioară extraordinară, el și-a dat seama că "ceea ce pare dezastruos în destinele pământești se dovedește a fi necesar și salvator în destinele lumii" (p); că "în zile de groază și angoasă mistică evocată de posesiunea demonică, credincioșii sunt chemați la veghe spirituală și eliberare de panica generală" (p); că "aceste orori sunt trimise din cer pentru binele oamenilor, pentru mântuirea tuturor, oricât de ciudate și de neașteptate ar părea asemenea cuvinte" (ibid); "Revelația ne cheamă nu la intimidare, ci la curaj creștin Se spune: nu vă temeți, căci trebuie să fie și asta" (p) Cât de ușor este să spui, cât de greu de făcut! Cu adevărat, nu există putere umană pentru a întruchipa "dragostea tragică și amor fati religios" Dar oh Lui Sergius i s-a dat asta Și aceasta îi conferă cărții sale caracterul nu de cercetare, ci de evidență, nu de analiză, ci de experiență, nu de știință, ci de viață altă evanghelie D]> sufletul sufletului EA vino, Doamne Isuse! Amin" Cu recunoștință lui Dumnezeu pentru Serghie și pentru tot ce ne-a dat, Biblioteca "Runivers" putem mărturisi că această rugăciune a lui s-a împlinit, că până la ceasul lui din urmă ne-a arătat un chip de credință și cunoaștere, iubire și bunătate; imaginea unui păstor și profesor, tată și prieten, trimis nouă de Duhul Mângâietorului - pentru mângâierea noastră în cei mai grei ani ai vieții noastre Al doilea grup de scrieri teologice ale pr Sergius alcătuiește numeroasele sale articole, care - ca niște sateliți - înconjoară constelația celor două trilogii teologice ale sale Temele lor se învârt în cele mai multe cazuri în orbitele cărților sale

teologice și fac parte din cele auxiliare și pregătitoare, parte a unei dezvoltări mai complete și mai detaliate a anumitor probleme teologice speciale În ceea ce privește dimensiunea și caracterul lor, aceste articole sunt foarte diverse: găsim printre ele mici epode (cum ar fi, de exemplu, cele publicate în cărți separate "Petru și Ioan" și "Despre miracolele Evangheliei") și multe studii mai ample publicate sub formă de articole de jurnal, dar care sunt de fapt lucrări teologice integrale și semnificative (precum "Eseurile despre doctrina Bisericii" cu "Dogma euharistică" și "Sfântul Graal") alăturate Pentru a revizui mai comod toate aceste articole în totalitatea lor, suntem nevoiți să le împărțim în mai multe grupuri, ghidați nu de momentul scrierii lor, ci de subiectele și conținutul lor Această clasificare este complet arbitrară și are unicul scop de a oferi o imagine de ansamblu asupra diversității pr Sergius, care ar trebui să fie servit și de lista atașată a articolelor sale Le împărțim în trei grupuri mari:) Articole cu conținut dogmatic general) Articole pe teme de teologie a Noului Testament) Articole eshatologice și eclesiologice Primul grup poate fi, la rândul său, împărțit în studii despre natura lui Dumnezeu; despre expuneri ale doctrinei Sfintei Sofia și despre articole despre natura revelației, dogme și posibilitatea creativității dogmatice Al doilea grup, alături de studii de natură generală, are ca subiect o interpretare dogmatică a evenimentelor linsului lui Iisus Hristos, a Maicii Domnului și a unora dintre apostoli În cele din urmă, al treilea grup include studii escatologice și articole despre natura Bisericii, viața ei misterioasă și instituțiile ei În același timp, natura Bisericii este considerată atât în sine, cât și în raport cu alte confesiuni creștine, care Biblioteca "Runivers" legătura dintre articolele pur teologice ale pr Serghie cu scrierile sale voluminoase, pe care le-am evidențiat ca un grup special al scrierilor sale teologice Având în vedere faptul că articolele despre Sergius - în cea mai mare parte - nu fac parte din "sistemul" său și, în același timp, sunt de mare importanță și interes, nu ne putem limita la o trecere în revistă generală a conținutului lor, ci suntem nevoiți să ne oprim asupra fiecăruia dintre ele separat I Articole cu conţinut dogmatic general Ipostaza si ipostaza În colecția în cinstea lui P V Struve Praga, , p - Capitole despre Treime În Gândirea Ortodoxă Paris, vol I ( ), p - și Vol P ( ), p - Despre Sofia Înțelepciunea lui Dumnezeu Paris , p - Mai multe despre problema Sophiei Înțelepciunea lui Dumnezeu, în "Calea" nr (Anexă, pp -) Dogmă și Dogmă În colecția "Tradiție vie" Paris, p - Pe calea dogmei În "Calea" N(r) , pp - Pe râul Khovar În Way No , pp - , și în Vestnik RSHD, Paris, , No P'-V, pp - I Articole pe teme ale teologiei Noului Testament Teologia Evanghelistului Teolog Manuscris, p Despre minunile Evangheliei Paris, , p Crucea Maicii Domnului În colecția "Gândirea teologică" Parpj, p - Petru și Ioan sunt cei doi apostoli principali Paris, , p Iuda Iscarioteanul - apostol trădător În "Calea" nr , pp - și nr , pp - Fiul Popibalny Manuscris, p Ioan și Iuda sunt cei doi aleși Manuscris pagina Procesul verbal al Seminarului "Învățătura Noului Testament despre Împărăția lui Dumnezeu În "Lumea spirituală a studenților", Praga Nr , ( ), p , Nr ( ), p și ( ), p Sh Articole eshatologice şi jklesiologice Sofiologia morții Manuscris, p Biblioteca "Runivers" Problema nemuririi condiționate În Calea nr , pp - și nr , pp - Judecata de Apoi asupra unei persoane, ca o diviziune în ea Manuscris pagina Eseuri despre doctrina Bisericii În "Calea" nr , pp - ; nr , p - ; nr , pp - ; nr , p - ; Ăl , p Ierarhia și sacramentele În "Calea" nr , p Sfântul Graal În "Calea" nr , p Dogma euharistică În "Calea"

nr , p și nr , p - Jertfa euharistică Manuscris, p Hristos în lume Manuscris, p VI Articole teologice diverse Despre cinstirea Sf relicve Manuscris, p Icoană și iconografie Paris , p Despre problema disciplinei pocăinței și comuniunii În "Calea" nr , pp - Biblioteca "Runivers" Articole cu conținut dogmatic general Articolul ''Ipostas și ipostas'' de SchoJia la ''Lumina niciodată de seară'' este o prezentare succintă, dar extrem de condensată în conținutul său, a principalelor probleme ale acestei lucrări, a cărei soluție este introdusă aici un semnificativ schimbare si clarificare În cincisprezece paragrafe scurte (pe câte o pagină), într-o formă urmărită și concisă, învățătura este aici: despre Dumnezeu, ca despre lumea transcendentă a "Nu" și ca despre Subiectul absolut, care se dezvăluie în iubire divină: a El însuși (în viața intra-trinitară a Ipostazelor divine) și creației (în esența sa ideală inteligibilă - Sophia, care nu este o ipostas (spre deosebire de "Lumina non-seară", unde a fost definită ca un "ipostas) " care își are existența în afara Sfintei Treimi), dar are o "ipostazie", adică capacitatea de a ipostazi, de a aparține unui ipostas, de a fi revelația ei; despre Sofia, ca început al lumii și al omului, numită la Nașterea lui Dumnezeu, despre realizarea acestui ideal sofian în persoana Veșnic Fecioarei Maria și, în sfârșit, despre fundamentele bisericești (liturgice și iconografice) ale viziunii sofnologice asupra lumii Conceptul central al acestui articol este noul conceptul de "ipostazie" introdus aici, care ar trebui să aducă în lumină problema dificilă și puțin studiată a relației dintre natură și ipostas Această temă este dezvoltată în continuare în excursusul "Doctrina ipostasului și a esenței în teologia orientală și occidentală", publicat ca anexă la prima parte a "Capitolelor despre Treime" Rezultatele acestui studiu mărturisesc ambiguitatea și incompletitudinea care înconjoară conceptul de ipostază în scrierea patristică Marii Capadocieni, cu o claritate inconfundabilă, au stabilit adevărul dogmatic despre Dumnezeu, care este unul în esența Sa și trei în ipostazele Sale; acest adevăr include în mod necesar utilizarea corectă a conceptelor de esență și ipostază; totuși, "când încercau să traducă dogma bisericească în limbajul filosofiei religioase", ei au folosit în mod firesc terminologia timpului lor și, urmând Aristotel, au identificat natura cu conceptul de general, iar ipostaza cu conceptul de individ Ca urmare, din definiția ipostazei, Biblioteca "Runivers" Elementul ființei personale, "eu" absolut în unicitatea sa, a căzut complet (căci filosofia antică a conceptului de personalitate nu știa deloc) - iar conceptul de oto s-a dovedit a fi excesiv de larg, definit de rațional -categorii logice singure, indiferent de fiinţa sa concretă şi reală Da, St Ioan Damaschinul spune că "sfinții părinți numesc asta o ipostază care există în sine și independent, diferă ca număr și exprimă un anumit individ, de exemplu, Petru, Pavel, un anumit cal" (sîc!) (Capitolul XLIII din Dialectică)" ("Capitole despre Treime", p) Și mai imperfect este conceptul filozofic de ipostas în teologia occidentală Pornind de la același concept aristotelic de ipostas ca individualitate impersonală, teologia occidentală a ajuns la o interpretare complet greșită a esenței relațiilor intratrinitare Ipostazele Divine sunt concepute în ea nu ca subiecte primordiale și co-primordiale, ci ca principii de distincție sau relație într-o singură Divinitate non-ipostatică "Personalitatea ia naștere în Divin ca urmare a relațiilor sale imanente și, prin urmare, nu constituie principiul absolut inițial al spiritului, fără de care nu există" (ibid , p) Drept urmare, viața în interiorul trinității este concepută ca rezultat al relațiilor de origine cauzală - și pe aceasta, pe de o parte, se întemeiază doctrina

lui fi Hoque, iar pe de altă parte, tot misticismul impersonalist asociat cu numele lui Eckehart și Baume Ambele variante ale impersonalismului trinitar au avut un impact semnificativ asupra gândirii dogmatice și filosofice a Orientului Așadar, o enunțare clară a chestiunii de esență și ipostas nu înseamnă altceva decât formularea înțelegerii ortodoxe a problemei trinitare - opuse atât scolasticii catolice, cât și misticismului imanent-raționalist Tocmai acestei sarcini sunt dedicate "Capitolele despre Treime", care caută să rezolve această problemă pe baza datelor Revelației - deoarece este un răspuns divin la dialectica naturală a minții umane "Omul nu poate să-L cunoască pe Dumnezeu prin puterea lui decât dacă El Însuși i se descoperă" (p) Dar pentru a percepe revelația care i-a fost dată, pentru a o înțelege, o persoană trebuie să își pună el însuși întrebarea la care revelația este răspunsul Astfel, gândirea umană se dovedește a fi în concordanță cu revelația, iar "spiritul uman în sine conține postulatele Treimii Divinului" (ibid) Acest lucru devine evident în exemplul acelor aporii, la care vine neapărat conștiința naturală a lui Dumnezeu, adusă la finalul ei logic Dumnezeu nu poate fi gândit nici ca obiect absolut, nici ca absolut Biblioteca "Runivers" un subiect aprig (dovada în acest sens este întreaga istorie a filosofiei, analizată deja din acest punct de vedere în Tragedia filosofiei) Prin urmare, suntem forțați să ne gândim la Dumnezeu atât ca subiect, cât și ca obiect - atât ca unitate, cât și ca mulțime - și ca "eu" și ca "noi" Așa este postulatul dialecticii naturale - sarcină pe care mintea și-o poate pune singură, dar pe care nu o poate rezolva, pentru că nu are la dispoziție realitatea corespunzătoare pe care s-ar putea baza Aici este limita rațiunii, limita cunoașterii raționale, care nu poate fi depășită decât prin revelația dată omului ca adevăr supra-rațional și supranatural Așa este dogma Treimii - adevărul despre tripartititatea "Eului", subiectul divin absolut și unic Suprarațiunea unei dogme nu este antirațiunea ei; iar adevărul - de neînțeles în plenitudinea lui - răspunde întrebărilor spiritului uman și se dezvăluie în dialectică, care are ca elemente principale conceptul de personalitate și natură - ipostas și ousia Acest dialect este, totuși, doar o reflectare a realităților divine, care există în mod independent și înaintea oricărei gânduri despre ele: de aceea, atât ipostazele, cât și ousiasurile trebuie gândite ca originale, și în niciun caz ca izvorând din anumite distincții sau relații Cu mare putere și consecvență, pr Sergius, primatul ontologiei, în urma căruia conceptele de personalitate și natură se dovedesc a fi nu numai cea mai înaltă și ultima intuiție a spiritului uman, ci și fundamentul real al oricărui personal și non-personal - ipostatic și ipostatic fiind Esența personalității se dezvăluie ca un act de iubire, postulându-și natura multi-ipostatică, conciliară (pentru că nu poți iubi decât pe cineva; un subiect absolut singuratic nu poate iubi pe nimeni) Natura, sau esența (ousia), este definită ca plenitudinea sau puterea vieții personalității revelate în acest act, care, totuși, poate fi opusă personalității doar în spiritul creat "În Dumnezeire, natura, deși diferă de Ipostasurile Sale, nu poate fi nici despărțită, nici, mai mult, opusă acestora din urmă Nu există natură fără ipostaze sau fără ipostaze și, dimpotrivă, întreaga natură a Divinului este ipostazată" (p) Principala dificultate a problemei trinitare constă în faptul că principiile unității naturii (unanimitatea) și trinitatea ipostazelor nu primesc o preponderență unele asupra celeilalte Căci în acest fel, fie se obțin construcțiile impersonalismului (în care ipostazele au o semnificație secundară de personalități apărute în Principiul Divin

impersonal), fie triteismul (în care Biblioteca "Runivers" romul de fapt desfiinţează monoteismul) Este de la sine înțeles că aceste atitudini incorecte se strecoară în doctrinele trinitare nu explicite, ci doar ca fundal logic al anumitor construcții teologice Pericolul lor este însă mare, ceea ce este relevat de o analiză critică a "analogilor trinității în natură și om", triadologia psihologică a Bliss-ului Augustin și doctrina catolică a "două origini" și natura cauzală a originilor ipostazelor divine Spre deosebire de aceasta, este prezentat principiul unității poruncii, conform căruia Ipostasul Tatălui este veșnic auto-revelat în Ipostasurile Fiului și ale Sfântului Duh, legate între ele (și cu Tatăl) prin unitatea iubirii, care este unitatea naturii Lor Semnificația "Capitolelor despre Treime" depășește cu mult problema teologică specială căreia sunt consacrate Găsim în ele) doctrina personalității, care este o contribuție extrem de valoroasă la antropologie;) doctrina naturii sau a esentei - divina si creata - care pune in lumina problemele cosmologiei;) în măsura în care aceste revelații sunt combinate aici cu întrebări de teologie naturală, "Capitolele despre Treime" conțin material valoros pentru construirea epistemologiei ortodoxe Toate acestea, pe lângă conținutul lor triadologic principal, au semnificație nu numai pentru un studiu pozitiv al pr Sfânta Treime, dar și o analiză bisericească-polemică a doctrinelor catolice relevante La al doilea grup de articole teologice cu caracter dogmatic general includem scrierile pr Sergius dedicat în mod special învățăturilor sale ale pr Sfânta Sofia Sofiologia nu este o nouă dogmă care ar putea fi pusă alături de alte adevăruri ale creștinismului; mai corect ar fi să-l definim ca "principiul unei viziuni teologice sau dogmatice", ca o presupoziție teologică generală, "condiționând înțelegerea întregii doctrine creștine, de la doctrina Sfintei Treimi până la întrebările practice ale vieții cotidiene al Bisericii" ("Înțelepciunea lui Dumnezeu", p) În consecință, sofiologia a fost întotdeauna expusă de pr Serghie în legătură cu alte adevăruri ale creștinismului și nu a fost niciodată menționat ca un subiect special sau separat Există, totuși, câteva excepții de la această regulă generală, identificate prin sarcini speciale care necesitau o expunere mai specifică a învățăturii actuale despre Sf Sofia, printre care, pe de o parte, cartea în limba engleză a pr Serghie "Înțelepciunea lui Dumnezeu" și, pe de altă parte, trei "însemnări" de apologe, care sunt răspunsul lui la mesajul episcopului Biblioteca "Runivers" Sinod din Sremski Karlovtsy din martie , în conformitate cu decretul Patriarhiei Moscovei din septembrie (in citarea lor vom indica numărul și pagina notei - conform textului lor tipărit într-o broșură separată și jurnalul " Calea", Λθ al anexei; și asupra hotărârii Sinodului Episcopal de la Sremski Karlovci din septembrie Cartea "Înțelepciunea lui Dumnezeu, publicată simultan în Anglia și America la vremea convenției creștine mondiale privind doctrină și sistemul bisericesc - la Edinburgh (așa-numita mișcare FaiIh și Ordcr, care și-a avut originea în Congresul de la Lausanne din , la ale cărui lucrări a participat și Pr Sergius), este un rezumat prescurtat al tuturor lucrărilor teologice ale pr Serghie, deoarece toate sunt legate de principiul sofiologic și în totalitatea lor constituie o viziune teologică unică și armonioasă asupra lumii Scopul acestei cărți nu a fost doar de a familiariza prietenii noștri occidentali cu învățăturile sofiologiei, ci de a trezi în ei interesul pentru problemele dogmatice - pentru a arăta că întreaga "criză" a creștinismului din timpurile moderne este profund legată de faptul că problemele istoriei, creativității și culturii nu își găsesc loc în viziunea creștină asupra

lumii Căci acesta din urmă este construit în așa fel încât "o persoană care se îndreaptă către Dumnezeu trebuie să se îndepărteze de lume, să-i disprețuiască valorile și sarcinile și, prin urmare, să o lase în seama propriilor sale forțe" Iar lumea, lăsată la sine, se afirmă în cosmismul ei și cade în om-zeu, care este vădit ostil creștinismului Aceste două tendințe se manifestă nu numai în lupta care se poartă între religie și umanismul fără Dumnezeu, ci și în profunzimea gândirii creștine însăși, "uneori justificând lumea în Dumnezeu, alteori despărțind-o de Dumnezeu - ceea ce are loc atât în Ortodoxie iar în protestantism Prin urmare, întrebarea este potrivită: există o scară între cer și pământ, de-a lungul căreia îngerii lui Dumnezeu urcă și coboară? Sau, altfel, această scară este doar o "scăpare de incendiu" pentru cei care sunt "salvați" printr-o evadare din lume" (p) Răspunsul la această întrebare tulburătoare este sofiologia, care vede în Înțelepciunea lui Dumnezeu auto-revelația și slava Sa, pre-etern - în viața lui Preev Trinitate și creatură - în baza inteligibilă a lumii create Această sinteză sofiologică a ambelor lumi este realizată în mod constant prin toate domeniile gândirii teologice Și în consecință, capitole separate ale cărții sunt dedicate: Divinei Sofia în Sfânta Treime; Divina Sofia și Ipostasele Sfintei Treimi; Divina Sophia și a creat Sophia; întruparea; Rusaliile și Dumnezeu-omenirea; Cinstirea Maicii Domnului si a Bisericii Conținutul acestor capitole ar trebui în mod firesc să fie legat de analiza celor relevante Biblioteca "Runivers" principalele părți ale sistemului În acest context, sunt importante pentru noi acele premise istorice ale sofiologiei, despre care pr Sergiu vorbește într-o prefață lungă la această carte El consideră că templul Sfintei Sofia din Constantinopol este locul de naștere al sofologiei, care în forme arhitecturale înfățișează "cerul coborând pe pământ dă forma finală infinitului este pacea eternității ocean de lumină se revarsă din cer, pătrunde în toate detaliile templului și parcă ar spune: Eu sunt în lume și lumea este în mine" (p) Această imagine a unității Borei și a lumii încununează epoca conciliilor ecumenice și, fiind cântecul lebedei al Noii Rome, este testamentul teologic pe care Bizanțul l-a lăsat secolelor următoare Care este sensul interior al bisericii Sf Sofia? Ce este Hagia Sofia? - acestea sunt întrebări întruchipate în forme minunate de "teologie monumentală", dar care necesită din gândire răspunsuri atât dialectice, cât și vitale Biserica occidentală nu a adoptat această întrebare; ea a abordat problema "Dumnezeu în lume" într-un mod pur extern, percepând-o ca unitatea Bisericii, determinată de structura ei canonică Dar adevăratul moștenitor al Bizanțului - Rusia Ortodoxă - a adoptat această tradiție și a ridicat multe biserici din Sofia, dintre care majoritatea au însă sărbătoarea patronală nu Învierea lui Hristos, ci Crăciunul sau Adormirea lui Prei Maica Domnului Aceasta - în formele evlaviei liturgice - indică faptul că Înțelepciunea lui Dumnezeu trebuie venerată atât în Dumnezeu (Sophia Divină), cât și în creație (Sophia creată; că făptura glorificată și îndumnezeită (Sf Maria) este o manifestare a aceleiași Înțelepciuni și Slava lui Dumnezeu, care ne strălucește în dragostea trinitarească a Sfintei Treimi Înțelepciunea sofiană a Bisericii își găsește dezvoltarea ulterioară în iconografie și liturghie, care sunt punctele de plecare pentru sofologia ortodoxă, care este fundamental diferită de Învățături gnostice despre Sofia, de care "Serghie se disociază brusc Pe de o parte, acestea sunt învățăturile lui Boehme și adepții săi, Baader și Pordej, iar pe de altă parte, filosofia și, cu atât mai mult, poezia lui Vl Solovyov "Nu împărtășesc tendințele sale gnostice și cred că în poezia mea, el este

foarte departe de înțelegerea ortodoxă a Sofia", scrie părintele Serghie: "dar cinstesc în el "învățătorul meu de școală" filozofic al lui Hristos - timpul în care Am trecut "de la marxism la idealism" și mai departe la Biserică" (p) În practică, problema sofiologiei apare în mintea rusă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când un număr de scriitori și poeți au reușit să simtă aspectul cosmic al Bisericii în natură, iar gânditorii religioși au început să dezvolte sofiologia ortodoxă ca un răspuns religios specific la problemele istoriei, creativității și culturii K prin Biblioteca "Runivers" următor aparține: arh Teodor Buharev, prinții E și S N Trubetskoy, pr P Florensky Cu această tradiție, pr Sergius își conectează, de asemenea, predarea, care este o dezvoltare și o extindere ulterioară la noi domenii ale temei principale Sofiolosh În pr Serghie a trebuit să-și afirme doctrina sofiologică în forma lapidară a tezelor, care au caracter de formule matematice și comprimă toată bogăția sofologiei în spațiul de patru pagini La o convenție teologică anglo-ortodoxă de la Mănăstirea Învierii din Mirfield (Anglia), era o regulă ca rapoartele să nu dureze mai mult de zece minute Restul timpului a fost dedicat discuției lor, iar vorbitorul a putut comenta și completa prevederile sale în contextul obiecțiilor și întrebărilor adresate acestuia Aceasta i-a determinat pe vorbitori să elaboreze teze scurte și precise, formulând fundamentele construcțiilor lor teologice Părintele Serghie a citit la acest congres un raport despre doctrina sa sofiologică, pe care a formulat-o în cinci teze despre sofiologia în doctrina lui Dumnezeu, în cosmologie și antropologie, în hristologie, în pneumatologie și eclesiologi Aceste teze, asemănătoare ca caracter și stil cu articolul Hypostasis and Hypostasis, au fost publicate în traducere germană în revista Kyrios (Ilcfl) În ciuda faptului că, în comparație cu alte studii sofiologice, aceste teze nu conțin nimic nou, ele sunt totuși de mare importanță, dar formulează principalele prevederi ale sofiologiei cât mai succint și cât mai clar posibil și, prin urmare, reprezintă un fir călăuzitor pentru înțelegerea acestei doctrine În textul lui Kyrios li se alătură remarci despre semnificația sofologiei pentru gândirea teologică, despre criza contemporană a creștinismului fiind depășită de atitudinea sofiologică Dacă cartea Înțelepciunea lui Dumnezeu oferă o descriere prescurtată a ceea ce este sofiologia, atunci cele trei "note" spun, invers, că nu este Aceste "note" sunt cauzate de circumstanțe externe guvernele El însuși despre Serghie a fost mereu străin de controverse și "obișnuia să desconsidere numeroasele atacuri la care era supus constant" (Nota II, p) Dar când aceste atacuri au depășit polemicile din ziare și cărțile acuzatoare și au luat forma unor definiții canonice ecleziastice, mitropolitul Evlogii i-a sugerat pr Sergius să-și exprime părerile cu privire la acuzațiile conținute în ele Cu inima grea, îmi iau condeiul pentru a îndeplini această propunere", scrie pr Serghie: "Sunt obligat la acest răspuns nu numai din cauza datoriei de ascultare față de Eminența Voastră, ci și pentru că sunt acuzat de infidelitate față de Ortodoxie înainte Biblioteca "Runivers" pe chipul ascultătorilor mei, turma mea, toate Bisericile Ortodoxe și, în cele din urmă, întreaga lume creștină" (ibid) "Sărut legăturile duhovnicești ale Mitropolitului Serghie și mâna dreaptă arhipastorală, care au semnat acest act ciudat care m-a înșelat Dar refuz să recunosc forța canonică și dogmatică din spatele unei sentințe care încalcă într-o asemenea măsură atât cerințele de bază ale criticii teologice, cât și, mai important, libertatea ortodoxă, în favoarea absolutismului romanizant" (II, p) Nu ne putem opri în detaliu nici asupra numeroaselor acuzații care sunt cuprinse în

cele trei acte relevante, nici asupra răspunsurilor pr Sergius (cuprinzând în totalitate de pagini cu litere mici) Dar există o serie de afirmații pozitive în notele sale, care nu pot fi menționate într-o recenzie generală a lucrărilor sale teologice Toate cele trei note au în esență aceeași sarcină și pot fi împărțite în patru subiecte independente:) pentru protecția personală a pr Serghie din acuzațiile de neortodoxie;) protecția libertății opiniilor teologice;) să apere sofiologia ca problemă teologică;) să apere anumite prevederi ale sistemului lor, supuse unor critici speciale la adresa "decretelor") Cu privire la acuzaţiile generale şi sumare ale învăţăturilor pr Serghie în erezie - op indică faptul că lucrarea principală care i-a fost incriminată - "Lumina din Seara Niciodată" - "era cunoscută atât Sfânta Catedrală din Moscova, cu Preasfințitul Patriarh Tihon în frunte, cât și hirotonirea unei mela preoției - cu binecuvântarea Patriarhului Tihon - Preasfințitul Părinte Episcop Teodor, fost Rector al Academiei Teologice din Moscova Nimeni nu mi-a cerut vreo renunțare Eu însumi (și nu sunt singurul) am considerat această carte chiar ca o bază binecunoscută pentru căutarea morvei sacre și am fost acceptat în clerul Bisericii Ortodoxe, fiind autorul acestei cărți, așadar, cu toate problemele și doctrina ei (III, p) La momentul activității mele ca membru al Consiliului Bisericesc All-Rusian, și apoi al Consiliului Suprem al Bisericii, "Nu am auzit niciodată de la membrii consiliului o expresie de neîncredere sau îndoială în legătură cu ortodoxia mea, iar această adunare a inclus cele mai marcante personalități ale științei și educației teologice ortodoxe (în special, însuși Mitropolitul Serghie), precum și întregul episcopat conducător" (P, p) "Prin urmare, în ce măsură această carte a mea este interpretată în mod deliberat ca eretică și ceea ce mi se cere este o renunțare publică la ea, nu pot decât să văd în acest act nu numai în mod tacit Biblioteca "Runivers" a opoziţiei sale faţă de acţiunile sfântului Patriarhul Tihon și Sfântul Sinod de la Moscova, dar și o condamnare directă a acestor acțiuni" III, p) Acestea sunt faptele "Ca răspuns la caracterizarea viziunii mele despre lume ca "păgână și gnostică", declar cu responsabilitate că, ca preot ortodox, mărturisesc toate adevăratele dogme ale Ortodoxiei Sofiologia mea nu se referă deloc la însuși conținutul acestor dogme, ci la interpretarea lor teologică Este convingerea mea teologică personală, pe care nu am ridicat-o niciodată și nu o ridic la nivelul unei dogme bisericești universal obligatorii" (II, p)) Caracterizarea învățăturii despre Sfântul Sofin ca erezie, pe lângă nedreptatea ei, are o alta - mai formidabilă, deoarece este un pericol general bisericesc "Definiția Sinodului Karlovac nu cunoaște în metoda sa de critică teologică o singură categorie: erezia, de ce orice eroare sau contradicție, percepută corect sau incorect, este calificată în general doar ca erezie În consecință, "definiția" dobândește pentru sine o carismă aparte de infailibilitate logică în teologizare O astfel de inexorabilitate în critica teologică, folosind categoria ereziei ca unică, este mai ales neașteptată în actul semnat de mitropolitul Antonie, ale cărui păreri asupra mântuirea s-a întâlnit și cu un protest extrem și cu cea mai ireconciliabilă atitudine în cercurile largi ale societății bisericești" (IП, p) Io și "definiția" în sine, argumentând cu pr Serghie, nu numai că alunecă peste abisul ereziei, ci cade și în cele mai profunde erori dogmatice: el atribuie dogma ortodoxă despre Lumina Taborului (adoptată de Sinoadele de la Constantinopol în și în conformitate cu învățăturile Sfântului Grigorie) Palamas) adversarului său Varlaam, care tocmai a fost anatematizat pentru negația sa; trece cea mai pură erezie nestoriană

drept învățătură ortodoxă și îl acuză pe pr Sergius pentru că nu l-a împărtășit; consideră "doctrina fără păcat a Maicii Domnului, ca o manifestare și revelare perfectă a Duhului Sfânt, ca o născocire inacceptabilă la un scriitor ortodox" În fine, în acuzațiile sale, "definiția" nu numai că interpretează greșit gândurile lui pr Sergius, scoțându-le din context și înlocuind o expresie cu alta, dar îi atribuie și ceva ce nu a pretins niciodată Aceleași metode de critică infailibilă și de condamnare categorică caracterizează decretul mitropolitului Serghie, "care își asumă aici rolul Papei, ^afirmat dogmatic în charisma vcírifcatis" (IГ, p) Căci el îmbracă conjecturile sale teologice cu infailibilitatea Apocalipsei (II, p) și "propriile sale opinii chiar la Biblioteca "Runivers" echivalează cu învățătura bisericească" (II, p) (toate acestea sunt dovedite prin citate) În ceea ce privește critica sofologiei însăși, atunci, așa cum reiese din textul decretului, "procesul învățăturii mele a fost făcut de mitropolitul Serghie fără cunoștință de lucrarea incriminată - un caz cu totul excepțional" (II, p) Drept urmare, Mitropolitul Serghie cade în astfel de erori precum atribuirea pr Serghie al învățăturilor Mitropolitului Antonie (despre răscumpărare), ca acuzație a pr Serghie în antropocentrism, ca o condamnare a unor asemenea prevederi pe care pr Serghie nu a exprimat deloc, ci "pe care elevul le poate termina, ajuns la concluzii, de la care profesorul a încercat îngrozit să se abată" Ca urmare a tuturor acestor lucruri, pr Serghie afirmă că "faptul de a condamna învățătura mea așa cum a fost făcută de Mitropolitul Serghie, în afara și în afara discuției sale generale în biserică, nu corespunde spiritului catolicității ortodoxe în raport cu doctrina mea, discuția sa teologică adecvată a avut neînceput încă, care ar trebui să fie executat nesilit de vreo judecată prematură Doctrina mea nu se referă la dogme, ci la opinii teologice, la doctrină În raport cu acestea, Ortodoxia, în spiritul și temeiurile sale dogmatice, acordă o libertate de gândire corespunzătoare, a cărei încălcare sau micșorare amenință viața Bisericii Ortodoxe și afectează interesele vitale ale tuturor teologilor, indiferent de diferența lor teologică opinii" (U, p) De aceea, "cuvântul marelui apostol, vestitorul libertății creștine, îmi rămâne să călăuzesc: "Așadar, stați în libertatea pe care ți-a dat-o Hristos și nu mai fi supus jugului robiei" (Gal V) , I)) A treia temă a "însemnărilor" este fundamentarea temei sofiologice ca "o problemă de neînlăturat a teologiei moderne, care este rațiunea de a fi a construcțiilor sofiologice" (III, p) Dovada acestei propuneri este realizată de pr Sergius în două moduri Pe de o parte, "acest subiect este profund și esențial ortodox, dat nouă de Cuvântul lui Dumnezeu, teologia patristică și, în sfârșit, de conștiința noastră bisericească rusă Străvechile sanctuare ale pământului rusesc, Kiev și Novgorod Sofia, cu icoanele și serviciile lor, reprezintă o întreagă revelație despre Divina Sofia, pe care teologul ar trebui să o exprime în sistemul de idei corespunzător Prin acest fapt de venerare a Înțelepciunii lui Dumnezeu în Biserica Rusă, această temă, cu toate problemele ei, este în mod deliberat atribuită teologiei ruse" (I, p) A nega acest lucru înseamnă a arăta "desconsiderare față de tradiția bisericească, echivalând cu o opoziție directă față de aceasta și a interpreta o icoană dogmatică importantă ca o "pictură medievală accidentală", care este Biblioteca "Runivers" modernismul real, care opune înțelegerea rațională tradiției bisericești" (I, p) Pe de altă parte, problema Sophiei aparține factorilor inevitabili "pragmatici" ai teologiei și filosofiei, deoarece acestea din urmă trebuie să atingă într-un fel sau altul

problema relației dintre Dumnezeu și lume, Creator și creație Într-un sens atomic, există elemente de probleme sofiologice în St Atanasie cel Mare și Sf Grigorie Teologul, Sf Maxim Mărturisitorul, Sf Ioan Damaschinul, binecuvântat Augustin "Această întrebare se ridică cu o vigoare reînnoită în epoca noastră, care este trăită tocmai în diverse tipuri de panteism și care avea pentru filosofia creștină sarcina deliberată de a o depăși" (IT, p) Totuși, aproape toate încercările de a rezolva această problemă nu sunt în concordanță cu revelația creștină "Și în fața tuturor acestor dificultăți, teologia zilelor noastre pune inevitabil din nou problema lui Dumnezeu în raport cu lumea Aceasta determină problematica principală a sofiologiei, care se ocupă tocmai de această problemă creștină primordială, pusă acum din nou de întreaga dezvoltare a filozofiei și teologiei moderne" (ibid) Din acest punct de vedere, pr Serghie subliniază că motivele sofiologice pot fi găsite chiar și la mitropolitul Antonie - ca să nu mai vorbim de faptul că aproape toți gânditorii religioși ruși ating problemele Sofiei într-un fel sau altul Iar faptul că această problemă a fost discutată în mod repetat în paginile celor mai bune reviste teologice ruse (Pravoslavnoye Obozreniye, Bogoslovsky Vestnik) și, mai mult, de către condeiul teologilor recunoscuți oficial, indică faptul că "însuși dreptul de a exista al sofologiei constă în problematica ei iar cercetarea teologică - împreună cu alte învățături teologice - este deja acceptată de Biserica Rusă de ani și, mai mult, de organele sale cele mai înalte, motiv pentru care nu poate fi luată din teologia rusă" (GP, p))) A patra temă a "însemnărilor" este apărarea tezelor individuale ale pr Sergius, care au fost supuși unor critici deosebit de severe la adresa decretelor Aici întâlnim o mare diversitate: pe de o parte, pr Sergius trebuie să respingă astfel de acuzații, care indică faptul că autorii lor fie nu i-au citit lucrările, fie le-au înțeles în sens opus, fie l-au calomniat în mod deliberat Căci cum altfel se pot explica afirmațiile decretelor că pr Sergius îl prezintă pe Preev Trinity a patra ipostaza, pe care o recunoaste, pe langa Prei Trinity, un alt Dumnezeu, care op neagă dogma Chalcidope, neagă nrvdapie, este inspirată din gnoza lui Valentin și din învățăturile Cabalei pe de altă parte, decretele conțin o serie de neînțelegeri teologice (despre întruparea Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Biblioteca "Runivers" despre răscumpărare, despre Înălțare și Rusalii, despre posibilitatea iubirii neipostatice), care cerea de la pr Serghie are trei explicații: ce spune, ce nu spune; și pe ce temei își face afirmațiile Această parte a "notelor" sale este un instrument valoros pentru înțelegerea părților relevante ale sistemului său, deoarece acestea din urmă, dacă nu sunt citite cu atenție, pot provoca confuzii, similare celor conținute în decrete Decretele condamnă învățăturile pr Serghie, ca "o inovație străină de tradiția apostolică și de învățătura patristică străveche" Această acuzație este insuportabilă în esență, deoarece (după cum am menționat mai sus) elemente ale problemelor sofiologice sunt cuprinse atât în Sfânta Scriptură, cât și în lucrările Sf părinţilor, şi în practica liturgică şi iconografică a Bisericii Dar, indiferent de acest lucru, acuzația de "inovare" ridică o întrebare alarmantă conștiinței bisericești despre dacă creativitatea bisericească este posibilă Există o viață mereu înnoită în Biserică? (și în acest caz, absența "noului" în viața ei este un semn al deprecierii și slăbiciunii ei) Sau este chemat exclusiv la păstrarea bogățiilor spirituale ale trecutului? (și în acest caz, toată energia ei trebuie să meargă în evlavia personală, iar știința ecleziastică trebuie inevitabil să se limiteze la studiul școlar, istoric și arheologic al trecutului) Această întrebare este

simțită cu o forță deosebită, desigur, în dogmatică, care este gândirea Bisericii, conștientizarea dialectică a problemelor vieții ei Pentru aproximativ Serghie, soluția corectă a acestei probleme a fost munca întregii sale vieți, deoarece el întotdeauna și în toate s-a străduit pentru o combinație de "-vechi și nou" (Mat XII,) - înrădăcinându-și creativitatea în bogăția spirituală a trecut, percepând elementele istoriei ca pe un copac veșnic verde, și nu ca pe un bun prețios al arhivei și bibliotecii Patru articole dedicate acestui număr ("Révélation" - în colecția engleză cu același nume, "Dogma și Dogmatică" în colecția "Tradiția vie" și discursuri în două acte în Institutul Teologic Ortodox - "Pe căile dogmei" și "By the River Hovare" publicat în nr lumea" (p) În acest sens, nu există o diferență fundamentală între un miracol și știință, pentru că ici și colo întâlnim stăpânirea spirituală a lumii materiale; diferența dintre ele constă în faptul că într-un caz se manifestă forța personală a unei persoane, iar în celălalt, cauza comună a întregii omeniri, în care sunt investite și eforturile umane private" (p) Trecând de la aceste considerații generale la întrebarea care au fost, în esență, minunile lui Hristos, pr Serghie arată că toate acestea au fost acțiunile umanității Sale, au fost de natură naturală, cosmică și, prin urmare, ar trebui considerate sarcini ideale pentru creativitatea umană "Minunile Evangheliei au ca scop atenuarea durerii umane, a ajuta omenirea suferindă Domnul nu le-a creat niciodată pentru a-i uimi, a-i orbi Biblioteca "Runivers" și cuceri, privând o persoană de libertatea sa spirituală" (p) Minunile lui Hristos sunt întotdeauna omenești, sunt "faptele" Sale, și nu "semne", "pe care le caută generația rea și adulteră" Prin urmare, "minunile sunt lucrările lui Dumnezeu, care sunt date omului" (p), "toate sunt la îndemâna omului, îi sunt date și încredințate ca ființă naturală, numită de Dumnezeu ca stăpân al creației și înzestrat cu darul iubirii pline de compasiune a omului pentru om și pentru toată creația " (pag) Dovada acestui lucru este că "toate minunile lui Hristos, după conținutul lor, ar fi putut fi săvârșite de sfinți oameni ai lui Dumnezeu, întăriți de harul lui Dumnezeu, de aceea, ele se referă la puterea omenească, acea stăpânire asupra lumii, care a fost dată de Dumnezeu omului în creație" (p) Porunca din Vechiul Testament "supune pământul" corespunde legământului lui Hristos: "lucrările Eu le fac și tu le vei face" Serpim deja în "Filosofia economiei" și în "Lumina din seara niciodată" Ultimul capitol al eseului este consacrat Învierii lui Hristos, care nu este "una dintre miracolele Evangheliei", deoarece ne duce dincolo de limitele Logo-ului lumii și, deși are loc în spațiu, este super- de natură cosmică Cu toate acestea, Învierea lui Hristos este o imagine a învierii universale, iar aceasta determină legătura care există între faptele oamenilor și faptele lui Dumnezeu "Lucrările oamenilor slujesc vieții, care este miracolul permanent al lui Dumnezeu în această lume și trebuie să conducă această viață temporară la viața de înviere, care este lucrarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor oamenilor" (p) Articolul "Crucea Maicii Domnului - din reflecțiile Săptămânii Patimilor" este, parcă, epilogul evanghelic la "Rugul aprins" În ea, într-o unitate de nedespărțit, se îmbină o înțelegere a textului Evangheliei, uimitoare în profunzimea lui, și o reverență personală nemăsurată și dragoste pentru chipul Celui Prea Curat Ea este un exemplu viu al modului în care "inima iubitoare și credincioasă" deschide ochii spirituali la ceea ce rămâne ascuns de "fragilitatea calculatoare și rece" Căci Evanghelia ne vorbește cu Maica Domnului "nu numai cu verbe directe, ci și cu tăcerea ei, care uneori vorbește cu glas de tunet, silindu-ne cu

putere să ne ascultăm pe sine" (p) Și despre Sergni dezvăluie sensul acestor tăceri, interpretându-le nu în sine, ci în contextul acelor puține mărturii despre Maica Domnului, care aruncă lumină asupra întregului "mister picior al prezenței Ei lângă Fiul Această muzică gospel tăcută însoțește întreaga viață a lui Dumnezeu Biblioteca "Runivers" Mama - de la Buna Vestire până la încredințarea Da-ului iubitului ucenic - este sfâșiată la Cruce cu un cântec bisericesc "Despre toată slăbirea Maicii Domnului de pe cruce, despre întristarea omenească a inimii ei, care a fost străpunsă de o armă ascuțită, despre co-răstignirea și co-mortul ei cu Hristos - liniște deplină este păstrată în relatările evanghelice Dar aici Biserica nu mai tace Ea deschide gura pentru a mărturisi despre tristețea "Crysto-God-City" Nu există și nu pot exista cuvinte omenești care să exprime pasiunea Maicii Domnului de pe cruce, dar este cu atât mai important să evidențiem acele trăsături principale cu care pseudocreativitatea bisericească (împreună cu iconografia) surprinde această tristețe" (p) Glasul Bisericii - în "Plângerile Maicii Domnului", în "Neprihănita", și apoi în canonul pascal este, așadar, o continuare directă a narațiunii evanghelice - mărturia Duhului Sfânt, care a inspirat evangheliștii - atât în cuvintele lor sfinte cât și în tăcerea lor castă Întreaga viață a Maicii Domnului trebuie privită sub semnul crucii ei Profeția dreptului Simeon despre arma care va trece prin inima Ei se referă nu numai la Golgota, ci la toate momentele vieții Ei Pr arată aceasta cu multă persuasiune Serghie, trasând toate momentele narațiunii evanghelice, în care Maica Domnului "este chemată la lepădare de sine pe cruce" și în smerenia ei de nedescris rămâne în umbră și întuneric Jo "Ea împărtășește cu Fiul fiecare suferință, fiecare luptă pe drumul spre Golgota Ea știe totul, este prezentă peste tot cu inima, fără să vorbească în fața ochilor noștri, suferă invizibil Într-adevăr, într-adevăr, lil, deși au fost învățați de Evanghelie, sunt mai conștienți de viața Fiului Ei decât Ea, știm mai mult decât Ea și îl simpatizăm O nebunie omenească, o orbire a minților și împietrire a inimilor! Dimpotrivă, trebuie avut în vedere, ca axiomă cu privire la tăcerea evanghelică: pretutindeni și pretutindeni și în tot ce se întâmplă cu Fiul, sau El Însuși face, Maica Domnului este prezentă cu El, pe față sau pe ascuns, și nu există nimic în Evanghelie care să nu fi fost văzut și experimentat de Ea și la care Ea să nu răspundă cu inima" (p) În același timp, atrag o atenție deosebită acele momente ale narațiunii evanghelice, în care absența Maicii Domnului nu poate fi interpretată "ca un fapt exterior și un accident, pentru că aici este nepotrivit și chiar nelegiuit să te gândești la un accident: dacă nu era, atunci nu putea fi și nu ar fi trebuit să fie" (pagina) Acestea sunt evenimentele botezului Domnului, Schimbarea la Față și Cina cea de Taină În interpretarea atitudinii Maicii Domnului față de toate aceste evenimente, marpologia este direct legată de problemele hristologiei, teologiei euharistice și prin aceasta cu eshatologia Biblioteca "Runivers" Ultimele pagini ale eseului sunt consacrate temei co-crucificării și co-învierii Maicii Domnului - în măsura în care sunt revelate în evlavia bisericească-liturgică Principala teză mariologică a pr Serghie că Maica Domnului și Fiul ei divin sunt, parcă, reciproc nedespărțiți (și acest lucru este simbolizat de icoana locală a Maicii Domnului cu Pruncul) și că Maica Domnului cinstește mereu pe Duhul Sfânt, care a coborât pe Nes la Buna Vestire, iar în Hristos păstrează nesfârșit umanitatea pe care a primit-o de la Maica Domnului - primește în acest eseu o nouă expresie și o nouă îndreptățire, care are toată puterea și concretețea

povestirii Evangheliei și toată frumusețea şi poezia evlaviei liturgice Tema și sarcina unei cărți mici "Sfinții Negro și Ioan; doi apostoli mai mari" este determinată de însuși titlul ei; PM determină și această poziție în problemele teologice Căci în măsura în care studiază perechea sacră a lui Istra și Ioan, este studiul tuturor textelor evanghelice care îi sunt dedicate; întrucât această dualitate "are o semnificație primordială și, în plus, ierarhică" (p), iar imaginea lui Ioan este dată în memorie ca "primul dintre apostoli, sau apostolul cel mai mare, împreună cu Petru" (p -) - are semnificația cercetării dogmatice, infirmând doctrina catolică a puterii lui Petru și dezvoltând, în locul ei, înțelegerea ortodoxă a "celor doi primați ai celor doi apostoli principali, primatul iubirii și primatul autorității " (p) Analiza textelor evanghelice din această lucrare ajunge la pr Serghie de cea mai mare precizie și subtilitate Și, datorită acestui fapt, lectura acestei cărți are o mare semnificație spirituală, chiar și indiferent de concluziile ei ecleziastice Căci ea transferă Patimile în epoca evanghelică, înfățișează viu în fața noastră evenimentele evanghelice, ne aduce mai aproape de ambii apostoli cei mai mari, ale căror imagini cresc în fața noastră atât în impulsivitatea pasională a lui Petru, cât și în înțeleapta neclaritate a lui Ioan Prima parte a eseului este dedicată apostolului Petru O comparație atentă a tuturor textelor care se referă aici "ne convinge că Petru aparținea într-adevăr unui loc special, primul dintre cei doisprezece, dar acesta era primatul nu al puterii, ci al autorității, vechimii, primatului, care îi aparține numai în conjuncție cu toţi, dar nu fără toţi şi nu în afară de toţi" (p) După ce a subliniat că supremația Apostolului Petru își găsește limitarea și desăvârșirea în tradiția - atât istorică, cât și liturgică ecleziastică a Noului Testament - care îi consideră pe "primii" apostoli Petru și Pavel, pr Serghie continuă să analizeze "Evanghelia după Ioan, care este Evanghelia despre Ioan Biblioteca "Runivers" Jurnalul Evangheliei lui Ioan Nu este oare înălțarea divină inspirată a vulturului cu ochi ascuțiți, misticul și prietenul lui Hristos, în același timp, mărturisirea apostolului cel mai mare, care necesită în mod direct comparație cu mărturisirea lui Petru, "la început era Cuvântul " cu "Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului Viu", ca revelație a tainelor lui Dumnezeu, trinitatea lui Preev Trinity" (p) O serie de picturi ulterioare: "chemarea lui Petru și Ioan", "la Cina cea de Taină", "în curtea marelui preot Ana", "la Cruce", "procesiune la mormânt", "pescuit" și "prima minune după Rusalii" - ne atrage o imagine emoționantă a "ucenicului iubit" - "bătrânul" - "apostolii de deasupra, teologia trâmbiței, Ioan al veșnicului memorabil, care se mișcă de pe pământ și nu se retrage de pe pământ, dar secerând și așteptând groaznica a doua venire" (stichera despre Domnul strigat, slavă, cu glas propriu) " (p) În jurnalismul religios, a fost stabilită o tradiție de a considera ortodoxia drept "creștinismul ioanian", în contrast cu "catolicismul lui Petru" Într-o aplicație brută și simplă, acest lucru nu este, desigur, adevărat Dar lipsită de caracterul ei unilateral, această caracterizare are ceva adevărat în ea Și imaginile Stareţului Ioan și ale Papei Petru și Barponin, personificându-l pe Vl Solovyov (în povestea sa despre Antihrist), creștinismul oriental și occidental a intrat în sufletele noastre de la o vârstă fragedă ca simboluri vii ale ambelor Biserici Valoarea cărții Serghie (pe lângă semnificația sa exegetică și polemică) prin faptul că aduce lumină teologică în această problemă captivantă și o rezolvă în spiritul imparțialității științifice, combinată cu dragoste reverentă și tăcere intimă în relația cu ambii Apostoli principali Un loc cu

totul special printre articolele teologice ale pr Serghie ocupă eseul "Iuda Iscarioteanul - apostol-trădător" În exterior, el se alătură schițelor "evanghelice", pentru că analizează evenimentele narațiunii evanghelice: chemarea lui Iuda la apostolat, urma lui Hristos, trădarea și moartea lui Dar în spatele acesteia stă teribila problemă a trădării ca atare, psihologia sufletului lovit și distrus de vârtejul cosmic al răului - "misterul lui Hristos și lui Iuda, în care căile lui Dumnezeu și căile oamenilor, adâncurile Dumnezeu și adâncurile creației sunt descoperite" ("Calea", nr , p) Și aceasta leagă eseul lui Iuda cu problemele eshatologiei și îl introduce direct în problematica "Mireasă a Mielului" Problema trădării iubirii l-a îngrijorat pe pr Sergius multă vreme Încă din , el a scris despre "ritmul și prototipul teribil al prieteniei - figura neagră a fiului lui pogpbelp": Biblioteca "Runivers" moartea unui profesor, Iuda s-a sinucis într-un prieten; s d u d a vis i - a rostit această propoziție fatală asupra sa în cuvintele unui sărut prietenesc: "Bucură-te, rabină " Sau ar putea trăi înmulțindu-și argintul chiar și după răstignirea Învățătorului? A fost doar un simplu interes personal elementar care l-a mișcat? Cum a putut un asemenea Iuda, un amanet murdar, să fie prezent cu El printre cei doisprezece de pretutindeni și chiar și la Cina cea de Taină? Iată secretul lui Iuda, teribilul secret negru al unui om care "ar fi fost mai bine să nu se fi născut" ("Gânduri liniștite", p , într-un articol de Mozart și Salieri) În , această problemă a căpătat un alt sens tragic: "tragedia apostolului-trădător, soarta lui cumplită, a devenit acum necruțătoare înaintea noastră, apoi) care a devenit propria noastră soartă, nu personală, ci națională Pentru poporul nostru, purtătorul și păzitorul Sf Rusia, păzitorul strălucitorului oraș al lui Dumnezeu, inteligibilul Kitezk, este cel care a luat acum locul lui Iuda, apostolul trădător se leapădă de Hristos, "făcându-l schimb cu treizeci de oameni la mijloc" (" Calea" Nr , p și) Această problemă este foarte dureroasă O epigrafă la un eseu al pr Sergius putea lua cuvintele care desemnează cărări montane periculoase din Alpi: "nur fur Schwindelfreie" - doar pentru cei care nu sunt supuși amețelii Însuși Serghie este conștient de acest lucru: "nu te uita", spune glasul prudentei sobre "nu te uita", spune glasul smereniei ascetice, fugind de ispită coborând ochii în fața convulsiilor vieții; "nu te uita", în cele din urmă, spune și sentimentul de autoconservare, închizându-se de o asemenea tragedie a sufletului, despre care Hristos Însuși "s-a indignat în duh" Și nu trebuie să te uiți până nu poți să te uiți Dar este prea târziu să ne întoarcem când însuși acest groaznic prăpastie căscată ne privește, când întunericul intră în suflet și umple inima, când ne nituiește ochii, precum șarpele cu clopoței vrăjește o sărmană pasăre" (nr , p) Aceste două atitudini: zborul în fața "pâlniei care duce în adâncul infernului" și "imposibilitatea de a se îndepărta de această taină, inclusă în Evanghelia însăși, inclusă în toată viața umană", sunt cuprinse clar în scrisul bisericesc Pe de o parte, Biserica cântă: "Fugiți și suflete nesatisfăcute care au îndrăznit un astfel de Învățător" (troparul lui V Joi), iar, pe de altă parte, "Ea nu ne cruță impresionabilitatea și îi acordă lui Iuda atât de mult spațiu și atenție că el este una dintre cele mai centrale imagini și mister pasional" (nr , p) "Cine este el? Ce putem învăța despre el din Evanghelii? Evangheliile sunt mereu zgârcite cu detalii și, în același timp, cu asta Biblioteca "Runivers" zgârcenia, dau un conținut bogat și prin citirea atentă și comparând datele Evangheliei se pot stabili multe lucruri semnificative" (p și) Iar prima datorie a pr Serghie respinge categoric stilizarea poeziei bisericești, conform căreia Iuda

este "doar un iubitor de bani care și-a vândut Învățătorul pentru bani" (p) O astfel de interpretare este complet incompatibilă cu faptul că Iuda a fost chemat la apostolat, onorat ca o alegere mai presus de orice alegere Este o blasfemie directă împotriva lui Hristos să gândești și să spui că El ar putea pur și simplu să greșească în alegerea unui bani- hoț iubitor ca un apostol și permite unui om josnic și rău să participe la Cina cea de Taină trădător (p) Dar nici nu este de acord cu faptele; căci "făcându-și fapta murdară, Iuda nu a plecat, primind răsplata - așa cum se termină de obicei rolul trădătorilor mărunți" (p larg răspândit)" (p), dar s-a pocăit, a renunțat la trădarea sa și a condamnat-o în fața ierarhiei bisericești - restituind banii marilor preoți - și - singurul dintre ucenici ■ - nu a vrut să supraviețuiască Învățătorului și - "a rămas blocat" "De aceea, nu se poate vedea în Iuda doar un trădător care, ca un lup răpitor sau un șarpe rău, s-a strecurat în mijlocul mieilor, purtând intenția sa răutăcioasă A devenit trădător la sfârşitul apostolatului, dar nu a fost de la început Care a fost calea care l-a condus pe apostol la trădare? Evanghelia păstrează tăcerea deplină despre el, lăsându-i doar să ghicească, iar aceeași tăcere este păstrată de către Biserică, acoperind exoteric întregul adevărat abis al trădării cu dragostea de bani Ne rămâne doar intuiția și conjectura psihologică" (p) Aceasta determină metodologia pentru prezentarea ulterioară Pentru a da o imagine a lui Iuda și a urmări soarta acestuia, pr Serghie - pe baza puținelor date din Evanghelie - compensează lipsa de empatie psihologică față de tragedia sa Drept urmare, "avem o imagine istorică și psihologică uluitoare în care datele obiective slabe sunt completate de interpretarea lor subiectivă, iar câteva fapte istorice sunt legate într-un singur întreg printr-o imaginație artistică puternică Acesta nu este un studiu științific, deoarece această imagine își datorează aspectul conjecturilor psihologice și imaginației artistice; dar nu este nici o operă de artă subiectivă, căci se bazează pe o analiză scrupuloasă a textelor; ele nu oferă, este adevărat, material suficient pentru o construcție pozitivă, dar o condiționează totuși de faptul că nu le poate și nu trebuie să le contrazică Ca urmare, părți ale studiului Biblioteca "Runivers" posedă toată plenitudinea persuasivității științifice externe; imaginea deplină a lui Iuda, personalitatea sa, viața spirituală și destinul său este o conjectură artistică, probabilă doar teologic, dar care posedă o persuasivitate internă a integrității și unității psihologice Părintele Serghie ne pictează imaginea unui locuitor al orașului, a cărui "psihologie proletariană" este fundamental diferită de copiii cu inima simplă ai naturii, purtând în sufletul lor azurul lacului Galileea, frumusețea florilor galileene și sclipirea stelelor cerul" (p) "Orașul l-a lipsit de poezia sufletului, dar a trezit în el un gând ascuțit de protest Mesianist evreu, revoluționar, marxist și bolșevic mesianic, caracter greu și greu, sumbru, nesociabil și nebun cunoaște puterea și puterea banilor și în adâncul întunecat al sufletului său șarpele ambiției și al avariției roiuri Aceasta este o slăbiciune ereditară pe care o cunoaște și o disprețuiește în sine" (p și) Dar el este ales în numărul sacru de doisprezece, aproape de Învățător, "este iubit și de acum înainte inima lui dornică este plină Dar dragostea lui este aceeași cu el însuși: grea, geloasă și geloasă" (p) Și această iubire îl împinge "la un teribil risc spiritual dacă Învățătorul ezită să devină Mesia și să stea pe tronul lui Israel, atunci el, Iuda, Îl va forța să devină El Însuși, chiar și cu prețul trădării; Îl va pune într-un impas din care nu poate ieși decât revelându-Se rege" (p) "Nu

din cauza banilor Iuda L-a trădat pe Hristos, căci aceasta ar face din trădarea și trădarea un episod din cronica criminală, o mică fraudă, și nu căderea apostolului, în care a intrat Satana: Satana însuși nu are nimic de-a face cu hoți mărunți și un apostol nu este ales dintre acesta din urmă din doisprezece" (p) Cu o putere uimitoare de penetrare, el îl descrie pe pr Serghie ce s-a întâmplat la Cina cea de Taină, în Ghetsimani, la proces Fiecare cuvânt al Evangheliei își primește aici interpretarea, iar aceasta dezvăluie atât de multe lucruri neașteptate și noi în el, încât parcă ai fi citit pentru prima dată Și aici este sfârșitul "Când el, ca răspuns la strigătul inimii sale, a auzit un rece și disprețuitor: "ce este pentru noi, vezi singur", nu a trebuit decât să arunce piesele de argint în templu și să plece Dar unde va merge dacă nu mai are o cale pe care să-l urmeze? și poate deveni el un martor al morții Sale, în care el însuși este vinovat, poate supraviețui, poate accepta viața fără El, lumea este goală? Un astfel de diavol nu are loc printre cei vii și el el însuși se judecă după judecata finală se condamnă la moarte, dacă nu pe cruce, atunci pe copac, ca un criminal nevrednic de viață Să rămână să trăiască fără El cei care nu L-au trădat pe Învățător, ci doar L-au trădat; Iuda nu se va despărți de El, nici măcar în moarte Și dacă dimineața profesorul Biblioteca "Runivers" el își urcă crucea și la sfârșitul zilei își moare spiritul pe ea, apoi el, Nuda, va coborî în sheol chiar înaintea lui Acolo va aștepta o întâlnire cu El și judecata de apoi asupra lui - un apostol trădător Îl va întâlni Iuda pe Învățător în Sheol? A fost sufletul lui întunecat luminat de lumina Învierii lui Hristos? (pag) Aceste întrebări încheie prima parte istorică a eseului A doua parte este dedicată acelor probleme filozofice și dogmatice care sunt legate de "trădarea și moartea predeterminată a lui Iuda, acea osândire a lui" (p), ceea ce este evidențiat de numeroase texte ale Scripturii și, în primul rând, de cuvintele lui Isus Hristos Însuși Dar dacă "Iuda este o victimă a acestei predestinari la pierzare (cum acceptă părintele doctrinei pre-adevărului, Sfântul Augustin" (p) "atunci, desigur, nu există trădător, căci pe care se găsesc de obicei atâtea denunţuri, dar rămâne doar trădare, necesară în lanţul prestabilit al evenimentelor Atotştiinţa şi atotputernicia lui Dumnezeu par să se ceartă aici cu înţelepciunea şi bunătatea lui Dumnezeu, iar rezultatul este o aporie fără speranţă" (p) "Problema lui Iuda este o adevărată crux thdologiae Problema predestinarii, care este de obicei considerată în teologie, în mod abstract, într-un mod ciudat, trece pe lângă acest fapt, iar în el întrebarea este pusă cu acuitate dezordonată și în concentrare maximă Nici Calvin, nici Japsenpis, într-un mod ciudat, nu au fost uimiți de povestea lui Iuda și nu s-au oprit asupra ei în toată semnificația ei fundamentală pentru teologia lor "( ) Studiul acestei probleme (asociat cu problema sinergismul lui Dumnezeu și creaturilor și limitele libertății creaturilor) face din acest eseu un studiu pregătitor pentru Mireasa Mielului, în care aceste probleme sunt tratate în capitolul IV: Dumnezeu și libertatea creaturilor (în special în secțiunile: IV - Problema de predestinare, și V - Sinergie) Dar deja aici despre Serghie conturează soluția acestei probleme într-un fel de sinteză a libertății incontestabile a făpturii și a actului creator absolut al lui Dumnezeu: "lumea, cu toată originalitatea și libertatea ei, se caracterizează printr-un determinism divin general, ca lege internă si norma ontologica a fiintei sale Lumea este originală, dar nu auto-legală, pentru că creația și omul din ea sunt dăruite și, desigur, dăruite Liber o persoană realizează sau nu realizează (doar) această realitate

a sa Libertatea este un mod dat, nu un act autocreativ" (p) În consecință, "Domnul în veșnicia Sa a creat sufletul lui Iuda, în care a investit puterea și recunoașterea apostolatului Dar sub forma acceptării în propriul său drept, sufletul lui Iuda a fost atât de hotărât încât soarta lui tragică, eșecul apostoliei, a devenit de neînlăturat Odla- Biblioteca "Runivers" koe x) ns lspile Iuda nici fiinţa lui, nici chemarea lui Iar Iuda nu a fost luat din slujba lui și din locul său lângă Hristos, deși în felul acesta Puda va fi readus la boala apostoliei sale, care l-a condus la trădarea lui Hristos* (p) "Problema lui Iuda întruchipează problema tragediei individului în general Această tragedie a individului nu a fost ratată de antichitate, care, prin urmare, a construit tragedia din ideea de moira, o soartă tragică externă Tragedia antică are catharsis - tragedia Evangheliei cunoaște catharsis? (pagina) În "Concluzia" la eseul pr Serghie se adresează tragediei poporului rus, care "și-a primit arhetipul spiritual de la Evanghelistul Ioan, iubitul și iubitul discipol al lui Hristos Creștinismul ioan a fost întotdeauna conștient de sine - vag sau clar - Parvoslavia rusă Dar acum - și este abia acum - sufletul întunecat și de foc al lui Iuda, apostolul trădător, a atacat sufletul creștinismului lui Ioan, iar creștinismul lui Ioan a fost acoperit cu scoarța trădării lui Iuda" (p) "Aici problema lui Iuda s-a ridicat din nou în suflet și s-a ridicat ca un fel de hieroglifă a sorții, ghicitoarea Sfinxului, în care trebuie să dezvăluiți despre voi înșivă, ceea ce este posibil ca o persoană să vadă despre sine" (p) "Creștinismul în numele unei iubiri fals înțelese și îndreptate fals pentru Hristos" (p), "ispita "pâinii, puterii și stindardelor" - materialismul economic, ideologia dictaturii, "realizările" umanității fără Dumnezeu" - așa se face pr Serghie este esența mișcării antireligioase rusești și își pune următoarea întrebare despre aceasta: "Poate fi lupta împotriva lui Dumnezeu pentru anumite naturi calea dezvoltării lor religioase, poate Dumnezeu să iubească o astfel de luptă împotriva lui Dumnezeu și să ierte astfel de Khrp-? luptă? Iată întrebarea Și nu poate exista decât un singur răspuns: da, se poate Căci El a iubit foarte mult pe Israel, care s-a luptat cu El toată noaptea și le-a binecuvântat Și în persoana strămoșului lui Israel, El a dat această binecuvântare și a iubit seminția lui Israel - poporul care luptă cu Dumnezeu, cu cap crud, care L-a lepădat pe Hristos, L-a răstignit și L-a persecutat până astăzi Și, în cele din urmă, n-a iubit, n-a ales, nu L-a chemat pe Hristos la apostoli prigonitorul Său, care a chinuit Biserica lui Dumnezeu, și nu a fost tocmai furia prigonitorului temeiul acestei iubiri și al acestei alegeri? (pagina) "Lupta împotriva lui Hristos a poporului rus - tocmai în lupta sa împotriva lui Dumnezeu - păstrează un caracter religios, întipărit de spiritul persecutorului Saul, care a chinuit Biserica lui Dumnezeu" (p) Și acest lucru dă motive să credem că calea lui nu Iuda așteaptă Patria noastră, după Saul-Paul: "cu cât moartea este mai adâncă, cu atât noaptea este mai de nepătruns, cu atât întunericul este mai deznădăjduit, cu atât mai strălucitor în ea Biblioteca "Runivers" lumina va străluci II Uciderea lui Hristos în inimile și sufletele Rusiei ascunde învierea lui Hristos Se întâmplă acum, Hristos învie în Rusia" (p) Eseul "Iuda Iscarioteanul" are drept continuare două schițe scrise de mână: "Fiul care piere" și "Iuda și Ioan - doi aleși" În prima excursie despre Serghie stă asupra antinomiei care există între cuvintele lui Hristos despre "fiul pierzării" și despre "voința Celui care M-a trimis, pentru ca din ceea ce Mi-a dat El să nu se piardă nimic, ci tot ce ar trebui să fie ridicat în ultima zi " O analiză a

textelor relevante îl conduce pe pr Sergpya la convingerea că moartea lui Iuda înseamnă ceva cu totul special, în cele din urmă nu fatal, ci prestabilit în căile mântuitoare ale Providenței; căci este imposibil să admitem că vreun om, în special Iuda, a fost în mod direct și creat pentru distrugere, sau lăsat în ea și pentru ea" (p) Tema principală a acestei excursii este problema posesiunii ("discipolul în care a intrat diavolul") Diavolul nu poate "deveni om" - el poate doar să atace sufletul uman, să ia stăpânire și să-l forțeze Prin urmare, posesia demonică este întotdeauna o boală vindecabilă a unei persoane, și nu apariția unei noi ființe - un "diavol-om", și, prin urmare, aparține lumii fenomenelor, și nu esențelor; timpul, nu eternitatea Acest lucru, însă, nu reduce puterea și pericolul posesiei, a căror esență și tipuri aproximativ Serghie și analizează pe baza numeroaselor exemple ale Sf Scripturi "Ultimul cuvânt despre Iuda nu se referă la el, ci la diavol, care a fost într-un fel identificat cu el în povestea Evangheliei Dacă tragedia lui Iuda este într-un fel "apokatastasis" lui, restaurarea lui în apostolatul dincolo de granitul acestei lumi după dezvăluirea falsității căii sale, atunci o astfel de apocatastază nu-l așteaptă pe inspiratorul său - Satana, când tragedia va fi supraviețuită cu totul, când se va pocăi de satanismul său?" Cu această întrebare, eseul "Acest Periculos" se leagă de problemele eshatologice ale "Mireasa Mielului" și poate fi considerat ca un pregătitor studiu pentru excursul final al acestei cărți: "La întrebarea apocatastazei spiritelor căzute - în legătură cu învățăturile Sf Grigore de Nyssa" Studiul scris de mână "Ioan și Iuda - doi aleși" este o postfață pentru întreaga judologie Dacă aceasta din urmă constă în "descifrarea cifrului Evangheliei", în care soarta lui Iuda este dată exoteric și secret, atunci acum "post-experimentarea intuitivă interioară a misterului lui Iuda duce mai departe, confruntându-se cu noi perspective și întrebări" (p) Faptul principal în soarta lui Iuda este apostolatul său, păstrat și neîntrerupt, cel puțin de voia lui Hristos Biblioteca "Runivers" o sută cât era în viață Iuda" (p) Acest lucru dă temei pentru a ne strădui să cuprindă acele "relații reciproce personale dintre Hristos și Iuda, care diferă de relațiile cu alți apostoli, fiind marcate cu pecetea unui mister deosebit și a atâtei intimități" (p) Dar aceasta, într-un fel, îl pune lângă discipolul "iubit", ceea ce s-a reflectat în întreaga narațiune a ultimelor capitole ale Evangheliei a patra: "Ioan a auzit evident ce se întâmplă în sufletul lui Iuda, care a simțit gelos întreaga unicitate a locului lui Ioan Hristos, însă, împreună cu propria sa unicitate specială"; nu fără motiv, la Cina cea de Taină, "Iuda și Ioan au fost cei care s-au înclinat, alcătuind cel mai apropiat cerc al lui Hristos, primul la stânga, al doilea la dreapta (numai din această poziție este clar că fiecare dintre ei putea să aibă propria lui conversație personală cu Hristos)", (p) "Fiecare dintre participanții la lucrarea lui Hristos avea propriul său loc și slujirea lui lângă El și în jurul Lui Fiecare avea propria relație personală cu El Dar printre ei nu mai era nimeni ca Iuda, el era singurul de felul lui Hristos nu l-ar fi putut chema din greșeală El a știut, de la început a știut cine îl va trăda și, evident, l-a numit pe diavol Puda a fost chemat dinainte, după "Scriptura", să-și ia locul lângă Hristos și să-și desăvârșească slujirea" "Ceea ce Tu ai poruncit, a permis, a binecuvântat, a trimis "să fac în curând", am făcut repede, fără întârziere Iar lucrarea mea, atât de necesară Ție, este făcută în așa fel încât, în afară de mine, nu s-ar fi putut face Eu, disprețuitor și proscris, am devenit indispensabil pentru Tine M-ai inclus în propria Ta lucrare și este o lucrare a iubirii sacrificiale și a mântuirii Nu

ai trimis un "iubit" pentru această lucrare, pentru el ai ales un alt lot prea binecuvântat ci m-ai trimis "la locul meu", iar acum Te întâlnesc în ea, primul dintre apostolii din spatele mormânt " (pag) Biblioteca "Runivers" Articole eshatologice și eclesiologice În spatele sicriului! Întrebarea a ceea ce ne așteaptă dincolo de mormânt nu poate decât să excite Dar această întrebare este fără răspuns Sfânt Scriptura vorbește despre aceasta în mod fragmentar și ascuns; Învățătura bisericească este incompletă și nedezvoltată Părintele Serghie a dedicat un capitol acestei probleme în "Mireasa Mielului", despre care a fost deja menționat mai sus Ca studii pregătitoare pentru aceasta, putem considera două articole consacrate morții și nemuririi și care poartă titlurile "Sofiologia morții" (manuscris, de pagini) și "Problema nemuririi condiționate (dintr-o introducere în escatologie)" Primul articol este o încercare de înțelegere teologică a experienței spirituale pe care pr Sergius la un pas de moarte - în timpul unei operații de cancer la gât (la care a fost supus în martie) și a unei boli grave în Înregistrările incluse în acest studiu, care sunt în natura unei narațiuni directe a experienței, sunt de mare însemnătate biografică *) În același timp, perspicacitatea și claritatea cu care pr Serghie și-a monitorizat stările spirituale în timpul celei mai cumplite suferințe fizice, simplitatea și sinceritatea cu care vorbește despre orele de epuizare și neputință spirituală Pentru toți cei care îl cinstesc și iubesc pe pr Sergius, aceste pagini autobiografice sunt o sursă inepuizabilă de durere, tandrețe și tandrețe; căci aici îl vedem pe eró nu ca pastor, nu ca gânditor, ci ca om și numai ca om Și în această umilință universală, când pr Serghie "a fost cufundat într-un fel de întuneric, cu pierderea spațiului și a timpului" (p), "când chiar gândul a devenit insuportabil, existența s-a sărăcit, s-a simplificat la ființă trupească, care a devenit doar posibilitatea suferinței" (p) - cu atât mai biruitor și dragostea lui nemărginită, nemărginită pentru Hristos răsună mai tare Căci împreună cu strigătul "M-ai părăsit pentru totdeauna", i s-a dat o revelație despre moartea cu Hristos și în Hristos "L-am văzut pe Hristos în moartea mea, I-am simțit aproape trupește aproape de mine, dar ca culcat cu mine" ulcerat și *) Sunt publicate în cartea "Însemnări autobiografice", Paris p - Biblioteca "Runivers" mort rănit" (p) Aceasta este o "revelație teribilă și uimitoare" a pr Serghie l-a scos din boală la viață și, revenind la teologie - "un mesager de acolo, care pentru toată lumea va fi cândva acolo și acolo" (p), a încercat să-l întruchipeze în dialectica morții, care aparține simultan antropologia lui și hristologia și triadologia "Moartea are două fețe: una este întunecată și teribilă, care se confruntă cu inexistența, aceasta este moartea sau moartea însăși Cealaltă față este strălucitoare, pașnică și veselă, care duce la libertate și la învierea viitoare Dar ambele sunt atât de legate între ele încât numai prin moarte se poate ajunge la moarte și la înviere" (p) Moartea nu este, așadar, "un fel de neînțelegere ontologică care ar putea să nu fie"; "Ar trebui înțeles nu negativ, ca un minus în univers, ci pozitiv, ca izvorând din însăși fundația sa Izvorul său este păcatul originar izvorul păcatului este libertatea creată, ca binele suprem și bunul cel mai de preț al omului" (p) Ca urmare, moartea nu putea fi pur și simplu eliminată din univers prin atotputernicia lui Dumnezeu, ci biruită de iubirea lui Dumnezeu, care includea moartea în puterea generală a kenozei Divinității "Este înfricoșător chiar și să exprim o idee precum moartea lui Dumnezeu, și totuși despre asta se vorbește exact în Evanghelia, mărturisită în Apocalipsa Și aici nu poate fi loc pentru nici un fel de docetism, a

cărui asumare transformă toată speranța noastră într-un mit Este vorba tocmai despre moarte și moarte Dumnezeu în om - Dumnezeu-omul" (p) El vorbește cu mare putere Serghie despre tragedia divină a Fiului părăsit de Tatăl și Tatăl părăsind Fiul "Dragostea Tatălui, parcă, se închide în sine și devine inutilă Fiului Fiul rămâne singur în moartea Lui, iar Tatăl, parcă, este lipsit de Fiul Parasirea a Fiului de către Tatăl înseamnă îndepărtarea Duhului Sfânt care se odihnește asupra Fiului Otep, parcă, încetează să trimită Duhul Său asupra Fiului" (pag și) În suferința lui Hristos, toate cele trei ipostaze ale Sfântului Troppa suferă; par a fi separați unul de celălalt, încetează să-și simtă unitatea și inseparabilitatea Dar sfârșitul suferinței semnifică reunirea lor, căci după "desăvârșire" vine întoarcerea Fiului la Tatăl: "Tată, în mâinile Tale îmi încredințez duhul" Moartea lui Hristos, ca moment limitativ al kenozei Sale, este punctul în care apropierea omului-Dumnezeu de om se simte cel mai puternic "Este groaznic de spus, dar trebuie spus că taina morții lui Hristos devine pentru noi pe deplin accesibilă fiecăruia dintre noi în propria sa moarte, care este și moartea lui Hristos, ca și moartea împreună cu El, revelația morții despre moarte Căci, ca și moartea, moartea lui Hristos este o schimbare Biblioteca "Runivers" ns moartea umană În moarte, Hristos rămâne cu noi, parcă, pe aceeași linie - neputință umană, suferință și groază în întunericul celor care stau: "așează-mă în vizuina lumii de sub, în întuneric și acest muritor" Și cât de mult recunoaștem, sau mai bine zis, recunoaștem propria noastră moarte, în ea și prin ea recunoaștem moartea lui Hristos" (pp și) Dar moartea are și o altă față strălucitoare Și cunoștințe despre el Din experiența bolii a învățat și Sergius ( ) După chinul teribil al arderii iadului, care era "ca mersul prin calvaruri, în care rănile arzătoare ale sufletului se deschideau" "răcirea și mângâierea au pătruns deodată în cuptorul de foc al inimii mele Am simțit deodată că nimic nu m-a despărțit de - da, căci sunt răscumpărat de Domnul Ceresc, inexprimabil în limbajul omenesc, bucuria mi-a umplut toată ființa Și chiar în acel moment am simțit cum totul era legat de iubire și grija cu inima mea tot ce sunt cei dragi , s-a despartit de mine, s-a mutat undeva, am murit si m-am trezit dincolo de acea lume Totul în mine strălucea cu o bucurie deosebită Exista conștiința că toți sunt vii și aproape în mod egal, atât cei vii, cât și cei morți I-am simțit spiritual pe toți cu mine chemați la mine, ca prin simțire, sărutat spiritual pe cei morți de mult, precum și pe cei vii, și era și libertate pentru mine de simțul locului Prezența lui Dumnezeu domnea asupra tuturor Am știut pentru totdeauna că există numai Dumnezeu și mila Lui, că trebuie să trăiești numai pentru Dumnezeu, să iubești numai pe Dumnezeu, să cauți numai Împărăția lui Dumnezeu" (p) Așa a fost această revelație a morții, din care Domnul eeryauh pr Serghie la viață "ca un nou-născut, pentru că a fost o pauză în viața mea, pentru că mâna eliberatoare a morții a trecut prin ea" (p) (Această înregistrare a fost făcută de părintele Serghie în același timp "imediat după boală, când numai puterile i-au permis") Ea a primit dezvoltarea teologică a problemei nemuririi în articole care sunt de natura unei "introduceri în escatologie" și sunt schițe pregătitoare pentru capitolele corespunzătoare din Mireasa Hagpilor Acestea sunt: "Problema nemuririi condiționate" și "Judecata de Apoi asupra umanității ca diviziune în ea" Doctrina "nemuririi condiționate" sau "condiționalismului" urmărește să găsească o soluție la problema eshatologică, evitând atât "fiernicia codului penal, cât și complezența pachetului amii" și, în același timp, dorind să îmbine și pozitivul părțile ambelor soluții ale problemei "Conform teoriei nemuririi

condiționate, soarta omenirii în viața veșnică va fi fericirea cerească, iar aceasta va împlini cuvântul profetic al apostolului că Dumnezeu va Biblioteca "Runivers" în întregime Cu toate acestea, numai cei drepți, demni de ea, vor lua parte la această fericire Păcătoșii, care se împotrivesc voinței lui Dumnezeu până la sfârșit, vor muri, transformându-se în neant, nu vor primi lotul nemuririi" ("Calea" nr , p) Acest punct de vedere este susținut de susținătorii săi nu numai de considerații teologice generale, ci și de referințe la un număr de scriitori bisericești timpurii, cum ar fi Sf Barnaba, Ignatie purtătorul de Dumnezeu Era, Policarp, Clement al Alexandriei, Atanasie cel Mare "Astfel, condiționalismul este capabil să-și găsească anumite fortărețe și în tradiție Totuși, forța sa principală - și trebuie să spun, o forță considerabilă - constă în exegeza, în capacitatea și dorința persistentă de a găsi confirmare pentru sine în Sfântul Scripturile Vechiului și Noului Testament" (p) Totuși, "în ciuda argumentației biblice, în ciuda radicalismului gândirii și îndrăzneală în a pune întrebarea (care poate fi mai fructuoasă decât tăcerea sclavă), teoria nemuririi condiționate este o adevărată erezie, care include o serie întreagă de erori dogmatice" (p) Principala greșeală a condiționaliștilor este o antropologie extrem de imperfectă și simplistă Ei nu observă complet într-o persoană principiul său divin necreat (imaginea lui Dumnezeu, spiritul - personalitate sau ipostas, pe care Dumnezeu a suflat din Sine în substratul spiritual și trupesc creat de El) și se gândesc la el ca la un animal perfect, căruia i se poate acorda nemurirea în mod excepţional "Dar omul este fiul eternității, a fost creat pentru ea și are un destin etern Creația lui Dumnezeu este indestructibilă În frică și cutremur, dar în deplina claritate a autocombustiei, lasă-l pe om să cunoască - un om pocăit fără nicio excepție - eternitatea sa, eternitatea creată, născută din eternitatea lui Dumnezeu" ("Calea", nr , p)) Veşnicia spiritului uman, dată lui ca bază a fiinţei sale, contrazice principiul libertăţii absolute, folosindu-se de care condiţionaliştii vor să păstreze posibilitatea de autodistrugere pentru om Critica acestui concept de libertate duce la concluzia extrem de importantă că libertatea creată este fundamental diferită de libertatea absolută a Creatorului și este în mod necesar modală "Făptura creează în mod liber și supraviețuiește vieții create care i-a fost dată Neliberă în tema sau conținutul ființei sale, creatura o realizează liber ci doar în limitele ființei create, în asumarea ei, care are forța faptului și a dăruirii" ("Calea" nr , p) Nemurirea este incompatibilă cu libertatea absolută Divinitatea omului cere limitarea posibilităților de autodeterminare Ideea de sinucidere metafizică poate fi proclamată numai în legătură cu predicarea ateismului, care este rezultatul final al filosofiei Biblioteca "Runivers" Phia Schopenhauer și Hartmann Dar în viziunea creștină asupra lumii, esența vieții - a fi și a trăi - este dată de Dumnezeu și determinată pentru totdeauna; afirmația acestui adevăr este primul pas al acelui determinism sofiologic care decurge în mod necesar din distincția inamovibilă dintre Creator și creatură Un mic articol scris de mână "Judecata de Apoi asupra omenirii ca diviziune în ea" este, parcă, un program al principalelor teme ale escatologiei "Mireasă Mielului" Într-o formă scurtă, dar extrem de clară, gândurile principale ale pr Serghie despre Judecata de Apoi, ca despre autodezvăluirea interioară și mărturia de sine a unei persoane despre ce a fost chemat, ce putea face și ce nu a făcut despre iad, ca stare trecătoare de inferioritate și eliminarea păcatelor despre paradis, ca despre "infinitul bun" divinizat, care nu are limite, căci granița

dintre creație și Creator nu poate fi niciodată depășită Toate aceste probleme sunt acoperite invariabil de pr Serghie din punctul de vedere al dogmei trinitare, astfel încât adevărul despre trinitatea lui Dumnezeu este sursa și încununarea tuturor domeniilor filozofiei și teologiei - de la logică la escatologie Următorul grup de studii teologice a pr Serghie sunt articole dedicate problemelor eclesiologiei În toată varietatea problemelor filozofice și teologice asociate cu viziunea despre lume a pr Serghie, conceptul de Biserică are un înțeles de bază și primar "Lumea a fost creată de Dumnezeu ca Biserică la întemeierea și desăvârșirea ei Viața lumii este Biserica în devenire, soarta lumii este istoria Bisericii Omul a fost creat pentru slava lui Dumnezeu, adică pentru Biserică, să devină Biserică și să fie ea În toamnă, această cale către biserică a fost respinsă de el Prin noul Adam, Hristos, această cale a fost parcursă până la capăt, iar umanitatea lui Hristos a devenit Biserică" "Eseuri despre doctrina Bisericii" "Calea", nr , p și) Este de înțeles, așadar, că tema eclesiologică străbate tot pr Sergiu, I că o întâlnim în Cele două orașe, și în Lumina niciodată-seară și în Filosofia tragediei, ca să nu mai vorbim de toate lucrările sale teologice Totuși, doctrina Bisericii nu poate fi limitată la metafizică și la cosmologia, antropologia și filosofia istoriei legate de aceasta Biserica nu este doar începutul creației și baza ei metafizică, ci și o societate întemeiată de Dumnezeu, o realitate istorică, un organism spiritual și material care are propria sa natură, propria sa structură și ordine De aici nevoia de ecleziastic Biblioteca "Runivers" O problemă logică în sensul special al cuvântului, a cărei dificultate principală constă în faptul că, vorbind despre sau-Lishizarea pământească a Bisericii ca o unitate vizibilă, ea nu trebuie să piardă niciodată din vedere omologul ei ceresc, invizibilul și Biserica triumfătoare Ocupând o poziţie de mijlocire din aceasta, eclesiologia va risca firesc să piardă echilibrul căii regale şi să încline spre predominarea unuia dintre aceste principii Din punct de vedere istoric, acest pericol s-a manifestat în unilateralitatea ecleziologiei catolice și protestante, dintre care prima afirmă Biserica ca "o autoritate și ca o împărăție, în care faptul fundamental este organizarea puterii absolute a papei, care fundamentează atât dogma cât și cultul" ("Le ciel sur la tetre ", p), iar al doilea vede că în Biserică doar "societatea sfinților, opusă ca adevărată Biserică - Biserica vizibilă, care nu numai că conține în însăși, dar în același timp ascunde adevărata Biserică" ("Eseuri", "Calea", nr , p) Eclesiologia ortodoxă ocupă o poziție de mijloc între catolicism și protestantism, iar această poziție, evidentă din însăși natura lucrurilor, a influențat-o de prea multe ori și din punct de vedere psihologic Și anume: în efortul de a-și păstra independența, ecleziologia ortodoxă s-a definit ca necatolică și neprotestantă și a căzut astfel într-o dependență negativă de acele învățături de care a fost respinsă Aceasta, însă, privește nu numai eclesiologia: am văzut mai sus că într-o serie de studii asupra problemelor dogmatice, eforturile pr Serghie a fost îndrumat să- și găsească soluția ortodoxă bazată nu pe opoziția față de doctrinele lor neortodoxe, ci pe viața Bisericii Ortodoxe În oclesiologie, această autodeterminare a Bisericii în legătură cu heterodoxia pare a fi inevitabilă, atât din cauza dezvoltării mai mari a acestor probleme în teologia occidentală, cât și din cauza naturii sale agresive Ortodoxia trebuie să se apere, iar independența gândirii sale se exprimă prin faptul că își determină doctrina izhklesiologică nu în dependență, ci numai în legătură cu doctrinele corespunzătoare ale heterodoxiei Acest

caracter de autodeterminare pozitivă cu autoapărare negativă este inerent și cercetării pr Serghie, dedicat problemelor Bisericii Iată, prima datorie, sunt: "Eseuri despre doctrina Bisericii" "Sen über die Kirchc" și "Ierarhie și sacramente" Conținutul acestor lucrări (precum și majoritatea studiilor ecleziologice ulterioare) se referă la sistemul teologic al pr Sergius și va fi considerat de noi în locul lui Aici ne limităm la o scurtă descriere a acestor lucrări și încercăm să dăm un concept general despre ele, putem Biblioteca "Runivers" gros pentru a servi drept ghid printre varietatea lucrărilor teologice ale pr Sergius "Eseuri despre doctrina Bisericii" sunt o serie de articole consacrate diverselor probleme bisericești și, în totalitatea lor, alcătuiesc o carte întreagă de de pagini mari Își datorează originea cursului de prelegeri (despre dreptul bisericesc) susținut de pr Serghii în studenților Facultății de Drept din Rusia din Praga În ceea ce privește problematica lor, este răspunsul și epuizarea acelor întrebări care au fost puse atât de tranșant în dialogul "La zidurile din Chersonis" Ce este Biserica? Care este relația dintre Biserica vizibilă și cea invizibilă? Care este unitatea Bisericii - exterioară și interioară? Are Biserica Ortodoxă autoritatea externă a infailibilității dogmatice? Care este semnificația și rolul catedralelor? Unde este granița Bisericii și care sunt relațiile ei cu heterodoxia? acestea sunt întrebările cărora le sunt consacrate primele trei eseuri Cel de-al patrulea eseu este consacrat analizei dogmei Vaticanului, care în prezent are o importanță primordială și decisivă în disputa despre împărțirea Bisericii Răsăritene și Occidentale Prima parte a eseului conține istoria și caracteristicile Conciliului de la Vatican din Numeroase citate din memoriile și scrisorile participanților la consiliu pictează în mod viu tabloul violenței uluitoare împotriva conștiinței, la care s-a redus munca clericală a catedralei Cel mai savant autor al "Istoria universalului catedrale", a scris Episcopul Hefele: "numai la Roma mi-a devenit clar că ceea ce se întâmplă acolo are doar înfățișarea și numele creștinismului, doar o coajă, bobul a dispărut cu totul M-am gândit să slujesc celei Biserica Catolică, dar a servit la denaturarea ei noua dogmă este lipsită atât de temeiuri biblice, cât și de cele tradiționale și a adus nenumărate pagube bisericii" ("Calea" nr , p) Dar la scurt timp după aceea, el și ceilalți membri ai opoziției au trebuit să se supună cu respect a ceea ce ei numeau "despotism roman", sau să părăsească catolicismul, formând vechea Biserică Catolică, "al cărei succes slab era dovada cât de profund era saturat catolicismul papism" (ibid , p) A doua parte a eseului ia în considerare dogma Vaticanului în lumina istoriei sale și subminează fundamental mitul conform căruia infailibilitatea papală a fost recunoscută de Biserica Catolică în toate secolele trecute A treia parte a eseului este dedicată unei analize teologice detaliate a Decretului Vaticanului, care "epuizează în esență toată dogmele catolice, deoarece stabilește criteriul adevărului bisericesc, care, după înțelesul dogmei, este valabil pentru trecut și pentru viitor" ("Calea" Biblioteca "Runivers" Nr , p) În concluzie, pr Serghie subliniază că Biserica Catolică nu avea nevoie de dogma Vaticanului Nașterea unui "ultramontant", sau în terminologia noastră eclesiopalist, sau pur și simplu partid papist în biserică, a fost o surpriză impusă de sus în esența ei este ultimul cuvânt al protestantismului în cadrul catolicismului, o reformă care acționează ca o contrareformă Înainte de Reformă, dogma Vaticanului ar fi fost imposibilă și lipsită de sens imposibil, deoarece principiile libertății bisericești erau încă vii în Biserica Catolică; fără sens,

pentru că nu a existat niciun dușman care să respingă autoritatea bisericească a ierarhiei" (p) "Pentru lumea ortodoxă (care nu cunoaște Reforma) dogma baptismală este un obstacol de netrecut în calea unei mișcări sincere și autentice spre reunirea cu catolicismul Catolicismul a devenit papism și se afirmă ca atare; dimpotrivă, Ortodoxia, deși poate și trebuie să recunoască primatul Scaunului Roman, dându-i o cinste străveche, nu poate în niciun caz să accepte tocmai papismul, care pentru ea este o erezie în doctrina Bisericii" (p)) Eseul despre dogma Vaticanului este una dintre cele mai severe și ireconciliabile pagini scrise de pr Sergius Severitatea zga, însă, nu îi aparține Istoria Bisericii Catolice a reînviat în acest studiu - părinții Conciliilor de la Constanța și Basel, vocile indignate ale minorității Vaticanului - în diferite moduri, dar mărturisesc în unanimitate împotriva principiului autocrației papale, care a adâncit și consolidat abisul care separă catolicismul de alte confesiuni creștine În ceea ce privește critica teologică a dogmei Vaticanului, este în mare măsură o simplă descifrare a sensului celor patru capitole (canoane și anatematisme) ale decretului Vaticanului, care în sine evocă o atitudine negativă într-o minte fără prejudecăți - ambele datorită lor interne contradicţii, şi datorită exclusivităţii lor şi intransigenţei Având în vedere acest lucru, o Sergius s-a abținut multă vreme de la tipărirea acestui studiu; dar după ce unii catolici ruși au început să-l acuze de erezie cu o aroganță nemaiauzită, el și-a publicat eseul în nr , și din Calea, pentru ca acuzatorii săi să aplice cuvintele "medicului, vindecă-te pe tine" înșiși Acesta este ceea ce prevede într-o notă la eseu, în care, în special, indică că "însăși formularea întrebării nu decurge din ostilitate, ci, dimpotrivă, dintr-o dorință sinceră de înțelegere reciprocă și de apropiere bazată pe ea" ("Calea" nr , pagina) Sensul Eseurilor despre doctrina Bisericii depășește mult Biblioteca "Runivers" limitele numai cercetării eclesiologice științifice Aceasta este o voce vie despre Biserică, o mărturie vie a sfințeniei, vitalității și eternității ei Cunoașterea trecutului ei este combinată aici cu simțul ecleziastic al prezentului; datorită acestui fapt, istoria prinde viață, devine modernă, iar biserica este percepută nu ca o scrisoare de evlavie străveche incomensurabilă cu timpul nostru, ci ca un adevăr interior, ca o normă de bunătate și sfințenie a vieții noastre moderne În acest sens, Eseurile dau răspunsuri destul de concrete despre Biserică celor care - fie sub influența evenimentelor istorice, fie a ispitelor personale - încep să se îndoiască de Ortodoxie, încetează să o mai perceapă ca pe un adevăr viu și creator capabil să sfințească și să transforme viața Patosul acestor articole constă în combinația lor organică de tradiție și creativitate, iar posibilitatea și necesitatea acestora din urmă în incinta Bisericii este fundamentată nu de considerații filozofice generale, ci de o analiză detaliată a materialului istoric bisericesc (canoane), a sensului lor și aplicarea lor istorică, care ne dezvăluie adevărata "față creatoare a Bisericii " (Așa și-a intitulat părintele Serghie raportul la Congresul Mișcării Creștine Studenți Ruse din la Clermont) În acest sens, "Eseuri despre doctrina Bisericii" este o școală excelentă pentru toți cei care slujesc Biserica pe căile lucrării sociale sau de altă natură bisericească Căci ele înrădăcinează problemele timpului nostru în trecutul bisericesc, ne luminează bolile și tristețile cu adevărul tradiției bisericești și, datorită acesteia, includ sarcinile noastre în continuitatea istoriei Bisericii, informându-ne în același timp de responsabilitatea adevărului bisericesc și patosul căii universale Principalele prevederi ale

sistemului ecleziastic au fost prezentate într-o formă succintă și sistematică de pr Serghie într-un raport pe care l-a citit la Primul Congres al Teologilor Ortodocși de la Atena în septembrie Rezumatele acestui raport sub titlul "Thesen ûber die Kirche" au fost publicate în lucrările acestui congres (Atena) În stilul, concizia și acuratețea ei, această mică lucrare ar trebui pusă la egalitate cu "Ipostas și ipostas" și cu articolul german despre Înțelepciunea lui Dumnezeu Doctrina eclesiologică ia aici forma unei expuneri catehetice: în pagini ale pr Serghie formulează principalele prevederi ale doctrinei Bisericii, al căror conținut dogmatic este mărturisit de Ortodoxie mult mai mult în faptele vieții bisericești decât în adevărurile doctrinei bisericești Aceste probleme sunt formulate în următoarele paragrafe: Biserica ca obiect de credinţă Biserica si bisericile Biserica ca Dumnezeu-bărbăție Biblioteca "Runivers" în Principiul conciliarității; principiul ierarhiei; principiul predării Ierarhia și sacramentele Autoritatea canonică în Biserică Tradiţie Ecclesia extra Ecclesiani Biserica în istoria lumii Maica Domnului în Biserică Spre deosebire de "Eseuri" și "Teze", care sunt o dezvoltare a problemei eclesiologice, ca atare, articolul "Ierarhie și Taine" ("Calea" Nr Înțelegerea catolică a Bisericii Acest articol a fost scris și inclus în colecția The Ministry and Sacrament , publicată de o comisie de teologi implicați în mișcarea ecumenica, ca materiale pregătitoare pentru cea de-a doua conferință mondială despre "credința și ordinea bisericii" (care a avut loc în iulie în Edinburgh) Aceasta determină natura duală a acestei lucrări: pe de o parte, urmărește scopuri pur științifice și investighează în mod obiectiv problema apariției, dezvoltării și întăririi puterii ierarhiei bisericești; pe de altă parte, urmărește să ofere o soluție ecleziastică acestei probleme și să arate că ideea biblică a preoției universale (care a fost înaintată de Reforma împotriva clericalismului catolic) își găsește aplicarea adevărată și adecvată tocmai la început a ierarhiei conciliare a Ortodoxiei, în contrast atât cu legalismul catolic și cu unitatea papală de comandă, cât și cu anarhismul protestant al pastorului secularizat În acest sens, eseul "Ierarhie și sacramente" deschide o serie de articole vcumenice ale pr Serghie, al cărui sens poate fi caracterizat ca un apel adresat protestanților de a restabili biserica autentică în sine Acesta din urmă este înțeles, însă, nu într-un mod fenomenal, nu ca un mod de viață ortodox dezvoltat istoric, ci în toată profunzimea sa mistică - ca bogăție de daruri ale Duhului îndepărtat - ca plinătatea Celui care umple totul în Tot Iar un asemenea ecleziastic este veșnicul căutat nu numai pentru protestantism, care s-a abătut de la calea bisericească, ci și pentru Ortodoxia care stă pe ea: ceea ce explică de ce articolele ecumenice ale pr Serghie au o importanță atât de mare nu numai pentru neortodocși, dar de multe ori sunt o adevărată revelație despre Biserică și pentru ortodocși, care cunosc viața bisericească, dar adesea nu se adâncesc în esența vieții bisericești Toată lucrarea ecumenica este, în acest sens, predica "metanoipului" Bisericii - diferită în diferite mărturisiri prin conținut și volum, dar aceeași prin puterea acțiunii sale înnoitoare, revenind Biblioteca "Runivers" iertându-i pe creștini față de acea realitate primordială când credincioșii aveau un singur suflet O astfel de atitudine trebuie să fie în mod firesc atât radicală, cât și conservatoare, atât biblică, cât și ecleziastică, și liberă de limitările formelor istorice și, în același timp, adânc înrădăcinată în ele Eseul "Ierarhie și sacramente" îndeplinește pe deplin aceste cerințe, pentru că, dacă, pe de o parte, (și distruge înțelegerea ierarhiei ca purtătoare a întregii plenitudine

a autorității apostolice, atunci, pe de altă parte, își fundamentează necesitatea "prin ceea ce constituie principalul și cel mai important ei nu constă în porunci și pedepsire (care este deja o funcție secundară și derivată a ei), ci mai presus de toate și mai important, în celebrarea sacramentelor și, cel mai important, a Divinei Euharistii Însuși Domnul a stabilit sacramentul Euharistiei, în măsura în care ierarhia este inclusă în această stabilire a acesteia, ca unul dintre fundamente" ("Calea" nr , p) Esența bisericii este astfel sacramentalismul, inima Bisericii bate în sacramentele ei, principala problemă a eclesiologiei este teologia Euharistiei El despre Serghie a dedicat trei lucrări: "Sf Graal", "Dogma euharistică" și "Jertfa euharistică" Articolul "Sf Graalul" este "experiența exegezei dogmatice a lui Io XIX, " poate fi caracterizată ca o introducere în teologia euharistică "Unul dintre soldați I-a străpuns partea cu o suliță și îndată a ieșit sânge și apă " Acesta este un semn la care a mărturisit în mod solemn Evanghelistul Ioan Care este sensul lui? Sângele este un simbol al sufletului ("în sânge este sufletul animalelor"); apa este un simbol al corpului: "unitatea sângelui și a apei exprimă așadar plinătatea umanității, ca o combinație a începutului spiritual și material" ("Calea" nr , p) Și în această umanitate sălășluiește spiritul lui Hristos, constituind cu ea plinătatea Dumnezeului-om Hristos Așa se explică cuvintele greu de înțeles ale Evanghelistului Ioan că "trei sunt cei care mărturisesc: Duhul, apa și sângele, iar aceștia trei sunt unul" Căci alcătuirea naturii unice a lui Hristos este tripartită și constă din Duhul-Logos, sufletul-sânge și trupul-apă Domnul a dat Duhul Său în mâinile Tatălui ("Tată, în mâinile Tale încredințez duhul Meu") "Dar trupul Său viu și inspirat a fost împărțit pe cruce: El și-a dat sângele și apa lumii, iar trupul, lipsit de sânge și apă, a fost îngropat și apoi a înviat" (ibid , p) Dar apa și sângele lui Hristos vărsate din coastă au rămas în această lume, care a devenit datorită acestui prețios Biblioteca "Runivers" o ceașcă valoroasă care conține umanitatea lui Hristos Acest adevăr își găsește expresia în legendele despre Sfântul Graal - o cupă care este ascunsă oamenilor, dar este demnă (de aici și titlul eseului) Această legendă aparține Occidentului creștin, dar Orientul cunoaște și problema Sfântului Graal: își găsește un loc în tradiția potrivit căreia sângele lui Hristos a spălat capul lui Adam, îngropat sub crucea pe Golgota "În sânge și apă, Hristos rămâne cu noi pe pământ și nici Învierea, nici Înălțarea în slavă nu i-au luat această ședere Această ședere nu este un sacrament, care, cu tot misterul ei, este totuși întotdeauna cunoscut, fiind îngrădit într-un anumit loc și timp; dar este un mister, sacru, mare, divin Taină a lumii, comoara ei, sanctuarul ei, slava ei, Sfântul Graal" (p) Întreaga lume este Sfântul Graal, căci ea a luat în sine și conține în sine sângele cinstit al lui Hristos și apa Lui; el este paharul sângelui și al apei lui Hristos, se împărtășește din ele la ceasul morții lui Hristos Și această umanitate a lui Hristos trăiește nevăzut în lume și o transformă în interior într-un cer nou și un pământ nou" (pp și) Şederea lui Hristos în lume are astfel un caracter triplu: este comuniune cu El în Duhul - în darurile Rusaliilor; este înfățișarea Lui trupească - în St Euharistie; și este șederea Lui continuă în lume în sângele și apa Lui Acest "gând dulce și uimitor că Domnul locuiește mereu pe pământ" (p) își găsește multe forme de exprimare atât în imnurile bisericești, cât și în rugăciunea firească a sufletului omenesc - în poezia lumii În întristare, în suferință, omul nu este singur: duhovnicește și trupește Hristos este cu noi și stinge întristarea și spală rănile cu sânge și apă care i-au

revărsat din coasta Sa Acesta este, pe scurt, conținutul Sf Graal " În studiul acestei probleme, pr Serghie supune ritul Euharistiei unei analize amănunțite (în special anumite momente ale proskomidiei și infuzia de apă nesfințită - căldură în darurile deja oferite), iar aceasta leagă "Sf Graal" cu teologia euharistică actuală, care este dezvoltată în articolele "Dogma euharistică" și "Jertfa euharistică" "În toți primii de ani din istoria Bisericii Creștine nu s-a pus problema dogma euharistică, care a fost mărturisită de Biserică în mod direct și vital, fără explicație și definiție voită Încercări de exprimare a dogmei euharistice și pentru a o înțelege, ca să spunem așa, teologic, apar, ca de obicei în istoria dogmelor, odată cu apariția ereziilor în Biserica Apuseană în secolul al XI-lea Est, care a purtat Biblioteca "Runivers" În ciuda greutății disputelor hristologice, el a rămas pasiv la chestiunea euharistică, mai degrabă s-a apărat doar împotriva ereziei și până acum nu și-a spus propriul cuvânt, care, însă, mai trebuie spus" (Calea, nr , p) În Occident, teologia euharistică și-a găsit expresie în doctrina transsubstanței; "Problema s-a concentrat în ea pe problema schimbării substanței euharistice și pântecele s-a materializat și a primit o declarație cosmologică, despre soarta substanțelor acestei lumi (pâinea și vinul) în legătură cu misteriosul lor transformare în trupul și sângele lui Hristos" (p) "Această învățătură are ca premisă filosofică distincția aristotelică în natura obiectului de substanță și accident, și în legătură cu această distincție stă și cade" (p) Iar critica acestei doctrine pur filozofice se dovedește a fi o critică a doctrinei teologice corespunzătoare, care în acest caz "slujește filozofiei, acceptând adevărul uneia dintre doctrinele CC și făcând dependentă de aceasta întreaga teologie euharistică, ca un caz special al relației generale dintre substanță și accidente" (p) Spre deosebire de această doctrină catolică (care și-a primit coeficientul invers în diferitele înțelegeri ale Euharistiei în rândul protestanților), pr Serghie încearcă să stabilească principalele trăsături ale soluției ortodoxe la această problemă, pentru care "este necesar, în primul rând, să ne întoarcem la teologia patristică și să o acceptăm ca îndrumare reală - să dezvăluie și să aplici creativ pentru timpul nostru; și, în al doilea rând, pentru aceasta este necesară o schimbare completă în însăși formularea întrebării, cu o respingere a cosmismului catolic și în a-i permite să se bazeze nu pe Metafizica lui Aristotel, ci pe Evanghelie" (p) Ioan conține învățătura Domnului despre pâinea cerului, care "se coboară din cer și dă viață lumii" (p) Această învăţătură este explicată printr-o serie de texte patristice (Sf Irineu de Lyon, Sf Ioan Damaschinul), în care transformarea pâinii şi a vinului în carnea şi sângele Domnului este comparată cu faptul că "pâinea prin mâncare" , iar vinul prin băutură, se prefac în mod firesc în trupul lui Dumnezeu " sângele celui ce umblă și bea" (Sf Ioan Damaschinul) Aşezarea euharistică este astfel înţeleasă pe baza acelei "transsubstanţe naturale", prin posibilitatea căreia se leagă toată creaţia: această posibilitate de trecere a unei substanţe moarte în alta, acest "comunism fizic al fiinţei" a fost remarcată de pr Sergius deja în "Filosofia economiei" Dar acolo a rămas un fapt de ordine firească, dar aici pe baza ei se construiește cea mai mare minune a Euharistiei Căci pâinea și vinul, care pot face parte din trupul uman, "pot aparține și trupului lui Hristos, care Biblioteca "Runivers" musya în afara n deasupra acestei lumi; în felul acesta sunt înălţaţi la existenţa metacosmică a acestui trup, manifestând corporalitatea lui Hristos pe pământ" ("Calea", Hb , p) Prin urmare, "miracolul

transpunerii Sf darurile nu sunt fizice, ci metafizice "Pre" (în cuvântul /Λ£τα/ σλί - o propunere) nu înseamnă o schimbare de la o stare a materiei la alta în cadrul lumii fizice, ci unificarea a două lumi, două zone ale ființei, separate una de cealaltă "("Calea" nr , pagina) Aceasta presupune că "Înălțarea Domnului la cer nu înseamnă dezincarnare, ci, dacă pot spune pe ascuns, perpetuarea întrupării lui Dumnezeu, care are putere în cer și pe pământ Trupul slăvit al lui Hristos, având și-a împlinit "ascensiunea", a dobândit o spiritualitate desăvârșită străin de substanța cosmică sau trupul trupesc al Domnului păstrează toată puterea trupului, este un trup, deși doar unul dinamic Dar această stare dinamică nu este doar o potenţialitate, parcă datorată impotenţei, ci, dimpotrivă, stăpânirea completă a corporalităţii ("Mi-a dat toată puterea în cer şi pe pământ"), care nu mai are nevoie de nicio imagine anume corp , fiind un corp în general Are puterea de a îmbrăca o imagine corporală corespunzătoare nevoilor spiritului" ("Calea" nr , p) Dogma euharistică este astfel asociată cu problema corporalității, pe care pr Serghie dezvoltă, în primul rând, în legătură cu narațiunile evanghelice despre înfățișările lui Hristos la ucenici (în timpul cărora El a mâncat în fața ucenicilor) și despre Înălțare (în care trupul Său a fost luat de un nor, adică Slava lui Dumnezeu) și, în al doilea rând, în legătură cu învățăturile Sf Pavel despre trupul și sufletul spiritual și despre legătura și relația lor atât în această viață, cât și în cea viitoare "Baza generală a transfigurarii euharistice este că Domnul a trecut de la pământ, unde a avut trup pământesc, la cer, unde are trup ceresc, păstrând legătura cu toate stările prin care a trecut Prin urmare, El se poate întoarce și la starea pământească a corpului Său prin transformare El a instituit Euharistia încă pe pământ pentru oamenii pământești și pentru aceasta le dă un trup pământesc Dar dincolo de înviere, când templul pământesc va arde, împărtășirea se va face direct din trupul duhovnicesc, pentru care ne rugăm înaintea sfintelor daruri: "Dă-ne adevărul să ne împărtășim cu Tine în zilele nesfârșite ale Împărăției Tale" ("Calea" nr), p) Articolul scris de mână "Jertfa euharistică" (de pagini) dezvoltă temele teologiei euharistice în legătură cu ambele categorii religioase principale legate direct de Euharistie (jertfa, pomenirea, răscumpărarea, îndumnezeirea) Biblioteca "Runivers" cunoaştere), precum şi cu alte adevăruri dogmatice (cu doctrina Sfintei Treimi, Întrupării, Maicii Domnului) Sacramentul comuniunii, care este adesea considerat separat de Euharistie, este de fapt inseparabil de aceasta Împărtășania este unul dintre momentele jertfei euharistice, autoidentificarea cu ea prin împărtășirea ei prin împărtășirea ei Prin urmare, sacrificarea și împărtășirea - răscumpărarea și îndumnezeirea - sunt principalele momente ale jertfei euharistice, care a înlocuit odată pentru totdeauna sacrificiile naturale (păgâne) și Vechiul Testament care o prefigurau Momentul înființării ei este Cina cea de Taină, care este, parcă, proskomedia Golgotei Fiecare Euharistie este o amintire, o anamneză, nu ca o experiență psihologică a trecutului (comemorare), ci ca o înrădăcinare ontologică în eternul, cu adevărat prezent și viu în toate manifestările sale temporale Obiectul comemorării euharistice este, așadar, nu numai Golgota, ci întreaga Întrupare a lui Dumnezeu, întreaga viață a lui Hristos - ca unitatea faptei Sale pe cruce Euharistia este o jertfă pământească și cerească Înalta Preoție a lui Hristos este primordială și veșnică, căci El Se oferă întotdeauna pe Sine însuși ca jertfă Tatălui Și în acest sens nu depinde de cădere, de care se leagă doar sângele, suferința și ispășirea Dar chipul Euharistiei cerești este "întemeiat aici pe pământ: este această pâine

și acest pahar" Ei rămân, păstrându-și natura pământească (și nu doar "specia"), ca aparținând acestei lumi, naturii ei și, totuși, nu mai aparțin acesteia, ca fiind formate, unite cu natura divino-umană a Hristos" (p) Ultimele pagini ale articolului vorbesc despre legătura dintre teologia euharistică și eshatologie și doctrina Maicii Domnului "Anexele" consideră din punctul de vedere al jertfei euharistice natura liturghiei darurilor preasfințite Rezultatele studiilor hristologice și euharistice au fost rezumate de pr Serghie în eseul scris de mână "Hristos în lume" (de pagini) Ideea sa principală este că șederea lui Hristos în lume nu se limitează la timpul vieții Sale pe pământ: "Fiul lui Dumnezeu este prezent în lume după crearea ei și înainte de coborârea Sa din cer și întrupare" ( ) "Hristos, chiar și după Înviere și Înălțare, rămâne cu noi pentru a rămâne în existența temporală pământească, în activitatea noastră umană, în istoria noastră umană, până când însăși distincția dintre pământesc și ceresc este abolită" ( ) Întruparea nu poate fi privită ca un episod al istoriei lumii, care nu s-ar fi putut întâmpla dacă Adam nu ar fi păcătuit Este alfa p omega a lumii, esența și scopul ființei Biblioteca "Runivers" afidă și ca atare nu are nici început, nici sfârșit Creatorul Se manifestă și rămâne în creația Sa, iar chipul lui Dumnezeu dat în primul Adam este același chip al Omului Atotcu și al Omului-Dumnezeu, care se manifestă și în al doilea Adam, Hristos dar începutul, care este Dumnezeu-bărbăție, este unitatea umanității în cer și pe pământ În Evanghelie, acest lucru este confirmat în genealogiile lui Hristos, unde "Creatorul este inclus în genealogia omului, ca ultimul său strămoș, ceea ce indică legătura lui Dumnezeu cu omul, nu numai în creația sa prin atotputernicia lui Dumnezeu, ci în conformitatea lui cu Dumnezeu" ( ) Acest lucru se aplică nu numai poporului ales, legat de Hristos prin legăturile sângelui, ci întregii omeniri, în care Hristos este prezent chiar înainte de coborârea Sa din ceruri Astfel, problema creștinismului înainte de Hristos sau a creștinismului fără Hristos (problema "păgânismului sfânt") se dovedește a fi direct legată de adevărul prezenței lui Hristos în lume după chipul Său și se rezolvă în funcție de acesta Aceasta înseamnă o extindere incomensurabilă a ceea ce îi aparține în mod conștient sau inconștient lui Hristos, Îl iubește și Îi slujește Astfel, slujirea profetică a lui Hristos, limitată în mod specific de timpul vieții Sale "sub Ponțiu Pilat", se extinde de fapt dincolo de limitele spațiului și timpului și este valabilă pentru toate timpurile întregii existențe pământești" ( ) Căci porunca de a predica și de a învăța, dată ucenicilor, este pecetluită cu făgăduința de a fi cu ei în toate zilele până la sfârșitul lumii Hristos - "Cuvântul Tatălui, Gândul lui Dumnezeu în Însuși Dumnezeu, care devine Viață și Realitate Divină" ( ), rămâne în fiecare cuvânt uman, care este chipul Său - o reflectare a Înțelepciunii și slavei Sale Această imagine verbală a lui Hristos nu este limitată de nicio tradiție sau doctrină, ci se bazează pe poruncile cerești date lui Adam înainte de cădere, când el a fost caracterizat de profeție, "inerente omului după puterea conformării lui cu Hristos după puterea prezenței în el a propriului său cuvânt, care este una în Hristos și în om, ca logosul lumii" ( ) Cunoașterea și gândirea în acest sens aparțin slujirii profetice și sunt împlinirea poruncii "fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate" Aceeași extindere a granițelor Împărăției lui Hristos este aplicabilă slujirii Marelui Preot Părintele Serghie analizează cu atenție textele Epistolei către Evrei despre preoția după rânduiala lui Melhisedec (preoția veșnică și absolută, în contrast cu preoția temporală și relativă a lui Aaron) În același timp, se

dezvăluie că Melchisedec însuși - așa cum este descris în Epistolă ("fără tată, fără mamă, fără genealogie, fără a avea Biblioteca "Runivers" nici începutul zilelor, nici sfârșitul vieții" (Evr VIII,), nu este "imaginea din Vechiul Testament a arătării lui Hristos înainte de venirea Lui pe pământ, înainte de întrupare" (p) După întrupare, suferință și înălțare, Hristos este prezent în lume în Euharistie (și în alte sacramente și rituri sacre, întrucât toate sunt săvârșite de El - prin puterea slujirii Sale de mare preot) și în Sfântul Graal În jertfa euharistică, El este "purtând și oferit" - în consecință, trebuie să distingem între două tipuri de prezență a Lui: cea tainică - ca săvârșitor de mister, și cea reală - în darurile sfinte (dezvoltarea acestui din urmă gând, clarificarea înțelegerii ortodoxe a transpunerii sfintelor daruri, spre deosebire de din doctrina protestantă a impaierii, repetă o expunere mai detaliată a "jertfei euharistice") În "Sfântul Graal" pr Serghie, pe baza concluziilor eseului cu același nume, dezvăluie într-un mod nou adevărul prezenței lui Hristos în lume, marcat în mod tainic de vărsarea coastei Sale de sânge și apă, unite cu substanța lumii Aceasta este o teodicee ortodoxă, un gând pe care nu îl găsim în alte scrieri ale pr Sergius "Creatorul lumii împărtășește cu el durerile sale pământești Hristos contemplă în scaunul Său de la dreapta Tatălui suferințele pământești ale oamenilor nu de la o înălțime rece și indiferentă, ci le împărtășește cu noi cu iubirea Sa milostivă Hristos este cu noi nu numai în viață, ci și în moarte , împreună cu noi moare în moartea Sa de morți Despre această taină a vieții continue a lui Hristos pe pământ se spune că "osul Lui nu va fi frânt" Prin urmare, nu există una, ci două pahare ale lui Hristos Primul este paharul vieții Sale pământești și al suferinței omenești, și S-a rugat pentru el în lupta Ghetsimani, în sudoarea ca picături de sânge căzând pe pământ: "Să treacă acest pahar pe lângă mine" Acesta este paharul de St Graal II, al doilea pahar este Euharistia, a pomenirii Lui, în toată puterea mântuirii, a slăvirii și a ședinței de-a dreapta Tatălui" (p) Prezența lui Hristos în lume are astfel un dublu sens: El este prezent în darurile euharistice într-o stare glorificată și cerească; El este în pace în umanitatea sa - în destinul, istoria și suferința sa Istoria este domnia continuă a lui Hristos, care are ca limită Apocalipsa și viața veacului viitor "Hristos, care împărtășește umanitatea fiecărei persoane, după propria Sa mărturie despre Sine, suferă cu această umanitate cu toate imaginile suferinței ei, și aceasta este imaginea întronării Sale Și dacă nu există limite pentru întronare , atunci același lucru este valabil și pentru co- suferință" (p) "Această ședere a lui Hristos cu noi pe pământ și acum, "întotdeauna, acum și în veci", este cea mai mare bucurie a credinței Este o taină, care însă, prin voia lui Hristos, se dezvăluie puțin Biblioteca "Runivers" omul în felul care îi place lui, dar de acolo este cunoașterea dogmatică, făgăduința lui Hristos Însuși" (p) Și știm că "Hristos și după Înviere și Înălțare rămâne cu noi pentru a rămâne în existență temporară pământească în treburile noastre umane, în istoria noastră umană, până când însăși diferența dintre pământesc și ceresc este desființată și întreaga lume trece prin focul sugestiei misterioase" (p) Biblioteca "Runivers" Articole teologice diverse La ultimul grup de lucrări teologice a pr Serghie, atribuim următoarele, dedicate unor instituții bisericești Printre acestea se numără: un articol apologetic-dogmatic despre cinstirea moaștelor, cartea "Icoana și venerația icoanei" și nota pastorală "Despre problema disciplinei pocăinței și a împărtășirii", care este o analiză critică a "tezelor" prof prog O Nalimova despre necesitatea comunicării frecvente

și asupra independenței sacramentelor pocăinței și împărtășirii Această notă, precum și articolul despre venerarea relicvelor, sunt în mare măsură legate de condițiile vieții religioase din Rusia sovietică În ceea ce privește cartea Închinarea la icoană și icoană, este un eseu dogmatic extrem de semnificativ, care stabilește, printre altele, o legătură internă între hristologie și sofiologie Ca urmare, poate fi privită ca o lucrare care pregătește tema "Mielului lui Dumnezeu", care se află și în locul său cronologic printre celelalte lucrări ale pr Sergius Articol scris de mână "Despre St moaște" (p) este cauzată de ispita care s-a ivit în legătură cu "introducerea hulitoare a iluminatului electric unde credincioșii cu smerenie evlavioasă nu îndrăzneau să ridice moaștele Însuși acest spectacol de profanare a Sf relicvele ar fi trebuit să se zguduie și să fie îngrozite Totuși, în același timp, pentru mulți, a existat o surpriză și o dezamăgire: acolo unde și-au asumat un corp incoruptibil, s-au dovedit a fi doar părți ale corpului sau chiar oase cu semne evidente de distrugere din când în când " "Nu am vrut să ne uităm și nu ne-am uitat, dar acum ne uităm cu forța și trebuie să ne întrebăm și să răspundem ce este Sf putere - care este sensul dogmei despre venerarea Sf relicve? (pagina) Răspunsul la această întrebare este dat în conformitate cu întreaga practică de venerare a Sf moaște, care "au devenit universale încă de la începutul existenței Bisericii" Esențială este sfințenia moaștelor, dar nu nestricăciunea lor; acesta din urmă nu are loc întotdeauna: pentru semnele fizice ale Sf nu există relicve - sfinţenia lor aparţine fiinţei metafizice Sfinţenia în general se realizează fie prin coborând-o la Biblioteca "Runivers" lumea prin sfințirea ei prin puterea Numelui lui Dumnezeu (acesta este întregul sens al cultului, sacramentelor, icoanelor), sau, dimpotrivă, prin înălțarea la Dumnezeu, unde sfințenia omenească (și deci sfințenia moaștelor) aparține Aceasta din urmă nu constă în deztrupare, ci, dimpotrivă, în stăpânirea deplină a trupului, în spiritualizarea acestuia, din cauza căreia își pierde carnea și devine un instrument ascultător al spiritului "Spiritul ia în stăpânire mama trupului său cu diferite forțe, în funcție de forțele proprii după atom, puterea morții este și ea diferită încetează unirea sufletului și trupului, depersonalizează trupul și deztruchipează spiritul dar o rupere completă și definitivă nu este nicăieri și nu se întâmplă niciodată Corpul ca centru dinamic, ca un fel de entelehie corporală, se păstrează în fiecare persoană" (p) și tocmai aceasta constituie acel altar individual pe care îl venerăm în St relicve Sfintele moaște nu sunt cadavre, ci trupuri de înviere - în acest sens sunt trup glorificat - altarul pământului Conceptul de relicve este mai larg decât conceptul de rămășițe sacre, care sunt doar învelișul exterior al relicvelor, un semn al proximității lor fizice față de noi, acea formă materială căreia îi putem aduce cult material Pentru că toți sfinții au moaște, toți "se odihnesc în moaște", deși nu toți au rămășițe muritoare Așadar, venerarea fizică a rămășițelor sfinților este doar punctul de intersecție a lumilor spirituale și trupești, un fel de tangentă la acea realitate cerească, care, deși trăiește pe pământ, nu depinde de pământ Și "dacă, împotriva voinței noastre și împotriva ei, am fost siliți să privim în sfântul lăcaș, atunci să nu închidem ochii, ci să ne uităm calm și ferm în jurul nostru, trebuie să menținem stăpânirea de sine, conștiința și credința, văzând invizibil în vizibil" (p) "A vedea invizibilul în vizibil" - în aceste cuvinte se află cheia înțelegerii întregii vieți religioase și, în special, a întregii sofiologie Adevărul venerației este așadar acea instituție ecleziastică în care sofiologia își primește expresia cea mai concretă,

de necontestat; Se poate spune că venerarea icoanelor este o sofologie practică, iar sofologia este o viziune iconică asupra lumii Clarificarea acestor adevăruri este dedicată cărții "Icoana și Iconocoptarea", care, în legătură generală cu gândurile pr Sergius are o mare importanță, motiv pentru care va trebui să revenim asupra ei în mod repetat în expunerea ulterioară a sistemului său Primul său capitol examinează închinarea pkono în istoria sa Acesta din urmă se dovedește a fi complex și contradictoriu; în ciuda unei lungi lupte spirituale, însoțită de o mare și rafinată muncă teologică, Biblioteca "Runivers" Biserica a stabilit practica cinstirii icoanelor mult mai mult ca un fapt al vieții evlavioase decât ca un adevăr al gândirii teologice "Biserica are un canon privind cinstirea icoanelor, dar nu cunoaște dogma universal recunoscută a cinstirii icoanelor; ea nu a definit învățătura dogmatică despre el, care, prin urmare, nu a putut fi introdusă în Oros VL al sinodului ecumenic Căci înțelepciunea Bisericii, mișcată de Duhul Sfânt, este mai perspicace decât membrii ei individuali și, în special, teologii cinstirii icoanelor din secolele VIII-XI" (p) Controversa acestor din urmă cu iconoclaștii dezvăluie că poziția iconoclasmului "nu este deloc legată de slăbirea sau negarea întrupării, așa cum se crede de obicei, privind-o prin ochii apologeților ortodocși pentru venerarea icoanei" (p) Iconoclaștii au pornit din poziția de indescriptibilitate a lui Dumnezeu și au negat cinstirea icoanelor, crezând că "cu înțelegerea ortodoxă a Întrupării, Hristos ca Omul-Dumnezeu nu poate fi înfățișat: Divinitatea Lui nu este descriptibilă, iar umanitatea, dacă este descriptibil, ea singură nu dă o imagine a lui Hristos" (p) și, în plus, este luată în afară de Divinitatea Sa, care în sine este erezie În această privință, dificultatea apologeților venerării icoanelor constă în faptul că, așezându-se pe același temei de principiu ca și iconoclaștii, ei și-au acceptat pe deplin premisele principale și, ca urmare, au trebuit fie să tragă din acestea concluzii opuse, sau, lăsându-le pe de altă parte, să fundamenteze icono-nopochitappe cu "dovezi de sprijin și secundare, și în orice caz nu dogmatice" (p) Drept urmare, argumentele teologice ale iconoclaștilor nu au fost depășite, iar întrebarea a rămas suspendată în aer În practică, a fost rezolvată printr-o luptă curajoasă și isprava de credință a iconodulilor, dar teologic rămâne un "fapt dogmatic", supus încă interpretării și conștientizării dogmatice Al doilea capitol al cărții - "Antinomia icoanei" - ne introduce în însăși esența acestei probleme Toată gândirea religioasă se bazează pe trei antinomii, la care se rezumă inevitabil toate argumentele atât ale iconodulilor, cât și ale iconoclaștilor Acestea sunt: I) Antinomia teologică, care îl opune pe Dumnezeu ca Absolut ("ne" pur al teologiei negative) lui Dumnezeu care se revelează în Sfânta Treime (teologia katafatică); P) antinomia cosmologică, care îl opune lui Dumnezeu în Sine (având toată plinătatea, toată beatitudinea, imuabilitatea și eternitatea) lui Dumnezeu în creație (care iubește lumea pe care El o creează, și deci corelativă cu aceasta); iar în II) o antinomie sofiologică care leagă și pro- Biblioteca "Runivers" care opune Divinitatea în Dumnezeu (Sophia necreată) cu Dumnezeirea din lume (Sophia creată) Datorită acestei împărțiri, devine clar de ce logica formal impecabilă a iconoclaștilor a condus (și continuă să conducă - protestantismul!) la erezie: în afirmarea lor a incompatibilității Dumnezeirii, ei s-au bazat doar pe o teză a primei antinomii teologice , pierzând din vedere atât faptul că "antinomia nu numai că juxtapune două poziții care, la examinarea abstractă, par a fi poziții opuse, dar le stabilește și identitatea reală" (p), cât și faptul că

problema venerației icoanelor este legată deloc de prima (teologică), ci de a treia (sofiologică) o antinomie care, în același timp, afirmă inimaginabilitatea auto-revelației divine - este oarecum concepută în sine, iar reprezentarea ei - în măsura în care este conceput în lume Aceste explicații ne permit să punem principalele întrebări ale venerației icoanelor: "Ce este o icoană? este posibilă o pictogramă? si cum este posibil? (pag) Răspunsul la ele îl găsim în următoarele capitole ale cărții: "Arta și icoana", "Prototipul divin" și "Icoana, conținutul și limitele ei" "Dumnezeu i se descoperă omului nu numai prin gândire în înțelepciunea lui Dumnezeu și în teologie, ci și prin frumusețe - în teologie, în artă" (p) De aici rezultă o întreagă filozofie a artei, ca viziune de artist asupra prototipurilor divine ale lumii și întruchiparea viziunilor slăbite în formele simbolismului artistic "Simbolurile sacre sunt produsul și afișarea trăsăturilor divine și imagini vizibile ale contemplației sublime inefabile " "Icoanele vizibile sunt cele vizibile ale invizibilului" (Sf Dionisie pseudoareopagit; citat la p) Baza ontologică a icoanei este, așadar, Arhetipul divin al lumii, care, la rândul său, este icoana Arhetipului care există în Dumnezeu "Dumnezeu, corelativ cu creația, nu este Dumnezeu Neconformat, invizibil, necunoscut și, prin urmare, de neimaginat, ci revelator și având propria Sa imagine, iar acest Chip al lui Dumnezeu este Arhetipul creației, care este înscris în aceasta din urmă" (p)) Prin urmare, imaginea umană a lui Hristos - icoana Sa - nu este un portret al Dumnezeului-om, așa cum L-au cunoscut discipolii Săi (adică, mai degrabă, zona picturii religioase), ci o imagine a umanității Sale, care e însăşi icoana miraculoasă a Divinităţii Sale Această umanitate a Lui este înfățișată de acea artă, care nu numai că "își cunoaște și iubește formele și culorile și le stăpânește, ci este, în același timp, un act teurgic, în care se atestă revelarea supralumului în imagini ale lumii, în imaginile cărnii - viața spirituală " Prin urmare, iconografia este o artă Biblioteca "Runivers" H ep k o v i oe, în care "toate sarcinile creative ale artei trebuie să fie legate de experiența bisericească" (p), ale căror repere exterioare sunt canonul picturii icoanelor sau originalul "Icoana lui Hristos (și, în legătură cu ea, alte icoane) este așadar nu numai o operă de artă cu caracterul ei individual, ci și viziunea j a Bisericii, cu natura sa catolică, în care individul nu mor, dar este inclus în cea mai înaltă poliunitate catolică a Bisericii Această apartenență a icoanei la Biserică se revelează în sfințirea ei" (p), o}· analiză}· ontologică căreia îi este consacrat capitolul VI Consacrarea este considerată în ea în strânsă legătură cu denumirea pkonei (inscripția ei, care nu este altceva decât "dedicarea lui Arhetipului, asimilarea sa esențială și, împreună cu umbrirea ei, realizarea ideii, realizarea imagine" (p) Aici iconologia este indisolubil legată de onomalogia, cinstirea icoanelor cu cinstirea, iar cartea despre icoane atinge și dezvoltă tema "Filosofia numelui" Dar dacă rădăcinile venerării icoanelor merg adânc în profunzimea problemelor generale ale cosmologiei și antropologiei, atunci florile și fructele acestui arbore se raportează direct la teologia și eshatologia euharistică prezența celui Înfățișat în imagine - -Hristos în icoană - ridică problema relației a icoanei la sfintele daruri, iar însăși posibilitatea acestei imagini este percepută ca o anticipare a faptului că Hristos va fi închipuit în toată creația și Dumnezeu va fi totul în toate tip de icoane (în ceea ce privește conținutul lor ideologic, și nu compoziție artistică), se termină această minunată carte, despre care se poate spune că se află la răscrucea tuturor

căilor principale ale gândirii teologice și filozofice, întrucât subiectele triadologiei, christolops și sofiologiei se împletesc în ea cu problemele cosmologiei, antropologie și epistemologie Biblioteca "Runivers" scrieri ecumenice Aceasta încheie trecerea în revistă a articolelor teologice ale pr Serghie și treceți la grupul următor - scrierile sale ecumenice Onn au ca punct de plecare participarea pr Serghie la Prima Conferință Mondială a Bisericilor Creștine despre credință și ordine bisericească din Lausanne, august Această conferință, împreună cu congresul "creștinismului practic" de la Stockholm, a pus bazele ferme pentru cauza apropierii dintre creștinii de diferite confesiuni, care, deși a procedat pe căi diferite, a arătat o singură aspirație și o singură cauză, care a primit numele comun al "mișcării ecumenice" Aripa sa practică a căutat o apropiere a bisericilor creștine pe baza muncii comune și a dezvoltat în principal problemele etice și sociale ale vieții creștine Partea dogmatică a Mișcării și-a stabilit scopul apropierii pe baza studiului dogmei și a format o Mișcare specială de "credință și ordine bisericească", care s-a ocupat de probleme de dogmă, liturgică și canoane Ambele mișcări au existat independent una de cealaltă până în , când (la convențiile de la Oxford și Edinburgh) s-a decis contopirea lor într-una singură, căci ambele urmăreau aceleași scopuri, deși pe căi diferite Biserica Rusă nu a avut reprezentanți la Congresul de la Stockholm (cu excepția prof N N Glubokovsky, care era delegat din Bulgaria) Dar la Congresul de la Lausanne a fost reprezentat de mitropolitul Evlogne și pr Sergius, care a intrat cu ardoare în această muncă și din acel moment nu a părăsit această afacere Timp de zece ani a participat la diverse congrese și întâlniri internaționale (și în special a fost membru al "comitetului pentru continuarea Conferinței de la Lausanne"), a colaborat la colecții și reviste dedicate Mișcării ecumenice, dezvoltând probleme legate de ecumenism - atât pentru cititorii ortodocși și neortodocși Ca rezultat al acestei lucrări complexe și variate, avem de articole: în rusă ( ), franceză ( ), germană ( ), engleză ( ) și estonă ( ) și o carte semnificativă publicată în franceză, în -Engleza si romana si pregatit pentru tiparire in germana si greaca În ciuda faptului că subiectele Biblioteca "Runivers" amploarea și obiectivele acestor lucrări sunt extrem de diverse, le putem încă combina într-un singur grup comun de scrieri ecumenice: căci toate slujesc aceleiași cauze - apropierea și înțelegerea reciprocă a confesiunilor creștine - și acest moment obiectiv le unește într-un singur întreg În ceea ce privește conținutul lor, ele se împart în două grupe: prima constă în lucrări dedicate problemelor mișcării ecumenice - natura, scopurile și căile ei; a doua - scrieri care dezvăluie esența Ortodoxiei pentru neortodocși - atât în ordinea caracterizării directe a Bisericii Ortodoxe, cât și studiul anumitor probleme teologice (puse de Mișcarea ecumenica) din punct de vedere ortodox Nefiind în măsură să luăm în considerare fiecare dintre aceste articole separat, atașăm o listă generală a acestora, a cărei luare în considerare poate oferi o idee generală a subiectelor abordate în ele și poate servi drept băutură îndrumătoare pentru revizuirea lor LISTA SCRIERILOR ECUMENICE Pr SERGIA I Esenţa Mişcării Ecumenice - la problema Conferinței de la Lausanne (Conferința de la Lausanne și enciclica Papei Stump XI (Mortalium ánimos) Calea nr - "La fântâna lui Iacov" (Io IV,) despre unitatea reală a Bisericii despărțite în credință, rugăciune și sacramente; în colecția "Reuniunea creștină", ; traducere prescurtată în engleză în Journal of the Fellowship of St Alban și St Serghie nr Dec - Una Sancta (fundamente ale vcumenismului) Calea numărul - Raspunde prof Ehrenberg

despre ortodoxie și protestantism Calea numărul - Răsăritul Ortodox și Biserica Episcopală Manuscris, p - P Căile Mişcării Ecumenice - Maica Preacurată și mișcarea ecumenica; în "Maica Domnului" Număr special al Înaltei Biserici, publicat de Pr Heiler Numărul - Munchen - Întrebarea Vénération a Fecioarei Biblioteca "Runivers" Mary la Conferința de la Edinburgh: la Sobornost № decembrie - Pr Sergius Buflgakov despre Trecut și Viitor (fiind note ale lucrării citite de Pr Bulgakov la conferința Fcllows-ship; iulie , redegit AFD - B (AF Dobbie-Batanan); în Sobornost № septembrie - Succesiunea Apostolică, Euharistie și Unitate Eclesială; în "Ilochkirche" număr special număr Munchen Modalități de reunire a bisericii În Sobornost nr iunie Intercomuniunea spirituală În Sobornost nr Decembrie III Dezvăluirea cy nțului după Artă și Ortodoxie (pentru neortodocși) - L'Orthodoxie Paris, chez Felis Alcan, , p , (în seria Les Religions) traducere în engleză: Biserica Ortodoxă The Centenary Press, traducere de E (' Cram; editat de D Lowrie Londra , p Traducere în limba română: Orthodoxie Sibiu România , p , în românește de Nicolai Grosu - Oídul și noul: un studiu asupra religiei rusești; în: Revista slavonă Martie zăpadă перевод: Vechiul și Noul (trad L Godbert) În : Sufletul rusesc (Caiete de Ziua Nouă, nr) Paris, la Bloud and Gay - Raiul de pe Pământ În "Ostkirche" - Sonder-hcft din "Una Sancta" - O singură biserică, catolică şi apostolică; în Journal of the Fellowship of Al Alban şi St Albans Sergius No iunie Cuprins: "Uks püha, kafoliikne ja aposfcflik kogudus Preț - V Martinson Tartu , p p - Biserica Universală; în Journal of the Fellowship of No September -Die Wcscnart der russischen Kirche; în "Internazionale Kirchliche Zeitschrift" Berna - Slujirea și Sacramentul; în "Ministeria şi Sacramentul", editat de Pr Dunkerley SCMÏ Apăsați Londra Text rusesc: Ierarhie și Taine Cale nr O scurtă declarație despre locul Fecioarei Biblioteca "Runivers" Maria în gândirea și închinarea Bisericii Ortodoxe în : Sobornost nr decembrie - Despre Taina Pocăinței în limba rusă Biserică ortodoxă; în: Journal of the Fellowship of Nr Decembrie Traducere germană: "Das Sacra- ment al penitenţelor în Biserica Ortodoxă a Răsăritului " În : "Sfintele taine", numărul Numărul special al "O sfântă biserică", editat de F Hciler - carnet iulie - septembrie - Despre Rugăciunea către Duhul Sfânt în Biserica Ortodoxă; în: Journal of the Fellowship of N° martie H - Freedoni de Gândire în Biserica Ortodoxă; în : " Sobornost " J s iunie - Raport al Prof și Marelui Preot S Bulgakov, înaintat în octombrie Î S Mitropolit Eulogie; în: Orient şi Occident Marte Numărul I: "Autoritatea și libertatea în Biserica Rusă" - L'Orthodoxy et la vie économique: " Stockholm " - Jurnal ecleziastic internațional și social, editat de prof A Keller Geneva № - Problema Bisericii în teologia modernă rusă; în : " Theology " ΛέΛέ și Londra - Învățătura socială în teologia ortodoxă rusă moderată Scabury - Seminarul Teologic Occidental Evanston III P - Revelație; în: " Ih vclation ", editat de J Bail-lie și H Martin Faber și Faber Londra IV Разные богословские проблемы - Despre păcatul originar; în; Jurnalul Fellowship of № Decembrie - Despre creștinismul primitiv; în: Journal of the Fellowship of № Decembrie - Euharistia și problema socială a societății moderne; în: Journal of the Fellowship of- № Septembrie - Întruparea și Fecioara Maria (Corespondente); în: " Sobornost " № iunie Biblioteca "Runivers" Spiritul Profeției; în: " Sobornost " N* septembrie θ ~ Hoc signo vincos (un Ile Iter deschis pentru membrii Ьelinwship-ului SS Alban și Sergius): în: " Sobornost " Λέ mai -Antropologie creștină; în: "Biserică, stat și om", publicat de departamentul de cercetare al Consiliului Oecunienischen pentru Creștin Practic Tunis Geneva -Religie

și artă; în: "Biserica lui Dumnezeu", un simpozion anglo-rus de către membrii Federației Sf Alban și Sf Serghie SPCK Londra Predica ținută la Conferința a -a; în: Journal of the Fellowship of St Alban și St Sergius LË iunie Vederi ecumenice ale pr Serghie este o parte vie a eclesiologiei sale și ar trebui studiat mai detaliat "Conferința de la Lausanne a fost o expresie vie și puternică a acelei dorințe irezistibile a întregii lumi creștine de unitate, care a fost dezvăluită în ultimii ani, cu o forță deosebită după război A fost o manifestare solemnă, desigur, nu a unității, ci, în orice caz, a luptei pentru ea, care există în tot creștinismul Realizările ei dogmatice directe nu au fost semnificative: diferențele au fost doar enunțate, fără o încercare de reconciliere Pe de altă parte, realizarea religioasă pozitivă a fost semnificativă: aici s-a simțit într-un mod nou și cu o nouă putere că întreaga lume creștină crede și iubește pe Domnul Iisus Hristos, se hrănește spiritual cu Sfânta Evanghelie și Cuvântul lui Dumnezeu cu Duhul Sfânt care trăiește în ea, Care respiră unde vrea El În viața religioasă, revelația poate fi uneori experiența nu numai a adevărurilor noi, ci și a adevărurilor deja cunoscute, totuși practic uitate și deci pierdute vital O astfel de revelație a Conferinței de la Lausanne a fost experiența conciliară a credinței în Hristos și iluminarea plină de har din apropierea Lui Străinii și oamenii îndepărtați, multitribali și multilingvi s-au apropiat unul de celălalt în acest sens: ceva s-a întâmplat, iar participanții săi păstrează o amintire responsabilă a acestui eveniment spiritual" ("Conferința de la Lausanne și Enciclica Papei Pius XI Mortalium ánimos Calea nr , p și) "În timpul Conferinței de la Lausanne, mai ales la începutul și la sfârșitul acesteia, sentimentul unei experiențe spirituale comune, al unității în Hristos, a atins o intensitate extremă Era clar pentru toată lumea că s-a întâmplat ceva, pe lângă și în afară de ceea ce era consacrat în rapoarte și rezoluții " ("La fântâna lui Iacov", p) Biblioteca "Runivers" Care sunt premisele dogmatice ale ecumenismului? Cum este posibilă această mișcare în prezența unor diferențe dogmatice profunde între diferite confesiuni? Răspunzând la această întrebare, pr Serghie, în primul rând, arată că "însesele manifestări ale ereziei și schismei au loc numai în viața Bisericii: păgânii sau necredincioșii nu sunt eretici sau schismatici pentru noi Așadar, "în afara Bisericii, nu există loc gol pentru noi, ci se extinde lumea creștină care, în orice caz, este inerentă bisericii, însă, în afara Bisericii fântâna lui Iacov", p) Și întrucât este ceva căutat și dorit, presupune ungerea "nu numai cu creștinii care trăiesc în Biserică, ci și cu cei care s-au rupt de ea, și care nici măcar nu observă, nu sunt conștienți de despărțirea Totuși , nu se mai ceartă dușmanii, ci prietenii care caută să se înțeleagă și, mai mult, frați în Domnul, deși până acum și fratres separati (Calea # , pp și) Mișcarea Ecumenica este o astfel de ungere, în urma căreia "se naște iubirea ecleziastică reciprocă, unitatea în Hristos a persoanelor aparținând diferitelor confesiuni Această iubire cere și împlinire în unitate practică, "care, deși nu poate atinge deplinătatea comuniunii bisericești, îi caută totuși un maxim reciproc în rugăciune, mărturisire, cunoaștere și înțelegere reciprocă Apar noi căi ale pietății ecumenice și ale teologiei ecumenice" "Una Sanctaz Drumul numărul , art) Lucrarea ecumenica are astfel doua teme, sau (practic) doua puncte de plecare: o comunitate de viata spirituala care uneste pe toti crestinii fara exceptie; și diferența dintre ele, împărțindu-le în diferite biserici, confesiuni și grupuri Ambele pot avea o diplomă, să fie mai mare sau mai mică - începând cu acele diferențe care nu încalcă

unitatea bisericii și terminând cu acea linie, "cu trecerea căreia creștinismul nu mai rămâne deloc" În disputele inter-creștine, această natură duală a relației este de obicei ignorată "Creștinii de diferite confesiuni sunt foarte conștienți de dezacordurile lor dogmatice, dar nu simt acordul lor în aceeași măsură - primul îl absoarbe complet pe al doilea pentru ei Definiția "ereticului", referindu-se doar la anumite trăsături ale viziunii asupra lumii, se extinde la întreaga persoană care este complet anatemizată pentru această erezie particulară dar este timpul, în sfârșit, să spunem cu voce tare: nu există erezie în general, dar numai în special, într-o anumită privință Desigur, erezia privată este, de asemenea, o boală generală care dăunează vieții spirituale, dar nu o omoară De aici următoarele Biblioteca "Runivers" se pare că în atitudinea noastră față de eretici sau dizidenți ar trebui să fie important nu numai ceea ce ne desparte, ci și asta ceea ce rămâne comun în ciuda împărțirii" ("La fântâna lui Iacov", pp și) Articolul "La fântâna lui Iacov" (Io IV',) este dedicat elucidării acestui conținut pozitiv al comuniunii ecumenice - "despre unitatea reală a Bisericii dezbinate în credință, rugăciune și sacrament" (publicat în colecția " Reuniunea Creștină; problema ecumenica în mintea ortodoxă" Paris) Punctele de cel mai mare acord între creștinii de diferite confesiuni sunt cu siguranță:) o mărturisire comună de credință, "întrucât crezul nostru Niceo-Constantinopodian (deși un filioque deformat), împreună cu simbolurile antice Apostolicuin și Athanasianurn, venerate în Biserica noastră, sunt mărturisirea comună a tuturor celor trei ramuri principale creștinism: ortodox, catolic și protestant" (ibid , p);) cuvântul lui Dumnezeu - Biblia și Evanghelia, "asupra căruia se înclină întreaga lume creștină fără deosebire de religie";) viața spirituală, ca legătură mistică personală a unui creștin cu Hristos, Care este "același ieri și azi și în vecii vecilor" Arătând spre aceste elemente ale unității spirituale, pr Sergius definește, însă, granițele sale Astfel, unindu-ne cu frații noștri protestanți în "rugăciunea rugăciunii - Rugăciunea Domnului", în toate rugăciunile Vechiului Testament și, în general, în orice rugăciune dincolo de kulaci, "nu putem să invocăm cu rugăciune pe Maica Domnului împreună cu toți sfinții de aceea, în comuniune în rugăciune cu necreștinii este necesar să se respecte măsura pentru ca denaturarea și sărăcirea să nu se formeze în plinătatea propriei vieți de rugăciune" (ibid , p) Fiind cu protestanții în comuniune cu privire la sacramentul nașterii duhovnicești (de vreme ce Biserica Ortodoxă recunoaște botezul episcopal), nu putem decât să vedem inferioritatea întregii lor vieți sacramentale, întrucât nu au o preoție legală și o succesiune apostolică Aceasta determină a doua latură a problematicii ecumenice - "pragul prin care trebuie să treacă protestantismul", astfel încât în comuniunea ecumenică ar fi posibil să se pună problema nu numai a înțelegerii și apropierii reciproce, ci și a unității și unității bisericești autentice Determinată de condiția acestui o Serghie are în vedere venerarea Maicii Domnului și restabilirea ierarhiei succesiunii apostolice Cinstirea Maicii Domnului nu este nicidecum o chestiune de cult bisericesc sau evlavie personală Căci aici, în adevărul dogmatic al Mariologiei, biserica însăși se realizează, întrucât Maica Domnului este Împărăteasa cerului și a pământului, Mama neamului omenesc și întruparea personală a Bisericii Venerarea Maicii Domnului determină și testează credința poetului în la; > Biblioteca "Runivers" Biserica: "Trebuie să admitem că sub numele de creștinism există în prezent două religii diferite: una care vede în Isus un profet din Nazaret; celălalt

este cel care crede în Dumnezeu-omul Iisus Hristos, Care în omenirea Sa a fost Fiul Mariei și este nedespărțit de Maica Sa De aceea, este o contradicție să crezi în Hristos și să nu o cinsti pe Veșnic Fecioara Învățătura corectă despre Biserică este de neconceput fără mariologie Maica Domnului este capul personal al Bisericii (desigur, într-un sens complet diferit de Iisus Hristos): Ea este coloana vertebrală a umanității, centrul creației Sna i-a dat Fiului Său}· Umanitatea, care îi aparține Prin urmare}· Ea este însăși Biserica în chipul ei creat-omen Și Ea este, de asemenea, Mama întregului neam uman, care - în persoana iubitului discipol - a fost adoptată de Ea ca Biserică, de Însuși Domnul de pe cruce" ("Die Gottesmutter und die occumenische Bewegung", pp și) Această evanghelizare mariologică s-a întâlnit cu o opoziție plictisitoare, dar încăpățânată în majoritatea protestantă a Mișcării Ecumenice, și de aici lupta curajoasă pentru venerarea Mamei Magice, pe care pr Serghie a condus singur - împotriva întregii mulțimi - căci în aceste discursuri ale sale, din anumite motive, alți delegați ortodocși nu l-au susținut La Lausanne, când pr Serghie a numit numele Maicii Domnului, a fost oprit de președinte, apoi prin aceasta ar fi depășit limitele problemei în discuție Dar acesta este pr Serghie nu a fost oprit și, dându-și seama de dificultatea sarcinii, el "la timp și la timp (și, spre supărarea mea, macheta) a vorbit despre cinstirea Maicii Domnului (precum și sfinții)" (notă la pagina "La fântâna lui Iacov") - datorită căruia, în cele din urmă, această întrebare a fost mutată dintr-un punct mort "În s-a hotărât includerea în programul mișcării ecumenice a generalului și, după cum li s-a părut multora, problema inofensivă a comuniunii sfinților Venerarea Maicii Domnului, desigur, a făcut parte din conținutul acestei întrebări Acesta, desigur, era un fel de camuflaj care avea partea bună că introducea în plus și chestiunea venerării sfinților, deși combinarea acestor două probleme sub o singură rubrică era artificială și discutabilă La conferință însăși, problema "comunității sfinților" a fost discutată într-o subsecțiune specială secțiunea IV, dedicată "unității Bisericii în viață și în cult " Discuția a avut caracter de toleranță și inspirație excepțională Subsecțiunea a emis în unanimitate următoarea hotărâre : "când discutam despre locul ocupat de Maica Domnului, toți au fost de acord că Ea trebuie să aparțină celei mai înalte venerații creștine Considerăm necesar ca această întrebare să fie supusă unui studiu ulterioar în bisericile individuale" Unu Biblioteca "Runivers" Totuși, în ședința generală a conferinței, tonul definitoriu al rezoluției s-a întâlnit cu opoziția din partea protestanților, iar, în final, rezoluția a primit următoarea formă slăbită: " s-a discutat întrebarea în ce sens cuvintele lui Luca trebuie înțelese I, : "De acum, toți Mă vor naște" Nu s-a ajuns la un acord în această privință și chestiunea necesită un studiu suplimentar " (cÎntrebarea venerării Fecioarei Magoo la Conferința de la Edinburgh"), p) Am povestit istoria acestei lupte în cuvintele pr Sergius, care sunt de natură a unui protocol de înregistrare și subliniază doar principalele faxuri; totuși, ceea ce s-a spus este suficient pentru a simți acel zid gol al neînțelegerii (și nedorinței de a înțelege!), transformându-se uneori în ostilitate directă, despre care pr Serghie a trebuit să lupte stăruitor timp de ani de comuniune ecumenica pentru a sparge gheața indiferenței și a pune în fața conștiinței lumii protestante problema cinstirii Maicii Domnului Nu este de mirare, așadar, că în pr Serghie scria despre necesitatea "cultivarii în sine a unui fel de asceză confesională, care constă în a nu-și permite gânduri și sentimente care se opun recunoașterii creștinismului la neortodocși" (Calea nr , p) A

doua condiție necesară pentru unirea bisericii este existența unei ierarhii legitime Apreciind foarte mult principiul preoției universale, crezând că starea laicilor este un rang bisericesc deosebit, inițiere în care se dă credinciosului în sacramentul creștinării, pr Serghie arată cu toată forța că "săvârșirea sacramentelor și aducerea jertfei euharistice este o slujbă către mirenii cu totul inaccesibili Nici un consimțământ uman, nici o alegere umană nu poate autoriza o persoană să facă acest lucru Numai atotputernicia divină a lui Hristos, predată apostolilor și continuă în succesiunea apostolică, este capabilă să furnizeze această putere Și numai puterea harismatică a episcopiei posedă puterea de a păstra viața plină de har a Bisericii și întoarcerea pe calea unității grupările smulse și despărțite De aceea, pentru ca Domnul să încununeze succesul în unitatea bisericilor, toți ar trebui să ardă de sete după singura și incontestabilă preoție, care ar fi puterea de a restaura ceea ce a fost pierdut și de a corecta ceea ce este comun Și aceasta întoarce toate privirile către Biserica noastră ortodoxă natală și către episcopia sa carismatică, în speranța că va "vindeca pe cei slabi și îi va umple pe cei săraci" Aceasta este calea pe care trebuie să o urmăm în căutarea unității bisericești" ("Apostolisciie Sùkzession, Eucharistie und Idrchliche Ein-heit", p) G Biblioteca "Runivers" Problema ierarhiei juridice, clară și neîndoielnică în esența sa, are însă mai multe dimensiuni Pe de o parte, este necesar să distingem de aceasta problema validității sacramentelor în afara unei organizări canonice legitime Pe de altă parte, are nuanțe diferite și primește soluții diferite, în legătură cu ce principii stau la baza sistemului bisericesc al unei anumite confesiuni O mare diversitate este posibilă aici: deoarece, în timp ce majoritatea bisericilor protestante nu au deloc ierarhie legală, bisericile episcopale și vechi catolice au, Biserica Luterană din Suedia păstrează de fapt principiul succesiunii apostolice - fără a-i acorda o semnificație dogmatică - multe Bisericile protestante se străduiesc pentru aceasta restaurare; Teoretic, această împrejurare a fost luată în considerare de pr Serghie în sensul că atunci când discuta problemele ecumenice, nu și-a limitat niciodată orizonturile la lumea protestantă (cu care de fapt a avut de-a face în Mișcarea ecumenica), ci și-a amintit mereu de catolicism (și de străvechile biserici răsăritene), "de cele canonice înstrăinare a cărei înstrăinare față de ortodocși Biserica instituie între ei, parcă, impenetrabilitate în viața lor tainică dar nu o împarte până în adâncuri" ("La fântâna lui Iacov", p) În practică însă, această problemă a fost resimțită cu toată puterea dovezilor religioase de către pr Serghie în experiența sa de comuniune bisericească cu anglicanismul În , două mișcări creștine studențești - engleză și rusă - au organizat o mică convenție religioasă (la St Albans) Rezultatul a fost că ortodocșii și apglicanii s-au "descoperit" reciproc și și-au dat seama pentru prima dată că diferențele care separă ambele biserici sunt complet înecate în sfințenia și semnificația a ceea ce le unește Mai corect ar fi să numim această descoperire "revelație", deoarece ea a aparținut ordinului experiențelor mistice și nu a constat în recunoașterea asemănărilor dogmatice sau doctrinare, ci într-o anumită viziune asupra acelei sfințenie, a acelui spirit plin de har, care constituie cea mai intimă esenţă a ambelor biserici Și acest lucru s-a realizat nu în rapoarte și discuții, ci în rugăciune comună: apglicanii au fost prezenți la liturghia ortodoxă, ortodocșii - și anglicanii În această întâlnire de rugăciune dinaintea tronului, ei au văzut și au realizat unitatea vieții tainice care spiritualizează ambele Biserici "Ortodoxia și

anglicanismul sunt ca două surori care, încă din copilărie, au trăit în orașe diferite, îndepărtate unele de altele și au pozat complet Biblioteca "Runivers" erau unul pe altul; dar acum s-au cunoscut, s-au recunoscut ca surori și s-au atașat una de cealaltă cu toată puterea iubirii rude, "așa a vorbit despre această întâlnire episcopul anglican Walter Freer, a cărei personalitate a fost timp de mulți ani pentru ortodocși o imagine a sfințenia revelată a Bisericii Anglicane (a murit în mai) Bucuria acestei întâlniri bisericești s-a consolidat în crearea unei comunități deosebite, care a luat numele de Sf Albania și Rev Serghie (Frăția Sf Alban și Sf Serghie) "Commonwealth-ul, nefiind o instituție oficială a bisericii, și-a propus ca obiectiv înțelegerea și cooperarea reciprocă între membrii Bisericii Anglicane și Ortodoxe în rugăciune, studiu și muncă comună Baza vieții comune a comunității este Euharistia divină Numai ea creează adevărata fraternitate Această atitudine euharistică este principala trăsătură care o deosebește de alte organizații ecumenice" (broșură: "Frăția Sf Alban și Sf Serghie", Londra, În fiecare an, Commonwealth-ul a organizat convenții la care au participat tineri preoți, teologi și studenți Rapoartele au fost citite de savanți ortodocși și anglicani, de obicei pe aceeași temă, astfel încât problemele studiate au primit dublă acoperire - din punctul de vedere al gândirii teologice orientale și occidentale O serie de probleme (în special cele legate de doctrina, cultul și viața ambelor Biserici) au fost rezolvate în cercuri și seminarii Dar sufletul congreselor era liturghia ortodoxă și anglicană, care, alternativ, se săvârșește în fiecare dimineață - în prezența plină de rugăciune a tuturor membrilor congresului Congresele se țineau de obicei vara și, pe tot parcursul anului, în Anglia și în diferite locuri ale diasporei ruse, se desfășurau lucrări moleculare, datorită cărora Commonwealth-ul nu numai că a crescut în număr, ci și a implicat în activitatea sa reprezentanți ai altor confesiuni - Luterani, protestanți În acest sens, a fost organul reînnoirii liturgice, făcându-și un canal profund în întreaga lume creștină Commonwealth-ul avea propria sa revistă (publicată în engleză) Inițial se numea: The Journal of the Fellowship of S Alban and S Sergius și era sub forma unor caiete litografiate (nr până la); din , a început să fie tipărit în mod tipografic (nr -); iar în martie , a fost redenumit și a primit numele Sobomost (nr până la - până în mai) Nu avem aici ocazia să vorbim mai în detaliu despre acest caz remarcabil, care își așteaptă istoricul Atmosfera de unitate ecleziastică care domnea în Commonwealth a făcut din aceasta ceva cu totul excepțional: evlavia Orientului și Vestului s-a contopit în ea într-o simfonie unică, care în (Biblioteca "Runivers" forma tangibilă exprima unitatea patronilor cerești ai Commonwealth-ului: Sf Albania, care și-a dat viața pentru "adăpostirea unui refugiat persecutat, un presbiter creștin, într-o țară păgână; și Rev Serghie, "care a fost expulzat din țara natală, și-a creat o reședință temporară la Paris și în timpul rătăcirilor sale în Europa l-a întâlnit pe marele sfânt englez, s-a îndrăgostit de el și a început să lucreze cu el pentru a restabili unitatea bisericii" (din cuvintele părintelui Serghie la Congresul al X-lea din) Din punct de vedere ecumenic, Commonwealth-ul era un element cu totul special; Formal, ea părea să-și stabilească aceleași scopuri ca întreaga Mișcare ecumenica, dar atitudinea ei liturgică a transferat întreaga problematică pe temeiuri cu totul diferite: principiul unității bisericești nu era acordul formulelor doctrinare, ci unitatea celor plini de har viaţă Părintele Sergius (împreună cu episcopul Walter) a fost în Commonwealth principalul său inspirator și șef neoficial Influența lui a fost profundă și puternică

și s-a extins în mod egal atât la ortodocși, cât și la anglicani; căci în tot ceea ce nu privea celebrarea sacramentelor, Commonwealth-ul era un singur întreg, nu făcea deosebire între ortodocși și anglicani și se credea ca o singură familie de doi sfinți În , Sergius a făcut Commonwealth o propunere care, deși nu a fost pusă în aplicare, a marcat gradul de unitate atins și a stabilit repere pentru o apropiere ulterioară Arătând că dragostea ecleziastică reciprocă a membrilor Commonwealth-ului se îmbină în ei cu unanimitate deplină în întrebări dogmatice, pr Sergius a sugerat să se adreseze autorităților bisericești relevante cu o cerere de a aproba și binecuvânta "iptercomuniunea parțială" Astfel, acei ortodocși și anglicani care au ajuns la un acord în credință și au depășit dificultățile psihologice ar putea lua parte dintr-un singur potir, realizând astfel unitatea bisericească deplină: "căci acum suntem divizați canonic, dar mistic ne împărtășim dintr-un singur Chashp și devenim un singur Trup și unul prin sângele Domnului" (Sobornost, nr , p) O binecuvântare episcopală pentru o comună parțială Schger a fost concepută de pr Serghie, nu ca un simplu consimțământ al autorităților bisericești la comuniunea euharistică a întregului Commonwealth, ci ca un act sacramental al episcopilor ortodocși și anglicani, împuternicirea anumitor persoane (preoți - să o celebreze, laici - să participe la ea), cu privire la care au fost îndeplinite şi certificate condiţiile necesare de viaţă şi muncă în Commonwealth Nu este nevoie să vorbim despre semnificația unei astfel de intercomuniuni în problema apropierii și unirii bisericilor: pentru acestea care au ajuns la un acord în dogmă- Biblioteca "Runivers" se întreabă skikh, ar fi un triumf al unității și al iubirii bisericești, o imagine a realizării reale a visului unirii creștinismului răsăritean și occidental; pentru cei care aspiră la această unitate (și aceasta este întreaga Mișcare ecumenica!), ar fi o dovadă concretă atât a faptului că o astfel de unitate este posibilă, cât și a acelor condiții a căror îndeplinire este necesară și suficientă pentru realizarea ei Și, în esență, ar fi primul pas executiv, o ieșire din cercul fermecat al discuțiilor și al presupunerilor, o imagine a unei realizări reale, care în viitor ar fi trebuit să se răspândească în lățime, incluzând tot mai multe cercuri care să se alăture unității credinţă Această propunere a stârnit atât un entuziasm furtunos, cât și o opoziție puternică în rândul membrilor Commonwealth-ului O minoritate a văzut această oportunitate ca pe un adevărat pas înainte; dar majoritatea se temea că o inovație îndrăzneață (deși având suficiente temeiuri pentru ea însăși, dar nu împărtășită de întregul corp bisericesc) ar cauza dificultăți generale în biserică și ar crea posibilitatea unor noi schisme; aceste temeri au fost exprimate în același mod atât de ortodocși, cât și de apologeți, iar după o discuție vie și chiar pasionată (în reportaje, dezbateri, pe paginile Sobornost), această întrebare era practic adormită din program Dar a trezit o gândire teologică, care a găsit un oarecare compromis sub forma unei "inter comuniuni spirituale", care s-a exprimat prin crearea unor rugăciuni speciale pe care credincioșii de altă confesiune le citeau în timpul împărtășirii fraților despărțiți, alăturându-se astfel spiritual sacrament Aceasta a fost realizată de Commonwealth, iar pr Serghei a salutat acest pas, deși respingerea propunerii sale nu a putut decât să-l supere, pentru că arăta cu ochii săi inflexibilitatea corpului bisericesc și lipsa de îndrăzneală creștină chiar și într-un organism atât de inspirat și liber spiritual ca Commonwealth Al doilea grup de scrieri ecumenice a pr Serghei alcătuiește articole dedicate dezvăluirii Ortodoxiei și având în vedere

cititorii neortodocși Mișcarea Ecumenica a trezit în cercurile credincioșilor din Europa și America un interes profund și intens pentru Ortodoxie Datorită acestui fapt, în ultimul deceniu, a apărut o literatură semnificativă dedicată Bisericii Ortodoxe, credinței, istoriei, cultului și vieții acesteia O parte semnificativă a acestor studii aparține unor savanți străini, dar întrebarea "ce fel de credință aveți" a însoțit invariabil participarea la Mișcarea ecumenica a fiecărui ortodox - de la un episcop învățat la un simplu student - și a cerut o analiză detaliată și minuțioasă raspuns de la el Dificultatea acestei lucrări Biblioteca "Runivers" Motivul principal pentru aceasta a fost că o simplă mărturisire de credință și o descriere obiectivă a Bisericii, de obicei, nu și-au atins scopul: pentru ca ea să pătrundă în inimile și sufletele bufnițelor glorioase, trebuia să fie înțeleasă de religioșii lor conștiință, proporțională cu nevoile lor spirituale Altfel, Ortodoxia nu i-a hrănit atât de mult cu plinătatea ei, ci i-a înspăimântat cu severitatea ei canonică Prin urmare, sarcina principală aici a fost o astfel de expunere a adevărului ortodox, care s-ar baza pe un sentiment viu al modului în care conștiința non-ortodoxă percepe formele străine și adesea de neînțeles ale vieții ortodoxe Printre cele douăsprezece lucrări dedicate pr Sergiu la această sarcină (pentru o listă a acestora, vezi lista de la § III), primul loc este ocupat de cartea sa franceză L'Orthodoxie În ciuda volumului relativ mic (de pagini), opusul este o descriere foarte completă a ceea ce este Ortodoxia Acesta este un fel de scurtă enciclopedie ortodoxă, a cărei nevoie largă nu poate fi satisfăcută de nicio scriere teologică, aproape întotdeauna dedicată unor probleme speciale Prin urmare, această carte, imediat după apariție, a fost publicată atât în limba engleză, cât și tradusă (deși nu a fost încă publicată) în germană Totuși, s-a dovedit a fi util și pentru ortodocși Pentru obiectivitatea sa strictă, combinată cu dragostea față de Biserică, patosul ei religios și conștiinciozitatea științifică, înrădăcinarea în trecut și, în același timp, străduința pentru viitor - toate acestea îl fac pe cititorul ortodox să uite că această carte a fost scrisă, strict vorbind, nu pentru el (după cum reiese din locație și alegerea materialului, ținând invariabil în considerare atitudinile neortodoxe - catolice și protestante - și definind Ortodoxia în legătură cu acestea) Prin urmare, L'Orthodoxie a fost publicată și în limba română și pregătită pentru publicare în Grecia Totuși, sarcina principală în ceea ce privește această carte este să o publicăm în limba rusă (și, în plus, integral, deoarece traducerea franceză, din care toate celelalte, cu excepția celei germane, au fost făcute, din motivele editorului, redus textul original al Pr Serghie cu o treime întreagă) nu s-a împlinit încă și eu: copilul implementării mele O trăsătură caracteristică a acestei cărți este, printre altele, că îi lipsesc complet opiniile teologice personale ale pr Sergius El apare în ea nu ca gânditor, ci ca "scriitor de viață"; iar învăţătura sa teologică serveşte doar la evidenţierea celor mai esenţiale din multitudinea de adevăruri şi fapte, a le aranja într-o dependenţă ierarhică corectă şi a da o imagine integrală a acelui întreg imens care se numeşte Ortodoxie Despre completitudinea și diversitatea subiectelor abordate aici, poate fi un anumit concept Biblioteca "Runivers" poate da cuprinsul cărții: Biserica; Tradiția Bisericii (n Sfânta Scriptură); Ierarhia (și infailibilitatea bisericească); Unitatea și sfințenia Bisericii; Dogma ortodoxă: Sacramente; Maica Domnului și sfinților; Serviciu divin, icoane; misticismul ortodox; etica ortodoxă; Biserica si Statul; Viața bisericească și economică; Ortodoxia și apocalipticul;

Eshatologia; Ortodoxie și ipocrizie Ultimul grup de scrieri ecumenice de pr Serghie alcătuiește o varietate de articole care au un public non-ortodox și sunt dedicate diverselor probleme religioase Unele dintre aceste eseuri sunt o înregistrare a rapoartelor citite de pr Serghei la congresele Commonwealth-ului anglo-rus; altele răspund problemelor teologice ale vremii, sau sunt scrise ad-hoc la cererea prietenilor noștri neortodocși Printre acestea se numără, printre altele, un important articol german, Christliche Anthropologie, publicat în colecția Biserică, Stat și Om, Studii Ortodoxe Ruse, publicată de consiliul ecumenic al Mișcării "Creștinismului Practic" (Stockholm) Conținutul acestui articol va fi luat în considerare atunci când se va analiza antropologia pr Sergius Biblioteca "Runivers" Scrieri pastorale Rămâne să spunem câteva cuvinte despre acele scrieri ale pr Sergius, care poate fi combinat sub numele de "pastoral" Aceasta include predicile și învățăturile sale către tineri În ciuda abundenței lor comparative (vezi Bibliografie), ei reprezintă doar o mică parte a lumii Sergius Căci nu numai că a predicat constant în biserică, dar nu a refuzat niciodată numeroasele cereri de predare care i-au fost adresate constant de tineri, în special în persoana Mișcării Creștine Studenți Ruse și a Comunității Sf Albania și Rev Sergius Însuși înzestrarea pr Serghie în formă scrisă, pentru că el însuși nu le-a notat și nu le-a publicat; dar frăția studențească numită după Rev Serghie (la Institutul Teologic Ortodox), publicându-și Pliantele lui Serghie (dintre care au fost publicate doar numere din până în), i-a cerut cooperare, ceea ce pr Sergius a făcut-o, dând "Scrisori" de instrucțiuni scurte (- pagini) În , prietenii pr Serghei a fost rugat să publice o colecție a predicilor sale, împrăștiate atât în pliante, cât și în alte publicații bazate pe timp Astfel, a luat naștere colecția "Bucuria Bisericii" În ceea ce privește învățăturile tinerilor, acestea sunt publicate în principal în Buletinul Hristosului Rus Stud Mișcări" și sunt adiacente acelor apeluri religioase cu care pr Serghei s-a adresat tinerilor rusi în primii ani ai activității sale Abia atunci a fost chemarea unui om de știință credincios, adresată în principal tinerilor care caută credință sau necredincioși; iar acum cuvintele despre Serghie a devenit învățătura unui preot și gânditor ortodox către credincioși - să-și rezolve problemele bisericești, să-și îndrepte și să-și întărească viața religioasă Toate acestea, însă, sunt doar jumătate din predicile consemnate ale pr Serghie; cealaltă jumătate (mai mare) dintre ele rămân sub formă de pliante sau manuscrise litografiate Cuvinte despre Sergius a făcut o impresie irezistibilă asupra ascultătorilor săi, care este semnificativ slăbită în forma lor scrisă Prin urmare, vorbind despre aceste scrieri, vom avea în vedere Biblioteca "Runivers" nu atât textul lor scris, cât impresia vie pe care noi înșine am trăit-o în mod repetat Pentru a-l caracteriza, vom cita două fapte curioase, conchiul însuși au fost martori ai lui Z Chiar la începutul existenței Institutului Teologic, Episcopul Benjamin (care era atunci inspector al acestuia, și care nu putea fi bănuit că este dependent de Pr Sergius) a apelat la mine la ieșirea din biserică - sub impresia directă a pr Sergius - cu următoarea întrebare; "Lev Alexandrovich, nu scrieți predicile pr Sergiu? "Este foarte greu, Vladyka În primul rând, în biserică este imposibil să te așezi cu masă și hârtie, iar apoi, când scrii, se pierde o impresie vie; dar vreau și să ascult, nu m-am gândit la nimic străin " "Îmi pare rău, îmi pare rău Dar, Ioan Gură de Aur a fost consemnat când a predicat; patru cărturari și-au notat cuvintele și prin tragere la sorți, comparându-și notele, au restaurat textul exact

al discursului său" Astfel, suspiciunea de "erezie" nu a interferat cu Episcopul Vezi Benjamin în pr Serghie "Hrisostom" Un alt caz este și mai indicativ: o dată în Postul Mare, după o predică a pr Serghie în Biserica Mijlocirii, o doamnă s-a întors către vecina ei cu întrebarea: "Spune-mi, cine este acest preot care a vorbit atât de minunat? Dacă Bulgakov ar putea învăţa de la el! " Mare a fost uimirea ei când a aflat că predicatorul care-i plăcea atât de mult era însuși teribilul "ereziarh" Bulgakov Care a fost puterea cuvântului pr Sergiu? Sau, mai precis, ce trăsături pot caracteriza predicile sale, dacă ignorăm influența directă a personalității sale, care, desigur, nu se pretează la nicio caracteristică? Glasul Bisericii este întotdeauna glasul eternității; dar suna la timp Și această îmbinare a eternului și a vremelului, a cerului și a pământului este însăși esența evangheliei creștine: despre apropierea lui Dumnezeu și a omului, despre legătura lor reciprocă, sau, în cuvintele pr Serghie, - nu despre Divinitate și nu despre umanitate în despărțirea lor unul de celălalt, ci peste tot și întotdeauna - despre Dumnezeu-bărbăție De obicei, predicatorii uită acest lucru și vorbesc despre rai, despre sfințenie - ca atare; de aceea cuvintele lor despre adevărul veşnic alunecă prin conştiinţa vieţii păcătoase - aproape fără a o atinge sau atinge Așa este moralitatea abstractă, la care explicațiile textelor Evangheliei sunt atât de des reduse - complet în afara condițiilor de loc, timp și evenimente care agită oamenii din biserică Dar atitudinea religioasă nu este doar îndreptarea lui Dumnezeu către om, ci și setea omului de Dumnezeu; iar în aceasta din urmă răsună inevitabil tot ceea ce este individual și personal, din care se compune viața unui moment dat; toată acea persoană Biblioteca "Runivers" calic, care este definit prin cuvintele - liic et nune - aici si acum În raport cu tot ce este pământesc, sarcina predicatorului este, așadar, nu de a-l alunga din sfera conștiinței ascultătorilor săi, ci de a-l ridica la un nivel superior de spiritualitate; nu înlocuindu-l cu alte - poate chiar mai înalte - gânduri, dorințe și sentimente, ci propria lor purificare, iluminare, transfigurare Dar pentru aceasta este necesar un sentiment profund de umanitate și dragoste pentru o persoană - credința că creația Volche poartă de neșters pecetea divină asupra ei sau, în cuvintele poetului, că "lumea pământului nu este străină în Rai " Acest sentiment este principala trăsătură caracteristică a pr Sergius Datorită lui, imaginile și evenimentele evanghelice, parcă, depășesc cadrul narațiunii sacre și intră în viața noastră; devin aproape de noi și într-un fel de înțeles, se realizează în propria noastră viață Și noi înșine, cu toate neputințele și păcatele noastre, ne înălțăm în acea regiune în care Hristos Însuși vorbește cu noi Împărăția lui Dumnezeu și r and b bl p z o p o s la noi a ajuns la noi, - atunci gândul principal , patosul principal care inspiră slujirea pastorală a pr Sergius Mângâiere, nu denunț, le aduce oamenilor "Mângâie-te, mângâie poporul meu" Lui Serghie îi place să repete aceste cuvinte ale lui Isaia - cuvinte atât de necesare și de dragi în anii de necaz și întristare: căci "M-am întors și am luat toate asupririle care se fac sub soare: și iată, lacrimile celor asupriți, dar ei nu au mângâietor; şi în putere pentru mâna celor ce-i asupresc, dar nu au mângâietor" (Eclesiastul IV,) Sediul principal al pr Serghie sunt deci:) înțelegerea Scripturii și a Bisericii ca viață și creativitate;) cunoașterea nevoilor și întrebărilor spirituale ale mediului căruia îi adresează cuvântul Primul este rezultatul întregii sale viziuni asupra lumii, acea concepție "Chalkdoniană", în care Dumnezeu și omul, Creatorul și creația sunt conectate unul cu celălalt "necontopindu-se

și inseparabile" Al doilea igname* se realizează prin muncă asiduă, prin acel beton de fiecare dată obișnuit cu psihologia publicului, datorită căruia ascultătorii pr Lui Sergius i s-a părut că le-a auzit îndoielile, le-a ghicit întrebările și le-a dat exact răspunsul după care sufletul lor tânjea Și acest răspuns va fi uzat din adâncurile vieții bisericești Este de înțeles, așadar, de ce Serghie a considerat un păcat grav să țină predici fără o pregătire adecvată Cunoașterea sau inspirația numai nu este suficientă aici: predicatorul nu vorbește în general, ci adresându-se unor oameni concreti, iar ceea ce le spune trebuie spus în așa fel încât adevărul veșnic al lui Dumnezeu să pătrundă în viața lor umană, și astfel încât sufletul lor însuși tremură, ca răspuns la chemarea lui Dumnezeu Biblioteca "Runivers" O fericită coincidență a împrejurărilor ne-a dat ocazia să cercetăm acel laborator spiritual al pr Serghie, în care au fost turnate învățăturile sale către tineri Participând la congresele religioase ale studenților, pr Serghie a rămas mereu alături de tineri în cea mai strânsă comuniune spirituală: a trăit după sarcinile congresului, intrând în experiențele participanților acestuia, ridicându-i la nivelul problemelor teologice, îndreptându-i în curentul principal al gândirii bisericești Cu aceleași ocazii în care nu a putut fi de la bun început la congres, a ascultat un raport detaliat de la mine - nu despre evenimentele exterioare ale congresului, ci despre dificultățile spirituale ale acestuia, despre experiențele psihologice, despre probleme - într-un cuvânt, despre tot materialul faptic de care avea nevoie pentru ca discursul său de încheiere să sune ca un răspuns și o rezoluție a exact ceea ce a fost bolnav sufletul tinerilor de la acest congres Ultima trăsătură caracteristică a pr Sergius este că nu a "citit niciodată moralitatea" în ei Predica lui este întotdeauna plină de conținut dogmatic și astfel, prin natura sa, este dezvăluirea adevărului divin obiectiv, care în sine este atât învățătură, cât și edificare și inspirație a ascultătorului Și toată puterea cuvântului pr Serghie este că acest adevăr transcendent despre Dumnezeu începe să sune în sufletul unei persoane ca propriul gând, că o nouă viață se trezește în el sau, după cum Vl Solovyov: "Cuvântul s-a născut din nou în sufletul tău - Născut sub o iesle cu mult timp în urmă " În această capacitate de a concepe o nouă viață spirituală în altul, în această disponibilitate "de a fi pentru el în durerile nașterii, până când Hristos va fi închipuit în el" (Gal GV,) pr Serghie este ca chiar părintele filosofiei, despre care marele său discipol spune: "Când ascult pe acest om, inima îmi bate mai tare decât cea a coribanților furiosi, iar lacrimile curg din discursurile lui din ochii mei Am ascultat multi vorbitori buni al meu din cuvintele lor nu au intrat in confuzie Dar ascultându-l, încep să cred că caseta în care trăiesc eu nu merită deloc Și observ că mulți alții experimentează același lucru ca mine " (Sărbătoarea lui Platon XXXXX e) Sfârșitul părții I Biblioteca "Runivers" NOTĂ Conturând sistemul filozofic și teologic al pr Sergius, am încercat, pe cât posibil, să "folosim propriile cuvinte" Ca urmare, prezentarea noastră a căpătat adesea caracterul unui mozaic de citate Acestea din urmă sunt însă selectate de noi în așa fel încât "în totalitatea lor constituie un text coerent și pot fi citite indiferent de citatele care le deosebesc și referințele la operele din care sunt împrumutate; unde sensul contextului impunea introducerea unor cuvinte și propoziții suplimentare în citate, acestea din urmă au fost întotdeauna incluse de noi între paranteze În referințe, indicăm doar titlul cărții sau articolului din care este preluat citatul și pagina pe care se află Locul și anul publicării, precum și numele colecțiilor sau revistelor

în care este tipărit acest articol, nu sunt indicate în referințe; pot fi găsite cu ușurință în secțiunea Bibliografie Pentru concizie și ușurință de referință, adoptăm următoarele abrevieri ((plasate aici în A B - Mielul lui Dumnezeu GT - Capitole despre Trinitate D> F - Prietenul Mirelui πK'ιZ" Închinarea la icoană și icoană L I - Scara lui Iacov N K - Bush aprins in ordine alfabetica): N S N - Lumina nopții T R - Tragodie der Philosophie W F X F I - Mireasa Mielului - Consolator - Filosofie - Filosofie ferme Nume Biblioteca "Runivers" PARTEA II FILOZOFIA Părintelui SERGIUS Biblioteca "Runivers" Capitolul I SOFIA "Cerul, înclinat până la pământ și înconjurând pământul cu el însuși - unitatea atotcuprinzătoare și pacea veșniciei" ("Înțelepciunea lui Dumnezeu", p) - acesta este subiectul tuturor "contemplarilor și speculațiilor" " al părintelui Serghie Caracterizând prin aceasta viziunea asupra lumii ca idee de "Dumnezeu și lume", ne referim, așadar, la două învățături care ar putea fi opuse una cu cealaltă ca teologie și filozofie, ci acea legătură necesară, acea unitate interioară care le face inseparabile unul de altul de la prieten Teologie pr Serghie caută întotdeauna să-L cunoască pe Dumnezeu în adresa Sa către lume: prin urmare, nu se închide niciodată în limitele unei discipline speciale, ci își amintește întotdeauna chemarea sa de a fi sursa tuturor cunoașterii și coroana adevărului în general Filosofie despre Serghie vede întotdeauna lumea în starea ei în fața lui Dumnezeu, iar acest lucru îi oferă acea iluminare și inspirație care o fac o revelație autentică despre "raiul pe pământ" În sintagma "Dumnezeu și lumea" accentul logic cade, așadar, pe unirea "și" Nu leagă pur și simplu două concepte care există independent unul de celălalt, ci marchează legătura lor necesară și internă, unitatea și inseparabilitatea lor; nu ajunge la realitățile care au existat înaintea lui, ci el însuși este imaginea originară a ființei lor Într-o conversație orală, pr Sergius a spus odată că întregul secret al universului este ascuns în cuvântul "și", că a înțelege și a dezvălui sensul acestui cuvânt înseamnă a ajunge la limita cunoașterii Căci "și" este principiul unității și al întregii, al sensului și al rațiunii, al frumuseții și al armoniei; a înțelege lumea în lumina "și" înseamnă a o îmbrățișa cu o singură privire atotpătrunzătoare ; și a vedea această legătură care leagă lumea de Dumnezeu înseamnă a o înțelege ca "Împărăția și puterea și slava" lui Dumnezeu, existând "dintotdeauna, acum și în vecii vecilor și în vecii vecilor" Toată munca părintelui Sergius este dedicată acestei sarcini, care poate fi caracterizată ca o dezvăluire cuprinzătoare și diversă a ideii Sophiei Pentru că principiul unității atotcuprinzătoare, lumea "și", poartă în gândirea sa numele Înțelepciunii lui Dumnezeu - Biblioteca "Runivers" Sophia, care este, așadar, conceptul central al întregii sale gândiri, cheia înțelegerii întregii sale viziuni asupra lumii, atât în planul ei general, cât și în cele mai mici detalii și detalii Ca urmare, expunerea filozofiei pr Sergius ar trebui în mod firesc să fie precedat de o analiză a conceptului de Sofia, deoarece fără o înțelegere corectă a acestuia este imposibil să înțelegi vreunul dintre gândurile sale, legate, de altfel, de un design sophian comun și de o unitate sistematică Serghie însuși leagă conceptul de Sofia cu artera principală a gândirii filozofice și teologice: "Sufletul lumii, Divina Sofia, Pleroma, Natura naturane, întreaga umanitate - sub diferite nume și sub diferite înfățișări, acest principiu apare în istoria gândirii: ocupă un loc proeminent în învățăturile Platon și apoi Plotin, este familiară stoicilor, primește un loc excepțional în filosofia creștină, în revelațiile mistice ale lui J Boehme, percepute de pr Baader ocupă

un loc central în sistemul filozofic al lui Vl Solovyov a pus bazele epistemologiei lui Prince S N Trubetskoy și este împărtășită de continuitatea ideologică asociată cu el de către filozofii ruși moderni" ("F X ", p) Numai această listă de termeni mărturisește diversitatea, completitudinea și bogăția conținutului care este introdus în conceptul de Sophia de către diverși gânditori și școli Sophia este, în acest sens, un nume general pentru multiple contemplații, adesea foarte diferite unele de altele Dar un lucru este cert: toate sunt răspunsuri diferite la aceeași întrebare, care se află în însăși fundamentele gândirii, în însăși esența lumii Această întrebare este despre relația dintre absolut și relativ, unul și mulți, pământesc și ceresc, Dumnezeu și lume Această opoziție (și împreună legătura) a celor două lumi este imanentă în gândire, constituie precondiția necesară și inevitabilă; dorinta de a o ocoli sau de a o evita duce inevitabil gandirea la absurd, deoarece distruge insusi obiectul gandirii, il face fara rost În acest caz, ajungem la o alternativă: fie diversitatea lumii este absorbită de unitatea absolută și lipsită de calitate a Divinului, dar în acest caz nu există lume, există doar "una sau toate", în care există nici o distincție și despre care, prin urmare, nici o judecată nu este posibilă; sau Absolutul - Dumnezeu se dizolvă într-o multiplicitate haotică de împliniri, despre care nici nu pot exista afirmații, pentru că orice judecată presupune un principiu unificator, pe care nici lumea, luată în sine, nu-l cunoaște Ambele posibilități au fost realizate filozofic și gândite temeinic de către geniul grec, care, în grandioasa unilateralitate a lui Heraclit și Parmenide, le-a adus la logica lor sfârşitul şi astfel biruit pentru totdeauna Unind ambele lumi în speculația sa și arătând că ele nici nu pot exista și nici nu pot fi concepute fără cealaltă, Platon a stabilit odată pentru totdeauna conținutul principalei probleme filosofice, iar întreaga istorie ulterioară a gândirii nu este altceva decât o serie nesfârșită de încercări pentru a răspunde la această întrebare întrebare eternă Patosul deciziei sale pozitive constă în convingerea că în raport cu cele două lumi tertium datar, că există ceva în comun, care leagă absolutul cu relativul, mai mare cu cel inferior; că abisul care îi desparte nu este un abis de netrecut; că, potrivit poetului, "Lumea pământului pentru cer nu este un străin" Dar ce le leagă? Ce este "acest mijloc, al treilea, părtaș al cerului și al pământului? La Platon, a fost numit cuvântul nedefinit μεταξύ Aristotel l-a văzut în principiul naturii entelehiale a lumii; Kant - în acele concepte ultime, spre care mintea umană se străduiește mereu, fără a ajunge niciodată la x Răspunsurile la această întrebare sunt nenumărate Iar soluția ei poate avea loc în toate domeniile gândirii filozofice; epistemologie și ontologie, filosofia religiei și etica, estetica și filosofia culturii - este în egală măsură preocupat de această problemă, căci ea constituie însăși esența gândirii, încolăcită în temelia ființei Și deși răspunsurile la această întrebare variază de la o convergență completă a celor două lumi, la limita identificării lor, până la o ruptură radicală între ele, problema rămâne aceeași Acest lucru trebuie ținut constant în minte pentru a înțelege sofiologul nu ca o construcție individuală sau un sistem izolat, ci ca o doctrină care stă în contextul tuturor acelor motive filozofice și teologice cu care este într-adevăr conectat Punctul de plecare al sofologiei este, așadar, o problemă filozofică generală, în raport cu care doctrina Sophiei marchează un anumit tip de soluție Aceasta din urmă este determinată în mare măsură de faptul că începutul care leagă ambele

lumi primește numele de Sophia, care - deși poate fi înțeleasă altfel - poartă ea însăși o serie de definiții pozitive În raport cu problema însăși, ea marchează o credință în posibilitatea rezolvării ei pozitive, pentru că afirmă realitatea acestei legături care leagă cerul cu pământul; Până acum, acesta din urmă a fost doar un postulat al gândirii, o întrebare care apare inevitabil în conștiință, dar care nu găsește în ea un răspuns Asimilarea numelui "Sophia" lui îi afirmă ființa, căci numele presupune în mod necesar purtătorul său Încă de la început, aceasta conferă sofiologiei caracterul acelui optimism ontologic care însoțește invariabil toată dezvoltarea sa ulterioară În raport cu conținutul său, numele de Înțelepciune ne orientează gândirea în două direcții: pe de o parte, Biblioteca "Runivers" nn, indică faptul că realitatea unității lumii poate și ar trebui să fie înțeleasă pe căile rațiunii, că filosofia este θοθια autentică - dragoste pentru Sophia; pe de altă parte, denumirea de Înțelepciune leagă contemplația filozofică de credința religioasă, întrucât Sofia este concepută nu ca atare, nu în ea însăși, ci ca Înțelepciunea lui Dumnezeu, aparținând lui Dumnezeu și având temelia în El "Întreaga lume este, parcă, o reproducere artistică a ideilor eterne, care împreună formează un organism ideal, Divina Sofia, acea Înțelepciune care a fost înaintea lui Dumnezeu la crearea lumii și a cărei bucurie este "cu fiii oamenilor" " Această înțelepciune vorbește de la sine (Cartea Proverbelor lui Solomon, capitolul SH, -): "Domnul m-a avut drept începutul căii Sale, înainte ca făpturile Sale să se pogoare Am fost uns din timpuri imemoriale, de la început, înainte de existența pământului M-am născut când abisurile încă nu existau, când nu existau izvoare abundente cu apă M-am născut înainte ca munții să se ridice, înaintea dealurilor Când El nu crease încă nici pământul, nici câmpurile, nici particulele inițiale de praf ale universului Când El pregătea raiul, eu eram acolo Când a tras un cerc peste faţa abisului Când a afirmat deasupra norilor, când a întărit izvoarele prăpastiei Când a dat mării un chart, pentru ca apele să nu-i depășească limitele, când a pus temeliile pământului Atunci am fost artist înainte de Pim și am fost o bucurie în fiecare zi, bucurându-mă în prezența lui în orice moment Bucurându-mă în cercul Său pământesc, și bucuria mea a fost cu fiii oamenilor" ("F X ", p) Această identificare a principiului lumii cu Înțelepciunea Vechiului Testament nu numai că leagă împreună gândirea filozofică de credința religioasă, dar deschide și ușa către speculații ulterioare, în care Sofia se dezvăluie ca un principiu universal universal, realizat în toate adevărurile religioase "Primind esența ei de la Tatăl, ea este o creatură și fiică a lui Dumnezeu; ca cunoscând Logosul Divin și fiind cunoscută de El, ea este Mireasa Fiului (Cântarea Cântărilor) și Soția Mielului (Noul Testament, Apocalipsa); ca primind revărsarea Darurilor Duhului Sfânt, ea este Biserică și, în același timp, devine Maica Fiului, întrupată prin afluxul Duhului Sfânt de la Maria, Inima Bisericii, și este Biblioteca "Runivers" sufletul ideal al unei creaturi, Frumusețea Și toate acestea împreună: Frumusețe "Sfânta Treime din lume este Dumnezeiasca Sofia" ("SN", p) Numele Sophiei leagă astfel întrebările rațiunii cu credința în revelație: adevărul credinței devine un răspuns direct la întrebările gândirii; filosofia este pătrunsă în întregime de religie, iar credința este saturată de probleme Iar această unitate sistematică a credinței și rațiunii stabilește și unitatea istorică a eforturilor și realizărilor umane, pentru că împreună cu ea "cu forță nouă, persuasivitate și evidență de sine, sensul cuvintelor Sf Justifică filozoful că Socrate și Platon au fost creștini înainte de Hristos,

pentru că Platon a fost profetul Sofiei în păgânism ("În Hagia Sophia", p) Numele Sofiei este astfel un simbol al soluționării creștine a unei probleme filosofice, indiferent de forma specifică iau anumite doctrine sofiologice Acesta din urmă poate fi destul de variat; ele se pot schimba și evolua, deoarece imobilitatea perfecțiunii nu este caracteristică gândirii umane și se străduiește întotdeauna pentru noi înțelegeri, care în forme noi și în grade diferite reflectă adevărul dincolo de gândire Dar această diferență de doctrine nu încalcă unitatea de direcție și nu distruge integritatea acelei atitudini sofiologice, care, ca o rază albă într-un cristal, este refractată și zdrobită în diverse construcții, care în totalitatea lor constituie istoria sofiologică gând Iar în opera pr Sergius, trebuie de asemenea să facem distincție între caracterul de bază al viziunii sale asupra lumii, același de-a lungul vieții, și acele forme specifice în care a fost întruchipat în diferite perioade El însuși despre Sergius a spus odată că în sistemul său există părți sculptate din piatră, iar altele din hârtie machéă Dar, desigur, între aceste puncte extreme există multe etape de tranziție corespunzătoare stabilității sau, dimpotrivă, fragilității uneia sau alteia dintre prevederile sale Cu toate acestea, fundamentul lor neschimbător și de nezdruncinat este întotdeauna atitudinea sa sofiologică, care nu se limitează la aria gândirii teoretice, ci cuprinde întreaga viață și intră în profunzimea neexploratată a personalității, a autodeterminarii și a destinului ei Perspectiva sofiologică poate fi definită ca o viziune a lui Dumnezeu în lume, ca o perspectivă asupra creației Creatorului, ca o senzație neîncetată a acelei "mare bunătăți", care este însăși esența întregii lumi create Aceasta nu este doar o sete și o căutare a perfecțiunii, inerente în toate aspectele vieții spiritului uman, nu doar dorința de adevăr și frumos, ci de înaltă Biblioteca "Runivers" ci la idealuri de neatins, ci la o viziune reală, concretă și nepozitivă asupra acestei perfecțiuni, ca inerentă lumii, ca subiacentă vieții și ființei ei Acesta nu este un postulat al rațiunii și nu o normă a voinței, ci un fapt al vieții, adevărul incontestabil al experienței interioare, evidența de sine a contemplației directe În acest sens, viziunea sofiologică este un răspuns cert la întrebarea rațiunii despre sensul lumii - sau mai bine zis, nu răspunsul în sine, ci conținutul vital pe baza căruia poate fi dat acest răspuns În mod logic, starea de spirit sofiologică nu poate fi derivată din nicio premisă teoretică; acesta din urmă nu poate decât să-și postuleze necesitatea, să ridice o întrebare despre aceasta; dar ea însăși - ca realitate spirituală - este în mod necesar legată de o anumită viziune, de revelație, în care o persoană înțelege misterul inerent lumii și îi vede frumusețea Apoi, în lumina acestei frumuseți și armonii, întreaga lume se află în fața lui, iar viziunea principală devine pentru el prisma oricărei contemplări "Un secret pentru mine și un secret pentru lume "Sunt în locuința mea pământească "Vin de-a lungul eterului strălucitor" Călător, de acum înainte mă vei vedea "Cine mi-a văzut fața, "a văzut în veci" "Lumea Dolny este pentru totdeauna diferită înaintea lui" Cu aceste cuvinte, Vyacheslav Ivanov ("Stelele pilot", p) caracterizează această viziune a frumuseții universale, care transformă și luminează întreaga zonă a vieții care o vede Și nu despre asta vorbește Pușkin, mărturisind amintirea miracolului transformării unei persoane epuizate și însetate într-un clarvăzător și profet inspirat: "Glogii ochi profetici s-au deschis," Ca un vultur înspăimântat "Și am auzit înfiorarea cerului" Și zborul îngerilor în înălțime, "Și reptila mării trecere sub apă," Și vegetația viței de vie din vale " Sursa atitudinii

sofiologice este, așadar, un eveniment spiritual, după care G Biblioteca "Runivers" "Sufletul este ars de fericire "Și claritate și înțelepciune, Doamne "Vorbește cu stelele, "Vocea lui Dumnezeu aude în anxietate militară "Și Dumnezeu îi cheamă drumurile" P Gumilyov ("Kolchan", p) Care a fost acest eveniment din viața pr Sergiu? Unde și cum s-au deschis ochii lui spre sofianitatea lumii? Care a fost sursa sofologiei sale? Răspunsurile la aceste întrebări le găsim în propriile sale cuvinte, care sunt de natură autobiografică: "Pe măsură ce lumina copilăriei se stingea din ce în ce mai mult în suflet, în ea domnea un fel de amurg gri Și apoi deodată a venit ceva În sufletul meu au răsunat strigăte misterioase, iar ea s-a repezit să le întâmpine Se întuneca Am condus de-a lungul stepei de sud, acoperiți de parfumul ierburilor cu miere și fânului, aurit cu purpuria unui apus binecuvântat În depărtare, munții caucazieni deja apropiați s-au albastru Și, fixând ochii lacomi asupra munților care se deschideau, bând în lumină și în aer, am ascultat revelația naturii Apusul a ars S-a întunecat Și asta a ieșit în sufletul meu odată cu ultima lui cale și așa m-am născut Botul mi-a bătut încet în inima și a auzit această bătaie, dar nu s-a deschis Dar curând a vorbit din nou, dar deja tare, victorios, cu autoritate Și iar tu, despre munții Caucazului! Am văzut gheața ta scânteind de la mare la mare, zăpezile tale înroșindu-se sub zori, vârfurile tale străpunseu cerul și sufletul meu s-a topit de încântare Iar ceea ce a fulgerat doar o clipă, pentru a se stinge imediat, în acea seară de stepă, acum suna și cânta, împletindu-se într-un coral solemn minunat Înaintea mea a ars prima zi a universului Totul era clar, totul s-a împăcat, plin de bucurie răsunătoare Inima era gata să izbucnească de fericire Și acest moment de întâlnire, această apocalipsă a ei, sărbătoarea nunții, prima întâlnire cu Sophia nu i-a murit în suflet Nu știam și nu înțelegeam atunci ce mi-a promis această întâlnire Dar când o peliculă subțire a început să tragă pe cei experimentați despre ce mi-au povestit în strălucirea solemnă a munților, am recunoscut cuvintele în privirea timidă și liniștită a fetei, pe alte țărmuri, sub alți munți Aceeași lumină strălucea în ochii încrezători, înspăimântați și blânzi pe jumătate de copil, plini de sfințenia suferinței Revelația iubirii mi-a vorbit despre o altă lume pe care o pierdusem A venit un nou val de intoxicare cu lumea Și deodată o minunată întâlnire neașteptată: Maica Domnului Sixtină din Dresda Tu însuți mi-ai atins inima și a tremurat de chemarea Ta Mea Biblioteca "Runivers" cunoștințele mele de artă erau cu totul neglijabile și este puțin probabil să fi știut foarte bine ce mă aștepta în galerie Și acolo s-au uitat în sufletul Reginei Cerului, venind în nori cu Pruncul Veșnic Exista o putere incomensurabilă a purității și a feminității sagace în ele - cunoașterea suferinței și pregătirea pentru suferința liberă și același sacrificiu profetic a fost văzut în ochii neînțelepți de copil ai Pruncului Nu mi-am amintit de mine, capul meu era învârtite, vesele și împreună lacrimi amare, iar odată cu ele gheața s-a topit în inimă și s-a rezolvat un fel de nod vital Nu a fost o emoție estetică, nu, a fost o întâlnire, o nouă cunoaștere, un miracol" ("S I ", pp , ,) Natura, dragostea, arta - asta este ceea ce pr Serghie a dezvăluit principiul fundamental divin al lumii, frumusețea ei universală și bunătatea primordială Această experiență mistică i-a determinat întreaga sa viziune asupra lumii, pentru că i-a dezvăluit sofistica în întreaga lume, atât naturală, cât și umană Și de aici nenumărate fire s-au întins în mintea lui până la înțelegerea sofiană a tuturor domeniilor imaginabilului și s-a confruntat cu sarcina de a întruchipa această înțelegere în formele

speculației filozofice și ale științei; de aici și temele naturii sofice a naturii, natura sofică a iubirii, natura sofică a creativității umane - știință, artă, societate până la tehnologie și economie Revelația sophiei a fost pentru pr Serghie este în același timp o revelație religioasă El a venit la Dumnezeu prin contemplarea frumuseții divine a creației Lumea a devenit templu pentru el și în acest templu l-a găsit pe Dumnezeu Pentru aceasta a fost necesar un salt, un punct de cotitură, o catastrofă spirituală, căci reflectarea divinității în creație nu este încă Dumnezeu Însuși, iar contemplarea sigiliului Creatorului nu este o legătură personală cu El Convertirea în sine a fost experimentată de pr Serghie, ca acțiune directă a puterii lui Dumnezeu, ca chemare personală a "Tatălui, care s-a grăbit să-l întâlnească pe fiul risipitor care se apropia": "o mână puternică m-a răpit", spune pr Sergius despre acest moment al vieții sale: "Am mers în chinuri, nevăzând nimic în jurul meu și mi-am venit în fire în chilia bătrânului M-a condus acolo: am mers într-o cu totul altă direcție, din cauza distragerii mele constante, dar în realitate - știam sigur atunci - mi s-a întâmplat o minune L-am lăsat pe bătrân iertat și împăcat, în cutremur și lacrimi, simțindu-mă purtat ca pe aripi în interiorul gardului bisericii" ("C IL", p) O trăsătură distinctivă a tuturor acestor experiențe mistice ale pr Sergius este simplitatea lor extremă, absența în ei a ceea ce s-ar putea numi un element al supranaturalului O Sergius nu caută să depășească limitele vieții naturale, nu S Biblioteca "Runivers" caută revelația dincolo de granițele naturii, dar o găsește în natură însăși, în omul însuși - pătrunzând în adâncurile lor cele mai lăuntrice și găsind în ele principiul fundamental fundamental al creației În această experiență spirituală a sa, cuvintele apostolului Pavel se împlinesc cu acuratețe literală, conform căreia puterea și divinitatea lui Dumnezeu, mereu inerente lumii, dar invizibile în sine, devin vizibile și înțelese atunci când se consideră și aranjează creațiile Sale (Rom I,) Acest "misticism al profunzimii" rămâne atunci o trăsătură caracteristică întregii opere filozofice și teologice a pr Sergius El caută întotdeauna să înțeleagă lumea așa cum este dată de Creator, fără a recurge la arbitrariul atotputerniciei lui Dumnezeu, fără a permite acțiuni deux ex machina care încalcă și anulează ordinea stabilită de Dumnezeu Această atitudine nu este altceva decât o acceptare conștientă și responsabilă de către mintea crucii creaturii, smerenie profundă în fața soartei date de Dumnezeu creației Sale Ea implică o mare muncă intelectuală și spirituală, pentru că ispita este mare de a transforma credința asyïum ignorantiae într-o minte epuizată; dar ne conduce pe calea clară a cunoașterii sofianice, în lumina căreia Dumnezeu este conceput nu ca o forță supralumească și de neînțeles în arbitrariul său, ci ca un Tată iubitor, infinit aproape de creația Sa și manifestând Bunătatea și Înțelepciunea Sa în orice care a ieșit din mâinile Lui creatoare Această convingere se manifestă cu o forță deosebită Sergius în dezvoltarea problemelor cosmolopiei și escatologiei, pe care le vom lua în considerare în locul lor În filozofie și în teologie, atitudinea sinologică își găsește o dublă expresie; pe de o parte, este întruchipat în diferite învățături despre Divina Sofia - aceasta este zona doctrinei sofiologice în sensul propriu al cuvântului; pe de altă parte, determină conținutul tuturor domeniilor gândirii, fiind premisa lor logică și ontologică, servind, parcă, drept numitor comun al cosmologiei sofiologice, antropologiei sofiologice, epistemologiei sofiologice etc Putem spune așadar că în domeniul gândirii teoretice sofiologia joacă un rol și substantiv, și

adjectiv, și subiect și predicat: se poate vorbi despre el ca atare - în întruchiparea sa într-una sau alta doctrină sofiologică specifică; și se poate vorbi despre ea ca despre caracterul uneia sau altei discipline, dezvoltându-și conținutul special în lumina sofiologiei În acest din urmă caz, motivul sofiologic leagă aceste discipline între ele și stă la baza unității lor sistematice, principiul unei viziuni filozofice holistice asupra lumii La baza acestei diversități stă o singură atitudine care nu se schimbă în felul său esența sa, iar acest lucru este extrem de important de reținut pentru a nu se înșela și pentru a nu lua diferențele și chiar contradicțiile care caracterizează diferite momente în dezvoltarea doctrinei sofiologice pentru distrugerea însăși ideea de sofiologie El însuși despre Serghie își caracterizează sofiologia "nu ca o doctrină sau un adevăr nou ci ca un teologic și filozofic [a atomului, și ca o reînnoire a inimii și o schimbare a întregii viziuni asupra lumii, care nu poate fi realizată decât prin intermediul sophianic percepția lumii ca Înțelepciunea lui Dumnezeu" ("Zur Frage" pag) Ultimele cuvinte ne oferă o scurtă descriere a atitudinii sofiologice, luată independent de încarnările sale doctrinare "Există o scară între cer și pământ prin care îngerii urcă și coboară? Și ce este lumea?" se întreabă pr Sergius "O femeie îmbrăcată cu soare" (Apoc XII) și mânată doar de un balaur în pustie, sau este el însuși această pustie, o "casă goală" lăsată de Domnul? Iar el răspunde: "Lumea este Înțelepciunea revelată a lui Dumnezeu; în ea cerul s-a închinat până la pământ Lumea există nu numai în ea însăși, ci și în Dumnezeu, iar Dumnezeu nu locuiește numai în Cer, ci și pe pământ - în lume și în om Iată răspunsul cuprins în dogma principală a creștinismului - despre Dumnezeu-bărbăție, chemându-ne atât la asceză, cât și la creativitate, la mântuirea din lume și la mântuirea lumii" (ibid) În lumina acestei viziuni atotcuprinzătoare, vesele și inspirate asupra lumii, trebuie înțelese toate prevederile filozofiei, toată înțelepciunea teologiei - într-un cuvânt, toate adevărurile accesibile minții și exprimabile prin cuvântul uman Dar pentru a înțelege mai clar sensul și forța acestei atitudini sofiologice, fără a trece în același timp la o analiză a încarnărilor ei doctrinare, este util să o comparăm cu acele mentalități care, spre deosebire de ea, pot fi numite a-sophian Acestea sunt întruchipate în două "viziuni opuse ale înțelegerii creștine: în monismul panteist sau ateist, pe de o parte; iar în înțelegerea dualistă a creației, pe de altă parte Potrivit învățăturii moniste, lumea este autosuficientă și de înțeles din ea însăși, conținând rădăcinile ascunse ale ființei sale Substanța lumii este singura și ultima sa temelie Indiferent cum o înțelegem: fie materialist, ca substanță mondială - materie sau energie, fie spiritualist, ca monada spirituală sau sistem de monade, această autoînchidere și autosuficiență a lumii rămâne comună tuturor tipurilor de monism, iar în acest sens - absolutitatea sa Pe această bază sunt posibile imagini diferite - de la percepția mistico-poetică până la înțelegerea prozaico-empirică, mecanică și materialistă a acesteia Este chiar posibil să se dezvolte misticismul, care este capabil să adopte nu numai o formă poetică, ci și o formă subiectiv-religioasă Cu toate acestea, în esență, viziunea monistă asupra lumii este ateă, deoarece nu recunoaște pe Dumnezeu transcendent supra-lumesc, se închide de El în ființă autosuficientă și, prin aceasta, pierde adevărata idee despre lume Dar, datorită faptului că în ființa imanentă este posibil să se facă distincția între diferite straturi sau adâncimi, panteismul poate să nu se recunoască în lipsa lui de Dumnezeu drept ateism Istoria cunoaște sistemele

religioase și filozofice care au fost venerate atât de adepții lor, cât și de adepții lor adepți, pentru cei profund religioși: astfel sunt stoicismul și mai ales neoplatonismul în filosofia antică; astfel sunt brahmanismul și budismul; astfel sunt cele mai recente teosofie și antroposofie Trăsătura lor comună și distinctivă este că sunt la fel de străini de ideea creării lumii de către Dumnezeu - transcendentală sau transcendentală Relația de bază dintre Creator și creație, cu toate problemele complexe implicate aici, este absentă în panteism Lumea este de la sine înțeles pentru el și nu are nevoie de explicații pentru el însuși" ("NA", p) Ultimul cuvânt al acestui cosmism este - paradoxal - acosmism Lumea, înțeleasă ca un absolut, încetează să mai fie o lume Iar structura ei, neavând fundament supra-pașnic, transcendent, încetează să mai fie ordine, dispensație, cosmos și se transformă într-o realitate goală, în singurul și irevocabil fapt, într-o inevitabilitate fără speranță și fără speranță "Polul opus al cosmismului sau al divinității lumii în înțelegerea lumii este dualismul El se caracterizează prin recunoașterea creației lumii Cu toate acestea, lumea a fost creată pentru el nu de un singur Creator, ci de doi: "natura a fost creată împreună de belbog și sumbru black-nog" Această a doua zeitate este concepută fie în diferite imagini mitologice ale materiei primordiale - Tiamat, indiferent care ar fi aceste imagini mitologice specifice în diferite religii; sau într-o dualitate dualistă, cu recunoașterea a doi nu numai diferiți, dar într-un anumit sens opuse, luptându-se între ei și reîncărcându-se reciproc zei: Ormuzd și Ahriman în religiile iraniene, învățăturile gnostice sub diferite forme Este ușor să înțelegeți absurditatea religioasă a unui astfel de dualism, care reprezintă, de asemenea, doar o formă deghizată de ateism: doi zei nu sunt zei, pentru că se anulează reciproc Ideea lui Dumnezeu este inerentă absolutității Sale și, prin urmare, unicității Dacă, alături de primul Dumnezeu, trebuie să existe și un al doilea, atunci înseamnă că primul nu mai este Dumnezeu Orice sistem de dualism se descompune, așadar, dintr-o contradicție internă există prostii ontologice, pe care pur și simplu le putem ignora " ("N A ", paginile și) Biblioteca "Runivers" Totuși, își dobândește sensul atunci când, într-un VVD ascuns, pătrunde în viziunea creștină asupra lumii sub forma "maniheismului care nega lumea, care stabilește un abis de netrecut între Dumnezeu și lume și care desființează bărbăția-Dumnezeu", "când un sentimentul religios tensionat pune în fața unei persoane o alternativă: Dumnezeu sau domnul, iar atunci când datorită acestui lucru, o persoană se îndepărtează de lume, disprețuiește valorile și faptele ei și părăsește lumea, la distanță de Dumnezeu, către propriul destin " ("ZurFrage", p), "când, împreună cu eternitatea Împărăției lui Dumnezeu, se afirmă aceeași veșnicie a iadului , în fața căreia fie atotputernicia, fie înțelepciunea lui Dumnezeu eșuează și un alt principiu al ființa își ridică capul, pe care nici Dumnezeu nu-l poate slăbi" ("NA", p) În toate aceste cazuri, se pierde ierarhia corectă dintre Creator și creație, iar lumea este smulsă de Dumnezeu, drept urmare i se atribuie o ființă independentă - opusă lui Dumnezeu - (cel puțin sub forma existența "nimicului" creat original sau a "iadului" etern invincibil); iar aceasta conduce inevitabil gândirea la un dualism ascuns, care, în această formă deghizată și ascunsă, se dovedește a fi inerent în foarte multe sisteme teologice și filozofice Această analiză scurtă, dar profundă și generalizantă, în care toate construcțiile a-sofiene sunt în cele din urmă reduse la forme opuse de monism și dualism, ne permite să facem un pas mai departe în înțelegerea atitudinii sofiologice Deocamdată putem

evidenția clar ce este opus, ce este a-sofic și anti-sofic Atitudinea sofiologică este absolut opusă monismului, deoarece presupune o distincție între Dumnezeu și lume, în timp ce monismul nu cunoaște această distincție Se opune în continuare dualismului, căci Dumnezeu și lumea sunt concepute în el în legătură și unitate reciprocă, în timp ce dualismul presupune un abis de netrecut între ele Dar monismul și dualismul, aparent, epuizează posibilitățile logice ale gândirii ontologice, căci aceste concepte se află într-o relație directă contradictorie între ele și fără a încălca legile identității și contradicției dintre npmp tertii'in non datur Dar aici adevărata natură a se dezvăluie sofiologia, întotdeauna bazată pe axioma tertium datiir chiar dacă acest tertium nu se încadrează în limitele regularității logice și rupe țesătura gândirii discursive Căci, întrucât sophiopia concepe lumea și Dumnezeu în același timp în distincție și conjugare, întrucât le opune și le unește simultan, ea trebuie caracterizată ca mono-dualism, ca teo-cosmism, ca Dumnezeu-bărbăție Pentru formal-logic Biblioteca "Runivers" în gândire, combinația dintre contrariul și distincția identicului pare a fi o autocontradicție; dar în realitate este o antinomie, care semnifică o asemenea unitate vitală care nu este cuprinsă și nu este îmbrățișată de legile gândirii discursive Cu toate acestea, "antinomia nu exprimă în niciun caz disperarea gândirii; dimpotrivă, ea vorbește mai degrabă despre maturitatea ei; apare atunci când, după ce a parcurs în sine un drum vast și într-o anumită măsură complet , filosofia revine la religie, care îi determină problema și deznodământul Secretul religios este păzit de sabia în flăcări a heruvimului, al cărui nume în limbaj filosofic este o antinomie" ("T R ", p) Din punctul de vedere al rațiunii, antinomia este un postulat al gândirii, spre care este condusă inevitabil de dialectica conceptelor Și ar fi rămas un postulat, ar fi continuat să rămână o întrebare fără răspuns, o cerere fără rezoluție, dacă viața însăși nu i-ar fi răspuns cu o revelație directă a unității, dată în experiența naturii ca Înțelepciunea lumii - ca imagine creată a Divinului Dar dacă gândirea discursivă, legată de legile ei de fier, vede criptograme logice în aceste experiențe, atunci poise, sora înaripată a filozofiei, vorbește despre ele ca pe ceva destul de natural și de înțeles "Sunt un țar, sunt un sclav, sunt un vierme, sunt Dumnezeu", spune Derzhavin despre un om, deloc jenat de faptul că un țar nu poate fi sclav, că natura unui vierme este incompatibilă cu predicatele Divinului Tyutchev trece legea identității, spunând: "Sunt în toate și totul este în mine" Există nenumărate astfel de exemple Toți mărturisesc că în viziunea sa sofiană asupra lumii, pr Sergius este departe de a fi singur că cele mai mari genii ale artei și ale poeziei îl împart cu el Părintele Serghie însuși arată acest lucru, vorbind despre artiști și poeți ca "văzând frumusețea nepământească și arătând-o acestei lumi" ("SN", p) Și în istoria gândirii, conceptul sofiologic își are tradiția puternică, pe care pr Serghie expune într-o analiză critică a construcțiilor sofiologice ale platonismului, aristotelismului, patristicii - orientale și occidentale (în capitolul I din "Mireasa Mielului"); aceasta include și schița "Învățătura înțelepciunii lui Dumnezeu de Sf Atanasie cel Mare": ("Rugul aprins", excursus Sh) Dar cea mai semnificativă manifestare a mentalității sofiene este cu siguranță arta bisericească creștină, care are ca coroană biserica Sf Sophia este "un templu necondiționat, un templu ecumenic Cea mai clară dovadă, apariția Sophiei, sofianitatea lumii și natura cosmică a Sofiei Nu este cerul și pământul, ci bolta cerului deasupra pământului Aici nu este nici Dumnezeu, nici omul, ci Divinitatea însăși, din Biblioteca

"Runivers" acoperire divină asupra lumii Și nu întâmplător aici, în St Sophia, pentru Sophia și din Sophia, simfonia sofică divină a cultului ortodox a luat contur și a sunat în toată plinătatea și frumusețea ei, despre care strămoșii noștri au mărturisit ca fiind "raiul pe pământ" (În Hagia Sophia, p ; cf și Le ciel sur ia terre, p) Cum se refractă viziunea cerească în prisma gândirii raționale? Ce forme ia atitudinea sofiologică când devine o viziune asupra lumii? Ce este "această" încercare de a vorbi într-un limbaj non-divin despre lucruri divine? ("S I ", p) Punându-ne această întrebare, trecem la problema doctrinei sociologice, care în opera pr Sergius are două variante distincte și semnificativ diferite Prima dintre ele (expusă în "Filosofia economiei", în "Lumina niciodată-serii" și în lucrările alăturate lor) poate fi caracterizată ca sofiologie monistă, deoarece avem în ea doctrina unei singure create -Sophia necreată, ceresc-pământească; dar, începând cu "Mielul lui Dumnezeu", acest concept se desparte, parcă, și pr Serghie vorbește despre Sofia Divină, opunând-o Sophiei create, ca un mod diferit de a fi, care are propria sa natură și propriul destin Astfel, cea de-a doua variantă poate fi numită sofiologie dualistă, iar cotidianul dintre ele este "Capitolele despre Treime", aruncând o lumină nouă asupra conceptului de natură divină (ousia) și stabilind astfel o legătură mai strânsă între sofiologie și doctrina Sfanta Treime Această ultimă împrejurare determină locul ambelor variante în contextul general al problemelor filozofice și teologice Sophia unificată este în primul rând un concept cosmologic Este cheia înțelegerii bazei divine a Miq>a, explică problema cosmodicii, "la fel de centrală, atât pentru platonism, cât și pentru teologia creștină" ("SN", p) Dar ea rămâne în afara problemelor triadologiei, întrucât "Sophia este în afara lumii Divine, nu intră în plinătatea ei auto-închisă, absolută" ("S N ", p), întrucât "linia dintre ea și Dumnezeu trebuie să fie stabilit la fel de necondiționat ca între Dumnezeu și făptură" ("C EL", p) Cu toate acestea, cercetările ulterioare asupra Serghie, devotat naturii Sfintei Treimi, a arătat că aici avem de-a face cu aceeași problemă a revelației și că Înțelepciunea lui Dumnezeu, înțeleasă ca auto-revelație a Divinului, nu poate fi limitată la tărâmul lumii Este, de asemenea, în Dumnezeu, și este natura Lui, succesul impersonal, Divinitatea lui Dumnezeu, ontologic inseparabilă, dar logic inevitabil opusă Ipostasurilor divine Aceasta este introducerea conceptului de Co Biblioteca "Runivers" fii în măruntaiele Pr Trinitatea implică inevitabil separarea ei (căci altfel lumea ar fi parte din Dumnezeu) Iar Sofia creată este separată de Sophia Divină, ca un fel diferit de a fi, ca bază ideală a lumii, una cu Sofia Divină în esență, dar diferită în modul de existență Natura antijaomică a celei Sophie se transformă astfel în problema corelării celor două Sophie, iar ceea ce în sofiologia monistă era formula incomprehensibilitatii logice capătă caracterul unei probleme filosofice rezolvabile Corespunzând acestei diferențe este o altă schimbare mai radicală a doctrinei sofiologice, referitoare la însăși natura Înțelepciunii În prima versiune, Divina Sophia "posedă o personalitate și un chip, este un subiect, o persoană sau, să spunem în termenul teologic, o ipostază" ("S N ", p) Poe, începând cu un studiu despre "Ipostas și ipostas" ( ), pr Sergius refuză o asemenea înțelegere a Sophiei și în viitor nu se satură să repete că Sophia, atât Divină, cât și creată, nu este o ipostază, nu are un principiu personal, deși se află în permanentă legătură ontologică cu el Motivul acestei schimbări în doctrina sofiologică a fost împrejurarea că înainte de "Capitolele despre Treime" pr Sergius nu a conceput posibilitatea unei iubiri

dezinteresate Iar Sofia - obiectul iubirii lui Dumnezeu - iubindu-l pe Dumnezeu însuși cu o iubire reciprocă - "dragostea Iubirii și iubirea Iubirii" - trebuia inevitabil gândită ca o persoană care realizează această iubire Dar mai târziu, când pentru pr Sergius, posibilitatea iubirii non-ipostatice a devenit clară - și în ciuda faptului că atât în legătură cu obiectul iubirii, cât și cu subiectul său (mai multe despre acest lucru vor fi discutate mai jos), atunci nu era nevoie să ne gândim la Sophia ca la o persoană , și ea a căpătat caracterul unei esențe inteligibile, începutul ontologic al vieții atât pe Dumnezeu, cât și al lumii După ce a conturat astfel evoluția doctrinei sofiologice a pr Sergius: de la înțelegerea sa monistă la una dualistă; de la cosmologic la teologic, și de la ipostatic la non-ipostatic, putem trece la expunerea însuși conținutului său În ea ne vom întâlni cu definiția Sf Sophia, ca Înțelepciune, ca Iubire, Feminitate, Frumusețe și ca Început sau suflet al lumii Divina Sofia este definită, prima datorie, ca Înțelepciunea lui Dumnezeu, ca un set de gânduri sau idei divine Potrivit "ideea lui Dumnezeu nu poate fi gândită ca o reprezentare ideală, lipsită de concretețe vitală și de puterea de a fi Ceea ce Dumnezeu este esențial și, prin urmare, pre-etern, atemporal îl reprezintă (suntem bine conștienți de toată inexactitatea acestor expresii, dar Biblioteca "Runivers" le folosim, în lipsa unor cuvinte potrivite pentru aceasta în limbajul uman), trebuie să ne fi gândit "în sensul cel mai real, ca ens realissimum, și tocmai această realitate foarte reală este ideea lui Dumnezeu, Divinul Sophia, posedă" ("S I ", p) Înțelepciunea sau Înțelepciunea lui Dumnezeu nu poate fi gândită nici ca una dintre proprietățile minții divine, nici ca activitate subiectivă, nici ca conținut ideal (adică neexistând cu adevărat) "Dumnezeu gândește în lucruri", și tot ceea ce gândește Dumnezeu primește ființă absolută din asta Prin urmare, Înțelepciunea lui Dumnezeu, ca conținut al gândirii Divine, are propria ei existență obiectivă, transcendentă lumii În acest sens, Sophia este "lumea muntoasă a ideilor eterne inteligibile" ("S P ", p), Totul ideal, tot-organismul esențelor ideale eterne "Fiecare idee, element sau atom al ființei, contemplat de gândul lui Dumnezeu, este conținut în ea Și această multiplicitate a plinătății este caracterizată de legătura dintre multe-unitate, întreg-unitate Această unitate nu desființează, absoarbe sau slăbește multiplicitatea, așa cum diversitatea nu desființează unitatea Sophia este castitate sau omnisciență, toate în toate și în mod egal în multitudine Această legătură pentru înțelegerea noastră creată se dezvăluie, în primul rând, ca o conexiune logică ideală, un cosmos logic de idei, care se reflectă și se dezvăluie reciproc dialectic, ca o conexiune din viața reală a unei singure vieți, manifestându-se și deschizându-se în toate punctele și forme de ființă "(" I A ", p) Această doctrină a Sophiei ca organism al ideilor divine - prototipurile lumii - poate fi considerată baza general acceptată a metafizicii creștine, pe care ea a adoptat-o din filosofia grecilor antici Așadar, vorbind despre acest aspect al Sophiei, pr Sergius intră direct în contact cu o serie de sisteme filozofice, în raport cu care își definește învățătura, dezvăluind elementele lor sofiologice, verificându-le cu analiză critică și completându-le cu propriile speculații Nu ne putem opri aici în detaliu asupra acestei lucrări comparative a lui; observăm doar că în filosofia antică conținutul Înțelepciunii (γ όσμ ος νοητά; Platon, νοησις τής νσήσεος lui Aristotel) era, parcă, fără proprietar Gândirea elenă nu cunoștea un Dumnezeu personal și, prin urmare, credea că Înțelepciunea nu aparține nimănui, ca existând în sine; de aici și incompletitudinea

filosofiei religioase a lui Platon și Aristotel, al cărei răspuns nu putea fi decât o revelație despre un Dumnezeu personal, ipostatic - Purtătorul absolut al Înțelepciunii divine Această idee a fost dezvoltată în Patrlists - în doctrina gândurilor sau ideilor lui Dumnezeu ca prototipuri (prototipuri, paradigme) ale lumii Dar aici Înțelepciunea, în cea mai mare parte, Biblioteca "Runivers" s-a contopit cu ipostaza Logosului, rezultând absorbția cosmologiei de către teologie (o consecință indirectă a acesteia a fost că problemele cosmologiei nu au primit suficientă dezvoltare în gândirea patristică) Iar în doctrina celui de-al doilea ipostas al Sfintei Treimi, această sofiologie logologică a introdus dificultăți de netrecut, căci trebuia să introducă în conținutul Logosului divin un element de creatură, fără de care existența lumii ar fi desființată cu totul (deci dublarea Logosului în sistemul Sfântului Atanasie cel Mare, care distinge două imagini ale Înțelepciunii - ca temelii și ca impresii) Un pas extrem de important în rezolvarea acestei dificultăți este învățătura Sf Grigore Palamas despre energiile Divinului, care, fiind de natură divină, au o existență aparte distinctă de Dumnezeu, adică sunt puterea existentă în mod obiectiv a lui Dumnezeu - Divina Sofia "Interpretarea și aplicarea sofiologică a palamismului încă își așteaptă viitorul Dar odată cu acceptarea palumismului, Biserica s-a îmbarcat definitiv pe calea recunoașterii dogmei sofiologice, deși pentru implementarea teologică a acestei recunoașteri mai rămâne un drum lung de înțelegere" ("IA", p) În gândirea occidentală, doctrina Înțelepciunii ca totalitate a ideilor divine a primit o importanță decisivă în sistemul Sf Toma d'Aquino, de la care a trecut ca normativ în teologia catolică modernă Cu toate acestea, la St Toma, deși cunoașterea lui Dumnezeu este eternă, ideile conținute în ea nu sunt atribuite eternității; aceasta separă sofiologia de teologie, căci o consideră din punctul de vedere, ca să spunem așa, al doctrinei pretrinitare sau extracriminale (mai mult aristotelică decât creștină) a lui Dumnezeu ca intelect" ("N A ", p) , elemente care în sistemul Sf Thomas este cu siguranță acolo În plus, în conținutul cunoașterii divine se disting două imagini "cu privire la ceea ce există în prezent, trecut și viitor, și în ceea ce privește numai posibilul, dar care nu a fost și nu va fi niciodată" ("NA", p)) Spre deosebire de aceasta, pr Sergius susține că "Sophia divină este auto-revelația exhaustivă a lui Dumnezeu, plinătatea Divinului și, prin urmare, conținutul absolut este de asemenea inerent în ea Nu poate exista niciun început pozitiv al ființei care să nu intre în această plinătate a vieții și a revelației sofiene Tot ceea ce poate fi conceput este în plinătatea lui Dumnezeu, în Divina Sofia - în toată puterea realității" ("P A ", p) În ceea ce privește separarea ideilor divine de însăși Divinitatea, atunci la această teză a Sf Toma (mulțumită căruia cosmologia capătă în el un loc independent, aproape independent de teologie, proces direct opus absorbției cosmologiei de către teologie în patristica răsăriteană), pr răspunde Sergius Biblioteca "Runivers" poziția potrivit căreia "sofiologia nu este doar doctrina ideilor ca prototipuri ale lucrurilor, ci, în primul rând, a auto-revelației Sfintei Treimi și abia mai departe, revelarea ei în creație" ("N A ", p) Dar aceasta este deja trecerea de la Softul Cosmic la Sophia Teologică Căci, "din punct de vedere al sofiologiei, învățătura Sf Toma exprimă aspectul Sophiei create Cu toate acestea, sensul ideilor este luat aici într-o limitare extremă, deoarece Sofia creată nu poate fi înțeleasă în afara conexiunii cu Sofia Divină, ca singura ei adresare către lume Fără această legătură, ideile atârnă ontologic în aer, plasate undeva între Dumnezeu și agar" ("Ya A ", p)

Aceste critici îndreptate împotriva sofologilor din St Thomas, îl depășesc în același timp pe pr Sergius, deoarece în prima sa versiune are un caracter exclusiv cosmologic Aceasta determină indirect trecerea de la doctrina unei singure Înțelepciuni la un sistem al revelației sale duble - în Dumnezeu și în lume Dacă, din punctul de vedere al contemplației divine, Sophia este Înțelepciunea Divină, atunci luată din partea acțiunii divine, ea este Iubire "Dumnezeu este Iubire" (I Jo IV,), ca o treime în care se realizează actul etern de reciprocitate și dăruire de sine în iubire Subiectul Unic Absolut manifestă această absolutitate în actul iubirii reciproce a celor Trei, depășind astfel limitările "Eului", intrând într-un alt "Eu" prin dăruire de sine și epuizare de sine în iubire sacrificială și, în el, recâștigând acest lucru dat "Eu", astfel încât cele trei Ipostasuri în unitatea Sa să fie împlinirea, revelarea unicului "Eu" absolut Viața trinitară a Sfintei Treimi este atotfericită sau absolută, nu permite amplificarea sau creșterea Cum este posibilă auto-revelația ei, care devine disponibilă pentru creatură? ("Ipostas și hayustasnost", p și) La această întrebare răspunde doctrina Sofia ca obiect al iubirii lui Dumnezeu "Zeitatea, necunoscând invidia sau lăcomia, în infinitatea și absolutitatea Sa necunoscând creșterea, vrea să cheme la iubirea Sa și inexistența, viața nedivină Divinul, conform condescendenței Sale Divine, în tăgăduirea de sine a iubirii, nu vrea pe Sine, nu Divinul și emană din Sine în creație Razele iubirii se revarsă din Plenitudinea Divină, în excesul ei, Divinul emană din Sine și luminează întunericul neantului non-divin, inexistenței Dar, punând alături de sine un yir extra-divin, Divinul, prin aceasta, stabilește o anumită linie între Sine și lume, și aceasta grant, care, prin însuși conceptul său, este între Dumnezeu și lume, Creator și Biblioteca "Runivers" creația în sine, nu este nici una, nici alta, ci ceva cu totul special și în același timp care le unește și le desparte pe amândouă Aceasta este Sfânta Sofia - iubirea Iubirii Însăși viața divină în Sfânta Treime este închisă în în sine, absolut Nu are nevoie de nicio completare externă și dezvăluire Este plin de sine, iar dacă poate deveni și mai plin, nu este pentru Divin, ci pentru non-Dumnezeu; spre sudoarea și bucuria deplină a vieții Divine, poate fi atrasă și viața non-divină sau extra-divină Totuși, pentru Divinitate aceasta nu este în niciun caz evoluția Sa necesară, ca și cum soarta creației gravitează asupra Lui, fără de care autodezvăluirea Lui nu poate avea loc, ci este un dar al iubirii libere și generoase - bunătate, har, binefacere " ("S I ", p) Dacă traducem aceste adevăruri într-un limbaj aproximativ antropomorf al conceptelor umane, atunci putem spune următoarele: viața Divinului este străină de egoism (este iubire), deoarece în trinitatea Divinului, Tatăl iubește veșnic pe Fiul, Fiul Tatălui, iar aceasta iubirea lor reciprocă se întâlnește și se realizează în Duhul Sfânt Prin urmare, numele "Trinitate" este sinonim cu iubirea A spune că Dumnezeu este iubire înseamnă a mărturisi trinitatea Sa Ca iubire realizată și desăvârșită, viața de trinitate interioară a lui Dumnezeu este absolută, autosuficientă și perfectă Dar pentru ca acesta să nu fie egoism în trei, Dumnezeu pornește din plinătatea Sa și plasează lângă Sine un nou obiect al iubirii Sale - o lume care nu este Divină prin natura sa, ci se împărtășește cu Divinul prin darul iubirii Această lume, care, în comparație cu plinătatea imanentă a iubirii intratrinice, este "luxul iubirii", "excesul iubirii", este Sophia Sophia este dragostea Iubirii A fost creat pentru ca bucuria și fericirea pe care iubirea le aduce cu ea să fie soarta nu numai a Dumnezeului tripartit, ci și a ei; de aceea "ea nu este doar iubită, ci

iubește și cu iubire reciprocă, iar în această iubire reciprocă ea primește totul, totul este" ("S N ", p) Apropo de această iubire, este necesar să scoatem din gândirea noastră tot acel antropomorfism cu care însoțim involuntar conceptul de iubire, dându-i un caracter romantic personal Dragostea metafizică este diferită de iubirea psihologică; este lipsită de pasiune, sinceritate, anxietate; este a fi pentru altul, viața nu pentru sine, sacrificiu de sine și dăruire de sine În raport cu iubirea umană, ea este esența ei, prototipul și idealul ei; căderea l-a distorsionat, dându-i caracterul de eros spiritual pământesc; dar esența ei rămâne totuși Erosul ceresc, chipul iubirii divine, datorită căruia nu se poate numi decât sufletul lumii - Biserica - nu în e- Bibliotecă "Runiverse" rămâi Fiul și soția Mielului În această iubire, Sf Sophia se dăruiește Iubirii Divine și primește darurile Ei, dezvăluirea secretelor Sale Dar acceptă doar, neavând nimic de dăruit, conține doar ceea ce a primit Prin dăruirea de sine a Iubirii Divine, ea concepe totul în ea însăși Într-un sens atomic, ea este feminină, receptivă, este "Eternul Feminin" În același timp, este o lume ideală, inteligibilă, Totul, adevărat ev κα'ι παν, totul-unu În Feminitate este secretul lumii Lumea în "începutul" ei feminin (άρχη, bereshit) s-a născut deja înainte de a fi creată și din această sământă a lui Dumnezeu, dezvăluind ceea ce a fost pus în ea, lumea a fost creată din nimic" ("S N ", p) ■ Datorită atomului, Sofia este adevăratul Început al lumii, "Începutul căilor lui Dumnezeu", Mama tuturor lucrurilor, baza ideală a ființei Și de aici devine clar de ce cea mai înaltă și ultimă întrupare a Sophiei în umanitate se manifestă în imaginea feminității sfinte - Mireasa și Mama, care au devenit Mireasă și Maica Domnului Doctrina lumii își primește astfel completarea în dogma Maicii Domnului, cosmologia devine mariologie Maica Domnului, ca întrupare a Sofiei, este limita creației, cea mai înaltă realizare a ei, în care încetează să mai trăiască pentru sine, dă totul lui Dumnezeu ("fii-mă după cuvântul tău", înțeles ca jertfă a tuturor viață) și în această dăruire de sine primește viață veșnică, fericită - "Sophia, ca unitate totală, conține totul în cea mai înaltă contopire și unitate" ("S N ", p) Dar din moment ce această atot-unitate este doar un obiect al gândirii și al imaginației, întrucât Ideea lui Dumnezeu este o realitate manifestată, atunci "Sophia se dezvăluie în lume ca Frumusețe, care este sophia tangibilă a lumii Și dacă religia este sine -mărturie și dovada de sine a lui Dumnezeu, atunci frumusețea este dovada de sine a Sofiei" ("S N ", p) "Cu chipul ei întors către Dumnezeu, Sophia este Chipul, Ideea, Numele Lui Întoarsă în nimic, este temelia veșnică a lumii, Afrodita Cerească, lumea cerească a ideilor eterne inteligibile" ("S II ", p) Dar "ideile nu numai că se cunosc pe sine, ci și simt" (p) Frumusețea este această percepție de sine a ideii, "sensibilitatea fără păcat și sfântă, perceptibilitatea ideii" (p) Frumusețea în sine este inaccesibilă "ochiului făpturii, întunecat de păcat Totuși, ceea ce nu putem vedea direct din cauza inaccesibilității noastre, înțelegem în lume, în acțiunea ei, așa cum vedem lumina și soarele invizibil și în această lumină distingem obiectele" (p) Și, în acest sens, "toate simțurile noastre au capacitatea lor de a percepe frumusețea; nu numai vederea, ci și auzul, mirosul și gustul și atingerea toate Biblioteca "Runivers" tărâmul frumosului este accesibil" (p) Căci "frumusețea unui obiect este ideea lui sofianică, care strălucește în el Și în măsura în care tot ceea ce există este implicat în lumea ideilor, totul este practic frumos, "foarte bun" și poate apărea în ideea sa sofiană, adică să se îmbrace cu frumusețe, să fie pătruns de razele sale În frumusețea

manifestă, dezvăluind baza existențială, sofiană a lumii, întreaga creație este salvată căci întreaga creație este ideologică în temeiul ei și în transformarea ei viitoare" (p) Această înțelegere a Sophiei ca Frumusețe leagă în mod direct învățăturile pr Sergius cu tradiția lui Platon-Dostoievski, deoarece metafizica lor se bazează pe doctrina "Frumuseții universale", care va "salva lumea" "Ca entelehie a lumii în chipul ei cosmic, Sophia este sufletul lumii, adică principiul care leagă și organizează multiplicitatea lumii - natura naturane în raport cu natura naturata Este acel suflet universal, instinctiv inconștient sau supraconștient al lumii, anima mundi, care se dezvăluie în oportunitatea uluitoare a structurii organismelor, funcțiilor inconștiente, instinctele principiului generic care își manifestă acțiunea ori de câte ori conexiunea dintre lumea este simțită, indiferent cum ar fi ea realizată" ("S P ", p) Datorită ei, lumea este prezentată omului nu ca un haos de realizări și fenomene disparate, ci ca un întreg organizat și unificat, a cărui înțelegere și descoperire sunt numite în mod egal știința, arta și, în general, toată creativitatea umană peste "Sophia muntoasă zboară peste lumea de dedesubt, strălucind prin ea ca rațiunea, ca frumusețea, ca economie și cultură Între lume, ca cosmos, și lumea empirică, între umanitate și Sophia, există o comunicare vie care poate fi asemănată cu hrănirea unei plante de la rădăcini Sophia, luând asupra sa acțiunea cosmică a Logosului, participă la influența Sa, transferă aceste forțe divine în lumea noastră, luminând-o, ridicând-o din haos în cosmos" ("F X ", p) În acest sens, "lumea este o Sofia care se devine, nimic însămânțat cu idei" ("S P ", p) Potrivit "pentru creatură, sofisticarea lumii are un alt grad și profunzime; în aspectul său cel mai înalt, este Biserica, Maica Domnului, Ierusalimul Ceresc, Cerul Nou și Pământul Nou; în acțiunea periferică exterioară, în cosmos, este legătura universală a lumii, în același timp ideală și reală, unitatea vie a idealității și a realității, a inteligibilității și a ființei" ("S II ", p)) Așa este în termeni generali doctrina sofiologică a pr Sergius - deoarece vorbește despre o singură Sofia cosmică, având predicate divine nu prin natură, ci prin Biblioteca "Runivers" comuniunea de iubire și ceea ce este în afara lui Dumnezeu, adică neinclus în Prov Treime; Toate aceste definiții ale Sophiei: ca Înțelepciunea, Iubirea, Feminitatea, Frumusețea și Sufletul Lumii, au fost păstrate în cea de-a doua versiune a sofologiei, care a fost îmbogățită cu conceptele de Slavă și Dumnezeu-bărbăție În schimb, caracterul ipostatic, care i-a fost atribuit Sophiei cosmice, nu numai că dispare complet în cea de-a doua versiune a doctrinei, ci, mai mult, este piatra de încercare pe care se află insuficiența primei versiuni și nevoia de a o completa cu sofiologie iar teologia sunt revelate Apropo de Sophia ca de ipostas, este necesar, în primul rând, să respingem acuzația ridicolă, dar răspândită, potrivit căreia pr Serghie introduce a patra ipostas în Sfânta Treime Această acuzație este construită pe o necunoaștere clară sau neînțelegere a textului Pentru aproximativ Serghie spune în mod repetat și insistent că "ipostasurile Sofiei diferă de Ipostasurile Sfintei Treimi că ea nu participă la viața divinului-interior, nu este Dumnezeu și, prin urmare, nu transformă trinitatea în patrulată , trinitatea în cele patru" ("S N ", p); că "însăși întrebarea unei a patra ipostaze în Sfânta Treime este absurdă și imposibilă: nu există o a patra ipostas, egală în cinste și consubstanțială cu Preasfânta Treime, și nu poate fi" ("Ipostas și ipostas", p) ; că el consideră "introducerea cuaternarului în Sfânta Treime ca o blasfemie și o erezie absurdă" ("Despre Sofia înțelepciunea lui Dumnezeu", p) Și dacă în

scrierile pr Serghie (precum și părintele Pavel Florensky), conține într-adevăr termenul ambiguu "al patrulea ipostas", atunci acest cuvânt "al patrulea" este înțeles exclusiv numeric (primul, al doilea, al treilea ipostas - Sfânta Treime; al patrulea, al cincilea etc , la infinit - lumea creată), ca "începutul unui nou ipostas ipostatic creat, căci este urmat de multe ipostaze (oameni și îngeri), care se află într-o relație sofiană cu Divinul" ("S N ", p)) Folosirea acestui termen se limitează la "Lumina non-seară", căci deja în articolul "Ipostas și ipostas" pr Serghie neagă natura ipostasului din spatele Sofiei, iar în "Apsha lui Dumnezeu" el afirmă categoric: "Sophia nu este o a patra ipostas, așa cum nu există deloc ipostas" (p) Se poate spune chiar mai multe: caracterul ipostasului i-ar fi putut fi atribuit Sofiei doar datorită faptului că a fost concepută în afara Sfintei Treimi; dar de îndată ce a fost introdusă în Ea (ca natură sau ousia), ea a început imediat să fie înțeleasă ca o esență impersonală, Totul Divin, Plenitudinea, auto-revelându-se în viața celor trei Ipostaze Biblioteca "Runivers" Cum a apărut această schimbare de doctrină? Ce l-a făcut pe pr Sergius să revizuiască prevederea cu privire la caracterul ipostatic al Sofiei? Și ce sens a căpătat în acest aspect nou, teologic al sofologiei? După cum am menționat deja mai sus, punctul de cotitură în această evoluție trebuie considerat cercetarea pr Serghie pe Treime În The Never-Evening Light, fundamentele dogmei trinitare sunt doar puțin conturate Capitolele teologice ale acestei cărți sunt în întregime dedicate subiectelor teologiei apofatice, urmate imediat de secțiunea a II-a, "Lumea" Dogma despre Sfânta Treime, desigur, este luată în considerare și acceptată ca fapt de credință religioasă, dar nu este supusă cercetării filozofice Drept urmare, în carte nu există nicio învățătură catafatică despre Dumnezeu, iar atitudinea Sophiei față de Dumnezeu rămâne vagă și neclară Această deficiență a doctrinei teologice în sine este compensată de studiile care urmează "Lumina non-seară" Deja "Tragedia filozofiei" include capitolul "Filosofia Trinității", în care analiza dialectică a conceptului de ipostas ("eu", ca nucleu al spiritului uman) postulează ideea "ce este ipostaza" Ipostaza este inseparabilă de natura sa, este ipostatică în raport cu natura sa" ("T R ", p) Această relație dintre ipostas și natură este studiată aici mai ales din partea problemelor filozofice și chiar epistemologice (întrucât dualitatea ipostasului și naturii este, după părintele Serghie, relația ontologică dintre subiect și predicat - vezi mai jos despre aceasta) Și numai în "Capitolele despre Treime" dialectica Treimii își primește expresia teologică, drept urmare problema naturii în Dumnezeu se ridică cu o nouă forță și semnificație Sursele pentru rezolvarea acestei probleme sunt, pe de o parte, dialectica naturală a conceptului de spirit, iar, pe de altă parte, revelația divină și dezvoltarea ei în învățătura Bisericii; Ambele surse sunt de acord asupra acestui punct "Natura spiritului este inerentă conștiinței personale de sine, "eu" Spiritul impersonal (inconștient) este o contradicție Dar acest "eu" nu este o conștiință de sine abstractă, neconectată, goală de sine Este un "eu" viu și viu: eu sunt Sy, ca subiect al unei anumite obiectivități, subiect al unui predicat, receptacol al unui conținut Aceasta înseamnă că spiritul personal are propria sa natură în care trăiește, constant prin ea însăși pentru sine realizând, definindu-se, deschizându-se față de sine Această unitate indisolubilă a conștiinței de sine personală, "eu" și natură, care fundamentează viața spiritului personal, este intuiția ultimă a spiritului despre sine și, împreună, axioma ontologică inițială Opa este cuprinsă în Apocalipsa și este, de

asemenea, un testament Biblioteca "Runivers" evanizată de Biserică în învățătura dogmatică de bază că Dumnezeu are personalitate și natură, ϋποστασις și φυσις sau cùata" ("AB", p) Această distincție fundamentală capătă acum o semnificație decisivă și decisivă pentru toată gândirea filozofică și teologică "Intuiție ultimă", "axiomă ontologică inițială" - cuvinte relativ responsabile sunt preluate de pr Serghie în toată semnificația lor ontologică și epistemologică; și asta înseamnă că distincția dintre natură și ipostază este pusă la baza tuturor problemelor, că, până la urmă, toate adevărurile se reduc la ea și în lumina ei se rezolvă toate adevărurile: atât teologia, cât și antropologia, și cosmologia Și întrucât această distincție este fundamentală în doctrina Sfintei Treimi, atunci, luând-o drept bază a ontologiei, pr Serghie leagă întreaga filozofie cu dogma trinitară, face din doctrina Sfintei Treimi punctul de plecare și forța inspiratoare a oricărei gândiri filozofice Într-o formă aplicată, chiar această teză este dezvoltată în Tragedia Filosofiei, în care sunt urmărite diferite tipuri de distorsiuni ale învățăturii trinitare, deoarece acestea decurg din construcțiile anumitor sisteme filosofice Acum despre Serghie face o analiză dialectică a trinității, în care principiul trinității exprimă natura ipostazelor, în timp ce principiul unității exprimă caracterul comun al naturii lor La baza dogmei stă, așadar, distincția prelogică de bază dintre natură și ipostază, de gândirea corectă și consecventă de care depinde adevărul întregului sistem O analiză formală a acestei distincții este dată de pr Serghie în "Capitolele despre Treime" (§ - "Ipostas și ousia, persoană și ființă" și § (în text, din greșeală -) "Ipostas și ousia, ușurința și esența lui Dumnezeu") și apoi repetat în mare măsură în "Mielul lui Dumnezeu" (§§ "Duhul creat", "Duhul lui Dumnezeu") O vom descrie mai detaliat atunci când luăm în considerare triadologia; acum ne putem limita doar la poziția ei principală, necesară înțelegerii noii teze a sofiologiei, conform căreia Usiya sau natura lui Dumnezeu este Sophia Divină "Spiritul are o personalitate și o natură, iar Spiritul Divin are, de asemenea, o personalitate trinitară și natura Sa unică Ea este lumea divină în Dumnezeu, Care, ca vie și vie, are propria Sa viață și sursa ei în Natura divină sau "adâncurile lui Dumnezeu" Natura lui Dumnezeu nu se diminuează în existența sa din faptul că toate acestea sunt realizate exhaustiv în conștiința divină Ea există nu numai pentru această conștiință de sine, ci și în sine, ca ens realissimum, ca ουσία Această ousia poate fi înțeleasă ca viața lui Dumnezeu și puterea lui Dumnezeu dar nu este doar puterea vieții, ci și conținutul - Biblioteca "Runivers" conținutul absolut al vieții absolute cu toate "proprietățile" sale este o proprietate a tuturor proprietăților Este potrivit ca acest conținut să includă Totul, pentru că nu se potrivește restricții în legătură cu Divinitatea, iar acest Tot nu poate fi înțeles ca un agregat sau juxtapunere a unui număr infinit de elemente ale Totului, ci ca integritatea lor organică internă, castitatea în unitate, - Toate, ca unitate, și unitate ca Tot, Atot-Unitate Viața lui Dumnezeu este această Atot-Unitate pozitivă, Atot-Unitatea este natura lui Dumnezeu În această calitate natura lui Dumnezeu, ca conținut absolut al vieții lui Dumnezeu, este ceea ce se numește în cuvântul lui Dumnezeu: Înțelepciunea lui Dumnezeu, Sofia Astfel, Divina Sofia nu este altceva decât natura lui Dumnezeu, ousia, înțeleasă nu doar ca forță și profunzime, ci și ca conținut revelator, ca Atot-Unitate Când vorbim despre Divinitatea lui Dumnezeu, ne referim în același timp la natura Sa atât ca adâncime nedescoperită, sursă a vieții, cât și ca deschisă - viața însăși, în plus, atât sursa vieții, cât și viața

însăși sunt identice, la fel cum Usiya și Sophia sunt identice Usiya este de obicei concepută ca o realitate divină, în timp ce Sophia, ca o proprietate sau o combinație de proprietăți inerente acestei realități, ia naștere sau manifestându-se numai în prezența unei anumite relații specific cu lumea creată Nu există motive pentru o asemenea distincție și împărțire Divinitatea, ca și Sofia, este ens realissimum în aceeași măsură ca Ousia, în măsura în care sursa vieții ei poate fi separată de revelația ei sau opusă acesteia Ousia, la fel ca Sophia, este Atot-Unitatea, care este viața lui Dumnezeu și care ea însăși trăiește în Dumnezeu cu toată realitatea divină, iar Dumnezeu, având Ousia, o are și prin aceasta ca Sophia "(" A B ", p -) Această percepție a Sophiei ca existând în Dumnezeu, natura Sa sau ousia, ne confruntă cu două serii de probleme care leagă direct sofiologia, pe de o parte, cu doctrina lui Dumnezeu și, pe de altă parte, cu problema lumii În primul rând ne întâlnim cu întrebarea "ce pot spune despre Usiya ca Sophia, despre natură ca conținut, despre Divin ca despre lumea Divină" ("A B ", p) Acest lucru este răspuns de doctrina Sofia ca Atot-Unitatea, Înțelepciunea, Gloria, Iubirea și Dumnezeul-bărbăție Această sofiologie "divină" nu are dificultăți fundamentale, pentru că nu este altceva decât o înțelegere sofianică a adevărurilor dogmatice de bază despre Sfânta Treime Conținutul acestor adevăruri rămâne în esență neschimbat și nu depinde dacă punem un semn egal între Usiya și Sophia sau dacă o percepem pe Usiya ca atare Principala dificultate apare în momentul în care se pune întrebarea despre lumea tvarp și sophianul ei Biblioteca "Runivers" bază Căci dacă Sofia face parte din Divin, este natura Lui, atunci cum poate ea să fie în același timp temelia creației, să aparțină lumii relative și trecătoare? Acest lucru a fost posibil atunci când ea ocupa un loc de mijloc și aparținea simultan lui Dumnezeu și lumii, fiind o ființă creată-nu-creată, absolut relativă Dar, inclusă în Dumnezeu, percepută ca "conținutul absolut al vieții absolute", cum poate ea să participe la relativ? La această întrebare despre Serghie răspunde cu doctrina Sophiei create, ca mod diferit de a fi Sofia Divină, repetarea ei în categoriile relativității și devenirii Aceasta nu este o a doua Sofia, nu este o nouă esență (și cu atât mai mult nu o ființă nouă, pentru că Sophia nu este o persoană), ci cealaltă ființă a Sophiei Divine - aceeași lume divină, una, aceeași plinătate, dar nu mai există ca etern, ci ca devenire în timp "Totul este unul și identic în conținutul său în Divin și în lumea creată, în Divinul și în Sophia creată Singura Sofia este revelată în Dumnezeu și în creație" ("A B ", p) Conceptul de Sofia este astfel conceput ca dublu: ea este una, întrucât esența ei rămâne mereu aceeași, întrucât "natura" lumii în temeliile sale finale este divină; este dual, pentru că între Divina Sofia și Sophia creată se află o linie de netrecut, în eterna depășire a căreia se află sensul ființei Monodualismul, care avea în expresia sa inițială caracterul creat-necreat, absolut relativ, al singurei Sofia, primește acum o nouă formă în doctrina unității de esență în Sofia Divină și în Sofia creată, despre conformitatea lor interioară , conformitatea și asemănarea În același timp, este posibil un grad diferit de accentuare a fiecăruia dintre aceste principii: subliniind unitatea Divinului și a creat Sophia, ajungem la sistemul panenteismului ("totul este divin", "totul este în Dumnezeu"), înclinat să contemple lumea "ca sub masca veșniciei"; invers - subliniind diferența dintre ambele imagini ale Sophiei, ne plonjăm în elementul de formare, temporalitate, creativitate, istorie și obținem o viziune dinamică asupra lumii a "filozofiei economiei" Diferența dintre aceste accente poate fi urmărită și în lucrarea pr Sergius (care, în mare

măsură, îi determină bogăția și versatilitatea); dar subliniind mai mult sau mai puțin unul dintre aceste principii, el nu-l pierde niciodată din vedere pe celălalt; iar această păstrare a echilibrului spiritual dintre ele constituie acel "caracter calcedonian" al celei de-a doua versiuni a sofologiei sale, datorită căruia Dumnezeu și omul rămân mereu în el "nedespărțit și nedespărțit" Biblioteca "Runivers" Dar să ne întoarcem la întrebarea lui Wu aceasta, înțeleasă ca Sophia "În înțelegerea ei ca Zeitate în Dumnezeu, se pot distinge două aspecte, conform Cuvântului lui Dumnezeu Ea este de fapt Sophia (Chokma), ca o revelație a Înțelepciunii lui Dumnezeu, și ea este Gloria, ca o revelație a Frumuseții și Atotfericirii lui Dumnezeu În Sophia, conținutul naturii divine este revelat, ca Tot și Unitate În acest sens, este revelația Logosului, Cuvântul, Tot zicând: "tot ce a fost" Este Gândul Dumnezeiesc însuși, νύτησις της vcfceoç, avându-și ca obiect și conținut Aici gândul este identic cu subiectul său, cuvântul cu conținutul său, iar conexiunea atotcuprinzătoare a gândirii este legătura unității totale, însăși înțelepciunea ființei - lumea strălucitoare și fără nori a ideilor divine Înțelepciunea, ca înțelepciune, este inerentă întregii Sfinte Treimi și tuturor ipostazelor ei Înțelepciunea, ca conținut al tuturor semnificațiilor, este conștiința de sine a Dumnezeului Trinității" ("AB", p) Dar acesta nu este doar o gândire despre lumea divină, ideală, dar nerealizată și, prin urmare, abstractă (κοσμάς νοητος a lui Platon), și nu numai un sentiment mut al acesteia, lipsit de separație și transparență a ființei, ci este un real și a realizat complet Ideea lui Dumnezeu, ideea tuturor ideilor realizate ca Frumusețe, în imagini ideale ale frumuseții Icoana Divinului este autoarta divină, viața în imagini ideale și în realitatea acestor imagini "Usia-Sofia este un principiu viu" ("A B ", p) "Totuși, Sofia, ca lume divină, ca plinătate a Dumnezeirii - πλήρωμα της δεοτητ ος (Col Π,), nu este numai Înțelepciunea, ci și Slava lui Dumnezeu Slava lui Dumnezeu, una dintre expresiile cele mai des folosite în relație cu Dumnezeu în Vechiul și Noul Testament, trebuie înțeleasă, în primul rând, nu în sensul subiectiv al slăvirii pe cineva de către cineva, în special, Dumnezeu creatura, căci Slava lui Dumnezeu există în afara relației cu creația Ea există în Dumnezeu Însuși, ca principiu intra-divin Dumnezeu este proslăvit în Sine, Slava îi aparține lui Dumnezeu nu numai ca laudă, ci ca Slavă inerentă Lui, despre care se vorbește în Cuvântul lui Dumnezeu Slava lui Dumnezeu este Slava lui Dumnezeu în Divinitatea Sa, așa cum a fost revelată Aceasta este bucuria lui Dumnezeu despre Sine, admirația, mângâierea, să se vadă pe Sine în Frumusețe Ceea ce se descoperă în Cuvânt ca Înțelepciune este slavă, vrednică de Slavă și are Slavă Aceasta este atotfericirea lui Dumnezeu, bucuria vieții divine, ca auto-conștiință și auto-revelație Manifestarea și revelarea Slavei, prin urmare, este inseparabilă de revelația Înțelepciunii Cuvântului, este una și la fel cu ea în Divina Sophia însăși, deoarece Sofia însăși este una și inseparabilă "(" A B ", p) Doctrina Sofia, ca Glorie, joacă în viziunea asupra lumii Biblioteca "Runivers" O Sergius rol extrem de important Trece ca un fir roșu prin întreaga sa filozofie, întrucât tot ceea ce este creat de Dumnezeu este perceput ca Slava Sa: căci "Slava lui Dumnezeu este energia energiilor lui Dumnezeu (în cuvintele Sfântului Grigorie Palama) și este disponibilă numai la creaturi, cu inaccesibilitatea (transcendența) completă a însăși esenței lui Dumnezeu" ("K N ", p) Dar este și conceptul central al teologiei pr Serghie, căci dacă "Dumnezeitatea, ca auto-revelație în Cuvânt, este definită ca Înțelepciune, atunci în împlinirea Sa în

creație El primește definiția Slavei Fiecare ipostaza a Sfintei Groptsa se caracterizeaza printr-o fata sau caracter sofiologic deosebit Primul, Începutul, îmbrățișând plinătatea - Împărăția și Puterea și Gloria - este, în primul rând, natura sau natura divină, închisă și autosuficientă în sine, tăcerea misterului, transcendența Tatălui chiar și în Sfânta Treime Dar ea, în Fiul, în Cuvânt, este Înțelepciunea, plinătatea, Totul Dumnezeiesc, reflectată în tot ceea ce este creat" (Io I,) "În Duhul Sfânt este Slava Tatălui și a Fiului, manifestată de Duhul Sfânt în Dumnezeu și în creație" ("Teologia Teologului Evanghelist", p) "Astfel, Slava este auto-revelația lui Dumnezeu în al treilea ipostas - Sofia, ca slavă, aparține Duhului Sfânt" ("AV", p) Drept urmare, natura sofiană a lumii este percepută ca spiritualitatea ei, iar această comuniune a creației Duhului Sfânt își atinge limita în Purtătorul de Duh - Veșnic Fecioara, care în viziunile profetice ale Vechiului Testament este transformat în imagini masive ale Gloriei (Fr la Gloria lui Dumnezeu în Vechiul Testament" - în "Quinn cel Aprins") , Dumnezeu este iubire "De aceea, viața divină este și iubire, care este puterea acestei vieți Totul este legat în Atot-Unitatea, divers, mare și împreună unul, prin puterea iubirii, ca unul în mulți și mulți într-unul, ca totul în toate Iubirea în viața lui Dumnezeu este o atotpătrunzătoare , multi-unitate atot-concreta, ca un organism spiritual "(" A B ", pag) Această pan-unitate concretă nu poate fi înțeleasă de mintea umană, care cunoaște universalitatea și pan-unitatea doar ca o abstractizare Dar este pentru noi "un postulat ontologic necesar și gânduri, tí sentimente, în atitudinea noastră față de viață - nu așa cum este dată, ci așa cum este dată, catolicitatea cosmică universală a pan-unității concrete a iubirii divine" (ibid)) "Dumnezeiasca Sofia este iubire, în primul rând, pentru că este obiectul iubirii ipostaselor divine, la care răspunde în felul ei, deși nu ipostatic, unindu-se în această iubire neipostatică, predându-se, revelându-se în propria viaţă a ipostazelor divine Dar în sine, ea este Notă biblică kN "Runivers" bov, ca o legătură ideal-reală a tuturor În acest Tot divin nu există nimic care să nu fie impregnat cu puterea iubirii: "Și nu există nimic în natură care să nu respire iubire" Logica și estetica îl respiră în mod egal, pentru că există o legătură reciprocă de iubire între Adevăr și Frumusețe în Divina Sofia Dragostea este atot-unitate, castitatea este altruism cosmic Lumea divină în sine este organismul iubirii, scara iubirii care coboară și urcă" ("NA", p) Dragostea este înțeleasă aici ca principiu suprem al vieții, ca esență a întregii ființe, ca început al lumii - Divină și creată O astfel de înțelegere universală a iubirii (condusă, totuși, de antici - Empedocles, Platon) "are nevoie de o clarificare specială, deoarece același termen "dragoste" acoperă aici trei (sau chiar patru) imagini diferite ale iubirii" ("A B " , p) Acestea sunt:) iubire ipostatică: iubire de persoană la persoană, care este iubire în sensul propriu al cuvântului;) dragostea unei persoane pentru principiul non-ipostatic: iubirea pentru propria persoană (pentru natura sa, pentru creația sa, pentru munca sa);) iubirea non-ipostatică, ca iubire a unei esențe impersonale pentru o persoană în care își găsește expresia și realizarea (așa este înclinația naturii către o persoană) și, în sfârșit,) iubirea non-ipostatică a unui impersonal esența pentru o esență impersonală este unitatea cosmosului, conexiunea interioară a lumii, "atracția internă și întrepătrunderea celor asemănați în diversitate și uniți în natura sa" ("AB", p) În această analiză a iubirii, pr Serghie continuă tradiția lui Platon, întrucât în "Sărbătoarea" același Eros controlează legile biologiei, și

antropologiei și moralității, iar în limita ei ajunge la contemplarea Frumuseții Atot-Une, care în speculația pr Sergiu corespunde conceptului de Sophia "Dragostea lui Dumnezeu pentru Sophia este dragoste pentru revelația Sa de sine, pentru lumea divină Dragostea reciprocă a Sophiei pentru Dumnezeu nu este iubire personală (căci Sophia nu este o ipostas) dar este totuși iubire, altfel nu putem înțelege relația ei cu Dumnezeu, deoarece o apartenență faptică asupra dreptului de proprietate sau de posesie în sine nu corespunde naturii lui Dumnezeu: - - în viața spiritului nu este loc pentru materialitate sau facticitate Deci, Sophia Îl iubește pe Dumnezeu, fără a fi ea însăși ipostas Ce înseamnă acest lucru? Lumea divină trăiește, pentru că nimic care nu trăiește în Dumnezeu nu poate fi conceput Dar puterea vieții, focul ei, este iubirea, iar a trăi în Dumnezeu înseamnă a iubi Dragostea non-ipostatică nu poate cunoaște acea siopoziție sacrificială care se leagă de sine care exprimă iubirea trihipostatică divină Natura ei este diferită: poate doar aparține, predare Biblioteca "Runivers" iubire și, în această predare, iubire "feminină" să realizeze puterea vieții, fericirea iubirii Dragostea Sophiei în acest sens (dar numai în acest sens) este feminină Imaginile biblice "ale soției și miresei, aplicate Bisericii, în sursa lor originală se referă tocmai aici" ("AB", p) Astfel, conceptul de Eternă Feminitate, care a determinat natura Sophiei cosmice, își găsește un loc în definițiile Sophiei Divine Cu toate acestea, aplicarea ei aici este limitată: definește aici nu natura Sophiei, ci doar natura relației ei cu Dumnezeu; este luată, ca să spunem așa, nu ca substantiv, ci ca adjectiv, ca caracteristică, ca calitate Divina Sophia nu este o persoană; deci nu se poate vorbi despre ea ca "feminitate"; dar dragostea ei pentru Dumnezeu are un caracter "feminin", întrucât este iubire "pasivă, dăruită de sine în acceptarea iubirii, dar fără capacitatea de a deveni centrul ei activ, ipostatic" ("Ipostas și ipostas", p)) Este de la sine înțeles că conceptul de "feminitate" este luat aici într-un sens pur metafizic și este complet liber de ceea ce se poate numi empirismul sexului "Feminitatea" în acest sens nu are nimic de-a face cu "feminitatea"; ca una dintre definițiile spiritului, este inerent atât sufletului feminin, cât și sufletului masculin și nu depinde de gen, care în empirismul său aparține unui cu totul alt plan al ființei O, Serghie prevede acest lucru de multe ori (vezi "Ipostas și ipostas", nota de la p) Prin urmare, acuzația sa că ar introduce "principiul feminin" în Dumnezeu se bazează pe o neînțelegere directă a cuvintelor sale, pe quaternio terminorum clasic, înlocuind un concept cu altul Între timp, afirmația despre caracterul feminin al iubirii neipostatice a Sophiei pentru Dumnezeu este de o mare importanță fundamentală, deoarece, altfel, imaginile biblice ale soției și ale miresei ar fi atârnate în aer Sfânta Scriptură le aplică Bisericii, care, pentru a fi o Biserică, și nu o simplă comunitate de oameni, trebuie să-și aibă temelia în Dumnezeu Prin urmare, fie această relație (căsătoria Mielului, Mireasa care spune "vino" (Apoc XXII,), și Femeia care "s-a pregătit" pentru soțul ei (XXI,), trebuie să-și aibă temelia în Dumnezeu , sau aceste cuvinte solemne menționate în mod repetat în Vechiul și Noul Testament trebuie privite ca nepotrivite, absurde și chiar blasfemiante Ultima definiție a Sophiei Divine este conceptul de bărbat-Dumnezeu În absolutitatea și transcendența sa, Dumnezeu este inaccesibil cunoașterii umane Prin urmare gândit Biblioteca "Runivers" Concepția despre Dumnezeu ca atare, despre Dumnezeu în Sine - în afara auto-dezvăluirii și a auto-devăluirii Sale - în mod firesc, trebuie să se limiteze la prevederile teologiei apofatice - doctrina Neantului

Divin Și dacă, alături de ea, există teologie catafatică - dogmatică, atunci este posibil "nu printr-o ascensiune umană în lumea divină, care ar fi complet insuportabilă și inaccesibilă conștiinței create, ci numai prin condescendența de la lumea divină la lumea creată, adică auto-dezvăluirea lui Dumnezeu, în plus, astfel încât să poată fi acceptată de o persoană, îi este disponibilă Accesibilitatea se bazează, desigur, doar pe faptul că ființa divină devine umană într-o anumită măsură, de ce o persoană din sine și prin sine, prin conștiința sa de sine, se alătură cunoașterii lui Dumnezeu Cunoscuta identitate originară, pe care se întemeiază cunoașterea omului despre Dumnezeu, ca un fel de identificare cu El (aici nu există altă cale), este o condiție necesară pentru aceasta, în plus față de care Dumnezeu rămâne cu totul transcendent omului, și putem să ne gândim și să spunem despre El numai că El nu trebuie să mănânce, păstrând tăcerea despre ceea ce este El" ("A B ", p) Tocmai aceasta este poziția teologică a "Luminii Ne-Serii", și aceasta este complet de înțeles, deoarece în prima versiune, sofiologia nu cunoaște conceptul de Dumnezeu-bărbăție, ca fiind inerent atât lui Dumnezeu, cât și omului; Sophia, cuprinzând în plinătatea ei ideea de om, este în afara lui Dumnezeu; iar omul se găsește în Sofia, dar nu în Dumnezeu Prin urmare, revelația Divinului este dată omului exclusiv prin Sophia: prin ea el cunoaște prototipurile ideale ale lumii, dar auto-revelația lui Dumnezeu în Sine îi rămâne ascunsă Sofiologia cosmică ocolește dogmatica, ea construiește un sistem grandios de filozofie religioasă, dar nu există nicio teologie în el (cu excepția apologiei) Dar din moment ce Sophia este concepută ca Usiya, Auto-Revelația lui Dumnezeu în înțelepciunea Sa este prezentă nu numai în lume, dar și în Sine și aceasta stabilește inițial o relație pozitivă între om și Dumnezeu "Acest lucru poate fi înțeles numai în sensul unei identități doar relative, analoge adică nu numai divinitatea omului, ci și o anumită umanitate a lui Dumnezeu - "noi suntem genul Lui" (D a , XVП,)) Există ceva în om care trebuie să fie direct legat de esența lui Dumnezeu, iar acest ceva nu este o trăsătură separată, ci însăși umanitatea lui, care este imaginea lui Dumnezeu Axioma inițială a Revelației constă tocmai în faptul că există conformitate între divinitate și umanitate Cu alte cuvinte, aceasta înseamnă că Divina Sofia, ca atot-organism al ideilor, este Umanitatea eternă în Dumnezeu, ca arhetip divin și fundament al existenței omului" ("AB", p) Biblioteca "Runivers" Divina Sofia, înțeleasă ca Dumnezeu-bărbăție, este conceptul central al teologiei pr Sergius Prin urmare, va fi luat în considerare mai detaliat de către noi în locul potrivit În acest context, ceea ce s-a spus este suficient pentru a completa o privire de ansamblu asupra semnificațiilor și conținuturilor care sunt investite în conceptul de Sofia Divină, care este astfel definită drept Înțelepciune, Slavă, Unitate, Iubire și Dumnezeu-bărbăție Cu toate acestea, înainte de a trece la a doua serie de probleme - despre Sofia creată, trebuie să ne oprim asupra întrebării ce este Sofia Divină în Sfânta Treime, care este relația ei cu Ipostasurile Divine Aici, în primul rând, trebuie "până la sfârșit să recunoaștem realitatea lumii divine, fără a ocoli această recunoaștere sub diverse pretexte în nebuloase idealiste și spiritualiste (în urma cărora Dumnezeu este conceput ca fără natură, ceea ce constituie cea mai rea erezie) chiar în prima și inițială dogma despre Dumnezeu" ("A B ", p) "Sophia, ca lumea divină, este în Dumnezeu" - aceasta este axioma inițială a teologiei Cu toate acestea, fiind distinsă de Persoana Divină, "nu trebuie să i se opună, ca alt principiu, "al patrulea" în Sfânta Treime, "Dumnezeirea" în Dumnezeu (așa a fost învățătura lui Ioachim

din Floria și Gilbert din Porretap, care a fost pe bună dreptate condamnată în acest sens de către catolici) Biserica" ("AB", p)
Astfel, ne aflăm în fața unei antinomii: trebuie să recunoaștem realitatea Sophiei, căci altfel Dumnezeu își pierde natura și, în consecință, conceptul de hrană-existență devine imposibil, iar Treimea se transformă în triteism; dar nu putem opune Sophiei Ipostazelor ca entitate independentă și fără legătură, căci aceasta ar însemna introducerea în Divinitate a unui anumit început, în raport cu care Ipostazele Divine ar fi un moment derivat și secundar al autodezvăluirii sau realizării sale (acest lucru) este schema lui J Boehme în doctrina lui Schelling despre Ungnmd a Divinului în doctrina libertăţii meonale; cea a lui Hegel în autodezvăluirea dialectică a gândirii) Serghie rezolvă această antinomie cu doctrina ipostasului Sofiei, pe care o dezvoltă inițial în articolul "Ipostas și ipostas", apoi primește o formulare mai completă în "Capitolele despre Treime" (mai ales în excursusul "Doctrina al Ipostasului și Esenței în teologia Răsăriteană și Occidentală") și este formulată în final în "Mielul lui Dumnezeu" și "Mireasa Mielului" "Pentru spiritul creat, propria sa natură este un dat inepuizabil și chiar inepuizabil, un anumit μη ¿y , Biblioteca "Runivers" o posibilitate care devine necontenit realitate, un întuneric din care ies noi imagini În sensul atomic, spiritul creat rămâne nedezvăluit și necunoscut pentru el însuși, nu se epuizează, ci doar devine el însuși Devenirea este un sinonim pentru creație Spiritul creat, în măsura în care trăiește, dobândește întotdeauna un nou conținut de ființă pentru sine și propria sa natură este așadar pentru el atât un dat, cât și un dat, acel nu-eu, care aparține "eu-lui" numai în predestinarea ontologică , dar nu încă în realitate Altfel, relația dintre persoană și natură în Spiritul Divin este determinată Nu există dăruire sau neîmplinire în ea Spiritul Divin este complet transparent pentru sine Natura lui nu este un non-sine pentru el, ca o limită sau o potență neactualizată Dumnezeu se cunoaște pe Sine prin cunoaștere absolut exhaustivă: "Duhul cercetează toate lucrurile, chiar și adâncurile lui Dumnezeu" (I Cor II,) Prin urmare, deși natura în Dumnezeu este alta decât o ipostază, ea este toată ipostazată, realizată în viața personală a Divinului, manifestată și realizată "Dumnezeu este lumină și nu este întuneric în El" (I Jo I,), în special, întunericul mesei, amurgul nopții, pe jumătate Nu poate fi admisă nicio opoziție sau chiar doar o diferență a conștiinței față de natură în Dumnezeu în acest sens, deoarece aceasta ar însemna limitarea vieții Divine și ar contrazice atot-beatitudinea, imuabilitatea și plenitudinea ei Dacă o persoană în Divin are o natură, atunci această natură personală prin și prin în întregime și până la urmă aparține lui Dumnezeu, personal realizată în El ca "putere eternă a Divinității Sale (Rom I,)" ("A B ", p) Astfel, natura este "pre-etern ipostazată în Dumnezeu ca viață adecvată a Ipostazilor, iar Ipostazele sunt legați pre-etern în viața lor cu natura, fiind totuși diferite de aceasta" (ibid) Această inseparabilitate a naturii și ipostasului, această necesitate ca natura Divină să fie ipostazată, este exprimată de pr Sergius în formula că Sophia nu este o ipostază, ci o ipostază "Sophia nu poate avea propriul ei ipostas, pentru că aceasta ar însemna că o existență originară, asemănătoare cu trei ipostaze, ar introduce un cuaternar în Treime Dar această negare a ipostasului în Sophia nu înseamnă încă respingerea ipostasului în ea și reducerea Sophiei la o alegorie sau un atribut al Divinului, o "proprietate", și nu o esență vie Conceptul de "ipostazie" este la fel de diferit de natura non-ipostazică a tot ceea ce nu există în sine, adică de mort sau abstract,

și de existența personală a ipostasului Aceasta este capacitatea de a ipostaza, de a aparține ipostasului, de a fi revelația ei, de a se preda Aceasta este o stare ipostatică specială nu prin propria proprie, ci printr-o altă ipostază, "ipostazare prin dăruire de sine" ("Ipostas și ipostas", p , Biblioteca "Runivers") "Predarea de sine a Divinei Sofia înseamnă ipostaza ei" ("A B ", p transparent este cu Dumnezeu, ca revelație de sine, ca conținut al vieții divine, ca obiect al iubirii divine, ca Slavă) " ("Ipostas și ipostas", p) Cu aceasta putem încheia expunerea învățăturilor pr Sergius despre Sofia Divină și treceți la a doua serie de probleme - despre Sofia creată Aici, în primul rând, ne întâlnim cu conceptul de creație ca act creator al Creatorului, prin care El pune altceva lângă Sine - lumea nedivină, Sofia creată, care are o existență proprie, diferită de El Actul de pace al lui Dumnezeu este trădarea fundamentală a cosmologiei creștine, iar studiul ei aparține în mod firesc problemelor păcii Dar din moment ce lumea creată este Sophia creată - imaginea Sophiei Divine - în măsura în care actul creației în conținutul său trebuie considerat și în legătură cu tema sofologiei În acest sens, este interesant de observat că, în problematica primei versiuni, moniste, a sofiologiei, actul creator, "ca auto-împărțire a Absolutului în absolut relativ, este considerat drept linia antinomică supremă pentru gândire (Greiizbegriff) Aici, numai tăcerea reverentă se cuvine înaintea neînțelesului, în adâncul secretului Absolut" ("S N ", p) Prin urmare, cosmologia "Luminii Non-Serii" ridică întrebări despre motivația interioară a actului creator, despre consecințele acestuia pentru Creator și creație, despre structura creaturii dar nu atinge deloc conținutul acesteia "Cum" creației rămâne un mister, pe care mintea umană nu îndrăznește să-l atingă, care nu poate decât să-și postuleze necesitatea și să-și dovedească constant existența Această poziție este schimbată în sofiologia dualistă, care conține suficiente premise pentru înțelegerea actului creativ în conținutul său Cu toate acestea, aici se păstrează caracterul misterios al creației, doar că se ridică, ca să spunem așa, "un etaj mai sus" și se referă nu la conținutul creației, ci la propriul fapt "Actul însuși, precum și faptul creării lumii de către Dumnezeu, ne sunt de neînțeles; el este hotarul care separă trecerea de Absolut Ea există pentru noi doar în facticitatea sa necompusa, care este pentru noi conceptul de limită al Grenzbegriff-ului Creația, așadar, este recunoscută nu prin gândire, ci prin credință "Prin credință știm că lumile au fost încadrate de Cuvântul lui Dumnezeu, astfel încât din nevăzut a ieșit ceea ce este vizibil" (Evr XI,) Aceasta este însăși natura creației, aceea în creație Biblioteca "Runivers" Nu se poate crede (sau nu) decât cu aceeași credință cu care credem în Dumnezeu" ("AB", p) Care este conținutul acestei credințe, care este esența actului creator? "Cuvântul lui Dumnezeu vorbește despre creație ca fiind prin Cuvântul "tot ce a fost și fără El nimic nu era la fel ca a fost", sau același lucru, în limbajul Vechiului Testament, așa cum a fost realizat prin Înțelepciunea lui Dumnezeu: " Domnul M-a avut ca început al căilor Sale înaintea făpturilor Tale, de la început" (Pr Tes VSh,); Ea a fost cu El o "artist" ( ) Părinții Bisericii vorbesc și despre arhetipurile veșnice ale creației în Dumnezeu, confirmând ideea că conținutul lumii este determinat de însuși gândul lui Dumnezeu și același "Tot" este rostit veșnic de Logos în măruntaiele lui Dumnezeu și în creație Cu alte cuvinte, "Totul" în lumea divină și creată, în Divină și în Sophia creată este unul și același în conținutul său (deși nu în ființa sa) Singura Sofia este revelată în Dumnezeu și în creație Prin urmare, dacă definiția negativă

potrivit căreia "Dumnezeu a creat lumea din nimic" elimină ideea oricărui început non-divin sau extra-divin al creației, atunci conținutul său pozitiv poate fi doar astfel încât Dumnezeu a creat lumea de la El însuși, din natura Lui Iar ideea că conținutul lumii a fost inventat ad-hoc de Dumnezeu în timpul creării lumii trebuie respinsă în principiu Conținutul pozitiv al existenței lumii este la fel de divin ca și întemeierea lui în Dumnezeu, pentru că nu există alt început pentru el Dar ceea ce există veșnic în Dumnezeu, în revelația Sa de sine, există în lume numai în devenire, ca divinitate devenită Iar crearea lumii constă metafizic tocmai în faptul că Dumnezeu și-a pus propria Sa lume divină, nu ca existentă veșnic, ci ca devenire În acest sens, El a dizolvat-o fără nimic, cufundându-l în devenire, ca un mod diferit de a fi al aceleiași lumi divine Aceasta din urmă este, de asemenea, baza, conținutul, scopul și sensul ființei create: Divina Sophia a devenit și Sophia creată Dumnezeu, ca să spunem așa, S-a repetat în creație, și-a reflectat chipul în inexistență" ("AB", p) Așa ia naștere Sophia creată, "a cărei particularitate constă în faptul că aici forțele și energiile necreate, scufundate în nimic, primesc o existență creată, relativă, limitată, multiplă, universul ia naștere pentru a fi " ("N A , pag) Totuși, aceasta a creat-o pe Sophia, deși diferită de Sophia Divină, nu este pentru ea un principiu diferit, nou, străin "Lumea nu conține niciun fel de noutate ontologică pentru Dumnezeu, ea le dezvăluie Biblioteca "Runivers" dar cuvintele Cuvântului pre-etern, care constituie conținutul ideal al Divinei Sofia, viața lui Dumnezeu Este ciudat să credem că Cuvântul a avut cuvinte deliberate pentru crearea lumii create, pe lângă sau în pe lângă conținutul pe care îl determină și pentru lumea divină; este unul și același Cuvânt al lui Dumnezeu care sună în univers ca și în cer: acel ¿νы este același cu χάτω (după expresia ermetică) Și aceasta este una și aceeași putere dătătoare de viață a Duhului Sfânt, Care îmbracă cuvintele Cuvântului cu Viață și Frumusețe Le dă să fie unul și același Duh al lui Dumnezeu Este necesar cu toată puterea să afirmăm și să înțelegem această identitate a lumii Divine și create sau, care este aceeași, Sophia Divină și creată, în esența lor, așadar, baza divină eternă, necreată a lumii în Dumnezeu "("N A ", p) Se referă la esența lui Dumnezeu de a trăi nu numai în sine, ci și în altul: "Dumnezeu are viața Sa naturală, ca Divină și creată Sophia, ca forță și creație, ca auto-revelație în absolut (ipostasat) și relativ (din ipostază)) ființă" ("N A ", p) Sophia creată cosmică este deci cealaltă ființă a Sophiei Divine; lumea în esenţa ei este o divinitate care devine Această teză de bază a sofologiei, comună ambelor variante ale sale (cu singura diferență că în prima are o formă static nedezvăluită în caracterul absolut relativ al Sophiei unificate, în timp ce în a doua se dezvăluie dinamic în unitatea de esență și diferența dintre imaginile de a fi ale Divinei Sofia și a creat), poate fi caracterizată ca doctrina unei singure supe de varză și a lui Dumnezeu și a lumii Termenul consubstanțial este folosit aici de noi într-un sens diferit față de ceea ce are în dogma Sfintei Treimi, care afirmă Tatăl și Fiul unic esențial (și Duhul Sfânt, care nu este exprimat în crez, ci este tacit) subînţeles de toată dogmele ortodoxe) Cele Trei Ipostaze consubstanțiale înseamnă că Ele au aceeași Esență sau Natură, care este revelată în fiecare Ipostas, conform proprietăților Ei personale Conform Esenței lui Dumnezeu, Zeitatea sau Natura Sa rămâne mereu aceeași și, prin urmare, păstrează aceeași imagine a ființei sale În contrast, consubstanțialitatea lui Dumnezeu și a lumii înseamnă că dacă lumea a fost creată de Dumnezeu din Esența Sa, atunci în actul creației

a primit o imagine diferită a ființei sale, cufundată de Dumnezeu în devenire (pentru mai multe detalii, vezi Cosmologia) Astfel, dacă consubstanțial în Sfânta Treime este conceput, ca să spunem așa, orizontal, atunci consubstanțialitatea lui Dumnezeu și a lumii are o direcție verticală; nu numai că leagă Creatorul și creația (prin unitatea esenței), dar le și distinge (prin diferența dintre imaginile sale Biblioteca "Runivers" tia) În esență, această utilizare (noastră) a cuvintelor nu înseamnă altceva decât o extindere a sensului conceptului de consubstanțial și transformarea lui dintr-un termen special teologic care caracterizează atitudinea individuală și unică a Ipostaselor lui Preev Trinity, într-o categorie cuprinzătoare a înțelegerii filozofice, în norma gândirii creștine Necesitatea unei asemenea extinderi a conceptului de consubstanțialitate a fost deja formulată de pr Pavel Florensky, iar această idee a lui este un fel de mărturie a filozofiei ruse, acceptată și împlinită de pr Sergius "Este imposibil să ne amintim fără un tremur plin de reverență și groază sacră despre acel moment, nesfârșit de semnificativ și unic ca importanță filosofică și dogmatică, când tunetul lui όμοούσινς a bubuit pentru prima dată peste orașul Victoriei Aici nu a fost vorba de o problemă teologică specială, ci de autodeterminarea fundamentală a Bisericii lui Hristos Să ne amintim, de fapt, ce este toată înțelegerea vieții creștine - Dezvoltarea unei teme muzicale, care este un sistem de dogme, dogmatică Ce este dogma? -■ Crezul dezmembrat Ce este Crezul? - Da, nimic mai mult decât o formulă de botez copleșită: "În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" Ei bine, aceasta din urmă este, fără îndoială, revelația lui ¿μοούσιος Prin urmare, muștarul ramificat și lat al înțelegerii creștine a vieții trebuie privit ca o sămânță crescută a ideii de "consubstanțialitate" Filosofia creștină, adică , filosofia ideii și rațiunii (spre deosebire de filosofia neînsuflețită și imobilă a conceptului și a rațiunii) - filosofia personalității și a realizării creatoare poate fi caracterizată ca filozofie homoiciană; atracția pentru homoicianismul pur face natura particulară a Filosofia rusă și ortodoxă în general Nu este nevoie ca homoicianismul pur să fie imposibil decât în paradis - în umanitatea iluminată și spiritualizată Această tendință este atât de clară încât permite clasificarea filozofiei ortodoxe după limita sa ideală ("The Pillar and Ground of Truth", pp și) Prin urmare, dacă raportul dintre Divinul și Sophia creată este caracterul "calcedonian" al filozofiei pr Sergius, apoi doctrina sa despre existența unică a lui Dumnezeu și a lumii ne permite să o definim ca fiind filosofia lui "Ikean" Totuși, pentru o minte obișnuită, neobișnuită să facă distincția între esențe și imagini ale ființei, această afirmare a consubstanțialității lui Dumnezeu și a lumii pare încă foarte îndrăzneață Dar în realitate nu este nimic altceva decât adevărul gândit până la capăt despre arhetipurile divine ale lumii, despre începutul ei etern și fundamentul divin În istoria filozofiei, nu găsim un alt sistem asemănător care să nu reconcilieze numai Dumnezeul consubstanțial și lumea Biblioteca "Runivers" cu distincția dintre imaginile ființei lor, dar le-ar lega în mod logic aceste consubstanțiale cu credința într-un Dumnezeu personal Trinitar - Creatorul și Furnizorul lumii și cu afirmarea limitării, temporalității și relativității lumii Dar în domeniul intuițiilor poetice asupra secretelor universului, avem o formulare a acestui adevăr care este uimitoare în claritatea lui; profunzimea contemplaţiei metafizice îşi găseşte în ea o expresie adecvată în frumuseţea incomparabilă a imaginilor cuvântului Avem în vedere oda lui Derzhavin "Dumnezeu" - în special, următoarele rânduri ale acesteia,

dedicate temei creării lumii: "Haosul fiind înainte de timp din abis, Tu ai chemat la veșnicie, "Și veșnicia, înainte de vârsta nașterii, în Tine Tu ai întemeiat "Constituindu-te pe tine însuți, strălucind din tine însuți - Tu ești Lumina de unde Lumina a revărsat "Creează totul cu un singur cuvânt, întinzându-se în noua creație, "Tu ai fost, Tu ești, "Vei fi pentru totdeauna" Dacă sunt supuse analizei metafizice, aceste versete se dovedesc a fi o ilustrare exactă, sau mai degrabă o anticipare (inconștientă) a doctrinei pr Serghie: în ele, în primul rând, se stabilește o ierarhie ontologică a ființei, care își are temeiul în Dumnezeu; începutul lumii este "ființa pretemporală a haosului" - "pământul din care cresc cerealele, viața animală este exterminată, corpul uman este creat" ("NA", p), "un element haotic stropind cu valurile sale și înălțate de furtunile cosmice" ("N A ", p) Aceasta este "Sophia creată, prima mamă și sursa primară a creației, Platonov în care care sunt cufundate în "ideile" Divinei Sofia, realizate în formarea - γένεσις - a ființei create" ("NA", p) Totuși, înțeleasă în acest sens, Sofia Creată este doar una dintre verigile actului creator Sursa "pretemporalității" sale (adică pediferența, nedescoperită în timp) este eternitatea pozitivă (All-Unity), care este nu mai este creat (nu "numit"), ci "născut înainte de veac" și există în măruntaiele lui Dumnezeu Însuși ("în Tine Însuți ai întemeiat" ~ "Rădăcinile creației se află în veșnicia lui Dumnezeu" ("N A ", p): aceasta este Divina Sofia Imaginea ei fiind în Dumnezeu (adică relația ei cu Persoana Divină) este dată în cuvinte scurte, corespunzând exact prevederilor părintelui Serghie pe care le are Dumnezeu, o îmbrățișează pe Divina Sofia ca fiind Propria Sa natură sau lume ("compunendu-se") și acea viață Ipostazele divine (precum și existența energiilor divine) este auto-revelația lui Dumnezeu, dezvăluirea conținutului Sophiei - Biblioteca "Runivers" manifestarea Înțelepciunii și Luminii ("Strălucind din Tine Însuți, Tu ești Lumina; de unde Lumina a revărsat") Și, în sfârșit, o indicație a rolului creator al Cuvântului și afirmarea naturii absolut relative a creației (creată Sophia), care este începutul unui nou non- pe cât de mult este o creație, și în același timp - eternă (de vreme ce Dumnezeu neschimbător, etern "se întinde" în ea) În formă poetică, într-o altă terminologie, această odă strălucită exprimă aceeași idee despre divinitatea lumii, despre divinitatea omului, despre principiul "consubstanțialității", care este derivat de pr Serghie din cadrul limitat al gândirii dogmatice și este pus la baza oricărei filosofii Dar nu este doctrina consubstanțialității lui Dumnezeu și a lumii o formă particulară de panteism? Această întrebare vă poate deruta dacă pr Sergius însuși nu a văzut acest pericol și nu și-a pus această întrebare Dar asta spune în Mângâietorul: "Nu este acest panteism cu o îndumnezeire impioasă a lumii, transformându-se într-un fel de materialism religios? Da, este panteism, dar doar destul de evlavios, sau mai exact, ca prefer mereu sa ma exprim pentru a evita ambiguitatea, panenteismul Da, nu se poate mărturisi panteismul ca fiind singurul început exhaustiv al perspectivei lumii, pentru că ar fi, într-adevăr, divinitatea păgână a lumii, venerarea creaturii, în locul Creatorului și ca Creator Cu toate acestea, este și mai puțin posibil să-l respingem complet, întrucât este un moment ireductibil din punct de vedere dialectic în cosmologia sofiologică Lumea și noi în ea - în Dumnezeu "trăim, ne mișcăm și suntem" (DA XVII,) Și ce altceva decât puterea divină dă viață universului? Criticii, în frica lor de panteism, introduc un principiu independent, divin și non-divin al lumii, existent lângă Dumnezeu? Minciuna panteismului nu constă în

faptul că recunoaște puterea divină care acționează în creația lui Dumnezeu și constituie baza ei pozitivă, ci doar în faptul că această putere a lui Dumnezeu în lume echivalează cu Dumnezeu Însuși, a cărui opa este acțiunea sau energia Dumnezeu este o ființă personală, lumea este impersonală Dumnezeu are în sine propria sa viață, supra-lumească, care este revelată doar în lume, dar nu este deloc epuizată de ea Întemeierea divină a lumii (panteismul ei) este determinată nu de faptul că Însuși Dumnezeul personal este prezent în personalitatea Sa în lume, identificându-se cu ea, ci de sofianismul întemeierii ei Dumnezeu creează lumea cu Sophia atât în Sophia, cât și în sensul Sophia-vost al bazei sale, lumea este divină, deși în același timp este și divină în originalitatea ei creată" ("U ", pp -) Astfel, vedem că doctrina consubstanțialității lui Dumnezeu și a lumii ar fi panteism numai dacă ar exista Biblioteca "Runivers" Ființa divină era epuizată de esența (natura) Sa și nu ar avea Persoană - Conștiința de Sine - Ipostas (așa este Dumnezeu în panteismul clasic al lui Spinoza) Dar de vreme ce conceptul de Dumnezeul viu include, pe lângă esența Sa, și viața Ipostazelor Sale, până acum propunerea despre consubstanțialitatea Sa cu lumea, ca să spunem așa, nu afectează Ipostazele Sale În timp ce Își cufundă esența sau natura Sa în starea de devenire, Dumnezeu nu se cufundă în devenire cu întreaga Sa ființă Dumnezeu este de aceeași esență cu lumea, dar nu de aceeași ipostază Căci Dumnezeu, ca să spunem așa, este mai larg decât Divinitatea Sa, iar aceasta își găsește expresia logică în ireversibilitatea formulei conform căreia "Dumnezeu este Ousia, est Divinitas, è θεός δεντης εσπν; dar nu invers: Ousia nu este un Dumnezeu (personal), Divinitatea nu este o Persoană Divină La fel: Dumnezeu este Sophia, Sophia este divină, există Dumnezeu în revelația Sa de sine, Deus reveíalas; dar nici invers: Sofia nu este Dumnezeu, ¿ θεός ci doar δεσς sau θεάς; nu poate fi echivalat cu o Persoană Divină" (A B , p) Totuși, cea mai ascuțită "impietate" reactivă a panteismului nu este o analiză dialectică, ci aplicarea practică a metafizicii sale la o anumită viață religioasă Pentru un panteist, necunoscând un Dumnezeu personal, nu cunoaște nici rugăciunea personală: nu are pe nimeni să se îndrepte către, și toate să fie epuizate de emoții subiective, "surogate teosofice: concentrarea, meditația, intuiția, care totuși nu au de-a face cu Dumnezeu, ci cu lumea, scufundă o persoană nu în Transcendent, ci în imanent, divin , vor să-l înlocuiască pe Dumnezeu" ("S N " , p) Spre deosebire de aceasta, părintele Serghie afirmă cu certitudine că "unde nu este rugăciune, nu există religie" (subliniat de autor) "acea îndrăzneală rugătoare - și acesta este miracolul și harul rugăciunii - merge direct la tronul Celui Prea Înalt " (ibid) că principalul, în esență, singurul obiect al credinței rămâne unul "este și" și, care este un răspuns uman la esmul divin ("Eu sunt Cel"), este de natură pur personală, este un dialog de ipostaze (divine și umană) și, prin urmare, nu poate fi redus la relații sofianice, care, ca început , sunt una cu u și i - sunt baza posibilității sale, dar nu realitatea Prin urmare, o religie vie nu se limitează la relațiile sofiene Ele intră inevitabil în alcătuirea lui (căci altfel transcendentul ar fi despărțit de imanent printr-un abis de netrecut, iar omul nu ar putea înțelege cuvintele lui Dumnezeu), ele sunt temelia lui; dar pentru ca relaţia dintre Dumnezeu şi om să devină reală Biblioteca "Runivers" Într-adevăr, ceea ce este nevoie este o voință personală, o aspirație personală, un răspuns personal al unei persoane la chemarea veșnică a lui Dumnezeu Această natură rugătoare a pr Serghie este cea mai bună garanție împotriva introducerii tendințelor panteiste în sofiologia sa

și tocmai asta au avut în vedere acei ierarhi când l-au apărat pe pr Serghie, din acuzațiile de panteism ridicate împotriva lui, au spus: "o persoană care se roagă așa nu poate fi eretic" Această frază sună moralistic și psihologic; dar de fapt sensul ei este acesta: cel care se roagă nu poate nega Dumnezeul personal, către care se îndreaptă și pe care îl slăvește și se roagă; și, în consecință, nu poate fi un panteist, a cărui esență rea se rezumă tocmai la faptul că Îl depersonalizează pe Dumnezeu, Îl dizolvă în începutul impersonal (deși divin) al lumii Coexistența Sophiei Divine și creată are drept consecință că toate definițiile Sophiei Divine sunt adevărate în raport cu Sophia creată Este, de asemenea, "Atot-Unitatea, care a devenit Toți-Mulți ai Ființei Separate" ("A B ", p), "înțelepciunea supracreatură" ("N A ", p) "revelația Gloriei lui Dumnezeu, înțelepciune și frumusețe" (A B , p) "Faptul că în cer există Atot-Unitatea și Gloria, și Înțelepciunea și Frumusețea imaginilor Revelației Divine, este același în lumea creată, pe pământ este în proces de devenire, precum semințele eterne ale ființă creată, cufundată în neființă și crescând pe baza libertății create" ("A B ", p) "Este mai dificil decât să accepți identitatea bazei lumilor Divine și create, este să înțelegi întreaga diferență dintre Sophia divină și creată Creația este inerentă lumii create, care în același timp combină în sine nu numai divinitatea, ci și non-divinitatea și chiar extra-divinitatea Cum poate o creatură care nu este și dincolo de divină să-și găsească un loc în Dumnezeu și în viața Sa divină?" ("N A ", p) Această întrebare este centrală pentru analiza actului de creație și, prin urmare, este problema centrală a cosmologiei Condiția sa necesară este conceptul de devenire, care, la rândul său, se bazează pe opoziția ontologică a eternității și timpului Prin urmare, ar fi prematur să discutăm această problemă în acest context - înainte de o analiză mai detaliată a categoriilor ontologice și cosmologice Cu toate acestea, Sophia creată are o altă definiție (aparținând singurei Sophie cosmice și abandonată din definițiile Sophiei Divine), care este în pragul sofologiei și cosmologiei și, prin urmare, ar trebui menționată aici, deși dezvăluirea sa completă aparține la capitolele următoare Este definirea Sophiei create ca suflet al lumii "Lumea este o poliunitate creată Creatura este pierderea "castității" caracteristică Divinei Sofia, prin plonjarea în multiplicitatea, temporalitatea și relativitatea ființei private Totuși, toată diversitatea infinită a vieții nu sfâșie lumea în atomi, parcă turnate în abisul golului și nu sunt legate între ele în niciun fel Există o lume ca unitate pozitivă căreia îi aparțin tot felul de ființe, o imagine a celor rătăciți, dar a căutat și a găsit "castitatea" Aceasta, însă, nu este doar o sumă de imagini individuale ale lumii, ființă creată și nu este doar una dintre numeroasele sale concluzii private Ea există deasupra sau la baza acestei imagini, ca o forță unificatoare, un centru real, un plan al lumii, ideea și energia ei formatoare Și această putere unificatoare, potența cosmorgică, nu este nimic altceva decât Sofia însăși creată, care este imaginea ființei Divine, puterea "castității" În acest sens, ea este sufletul lumii și entelehia ei, scopul care se realizează, devine în ea, ea este viața lumii" ("NA", p) Vorbind despre Sophia creată ca fiind sufletul lumii, trebuie să fii extrem de atent să nu o identifici cu lumea însăși Căci dacă este prezent în lume ca bază ideală și trăiește în ea, realizându-se ca unitate în mulțime, ca cosmos în haos, ca frumusețe în natură, atunci trebuie să ne amintim întotdeauna că toate acele elemente ale inexistenței, datorită prezenței căreia doar aceasta este posibilă

devenirea, nu intrați în Sophia și chiar sunteți împotriva ei "Semințele divine sunt scufundate în nimic, iar ființa este amestecată ontologic cu neființa, se află într-o stare de devenire, care nu este caracterizată de perfecțiune prin însuși concept "Foarte bine" se referă la planul divin (eptelechismul) al creației, dar nu la starea ei dată, care nu este nicidecum ultimul său cuvânt" ("NA", p) Prin urmare, sufletul lumii este Sophia creată numai în măsura în care își realizează arhetipurile sofisticate, le întruchipează în viața sa Dar, alături de aceasta, manifestă și "minciuna oarbă a puterii ființei Începuturile sale diverse își fac drumul spre viață nu numai în armonie armonioasă, ci și îndepărtându-se unul pe altul, într-un fel de "luptă pentru existență", în spontaneitatea lor Și acest element în sine conține forțe nu numai pozitive, ci și distructive Sufletul lumii nu este doar începutul vieții, ci și "Cronos care își devorează copiii" Ea nu este doar Porosul abundenței divine, ci și Cântarea propriei imperfecțiuni" ("NA", p) Și în această măsură ea nu mai este Sophia, ci i se opune ca început, acum servind ca întruchipare a imaginilor sofiene, acum Biblioteca "Runivers" ascunzându-le cu valuri de tohu-va-bohu, haos primordial" (ibid) Sufletul lumii este Sophian în temelia sa - nu poate exista nicio îndoială Dar formula conform căreia "sufletul lumii este Sophia creată" suferă de ambiguitate și incertitudine și este plină de concluzii care contrazic premisele de bază ale sofologiei Între timp, formula ota se repetă în o Sergius destul de des; și de aici identificarea verbală a Sophiei create cu sufletul lumii, nu numai în temelia sa ideală, ci în toată ființa sa reală, conduce gândul său la conceptul de "Sophia căzută", pe care nu o putem caracteriza altfel decât ca o neînțelegere terminologică Căci ceea ce se numește acest termen (care, din câte știm, se găsește în întreaga lucrare a părintelui Serghie doar de două ori: în "Mielul lui Dumnezeu" (la p , unde este atribuit în mod eronat lui V V Zenkovsky) și în "Sofiologia morții" (la p) "Sufletul naturii, lumea s-a separat după imaginea ființei sale de Divina Sofia și a devenit un fel de falsă și anti-Sophia - Achamoth" ("A B ", p) , desigur, nu are dreptul să fie numit numele cel mai sfânt al Înțelepciunii Volsilor, iar dacă numele Sophiei i se dă predicatul "căzut", ontologic incompatibil cu acesta, atunci aceasta se întâmplă doar datorită faptului că acest nume însuși este atribuit neglijent tot ceea ce, într-o măsură sau alta, poartă pecetea lui, părtași ai grației sofisticate Definind sufletul lumii ca fiind Sofia creată, pr Sergius ridică astfel problema punerii în scenă Divina Sophia, ca Usiya sau natura lui Dumnezeu, este ipostazată până la capăt în viața Personalității Divine Triipostazice; Sophia creată, ca imagine diferită a ființei Sophiei Divine, evident, trebuie așadar ipostazată printr-un fel de principiu personal (mulți poziționați și creat) Altfel, ea se va regăsi în poziția de natură "fără obiect, care nu aparține nimănui, ca să spunem așa, fără stăpân", "lipită de acea plenitudine: ființă creată, pe care o postulează tocmai ca suflet al lumii create și constă în ipostas " ("N A " , p) Între timp, "Sophia nu este o ipostază, la fel cum nu există o ipostas și sufletul lumii Vorbim despre sufletul lumii, dar nu despre spiritul ei Diferența dintre suflet și spirit constă în faptul că sufletul nu este ipostatic, ci spiritul este ipostatic Pentru spirit, sufletul corespunde naturii sale, care trăiește în el, este ipostazat de el (și în acest sens, deși nu este ipostaza lui, ci ipostaza, mai exact - mancam ipostaza) În acest sens, sufletul lumii, deși nu este un spirit, este legat de el, ca viață, izvor și conținut" A , p) Astfel, această întrebare poate fi Biblioteca "Runivers" gândit astfel: în raport cu

sufletul lumii, care este spiritul ei? în raport cu natura creată, care este subiectul ei? în raport cu Sofia creată, care este ipostaza ei, sau mai bine zis, începutul, ipostaza ei? Răspunsul la aceste întrebări este dat de Apocalipsa, care vorbește "despre crearea ipostazelor ca act special, suplimentar sau paralel, odată cu crearea lumii Un indiciu direct al acestei dualități sau paralelism este cuprins, pe de o parte, în povestea Sinodului în Sfânta Treime și a creației omului "după chipul Nostru și după asemănarea Noastră" (Gen I, -), în contrast cu sau în plus față de creația generală a întregului Șestodnev , iar, pe de altă parte, în povestea lui Ch II, : "Domnul Dumnezeu l-a creat pe om" etc Există o diferență fundamentală între crearea lumii ca natură pentru spiritul uman în sofianitatea sa și acest spirit ipostatic însuși Divina Sofia în pleroma ei , în infinită multiplicitate raze ale spectrului său, conține posibilitatea sau temele pentru indivizi care diferă unul de celălalt și, totuși, sunt capabile să fie cuprinse în una și aceeași lume Cu toate acestea, individualitatea nu este încă personalitate, ci doar poziția sau posibilitatea ei Iar Sophia, din moment ce nu este o ipostaza nu poate comunica creatiei ceea ce nu ii este caracteristic Individualitatea naturală este dată de natură, dar Sophia însăși creată trebuie încă ipostazată Iar această ipostază nu poate fi decât un act personal, o revelație a Personalității Divine Însuși, a Sfintei Treimi - în Sofia creată, în lume Prin urmare, crearea lumii constă din două acte, ea are în mod necesar două laturi: crearea naturii create, precum Sofia creată, și personalități noi, create capabile să ipostazeze această natură, fiind subiecte ale Sofia creată "(" N A ", p) Astfel, problematica sofiologică, direct legată de cosmologie, ne conduce la începuturile antropologiei Pentru o viziune filozofică holistică asupra lumii, aceasta este de mare importanță, deoarece conectează ambele discipline la un singur punct de plecare și determină relația lor după imaginea a ceea ce este sursa oricărei ființe - natura lui Dumnezeu Căci "locul Persoanei Divine în Sophia creată este atribuit omului și printr-o astfel de ipostază se constituie pe deplin creația finală a lumii, originalitatea și stăpânirea ei de sine Sophia creată, fiind ea însăși doar o ipostază, și nu o ipostază, este ipostazată în același mod în care Divina Sofia este ipostazată veșnic Numai că ea este ipostazată nu de Divin, ci de personalitatea umană În acest sens, lumea creată este o lume-om, sau o ființă umană este o lume contractată Creat în ultimul Biblioteca "Runivers" zi", "după" întreaga creație, așadar - deja pe asumarea existenței ei, și inclus în ea pentru stăpânirea "pământului" și a "stăpânirii" asupra creației, omul a primit de la Dumnezeu "chipul lui Dumnezeu", că este, spiritul ipostatic, care posedă propria sa natură și plinătatea vieții în el sau, așa cum se numește o persoană în limbajul patristicii, este un "zeu creat" ("J A ", pp -) Întregul complex complex de relații dintre Creator și creație, între natura divină și Personalitatea Tri-ipostatică a lui Dumnezeu, între natura creată și personalitatea umană poate fi exprimat schematic în următoarea proporție metafizică: Divina Sofia: ipostasurilor Sfintei Treimi - Sophia creată: ipostasurilor omului Semnul = aici însă nu înseamnă identitate, ci asemănarea relațiilor, care, la rândul său, își are rădăcinile în faptul că Sophia creată este alteritatea Sophiei Divine, iar ipostaza omului este imaginea și asemănarea a ipostasului lui Dumnezeu Dar această asemănare, care are propriul său conținut pozitiv, trebuie în mod necesar să fie limitată de diferența esențială care există între Creator și creatură - Dumnezeu prin natură și Dumnezeu prin har Diferența constă în faptul că "în Divina Sofia,

natura Divinului este complet transparentă pentru Ipostasurile Divine și este complet ipostazată de Ele , în timp ce în ființa creată există o discrepanță reală între ființa ipostatică și ipostaza naturii; natura lumii în om nu este pe deplin ipostazată de ipostaza umană, tărâmul ipostasului propriu-zis este extrem de limitat, deși este supus expansiunii nemărginite și umanizării neîncetate a naturii" ("NA", p) În aceasta constă creativitatea umană, care se dovedește astfel a fi o triplă imagine a asemănării lui Dumnezeu: omul, în măsura în care ipostaziază natura; natura, în măsura în care primește o ființă ipostazată; unitatea omului și a naturii, în măsura în care în procesul creșterii și formării ei se manifestă într-o formă dinamică acea entelehie care preexistă în Dumnezeu, ca viață a Divinei Sofia, pe deplin ipostazată în Cele Trei Ipostaze divine Cu aceasta putem încheia trecerea în revistă a doctrinei sofiologice a pr Sergius, pentru că, epuizându-și tema, ne-a condus direct la problemele cosmologiei și antropologiei, care sunt dezvoltarea, continuarea și întruchiparea ei ulterioară Diferite în viziunea despre lume a pr Sergius atitudine sofiologică și doctrină sofiologică, trebuie să completăm acest lucru Biblioteca "Runivers" schemă cu un alt element - cel mai condiționat și controversat, deși caracteristic operei sale din punct de vedere subiectiv Avem în vedere terminologia sa sofiologică, adică acel complex de cuvinte care sunt derivate din rădăcina "Sophia" și constituie un fel de lexic al pr Sergius În compoziția generală a sistemului său, această terminologie este acel înveliș exterior, un fel de epidermă, care, în primul rând, atrage atenția cu o privire generală asupra ei Și, din păcate, această impresie verbală generală determină adesea atitudinea față de întreaga operă a pr Sergius, datorită acelor asociații istorice care se dovedesc, mai mult sau mai puțin accidental, asociate cu numele Sophiei Acest nume, în cuvintele lui V V Zenkovsky, "a avut ghinion în istorie" Este foarte greu de explicat motivul pentru aceasta Căci dacă o căutăm în împrejurarea că termenul Sophia a fost folosit greșit de sistemele gnostice, nu este mai puțin greu de înțeles "de ce autorul prologului, Ev Și despre nu a pus binecunoscuta speculație greacă νουσ sau Platon, sau νόησές, dacă vă place chiar și νοησις της νοήσεις a lui Aristotel, ci un logos alexandrin sau stoic întunecat, ambiguu" ("F I ", cap , p) Totuși, din acel moment "Logos" a intrat în gândirea creștină ca concept fundamental, și nici originea lui păgână, nici abuzul de către diverși eretici și gnostici nu este o ispită pentru nimeni În schimb, numele Sophiei, în ciuda faptului că folosirea lui este sfințită de Sfintele Scripturi atât din Vechiul, cât și din Noul Testament, că se repetă constant în textele liturgice, rămâne profețit și îndoielnic În sensul Yash-Tei, acest lucru este agravat și mai mult de faptul că acest nume servește nu numai ca termen filozofic pentru esență sau început, ci este un nume personal Yasen; iar asta îi conferă un caracter "personal" și "feminin", care, în esență, nu ar trebui să fie deloc în el Și acest lucru este și mai intensificat de experiența mistică incorectă a gânditorilor și poeților ruși din secolul al XIX-lea (Vl Solovyov, simboliștii ruși - A Bely, S M Solovyov etc), care au folosit întotdeauna numele Sophia, dându-i diverse, de obicei foarte controversat și chiar seducător sens Rezultatul acestui nume odios este că filosofia sofiologică este adesea luată sub suspiciune, chiar și indiferent de conținutul ei, numai din cauza numelui său Numele Sophiei este asociat cu conținutul Biblioteca "Runivers" doctrina fiziologică și nu poate aceasta din urmă să adopte o formă diferită, ca să spunem așa, neutră? Apropo, suntem conduși la această întrebare de observația Prof H N Glubokovsky, făcut de el după

ce a citit "Mielul lui Dumnezeu": "Aceasta este dogma ortodoxă", a spus el: "expus în limba lui Bulgakov" Problema acestui limbaj poate fi rezolvată din două puncte de vedere: în primul rând, formularea sa teoretică este posibilă, în funcție de modul în care înțelegem numele și de ce semnificație îi atribuim; în al doilea rând, soluția sa practică este posibilă pe baza faptului și a experienței, luate indiferent de premisele lor metafizice și de perfecțiunea lor epistemologică Epistemologia realistă va insista în mod firesc pe inseparabilitatea numelui și a obiectului numit de acesta, iar din acest punct de vedere, teratologia sofiologică este o parte integrantă a doctrinei și atitudinii sofiologice Din punct de vedere nominalist, care permite arbitrariul terminologic, conținutul sofologiei nu depinde de formele în care este prezentat, iar numele Sophiei (precum și cuvintele derivate din acesta) pot fi pur și simplu șters din sistem și înlocuit cu alte cuvinte corespunzătoare El însuși despre Sergius în epistemologia sa aderă la teoria realismului extrem și consistent (a se vedea mai jos despre aceasta), iar pentru el un nume nu este o poreclă, nu este un semn convențional, ci "putere, sământă, energie Se modelează, își definește purtătorul din interior ca intenționat, entelechie, după puterea căreia o ghindă se dezvoltă în stejar, iar un bob într-un spic de grâu Un nume nu este un simplu cuvânt (" un sunet gol") Numele este energie, putere, sământă, viață Ea există "de la sine" sau "pentru sine", indiferent dacă este aplicată sau nu" ("F I ", Cap , p) Din acest punct de vedere, terminologia sofiologică ar trebui privită ca o icoană verbală a celei mai divine Sophie, iar respingerea ei nu ar însemna altceva decât înlocuirea unei forme adecvate de exprimare cu substitute aleatorii și arbitrare ale cunoașterii Cu toate acestea, din punct de vedere practic Sergius, aparent, nu neagă posibilitatea altor formulări, căci printre propriile sale lucrări găsim două lucrări (extrem de izbitoare din punct de vedere sofiologic), în care nu există nici numele Sophiei, nici cuvinte derivate din ea Ne referim la "Capitole despre Trinitate" și articolul în limba engleză "Révélation" Se poate spune, desigur, că terminologia acestor studii nu este adecvată subiectului lor, nu-și exprimă esența și nu coincide cu aceasta (întrucât ceea ce spun ei nu se numește cu numele propriu); totuși, nu poți Biblioteca "Runivers" nu admit că această "inecizie" nu numai că nu interferează cu înțelegerea sensului acestor studii, ci, poate, dimpotrivă: le pune într-o poziție excepțional de privilegiată Căci terminologia sofiologică în sine nu posedă acea completitudine logică și claritate, care sunt inerente conceptelor filozofice bine stabilite Acest lucru se explică, cel mai probabil, prin faptul că doctrina sofiologică se află în statu nascondi, că conceptele ei nu au fost în cele din urmă stabilite și că și în cadrul aceluiași sistem își pot schimba sensul Un exemplu în acest sens este evoluția doctrinei pr Sergius, dintre care momente diferite - folosind același termen "Sophia" - au pus conținut diferit în el Pe lângă acest factor "istoric", dificultatea terminologiei sofnologice se datorează și esenței sale Căci conceptul de Sophia ca plenitudine sau unitate totală, fiind extrem de fructuos în sinteza filozofică, introduce o mare confuzie în gândirea analitică N A Berdyaev a observat odată că în sistemul de aproximativ Sergius, totul se dovedește a fi Sophia și, datorită acestui fapt, obiectele gândirii își pierd claritatea și se contopesc într-o unitate unică, nediferențiată Acest reproș, care se justifică atunci când gândirea filosofică este în categoria pluralității, se transformă în laudă de îndată ce luăm un alt punct de vedere și trecem de la pluralitatea

discursivă la unitatea intuitivă Apoi conceptul de Sophia ne deschide perspective nesfârșite Fiind însă cea mai perfectă expresie a sintezei filozofice, conceptul de Sophia suferă în mod firesc de "multe sensuri", fiind aplicat diversității vieții lumii; de aici ambiguitățile sistemului care necesită clarificări și interpretari suplimentare Fr însuşi Terminologia lui sofiologică este foarte dragă lui Sergius Acest lucru este evident din faptul că el îl folosește nu numai atunci când este nevoie directă de el, ci și în acele cazuri în care termenii sofiologici introduc în gândirea sa o complexitate excesivă și o ambiguitate Este destul de de imaginat, așadar, ca în dezvoltarea ei ulterioară gândirea sofiologică să dezvolte o altă terminologie, iar doctrina sofiologică (să nu mai vorbim de atitudinea sofiologică) să primească o altă formă, mai puțin adecvată, dar mai corespunzătoare teologiei tradiționale În orice caz, pot spune că conținutul sofologiei este într-un fel independent de mijloacele de exprimare a acesteia, iar acest lucru este de mare importanță din punctul de vedere al apărării acestei doctrine, deoarece criticile la adresa ei sunt în mare parte adresate Biblioteca "Runivers" nu sunt legate de esența sa, ci de aspectul său terminologic asociat cu numele de Sophia Într-un mod ciudat, se dovedește a fi posibilă și relația opusă: se poate folosi terminologia sofiologică, numindu-o realități sofiene, investind cu concepte sofiologice, ci conținut sofian și chiar antisofian Un exemplu în acest sens este "învățătura lui J Boehme, în care Jungfrau-Sophia este un principiu abstract principiul înțelepciunii" ("S N ", p) Această independență a formei față de conținut și conținutul față de formă poate fi extinsă la toate cele trei planuri ale gândirii sofiologice: atitudine, doctrină și terminologie Și dacă unitatea lor și-a primit expresia logică și firească doar în cele mai recente sisteme ale pr Pavel Florensky și pr Sergius, deci, despărțiți unul de celălalt, ele apar constant în istoria gândirii, deși necesită o anumită explicație pentru identificarea lor Astfel, s-ar putea urmări istoria atitudinii sofiologice, care ar include nu numai filozofi și oameni de știință, ci și majoritatea misticilor, artiștilor și poeților; istoria doctrinei sofiologice, rezolvând aceeași problemă în aceeași direcție, deși sub forme diferite; și, în sfârșit, povestea numelui Sophia, plină de cele mai incredibile salturi și surprize ciudate (În excursii istorice și în însemnări separate, părintele Serghie oferă material semnificativ pentru toate cele trei "povestiri", ceea ce face ca gândul său să fie legat de cei mai diverși gânditori și artiști atât din antichitate, cât și din timpurile moderne) Și dacă școala rusă de sofiologie a adoptat terminologia sofiologică pentru a o curăța de acreții istorice străine și pentru a-i reveni adevăratul său sens, atunci în centrul acestei minciuni se află credința în puterea cuvântului, în sfințenia nume, care în cele din urmă trebuie să depășească toate semnificațiile incorecte pe care i-a dat-o înșelăciunea umană și, după ce a fost curățat de ele, să strălucească cu lumina Înțelepciunii și purității divine Atitudinea sofiologică, doctrina și terminologia apar în pr O serie, parcă, de trei cercuri concentrice de volum, forță și forță diferite Axa principală a întregii sale vederi asupra lumii este atitudinea: ea determină totul de la sine, pătrunde totul, se simte în toate Și din moment ce toată creativitatea de Sergius nu este altceva decât o desfășurare dialectică a acestei atitudini, toate putând fi caracterizate ca ph i o l o g and i - un cuvânt despre Sophia - dovadă a realității ei, uimire față de profunzimea ei, laudă a frumuseții ei Al doilea cerc, doctrina sofiologică, caută Biblioteca "Runivers" să o

recunoască pe Sophia nu numai ca principiul dătător de viață al tuturor, ci ca un conținut care se dezvăluie în date concrete, ca o plinătate a vieții care se desfășoară Prin urmare, în creativitatea verbală, semnificația sofiografiei îi aparține - ca descriere a formelor sofiene, identificarea realităților sofiene În cele din urmă, al treilea cerc, care o numește pe Sofia pe numele ei și o dezvăluie în forme concrete și singulare, poate fi numit cercul sophiophanip - manifestările Sophiei însăși în icoanele ei verbale Îmbinarea acestor trei momente - unitatea atitudinii sofiologice, doctrinei și terminologiei - sofiologia, care își găsește întruchiparea în sofiografie și încununată cu sofofanie - constituie acea trăsătură a pr Serghie, datorită căruia depășește invariabil granițele speculației teoretice, o introduce în tărâmul contemplației mistice și artistice și este o adevărată sursă de experiență și revelație religioasă Și dacă o parte semnificativă din această creativitate a pr Serghie a revărsat din pământul său natal, apoi cei cărora în acești ani li s-a dat fericirea să-i asculte cuvintele și să învețe din înțelepciunea sa pot să-și repete cu recunoștință cuvintele, spuse cu altă ocazie, că "nu numai că au plâns pe râurile Babilonului , dar a avut mari vedenii' ("Sf râul Chebar", p <>), le-a dăruit în sofiofaniile gândurilor sale Biblioteca "Runivers" capitolul ÎNCEPUTURI (Ontologie) Ontologie despre Sergius este inseparabil de sofiologia și de cosmologia sa Lumea, în esența ei, este Sophia creată Sophia creată este alteritatea Sophiei Divine Prin urmare, calea gândirii ontologice - a realibus ad geologa - este calea de la diversitatea lumii la unitatea ei sofiană (în Sophia creată), și de la această unitate relativă, emergentă, la unitatea "castității" în Divin Sofia Astfel, ontologia nu este determinată doar de sofiologie, ci, parcă, absorbită de ea Pe de altă parte, - oarecum întreaga lume este Sophia, cufundată în devenire - Sophia devenirea - cosmologia, ca doctrină a universului în ansamblu, nu este altceva decât un aspect al doctrinei Sophiei - sofiologia in actu; astfel, rolul fundamentelor ontologice ale cosmologiei aparține și sofologiei; iar pentru ontologie, ca atare, în sistemul lui o Sergius nu mai are loc Cu toate acestea, îl deosebim de contextul general al problemelor sofiologice într-un capitol separat, ghidat de următoarele considerații Pentru a-și dezvolta viziunea asupra lumii, pr Sergius, desigur, folosește numeroși termeni filozofici, care uneori sunt luați în sensul lor obișnuit, dar sunt mai des prelucrați de el în spiritul sistemului său Prin urmare, la studierea acestuia din urmă, apare o sarcină extrem de responsabilă de a clarifica și stabili sensul și sensul conceptelor de bază ale gândirii sale; aceasta nu este o problemă de terminologie simplă, căci semnificația dată unor concepte precum ființa și neființa, natură și ipostaza, persoană și individ etc , conține în sine o întreagă filozofie și aparține acelor domenii de gândire care sunt de obicei calificate ca diferite diviziuni ale ontologiei Așadar, urmând această linie de gândire, vom înțelege aici prin ontologie sistematica conceptelor de bază, pe care vom încerca să le studiem atât din punctul de vedere al conținutului lor obiectiv, cât și în raportul lor cu conceptul sofiologic general care determină Biblioteca "Runivers" sensul şi legătura lor în sistemul de o Sergius Acestea, prima datorie, cuprind conceptele de transcendent și imanent, care practic sunt identificate cu pr Sergius cu l absolută relativă "Aceste concepte sunt extrem de ambigue; întreaga istorie a gândirii filozofice poate fi expusă ca istoria acestor concepte sau, mai precis, ca istoria problemei transcendentului De aceea, este necesar să ne punem întotdeauna de acord în prealabil asupra sensului lor Ceea ce ne este

imanent este ceea ce este conținut într-un anumit cerc vicios al conștiinței; ceea ce este în afara acestui cerc este transcendent sau nu există în el Totuși, nici transcendentul nu este nimic Transcendentul este cel puțin o zonă de limită pentru imanent, limita lui" ("S N ", gr) Prin urmare, pentru mintea, care se ocupă exclusiv de imanent, transcendentul este o zonă cu totul inaccesibilă, un mister, "veșnic necunoscut, inaccesibil, de neînțeles, inefabil, față de care nu există nicio aproximare Orice încercare de a exprima acest mister în termeni de a fi este fatal fără speranță, așa cum neputincios este valul de a se ridica spre cer cu impulsul său, de parcă s-ar ridica spre el" ("S N ",) "Absolutul ne este ascuns în întunericul absolutului, interzis de noi de gheața transcendenței aceasta este singurătatea teribilă a nopții eterne goliciunea, de neconceput și inexistent , înaintea feței înfiorătoare din care gândurile nu pot decât să-și depună armele, mor" (U , p) Transcendentul este astfel auto-închis După ce l-am numit, trebuie să tacem imediat, pentru că nici o judecată, nicio gândire nu este posibilă Revenind la ea, mintea nu poate decât să-și dea seama de neputința, să-și înfrâneze impulsul, iar aceasta își primește expresia logică în faptul că "singura definiție a Absolutului este negarea necondiționată a tuturor definițiilor, a oricărui da, a NU eternului și absolut la tot, la tot" ("S N ",) Așa se naște teologia apofatică, care - în cea mai pură formă - ca liniștea unei nopți fără lună și fără stele, este întuneric și gol (mai multe despre aceasta vom discuta mai jos) Ideea de Absolut pur, transcendența ca atare, duce astfel la conștiința tragică a autoizolării, imobilității și ilogicității sale "Despre Absolut nu se poate spune nici măcar că el există, la fel cum nu se poate spune că nu este; aici cuvântul omenesc tăce în neputință, rămâne un gest filosofic și mistic tăcut, o negație, un NU gol Despre el "nu există altă cunoaștere în suflet, în afară de cunoașterea cum nu-L cunoaște pe El (Sf Augustin)" ("S N ",) Biblioteca "Runivers" Nu mai puțin tragică este gândul imanentului, la care, în ultimă instanță, se reduce toată cunoașterea "Cunoașterea, oricât de profundă și largă ar fi, este în cele din urmă conștiință de sine Omul, când cunoaște lumea, în esență, se cunoaște pe sine, pentru că el însuși este această lume întreagă Și în această cunoaștere nu există nicio diferență fundamentală între actele sale cele mai elementare și cele mai recente realizări, căci cunoașterea este strict monistă, iar limitele ei sunt în același timp limitele imanentului" ("S L ",) Prin urmare, limitând lumea la cercul conștiinței, mintea "se dovedește a fi izolată de toate sursele de viață, lâncește pe o insulă pustie, pur și simplu nu există Iar revendicarea titanică (a filozofiei imanente) este înlocuită de confuzie și frică "Eul" încearcă să salveze și să atragă în sine ceea ce poate din plinătatea pierdută a vieții și se ridică o punte idealistă peste abis - esse-percipi, - o filozofie imanentă, conform căreia ființa este complet imanentă conștiinței " ("T R ",) În cartea "Tragedia filosofiei" pr Sergius se oprește în detaliu asupra diferitelor tipuri de imanentism și arată că în toate variantele sale numeroase se încurcă inevitabil în autocontradicții și duce la aporii fără speranță Aceasta este tragedia filozofiei Căci, după ce a epuizat toate posibilitățile gândirii imanente, rațiunea ajunge inevitabil la concluzia, "că lucrul cel mai de încredere în noi și pentru noi este acela în care Descartes a crezut să găsească πού σω - sprijin și reasigurare din îndoială, un lucru de înțeles și de încredere început, conţinând în sine un abis deschis Nu este nimic de înţeles în sine şi până la capăt Înțelesul este alungat din ultimul său refugiu,

conștiința de sine a sinelui, și se dovedește a fi misterios și de neînțeles Tragedia rațiunii s-a împlinit, a fost sfâșiată și ucisă pe marginea antinomiei Dar aici începe catarsisul" ("T R ",) Constă în convingerea, fundamentală pentru toată filozofia, că conceptele de transcendent și imanent sunt corelate unul în raport cu celălalt, că nu pot exista unul fără celălalt, că Absolutul nu poate fi conceput fără relativ, iar relativul presupune Absolutul "Absolutul nu este niciodată conceput, nu este recunoscut, nu există în absolutitatea lui abstractă, doar ca o noapte înfiorătoare a inexistenței; un asemenea Absolut este cu adevărat o abstracție fără sens Transcendentul nu rămâne niciodată doar în transcendența sa, ci are un trans pentru sine, în spatele căruia se ascunde, dar de care este determinat Cu alte cuvinte, Absolutul însuși este relativ în absolutitatea sa, la fel cum transcendentul este imanent în transcendența sa, numai dacă există cu adevărat și are semnificație (gilí) Biblioteca "Runivers" dacă nu se transformă în zero pentru gândire și ființă, în gol pentru aceasta precum și pentru celălalt" ("U ",) Iar dacă transcendentul este un mister, cu siguranță inaccesibil omului, atunci el nu poate fi revelat doar minții sale, în măsura în care transcendentul intră în imanent, ci mai mult decât atât, presupune în mod necesar propria sa revelație "Absolutul și Transcendentul este o Taină, pentru care relativul și imanentul este o revelație, iar în raport cu el însuși}' - o auto-revelație Categoria misterului și revelației are un sens general și fundamental Misterul este corelativ cu revelația și nu există în afară de acesta, totul este exact la fel cu Absolutul și transcendent fără legătură cu relativul și imanentul Toată ființa este această auto-revelație și revelație, dar, desigur, la diferite niveluri" ("U "',) Astfel, gândirea noastră nu se ocupă niciodată de exclusiv transcendent sau exclusiv imanent Obiectul său este întotdeauna Transcendentul și imanentul, Absolutul, trăind în relativ, reflectând relativ și întruchipând Absolutul Această poziție inițială, cheie a întregii viziuni sofologice despre lume a pr Serghie are consecințe incalculabile: este suficient să spunem că pentru viața spirituală înseamnă posibilitatea religiei, ca legătură vie și directă a omului cu Dumnezeu; în filosofie, fundamentează posibilitatea cunoaşterii realităţii transsubiective; în viața practică ("praxeologie", în terminologia "Filosofiei economiei") conectează viața unei persoane cu întreaga viață mondială și, prin urmare, determină locul său real (și nu iluzoriu - idealist) în cosmos Părintele Serghie nu a ajuns imediat la acest adevăr Pentru a găsi un răspuns pozitiv "despre posibilitatea naturii în noi, noi în natură și natura în noi" ("F X ",), a trebuit să depășească sistemul pmyaneptismului filozofic, să iasă din "înfundatul" Idealismul lui Kan-to-Fichte, în care lumea și natura au fost transformate doar în scheme ale minții și străpungându-se în peretele de sticlă invizibil, dar impenetrabil, ridicat între subiect și obiect, pentru a străpunge realitatea obiectivă" ("F XJ ",) În depășirea acestei tentații a filozofiei imanente, ghidul său a fost "sistemul identității", iar lui Schelling i-a păstrat pentru totdeauna un sentiment de recunoștință și chiar, mai mult, a crezut că orice "filozofie a acțiunii obiective trebuie să fie o continuare conștientă a operei sale filozofice " (" F X ") Poziția asupra corelației și unității interne a transcendentului și imanentului ne permite să trecem la următoarele Biblioteca "Runivers" Pentru următoarea pereche de concepte ontologice, kava sunt ființa și nimic Pe fondul tăcerii absolute a transcendentului, conceptul de ființă - ca un fel de enunț - este prima, cea mai generală revelație a Absolutului "Este imposibil să

spunem despre Divinitate în aspectul Său transcendental că El este, căci, vorbind din asta, Îl transformăm astfel într-un cine și ce, sau în cineva și ceva, în timp ce El este El-cine și El-ce, și prin urmare și în general Nu-este Ființa nu este caracteristică Divinului, Este Inexistență, Supraexistență Dar Divinitatea transcendentă, un mister inefabil și de neconceput, este revelată omului, iar Absolutul devine Dumnezeu pentru om Dumnezeu este și Cine și Ce este pentru o persoană El este Subiectul revelației, deși în același timp Obiectul său Ființa este și inerentă lui Dumnezeu (chiar dacă în cel mai înalt grad), se poate spune despre Dumnezeu: El este, El este ων - Existent, Iahve, așa cum S-a revelat lui Moise ("S N ",) Astfel, ființa este primul predicat al Absolutului, în măsura în care intră în imanent, se pune la dispoziție relativului, se deschide omului "Există numai Divinitatea Dumnezeului existent și nu există altceva decât în afara Divinității Dumnezeul existent are ființă și nu există nimic decât Divinitatea însăși ("N A ",) Acesta este sensul doctrinei că Dumnezeu a creat lumea "din nimic" (pentru însuși actul creației din nimic, vezi Cosmologie) În ceea ce privește conținutul său, ființa este viață "Numai abuzul de abstractizare ar putea permite înțelegerea Absolutului ca ceva material și lipsit de viață Acest lucru contrazice în mod clar plinătatea ființei, care este luată aici în imobilitate moartă Ființa este zhpzn, iar altă ființă, cu excepția vieții, deși în stări diferite de viață, nu este deloc dată Prin urmare, conceptul de viață, ca auto-revelație creatoare, trebuie introdus în acele categorii filosofice de bază în care sunt concepute Absolutul și Transcendentul (U ,) Identificarea ființei și a vieții, ceea ce înseamnă introducerea conceptului de viață în numărul categoriilor metafizice de bază, dă întregul sistem o Sergius caracter dinamic, energic, vital El însuși numește acest concept al panzoismului său: "nu există moarte, ci doar viață iar universul este doar dezvoltarea potențialităților infinite ale vieții, scara treptelor ei Acest monism al vieții, panzoism, spre deosebire de monismul morții sau panfanatismul materialiștilor îl considerăm o ipoteză metafizică, singura capabilă să ne scoată din dificultate" ("F X ",) Întrebarea despre ce este viața și cum se manifestă ea aparține cosmologiei; pentru sistematica ontologică este extrem de importantă stabilirea identităţii Biblioteca "Runivers" ființă și viață, din care decurge în mod firesc identitatea opusă a neființei (nimicului) și a morții Conceptul de "nimic" este, însă, foarte complex Căci acest cuvânt se referă la lucruri complet diferite care au foarte puține în comun unele cu altele Prin urmare, este extrem de important nu numai să înțelegem corect sensul cuvântului "nimic", ci și să determinam toate acele conținuturi diferite care sunt investite în el Pentru a îndeplini această sarcină, pr Sergiu se referă la geniul limbii grecești, care are trei termeni pentru diferite tipuri de negație Primul dintre acestea este un privativum, indicând "inexprimabilitatea și indefinibilitatea a ceea ce se stinge prin negație" ("S I ", p) Acesta este "absolutul și e al teologiei negative - nu atât negarea tojo-ului sau a oricărei alte definiții, cât absența ei, expresia inexprimabilului, gestul transcendentului în imanent, limita pentru gândire și pentru conștiință, dincolo de care se stinge și se cufundă în noapte" ("S N ,) "Nimicul" corespunzător acestui ne poate fi deci caracterizat drept "Nimicul Divin" "Niciunul" lui (dacă pot spune așa) nu se referă la el însuși, ci la cel care gândește și vorbește despre el, sau, mai degrabă, își mărturisește incapacitatea de a gândi și vorbi despre el Nimicul Divin nu se poate opune fiinţei decât în sensul în care incognoscibilul se opune cunoscutului,

nedescoperitului revelat Dar din moment ce "Absolutul este mai înalt decât ființa", conceptul de Nimic Divin nu aparține ontologiei, nici măcar nu aparține teoriei cunoașterii și nu poate fi stăpânit decât printr-un fel de "gest, impuls, mișcare" meta-epistemologic , care nu este nici gând, nici cuvânt, ci muzică, inexprimabil într-un cuvânt, experiență de neconceput, ieșire, transcens pentru sine" ("S N ",) În acest sens, Nimicul Divin este un obiect al misticismului, intraductibil în limbajul conceptelor umane A doua formă de negație este particula co; "indică absența unei proprietăți date, definite, are un conținut specific: nu aceasta, nu aceasta tú este întotdeauna corelativă cu enunțul, ca o umbră la lumină" ("S N ", -) Combinat cu conceptul de ființă, dă termenul οúκ ы> care este cea mai adecvată denumire a "neantului creat" Acest neant este "marginea ființei, limita dincolo de care zace neantul surd, fără fund", "întunericul total", străin de toată lumina Sentimentul de a fi cufundat în neant, conștiința neantului său ontologic este teribil și dureros Pentru a fi salvat de oroarea inexistenței, nu se poate decât să se îndepărteze de abisul amețitor și să-și întoarcă fața către Soare, sursa întregii plinătăți, prin mutarea centrului existențial din sine Biblioteca "Runivers" dincolo de tine, în Dumnezeu Apoi inexistența se estompează în non-existență, dispare ca o umbră, se risipește ca o fantomă" ("S I ",) În esență, este ceea ce este Căci chiar "Parmenide a învățat că există doar ființă, dar neființa nu există deloc" ("S N ",) "Nu este deloc, parcă, un ocean care curge în jurul ființei" ("I A ",); "pur și simplu nu există în sine, există o gaură metafizică goală, un abis fără fund în care nu există conținut Nu absolutizați nimic, puneți-l lângă Dumnezeu, ca paralel și independent de El și, prin urmare, chiar dat pentru El din exterior, principiul care Îl limitează este o absurditate, întrucât absolutitatea existenței lui Dumnezeu este desființată prin asumare Aceasta introduce un fel de dualism care pune acest nimic alături de Dumnezeu" ("NA",) si eu fie că mai gândim și vorbim despre el, atunci acesta nu poate fi înțeles decât ca un "gest mental negativ ca un reflex condiționat al gândirii" ("N A ",), care neagă existența oricărei alte existențe decât Dumnezeu "Nimic nu dobândește semnificație pentru el însuși, totul "emerge" împreună cu ființa (în mod similar cu aceasta întrucât zero la unitate părăsește starea zero și devine număr) În acest sens, putem spune că nimic nu a fost creat de Dumnezeu împreună cu creația" ("NA",) "Dumnezeu este vinovat, nu numai a existenței, dar și a inexistenței - această formulă, amețitoare de îndrăzneală și chibzuință, aparține nimeni altul decât misteriosul autor al Areopagitii și comentatorului său, Sf Maxim Mărturisitorul" ("S N ",) Totuși, vorbind de inexistența creată și, în consecință, important, existând, de la granițele negației pure (c)o și nimic, caracterizate de particula μη Dacă οú corespunde negației complete a ființei, atunci μη și nedeterminarea, sau "nu încă", sau tipul corespunzător de neființă μή συ Și noi, prin urmare, ieşim la a treia vedere - doar nedescoperirea sa, ar trebui să fie transmisă ca "nu încă" nu mai" ("S N ", și) "Prin urmare, vorbind propriu-zis, se referă la tărâmul ființei Meon, ca posibilitate a posibilităților, este mama universală a ființei, prin care trece fiecare ființă Lui Meon, așadar, îi aparține toată bogăția și plinătatea ființei, deși unul potențial, nedezvăluit de ea, ca neființă, nu se poate vorbi deci decât în raport cu ființa deja manifestată, dar în niciun caz în sensul golului, al absenței ființei cum o prăpastie mai mare separă infertilitatea de sarcină decât sarcina de la naștere Biblioteca "Runivers" niya Meon este sarcina, ukon ((c)¿x oy) este sterilitate

Pentru ca ceva "ceva" să apară din inexistență, ukonul trebuie să devină un meon, să-și depășească golul, să fie eliberat de sterilitatea sa Primul act, principal și esențial al creației este, așadar, transformarea lui ukon în meon, care este crearea materiei comune a creației, această Mare Mamă a întregii lumi naturale "(" S N ",) "Materia - mamă - meop este baza necesară a ființei, apariției și distrugerii Dacă se întâmplă ceva, atunci este necesar ca acesta să ia naștere din ceva și să se întoarcă undeva, pentru că regiunea fără aer a inexistenței pure rămâne la îndemână Este nevoie de pântecele unei mame, care este și pat și mormânt în același timp Cu alte cuvinte, aceasta este Marea Mamă Pământ, al cărei chip grecii l-au onorat sub numele de Demetra; acesta este Pământul pe care Domnul l-a creat "la început", când a fost creată lumea (împreună cu "cerul") Fiind însămânțată cu un "lasă-l să fie" creator, extermină tot ce există din pântecele său și, invers, acceptă în măruntaiele sale tot ce este "pământ", din care ne-am născut" ("S N ",) Distincția dintre conceptele de ukon și meon este de mare importanță pentru cosmologie, deoarece, pe de o parte, explorează problema originii mpra ("creație din nimic") și, pe de altă parte, încearcă să înțeleagă esența care stă la baza ei și îi determină unitatea Fără să sărim înainte acum, observăm doar că, din punctul de vedere al acestei sistematici ontologice, creația ne apare ca un act dublu: "transformarea ukonului în meon" și îndepărtarea tuturor formelor diverse de ființă din meon; iar esența lumii - pământul sau meonul - este rezultatul scufundării Divinei Sophie în devenire, dizolvarea ei cu ukon Și dacă gândul la inexistență pură - ukon - inspiră groază, "din care se ridică o picătură înfiorătoare", iar "nimic" este simțit ca o gaură căscată de moarte, ca o moarte cu nasul moale, și atunci tu însuți începi să pari ca o cochilie goală care nu are miez existențial" ("S N ",), atunci percepem meonul ca un haos, deși teribil prin spontaneitatea și neformatul lui, dar apropiat, de înțeles, "dragă", pentru că l-am părăsit și se va întoarce la ea, cel puțin în acea parte a ființei noastre care nu poartă imaginea ipostasului - pecetea divină a Prototipului și Creatorului ei Căci "nu suntem doar copii ai cerului, ci și ai pământului, avem propria noastră mamă, care ne ferește de focul atot arzător al Absolutului și ne dă naștere originalității ființei create Nimic (meon), care separă făptura de Absolut, nu se formează în jurul nostru, ca să zicem, propria ei fotosferă, îi dă existență pentru sine și în sine Lumea este originală tocmai pentru că este închisă în neant Biblioteca "Runivers" sau creat din nimic" ("S N ",) Această creație din nimic constă în faptul că "Dumnezeu și-a pus propria Sa lume divină (în afară de care nimic nu a existat deloc) nu ca preexistentă (cum este în Sfânta Treime), ci ca devenire În acest sens, El o dizolvă fără nimic, cufundându-l în devenire" ("AN",) Datorită acesteia, unitatea lumii divine s-a transformat în multiplicitatea lumii create, iar această ființă multiplă se dovedește a fi, ca să spunem așa, mutată de neființă în care, din care și în prezență din care Dumnezeu a creat lumea "(" N A ",) Forma acestei "ființe a devenirii, această fuziune a principiului divin cu neantul" ("NA",) este timpul - "sinteza efectivă a ființei și a neființei, a ființei Prezentul, care este întotdeauna absorbit de trecut și se repezi în viitor, este, parcă, un punct fără măsură, care se mișcă în oceanul ființei meonale: o semiființă a eului trecut al viitorului, deja non- fiinţă şi încă nefiinţă În intuiția temporalității, se simte antinomia creatului-stn, principiul divin, cufundat în neant și fecundându-l de la sine Căci timpul este trecătoarea și nesemnificația

a tot ceea ce există, dar împreună cu posibilitatea a tot ceea ce se întâmplă ' ("C IL",) În acest sens, "temporalitatea este o formă universală a ființei, calitatea creaturii, căreia îi este supusă toată creația: atât îngerii, cât și oamenii, și întreaga lume" ("S N ",) Un semn esențial al temporalității este tocmai această incompletitudine a ființei, pierderea unității și integrității sale, "separarea și atomismul, astfel încât fiecare clipă a acesteia să fie înlocuită, împingând, distrugând altul" ("AB",) De aici și imaginile teribile ale "invidiosului Chronos, devorându-și gelos copiii, ucigând totul, devalorizând, răsturnând" , "cercul înflăcărat al ființei" - "roata de foc, prinsă în viciul "nimicului" lacom , de aici versurile sumbre ale "ordinului de înmormântare" Acesta nu este doar nimic în fața căruia cuvântul uman tăce, ci nimic care ia în stăpânire ființa, absorbindu-l și distrugându-l Nicăieri, așadar, incompletitudinea și imperfecțiunea lumii create nu se manifestă cu atâta persuasiune și putere ca în temporalitatea ei, al cărei simbol este moartea: "și stelele vor fi zdrobite de ea și sorii se vor stinge de ea, și amenință toate lumile" Așa este tragedia timpului, dacă o considerăm din punctul de vedere al acel nimic, care stă la baza existenței - apariția și dispariția creației Totuși, "timpul în cursul său nu este doar separat și antinomic ci și legat, astfel încât momentele sale individuale aparțin unui singur complex sau conținut comun, mozaic Biblioteca "Runivers" reflectând chipul eternității" ("A B ",) De aici rezultă că "temporalitatea se opune eternității în aceeași măsură, așa cum se presupune că este" (ibid), că "timpul și eternitatea sunt corelative", că "timpul este juxtapus eternității și nu este altceva decât eternitatea întinsă în ființă, nedeclarând creativ nimic" "Forța distructivă a temporalității, perisabilității, nu poate fi doar dezvoltată, ci și depășită în timp și atunci timpul devine ceea ce Platon a considerat că este, și anume: "o imagine în mișcare" de eternitate" ("S N ", p) Astfel, ajungem la o antinomie: pe de o parte, "între eternitate și timp există o opoziție care se exclude reciproc, dacă raționăm formal logic și, ca să spunem așa, static: timpul se stinge de veșnicie, iar eternitatea este desființată de timp , aici avem, parcă, "da" și "nu" Eternitatea aparține Absolutului, timpul este legat de relativitatea devenirii, iar absolutul nu poate fi echivalat cu relativul Totuși, această imagine plată, ca să spunem așa, nu corespunde esenței materiei, dacă luăm această relație în mod dinamic și ontologic Atunci eternitatea se dovedește a nu fi o negație, ci fundamentul, profunzimea timpului și plinătatea eternității sunt de fapt revelate în temporalitate, iar aceasta din urmă are puterea de a fi doar în eternitate Eternitatea și temporalitatea sunt corelative, nu se invadează reciproc Temporalitatea în nici un fel și în niciun sens nu poate slăbi sau limita eternitățile, deoarece aparține planului ontologic Putem spune că eternitatea este noumenul timpului, iar timpul este fenomenul eternității Ele sunt interconectate prin relația dintre pământ și ființă, dar nu pot fi amestecate sau limitate reciproc Prin urmare, sigiliul eternității se află pe toată creația, pentru că este revelația ei Timpul este faţa mişcătoare a eternităţii" ("AB",) Este ușor de observat că această antinomie a eternității și a timpului este un aspect al relației dintre transcendent și imanent, Dumnezeu și lume, Creator și creație În consecință, primul termen al antinomiei trebuie să aibă inevitabil o dublă interpretare Căci, așa cum Transcendentul există în sine (și acest aspect al lui nu poate fi decât subiectul gândirii apofatice), și în imanent, "pentru timpul împlinit, manifestând eternitatea în sine, rămâne o diferență între eternitatea

eternă, fără temei, ca având propriul ei fundament, și creată, eternitatea temporală, care are un fundament pentru sine în eternitatea divină, este imaginea manifestată a Arhetipului" ("AB",) Astfel, rezultă "două imagini ale eternității: eternitatea păcii divine neschimbate, plinătatea, absolutitatea, castitatea - Biblioteca "Runivers" aeternitas; și veșnicia creată - aevitemitas, infinit, nu "rău", adică gol, dar bun, pentru conținut, creator - Este imaginea eternității create Ambele imagini ale eternității nu sunt separate una de cealaltă, ci sunt legate în așa fel încât viața veșnică intră, se deschide în viața infinitului, nu desființându-l, ci umplându-l" ("NA",) Această distincție între cele două imagini ale eternității este de mare importanță nu numai pentru ontologie și cosmologie, ci și pentru escatologie * Căci, în caz contrar, jurământul Îngerului Apocalipsei (X,) că "timpul nu va mai fi" ar însemna creaturi de comuniune ale eternității lui Dumnezeu, adică contopirea și dizolvarea completă a lumii în Dumnezeu Dar "o făptură nu poate avea viață veșnică, liberă de temporalitate, pentru că altfel devine identică cu Creatorul, având jumătate de sudoare de veșnicie" ("IA",) Și, întrucât "timpul este sinonim al devenirii sau al creaturii în general" , trebuie să concluzionăm că eternitatea creată nu numai că nu contrazice temporalitatea, ci, dimpotrivă, este legată în interior de ea, o umple și dă viață Așadar, "viața făpturii în veacul viitor continuă în timp, rămâne devenind, însoțită de creștere, ascensiune din glorie în glorie "în viață nesfârșită" ("NA",) Cuvintele Îngerului nu se referă la temporalitatea în sine (care, în raport cu lumea creată, se dovedește a fi irevocabilă, pentru că își exprimă însăși esența), ci la acel semn al trecătorului și variabilității timpului, care înseamnă perisabilitatea și mortalitatea inerentă muritorului nostru, limitată de vremuri și perioade de viață "(acolo aceeași) În raport cu temporalitatea, eternitatea nu este astfel o definiție cantitativă, ci calitativă "În înțelegerea populară eternitatea este măsura timpului, își exprimă infinitul și, mai mult, într-un mod ciudat, nu în raport cu începutul, când ar fi sinonim cu neînceputul, ci în raport cu sfârșitul: eternitatea este înțeles ca durata infinită a timpului" ("N A ",) Acest punct de vedere, care transformă eternitatea într-o definiție abstract-cantitativă a timpului și duce în cele din urmă la conceptul hegelian de "infinit rău", pr Serghei neagă categoric "Viața umană este legată de ziua ei de ieri și de mâine, între care atârnă astăzi, dar ultima zi a lumii nu are mâine pentru sine și nu va deveni ieri, această numărare a timpului se oprește în general, este în afara ei, în o temporalitate diferită" ("N A ",) Și dacă temporalitatea este o stare a ființei, atunci eternitatea este ființa însăși în forma sa pură, absolută "Eternitatea este Dumnezeu, viața divină, care este revelată omenirii, care este în timp și astfel intră în conținutul timpului: Biblioteca "Runivers" "Aceasta este viața veșnică, ca să Te cunoască pe Tine, adevăratul Dumnezeu" (Io XVII,) Ca urmare, timpul, ca revelație a eternității concrete și reale, nu mai poate fi considerat ca o idee subiectivă, ca o formă transcendentală a conștiinței sau o altă formă abstractă gânduri Predare despre Sergius despre timp este o depășire radicală și consecventă a tuturor iluzionismului și idealismului subiectiv "Timpul nu este deloc o formă goală în care diverse obiecte sunt plasate fără legătură și ordine și nu este doar o formă de percepție, așa cum o știe Kant Un astfel de timp ideal este o abstracție generată de gândirea noastră, prin abstracția de la acel conținut specific, în afara căruia pur și simplu timpul nu există Timpul obiectiv este legat, iar în această legătură

este firesc" ("S N ",) Este "real, pentru că are ca conținut eternitatea însăși" ("NA",) Dar de această realitate obiectivă a timpului însuși, este necesar să se distingă percepțiile sale subiective, "care pot fi diferite; căci temporalitatea este exprimată în timpuri calitative concrete: timpul pentru îngeri, probabil, este diferit de cel pentru oameni și pentru o persoană este altfel decât pentru animale" ("S N '\ ) Cu toate acestea, aceste diferențe în percepția timpului, ca să spunem așa, în viteza relativă a curgerii sale, aparțin mai mult psihologiei decât ontologiei, căci ele mărturisesc natura subiecților care îl percep și nu însuși fenomenul de formare și schimbare Această diferență între timpul ontologic și cel psihologic își găsește expresie terminologică în faptul că pr Sergiu distinge temporalitatea, care este realitatea obiectivă a devenirii ființă, de timp, care este "o măsură abstractă a ființei temporale și, mai mult, (cum am menționat deja mai sus) măsura nu este singura, deoarece poate avea unități de măsură diferite " ("N A ",) În acest sens, dar numai în acest sens, pr Sergius spune că "timpul nu există în sine", că "este o formă subiectivă a temporalității", "nu are existență proprie", "vine din funcția de măsurare" (ibid) cursul lucrării sale, ar facilita foarte mult înțelegerea doctrinei sale despre timp și eternitate Dar, din păcate, cuvintele timp și temporalitate sunt folosite de el promiscue (după cum se poate vedea din citate): de aici aparea contradicție a lui gândire, care nu trebuie să ne încurce, pentru că se referă nu la esența învățăturii sale, ci la inexactitatea terminologiei Consecința concretității timpului este ireversibilitatea și unicitatea lui: el există, ca atare, nu depinde Biblioteca "Runivers" de la cine și cum este percepută, ea "nu este goală, nu este deșertăciunea deșertăciunilor Eclesiastului, ci este plină de veșnicie și se apropie la infinit de ea, redându-i chipul din ce în ce mai deplin și, totuși, modal, în imagine a ființei, neidentificându-se cu ea" ("A B ",) Datorită acesteia, istoriosofia devine posibilă ca doctrină a unui singur proces istoric, a vieții unei singure umanități, realizând într-o formă diversă de realizări istorice sensul unic al existenței umane "Actualitatea lui Dumnezeu în lume, care face timpul real și stabilește vremurile și datele împlinirilor lumii, pune bazele istoriei" ("S N ",) (mai multe despre aceasta vor fi discutate mai jos) Prezența eternității create în timp înseamnă, în general, semnificația ei - "fundamentul, sarcina, scopul, entelechia sa Timpul (concret) are propriul său plan și propria sa sinteză în sine, este semnificativ și conține regularitatea logos-ului lucrurilor, (datorită căruia) nimic nu se poate încadra sau se întâmplă în timp care nu ar fi inclus în acest logo ("A B ",) Astfel, se naște conceptul de cauzalitate metafizică a lumii, care nu este altceva decât o legătură generală care ține împreună toate momentele unui singur proces temporal Conceptul de cauzalitate, ca și timpul, poartă o d în sistem Sergius are un caracter dublu Pe de o parte, este acea conexiune internă a tuturor lucrurilor, datorită căreia lumea ne apare ca un întreg unic, ca un cosmos organizat și nu este trimisă în multe realizări și evenimente fără legătură Ca acest "logos al lumii, a cărui lege este legătura logică a totul cu totul în continuitatea sa" (" Miracole ale Evangheliei", p), principiul cauzalității este universal și irevocabil; "dacă ar fi fost forat cel puțin la un moment dat, seria cauzală s-ar fi prăbușit în praf mondial" ("NA",) Această cauzalitate nu este contrazisă de conceptul de miracol, care "nu poate fi înțeles ca ceva fără cauză, ci trebuie să-și ia locul în seria cauzală, cel puțin ca caz special de cauzalitate căci un miracol este cosmic și

natural, ca toate fenomenele naturale Caracterul său nu constă deloc în a fi fără cauză sau supracosmic, ci doar într-o cauzalitate deosebită, iar în ultimă analiză, în raport cu cosmosul, trebuie recunoscut ca natural, și nu supranatural, și cu atât mai mult nu nefiresc " ("Despre minunile Evangheliei", pagina) Conceptul de libertate nu contrazice această cauzalitate, căci "libertatea însăși este un tip special de cauzalitate, capacitatea de a provoca, în sensul exact al cuvântului Cauzalitatea este dubla: Biblioteca "Runivers" poate fi cauzalitate prin libertate și printr-un mecanism, fiind de fapt o combinație de libertate și necesitate" ("F KhL) Dar, pe de altă parte, cauzalitatea poate fi înțeleasă ca o dependență parțială a unui fenomen față de altul, conform axiomei qped movetur ab alio movetur, iar sub acest aspect ea duce la un sistem de monism cauzal, care își primește logica abstractă expresie în viziunea asupra lumii a determinismului mecanic Pentru a combate această viziune asupra lumii, pr Sergiu a cheltuit multă energie (în special în prima perioadă a operei sale filosofice, în timpul depășirii marxismului), iar rezultatul criticii sale asupra viziunii "științifice" asupra lumii a fost "Filosofia economiei", care depășește determinismul mecanic pe căi de epistemologie și ontologie, teorie și practică Concluzia finală a acestei critici este convingerea că "ideea de regularitate științifică (exclusivă) corespunde doar unui fotoliu, atitudinii contemplative față de viață; pentru oamenii de activitate, lumea pare a fi plastică și schimbătoare ; că coșmarul unei viziuni mecanice asupra lumii nu aparține de fapt însăși ideea unei conexiuni universale a tot ceea ce există ci provine dintr-un sentiment de oprimare a vieții, înstrăinare față de noi a naturii Lumea, ca tărâmul morții, în dușmănie cu viața, este ceea ce ne sperie de mecanismul naturii, acest cadavru al ei, aruncându-și umbra de moarte asupra vieții noastre Numai în măsura în care lumea este împărăția morții, în măsura în care ea este un mecanism "(" F X ",) Totuși, MPR nu este un mecanism, ci un organism, iar dacă "filozofia antică a definit lumea ca fiind o ființă vie - ζώον", atunci, extinzând această comparație, putem spune că această creatură are atât un schelet, supus mecanic și chimic legi, și un corp simțitor, purtând în sine eficiență organică și, în sfârșit, un suflet viu, începutul "sângelui", cu regularitatea sa mentală" ("NA",) Antinomia cauzalității repetă astfel antinomia timpului, așa cum este revelată în formarea eternității; cauzalitatea mecanică, care se opune libertății și dezvăluie în sine imaginea morții, întruchipează timpul ca început al morții și al morții, nimic care ia stăpânire pe viață și o mortifică Prin urmare, principala sarcină filosofică în raport cu cauzalitatea este aplicarea corectă a acestui principiu și respectarea acelei ierarhii ontologice, care este încălcată, atât prin răspândirea determinismului mecanic în zona lumii organice, cât și prin negare a acestui tipar mondial, datorită căruia ființa creată se află în fața noastră ca un cosmos unic și organizat Și dacă prima greșeală Biblioteca "Runivers" caracteristic majorității sistemelor naturaliste, al doilea se găsește constant în acel ocazional teologic naiv, conform căruia un miracol este "un nou act creator al lui Dumnezeu - în abolirea și desființarea lumii create de Dumnezeu "foarte bine" - forțele și legi" ("Despre miracolele Evangheliei", p) (pentru mai multe despre atom, vezi Cosmologie) Problema libertății este direct legată de conceptul de cauzalitate "Într-o discuție despre libertate, trebuie să ținem cont de ambiguitatea excepțională a acestui concept și, din această cauză, de cea mai mare inexactitate în aplicarea lui Motivul pentru aceasta este că conceptul de libertate nu are propriul conținut pozitiv Prin urmare,

este inevitabil relativ la ceva, înseamnă nu ceva, ci la a Libertatea nu este o substanță ontologică, ci doar o modalitate Nu există libertate în general, ci doar libertate a ceva, în ceva , de la ceva, la ceva, pentru ceva etc Libertatea este doar un predicat care poate fi predicat la diferite concepte sau esențe în aplicarea sa mai negativ sau restrictiv decât pozitiv În acest sens, este destul de analogă cu categoria de nimic care, ca atare, pur și simplu nu există și este definibil doar în repulsie de la ființă, ca modalitate de negație La fel, libertatea înaintea sau în afara a ceea ce este subiectul sau obiectul libertății nu există nici ea Conceptul de libertate absolută este o contradictio in adjœto " ("II A ",) Aceasta este o discuție despre Serghie, îndreptat împotriva mitologizării libertății, care o transformă într-un fel de "esență mitică" (ibid), îl conduce "la concluzia paradoxală că în Dumnezeu Însuși nu există loc pentru libertate Dumnezeu este mai presus decât libertatea căci El este iubire, iar în dragoste nu este loc pentru libertate și necesitate, ci există doar libertate ca o necesitate liberă" ("NA", pp și) Libertatea implică întotdeauna posibilitate; acolo unde nu există posibilitatea de a efectua sau de a nu efectua cutare sau cutare act, este imposibil să vorbim de libertate Dar "categoria posibilității nu are nicio aplicație la viața divină, care este unică și absolută" ("NA",) Este la fel de inaplicabil atât raportului dintre Ipostazele Divine, cât și raportului Ipostazelor cu natura Lor Căci în Dumnezeu "există o singură și singură realitate", care nu poate fi altceva decât ceea ce este cu adevărat "De aceea, Sfânta Treime este liberă de libertate, mai presus de libertate, există Supra-Libertate, care este iubire" ("NA", și) De fapt, libertatea începe acolo unde domnește devenirea, adică schimbarea, creșterea, posibilitatea anumitor realități Biblioteca "Runivers" conexiuni Dar "categoria posibilității este decisivă în viața creată și pentru libertatea creată, care constă în realizarea posibilităților (Prin urmare) libertatea este un privilegiu ontologic al creaturii și, datorită acestei legături cu creatura, este la fel de mult un dar din cer ca creaturi privilegium odiosum" (H+ -A+, și) Astfel, sistemul de Serghie nu cunoaște "libertatea divină" Libertatea, prin însăși natura ei, nu poate fi decât libertatea unei creaturi, motiv pentru care ar trebui numită "libertatea creaturii" Nicio altă libertate nu există și nu poate exista După conținutul ei, libertatea este posibilitatea (a creaturii) de a-și îndeplini sau nu sarcina, de a realiza sau nu imaginea ideală care stă la baza acesteia "Libertatea nu este niciodată, în niciun sens, auto-creare din nimic pentru că întotdeauna îndeplinește o predestinare pe baza unui dat, este realizarea ei Dacă această dăruire este exprimată în termeni de sofiologie, atunci putem spune că prima este Sofia Divină, ca temelie eternă și absolută a lumii, în timp ce a doua este Sofia creată, în care imaginea lui se realizează Sophia Divină: absolutul în relativ pe căile creației Acțiunea (a unei creaturi) este întotdeauna o alegere liberă și, în acest sens, o alegere creativă, găsirea și implementarea uneia dintre numeroasele, nedefinite posibilități , care este libertatea acestei alegeri, nedeterminarea ei" ("I A " , și) În acest sens, libertatea înțeleasă ca liberum arbitri nt indiff-erentiae nu există deloc Ìndifferentìa este o abstractizare goală, care nu corespunde nimicului în realitate Liberul arbitru este întotdeauna și inevitabil motivat și mai ales din interior Libertatea creaturilor se realizează întotdeauna într-o anumită dăruire, tot conținutul ei, posibilitățile sale pozitive sunt legate de aceasta din urmă, se realizează Prin urmare, arbitrariul liberum arbitrium se limitează la acceptarea sau neacceptarea, selecția

sau respingerea diferitelor posibilități, pe baza caracterului dat a celor care apar În această realizare a posibilităților se află natura creativității create constă, determină și acel nou care îi este caracteristic, căci acolo unde nu există noutate cunoscută, nu există nici creativitate Creativitatea, chiar și creată, conține totuși în sine o anumită noutate relativă pentru creatură, ca să spunem așa, variații sofiene (Dar dacă) libertatea creaturilor permite variații variate în execuția unei teme date, atunci acestea sunt doar variații, și nu tema în sine, care nashtsana în rai, în Sofita Divinului, deși încredințată spre împlinire - sau neîmplinire - în orice caz, pentru diverse posibilități de împlinire, creației S Biblioteca "Runivers" în libertatea sa creată" ("N A ", , ,) Prin urmare, "încercările de a crea din nimic sunt doar o convulsie satanică, o grimasă neputincioasă și nu merge mai departe pozând Este, ca să zicem, o linie plumbă de abruptă care atârnă peste un abis - și, totuși, în imaginea sa fantomatică în oglindă, care nici măcar nu amenință să se prăbușească, în spatele imposibilității sale Căci, repetăm, arbitrariul absolut li'berum arbit riunì este doar o postură neputincioasă să se realizeze chiar şi prin căderea în abisul neantului, căci libertatea creaturilor nu poate scăpa de dăruirea ei creată Prin ea, este protejată de abisul ontologic din toate părțile " Și, prin urmare, "cea mai dificilă și dureroasă stare de libertate este incertitudinea sau impotența de a face o alegere, o alegere: o stare care amintește de "creativitatea din nimic", adică, parcă, o lipsă de legătură cu dat sau chiar rezistență la ea" ("N A " , , și) Aceste ultime afirmații conțin, printre altele, răspunsul pr Serghie despre formularea demonică a problemei libertății de către eroii din "Demonii" lui Dostoievski: despre încercarea lui Kirillov de a atinge libertatea absolută prin renunțarea la orice dăruire (teoria sa despre sinucidere, ca auto-divinificare, nu este altceva decât o încercare de sine ipostatic) -pozitarea, autoafirmarea "euului" în afara și independent de natura sa; prin urmare, filozofic ar trebui considerată în termenii lui Fichte); și asupra stării infernale de pseudo-libertate a lui Stavrogin, incapabil să realizeze vreuna dintre nenumăratele posibilități care i se prezintă, pentru că toate și-au pierdut în egală măsură valoarea și sensul pentru el (singura cale de ieșire din această stare de pierdere a centrului vieții în însuși ar fi pentru el să "învie", adică să-și recapete imaginea sofiană, despre care Lisa îi povestește în capitolul "Romanul terminat") Libertatea, înțeleasă ca abilitatea de a alege una dintre posibilitățile oferite (prevăzute) subiectului, sau, după cum spune pr Sergius, ca "posibilitatea posibilităților", nu este doar o calitate, ci însăși "respirația lumii create" Căci, întrucât creatura este devenirea, ea poate fi numită viață numai dacă această devenire are o oarecare noutate, adică creativitate, adică libertate; altfel, devenirea se transformă în automatism, iar viața într-un mecanism Așadar, începutul libertății, legat de viața individului și existent în adevăratul sens al cuvântului doar în viața spiritului creat, este văzut de pr Sergius în toate viețuitoarele, în întreaga lume organică "Libertatea este personală, este înrădăcinată în viața individului, există dezvăluirea ei Totuși, începe în creație chiar înainte de personalitate, se conturează înainte de personalitate, se ridică Biblioteca "Runivers" prin diferite grade de dezvoltare a personalității O astfel de libertate extra-personală nu este nimic altceva decât viața Filosofia naturală a simțit această libertate a lumii în chin și haos care nu și-a găsit încă plinătatea ființei sale Ea atinge apogeul mai întâi în lumea animală, unde focul vieții arde

deschis, și apoi în om, unde natura deja depășește ea însăși, iar instinctul libertății naturale se transformă în libertate spirituală personală Condiția generală a libertății este spontaneitatea mișcării, spontaneitatea vieții Libertatea este viață, revărsată în creație și inerentă fiecărei ființe vii, libertatea sufletului lumii, care trăiește în fiecare ființă" ("NA",) În viața spiritului creat, împlinirea instinctivă a posibilităților este înlocuită de alegerea lor conștientă, care semnifică puterea individului, care își stăpânește dăruirea proprie și firească și le umanizează "Libertatea în acest sens crește, își cunoaște vârstele și căile Dar ultima limită la care aspiră este autoanihilarea ei - după chipul lui Dumnezeu, adică contopirea ei cu dăruirea firească" ("N A ",), contopire care este posibilă numai în viața Divinului "Problema libertății creaturilor este una dintre întrebările fundamentale ale sofiologiei" ("N A ",), drept urmare pr Sergius revine la ea de multe ori (această temă o găsim în lucrările sale timpurii: în "De la marxism la idealism", în "Filosofia economiei", apoi în "Lumina niciodată de seară"; dar a fost rezumat un rezumat detaliat al acestor studii susținut de el în capitolul "Mireasa Mielului", la care ne-am referit în expunerea noastră) Ca urmare, discuția despre problema libertății nu poate fi limitată doar la analiza ei ontologică și va trebui să revenim asupra ei în locurile potrivite din cosmologie și antropologie, care au totuși la bază aceleași relații reciproce de imuabilitatea și devenirea - Sophia Divină și Sofia creată, care formează baza ontologiei libertatea Aici am putea încheia trecerea în revistă a primului grup de concepte ontologice de bază, dacă problema spațiului nu ar sta paralel cu problema timpului Cu toate acestea, în privința lui, îl avem pe pr Sergius, nu găsim acel studiu detaliat, la care se referă în mod repetat, referindu-se la timp Într-un mod ciudat, gândirea lui trece peste particularitatea acestei probleme (la fel cum nu se referă la problema Mișcării legate de spațiu) și se limitează la o singură notă de subsol, în care spațiul este considerat ca o analogie a timpului "Spațialitatea este o proprietate a lumii, limitată în integritatea ființei sale de multiplicitatea fragmentată a imaginilor sale, iar realitatea lor se exprimă în exterior Biblioteca "Runivers" sau expulzarea reciprocă dintr-un loc dat, din care apare în general spațialitatea Nu există loc pentru ea în lumea castă a lui Dumnezeu, unde totul este pătruns de toate și umplut cu el în integritatea ființei Lumea creată, în formarea ei, se caracterizează printr-o multiplicitate fragmentată a ființei, adică spațialitate, care se exprimă în realitatea spațiului Acesta din urmă dă loc nu numai multiplicării punctelor sau atomilor săi, ci și unității sau conexiunii lor Nu numai că împarte, ci și conectează, mai mult, prin puterea acestei conexiuni, spațiul, static în separare, poate fi depășit dinamic, realizat ca unitate Ca formă de ființă creată, spațialitatea este mai puțin generală decât temporalitatea, întrucât prima se referă doar la lumea naturală, senzuală, în timp ce cea din urmă cuprinde și lumea spirituală" ("AB",) Din aceste câteva observații se poate concluziona că, întrucât problema spațiului este o analogie cu problema timpului, se rezolvă prin o d Sergius în aceleași rânduri Aici el este, de asemenea, un adversar al iluzionismului subiectiv și al idealismului și consideră spațiul nu ca o formă transcendentală de cunoaștere, ci ca o proprietate a lumii însăși; el neagă existența spațiului gol, un "sac pentru atomi": spațiul pentru el este inseparabil de lumea creată, este real și concret și poartă soarta istoriei lumii Prin urmare, la sfârșitul timpului, nu ar trebui să dispară, ci să se transforme, să

dobândească noi proprietăți de permeabilitate reciprocă și conexiune dinamică internă "Chipul noului Ierusalim înseamnă o lume transfigurată și glorificată, care conține începuturile lumii naturale" ("IA",) Se vorbește despre toate aceste adevăruri Serghie, nu despre spațiu în sine, ci despre anumite imagini ale acestuia, precum corpurile ființelor vii, produse ale creativității umane etc În ceea ce privește o metafizică mai diferențiată a spațiului, ca atare, ne aflăm în sistemul pr Sergius nu este găsit Al doilea grup de concepte metafizice de bază sunt: spiritul, ipostaza (personalitatea) și natura, individul, sufletul, materia și trupul În metafizica creștină, spiritul este definit de obicei ca "non-corpore", "nematerial" α-σσ/χατον Definiția lui fromo este complet nesatisfăcătoare: în primul rând, face ca originalul și primitivul să fie dependent de ulterior și secundar; în al doilea rând, opunând radical spiritul trupului, ea conţine rădăcinile ascunse ale monofizitismului filozofic şi de fapt face imposibile concepte precum trupul spiritual sau trupul lui Dumnezeu (Biserica); în cele din urmă, în al treilea rând, aceasta Biblioteca "Runivers" Într-adevăr, ea nu determină nimic (după regula logicii formale, definitio ne sii negane), ci doar orientează gândirea în raport cu acele zone care sunt opuse sferei spiritului Între timp, în ciuda imperfecțiunii acestei definiții, de obicei nu ne gândim la alta în metafizică În acest sens, ideea de Sergius face un pas important înainte În învățătura sa despre spirit, pr Sergius rupe categoric de această tradiție origeniană și caută să dea o definiție pozitivă a spiritului, sau cel puțin să indice acele trăsături caracteristice care sunt caracteristice spiritului ca atare, sunt constitutive ale ființei sale "Firea oricărui spirit constă în combinația inseparabilă a conștiinței de sine și a originalității sau a temeiului de sine, ipostas - ύποσιασις și natură - υσις În afara conștiinței de sine, spiritul nu există, fiecare ființă spirituală este conștientă de sine ca "Eu", este "Eu" (din această imediatitate primară este evidentă indefinibilitatea lui "Eu") Acest "Eu", conectându-se cu el bază într-un mod misterios și inexprimabil, este un mod de a fi, revelația acelei naturi sau a ceea ce, nefiind el însuși ipostas, se ipostaziază în "eu", devine suflet viu "Eul" are propria sa profunzime, în care își aruncă lumina și tocmai în atomul relației dintre "Eu" și natura "Eului" se realizează viața spiritului, ca sine -conștiința de sine întemeiată, întemeiată de sine ("Ipostas și ipostas",) "Natura spiritului este inerentă conștiinței personale de sine El este un "eu" viu și viu , subiectul unei anumite obiectivități, subiectul unui anumit predicat, receptacolul unui anumit conținut "Eul" viu are propria sa viață, este sursa lui - și plinătatea, și începutul și sfârșitul Aceasta înseamnă că spiritul personal are o natură în sine, în care trăiește, realizându-se constant pentru el însuși, definindu-se, dezvăluindu-se O astfel de definiție a spiritului personal se aplică fiecărui spirit, divin, angelic și uman " ("A B ",) Ne-am întâlnit deja cu această definiție a spiritului în capitolul Sofiologie, întrucât natura sau revărsarea Spiritului Divin este considerată de pr Sergius, ca Sofia Divină, și natura sau lumea spiritului creat, ca Sofia creată Prin urmare, trebuie să ne oprim acum mai în detaliu asupra primului și constitutiv element al spiritului - asupra persoanei sau ipostasului Ce este și care este natura sa? "Eul" ipostatic este indefinibil în însăși esența sa Fiind "eu", o ipostază, toată lumea știe ce este în joc, deși aceasta este inefabilă (dar numai rostită) Și anume, însăși esența ipostazei constă în ton, că este indefinibil, indescriptibil, stă în afara cuvântului și conceptului și,

prin urmare, nu poate Biblioteca "Runivers" să fie exprimat în ele, deși se dezvăluie constant în ele În fața ipostazei, tăcerea este potrivită, este posibil doar un gest mut, mistic, care nu se numește act secundar, reflex, ci "în loc de nume" este notat printr-un "placement" - "eu" Această nedeterminare nu este însă un vid, un zero logic; dimpotrivă, ipostaza este presupoziţia logicului, subiectul gândirii Subiectul, ipostaza, este mereu rupt, exprimat în predicat "Eu" ipostatic este Subiectul, subiectul tuturor predicatelor, viața ei este acest predicat, infinit în lățime și profunzime" ("T R ", și) "Eu", ca nucleu al spiritului uman, există, dar inexistent, la fel cum centrul unui cerc nu este deloc un punct de pe suprafața lui, așa cum geometrii reprezintă de obicei și condiționat Centrul există doar ca direcție, legătură, forță și curbă în acest sens există o funcție sau un fenomen al centrului "Eu" nu este în sine, nu există; dar (ea) are existență, primește ființa printr-un altul, care este predicatul său și care este diferit de "eu" Prin urmare, "eu" nu poate fi definit, ci poate fi doar definit, iar toată viața nu este altceva decât definiție Se poate spune că "Eu" nu este, dar dincolo este, pentru că există (doar) existentul Fiind inexistent, "Eu" nu poate fi exprimat în nici un concept, deoarece conceptul este I t și e, acesta de aceea aparține în întregime domeniului ființei, căruia "Eul" nu aparține Cu toate acestea, cuvântul "Eu" este un gest verbal-mistic de înțeles pentru toată lumea, indicând profunzimea întunericului nu rostit, ci rostit, care se depărtează constant de lumină către clarobscur, o sursă subterană, care se revarsă constant la suprafață Dacă noi înșine nu am fi "Eu", nu am cunoaște "Eu" experimental și vital, dar niciun efort de gândire și de cuvinte nu ar fi capabil să exprime, să arătăm "Eu", să dovedească sau să descrie, pentru că "Eu" este transcendent și absolut Dar din moment ce noi înșine avem un "eu", atunci introiecția deliberată nu este necesară pentru cunoașterea lui, căci este dată de un act mistico-intuitiv direct" ("T R ",) Cu această învățătură despre indefinibilitatea și, parcă, imponderabilitate a ipostasului și, în același timp, despre rolul ei inevitabil și necesar în fiecare moment al vieții spiritului, pr Sergius, în primul rând, dezvăluie sensul însuși cuvântului "ipostas", care, conform traducerii exacte, înseamnă "stai" Fiind subiect (supus), "Eul" la care se referă, în care se dezvăluie și prin care se ține fiecare predicat (conținut, lume), ipostaza, în sine imaginabilă în despărțire de natura sa, este complet goală de conținut (în ceea ce privește Ipostasurile Divine, acest lucru nu este adevărat doar pentru că sunt inseparabile de natura lor) Dar Biblioteca "Runivers" susține, suportă tot ceea ce fără ea ar fi condamnat să rămână într-o stare de pură potențial În al doilea rând, definind ipostaza ca subiect, iar natura spiritului ca predicat, pr Sergius bâjbește acea rădăcină existențială comună din care provin atât ontologia, cât și epistemologia Astfel, fiind oponent al primatului teoriei cunoașterii care domină kantianismul, pr Sergius ridică de fapt epistemologia la o înălțime de neatins, dându-i sensul unei formule sau scheme a vieții înseși a spiritului - conștientizarea esenței ființei de către intelect Indefinibilitatea ipostazei nu este, totuși, transcendența și incognoscibilitatea sa Căci "Eul" este dat fiecărei persoane ca ultimă temelie a ființei sale și, privind în el, "gândul nostru din semiîntuneric își găsește propriile rădăcini, cufundat simultan în Divin și în nimic" Astfel, este posibilă o dialectică a ipostazei, care ne conduce la două propoziții extrem de importante privind natura "eu": acestea sunt intuiția transtemporalității sale și postulatul multi-ipostaziei sale "Ești veșnic și ești născut numai

pentru timp; este în tine, nu tu în ea; așa că îi desfășori și răsuciți sulul în memoria spiritului vostru, legați momentele timpului în fluxul său continuu, vedeți trecutul și viitorul din fiecare moment al prezentului "(" S N ",), - așa este" șoapta neîncetată, timidă și tăcută, dar în același timp încrezătoare și neînăbușită", care se aude din adâncul conștiinței noastre "Empiric, existența "Eului" este legată de temporalitate, iar soarele "Eului" pare să răsară din inexistență și să pună în el dincolo de orizont, totuși, propria sa conștiință de sine, calitatea "Eu", ca atare, nu știu nimic despre această apariție și dispariție Ea se recunoaște ca fiind supratemporal existentă, urcând în această claritate imobilă proprie, ca în eternitate, și nu conține în sine nicio soartă a timpului Prin urmare, la faptul cunoscut empiric al preexistenței sau inexistenței sale, cu întreruperi în timp, "eu" nostru se referă la nedumerire sau interogare invincibilă pe plan intern Ea știe despre asta din exterior și, așa cum spune, o admite, dar nu conține și nu postulează Originea "Eului" creat (este) complet inacceptabilă și transcendentă a gândirii Ea se recunoaște că nu a avut loc și nu are loc, ci se autosusține n autosuficient Această indicație a "Eului", dovada lui de sine, nu poate fi bănuită sau desființată, deoarece ea stă la baza oricărei dovezi de sine, care nu are o autoritate superioară asupra ei înseși și în acest sens este inaccesibilă criticii "Eu" în acest sens este, parcă, un soare propriu, auto-aprins, care luminează cu propria lui lumină Biblioteca "Runivers" fiind, subiectul tuturor predicatelor posibile ("N A ", și) Conștiința de sine a "Eului", ca etern și, împreună, existența lui pentru și în timp, caracterul său supratemporal-temporal, constituie acea antinomie a ipostazei, care este rezultatul caracterului său creat-necreat (mai mult asupra atomului va fi discutat în Antropologie) Împărțindu-se în elementele sale, luate izolat unele de altele, această antinomie dă, pe de o parte, "Ich-ul Luciferic - Philosophie, pentru care "Eul" uman este în egală măsură divin cu Divinul sau pur și simplu divin însuși, mono-divin, absolut in originalitate si automodificare - pavaj; (și, pe de altă parte) - nihilismul, care ia conștiința personală ca un reflex (a ce și cum), sau o iluzie, în general, ca o funcție corespunzătoare unei existențe bănești, naturale, chiar materiale" (" N A ",) Astfel, studiul naturii transtemporale a ipostazei și recunoașterea anti-timomiei "eu" este calea reală de ieșire din aporia subiectului cunoașterii - de-a lungul dificultăților sale istorice - din "mănunchiul de percepții" al lui Hume - prin unitatea apercepției transcendentale a lui Kant și la subiectul absolut, autoafirmativ al lui Fichte A doua caracteristică a ipostazei este că "eu" postulează în mod necesar "tu" și "el", și că ipostaza este astfel de natură multi-ipostatică Fiecare "eu" întâlnește o limită pentru sine în non-eu, care, fiind natura "eu", ipostazizând în el, este revelația sa și realizează viața spiritului "Dar, întorcându-se de la nu-"eu", de la a fi, în sine, în "eu"-ul său gol, auto-susținut, subiectul absolut se sprijină și el împotriva antinomiei Ca autopoziție, ca acțiune proprie, "Eu" este autosuficient, auto-închis: "Eu" este "Eu", există "Eu", etc Și, în același timp, autopozitarea lui " Eu", ca "eu" , se dovedește a fi inepuizabil, insuficient chiar și pentru "eu" însuși, se dovedește a fi autoseparare și autodespărțire graniță sau mpr (care în viața spiritului devine predicatul "Eu", adică este stăpânit de el, adică se dovedește a aparține "Eului" L), dar "Eu", co-"Eu", adică "Tu " Fără "tu" sau co-"eu", fără "eu" în celălalt, "eu" este incapabil să se recunoască sau să se realizeze în conștiința sa de sine "Eul" nu se simte, nu se realizează, nu este în forța sa, ca "singurul", așa cum îl

considera IPtirner Când spunem "eu", spunem în tăcere "tu" "Eu" există doar în raport cu un alt "eu" sau cu "tu", care este, parcă, o umbră a "Eului" Dar o ființă reală, opacă, nu există fără umbră De asemenea, este de o importanță decisivă pentru filosofie Biblioteca "Runivers" nvd și pentru teologizarea în "eu" să aud "tu" Acesta este un miracol viu, un zbor peste abis, este aripile sufletului, sărutul spiritului, pecetea Divinului în această conjugare, corelarea fiecărui "eu" și "tu" Cum se poate recunoaște "tu - adică nu - "eu", care este, totuși, și "eu", un alt "eu", co-"eu", "tu"? Cum să treci de la "eu" la "tu"? Această tranziție poate fi făcută numai de la tine însuți - nu există "tu" în lumea ființei, există doar lucruri, obiecte în ea "Tu" nu poate fi cunoscut decât prin "eu", care în "tu" se dezvăluie în afara lui, se realizează în altul, se reflectă reciproc: fiecare "eu" este "tu" pentru un alt "eu" și, invers, există "Eu" pentru sine, există "Eu" - "tu", "tu" - "Eu" Nu există "Eu" absolut, autosuficient: se dovedește că auto-pozitarea lui "Eu" include auto-pozitarea lui "tu" Un loc-moșie personal există nu numai la prima persoană, ci și la a doua Fără "tu" și "eu" însuși este invalid în autopozitarea lui Dar nici aceasta încă nu este suficientă pentru autorealizarea "eu-ului", pentru completitudinea autopoziției sale; dacă "eu" are nevoie de un "tu", atunci doar o oglindă autoreflecție din "eu", la fel ca "tu", "eu" - "tu" reciproc nu este încă suficient de solidificat: nu are nevoie doar "tu - eu" sau "eu - tu", dar și "tu - el" De ce? Pentru că abia atunci există acest "tu" nelimitat la auto-reflecție, când se repetă, când co-"eu" trece la alt "tu", la co-"tu" "Eu - tu" este o întâlnire continuă, în care se stabilește poziționarea reciprocă, reflecția reciprocă "Eul-tu" ia naștere și există în această întâlnire, încă zdruncinat, îndoielnic în non-duritate Dar este stăruitor, calm doar datorită prezenței unui alt "el": "Eu sunt tu" (adică un alt "eu", căruia i se adresează "Eu") și "el ești tu" (un alt "eu" ", căruia nu i se adresează direct nici primul, nici al doilea "eu"), adică nici "eu" și nici "tu", care, totuși, este legat de acesta, coexistă cu acesta și poate lua locul lui oricare dintre ei În acest sens, "o n" este o garanție a "eu" și "tu" Iar subiectul real este o anumită unitate, o trinitate de trei persoane: prima, a doua și a treia (secretul gramaticii pronumelui personal) "Eu" nu este singur, ci conciliar, nu unic, ci multi-unic, iar acest lucru este dovedit de geniul limbii, flexând fără teamă pronumele personal la plural "(" G T ", -) Astfel, "însăși natura "eu" este inerentă asumării altui "eu", neunicitatea propriei persoane "Eul" devine de neînțeles, se descompune, își pierde toată elasticitatea de îndată ce încercăm să-l gândim și să-l simțim singurul, fără niciun "tu" (și nu putem îndeplini o asemenea cerință) În afara "tu", "eu" își pierde culorile și se estompează Cum Biblioteca "Runivers" este așa, este imposibil de explicat și spus, dar așa este: "eu": implică nu numai nu-"eu", ci și "tu" și "noi" sau co-"eu" "Eu" se simte de fapt ca singularul pluralului "noi", și ca prima persoană în raport cu a doua - "tu" și "tu", iar a treia - "el" și "ei" Și dacă n-ar fi așa, atunci nici "tu", nici "noi" nu ar fi posibil și nu ar exista Prin urmare, în însăși natura "Eului" este inclus în pluralitate; ipostaza presupune nu o singură ipostazie, ci mai multe ipostazie Pluralitatea "eu" este axioma de bază a gândirii și a vieții;) Dar nu există nicio modalitate de a indica suficient semnificația enormă pe care o are pentru toată gândirea teologică și filosofică În doctrina lui Dumnezeu, ea ne conduce cu o consecvență neclintită "de la chip la Arhetip" - de la postulatul "Eului" creat, multi-ipostatic, la trinitatea Ipostasurilor Divine, din care spiritul creat este un

imaginea si reflexia În doctrina omului, "Eul" multi-ipostatic stă la baza doctrinei unității și catolicității rasei umane și a tuturor imaginilor existenței umane asociate cu această poliunitate: familie, cultură, istorie, Biserică În fine, în epistemologie, stă la baza doctrinei poliunității subiectului cunoașterii, a naturii conciliare a științei Ca urmare, gândirea corectă a conceptului de ipostas este o condiție prealabilă necesară înțelegerii întregului sistem al Pr Sergius - în toată unitatea și originalitatea sa Iar acele trăsături principale care caracterizează ipostaza: natura antiminută, transtemporală și poliunitatea, care sunt postulatele unui subiect viu și viu, se dovedesc a fi inerente conceptelor de bază ale întregii sale viziuni teologice și filozofice asupra lumii Conceptul de ipostas a fost considerat până acum ca atare, indiferent dacă aparține Spiritului Divin sau creat Motivul pentru aceasta a fost că "Zeitatea Trinitară este o singură Persoană, în ciuda trippostaticității, sau mai degrabă tocmai din cauza acesteia, și în această unitate a personalității sale (care, totuși, nu este o monoipostaticitate), Spiritul divin nu face în mod formal diferă de spiritul creat" ("A V ",) Ambele sunt inerente conștiinței de sine, poziției de sine și tuturor acelor calități care caracterizează ființa personală, ipostatică Totuși, din punctul de vedere al structurii interne a "Eului" multi-ipostatic, spiritul Divin este fundamental diferit de spiritul creat Căci "în raport cu ipostasul, Dumnezeu, ca Subiect Absolut, ca Personalitate triipostatică, unește într-o singură conștiință personală de sine toate modurile principiului personal: "eu", "tu", "el", " noi tu"; V Biblioteca "Runivers" în contrast cu aceasta, o personalitate unipostatică (un spirit creat) - deși postulează toate aceste moduri - le are, în afară de "eu", în afara lui însuși, în alte personalități, și în această măsură este limitată și condiționată de ei în ființa sa Manifestat până la capăt și implementat până la deplinătate, principiul personal, ipostaza, este o personalitate trinitară, în care unitatea personală se dezvăluie în realitatea celor trei centri ipostatici O astfel de ființă ipostatică nu se realizează static, întrucât singura conștiință de sine a "eu" separat, separat în sine (deși și aici această închidere statică și de sine este doar aparentă, pentru că fiecare "eu" intră în "tu", "noi", "tu"), dar este actual, ca un act etern de auto-pozitare tripartită în altul" ("A B ",) Astfel, ceea ce este dat fiecărui spirit ipostatic ca o sarcină finită sau, mai degrabă, infinită (găsirea în "tu" și "el" și unirea cu ei într-un singur "noi") este dat veșnic ca realitate realizată în Spiritul Divin, din care El este arhetipul și scopul spiritului creat Ipostasul în viața spiritului se opune naturii; se deosebeşte de ipostas prin caracterul non-personal, dar are ca scop să se ipostazize, să se dezvăluie, să se realizeze în ipostas În această combinație misterioasă de ipostas și natură, în această autodezvăluire a ipostasului prin afirmarea în "Eul" său a predicatelor infinite ale conținutului lumii, viața spiritului constă în auto-revelarea sa, atât pentru sine, cât și pentru altul Natura non-ipostatică a spiritului este Sophia: Sophia Divină în Spiritul Divin, Sofia creată în spiritul creat Am vorbit deja despre conținutul și natura sa în capitolul dedicat sofologiei și nu trebuie să revenim mai detaliat la aceasta Aceeași Sophia, în două forme diferite ale ființei sale, este prezentată atât Divinului, cât și ipostazei create și găsește pentru ea însăși realizarea și dezvăluirea profunzimii și conținutului ei în viața lor - ipostaza este poziționată în ele Cu toate acestea, în natura acestei ipostaze, ne întâlnim din nou cu cea mai profundă diferență dintre Divin și spiritul creat, o

diferență care, poate, nicăieri nu se manifestă cu o forță atât de evidentă și uimitoare ca tocmai în relația dintre divin și creat ipostaze la natura lor "În raport cu Personalitatea Divină și natura Sa, există o diferență fundamentală față de ceea ce știm despre spiritul creat Pentru acesta din urmă, propria sa natură este un dat inepuizabil și chiar inepuizabil, un fel de posibilitate care devine constant realitate, întuneric din care ies imagini noi În acest sens, spiritul creat rămâne nedezvăluit și necunoscut lui însuși, nu se epuizează* Biblioteca "Runivers" ci devine doar el însuși Devenirea este un sinonim pentru creație Spiritul creat, în măsura în care trăiește, dobândește mereu un nou conținut de ființă pentru sine, iar propria sa natură este pentru el atât un dat, cât și un dat, acel "nu-eu", care aparține "Eului" său doar în sens ontologic predestinare, dar nici în realitate; prin urmare, prin acest nu-"Eu" nu se dezvăluie doar, ci se limitează și la "Eu" "El-Eu" este granița pentru "Eu", fiind clar în potență, adică destinat să intre în viața lui "Eu", în posesia sa, rămâne dat "Eului" O persoană în "eu"-ul său poartă și un "non-eu", el este opac pentru sine și complet necunoscut Altfel, relația dintre persoană și natură în Spiritul Divin este determinată Nu există dăruire sau neîmplinire în ea Spiritul Divin este complet transparent pentru sine Natura lui nu este "nu-eu" pentru el, ca o limită sau un potențial neactualizat Dumnezeu se cunoaște pe Sine însuși cu o cunoaștere absolută, exhaustivă: "Duhul cercetează toate lucrurile, chiar și adâncurile lui Dumnezeu" (I Cor P,) Prin urmare, deși natura în Dumnezeu este alta decât o ipostază, ea este totul ipostas, realizat în viața personală a Divinului, manifestat și realizat "Dumnezeu este lumină și nu este întuneric în El" (I Jo :), în special, întunericul mesei, amurgul nopții al semiexistenței Nici o opoziție sau chiar doar o diferență între conștiință și natură în Dumnezeu în acest sens nu poate fi permisă, deoarece asta ar însemna limitarea vieții divine și ar contrazice atot-beatitudinea, imuabilitatea și plenitudinea ei Natura divină este complet transparentă pentru Divin ipostaze și în această măsură se identifică cu ele, păstrându-și în același timp propria ființă Natura este pre-etern ipostazată în Dumnezeu, ca viață adecvată a ipostazelor, iar ipostazele sunt pre-etern legate în viața lor de natura, fiind însă diferite de aceasta" ("AB", P -) Astfel, spiritul Divin se deosebește de cel creat: în primul rând, în raport cu structura internă a "Eului" său (treimea lui Dumnezeu, multele ipostaze ale omului; trinitatea realizată a lui Dumnezeu, multele ipostaze realizate ale omului); în al doilea rând, în raport cu modul de a fi al propriei naturi (unitatea, imuabilitatea - castitatea Sophiei Divine; pluralitatea și formarea Sophiei create); și, în al treilea rând, în raport cu "eu" cuiva cu natura sa (posedarea absolută a naturii cuiva de către Dumnezeu; stăpânirea treptată a acesteia de către o persoană; ipostaza completă, originară a naturii în Dumnezeu; ființa ei non-ipostasică, limitativă "Eul" - în lumea creată) Totuși, alături de aceste diferențe între ipostaza divină și cea umană, există o asemănare ontologică de bază, care constă în faptul că atât Dumnezeu, cât și omul sunt centre personale, ipostatice, că "Dumnezeu este Biblioteca "Runivers" rits "Eul" Său, referindu-se la persoană ca la "Eu", și că persoana, la rândul ei, se referă și la Dumnezeu" ("NA",) Cel mai apropiat de ipostază, deși fundamental diferit de acesta, este conceptul de individualitate, care în sistem primește o Sergius este o explicație și o interpretare deosebite Individualitatea "Eului" este calitate, datorită căreia purtătorul său (oricine ar fi el) "este izolat, diferit

de ceilalți", "este determinat și limitat" în unicitatea și unicitatea sa" ("K N ", și)) "Persoanele diferă unele de altele ·, ca atare, pur și simplu, ca "eu" diferit și numai în spatele acestei diferențe și pe baza ei se stabilesc trăsături distinctive" - calități care constituie individualitatea ("Doctrina ipostasului și esenței în est și Teologia occidentală" , pag) În acest sens, putem spune că individualitatea este o întruchipare ontologică a regulii omnis defînitio est negatio, își definește purtătorul prin contrast, deosebindu-l de restul ființei Prin urmare, în funcție de negație, ea este întotdeauna secundară, derivată, supusă definițiilor pozitive primitive ale ființei Din această cauză, individualitățile sunt "centri separate, disparate, nerepetabile și reciproc permeabile, într-un multicentrism sau ec-centrism al ființei" ("K N ",) "Individualitatea nu este o persoană, ci doar "poziția" sau posibilitatea ei Se poate spune că individualitatea într-o ființă vie este sufletul care animă corpul ca imagine specială a vieții create O ameba este individuală, chiar și plantele sunt individuale, întreaga lume animală este individuală nu numai cu specia ei, ci și cu indivizii - o persoană este cea mai individuală și complexă în ființa sa mentală, conform cuvintelor apostolului Pavel, "un om al sufletului" Deși omul stă în vârful scării organice, el își împărtășește existența individuală cu toate treptele" ("NA",) Totuși, ceea ce este firesc și logic pentru întreaga lume organică, pentru o persoană chemată la o existență ipostatică superioară, se dovedește a fi o stare păcătoasă, pervertită, improprie "Animalele nu au o personalitate, ci (doar) o individualitate, un centru calificat nu numai al existenței generice, ci și al existenței individuale a indivizilor, întrucât au un suflet viu Acest centru la animale diferă de cel uman unul prin absența unui spirit personal, super-productibil în ea Dar conține întregul aparat al vieții cu energia sa Animalitatea este tocmai vitalitate naturală creată ca atare și este întotdeauna individuală" ("NA",) Omul, creat după chipul lui Dumnezeu, adică ca persoană, ca ipostas, "nu a fost un individ, pentru un fără păcat KR Biblioteca "Runivers" omul este, în același timp, și omul în general, este tot omul liber de influența rea, limitativă a individualității" ("K I ",) (la fel cum "Eul" divin nu este individual, ci universal; este lipsit de calitate, pentru că este atotcalitativ; este pur și simplu ca lumina albă, care nu este o culoare, ci baza oricărei culori "("I A ",) Dar dorind să devină "ca zeii, conducând binele și răul", o persoană a distrus integritatea rasa umană, și-a pierdut castitatea primordială, "și în locul poliunității a apărut mio-diferența, pluralitatea dur-nală, în loc de concentrism, excentrism" ("K N ",) asupra unei persoane pe care a vrut să o pervertizeze în imaginea egoismului său metafizic - mono-ipostazie fără iubire " (și de atunci) o persoană cunoaște o ipostas doar sub forma individualității, iar întreaga umanitate este descompusă în individualități , pe care logica o consideră posibilă să-l unească doar în abstractizare, punând în paranteze mental trăsături comune" (ibid) Din aceasta devine clar că "condiția mântuirii creștine este distrugerea sufletului cuiva de dragul lui Hristos, adică eliberarea din robia individualității că viața în Hristos eliberează ipostasul de individualitate, introducând-o în poliunitatea iubirii care i se cuvine, în Biserică" ("K N ", -) Problema apariției individualității ca urmare a căderii și problema eliberării de individualitate ca condiție a mântuirii vor fi analizate mai detaliat de noi în legătură cu cosmologia și antropologia, eclesiologia și eshatologia În contextul problemelor ontologice, ne-a trebuit doar să stabilim conținutul

acestui concept, atât pentru că este direct legat de conceptul de ipostas, cât și pentru că este cheia conceptului de suflet Totuși, individualitatea este determinată nu numai negativ, întrucât negația însăși este o funcție secundară: pentru a nega ceva, pentru a-l singulariza de restul, este necesar ca acesta să existe; iar în acest sens, individualitatea "este cuprinsă într-o anumită temă, o culoare sau o sonoritate specială, sau o idee-cuvânt în univers, așa cum este dată veșnic la Sophia În acest sens, individualitatea este cofinanciară Dar, în virtutea acestui fapt, ea nu este o persoană sau un spirit personal, deoarece Sophia însăși nu este o ipostas "(" N A ",) Distincția strictă dintre individualitate și ipostază este deosebit de importantă deoarece este absentă în scrierea patristică, ceea ce introduce o mare ambiguitate în terminologia sa Doctrina sinceră a unei Zeități personale și trilpostas, împrumutată din Apocalipsa, este expusă în patristică în toate felurile smerenie si fermitate, incat invataturile Capadocienilor au facut Biblioteca "Runivers" era norma învățăturii bisericești Cu toate acestea, acele categorii religioase și filosofice care sunt aplicate în ea pe baza filozofiei antice au acum doar semnificație istorică (Căci) principala trăsătură a gândirii antice este că trece pe lângă individ fără să-l observe Consecința acestui fapt este că conceptul de ipostas în aristotelismul patristic este impersonal, deși sarcina sa principală este tocmai de a surprinde ipostaza ca persoană Se poate spune că personalitatea și individualitatea sunt complet identificate în ea, în timp ce aceasta din urmă în sine nu creează încă deloc personalitate (Consecința acestei identificări a personalității și individualității este aceea) aplicată distincției dintre gen și specie , scindează și înmulțește genul și îl desființează, transformând unitatea genului într-o abstracție logică și, în loc de poliunitate și consubstanțialitate, înlocuind o multitudine, o colectivă și ființe asemănătoare "(" Doctrina ipostasului și esenței în est și Teologia occidentală "p) În acest sens, învățătura pr Serghie despre ipostas, completată de teoria sa particulară a individualității, este un pas important și semnificativ în istoria metafizicii creștine, deoarece aduce noi fundamente religios-filosofice și terminologice sub adevărurile eterne ale dogmei Conceptul de individualitate este identificat cu pr Sergius cu conceptul de suflet Așa se explică împrejurarea ciudată, la prima vedere, că în sistemul lui o Sergius, nu există o "psihologie" clasică Psihologia, ca doctrină a vieții spirituale (nu materiale) a unei persoane, are ca premisă firească împărțirea unei ființe umane în suflet și trup, iar sub suflet (sau mental în general) tot ceea ce nu se încadrează în cadrul de gândire material, fiziologic și interpretare este de obicei înțeles Dar am avut deja șansa să ne asigurăm că această dihotomie elementară dintre material și nematerial, fizic și psihic, trup și suflet a pr Serghie se opune altor relații: ipostaze și naturi, care sunt legea definitorie pentru el, un fel de categorii a tot ceea ce există În consecință, în natura umană pr Serghie distinge între ipostaza sa creată-necreată ("eu" auto-pozit) și natura lui, căreia îi aparține tot ceea ce tratează "acea ipostază, tot ceea ce i se dă ca lume ei, atât interioară, cât și exterioară: sufletul , trupul și întreaga lume exterioară Consecința acestui fapt este că "pusa" își pierde poziția regală și se regăsește ea însăși în poziția principiului ipostazat (natură), alături de trup, care, în măsura ipostasului său, poate fi și spiritual, spiritual și carnal Biblioteca "Runivers" degresare Astfel, între suflet și corp nu există un abis de netrecut, care este introdus de principiul dualist în alcătuirea ființei create

Limita otei este mai înaltă: între ipostază și natură; iar sufletul, ca şi trupul, este un supus "dat" la necesitatea lumii şi chemat la dezvăluirea şi transformarea ei în viaţa spiritului Rețineți că o astfel de înțelegere a sufletului este pe deplin în concordanță cu terminologia biblică, în care sufletul nu este niciodată echivalat cu ipostas și spirit, ci este considerat drept începutul vieții animale, subordonat ierarhic în om și inclus în viața spiritului "Diferența dintre suflet și spirit constă în faptul că sufletul nu este ipostatic, ci spiritul ipostas-sen Pentru spirit, sufletul corespunde naturii sale, care trăiește în el, este ipostazat de ea (și în acest sens, deși nu este ipostaza lui , ci ipostaza, mai precis, ipostaza) Sufletul este o poliunitate legată, organică: nu numai conținut (multe), ci tocmai legătura (unitate)) Sufletul nu este doar un principiu unificator, conectator, "logic", în care toate imaginile ființei create își primesc sensul, legătura și subordonarea, își găsesc propriul loc în ontologic (și, în același timp, în acest caz, logic) scară a ființei, dar este și un principiu dătător de viață, viață dată Vieții de Dătătorul - Duhul Sfânt Acest sens al sufletului este notat în interpretarea Vechiului Testament a sângelui, despre care se spune că este sufletul animalelor, nu excluzând omul "Căci sufletul fiecărui trup este sângele său, este sufletul său" (Lev XVII,) De aici simbolismul Vechiului Testament al sângelui sacrificial și întregul sens al Sângelui Noului Testament, care s-a revărsat în lume, dătătorul ei de viață, și ca sufletul său "Noul Testament"" ("NA",) Astfel, în sistemul de Sergius, conceptul de suflet aparține mai mult cosmologiei decât antropologiei El vorbește despre suflet în general, despre sufletul lumii, despre sufletul animalelor cât despre sufletul uman, este considerat de el ca unul dintre cazurile speciale de manifestare a sufletului lumii și nu are privilegii în comparație cu celelalte manifestări ale sale "Întreaga natură "chinuiește și geme" din zarva decăderii, la care este condamnată în materialitatea și neluminozitatea ei, totul nu este încă ceea ce este Toate lucrurile vii luptă instinctiv pentru har și frumusețe, armonie a mișcărilor, ritmul interior al ființei sale Despre puritatea și idealitatea lumii animale, păsările cerului vorbesc cel mai clar, aceste flori ale ei, slăvind deja pe Dumnezeu prin însăși existența lor Toată creația tânjește după eliberarea din sclavie la "deșertăciune", strălucirea sofiană și transformarea în frumusețe, dar vorbește despre asta într-un limbaj mut Și numai sufletul omului, propriul său suflet, sărac, speriat, epuizat Psihicul, Biblioteca "Runivers" știm cu cele mai noi cunoștințe, intime, fără îndoială Și ce poate fi mai de încredere decât faptul că aici "Eul" prezent nu este deloc "Eu", pentru ființa noastră eternă, geniul nostru divin este complet diferit de personalitatea noastră empirică, corpul, caracterul, psihicul nostru Nu te poți împăca niciodată cu tine însuți "Sunt cuvinte pe care fiecare suflet le repetă când este pus față în față în fața propriei esențe, ca în fața unei oglinzi a imperfecțiunii și urâțeniei sale" ("S N ",) Dar ceea ce se dovedește a fi insuficient pentru spiritul ipostatic este de natură naturală și logică "Ființa naturală, neipostazată, are un anumit centru natural, deși nu împodobit, în sufletul lumii De fapt, aceasta este înțelepciunea instinctivă a naturii, scopul ei intern (entelehie), care în infailibilitatea sa depășește înțelegerea conștientă, ipostatică a ipostazelor umane individuale * Aici avem un tip special de subconștient - în sensul absenței unui centru ipostatic al conștiinței - dar în același timp viață nu încă conștientă, nu numai cauzalitate mecanică, ci oportunitatea internă" ("IA",) Acest lucru se explică

prin faptul că sufletul lumii este Sophia creată în curs de apariție, "nerealizată încă pe deplin în întrupările create dar străduindu-se la deplinătatea realizării ei Urcă la ipostas în două moduri: în mod natural în sufletul lumii şi conştient în viaţă şi influenţa creatoare a ipostazelor create Această dualitate este caracteristică stării prezente a lumii create, când sufletul ei nu a fost încă adus în deplină legătură cu spiritul Aceasta nu este starea finală a erei viitoare, a ființei glorificate, când Dumnezeu va fi în toate Dar chiar și acum, când "făptura a ascultat de dragul celui care a ascultat de ea și, gemend, tânjește după eliberarea de fiii oamenilor" (Rom VSh,), legătura dintre natură și om, ca logosul a lumii și a ei - indisolubil Totuşi, atâta timp cât rămâne în potenţialitate, lumea se află într-o stare de bifurcare şi incompletitudine" ("NA",) Scopul sufletului este, deci, de a deveni transparent pentru spirit, de a fi ipostazat în el, iar aceasta se aplică în egală măsură sufletului lumii, sufletului animalelor și sufletului omului Dacă lumea creată - cosmosul - se află în fața noastră ca un fel de unitate organizată și ierarhică a creaturilor, atunci la baza ei stă ierarhia principiilor corespunzătoare acesteia; alături de suflet, ca principiu al multiunității organice și al forței animale, stau: materia, ca principiu în care se întrupează această poliunitate; iar corpul ca imagine a acestei întrupări Este nevoie de mare atenție în utilizarea acestor concepte, pentru că "dacă fi- Biblioteca "Runivers" Învățăturile filosofice, iar în utilizarea obișnuită a cuvintelor, materialitatea este adesea identificată cu corporalitatea" ("S N ",), iar acest lucru duce nu numai la ambiguitate în terminologia filozofică, ci și la o interpretare complet falsă a problemelor în sine "Lumea are o fundație mai înaltă în domeniul ideilor sau în Sofia Dar pe lângă aceasta, lumea are și o "statură" inferioară (ύπο^οχη), care este "locul" multiplicității dezintegrate, actualizate , care își găsește unitatea în procesul temporal-spațial, în devenire, ființă - neființă: straturile ființei sunt mutate aici de straturi de neființă, iar ființa este în indisolubil, ca lumina și umbra, unirea cu non-ființa fiind "(" S N ",) Aceasta este chestiunea pe care pr Serghie nu înțelege ca "un loc gol și lipsit de calitate, care este problema idealismului grec", nu ca un "neant gol, un loc pasiv și lipsit de viață (usi^a), perceptibil doar printr-o anumită "judecată ilegitimă" (Timaeus) , ci ca "pământ" biblic, care a fost creat "la început", împreună cu "cerul", și care a fost atunci temelia și, ca să spunem așa, "materialul" întregii lumi create "Ce este acest "tărâm fără formă și gol"? Nu este nimic, în care Sophia s-a revărsat deja, deci este o Sophia potențială Nimic nu a primit o existență reală și a devenit Haos, adevăratul άπεφον, despre care vorbesc mitologiile grecilor, babilonienilor și altor popoare Acesta este acel haos "nativ" care "se mișcă" sub ființă și, uneori, străpunge, ca o forță de distrugere Pe acest pământ, lumina este separată de întuneric, firmamentul de apă, un cer pământesc este creat în el, în care lumini se mișcă și păsările vor zbura, apa pământească curge pe ea, care va "produce" reptile, din el se formează un firmament sau pământ pământesc, care va produce un suflet viu după felul ei, vite și reptile și animale de pe pământ ; din el este creat și corpul uman Toate acestea au fost create nu mai din nimic, ci din pământ, ca o revelație treptată a conținutului său sofian, a bogăției sale ideologice Acest "pământ" este așadar, parcă, Sofia cosmică, chipul ei în univers Oma este acea Mare Mamă, care din cele mai vechi timpuri a fost venerată cu evlavie de limbi: Demeter, Isis, Cybele, Ishtar Și acest pământ este în potența lui Dumnezeu-

Pământ: această mamă ascunde în ea însăși, deja la creație, pe Maica Domnului care vine, "pântecele întrupării divine", "scara cerului, prin care Dumnezeu grăbește", "podul care duce pe cei ce sunt de pe pământ la cer" ("S I ",) "Pământul este atot-materie, pentru că totul este în mod potențial conținut în el" ("S N ",): astfel se explică patosul înalt care caracterizează atitudinea pr Serghie la acest principiu material - patos, care face ca dialectica sa să fie legată de intuițiile lui Dostoievski: "Mamă mare, pământul este umed! în tine ne naștem Biblioteca "Runivers" ne hrănim cu tine, te atingem cu picioarele, ne întoarcem la tine Copii pământului, iubiți-vă mama, sărutați-o cu pasiune, turnați-vă lacrimile peste ea, irigați-o cu sudoare, turnați-o sânge, umpleți-o cu oasele voastre Căci nimic nu piere în ea, înmagazinează totul în sine, amintirea mută a lumii, dă viață și rod tuturor Cine nu iubește pământul, nu-i simte maternitatea, este un sclav și un proscris, un răzvrătit mizerabil împotriva mamei, un diavol al inexistenței Planeta mama! din tine s-a născut acel trup, care s-a făcut pat pentru Dumnezeul întrupat, de la tine a luat Trupul Său cel mai curat! în tine S-a odihnit trei zile în mormânt Planeta mama! din voi crește grâne și viță de vie, al căror rod în preasfântul sacrament devine Trupul și Sângele lui Hristos, iar acest trup sfânt se întoarce la voi Sforăi în tăcere în tine toată plinătatea și toată frumusețea făpturii "(" S N ",) Viața lumii create constă în faptul că toată această frumusețe a creației nu rămâne în măruntaiele meonale ale pământului, din care ia naștere și în care se întoarce, ci primește o anumită ființă temporară și trecătoare, care se manifestă în viata corpului "Corpul și materia nu sunt deloc identice, așa cum se crede de obicei, iar legătura dintre corporalitate și materie este un mister, în felul său nu mai puțin misterios decât legătura sufletului cu trupul" ("S N" ,) Pentru a înțelege această legătură, este necesar să ne amintim că carnea lumii - materia - "nu este un bloc mort de fontă", că "este atrasă de propria sa formă - o idee, se străduiește să se cunoască pe sine, a se pune pe propria formă" (" S N ,), adică a lua forma unui anumit corp "Această corespondență internă a materiei cu formă, această voce a materiei este bine cunoscută unui artist care știe să înțeleagă și să respecte materialul, să-i surprindă stilul, tonul, ideea, fie că va fi lemn, marmură, metal, vopsea, sunet, cuvânt" ("S N ",) Corpul este așadar o combinație misterioasă de materie și formă - "o idee simțită care a devenit frumusețe" Are ca premisă conceptul de corporalitate în general sau de realitate în general, al cărui loc ontologic este, ca să spunem așa, între materie și spirit, a cărui sinteză materializată "Esența corporalității trebuie privită în senzualitate, ca un element aparte independent al vieții, diferit de spirit, dar în același timp, nu este deloc străin și nici opus Sensibilitatea este destul de clar diferită atât de miezul substanțial-volițional al personalității, cât și de gândirea implicată în Logos, cunoașterea inteligentă a ideilor, contemplarea lor ideală; Alături de voință și gândire, există și experiența senzuală a ideilor - întruchiparea lor Moraliștii și filozofii, asceții și misticii sunt obișnuiți să disprețuiască senzualitatea, iar cuvântul însuși a căpătat asocieri și arome care nu sunt ușor de uitat: căci Biblioteca "Runivers" Pentru unii, este o captivitate păcătoasă, trupească a duhului , pentru alții, este un amestec murdar, deși de neînlăturat, care poluează puritatea schemelor transcendentale sau logice" ființă "Ea se află chiar la marginea distingerii logice a luminii și întunericului, pare să se ascunde în spatele unei idei Nu este nimic de spus despre ea într-un cuvânt sau un gând, ar fi o greșeală să o

logiciști, rămâne doar a accepta și a afirma De aceea, realitatea lumii exterioare reprezintă o cruce atât de grea pentru filosofia idealistă, deoarece această realitate este de nedemonstrată prin mijloace mentale, este perceptibilă doar prin senzualitate, iar acesta este motivul indisolubilității principiilor logice și alogice, care este atât de caracteristică tuturor ființelor Realitatea este în general recunoscută printr-un fel de atingere spirituală care corespunde simțului nostru muscular surd al realității Fără această corporalitate sau realitatea ideilor, nu există frumusețe, ci doar gândul la frumos ar fi posibil Dar frumusețea este o sensibilitate fără păcat, sfântă, tangibilitatea unei idei" ("S N ", , ,) Această percepție a materiei ca receptacul sensibil al unei idei, această definire a frumuseții cerești a lumii create, nu este altceva decât un nou aspect al principiului sofologiei; pentru că în lumea frumuseții ideea de sofiologie are cea mai imediată și izbitoare aplicație și întruchipare Artistul este întotdeauna un sofolog: vede și dezvăluie frumusețea ca un sens manifestat în forme senzuale, ca suflare a spiritului în suflet, ca tremur al sufletului în trup, ca frumusețe a imaginii trupești în materie Și odată cu acest început de senzualitate spirituală, pr Serghie, întreaga sa teorie despre frumusețe și artă, înrădăcinată în doctrina materiei spiritualizate, și vârful acesteia se referă la adevărurile revelate despre Duhul Sfânt Frumusețea este astfel dovada că alături de carnea materială pământească se află o altă "materie inteligibilă" - corporalitatea sfântă "Sunt trupuri cerești și trupuri pământești" (I Cor XV,), spune apostolul, conturând această opoziție între corporalitatea sfântă, duhovnicească, și cea pământească, trupească Care este această diferență? Este evident legată de proprietățile pământului, ca materie de corporalitate pământească Pământul este materia comună a diferitelor tipuri de carne, despre care vorbește Apostolul Pavel: diferit la păsări" (I Cor XV,)) Pământul, spre deosebire de cer, este doar potențialul corporalității spirituale, fuziunea ei cu neantul, un fel de amestec primar (despre care vorbește Platon în Timeu) Acea bază armonioasă a corporalității, Biblioteca "Runivers" care în trupul spiritual rămâne doar în potenţialitate, pentru că este învins şi cu totul depăşit de idee, aici, în "corpul pământesc", îşi afirmă actualitatea, iar ideea rămâne doar căutată şi dată; de aici ia naștere procesul, dezvoltarea, formarea Pământul este în acest sens o corporalitate care devine, se străduiește doar să devină acel "pământ nou", care va fi dezvăluit la sfârșitul procesului mondial, când masa neagră și întunecată va fi așezată în "marea de sticlă" , ca un cristal" (Apoc IV,) Carnea pământească este împovărată cu materie sau cu nimic, adică cu inerție, greutate, robustețe Observăm această depășire misterioasă a materiei de către idee cu fiecare extrudare "din blocul întunecat de fețe de trandafiri", copaci, flori și cereale, străduindu-se să-și creeze un corp, să-și dezvăluie ideea în el Același lucru îl realizează arta, care luminează materia cu o idee În cele din urmă, în munca spirituală o persoană face același lucru cu sine, creându-și "Eul" superior și prin aceasta schimbându-și trupul" ("S N ",) În predarea lui Serghie despre corporalitate, astfel, se intersectează diverse fire, legând ontologia cu filosofia naturală, antropologia și cu filosofia creativității umane, adică cu cultura Aici este și rădăcina metafizică a esteticii (deoarece senzualitatea sfântă este percepută de noi ca frumusețe) și asceza (deoarece aceasta din urmă este doctrina eliberării corporalității sfinte din "robirea decăderii") Și, în sfârșit, conceptul de corporalitate formează inevitabil baza eclesiologiei (Biserica este

Trupul lui Hristos) și escatologiei (învierea în trup și transfigurarea cărnii) Dar dificultatea acestei învățături constă în faptul că, așa cum s-a subliniat deja, ea nu poate fi logicizată și este mult mai mult o declarație de fapt decât o încercare de a o înțelege și explica Dar în această afirmație însăși se realizează, pe de o parte, realitatea corporalității sfinte și, pe de altă parte, semnificația ei enormă, pe care încă mai trebuie să o dezvăluim în viitor în pozițiile filozofice și teologice corespunzătoare Doctrina corporalității, ca idee care se încarnează, stă și la baza înțelegerii problemei corpului, care este rezolvată de pr Serghie în conformitate cu doctrina trupului Sf Paul "Corpul trebuie considerat dinamic, ca un fel de centru dinamic, punct de aplicare al forțelor organizatoare " "Aici este momentul să reamintim textul ap Pavel: "Ceea ce semeni nu este trupul viitorului, ci o sămânță goală, care se va întâmpla, grâu sau altceva Se seamănă în umilință, se înalță în slavă, se seamănă în slăbiciune, se înalță în putere, un corp spiritual este semănat, un corp spiritual se ridică Există un corp spiritual și un corp spiritual ÎN Biblioteca "Runivers" Aceste cuvinte inspirate divin dau un răspuns complet și uimitor de clar la întrebările care apar aici Corpul muritor este sămânța corpului viitor Dar ce este o sămânță, sau mai degrabă ce face o sămânță o sămânță? Nu compoziția sa materială, care, dimpotrivă, trebuie să se dezintegreze și să se degradeze, ci forța misterioasă a creșterii, vieții, individualizării, entelehiei corpului, investită în el ca energie Această forță, care nu există în afara cheagului dat de materie, trebuie, totuși, să o distrugă pentru a-și dezvălui forța Corpul este sămânța; mai degrabă, în trup există o sămânță a epocii viitoare, iar această sămânță este centrul dinamic" ("Despre sfintele moaște", p) În consecință, "corpurile mentale și spirituale sunt doar stări diferite ale corporalității umane, în relația sa cu spiritul Pornind de la alcătuirea tripartită a omului, care nu este desființată nici măcar cu această diferență, nu există nici un motiv să desființeze elementul de suflet în trupul spiritual, sau sufletul, care formează trupul și prin acesta leagă omul cu lumea Energia lor comparativă se schimbă Spiritualitatea trupului înseamnă, în primul rând, puterea spiritului asupra sufletului și trupului său însuflețit, transparența corpului pentru spirit și ascultarea față de acesta, în general, adecvarea o persoană la ideea sau prototipul său "(" N A ",) Astfel, în esența omului (și în el și prin el și în întreaga lume) se stabilește o ierarhie consecventă a principiilor, al cărora fiecare subsecvent trebuie să fie un receptacol, întruchipare, dezvăluire a fiecăruia precedent Așa este ipostaza, sufletul (individualitatea), trupul (spiritual și mental), carnea (materia sau pământul) Corelarea lor corectă nu este altceva decât o stare de sfințenie: preliminară - în lipsa de păcat a primului om; anticipat - în viețile sfinților; și final - în viața epocii viitoare, când "corpul animat va deveni o revelație directă, o oglindă și o imagine transparentă a spiritului" ("N A '',) Cu aceasta putem încheia trecerea în revistă a celor mai importante concepte metafizice ale sistemului pr Sergius În ciuda faptului că am realizat un astfel de concept indiferent de un concept ontologic coerent - pur și simplu pentru a explica sensul și sensul termenilor - putem totuși să enumerăm în ei câteva trăsături comune care afișează în fiecare punct individual al sistemului o Sergius este unitatea ei interioară Prima trăsătură caracteristică a tuturor principiilor ontologice în înțelegerea pr Serghie este corespondența lor cu adevărurile revelate divin ale creștinismului Părintele Serghie nu le deduce din texte, căci Sfânta Scriptură nu este un sistem

filozofic; dar, construind sau analizând anumite probleme ontologice, el are invariabil în vedere adevărurile corespunzătoare ale creștinismului, astfel încât, Biblioteca "Runivers" ontologia nu numai că nu le contrazice, dar - mai mult - este transpunerea lor filozofică Aceasta se aplică cu egală forță atât doctrinei principiilor, adică conceptelor de transcendent și imanent, ființă și neant, eternitate și temporalitate, cât și înțelegere a subiectelor existenței metafizice: spirit, ipostas și natura lui, suflet, trup și materie Schițându-și pozițiile ontologice, pr Serghie citează constant textele sacre relevante; dar pentru a înțelege corect sensul acestui citat, trebuie întotdeauna avut în vedere că nu este nici un mod de demonstrare a anumitor adevăruri filozofice (care ar fi scolastică), nici o ilustrare a acestora în limbajul Sfintei Scripturi (care ar fi nedemn de acesta din urmă), nici prin testarea adevărurilor revelate prin intermediul filozofiei raționale (care ar fi nelegiuită) Această citare poate fi mai degrabă caracterizată ca descoperirea corespondențelor, combinate cu elemente de exegeză ontologică, deoarece multe texte greu de înțeles și misterioase își primesc sensul și sensul în legătură cu una sau alta poziție ontologică a sistemului Prin aceste corespondențe caracterul creștin al ontologiei pr Sergius, însă, nu este epuizat Căci, luând ca puncte de plecare și axiome metafizice adevărul despre revelația tripartită a Subiectului Absolut și despre ipostaza naturii în viața spiritului, pr Serghie pune de fapt cele mai importante dogme creștine ca bază a ontologiei, drept urmare întreaga sa metafizică poate fi caracterizată ca fiind filosofia Niceei și Calcedonului Biserica Ortodoxă nu are propria ei ontologie recunoscută și aprobată; dar este limpede că așa ceva nu poate exista decât dacă inspiră viața Bisericii, moștenind și formulând cu gândire liberă adevărurile care sunt deschise conștiinței bisericești și asimilate de aceasta Ontologie despre Serghie îndeplinește pe deplin aceste cerințe și, prin urmare, poate fi considerată ca o experiență de construire a unei ontologii ortodoxe, pe de o parte, dezvăluind învățătura pozitivă a Bisericii în ceea ce privește gândirea filozofică și, pe de altă parte, evaluând toate celelalte tipuri de filosofie construcţii din punctul de vedere al acestei învăţături Această caracteristică se aplică, însă, nu numai ontologiei, ci tuturor părților sistemului filozofic al pr Serghie, întrucât toți sunt invariabil inspirați de gândirea creștină și hrăniți de experiența mistică a vieții Bisericii A doua trăsătură caracteristică a tuturor conceptelor ontologice ale sistemului lui o Sergius este "sophia" lor Constă în faptul că niciunul dintre aceste principii nu aparține doar "cerului" sau doar "pământului" Tot ceea ce este ceresc poartă deja în sine posibilitatea lucrurilor pământești; tot ce este pământesc este viu și frumos cu trăsăturile sale inerente Biblioteca "Runivers" cer Datorită acestui fapt, niciunul dintre principiile metafizice nu este izolat și, ca să spunem așa, autoînchis; toți au rădăcini care merg în măruntaiele întunecate ale inexistenței, toți au flori care sunt parfumate în înălțimile inaccesibile ale spiritului Fiecare atom al ființei este punctul de plecare pentru ambele direcții - sus și jos, pentru că totul este conectat cu totul și nimic nu există în afară de orice altceva Astfel, transcendentul ni se dezvăluie în imanent; a fi creativ nu îmbrățișează nimic; ukon devine meon; ipostaza este inseparabilă de natură; spiritul luminează sufletul; corpul modelează și organizează materia În ceea ce privește limitele acestei scări ontologice - Absolutul și neantul, ele sunt și limitele gândirii - acele puncte în care ea încetează să mai fie ea însăși și se transformă într-un gest mistic mut, indicând ceea ce îi

este dincolo și inaccesibil Tot ceea ce se poate concepe este sofianic, căci Înțelepciunea se dezvăluie în toate Ceea ce se dezvăluie în gândirea ontologică ca sophianitate se dovedește a fi antinomie în limbajul logicii Sofiologia este mono-dualism și, în consecință, orice concept unic poartă un început dublu, este o sinteză a opusului, se dezvăluie ca o contradicție realizată Natura antinomică a conceptelor ontologice constă în faptul că fiecare început presupune dialectic opusul său, unit cu el "inseparabil și inseparabil" Niciuna dintre ele nu este, ca să spunem așa, continuă, dar toate sunt țesute din elemente opuse, din care sunt o sinteză vie Raza albă a luminii divine se dezvăluie în lumea gândirii, ca un curcubeu de toate culorile și nuanțe, de natură antinomică, pentru că culorile din ea nu cunosc granițe, trec unele în altele, se presupun unele pe altele Astfel, ajungem la o concluzie importantă care leagă ontologia lui pr Sergius cu epistemologia sa: ceea ce constituie sofianitatea conceptelor în ontologie este antinomia lor în logică Dar antinomia, la rândul ei, postulează legătura, corelația sau corelativitatea lor universală, ceea ce ne readuce la imaginea unui singur cosmos, subiectul următorului capitol din pr Sergius - cosmologia lui Biblioteca "Runivers" capitolul LUME (Cosmologie) Punctul de plecare al cosmologiei este antinomia absolutului și a relativului, a unuia și a celor mulți, a lui Dumnezeu și a lumii Tradusă în limbajul problemelor cosmologice, dă antinomia Creatorului și creației, care, în varietatea ramificațiilor sale, formează baza tuturor învățăturilor cosmologice "Este Dumnezeu transcendent lumii? Nu, pentru că El este în lume Prin ea trăim și ne mișcăm și suntem Dar asta înseamnă că Dumnezeu este imanent în lume? Nici nu este așa, căci El trăiește în lumina de neapropiat și între El și făptură se află un abis fără fund - nimic Mai mult, este Dumnezeu supus temporalității, au loc schimbări în El, se adaugă ceva la plinătatea Sa prin crearea lumii și prin procesul lumii? Pet, nu se adaugă nimic, pentru că El este plinătatea și perfecțiunea absolută Dar - în același timp - se realizează plenitudinea divină în această lume, este Dumnezeu implicat în procesul lumii cu realizările, orele și datele sale? Da, pentru că lumea nu este încă desăvârșită și Dumnezeu Însuși a luat crucea și S-a întrupat de dragul mântuirii lumii prin om Mai mult, îl limitează lumea pe Dumnezeu, existând în afara Lui și împreună cu Pym? Nu, căci Dumnezeu, ca Absolut, nu are nimic în afara Lui Da, pentru că Dumnezeu stăpânește lumea, dar nu domnește în ea, Împărăția lui Dumnezeu nu a venit încă în putere, lumea își trăiește viața extra-divine" ("S N ",) Aceste opoziții pot fi continuate și multiplicate Qhh nu trebuie neapărat exprimat în termeni religioși: vorbind despre absolut și relativ, unul și mulți, etern și temporal, fără început și terminus a quo, infinit și terminus ad quem etc , avem de-a face cu aceeași antinomie cosmologică, că aceleași dificultăți și, în același timp, nevoia de a "lega lumea de Dumnezeu, de a depăși specificul ei și de a separa, de a distinge lumea de Dumnezeu - ocolind Scylla panteismului cu pericolul de a prăbuși lumea în oceanul Divinului și Charybdisul cosmismului abstract, în care ființa lumii își pierde legătura cu Divinul" ("N A ",) Primul răspuns, pe care pr Sergius pune o întrebare despre esență și origine Biblioteca "Runivers" lume, este mărturisirea lui fermă a creării lumii "Lumea a fost creată de Dumnezeu, este o creație, în Creator are începutul ființei sale: "Mâinile Tale m-au creat și mă creează", "Tu sunt eu" (Ps SHVSH, și), spune conștiința făpturii prin buzele psalmistului În fața inscrutabililor lumii, în nemărginirea spațiilor lumii și în imensitatea timpurilor lumii, în incomensurabila adâncimii lumii și în

imensitatea maselor lumii, sună această voce minunată, care șoptește imperios: dat " Și aceeași șoaptă neîncetată se aude în inima unei persoane: "Nu ai rădăcina ființei tale în tine - ai fost creat" ("S N ",) Intuiția este creată și este percepută de pr Serghie ca adevăr religios; organul percepției sale este credința ("prin credință știm că veacurile au fost rânduite prin cuvântul lui Dumnezeu, astfel încât din invizibil a ieșit vizibilul " Evr XI,), și nu cunoașterea, operând cu concepte abstracte Prin urmare, prima sarcină a cosmologiei este să afirme această natură religioasă a relației dintre Creator și creație, să o elibereze de acele categorii raționale care le sunt atribuite atunci când Creatorul este considerat drept "cauza" sau ca "motor" a lumii Fiecare cauză specifică a ceva este un caz special, aplicarea legii universale a cauzalității, conform căreia tot ceea ce există are propria sa cauză și, la rândul său, este cauza a ceva Prin urmare, conceptul de auto-cauză (sau prim motor), adică ceea ce este o cauză, fără ca el însuși să aibă o cauză, este o încălcare a legii universale, o autocontradicție Categoria cauzalității este ținută laolaltă de universalitatea sa, "seria cauzală este infinită de un infinit rău, nu poate fi întreruptă sau oprită nicăieri, iar dacă luăm ca bază a seriei cauzale o cauză liberă sau fără cauză, o explodăm intern" ("N A ",) Prin urmare, "a vedea în Dumnezeu cauza lumii, sau, ceea ce este la fel, motorul ei principal, înseamnă fie să înlocuiești și să pervertizi ideea de cauzalitate în opusul ei, fie să-l înjosești pe Dumnezeu, imanentându-L lumii , legând pe Dumnezeu de el într-o singură ființă Dumnezeu-pace comună, pe care o avem în aristotelism ("NA",) Dar tocmai categoriile lui Aristotel au pătruns în filosofia patristică și au primit o dezvoltare deosebită în tomism, iar pr Sergius insistă asupra acestei probleme în detaliu, clarificând diferența fundamentală dintre conceptele de cauzalitate și creație "Dumnezeu, înțeles ca cauză rădăcină, este deja inclus în lanțul cauzal, în domeniul relativului, căci cauza explică efectul doar fiind pe același plan cu ea" ("S N ",) Dar gândul la Dumnezeu ca cauză a lumii trebuie abandonat şi Biblioteca "Runivers" alte considerații: "Motivul, ca și motorul, este întotdeauna mecanic, nu personal ("II A ",), deoarece sunt un caz special de regulă sau lege "Creația, în contrast cu cauzalitatea, personal, presupune un Dumnezeu Creator personal", Înțelepciunea, bunătatea și voința Sa Creația, în contrast cu cauzalitatea, se caracterizează prin apariția din și în sine, auto-revelația Creatorului în creaţie (De aceea, lumea) apare ca ceva nou, necondiționat cauzal și, în același timp, legat de Creatorul ei, ca aparținând Lui" ("NA", ,) Luptă despre Serghie împotriva înțelegerii cauzale a relației dintre Dumnezeu și lume nu este nicidecum o dispută cu privire la terminologie (cum poate părea la prima vedere) De la bun început, ea orientează gândirea cosmologică spre realitatea Dumnezeului viu, o smulge de elementele naturalismului și o eliberează de acele trăsături ale panteismului aristotelic care s-au pătruns și s-au întărit imperceptibil în cosmologia creștină Problema creației trebuie deci începută de întrebarea Creatorului Care este atitudinea Lui față de lume? Are nevoie de pace? De ce a creat-o El? Și ar putea fi El un non-creator? "Dumnezeu este o ființă complet mulțumită și binecuvântată " cho înseamnă că eternitatea lui Dumnezeu conține toată plinătatea vieții Sale, atât prin revelarea ființei Sale ipostatice (în Treime), cât și a Divinității naturale în Divina Sofia Dumnezeu este absolut în propria Sa viață divină și nu are nevoie de lume de dragul Său Crearea și necrearea lumii nu este pentru El o chestiune de necesitate ipostatică sau naturală a împlinirii de sine, căci trinitatea epuizează complet

autodeterminarea ipostatică și își închide cercul, iar natura lui Dumnezeu este plinătatea care conţine Totul În consecință, necesitatea creației nu decurge din propria viață a Divinității și din poziția Lui de sine, nu există loc pentru aceasta în însăși Divinitatea În legătură cu viața divinității în sine, lumea ar putea să nu existe " ("A B ",) Această "independență" (ca să spunem așa) a lui Dumnezeu față de lume este, însă, doar prima teză a antinomiei cosmologice Căci aceasta "nu înseamnă deloc că lumea, într-un alt sens, în afară de împlinirea de sine, nu este nevoie de Dumnezeu și că Dumnezeu nu a putut crea lumea - o idee peiorativă pentru măreția lui Dumnezeu Dumnezeu are nevoie de lume, și ea nu ar putea rămâne necreată, dar Dumnezeu are nevoie de ea nu pentru Sine, ci pentru lumea însăși Dumnezeu este iubire și este firesc ca iubirea să iubească și să se extindă în iubire Și este firesc ca iubirea divină să fie realizată nu numai în limitele Divinului, ci să se extindă dincolo de aceste limite Este obișnuit ca oceanul iubirii divine să se răspândească Biblioteca "Runivers" depășirea propriilor limite În consecință, crearea lumii este necesară pentru Dumnezeu-Iubire, pentru a iubi nu numai în propria Sa iluzie, ci și în afara Lui, în creație În nesatiabilitatea iubirii, care este divin saturată în Dumnezeu Însuși, în propria Sa viață, Dumnezeu trece de la Sine către creație pentru a iubi în afara Lui, nu pe Sine puterea acestei iubiri Dragostea este cu mai multe laturi și diversă în Dumnezeu Însuși, dar toate aceste fețe și tipuri de iubire divine sunt diverse în sursa lor, iar Dumnezeu iubește lumea cu aceeași iubire divină cu care Își iubește Divinitatea De ce este posibilă această ecuație minunată a iubirii divine: "Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât nu L-a cruțat pe Fiul de dragul ei!" "Ce altă asigurare a inseparabilității lui Dumnezeu de lume mai este necesară după aceste cuvinte de revelație?" ("A B ",) Fundamentul creației este astfel iubirea Este "singurul și liber necesar fundament care determină întreaga viață a lui Boyasiy Dumnezeu este iubire, iar crearea lumii este actul iubirii lui Dumnezeu, auto-revelația ei Dumnezeu este iubire și aceasta este autodeterminarea ontologică a lui Dumnezeu, în plus, această iubire a lui Dumnezeu nu este o definiție uniform sărăcită, ci diversă a Lui Diferit după chipul ei este iubirea fiecăruia dintre Ipostaze pentru alte Ipostaze, iubirea Sfintei Treimi pentru natura sa - Sofia, precum și iubirea inversă a acesteia din urmă; și în cele din urmă, dragostea lui Dumnezeu pentru creația Sa, precum și aceasta din urmă pentru Dumnezeu Dar toate acestea sunt iubire, și Dumnezeu este iubire și creația lumii este iubire și prin aceasta ființa lumii este inclusă în iubirea lui Dumnezeu Și dacă aceasta este așa, dacă este inclusă de Dumnezeu Însuși în iubirea lui Dumnezeu, atunci cine poate să o îndepărteze de la ea, gândindu-se cu îndrăzneală că Dumnezeu nu poate iubi așa, să se facă fără o astfel de iubire, căci o astfel de iubire este excesivă și întâmplătoare pentru El Și cu totul este la fel de necesar pentru Dumnezeu - Iubirea să iubească: în Sine, în Sfântul Tropez, în firea Sa, ca și în creație" ("NA", și) Aici ne confruntăm cu a doua teză a antinomiei, căci creația se dovedește a fi "un act de autodeterminare a lui Dumnezeu, acțiunea lui Dumnezeu în Sine" ("N A ",), iar "lumea nu ar fi putut fi creat, dar este necesar lui Dumnezeu necesitatea ayubvi, care nu poate decât să iubească" ("A B ",) M-am gândit Sergius se mișcă constant pe creasta antinomiei, luând în considerare atât teza, cât și antiteza ei în același timp (de aceea pare să se contrazică uneori) și realizând că acceptarea fiecăreia dintre ele izolat de celălalt duce la nebunie și impietate Pentru "libertatea" absolută a actului creator Biblioteca "Runivers" (fără

necesitate interioară, adică fără iubire) creează imaginea unui despot, "care, în atotputernicia sa, amuzându-și arbitrariul, își creează jucăriile creației, fie și numai pentru a le distruge" ("A B ",), iar "necesitatea" actului creator "cufundă Absolutul Însuși în "tragedia Dumnezeului suferind", dizolvându-L de fapt în lume" Prin urmare, "este cu îndrăzneală nelegiuită să te întrebi dacă Dumnezeu nu ar fi putut crea lumea, la fel cum este fără sens să introduci un capriciu al întâmplării într-un loc în care totul este luminat de lumina Feței lui Dumnezeu și există un singur Divin realitatea" ("Ӊ A ",) Al doilea aspect al antinomiei cosmologice este problema "veșniciei creatorului și a posturii temporale a ființei sale" ("NA", -) Aici ne confruntăm și cu pericolul de a împărți atât tezele antinomiei dacă îi atribuim eternitatea lui Dumnezeu, cât și temporalitatea lumii, crezând că "timpul pentru Dumnezeu pur și simplu nu există, pentru eternitatea Lui complet translucidă și dizolvă timpul acel timp există doar pentru făpturi, ca un fel de iluzie, datorită limitărilor ei, dar nu și pentru Dumnezeu, pentru care există doar eternitate" ("AB",); între timp, problema constă tocmai în aceasta, pentru a înțelege cum "Dumnezeu este veșnic în Sine, își amână veșnicia și trăiește o viață vremelnică cu lumea și în lume, iar lumea, existând ca temporară în sine, este veșnică în Dumnezeu" (N A ,) "Lumea este reală prin realitatea lui Dumnezeu, și nu numai pentru sine, ci și pentru Dumnezeu, pentru care există ca obiect al iubirii lui Dumnezeu Prin urmare, este necesar să recunoaștem realitatea pentru Dumnezeu și timpul acestei lumi, fără de care devenirea nu există De aici rezultă că în lume și odată cu lumea Dumnezeu Însuși trăiește în timp, fiind atemporal și veșnic în Sine" (A B ,) Și invers: "Creatorul creează lumea în veșnicia Sa Divină, iar lumea este veșnică prin veșnicia lui Dumnezeu Însuși Cuvântul Său creator, odată rostit din veacuri, răsună prin toate veacurile" ("NA",) Negarea primei teze înseamnă "a zgudui întregul conținut al credinței noastre și a transforma pe Dumnezeul cel viu, milostiv și mântuitor, Creatorul π Atotputernic, în Absolutul nemișcat al hinduismului, în care orice ființă concretă se stinge, iar lumea întreagă se transformă într-un iluzie" ("A B ",) A nega cea de-a doua teză înseamnă a crede că Dumnezeu "înainte" de crearea lumii era străin de gândirea conținutului ei și a apărut pentru prima dată nu numai pentru lume, ci și pentru Dumnezeu - numai odată cu crearea lui lumea Astfel, Dumnezeu, ca Creator, este, parcă, diferit de Dumnezeu Însuși, în sensul că unul există pentru Dumnezeu de la bun început, iar celălalt ia naștere în El odată cu lumea , conform celor fără lume fiinţă, trăind în Sine în toată plinătatea ei Biblioteca "Runivers" Iubirea lui, nu corespunde conceptului de Dumnezeu - Iubire, Dumnezeu este iubire și, prin urmare, există și Creatorul "(" A B ", ,) "Dumnezeu este în mod egal Dumnezeu în Sine și Creatorul, cu necesitatea și libertatea ființei Sale absolut egale Dumnezeu nu poate decât să fie Creatorul, așa cum Creatorul nu poate să nu fie Dumnezeu Se poate spune că Dumnezeu este Creatorul la fel de esențial, așa cum El este Sfânta Treime, este Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, este Dumnezeu, având propria Sa natura, având creația Sa Autodeterminarea lui Dumnezeu, ca Creator, intră în adâncurile ființei lui Dumnezeu Planul de creație a lumii este în egală măsură contemporan cu Dumnezeu, ca și cu propria Sa ființă , și în aceasta, dar numai în acest sens, Dumnezeu nu se poate lipsi de lume, iar lumea este necesară pentru însăși existența lui Dumnezeu" ("I A ", , și) Antinomia cosmologică este o refracție a misterului creației în prisma intelectului uman Iar misterul nu este ceva absolut inaccesibil omului: este de neînțeles în

plenitudinea lui, dar veșnic cuprins în abordări separate ale lui Și dacă în prima perioadă a operei sale pr Sergiu credea că "sarcina gândirii aici este de a expune această antinomie, de a intra în impasul ei și de a accepta suprarezonabilitatea ei ca pe o ispravă a rațiunii" ("S N ",), apoi în viitor el face un pas înainte și consideră că, "nefiind capabili să înțelegem secretele, putem și trebuie să urmărim fațetele sale exterioare" ("AB",) Aceasta este ceea ce se face Serghie prin aceea că contradicțiile antinomiei cosmologice sunt reduse de el la opoziția stărilor principiului ontologic (Sophia), și, astfel, inconsecvența judecății este înlocuită de completitudinea conceptului, care în raport cu antinomia este în același timp premisa, postulatul și rezoluția ei Punctul de plecare al acestei învățături este "formula dogmatică că lumea a fost creată de Dumnezeu din nimic" ("II A ",) Ce înseamnă? Și despre ce fel de "nimic" vorbim aici? Despre meon sau despre ukon? Dacă presupunem că lumea a fost creată din meon, atunci întrebarea firească este, de unde provine meonul în sine? Căci dacă op există în afara lui Dumnezeu, atunci el trebuie să fi fost creat Iar problema nu se rezolvă prin aceasta, ci doar se dă deoparte Și dacă ești în Dumnezeu (o presupunere logică pe care Pr Serghie o face doar pentru a epuiza toate posibilitățile, căci nu are temei în teologie, întrucât există nici întuneric în Dumnezeu sau inexistență), atunci lumea se dovedește a fi necreată, dar născută sau emailată, ceea ce estompează linia dintre Dumnezeu și lume și distruge însăși problema creației Prin urmare, singura înțelegere posibilă a "nimicului" aici este interpretarea sa ca ukon "Din nimic" înseamnă că nu există substanță Biblioteca "Runivers" sau o forță care să poarte în sine posibilitatea lumii și să-i ofere un loc alături de Dumnezeu, în afară și în afară de Dumnezeu Nimicul extradivin pur și simplu nu există , este un "reflex condiționat" " a gândirii noastre Și dacă mărturisim că lumea a fost creată din nimic, atunci, într-un sens pozitiv, aceasta poate însemna doar că Dumnezeu a creat lumea din Sine (cum a spus cu îndrăzneală Mitropolitul Antonie) Toată puterea existenței lumii aparține Divinului, este divină: "Trăim prin El, și ne mișcăm și avem ființa" (D A , XVII,), "căci totul este de la El, prin El și Lui" (P XI,)" ("N A ",) Propunerea că Dumnezeu a creat lumea din Sine este piatra de temelie a întregului sistem al pr Sergius Adevărul lui este clar din faptul că este singurul posibil, cu condiția să fie acceptat adevărul despre creația din nimic și despre imuabilitatea și eternitatea lui Dumnezeu Căci dacă nimic aici nu înseamnă ukon - inexistent, atunci este clar că din ceea ce nu există, nimic nu poate fi creat și format În mod logic, așadar, rămân două posibilități:) crearea lumii din ceea ce este (dar nu există nimic în afară de Dumnezeu) și) crearea lumii nu din nimic (existent), ci ca ceva complet nou - care a fost nu și ce a devenit Dar această ultimă posibilitate de creație absolută presupune o schimbare în Dumnezeu Însuși, întrucât se dovedește că conținutul (sau esența) lumii nu a aparținut lui Dumnezeu de la început (în veșnicie), ci a apărut în momentul în care El a creat-o Ideea de creație absolută semnifică astfel negarea eternității Creatorului (de vreme ce Dumnezeu devine Creatorul abia începe să creeze) și implicarea ISora în procesul mondial (deoarece crearea lumii marchează îmbogățirea lui Dumnezeu Însuși) Astfel, după excluderea ambelor posibilități: despre crearea lumii din ceva extra-divin sau despre crearea sa absolută, ajungem la singura concluzie posibilă că Dumnezeu a creat lumea din Sine, adică și-a pus propria Sa natură - Înțelepciunea și plinătatea Acest adevăr misterios este interpretat de pr Serghie în sensul că "Dumnezeu și-a

așezat propria Sa lume divină (natura Sa - În aceasta sau Sophia) nu ca existentă veșnic, ci ca devenire că El a dizolvat-o în neant, cufundând-o în devenire, ca un mod diferit de a fiind că El, ca să spunem așa, S-a repetat în creație, S-a reflectat în inexistență" ("AB",) Prin aceasta "lumea divină, care intră în viața ipostatică a lui Dumnezeu și conține toată plinătatea și bogăția ființei, este eliberată din adâncurile ființei ipostatice în existența de sine, devine în adevăratul sens cosmosul Dumnezeu, ca ar fi, renunță în dragostea Sa jertfă de la stăpânirea lui Dumnezeu Biblioteca "Runivers" lumea esențială pentru Sine, o lasă propriei sale ființe, o poziționează, parcă, în afara Sine, în afară de Sine, tocmai ca lume, ca ființă non-ipostatică Și lumea creată începe să-și aparțină în toată bogăția conținutului ei, a numeroaselor sale motive" ("IA", , și) Această înțelegere sofiologică a creației corespunde tuturor acelor postulate care, în forma lor extinsă, constituie esența antinomiei cosmologice: pe de o parte, acest concept leagă lumea cu Dumnezeu și Dumnezeu cu lumea, întrucât esența lumii este Natura divină însăși (Divine Sophia), cufundată în devenire; pe de altă parte, îi separă, trasând o linie de netrecut între Dumnezeu și lume, deoarece imuabilitatea și eternitatea Sophiei Divine sunt calitativ diferite de formarea și temporalitatea Sophiei create În același timp, acest concept afirmă cu o forță extremă natura relicvă și personală a creației, întrucât este "lucrarea lui Dumnezeu", "creația Sa veșnică", "extazul iubirii", o ieșire liberă din Sine Și, în cele din urmă, reține taipa, care este cuprinsă în ea numai în măsura revelației divine date de Creator ca răspuns la întrebările naturale (postulate) ale minții umane "Însuși actul autodeterminării divine, prin puterea căruia Dumnezeu își determină propria Sa natură sau Divina Sophia la o ființă neipostazată, originală și, în acest sens, extradivine, ca și cum și-ar desființa includerea în ființa ipostatică lui Dumnezeu, este misterul vieții divine În felul său, așa cum este pentru o persoană, în egală măsură, precum și pentru îngeri, în general, pentru ființe create, nu se știe Numai Duhul lui Dumnezeu cunoaște adâncurile lui Dumnezeu, care rămân pentru totdeauna inaccesibile creaturilor Totuși, prin faptul că, prin însuși faptul creației, în forța sa și mai departe în contururi, ea devine accesibilă făpturii, întrucât este îndreptată către viața acesteia din urmă și o determină de la sine" ("NA",)) "Dumnezeu este iubire, iar viața iubirii și cea mai mare bucurie a ei este o jertfă Crearea (lumii) este (prin urmare) un act nu numai al atotputerniciei și înțelepciunii lui Dumnezeu, ci și al iubirii jertfe El este jertfa Absolutului de dragul rudei, care devine pentru El "la celălalt" Se înfăptuiește de dragul de a se bucura de existența (acest) altul în numele celuilalt a creat "mare bine", iubire nemărginită pentru creație Golgota nu numai că a fost etern prestabilită la crearea lumii, ca eveniment în timp, ci constituie esența metafizică a creației" (" S N ",) Această natură sacrificială a actului creator nu numai că stabilește o legătură între creație și Întrupare (deoarece ambele au același fundament în iubirea divină), dar și sex- Biblioteca "Runivers" se pune bazele doctrinei kenozei Divinului, care nu este altceva decât revelarea naturii sacrificiale a iubirii Începuturile kenozei trebuie căutate în viața Sfintei Treimi, care este "actul etern esențial al reciprocității în iubirea de lepădare de sine, care găsește ceea ce se dăruiește în dăruirea reciprocă" ("G T ",) "Dragostea de trinitate este reciproc sacrificială, ca și renunțarea reciprocă la ipostaze, în care fiecare ipostas se află, se realizează în alții Prin urmare, iubirea trinitariană poate fi în acest sens o reflectare a

eternei kenoze Aceeași kenoză trinitariană a iubirii se manifestă tot mai mult în actul creației Aici Sfânta Treime în Unitate, sau Unitatea în Tropetz, renunță parcă în dragostea lor sacrificială-kenotică de la stăpânirea Lumii Divine pentru Sine, dar ei o lasă în ființa lor, au, presupunem, ca era, în afara Sine, în afară de Sine, și anume ca lume, ca ființă non-ipostatică Aceasta este o kenoză ipostatică Dar aceeași kenoză are și expresia ei sophianică pentru ea însăși: plasând alături de lumea Sa Divină - devenirea, sau cu Divina Sofia - creatul, Dumnezeu realizează kenoza în viața Sa, permițându-i Sophiei să devină în "nimic" sau să creeze din "nimic" Desigur, Sophia, ca o imagine non-timida, dar naturală a ființei Divine, nu se poate defini la kenozps Ea îi poate fi determinată numai printr-un act creator ipostatic al lui Dumnezeu Prin puterea acestui act ipostatic, ea este redusă la devenire, iar această kenoză devine deja proprietatea ființei ei, a ei, deși percepută pasiv, kenoza Sophia creată este în acest sens kenoza Sophiei Divine "("N A ", , și) Astfel, kenoza, ca manifestare a iubirii lui Dumnezeu, este însăși esența actului creator și explică natura relației dintre Creator și creație "Asolutul coboară de pe tronul absolutității sale la relativ, Dumnezeu creează lumea prin iubire Dar în această iubire fiecare ipostas se dezvăluie în crearea lumii după proprietățile sale deosebite Părinte este începutul, voința El creează lumea prin voia Sa După proprietatea personală a Ipostasului Tatălui, iubirea extatică, El o manifestă aici nu ca Tatăl care naște, ci ca Creatorul "cerului și pământului, dar vizibil tuturor și nevăzut" De la El iese voința din Sine în creație prin lăsarea creatoare El este Creatorul în sensul propriu (cum este numit în simbol) Kenoza Tatălui în creație constă în această ieșire din Sine, în care El devine Dumnezeu pentru lume, intră în relație cu ea ca Absolut-Relativ Tatăl creează lumea cu Cuvântul "Și Dumnezeu a zis: "Să fie!" - așa sunt cele șase zile ale creației, cele șase cuvinte ale Cuvântului, Biblioteca "Runivers" de către Tatăl Fiul pentru Tatăl este conținutul creației, toate imaginile și formele ei Op, ca Cuvântul lui Bolte, vine din măruntaiele Divine în creație, pentru a se identifica cu el într-un anumit sens, pentru a deveni pentru ea Cuvântul despre Tot și în Tot Și deja aici, la crearea lumii, Fiul face voia Tatălui, El este trimis în lume, însă, nu încă ipostatic, ci doar ca Cuvânt despre lume, cuvintele Cuvântului din ea Dar această emanare a Cuvântului din sânul Părinților, introducerea Lui în lume, este deja o kenoză specială a Fiului, veșnică exinanitio sau umilire a Sa în crearea lumii Fiul, Mielul lui Dumnezeu, este veșnic "călit" deja în crearea lumii, ca o ipostas cosmic deliberat, un demiurg în Dumnezeire pământul și toate armatele lor" (Gen II,), iar gândul realizat despre Dumnezeu, care a devenit realitate, Cuvântul lui Dumnezeu Tatăl "îl vede bine" în frumusețea împlinirii Al treilea ipostas este cosmourgic, ascund frumusețea în structura și armonia creației Subiectul creației lui Dumnezeu, lumea, nu este doar un univers, ci și o operă de artă, un cosmos, despre care Artistul se bucură Duhul Sfânt, ca împlinire a creației, este Bucuria Creatorului în creația Sa: pentru Tatăl, pentru Cuvântul revelat și pentru Fiul, pentru descoperirea Tatălui în lume Totuși, Duhul Sfânt are și kenoza Sa în creație El Însuși, așa cum ar fi, devine formarea lumii, realizarea conținutului ei, așa cum Fiul este ființa ei chiar la temelia ei Este trimis așa cum este primit, din măsură în măsură, de la prima greșeală asupra apelor până la ultima împlinire: "Dumnezeu să fie totul în toți" Însăși viața lumii este Duhul Sfânt, Dătătorul de viață - însăși bucuria și frumusețea lumii este Mângâietorul Dar lumea nu conține în procesul formării ei nici

plinătatea vieții, nici plinătatea transformării, iar această trecere de la incompletitudine la plinătate este lucrarea Duhului Sfânt, kenoza Sa în lume "(" A B ", -) "Dumnezeu, creând lumea, adică dându-i existența de sine, ps îi ia puterea divină a ființei sale Sofia, creată, ca chip ceresc al vieții lumii, conține deja plinătatea creației, ca pământul de primăvară ascunde toate semințele care trebuie să cultive cereale la vremea lor Sophia creată de ea însăși leagă totul și conține în ea însăși Este deja universul, ascunzând în sine toată viața creată și conectând-o cu o conexiune cosmică" ("NA", și) Dar toată această diversitate a celor vii trebuie încă să se desfășoare, să se dezvolte din pântecele său mondial, pentru că crearea meonului - cufundarea Divinei Sofia în starea de devenire - este doar "precrearea lumii sau prima ei creație , ca să spunem așa, preliminar și original Aceasta, dacă este posibil, Biblioteca "Runiverse" După cum se dovedește, creația cerească este definită în Cuvântul lui Dumnezeu prin expresia: "la început Dumnezeu a creat cerurile și pământul" Așa este creația veșnică și pretemporală a lumii în Dumnezeu, urmată de ea creație deja în lume Despre aceasta povestește Piestodnev" ("NA",) Astfel, "în textul biblic distingem două relatări despre crearea lumii Prima se referă la realitatea ființei în general, care este plină de toată plinătatea ei: este toliii-va-boliu - "pământul care era invizibil și gol și întuneric peste abis" Eul este puterea ființei, elementul său, care există în sine, în propria sa lipsă de formă: "întuneric peste abis", având însă deja "cerul" strălucitor al lumii angelice, trăind arhetipuri ideale ale ființei multiplicitatea reală a creaturii diverse, care este caracteristică universului și este legată de unitate de sufletul lumii, va fi revelată în creația secundară, "cele șase zile" ("NA",) Nu este nevoie să demonstrăm că "expresia "la început" nu trebuie în niciun caz înțeleasă în sensul circumstanței timpului, așa cum este aplicată lui Dumnezeu Însuși O astfel de înțelegere este în mod clar absurdă și antropomorfă, deoarece Dumnezeu este deasupra definițiilor temporale Gen I, nu înseamnă că Dumnezeu a început să creeze de la un timp, iar acest început în timp a fost crearea cerului și a pământului Chiar dacă nu-i atribuim acest "început" lui Dumnezeu, ci temporalității lumii și a creației, atunci, cu toate acestea, este imposibil să evităm aplicarea timpului lui Dumnezeu, care începe astfel timpul creației Dar Începutul, principiuin, bcreshith, nu înseamnă aici deloc timp, ci Divina Sofia, ca bază a creației "La început" înseamnă aici: prin început, pe baza începutului, adică lumea divină" ("NA",) Comentariul semantic al primului cuvânt al Bibliei confirmă astfel conceptul sofiologic al creației: lumea a fost creată la Început - "lumea este alteritatea Începutului - imaginea creată a ființei divine: eternitatea devine baza pentru ființă temporal-spațială" ("N A ",), manifestată pe pământ și pe cer Ce este pământul, știm deja Dar cum să înțelegem în contextul acestei interpretări a începutului cerului? "Înțelegerea general acceptată a textului "la început Dumnezeu a creat cerurile și pământul" este de așa natură încât se referă la crearea cerului inteligent sau a lumii îngerești a spiritelor necorporale și a pământului, ca primă substanță și împreună omnisubstanța lumii noastre, având capul și centrul omului În același timp, se stabilește un anumit paralelism prin crearea cerului și a pământului, corelație pozitivă exprimată prin cuvântul Și Această apropiere și legătură dintre lumea îngerească și cea umană este conturată de Cuvântul lui Dumnezeu în diferite privințe Îngerii sunt albaștri Biblioteca "Runivers" protectori ai forțelor naturale: focul, corpurile cerești lumea neînsuflețită în general Prin

analogie, putem concluziona că ei sunt gardieni ai lumii vegetale și animale Ei sunt executorii poruncilor lui Dumnezeu asupra omului, ca îngeri păzitori ai unor oameni individuali și ai unor națiuni întregi, regate, biserici individuale, în general, întreaga rasă umană, atât la început, la mijloc, cât și la sfârșitul acestui veac - în secerișul timpului Totul în lume este păzit de îngeri, totul are propriul înger, are propriul său raport în lumea îngerească" ("L I ", , ,) Acest raport își găsește baza în faptul că "îngerii sunt trimiși la cutare sau cutare slujire nu indiferent, după propria lor idee sau natura personală Îngerii slujesc lumea și omul pentru că îi sunt asemănători, dar într-un anumit sens identică în tema sa ontologică principală sau, ca să spunem așa, în motivul creației Îngerul focului este el însuși focos în sensul că poartă în natura sa elementul inteligibil al focului, la fel cum îngerul apei poartă natura apei etc Îngerii păzitori ai persoanelor, popoarelor și societăților sunt într-o afinitate spirituală deliberată tocmai cu acești indivizi spirituali Fundamentul comun al acestei legături dintre cer și pământ, ambele lumi, este că ambele sunt create în mod egal în același început, cu o singură origine, iar acest principiu cu o singură origine al întregii creații este Sophia, Înțelepciunea lui Dumnezeu, în care arhetipurile παρά θκγματα ale tuturor lucrurilor create sunt înscrise pre-etern Lumea îngerească și lumea umană diferă una de cealaltă prin modul de a fi, însă, prin unitatea bazei creatoare și comunitatea temei ontologice Prototipurile divine, ideile lumii, se realizează în creație în două moduri: în cer - spiritual, neîncarnat, și pe pământ - în întrupare O Înțelepciune Divină dă viață ambelor lumi și le leagă In acest sens, lumea angelica contine prototipurile ipostazate ale intregii existente mondiale Acea lume a ideilor-prototipuri de ființă, pe care Platon le-a văzut, distingându-și doar vag locul real în Dumnezeu și chiar îmbinându-l cu Divinul, este în realitate lumea angelică în relația ei cu ființa, scara lui Iacov Acesta este adevăratul înțeles al idealismului platonician Lumea îngerească conține analogul ideologic al universului în toate părțile sale: toate ideile sau temele creatoare ale acestei lumi sunt prezente în lumea angelică și se realizează numai atunci când este prezentă Lumea îngerească este într-adevăr un mijlocitor între Dumnezeu și lume, o scară de la pământ la cer, fără de care lumea nani nu ar putea suporta apropierea strânsă a lui Dumnezeu Ea unește și separă făptura de Dumnezeu" ("L I ", , ,) Al doilea act al creației este cele șase zile "În el Biblioteca "Runivers" casa actelor creatoare ale lui Dumnezeu (desigur, inclusiv o multitudine nenumărată de creații private individuale), universul este creat Pentru a caracteriza acest act creator, este esențial să remarcăm în primul rând că el presupune deja existența unei potențialități creatoare universale - "pământul" Aceasta nu mai este o creație din nimic, ci din prima mamă, parcă dă naștere primei mame, care este chemată să participe și o implementează în felul ei în creație: pământul răspunde chemărilor creatoare adresate Creatorului la el Această idee generală a participării reciproce a "pământului" la creație prin propria sa creație de sine este direct exprimată în Cuvântul lui Dumnezeu în povestea creării lumii, începând cu a treia zi "Și Dumnezeu a spus: să nască pământul ,) "Să aducă apa reptile, suflete vii și păsările să zboare pe întinderea cerului Și a făcut Dumnezeu peștii mari și orice făptură vii care se târăște, pe care le-au adus apele" (I, ,) Această conexiune caracteristică a ambelor gânduri: "și Dumnezeu l-a creat pe care apa l-a născut" mărturisește fără îndoială despre binecunoscuta interacțiune în creație dintre Dumnezeu care creează și produce

pământul (și apa), ca natura naturane, din care natura naturata apare Mai trebuie adăugat că această definiție creatoare generală și de bază dă pământului puterea de a realiza creația în nenumărate nașteri, are un caracter nesfârșit de lungă: "Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: fiți roditori și înmulțiți-vă și umpleți apele mărilor și să se înmulțească păsările pe pământ" ( ) Același lucru se repetă în legătură cu lumea animală: "Și Dumnezeu a zis: Să dea pământul viețuitoare după felul ei și așa a fost II Dumnezeu a creat fiarele pământului după felul lor" (,) "Aici are loc aceeași identificare, sau cel puțin combinarea într-un act de creație a puterii generatoare a pământului și a acțiunii creatoare a lui Dumnezeu, ca să spunem așa, evlavia în acte separate de creație Mai întâi se creează natura naturane, plină de forță pentru toate actele posibile de existență separată, iar apoi în ea și pe baza ei se creează diferite tipuri de nalurae naturatae Și aceasta este exprimată în limbajul simbolic al Genezei I în narațiunea a două creații diferite: pre-șase zile și șase zile" ("NA", -) Problema celor șase zile este una dintre temele principale ale apologeticii, deoarece își pune sarcina de a armoniza și accepta motivele Revelației și datele științei Părintele Serghie nu își pune această sarcină, dar în legătură cu înțelegerea sa asupra celor șase zile, face câteva observații care sunt de o importanță mai mare pentru gândirea apologetică "Povestea Bibliei despre crearea lumii nu are nevoie de o apologetică, ci de una ontologică Biblioteca "Runivers" skom, înțelegere antropologică și, în sfârșit, literară A vedea în ea un fel de narațiune științifică sau chiar doar istorică despre modul în care s-a realizat munca de creare a lumii în timp este complet inconsecvent și chiar ciudat Zilele creației , mare sau mic, alternant sau durabil, pur și simplu își pierde valoarea ca măsurătoare a timpului în limbajul acestei poezii sacre De fapt, este, parcă, un catalog ontologic al creației, al titlurilor ei, în care există și o secvență ontologică Desigur, acest catalog este conturat în Geneză doar în termenii cei mai generali și de bază, dar sensul lor este tocmai acesta Ziua dăunătorilor este doar o schemă a creației, care nu constă din șase acte, ci dintr-un set nenumărat dintre ele, aici generalizate doar în șase grupe Ele cuprind toată creația, universul, toate posibilitățile de a fi creat, de a realiza, de a fi realizat și de a fi realizat În plus, perioada de șase zile exprimă ideea generală că ființa creată în diversitatea ei infinită este ierarhică, are o legătură internă II această hieroglifă sacră, înscrisă de mâinile misterioase ale unei epoci străvechi în limba sa, își aduce scurtele scheme la un punct: "cerul și pământul și toată oștirea lor au fost desăvârșite Și Dumnezeu a terminat toate lucrările Sale pe care le-a făcut" ("NA", , , -) Cu toate acestea, actul de creație nu se limitează la asta "Lumea este o multi-unitate creată, iar sufletul lumii este Sophia creată Sofia creată este imaginea Sophiei Divine, ca devenire după chipul și asemănarea ei" ("NA", și)) Dar Divina Sofia este veșnic ipostazată în viața Sf Treime Iar Sofia creată "mulțumită căderii din plinătatea vieții ipostatice - (devine) out-ipostatică sau non-ipostatică și își pierde locul în plinătatea vieții spiritului, care îi aparține, ca natură, ca un predicat relativ la subiect Este fără subiect, nu aparține nimănui, ca să spunem așa, fără proprietar Ca atare, este lipsit de acea plinătate de ființă creată, pe care o postulează tocmai ca suflet al lumii create și constă în ppostasirovannosti Acest lucru ridică în mod necesar întrebarea, rămâne oare, în această ființă extra-ipostatică, impersonală, este complet lipsită de ipostas, sau este ipostazată, dar deja în afara divinului,

primește propriile ipostaze create" ("NA",) Sau, mai simplu, cine este ipostaza lumii create? Cine este subiectul dacă înțelegem lumea ca predicat? Raspunsul la aceasta intrebare il gasim in relatarea biblica a creatiei omului, care, fiind ipostas, ocupa acelasi loc in raport cu natura creata pe care o ocupa Ipostasurile Preasfintei Treimi in raport cu natura lor, Sophia cel Divin Biblioteca "Runivers" explicit Așadar, crearea lumii constă și în două acte și are în mod necesar două laturi: creația naturii create, asemenea Sophiei create, și personalități noi, create, capabile să ipotazeze această natură, fiind subiecte ale Sophiei create Există însă o diferență fundamentală între crearea lumii ca natură pentru spiritul uman și acest spirit însuși" ("NA",) "Spiritul nu este un lucru și nu poate fi creat ca un lucru, adică ca întreaga lume naturală printr-un "să fie" creator Întreaga lume animală, creată "în sufletul pe care îl trăiesc", este creată printr-un act direct al atotputerniciei lui Dumnezeu, ca să spunem așa, din punct de vedere material, tocmai prin porunca lui Dumnezeu către pământ, "Să producă pământul o făptură vie după felul ei" etc Totuși, această creație directă nu se aplică omului și Sfatul lui Dumnezeu are loc despre el: "Să facem om după chipul Nostru "Și Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său" (:) Creația după chipul lui Dumnezeu este diferită de cea a întregii lumi create; include o poziție creativă de sine, atât pentru "Eul" angelic, cât și pentru cel uman ("AB",) "Omul este creat din praful pământului, din materia creată comună, dar suflarea vieții este suflată în el de Însuși Dumnezeu Din Sine Dumnezeu a născut și, parcă, și-a evidențiat esențialul Și deja, în virtutea acestei origini, omul este fiul lui Dumnezeu Potrivit poveștii biblice, Dumnezeu a suflat un suflet într-o persoană, prin urmare, în același timp, a avut loc o anumită procesiune a Divinității, un fel de emanație creatoare" ("S I ",) "Această "respirație" simbolizează un act al iubirii extatice a lui Dumnezeu, inexprimabil în limbajul uman, depășind propriile limite pentru a chema creația la ființă personală Dumnezeu, parcă, se apleacă peste abisul neantului și, reflectând universul Său ipostatic în el, cheamă chipuri ipostatice ale făpturii la viață, iar aceste reflecții sunt pline de viață, luminează cu lumină interioară și, ca răspuns la chemarea lui Dumnezeu , răspund cu chipul cu multe voci a "Eului" angelico-uman cu multe fețe: "Eu" creat din abisul neantului cheamă către Creator cu propriul "Eu" și către "Tu" Divin, care le răspunde ca "Eu" divin Începe dialogul dintre Creator și creația ppostasal" ("NA",) Chemat în acest fel, "omul este atât o creatură, cât și o non-creatură, absolutul în relativ și relativul în absolut El este o antinomie vie, o dualitate ireconciliabilă, o contradicție întruchipată Și această antinomie o găsește o persoană în adâncul conștiinței sale, ca o expresie a adevăratei sale ființe (Ca și Dumnezeu) o persoană este centrată în capcane pe lume și, în acest sens, este liberă de lume, este o non-lume Biblioteca "Runivers" On ne este epuizat de nici un "ce", nu este definit de nicio definiție, dar, ca și Dumnezeu, există un nimic absolut El pune și se opune fiecărei dăruiri lumii lui însuși ca un fel de "ce", în timp ce el însuși rămânând liber de ea și transcendent față de ea N ", ,) Aceasta este ipostaza lui - imaginea ipostasului lui Dumnezeu Dar Dumnezeu are, ca natură ipostazată în El, plinătatea lumii Sale divine - Divina Sofia Și omul, ca aceeași natură ipostazată în el, are întreaga lume creată, Sofia creată "Creat în "ziua de pe urmă", "după" întreaga creație, așadar, deja sub asumarea prezenței sale și fiind inclus în ea pentru stăpânirea "pământului" și "stăpânirea" asupra creației, omul a primit de la Dumnezeu "chipul lui Dumnezeu", adică un spirit ipostatic care

are propria sa natură și plinătatea vieții în ea și, așa cum este numită de obicei o persoană în limbajul patristicii, este un "zeu creat" ("NA",) Întrebarea chipului lui Dumnezeu în om, precum și problema conexă a "veșniciei și temporalității omului" ("NA", -), aparține în întregime antropologiei Aici, în contextul problemelor cosmologice, este important pentru noi să clarificăm poziția omului în raport cu lumea creată, ca întrupare, sens, cânt și încununare a lui "Lumea a fost dată omului pentru a stăpâni asupra ei și pentru a cultiva grădina lui Dumnezeu în ea Fiind potențial uman, aparținând unei persoane, trebuie umanizat până la capăt, făcut transparent pentru o persoană Omul este logo-ul lumii și el este interpretul, ca un cosmolog și un artist "(" A B ",) Iar lumea, creată pentru om și având vârful și coroana ei în ea, este "corpul potențial al omului" Această legătură a lumii cu omul și a omului cu lumea, sau, cu alte cuvinte, această umanitate a lumii și firescul omului, este adevărul din care a început filosofia firească a pr Sergius și antropologia și filosofia sa a culturii Omul opune lumea ca subiect unui obiect, ca subiect unui predicat, ca "eu" unui "nu-eu", sau ca ipostază a firii sale "Personalitatea umană însăși, "Eul" ei nu este sofianică, ci este dată de sofianitate, încorporată în ea, ca subiect sau ipostază" ("NA",) Dar între om și lume există o legătură ontologică reală, căci în măsura în care esența omului nu are un caracter ppostasic, el însuși este natură, îi aparține Așa este corpul uman "Lumea naturală este legată de om prin corpul său în toată plinătatea sa În primul rând, corpul uman a fost creat "din praful pământului", adică din S Biblioteca "Runivers" pământ, de la aceeași prima mamă, în care sunt cuprinse toate lucrurile create În al doilea rând, omul a fost creat împreună cu întreaga lume vegetală și animală, ca o plantă și tot animal, în scara sa biologică În al treilea rând, o persoană este conectată cu întreaga lume creată prin principiul animal al vieții, cu un suflet mincinos care se află în sânge - atât la om, cât și la animale Sufletul animal aparține în întregime lumii create, este propria sa poftă creată Dar ea formează tocmai începutul care oferă un loc și o oportunitate pentru trezirea și dezvoltarea vieții spirituale, mai mult, trebuie să fie ascultător de spirit și în această particularitate proprie "("A B ",) De aici rezultă că "Eul" uman, chemat la ipostaza întregii naturi, o are, atât în lumea exterioară accesibilă lui, cât și în propriul său corp și toată realitatea psiho-fizică legată de PPM Problema ascezei se dovedește astfel a fi paralelă cu problema economiei, întrucât prima vizează stăpânirea și spiritualizarea propriei naturi a unei persoane (sufletul și trupul său), iar a doua spre stăpânirea și umanizarea naturii exterioare, care este corpul periferic al unei persoane Căci "tot ceea ce vedem sub o micro-găuri și printr-un telescop, lumea microscopică, îndepărtată de noi prin adâncimea spațiului, și corpurile cerești, îndepărtate de noi prin lățimea ei, este tot ce este accesibil cunoștințelor noastre și într-unul într-un fel sau altul care ne afectează senzualitatea toate acestea, adică potenţial întregul univers este capabil să devină corpul nostru, să devină continuarea sa periferică exterioară" ("F X ", p) În această asimilare a lumii de către om, în această legătură organică cu natura exterioară, este de o importanță excepțională funcția de nutriție, "care include nu numai hrana, ci și respirația, expunerea la atmosferă, lumină, electricitate, chimie și alte forțe ale natura Organele corpului nostru sunt, parcă, uși și ferestre către întregul univers și tot ceea ce intră în noi prin aceste ferestre și uși este deja corpul nostru Mâncăm lumea, ne împărtășim din carnea lumii nu numai cu gura sau cu organele digestive,

nu numai cu plămânii și caprele în procesul de respirație, ci și în procesul văzului, mirosului, auzului, atingerii, simțului muscular general Lumea intră în noi prin toate ferestrele și ușile simțurilor noastre și, pe măsură ce trece, este percepută și asimilată de noi Luate împreună, acest consum al lumii, comunismul ființei, comunismul ființei, fundamentează toate procesele noastre de viață Mâncarea este (astfel) o comuniune firească - participarea la carnea lumii găsirea lumii în pe sine și pe sine în lume" ("F X+"" , ,) Această înțelegere profundă a hranei, care vede filosofia naturii în fi-fiuologie, își are continuarea ulterioară în teologia euharistică, care este înțeleasă de pr Sergius Biblioteca "Runivers" ca adevărul despre a mânca pâinea raiului pentru identificarea organică cu ea Începutul acestei învățături este deja cuprins în Filosofia economiei, dar își primește deplina dezvoltare abia în studiile teologice ulterioare - în Dogma Euharistică și Jertfa Euharistică A doua formă de legătură între om și natură este producția, înțeleasă ca "amprenta, implementarea, obiectivarea (în natura umană) a scopurilor și ideilor" ("F X ",) în ea omul, parcă, iese din sine, pune creativ mâna pe natura exterioară și o schimbă în conformitate cu sarcinile și idealurile sale Un studiu mai concret și mai detaliat al acestei umanizări în economie și al spiritualizării ei în asceză depășește limitele cosmologiei și aparține antropologiei și filosofiei culturii Prin urmare, după ce am subliniat aceste trăsături comune ale relației dintre om și natură, ne putem întoarce la propria noastră problemă a lumii, la care se gândește Sergius ca ființă proprie, legat de unitatea interioară a vieții și de structura ierarhică a părților sale Fundamental aici este conceptul de "sufletul lumii - forța care unește, leagă și organizează lumea, manifestându-și acțiunea ori de câte ori este simțită legătura dintre lume, indiferent de modul în care este realizată" ("S N ",) Am vorbit deja despre latura ontologică a doctrinei sufletului lumii de sus Ca "forța unificatoare a lumii, potența ei cosmică, este însăși Sofia creată, imaginea ființei Divine, care nu există în sufletul lumii, ci devine" ("NA",) În acest sens, sufletul lumii este Începutul lumii, esența și scopul său este Sophia Prin urmare, învățătura despre aceasta în filosofia pr Serghie poartă imaginea tuturor schimbărilor pe care le-a suferit doctrina sa sofiologică În "Lumina niciodată de seară" și cu atât mai mult în "Filosofia economiei" ea este "subiectul transcendental și cunoașterea, economia și istoria" (" F X ",) - "o umanitate" - și, în același timp, "Îngerul creației și Începutul căilor lui Dumnezeu" ("S N ",) - creatura-non-creatura Divina Sofia În consecință, o persoană este doar "ochiul Sufletului lumii , un fragment din el însuși , doar care amintește de el, așa cum o lumină slabă a nopții amintește de lumina soarelui" ("F X ",) Adevărata realitate îi aparține numai ei - "un singur subiect, Sufletul Lumii, care se manifestă în experiență, acționează în istorie, ca o pluralitate cantitativ nedefinită de centre separate, Jezebeen - conștiințe și voințe umane individuale" (F X ,), dar, în esență, rămâne o singură ipostază atotcuprinzătoare a lumii Ulterior, cu opoziția conceptelor de ipostas și natură și cu împărțirea Sophiei unice în Sophia Divinului Biblioteca "Runivers" și Sophia creată, sufletul lumii își pierde propria natură, încetează să mai fie subiect (de acum încolo doar "eu" ipostatic al unei persoane (și al unui înger) este astfel, își pierde elementele non-creature și se identifică cu a creat-o pe Sophia, plonjând în devenirea "temporalitate Ea nu mai este Sufletul (în "Filosofia Economiei"), ci sufletul (în "Mireasa Mielului"), nu subiectul, ci obiectul, nu Ipostasul , ci natura Și, conform atomului,

puterea ei nu se mai manifestă în cunoaștere, economie și istorie, ci "în acea oportunitate în viața lumii, care pare să depășească până și mintea omenească - în înțelepciunea misterioasă a instinctul Dar această înțelepciune sofistică este o lege internă, și nu opera rațiunii un instinct care nu se dezvoltă, ci doar se repetă constant și deci nu are istorie, care este caracteristică doar ființei spirituale a omului "(" A I ,) Aceste schimbări în înțelegerea ontologică a esenței sufletului lumii nu afectează funcțiile sale cosmice La fel ca în prima, așa și în a doua interpretare, rămâne în egală măsură principiul unității, vieții și ierarhiei a lumii întregi Doctrina lor constituie capitolul natural-filosofic din viziunea despre lume a pr Sergius "Diversitatea infinită a vieții nu sfâșie lumea în atomi Lumea există ca o unitate pozitivă căreia îi aparțin toate tipurile de ființă Această unitate nu este doar o sumă de imagini individuale ale lumii, ființă creată (deși este și o sumă) , dar există deasupra sau la baza acestei imagini" ("NA",) Se bazează pe "comunismul fizic al ființei" "Universul este un sistem de forțe conectate reciproc și care pătrund reciproc una în alta și este imposibil să muți un grăunte de nisip, să distrugi măcar un atom, fără ca întregul univers să se miște - într-o formă sau alta Unitatea universului, "comunismul fizic al ființei", face ca din punct de vedere fizic totul să se regăsească sau să fie în orice, fiecare atom al universului este conectat cu întregul univers sau, dacă echivalăm universul cu un organism, atunci putem spuneți că face parte din corpul lumii" ("F X " , ,) "Comunismul fizic al ființei" este, totuși, doar prima și cea mai joasă formă de unitate mondială: "este imposibil să ne oprim asupra ei, deoarece universul este caracterizat nu numai de corelația universală, continuitatea și conexiunea lumii fizice, ci de asemenea, printr-o anumită relație între materia vie și organizată și nu - vie sau moartă, sau, cu alte cuvinte, corpuri organice mezkdu și materie neînsuflețită O linie străbate întregul univers, împărțindu-l în două regate: viu și neviu Relația generală dintre ambele zone se caracterizează prin faptul că regatul vieții face un atac constant asupra împărăției fără viață Biblioteca "Runivers" Într-adevăr, cu tentaculele sale calde, captează și duce cu el substanțele reci și lipsite de viață și le transformă în țesut viu, organizează materia moartă într-un corp viu Dar invers, nu este puternic să repari pentru totdeauna această transformare, viața nu este capabilă să încălzească materia moartă cu căldura ei, astfel încât să nu se răcească niciodată Vine timpul și corpul până parțial sau în întregime - se transformă din nou în materie moartă, în pământul metafizic originar, despre care se spune omului, în chipul lui, desigur, la tot ce este pământesc: "Tu ești pământul și pleacă în pământ" (Gen II,) Viața este moarte, iar moartea este viață: așa spune formula acestei identități misterioase a celor vii și a morților, acest comunism al vieții și al morții Însăși această identitate, care se desfășoară constant înaintea noastră în un număr incalculabil de potențe și acte, este un fapt experimentat, de la sine înțeles pentru toți Dar interpretarea filozofică a acestui fapt confruntă mintea cu o ghicitoare insolubilă a vieții și a morții ce este mai autentic, ce este mai primordial, ce este substanțial: viața sau moartea, începutul celor vii sau al morții Este viața doar un epifenomen al morții, modele frumoase pe ea, un miraj provocat de jocul forțelor fizice? Sau este adevărat opusul: nu există moarte, ci doar viață, uneori stinsă și, parcă, complet dispărând , dar rămânând în putere, fiind doar ca într-un leșin? " ("F· X ",) Pr Sergius răspunde la această întrebare adoptând hotărâtor punctul de vedere al panzopzm - "monismul vieții",

pe care îl pune în contrast cu monismul morții - panfanatismul materialiștilor Căci "cu siguranță mort nu există deloc în creație Dumnezeu nu a creat moartea, ci există doar diferite forme de viață pe drumul spre victoria ei finală, spre ipostaza deplină a ființei" ("NA",) Și "întreaga lume și procesul istoric decurg din contradicțiile dintre mecanism sau lucru și organism sau viață, din dorința naturii de a depăși mecanismul în sine, ca început al necesității, pentru a-l transforma într-un organism, ca început al libertății cosmice, triumful vieții" ("F X ",) "Această luptă pentru extinderea vieții și a libertății prin necesitate, în care viața transformă piesele mecanismului pe care îl cucerește într-un organism și topește metalul rece al lucrurilor în focul vieții, îmbracă diverse forme, se poartă cu primitive instrumente și în armura deplină a cunoașterii, dar conținutul său rămâne unul același: protecția vieții și extinderea ei prin transformarea unui mecanism într-un organism, depășirea unui mecanism mort prin forțe dătătoare de viață - și, în acest sens, crearea de viața În sensul cel mai larg, această luptă pentru viață într-un efort de a stăpâni și îmblânzi forțele naturii, de a deveni stăpânul lor poate fi numită economie Biblioteca "Runivers" Economia, în acest sens, este caracteristică tuturor viețuitoarelor, nu numai omului, ci și lumii animale: de ce să nu vorbim despre economia albinelor sau furnicilor"? ("F X ",) Asa de Astfel, filosofia naturală în sistemul pr Serghie trece direct în filosofia economiei, care, la rândul ei - fiind ridicată la un nivel superior de creativitate conștientă și personală - devine istoriosofie și filosofia culturii (caracteristică doar esenței ipostatice a omului) Lupta universală a vieții și a morții pictează o imagine a ceea ce se întâmplă în lume, care este esența procesului lumii, începând cu funcțiile inconștiente ale țesutului viu, vindecarea spontană a rănilor provocate acestuia și terminând cu activitatea rațională a omului, extinzând sfera vieții prin umanizarea naturii Dar toate acestea nu rezolvă însăși problema vieții și a morții cu care ne confruntăm, ca o contradicție vie, ca un paradox al ființei, cu care suntem atât de obișnuiți încât să luăm darea ei factuală ca pe un adevăr de la sine înțeles Între timp, "metafizic, moartea unei ființe vii nu numai că nu este naturală, ci este nefirească, contradictorie și, prin urmare, de neconceput din punct de vedere logic dar suntem atât de obișnuiți cu moartea, cu însăși ideea vieții muritoare, încât nu ne mai lovește această contradicție, care, totuși, este mult mai profundă și mai radicală decât gheața fierbinte, căldura rece, albul răvășitor etc " ("F X ",) Deci, ce este răul și ce este moartea? Am văzut mai sus că conceptul de viață este ridicat de pr Serghie la "principalele categorii filozofice în care sunt gândite Absolutul și Transcendentul Ființa este viață și nu există altă ființă, cu excepția celor vii, deși în stări diferite de viață" (U ,) Drept urmare, viața în sine este indefinibilă Este misterul Divinului, care se dezvăluie omului numai în măsura în care Dumnezeu Însuși i se dezvăluie, dezvăluie, dezvăluie În percepția, în expansiunea lui Dumnezeu care se dezvăluie, se află așadar viața cea mai înaltă și cea mai perfectă - viața veșnică: "Somnul este viața veșnică, ca să Te cunoască adevăratul Dumnezeu şi Iisus Hristos trimis de Tine" (Io XXVII,) Dar toată ființa este auto-revelația lui Dumnezeu Dumnezeu se revelează în Sine - și aceasta este viața Sfintei Treimi; Dumnezeu este revelat în creație - și aceasta este viața lumii În creație, Dumnezeu, așa cum spune, Se repetă: sofianic - (deoarece Sophia creată este alteritatea Sophiei Divine) și shiustally - (deoarece ipostazele create sunt imagini ale Ipostaselor Divinului) Din

aceasta rezultă inevitabil adevărul despre unitatea vieții divine și a vieții create, despre care mărturisește însuși faptul vieții lumii divinitatea lui Se poate spune că viața unei creaturi constă în participarea Divinului la ea, în darul direct al lui Dumnezeu, în darul Lui Însuși către creația Sa Aceasta își găsește expresie dogmatică în faptul că Ipostasul desăvârșitor al Sfintei Treimi - Duhul Sfânt, prin a cărui putere conținutul Cuvântului Tatălui devine ființă, este invariabil numit Dătătorul de viață, Duhul dătător de viață și că El este chemat să locuiască în făptură și să locuiască în ea Prin urmare, însăși viața făpturii se identifică cu prezența Duhului Sfânt în ea, fără de care ea încetează să fie ea însăși, își pierde ființa, se întoarce la meon: "tu duhul ph-ului iei, ei mor și se întorc în praful lor Trimite duhul Tău, ei sunt creați" (Ps SSH, ,) Această definiție a vieții ca comuniune cu Duhul Sfânt ne dă dreptul de a defini moartea ca o stare de privare a Divinului, ca îndepărtarea din creatură a puterii dătătoare de viață a Duhului Sfânt Dar cum este posibil acest lucru, din moment ce tot ceea ce există există numai de Dumnezeu și nimic nu poate exista în afara lui Dumnezeu? Prin urmare, ajungem inevitabil la concluzia că nu există și nu poate exista moarte absolută, ca stare de extra-divinitate completă, privare absolută de Dumnezeu Ceea ce numim moarte este doar relativ la creatura lăsată de Dumnezeu, doar un detriment pentru viața ei și în niciun caz distrugerea ei Sau, cu alte cuvinte, moartea unei creaturi nu este dizolvarea ei în ukon (din care ani), ci doar întoarcerea ei la meon (care există cu adevărat și din care a provenit creatura) Creatura, când moare, "se întoarce în praful ei", dar nu este distrusă și nu dispare Aceasta corespunde pe deplin cu datele cosmologiei: creația lui Dumnezeu este irevocabilă, "Hotărârea lui Dumnezeu este veșnică, avem rădăcinile ființei noastre în eternitate și nu suntem în putere să le smulgem, nu suntem puternici nici măcar să ne dorim asta" ("S N ",) Prin urmare, creația nu poate dispărea: "Creația, chemată a fi Dumnezeu, este indestructibilă și infinită" ("NA",) Și când o Serghie vorbește despre moarte ca "nimic în afara potențialității sale", ca "despre puterea neființei care pătrunde în lume" ("S N " și), apoi ou, desigur, înseamnă ne ukop (care nu, și care , deci, nu poate avea nici potențialitate, nici putere), ci meonul, care formează baza făpturii și este simțit mereu de ea, ca un "abis fără nume", ca un "Haos în mișcare" "Cuvântul creator al lui Dumnezeu, dumnezeiesc "să fie", rostit odată din timpuri imemoriale, răsună în toate veacurile" ("NA",); din abisul meonului, ea cheamă constant la existența individuală sofiană toată diversitatea formelor naturale; dar de îndată ce puterea acestui cuvânt este luată de la creatură sau diminuată, ea își pierde în mod natural viața și se întoarce pe pământul de pe care a fost luat Moartea este, așadar, pierderea nu a ființei, ci a individualității, adică a acelei forme sau imagini prin care o ființă dată diferă de toate celelalte Și întrucât individualitatea este inerentă întregii lumi concrete ("ameba este individuală, planta este individuală, întreaga lume animală este individuală " N A ,), atunci moartea "este prezentă în mod invizibil în toată creația și se desfășoară inevitabil (în ea)) opera sa" ("S N ",) Totuși, același principiu al individualității stabilește tărâmul morții și limitele ei Căci, distrugând formele sofiene de ființă, moartea se dovedește a fi neputincioasă înaintea acelui început de viață, care, ppostastomizându-le în sine, nu este ea însăși legată de nicio formă și, prin urmare, nu depinde de ele Așa este personalitatea, "eu" ipostatic Moartea nu distruge nimic în ea, pentru că "eu", ca

atare, nu are conținut, este un subiect pur pentru nenumărate predicate ale lumii Nu se poate întoarce la meon, pentru că nu a fost creat de meon, ci a "respirat" direct într-o persoană de către Dumnezeu Însuși Prin urmare, puterea morții nu se extinde asupra lui; "Eul" uman este nemuritor, iar acest adevăr nu este doar o chestiune de credință religioasă, ci și concluzia inevitabilă a cosmologiei sănătoase Mortalitatea omului, ca și mortalitatea întregii creații, înseamnă distrugerea individualității sale, pierderea integrității sale de către ființa sa, separarea ipostasului și a naturii sale în el sau, pentru a spune mai simplu, separarea lui duh nemuritor din trupul lui pieritor Ea, desigur, este o tragedie, pentru că, în urma morții, "avem, pe de o parte, un cimitir cu oase moarte și, pe de altă parte, suflete necorporale care așteaptă reînnoirea prin unirea cu trupul" (" N A ",) Dar, în același timp, este și un prag necesar către un nou eon al ființei, căci pentru a fi înviat trebuie mai întâi să mori Problemele nemuririi și învierii depășesc însă limitele cosmologiei și vor fi luate în considerare în legătură cu antropologia și escatologia Sufletul lumii, fiind începutul unității și vieții cosmosului, este, în același timp, principiul organizării și structurii sale interne Unitatea lumii nu este amorfitatea sau uniformitatea părților sale Lumea constă dintr-o varietate infinită de nenumărate forme, care se combină în ea într-un fel de poliunitate, care în totalitatea ei este "scara ontologică" a ființelor sau ierarhia întregii lumi În scrierile lui Serghie, nu găsim o analiză diferenţiată a acestei ierarhii; dar natura afirmațiilor sale individuale pe acest subiect ne permite să tragem concluzii, atât despre recunoașterea de către acesta a realității ierarhiei cosmice, cât și despre caracterizarea acesteia "Temelia ontologică a lumii se află în întreg Biblioteca "Runivers" cântă, sofianitatea continuă metafizic a temeiului ei La urma urmei, același pământ al osândirii va fi un paradis când va deveni un pământ nou Cerul și pământul nou nu vor fi create din nou din nimic, iar pământul prezent și cerul va fi recreat în ele, transfigurat adevărul constă în afirmarea însuflețirii universale a lumii, care exclude materia moartă, fără suflet, care nu spune nimic, indiferentă, fără calitate Lumea este o mare ierarhie de ființe ideologice, un organism ideologic și toată creația este ideologică în întemeierea ei și în transformarea ei viitoare De aceea, refuz să accept categoria ființelor complet antiideologice, ca niște cheaguri a inexistenței (ceea ce este stabilit de carte E N Trubetskoy), care, evident, trebuie să corespundă și categoriei opuse a ființelor cu totul ideologice "(" S N ", , ,) Cu aceste cuvinte, pr Serghie nu numai că afirmă structura ierarhică a lumii, dar stabilește, parcă, două dimensiuni diferite în această ierarhie însăși Una dintre ele se referă la înălțimea ideii pe care o anumită formă de ființă o întruchipează în sine și care, prin aceasta, își determină locul în structura ierarhică a întregului Celălalt se referă la gradul de realizare a ideii într-o ființă concretă dată, la puterea sofianității sale, deoarece aceasta nu numai că stă invariabil la temelia ei, ci și strălucește cu o frumusețe mai mare sau mai mică în realizarea ei: adică, problema ontotelechiei sau a osofiniei creaturii "Toată creația este vie și vie, creată pentru viață Desigur, lumea non-organică este diferită de cea organică Dar toate substanțele anorganice au în sine un suflu de viață deosebit, deși secret, chiar și în somnolență Aceasta nu este absența vieții, ci mai degrabă un vis, sau leșin, sau netrezire Lumea non-organică este încătușată în paralizia ei, dar încetează să mai fie ea însăși, prinde viață (deși parțial), topindu-se în materie organică Toate ființele vii au

sensibilitate și spontaneitate deși nu toate sunt implicate în începutul personalului Totuși, totul are o spontaneitate "organică" deosebită a vieții și a sensibilității, urcând de la cele mai întunecate la cele mai înalte stări ale vieții Își atinge înălțimea în om, unde natura se depășește deja (Deci) între piatră și om se află lumea organică "(" N A ", , ,), dar omul include lumea substanțelor neorganice, principiul vegetativ și sufletul animal, deoarece toate acestea sunt ale lui natura, dată lui pentru întruparea ei Prin urmare, "The Piemont Hundred Story despre lumea ca persoană, despre crearea lumii pentru o persoană, în scopurile unei persoane, în mintea sa" ("H A ",) Alături de aceasta, ca să spunem așa, ierarhia verticală a lumii, Biblioteca "Runivers" în care locul fiecărei ființe este determinat de înălțimea comparativă a ideii sale și de gradul de îndepărtare a ei de om, natura cunoaște diferite grade de perfecțiune, independent de gradul mai mare sau mai mic de organizare sau ipostaza a ființei date Aceasta este perfecțiunea în sine, manifestarea sofiozității, ca atare, frumusețea care există pentru sine "Pentru cine înfloresc florile în frumusețea lor, care de cele mai multe ori nu vede ochiul uman? De ce păsările și-au îndepărtat culorile strălucitoare, au devenit, parcă, flori vii? Pentru cine și-au compus cântecele cântecele și privighetoarea? De ce sunt atât de frumoase tigrul și leopardul în grația lor formidabilă și leul în măreția lor? De ce frumusețea fetițelor înflorește pe pământ? Nu există toată această Sofia care a coborât, luminând carnea și materia inertă din interior?" ("S N ",) Această strălucire poate avea un grad și o putere diferită, iar aceasta este problema "oso-fieniya" a creației, care în limbajul Bibliei se numește "asemănare", iar în filozofie se numește "entelehie" "Imaginea și asemănarea corespund perfect ideii de entelehie: imaginea este un fundament și un dat, ca o imagine ideală, necreată a unei creaturi în Sofia, în timp ce asemănarea este formarea acestei imagini, prin care este doar realizate în lumea creată, urcând de la o sarcină potențială la realitatea actuală" (N A ,) Întemeierea lumii este Sophia creată - cealaltă ființă a Sophiei militante Un semn al caracterului său de creatură este starea de devenire, adică schimbarea, creșterea Dar în ce alt fel poate fi exprimată formarea Sophiei, dacă nu în abordarea ei, imaginația, întruparea în ea însăși a Sophiei Divine? "Totul se străduiește în curaj divin Depășește-te " (Vl Solovyov) II această străduinţă de a se anima, de a manifesta în sine propria idee, idealul, este sufletul făpturii "Undeva în adâncul sufletului, toată lumea se simte ca Endymion, cu un trup ușor, zvelt, frumos, care strălucește în sculptura elenă sau în dansul plastic, și nu o "rățușcă urâtă", șchiopătă, cu un trup incomod, străin de orice har: nu se poate împăca cu el, căci nu se poate lega de urâțenie Toată lumea vrea să zboare în înălțimile albastre și, ca insultă, se simte lipsa de aripi Totul este frumos, totul este ingenios, totul este sofistic în baza ființei sale, în ideea sa, în vocația sa" ("C IL",) Dar ceea ce constituie scopul cel mai înalt al activității conștiente a omului mișcă și sufletul lumii în efortul său instinctiv pentru frumusețe și perfecțiune, în conștiința sa naturală Și la sfârșitul timpului, ca rezultat al procesului mondial, "imaginea sa sofisticată va străluci în lume, iar Sofia creată va deveni Biblioteca "Runivers" printr-o revelație complet transparentă a Divinei Sofia Sufletul lumii își va pierde instinctivitatea și sufletul și va dobândi spiritualitate , el va deveni ascultător spiritului, transparent lui, conformabil lui" ("NA",) Io iată că ne aflăm din nou la limitele cosmolopilor Căci, în măsura în care osophienpe-ul făpturii își găsește expresia în om și prin om,

ea este subiectul antropologiei și al filozofiei culturii; căci nu este privită ca o sarcină, ci ca o realizare și o realitate - ca sfințenie manifestată pe pământ aparține hagiologiei și marpologiei Căci "Maica Domnului, care este mai presus de toate făpturile, este în același timp slava pământului" ("SN",) În măsura în care crearea creației completează întregul proces mondial și este realizarea finală, ea constituie subiectul escatologiei; și, în același timp, în aspectul său cosmologic, leagă împreună nu numai doctrina tuturor aspectelor și momentelor existenței create, ci și închide lanțul care leagă creatura de Creator și doctrina lumii cu doctrina despre Dumnezeu Căci "calea lumii către plinătatea ființei sale este indicată de trei realizări: crearea lumii de către Tatăl unirea ei prin întruparea Fiului trimis de la Tatăl și transformarea lumea, adică îndumnezeirea ei finală prin Duhul Sfânt" ("N A ",) "Lumea a fost creată de Dumnezeu și, prin urmare, divină în temeiul ei Plinătatea ființei este investită în ea și toată perfecțiunea posibilă este în ea: bunătatea este mare, atât de mult încât Vog s-ar putea "odihni" de lucrările creației, după ce o desăvârșește De unde vine răul în lume? ("N A ",) Această întrebare despre natura și originea răului aparține celor mai importante probleme ale cosmologiei, prezintă o dificultate deosebită pentru viziunea sofiologică asupra lumii, care în esența ei este optimismul ontologic și, ca urmare, se confruntă cu pericolul de a trece răul și de a nu plăti atenția cuvenită acestuia "Totuși, dacă nu există rău în planul divin superior, atunci în planul inferior al creaturii el există ca o forță pozitivă și în felul său creatoare Dacă Dumnezeu nu a creat răul, de unde a venit el? Dacă răul nu este ființa, ci doar o stare de a fi, atunci cum este posibilă această stare? ("N A ",) Actul de creație constă în faptul că Dumnezeu și-a cufundat natura, Sophia Magică, într-o stare de devenire Această stare se caracterizează prin Sergius ca pierderea castității a Sophiei "Creatura este pierderea castității, proprietatea Divinei Sofia, prin scufundarea în pluralitatea, temporalitatea și relativitatea unei ființe particulare" ("NA",) Aceste cuvinte pot da naștere la neînțelegeri: creează impresia că însăși starea de creatură este o cădere, că începutul răului este un element inevitabil și necesar al existenței create și că, prin urmare, sursa răului este Dumnezeu Însuși (Aceasta este, în esență, învățătura lui Origen despre crearea lumii, ca căderea ei - καταβσλη și, în consecință, despre restaurarea ei - άποχατάστασις la sfârșitul timpului; (pentru aceasta, vezi nota de la pagina din "Lumina din Seara Niciodată") O astfel de înțelegere a cuvintelor părintelui Serghie ar fi totuși complet greșită, pentru că castitatea este înțeleasă de el nu ca o proprietate sau calitate a Divinei Sofia (și cu atât mai mult nu ca o virtute, pe care impersonalul, ceva asemănător Sophiei nu îl poate avea), ci ca esență însăși, sau mai bine zis, ca conținut al naturii divine: "în conținutul ei, Sophia sau lumea divină este un atot-organism de idei, - totul despre totul și în toate este Castitatea" ("A B ",) tuturor și unitate în mulțime "(" N A ",) Starea de creație sau devenire este opusul firesc al acestei unități atotcuprinzătoare (pentru ea , prin însăși natura sa, este o schimbare, o schimbare, o calitate, o fragmentare), deși o presupune ca fundament și scop Prin urmare, "lumea, ca unitate pozitivă" (și nu ca o colecție de atomi neconectați între ei), poate fi caracterizată ca "o imagine a "castității" pierdute, căutate și găsite ("NA",)) Și nu există rău în ea Lumea de dinaintea căderii reprezintă o astfel de potențialitate fără păcat a sofianismului, un "pământ" metafizic pe care Edenul ar putea crește Totuși, posibilitatea răului și a păcatului au fost date

dinainte în univers: bunătatea și iubirea, manifestate în crearea lumii, nu s-a oprit pentru a se împacă, dând loc "nimicului" rebel, haotic, care primește posibilitatea de autoafirmare doar datorită tuturor, așa cum întunericul și umbra își primesc existența doar din lumină , deși se străduiesc să concureze cu ea (Pentru aceasta) permisiunea s-a dat în prealabil Creatorului de tot felul, care a iubit lumea în libertatea ei, și nu numai ca obiect al atotputerniciei Sale" ("S N ",)) În crearea lumii, așadar, "este cuprinsă o anumită precondiție generală a răului, care în sine nu este încă rău, dar îi dă un loc, reprezintă o posibilitate obiectivă pentru el Are două laturi: obiectivă și subiectivă; se referă la natura creaturii și la libertatea creaturilor Pentru creatură, devenirea este esențială, procesul în care se realizează plenitudinea, planul și ideea creației Aceasta înseamnă că fiecare parte a ființei sau pasul său, în ființa sa individuală separată, deși potențial inclusă în întreg, totuși, fiind într-o izolație reală de el, este inevitabil limitat Ea aparține tuturor, însă, fără a fi de fapt Biblioteca "Runivers" în toate Această stare are loc până când plinătatea este completă și Dumnezeu devine în toate și toate în Dumnezeu Această limitare a oricărei ființe, fragmentarea sau parțialitatea ei, semnifică non-infailibilitatea ei Ființa creată dă loc unui număr de posibilități diferite Acestea din urmă nu sunt echivalente și echivalente, chiar dacă integrala tuturor dă un rezultat pozitiv și dorit Prezența diferitelor posibilități deja în sine înseamnă pentru unele dintre ele non-securitate, imperfecțiune, căutare Perfecțiunea este căutată, dar nu dăruită unei făpturi care nu cunoaște o capodopera, iar aceasta nu este numai din păcat, ci în primul rând din creatură În autodeterminarea creatoare a unei creaturi, deci, este loc pentru imperfecțiune și eroare, căi și posibilități diferite Dar asta nu este încă rău, la fel cum o greșeală nu este un păcat, ci aparține devenirii, pur și simplu ca atare Dacă lumea ar fi un automat ar acționa cu precizia unui mecanism sau cu infailibilitatea de instinct, și apoi loc pentru creativitate creatoare, care este un sinonim pentru viață, și el ar fi mort, cu toate acestea, Dumnezeu nu a creat moartea Dacă se spune că aici imperfecțiunea creaturii este atribuită Creatorului și astfel El este făcut responsabil pentru aceasta, atunci trebuie să se răspundă că calea imperfecțiunii duce la acea realizare în care Dumnezeu va fi totul în toate Dar o astfel de creatură nu ar fi putut deveni de la bun început Are sarcina de a se împlini, de a se regăsi prin propria sa creativitate Imperfecțiunea inerentă creației se manifestă atât în lumea spirituală și animată, cât și în regnul naturii, existenței preumane și chiar non-organice Lumea naturală a fost creată de Dumnezeu "foarte bine" cu toate acestea, chiar și în această perfecțiune primordială, lumea pre-umană a fost concepută pentru influența creatoare a omului La început, "nu era om care să cultive pământ" (Gen I,), dar după creația sa s-a așezat în "grădina Edenului, ca să o cultive și să o păzească" (Ios), și trebuia să transforme întreaga lume în această grădină a lui Dumnezeu Astfel, chiar și natura inumană a fost, într-o anumită măsură, încredințată creativității omului pentru a o ridica la perfecțiune și desăvârșire" ("NA", , ,) Drept urmare, semnificația căderii omului nu s-a limitat la soarta lui, ci s-a dovedit a fi "o catastrofă metafizică și cosmică care a deteriorat sau otrăvit (deși nu a ucis-o) natura, a pervertit-o" ("S I " , și) Această întrebare despre legătura dintre răul din natură și căderea omului este o problemă, a cărei soluție o găsim în scrierile pr Sergius nu este găsit Adevărat, ele conțin premisele formale pentru această conexiune, deoarece o persoană este considerată ca un

microcosmos, ca o "lume contractată", iar natura și, în aspectul ei pre-uman, prshshsy- Biblioteca "Runivers" se dezvăluie o libertate particulară a sufletului animal, dar, trecând la întrebarea cum și de ce păcatul omului a pervertit întreaga natură, astfel încât "nimic nu a ieșit din potențialul ei, a devenit tangibil iar pământul a devenit materie incapabile să genereze forme impecabile, nemuritoare, entelehiale" ("S N ", și), găsim o oarecare contradicție în texte, care lasă această întrebare fără un răspuns decisiv Pe de o parte, problema este prezentată în așa fel încât păcatul unei persoane este o cauză directă și, ca să spunem așa, automată a corupției întregii naturi: "moartea a intrat în lume , lumea s-a îmbolnăvit cu o persoană, rămânând sofisticată în principiile sale fundamentale, lumea a încetat să mai fie o lume - cosmos, dar industria a devenit, zăcând în rău și suferință" ("K N ",) Și, pe de altă parte, aceasta este o schimbare în lume, aceasta este "o stare a naturii improprie, anormală, pervertită (se dovedește a fi o consecință) a blestemului pentru omul pământului, împreună cu toate creaturile care respira cu cei care l-au supus" ("A B ",) Ca urmare a "judecății lui Dumnezeu asupra lui Adam, moartea intră în lume , legăturile vieții care au legat ființa de neexistență și au făcut-o, deși nu are puterea nemuririi, dar nu cunoaște puterea moartea peste sine, relaxează-te, viața oscilează în temelii" ("S N ",) Această contradicție nu privește profunzimile ontologice ale ființei, căci în ambele cazuri, atât terminus a quo (căderea omului), cât și terniÿnus ad quem (perversia întregii naturi) rămân aceleași În ambele cazuri, rămâne neîndoielnic următoarele:) datorită căderii omului, corupția a cuprins întreaga lume (acest lucru nu este văzut la fel de "naturalismul" de diferite nuanțe, care este orb la răul din lume și vede în ea un accident, o neînțelegere sau o amăgire , așa este și an-tpkosmpzm, care este orb față de binele din lume și vede în ea doar maya rea" ("SN",);) răul în natură este rezultatul a căderii omului; prin urmare, sursa răului trebuie să se afle în ipostaza personală, conștientă, autodeterminată a spiritului creat (acest lucru subliniază încă o dată imposibilitatea expresiei "Sophia căzută", deoarece, fără a fi o ipostază, Sofia însăși nu poate "cădea" , și poate fi cu adevărat "scăpat" de cei care au sunat la ea postasirovanie, adică de o persoană);) denaturarea naturii lumii (precum și denaturarea omului însuși) schimbă complet poziția omului în lume; în loc să fie "rege, profet și preot al lumii animale, omul s-a umilit apropiindu-se de el însuși și prin aceasta și-a slăbit puterea spirituală și puterea asupra lumii" ("A B ",), iar din acel ceas din aceasta pământ "orfan", "fără stăpân", gemetele vieții "evolutive" cu lupta pentru existență, "ochi-Biblioteca "Runivers" materialism pomic" și moarte" ("H A ",) Acest aspect cosmologic al problemei răului este direct legat de filosofia economică și antropologia, de care depinde în cele din urmă Omul este cauza răului lumii, deoarece în el (și numai în el) principiile naturii sunt direct legate de personalitate, de ppostaspia, "eu" care se autodetermina în mod conștient Cu toate acestea, "istoria umanității căzute are un prolog pe cer, iar răul în forma sa cea mai pură, nu ca rod al ignoranței, neînțelegerii, înșelăciunii și înșelăciunii de sine, apare pentru prima dată în lumea spirituală" ("NA",)) Învățătura Bisericii despre căderea lui Satana corespunde pe deplin cu postulatele gândirii dialectice în această chestiune Nbo, dacă "începutul răului în lumea creată este rodul autodeterminării și creativității create dacă răul este creat de creatură" ("It A ",), atunci era firesc pentru el să apară într-un loc în care posibilitatea acestei autodeterminări este simțită în cel mai înalt grad, unde spiritul nu este împovărat cu carne

(chiar dacă este fără păcat), unde este, ca să spunem așa, mai ușor mobil și unde sa viata ipostatica atinge maximul Acest lucru are loc în viața spiritelor fără trup Primul dintre ei - "Lumina zilei - fiul zorilor" (Is XIV,) a fost creat ca cel mai înalt înger: "Tu ești pecetea desăvârșirii, jumătate sudoarea înțelepciunii și cununa frumuseții Că ; ai fost pe muntele sfânt al lui Dumnezeu, ai umblat printre pietre de foc; ai fost desăvârșit în căile tale din ziua în care ai fost creat, până când s-a găsit nelegiuire în tine" (Ezechiel XXVI, -)" ("NA",) Cum a căzut Dennitsa? Cum ar putea plinătatea perfecțiunii să devină sursa tuturor relelor? "Libertatea este fără cauză Definiția sa provine de la sine Și, în acest sens, răul originar asociat cu căderea îngerilor, ca o chestiune de libertate, este fără cauză, irațional și sfidează orice explicație rezonabilă În plus, este nerezonabil și nerezonabil, voit și arbitrar Dar aceasta este tocmai libertatea creată: i se dă nu numai să fie regulată în sensul acordului său cu legea obiectivă a ființei create ci să fie complet regulată, arbitrară, rebelă, nebună" (N A ,) Prin urmare, nu există și nu poate exista niciun răspuns la întrebarea despre motivele căderii lui Satana, despre "de ce" lui II dacă știm că "gura deschisă a inexistenței atrage spre sine în mod misterios și puternic; că, la fel cum o dorință dureroasă și amețitoare de a coborî este trăită la înălțime, tot așa toate viețuitoarele experimentează tentația sinuciderii metafizice, dorința de a scăpa din "cercul în flăcări" Biblioteca "Runivers" ha de ființă" ("S N ",), atunci nu avem date care să presupunem că neființa avea aceeași putere de atracție chiar înainte de cădere Libertatea spiritului creat presupune existența unor posibilități pure, a căror alegere și implementare trebuie să se înrădăcineze exclusiv în autodeterminările spiritului Prin urmare, singurul motiv pentru a alege un fel sau altul este spiritul însuși Există două căi: una este calea "autorității divine directe sau creșterii directe în conformitate cu voia lui Dumnezeu" ("N A ",), cealaltă este calea "voinței și capriciului", "auto-voinței" mutilare și răzvrătire" ("N A ",) împotriva voinței Creatorului - calea de a nu dori să-și realizeze propria idee în sine, ci de a o crea din nou Dar făptura nu poate crea nimic: se dăruiește ea însăși; prin urmare, încercarea ființei de a se auto-crea poate fi exprimată doar în "automutilarea ontologică", dezacordul intern, contradicțiile sfâșietoare și, în cele din urmă, sclavia spirituală a creaturii față de ea însăși, față de propria sa natură Creația, chiar și în răzvrătire, nu poate deveni nimic după bunul plac; rămâne doar ea însăși, numai, ca să spunem așa, întoarsă pe dos" ("NA",) În esență, alegerea uneia dintre aceste două căi este determinată de prezența sau absența iubirii creaturii pentru Dumnezeu Creația este o chestiune de iubire și dacă creatura răspunde cu dragoste iubirii lui Dumnezeu, atunci aici are loc o întâlnire în dragoste - Creatorul și creația, iubirea care dăruiește și iubirea pe care o mulțumire și o acceptă cu umilință Dar această iubire a creaturii pentru Dumnezeu trebuie să se realizeze în timp, în devenire Dacă iubirea divină este necondiționată și eternă, atunci iubirea creată se caracterizează prin creștere și scădere, toate vicisitudinile convenabile inerente vieții create" ("NA", și) Această posibilitate de dispariție a iubirii a devenit realitate în căderea lui Dennitsa În mod inevitabil, a presupus manifestarea "egoismului spiritual, egocentrismului, izolării și orbirii de sine, egocentrării, a se vedea numai pe sine, a mândriei de sine Dar creatura își cunoaște propria creatură și, în acest sens, propria ei non- divinitate sau "nimic" Este conștient de propria sa creație sau dăruirea lui însuși A-și atribui

ceea ce este al ei pentru ea este un jaf, care se exprimă în focul rece al invidiei și al urii lui Dumnezeu născut de aici, incinerând rivalitatea cu El, această nebunie a deznădejdii, zvârcolirii și spasmelor invidiei Creatura de aici este forțată să se convingă constant de egalitatea ei cu Creatorul și chiar de superioritatea față de El Așa este acest lanț fatal de aprindere satanică: non-iubire, - mândrie, - invidie, - ură - disperare - flacără întunecată "(" N A ", și) Aceasta este starea spiritelor căzute "Din măreția trecută Biblioteca "Runivers" rămâne doar o forță arzătoare, incapabilă de a se echilibra, subiectivismul pur, cu subiectul ca singur obiect Dar, din moment ce spiritele necorporale sunt ipostatice și au un caracter personal, ele păstrează aceste proprietăți personale chiar și în stare căzută Și Satana din îngerul păzitor al lumii se transformă într-un "prinț al acestei lumi", care vrea să își însușească lumea El ia poziția unui cuceritor prădător, care este călăuzit nu de iubire, ci de invidie și sete de putere, nu de adevăr, ci de minciuni În atitudinea sa față de lume, el pornește din atotdevoratorul său subiectivism, căci găsește pentru sine o împărăție în care poate guverna parazitaric până când "este alungat" (Io XII,) "(" I A , și) Într-o oarecare măsură, toate acestea ne explică căderea omului: căci el nu numai că se confruntă cu diverse posibilități și trebuie să-și aleagă singur calea (ceea ce în sine îl face nesigur), dar aude și "șoapta seducătoare a șarpelui" străduindu-se să face din om mediumul său, pentru a-l însuși "Se poate întreba dacă ar fi avut loc o cădere (a unei persoane) și pe lângă o astfel de ispită Acest lucru, desigur, nu poate fi negat complet, deoarece libertatea creată, împreună cu complexitatea naturii umane, include o astfel de posibilitate Cu toate acestea, se poate spune cu certitudine că răul, limitat doar de natura umană, nu a putut ajunge la o măsură care a devenit disponibilă în cădere cu participarea spiritualității întunecate a îngerilor căzuți" ("NA",) Tema căderii omului nu aparține cosmologiei, ci antropologiei și va fi analizată în detaliu în legătură cu aceasta Aici, totuși, trebuie să remarcăm doar faptul căderii, deoarece semnificația ei depășește ceea ce este pur uman și este cosmică Datorită lui, "se sting focurile cerești, corpul uman devine greu, totul devine inert și opac" ("S N ",) "Creația s-a supus deșertăciunii, adică viața ei a devenit goală și lipsită de o utilitate mai înaltă, rămânând în tărâmul devenirii fără margini și fără conținut", tocmai așa a trăit deșertăciunea ei, mărturisirea ei inspirată de Dumnezeu, Eclesiastul antic a vieţii lumii Deşertăciunea este gol, iar natura dezumanizată, smulsă din sensul ei cel mai înalt, lipsită de spirit, este tocmai goliciune, însă, suferind de la sine în setea de umplere, aducând la spirit Dar dacă spiritul omenesc, slăbit de păcat, i se supune el însuși, reducându-se parcă la inexistență, atunci natura se supune și deșertăciunii, adică este lăsată la soarta propriului său gol: "ceea ce a fost este ceea ce va fi, și ceea ce s-a făcut, atunci se va face" (Eclesiastul I,), natură "indiferență", al cărei chip uneori îngheață sufletul unei persoane ÎN Biblioteca "Runivers" În toamnă a avut loc o ruptură nefirească a naturii și a omului, după care acesta din urmă a devenit sclav, captiv al naturii, purtând asupra lui un blestem pentru păcatul său Relația firească dintre om și natură s-a schimbat în sens invers: nu omul controlează natura, aducând-o la Dumnezeu, fiind marele ei preot, ci controlează pe om, îl îndepărtează de Dumnezeu, intimidându-l cu puterea ei, vrăjindu-l cu farmecele ei, cucerind cu averea ei Ea devine "carnea" lui și îl înrobește cu dependență de igee în menținerea vieții: Prometeu înlănțuit este Orfeu, care a uitat calea către învierea lui Eurydice

Căderea omului a fost și căderea naturii Și-a pierdut centrul și sensul Opa a devenit doar în sine o ființă, un fapt, a cărui legătură este necesitatea cauzală Această necesitate multifațetă este regularitatea lumii, care a devenit astfel nu un cosmos, ci un mecanism" ("AB", ,) II aceasta condamnă o persoană la "munca grea în sudoarea frunții", la acea gestiune laborioasă, care a înlocuit ""munca liberă, dezinteresată și iubitoare, în care economia s-a contopit cu creativitatea artistică și al cărei prototip este păstrat pentru noi în art În acest sens, se poate vorbi de "economia paradisului, ca o muncă dezinteresată, iubitoare a unei persoane asupra naturii pentru cunoașterea și perfecționarea ei, dezvăluind sofianitatea ei Dar după căderea omului, corespunzătoare din punct de vedere religios catastrofei metafizice a întregului cosmos, se schimbă sensul economiei, motivele ei O acoperire grea a nevoii economice cade asupra activității economice și acoperă scopul ei sofianic, lupta pentru viață devine scopul economiei, iar materialismul economic devine propria sa ideologie Ea devine împlinirea judecății lui Dumnezeu asupra unui păcătos: "în sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea până te vei întoarce în pământul din care ai fost luat" (Gen PI,) ("F X ",) Toate cele de mai sus ne permit să tragem câteva concluzii cu privire la concepția sofiologică a naturii răului, concluzii cu atât mai importante cu cât întreaga eshatologie a pr Sergius Dumnezeu nu a creat răul; tot ceea ce a creat Dumnezeu este "foarte bun" Răul nu este deci primordial, ci secundar; "ca principiu independent concurent cu binele și paralel cu acesta, nu există rău , nu este o substanță, după starea ființei create este o lipsă, absența binelui, στάσις, privalo ("H A ",) Dar dacă răul este doar absența binelui, atunci starea răului nu este și bună, luată doar într-o măsură mai mică, slăbită în forța sa? Totuși, de unde, în acest caz, își face răul Biblioteca "Runivers" puterea distructivă, orientarea ei împotriva bunătății, energia ei întunecată, în general, tot ceea ce îi alcătuiește spccificum și o deosebește calitativ de starea de bunătate leneșă, incompletă? La această întrebare se poate răspunde în felul următor Dacă creatura ar fi creată statică, dacă starea ei normală ar fi imobilitatea și odihna, starea de bunătate incompletă ar fi simțită doar ca o lipsă, dar nu ca un rău Dar din moment ce scopul, sarcina, însăși viața creaturii devine, se schimbă, se crește, atunci fiecare stare a acesteia trebuie înțeleasă dinamic Ea este determinată nu de ceea ce este, ci de ceea ce a fost și de ceea ce va fi, adică de direcția de creștere Într-un sens atomic, lipsa de bunătate echivalează cu eșecul unei creaturi de a-și îndeplini destinul, opoziția ei față de ideea ei, lipsa ei de a-și realiza propria imagine în sine În loc de creștere, de mișcare înainte, în sus, se dovedește, parcă, o oprire sau chiar un yod invers, creștere în direcția opusă; și fiecare moment al acestei stări improprii crește distanța dintre ceea ce creatura ar fi trebuit să devină conform sarcinii sale și ceea ce devine ea de fapt Totul este aici în continuă schimbare: starea de neutralitate, pace, αδιάγτρα morală nu este aici și nu poate fi "Cine nu adună cu Mine, risipește" (Mat XII,) Această discrepanță între dat și real, imagine și asemănare, poate fi o slăbiciune a binelui, neputința și epuizarea lui; iar apoi evocă un strigăt tragic: "Sunt un sărac! care mă va izbăvi de acest trup al morții căci este o dorință de bine în mine, dar nu o găsesc să o fac Binele pe care îl vreau, nu îl fac, dar răul pe care nu-l vreau, îl fac" (Rom VII, π -) Dar acesta nu este încă răul, ci mai degrabă consecințele răului, boala ființei, slăbirea vitalității sale Răul, în sensul său propriu, apare atunci când absența binelui este rezultatul voinței personale, al libertății ipostatice a "Eului",

care nu își dorește creșterea după voia lui Dumnezeu, ci dorește manifestarea propriei voințe , indiferent de cost Dar această voință personală a "Eului" creat nu poate fi exprimată decât în răzvrătire, în răzvrătire, în răzvrătire împotriva legii generale Divine a vieții create Și în acest caz, răul nu mai este o stare impersonală de absență sau lipsă a binelui, ci o voință personală îndreptată către această stare (care este contrară planului lui Dumnezeu pentru creatură), - spre implementarea, dezvoltarea și creșterea ei Prin urmare, ceea ce stă în spatele acestei voințe - ipostaza, personalitatea, "eu" - se dovedește a fi purtătorul, agentul începutului răului și îi conferă acea forță, acea realitate și putere, care, în calitate de originar creația lui Dumnezeu, ea însăși o posedă Astfel, răul se dovedește a fi o putere, dar această putere nu este altceva decât o putere pervertită a binelui Biblioteca "Runivers" ra> și dacă în viitor răul primește oportunitatea de a influența lumea, de a o distruge, în general - de a crea, atunci această posibilitate este înrădăcinată nu în natura ontologică a răului, ci în proprietățile purtătorilor lui Căci - ca făpturi ale lui Dumnezeu - ei sunt luminați de puterea creativității create și creează - lo, dar nu prin natura lor, ci după condiția lor Cu toate acestea, orice stat se poate schimba - și aceasta este marea speranță a escatologiei sofiologice, al cărei fondator este Sf Grigore Nyssky Conform învățăturii sale (reprodusă în această parte în sistemul părintelui Serghie), "răul este supus "distrugerii și transformării în nimic", pentru că nu are puterea creatoare a eternității în sine și, prin urmare, nu se poate extinde la infinit" ("N A " ,) Temporalitatea și trecătoarea răului sunt astfel înrădăcinate în natura sa Prin originea sa, răul este creat de creatură Dar, în sensul strict al cuvântului, creatura nu poate crea nimic; opa poate schimba doar forma sau starea lumii care i-a fost dată; prin urmare, tot ceea ce este creat de ea are inevitabil un caracter secundar, relativ, temporar, trecator Z răul nu poate, prin urmare, să fie etern; în viața lumii este un episod - tragic și teribil în puterea lui, dar nu final și absolut în natura sa În această convingere de nezdruncinat în triumful final al binelui, în urma căreia răul va fi doar învins pe căile istoriei și apocalipsei, dar epuizată, topită și transfigurată în realitățile eshatologice, este manifestarea cea mai vie și profundă a acelui optimism ontologic care determină întreaga gândire sofiologică a pr Serghie - pornind de la înțelegerea lui despre crearea lumii și până la "copts când Hristos va desființa orice autoritate și toată puterea și puterea și va pune toți vrăjmașii sub picioarele Sale" (I Cor XV) , -), iar Dumnezeu va fi în sfârșit și fără nicio limitare în toate" ("NA",) Ultima întrebare luată în considerare de pr Serghie în legătură cu problemele cosmologice este problema Providenței lui Dumnezeu despre lume și om (vezi capitolul IV din "Mireasa Mielului" - "Libertatea creată de Dumnezeu") Care este relația dintre Dumnezeu și lumea pe care El a creat-o? Există vreo legătură între ei? Și cum ar trebui gândit într-un astfel de caz? Aceste întrebări primesc răspunsuri diverse în istoria gândirii filozofice și religioase, iar pr Serghie, după ce a arătat în câteva cuvinte inconsecvența construcțiilor deismului și ocazionalismului, se oprește în detaliu asupra analizei acelor doctrine creștine (tomismul și molinismul, augustismul, iansenismul și calvinismul) care decurg dintr-o înțelegere sau alta a relației dintre Atotputernicia lui Dumnezeu și libertatea creaturilor Biblioteca "Runivers" Deismul limitează relația lui Dumnezeu cu lumea la actul creației, "asamănându-L pe Dumnezeu cu un mecanic iscusit care a creat un mecanism cu o mișcare constantă -

perpetuimi mobile - și a lăsat lumea la propria soartă Această comparație nu este bună, fie și numai pentru că în antropomorfismul ei în raport cu Dumnezeu ea aplică definițiile timpului, înainte și după Dumnezeu, pornind de la un anumit timp și până la o anumită perioadă, creează lumea, apoi oprește complet relația cu ea, condamnând misiunile la lipsă de Dumnezeu și pe Sine Însuși la nepașnicie "(" N A " ,) Cuvintele pe care le-am evidențiat explică de ce pr Serghie consideră deismul "o formă extremă de sofism, eliminând complet legătura sofianică a lui Dumnezeu cu lumea și, prin urmare, fiind practic lipsă de Dumnezeu" ("NA",) Extrema opusă a deismului este construcția ocazionalismului, conform căruia tot ceea ce se întâmplă are loc numai datorită impactului direct asupra lumii lui Dumnezeu Viața este în această construcție! o serie nesfârșită de miracole, "Dumnezeu este asemănat cu un mecanic imperfect care a creat lumea fără succes și nesatisfăcător" ("NA",) și este forțat să o "reumple și să corecteze în mod constant cu noi acte creative" ("Despre miracolele lui Evanghelia", p) Opoziţia dintre deism şi ocazionalism pare la prima vedere a fi o fundătură fără speranţă, o aporie care nu poate fi rezolvată prin gândire; dar de fapt este o nouă variație a antinomiei cosmologice, un aspect al misterului creației, în care absolutul este legat într-un mod de neînțeles cu relativul, eternitatea se contopește cu temporalitatea Ne întâlnim aici cu aceeași "întrebare de bază a cosmologiei: dacă să fim sau nu lumea în valabilitatea ei optologică?" ("N A ",) sau, mai precis, cum ar trebui gândită lumea astfel încât "Dumnezeu să nu fie introdus în salonul cauzal al lumii, iar lumea să nu fie luată, nu absorbită de ființa lui Dumnezeu" ("N A ",) Serghie răspunde la această întrebare pe baza înțelegerii sofiologice a Creatorului și a creației, a lui Dumnezeu și a lumii Crearea lumii nu este un act unic, bazat pe timp, al atotputerniciei lui Dumnezeu; este revelația de sine a lui Dumnezeu - Iubirea, care nu are început, nu are sfârșit și este revelată creaturii, pe de o parte - ca providență pentru ea "Creatorul este Furnizorul, și nu în succesiunea timpului, așa cum este acceptat în gândirea naivă, ci în compatibilitatea ambelor, "simultaneitate" Însăși ființa unei creaturi este creația ei, creația ei neîncetată, care se realizează în viața ei Dumnezeu asigură întotdeauna creația, se corelează pozitiv cu ea, trăiește o viață împreună cu ea Pe drum Biblioteca "Runivers" Călăuzirea Lui - Întruparea și Cincizecimea, deși sunt evenimentele centrale, definitorii de desăvârșire, și ele trebuie percepute în perspectiva generală a asofiei continue a creaturii În sensul lor interior, toate aceste căi ale călăuzirii lui Dumnezeu către mântuire sunt determinate de legătura imaginii cu Prototipul, Softa Divină cu creat Această legătură in actu este Providența lui Dumnezeu, temelia și scopul ei, orbirea" ("NA", și) Pe de altă parte, "lumea (creată de Dumnezeu) nu este închisă în sine, nu este închisă acelei influențe spirituale, care introduce în ea, parcă, noi forțe naturale" (NA,) Și dacă Dumnezeu trăiește în lume și cu lume, atunci și lumea trăiește în Dumnezeu și cu Dumnezeu; și asta înseamnă că creația acceptă Providența lui Dumnezeu despre sine, se corelează cu Dumnezeu, ca și cum ar participa la creația sa Căci "făptura are nevoie de această influență (divină), căci este incompletă, nemulțumită de ea însăși, tânjește după împlinire, îl caută pe Dumnezeu Această relație dintre Dumnezeu și lume se numește sinergism în teologia ortodoxă" ("N A " , și) Conceptul de sinergie este singura cheie pentru o înțelegere corectă a problemei cosmologice și pentru o evaluare corectă a tuturor doctrinelor asociate acesteia (determinism, predestinare etc) "Provivia lui Dumnezeu este un fel de

dialog al înțelepciunii și atotputerniciei lui Dumnezeu cu viața creată în libertatea ei, iar în acest dialog se desfășoară acțiunea fără greșeală a lui Dumnezeu în lume în conjuncție cu acțiunea oscilantă și niciodată fără greșeală a lui Dumnezeu libertatea creată Providența lui Dumnezeu se realizează cu observarea invariabilă a originalității creaturii și a libertății ei Domnul nu distruge forțele și purtătorii răului, chiar îl cruță pe Satana ci îl cucerește pe căile lui, așa cum lasă neghina să crească împreună cu grâul până la seceriș El "permite" răul pentru a observa însăși fundamentul creației - libertatea și autodeterminarea ei Aici se manifestă "îndelungă răbdare" a lui Dumnezeu față de creatură Această îndelungă răbdare a lui Dumnezeu nu este deloc caracteristică nerăbdării nerăbdătoare cu care până și apostolii i-au cerut lui Hristos să aducă foc din cer pentru a sparge încăpățânarea samaritenilor care nu i-au lăsat să treacă Relația Creatorului cu creatura în "sinergism" rămâne întotdeauna blândă și restrânsă, o kenoză a lui Dumnezeu în creație Această keposis este determinată de combinarea atotștiinței lui Dumnezeu și atotștiinței în raport cu căile lumii, dar în același timp în autolimitarea atotputerniciei lui Dumnezeu Dumnezeu așteaptă ca libertatea creaturilor să se spună: "Iată, robul Domnului, să se facă mie după cuvântul meu" iar în fața acestei milostive îndelungă răbdare și înțelepciune a lui Dumnezeu, făptura mirată mărturisește: "O, prăpastie de bogăție și Biblioteca "Runivers" înțelepciune și cunoaștere a lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui și cât de nepătrunse sunt căile Lui" (Rom XI,) Și totuși, se cunosc însăși temelia creației și scopul ei ultim: "căci totul este de la El, prin El și pentru El Lui să fie slava în veci Amin" ("N A ",) Conceptul de sinergism nu este, așadar, nimic altceva decât o criptogramă a întregii sofologie, într-un singur concept acoperind unitatea dinamică a lui Dumnezeu și a lumii, legătura, interacțiunea, corelarea și, ca să spunem așa, influența reciprocă Atunci când folosim acest concept, totuși, trebuie să ținem cont de faptul că utilizarea lui este limitată: nu este aplicabilă lui Dumnezeu în sensul transcendental, Care "trăiește în lumina vieții Sale inexpugnabile, mereu identice, autosuficiente, absolute" ("N A " ,) Dar, din moment ce Dumnezeu pornește din absolutitatea Sa și este Dumnezeu pentru creație, adică Creatorul și Furnizorul impa, "El în mod liber în kenoza Sa de Creator și Furnizor, Își oprește atotputernicia înaintea libertății creaturii , așa cum mărturisește Hristos Însuși despre Pentru sine: "Stau la uşă şi bat; Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, Eu voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine" (Apoc PI, " (aceasta înseamnă: dar dacă nu deschide ușa, voi nu intra) ("U ") Această uşă este libertatea creată, izvorul originalităţii şi realităţii creaţiei în relaţia ei cu Creatorul, prin putere, nu prin putere, ci prin Duhul Meu" (Zah IV,))" ("N A ",) numai ca adevăr al credinței (de vreme ce este evidențiat direct de Cuvântul lui Dumnezeu), dar și ca postulat al minții noastre (căci în afara sinergismului "omul, ca chip al lui Dumnezeu) , nu există Dumnezeu, Prototipul și Creatorul său" ("N A ",) "Căile Providenței, de neînțeles creației, constituie postulatul credinței în Creator, iar acest postulat este cuprins nu numai apofatic, în înțeleapta ignoranță (docta ignoratio, credo quia absurdum), dar și kataphatic-skn,^ deoarece viața însăși este cunoaștere, deși "în parte" (Cor Şold) Desigur, este neputincios să înțelegi căile lui Dumnezeu ca un întreg, deoarece ele sunt transcendente pentru om Dar, în același timp, se deschid către credință și sunt recunoscuți în experiența ei, în isprava ei Aceasta stabilește sarcina vieții religioase: să caute voia lui

Dumnezeu și să o facă și, de asemenea, să accepte destinul lui Dumnezeu, care depășește voința și cunoașterea omenească, ca voință a lui Dumnezeu" ("n A ",)) În limbajul antropologiei și eticii Biblioteca "Runivers" nergismul înseamnă astfel sinteza creativității și smereniei, îndrăzneală și supunere Și dacă ideea de a accepta Providența lui Dumnezeu "este exprimată cel mai clar în ideea crucii și a primirii ei libere" ("NA",), atunci și aici trebuie să ne amintim că crucea nu este numai o acceptare pasivă, dar și o luare activă că nu trebuie doar să fie acceptat pentru purtare și purtat, ci și luat, să-și aleagă crucea O persoană trebuie să se ridice și să meargă acolo unde spiritul îl cheamă și îl conduce "("U ", ,) Aceasta este sinergie Conceptul de sinergie răspunde și la întrebarea "despre limitele cunoașterii divine în acțiunile libertății creaturii Este Dumnezeu conștient de faptele libertății noastre, "înainte" să fie îndeplinite? În acest sens, la această întrebare răspunde predeterminismul în diversele sale forme A spune însă că Dumnezeu cunoaşte dinainte treburile libertăţii înseamnă de fapt a o desfiinţa, transformând-o într-o aparenţă subiectivă Prin urmare, acceptarea acestei poziții ne pune în fața tuturor dificultăților predestinarii Pentru a aborda mai clar formularea acestei întrebări, este necesar să se facă distincția între diferitele sale planuri, și anume în raport cu eternitatea și cu istoria ființei create În eternitatea lui Dumnezeu, unde totul există într-un singur act atemporal, nu există prezent, trecut sau viitor, să vină sau să nu vină Aici totul este pre-etern, super-este și, desigur, nu este loc pentru nicio fațetă a cunoașterii lui Dumnezeu, ci există doar omnisciență Dumnezeu aici nu este Creatorul și Dumnezeu pentru creație, ci trăiește în lumina inabordabilă a vieții Sale absolut identice și autosuficiente Aici există doar cunoaștere, dar nu este loc nici pentru preștiință, nici pentru ignoranță Ultima întrebare apare doar în raport cu Dumnezeu, ca Creator, cu lumea, ca cu creația Dacă Dumnezeu l-a creat pe om în libertate, după chipul Său, ca fiu al lui Dumnezeu și prieten al lui Dumnezeu, zeu prin har, atunci libertatea lui este inclusă în realitatea acestei creații, ca autodeterminare creatoare, nu numai în relații ! lumii, dar și lui Dumnezeu A permite altfel ar însemna introducerea unei contradicții în Dumnezeu, care a postulat doar o libertate fictivă, iluzorie Prin urmare, pentru a îmbina libertatea creată cu atotștiința divină, nu trebuie să spunem că Dumnezeu a prevăzut și, prin urmare, a predeterminat căderea omului dar că Dumnezeu, cunoscând creația Sa cu toate posibilitățile cuprinse în ea, cunoaște și posibilitatea căderii, care, însă, nu a putut fi realizată, și este fezabilă doar cu libertatea omului În acest sens, creatura nu poate aduce (în lume) ceva ontologic nou și, prin urmare, să surprindă și să-l îmbogățească pe Creator Cu toate acestea, însăși alegerea și realizarea creativă a acestor posibilități rămâne încredințată creației Biblioteca "Runivers" în măsura în care sunt contribuţia lui creatoare Dacă nu poate fi absolut neașteptat și nou pentru Dumnezeu în sens optologic, atunci în existența reală ea reapare pentru Dumnezeu Însuși Libertății create i se oferă participarea la destinele întregii creații și, mai ales, la propriile căi ale omului Dacă în eternitatea lui Dumnezeu există o singură și deplină certitudine a existenței lumii în apartenența ei la viața lui Dumnezeu, atunci în lumea creată, dimpotrivă, avem incompletitudinea, predeterminarea, încă autodeterminarea continuă a lume În același timp, Dumnezeu Însuși își ascunde fața în ignoranță cu privire la acțiunile libertății umane, care altfel nu ar avea propria lor realitate, ci ar fi doar o funcție a unui mecanism divin al lucrurilor" ("NA", , ,) În

dezvoltarea doctrinei sinergismului Providenței lui Dumnezeu și a libertății create, pr Sergius a întâlnit în mod natural doctrina pre-destinației, așa cum este exprimată în diferitele învățături ale creștinismului occidental Acest subiect nu este esențial cosmologic; ea aparține mai degrabă antropologiei și teologiei, totuși, baza comună a tuturor acestor doctrine teologice este gândirea lor asupra problemei cosmolopice în termeni de monism cauzal; iar marginea analizei critice a pr Serghie este tocmai reducerea întregii varietăți de învățături despre predestinare și reprobare la rădăcina lor cosmologică, pe care o depășește în optolopsul său Nu putem să ne oprim asupra acestei analize în detaliu și să ne limităm la o scurtă formulare a celor mai importante gânduri ale pr Sergius despre asta: - Întreaga doctrină occidentală a predestinarii - în ciuda diferențelor semnificative în învățăturile școlilor și confesiunilor teologice individuale - este un singur flux de gândire, care provine din învățăturile bl Augustin despre harul și libertatea ("mai precis, non-libertatea") omului după cădere În învățăturile lui Toma d'Aquino și adepților săi, acest determinism (care la Fericitul Augustin avea un caracter soterpologic) a căpătat semnificația unui principiu ontologic universal, deși nu s-a dus la îndeplinire până la capăt, întrucât au acceptat predestinarea la mântuire, în timp ce predestinarea la moarte (reprobarea) a fost refuzată Potrivit pr Serghie, de semnificație princiară, căci sunt variații ale aceluiași determinism, "scăpând din propria sa inexorabilitate în moduri diferite" (N a ,) Dar "nemesisul teologic al determinismului" este Biblioteca "Runivers" se dezvăluie "în concluzii crude din premise crude" mai întâi în învăţăturile lui Gotpialk şi Rathramn, iar apoi ale lui Calvin, "care a avut curajul consecvenţei în a duce până la capăt toate concluziile oribile ale predestinaţionismului" Aici se termină de fapt istoria doctrinei, căci "dogmatic, Reforma rămâne io-bezkden căci Biserica Catolică nu a ieșit învingătoare în (această) dispută dogmatică, pentru că, în esență, nu a acceptat bătălia " ("N A ",) - Baza comună a tuturor doctrinelor despre predestinare este sistemul monismului cauzal, conform căruia Dumnezeu și lumea se află într-o relație de cauză și efect "Dumnezeu este primul motor și primul motiv, căruia îi sunt subordonate toate cele doua rațiuni în acțiunile lor Dumnezeu determină cauzal tot ceea ce se întâmplă în lume, adică nu moral, ci tocmai "fizic" (rgaepyuio r'ubisa)), o definiție firească, firească, extinzându-se la acțiunile libere" ("N A ",) Ca urmare a acestei substituiri a "ideei de creație - Creatorul și creatura - cu conceptul de mecanism bine coordonat al cauzelor, în care, împreună cu mișcarea arborilor mecanici prestabilite din veacurilor, libertatea este aprinsă și ascunsă - nu mai este loc pentru existența lumii viața lumii se dovedește a fi drept viață Dumnezeu, ca prima și singura cauză și omul, ca imaginea lui Dumnezeu , nu Desigur, acest lucru nu elimină sinceritatea intenției și dorinței de a exprima adevărurile creștine în limba lui Aristotel sau Laplace, dar eșecul lor teologic complet este mărturisit" ("NA",) - "În fața acestei neînțelegeri de bază, nu se poate pune problema unor corecții parțiale sau avantaje ale tomismului împreună cu molitschism și calvinism, sau invers Este necesar să "ieșim din oraș", să respingem toată această aporie fără speranță care decurge din însăși formularea întrebării În ea, relația dintre Dumnezeu și lume este interpretată ca un caz special al doctrinei cauzalității" ("N A ",), în timp ce în realitate Dumnezeu nu este deloc o cauză, ci Creatorul lumii, iar relația dintre Creator și creație "are propria sa categorie - în conformitate cu t și, întrucât creatura conține în sine imaginea vie a

Creatorului și se corelează cu El" ("IA",) "Astfel, eșecul tragic al teologiei occidentale în această problemă fundamentală a cos-molopsh este un argument negativ în favoarea formulării sofologico-logice a acestei probleme, ca singura modalitate posibilă de a depăși aceste aporii" ("N A ' *,) În consecință, întreaga problemă a predestinației se dovedește a fi altceva decât o "monstruoasă neînțelegere, căci Biblioteca "Runivers" ispita goslovskiy, înlocuirea revelației despre Dumnezeul viu și personal cu doctrina mecanismului impersonal al cauzalității" ("N A '',) "În eternitatea lui Dumnezeu nu există "înainte" (πΰο, rgas), deoarece nu există timp " Dar planul divin al lumii - Divina Sofia - spre întruchiparea căruia aspiră Sofia creată, este într-adevăr o determinare divină, deoarece "omul i se dă puterea divină de a deveni nimeni altul decât el însuși, după sine însuși în chipul său etern Totuși, acest determinism ontologic nu are nimic în comun cu predestinația căci este realizat de libertatea creată, inclusă în ea și inseparabilă de ea, la fel de inseparabilă, deși nu identică, unind într-o singură rădăcină existențială, Divina Sofia cu creatul" ("N A ", ,) Un caz special al Providenței este problema unui miracol Am văzut mai sus că o Serghie refuză să vadă într-un miracol o excepție de la legea generală a cauzalității, încălcând ordinea mondială creată de Dumnezeu; o asemenea înțelegere a ei (din păcate, comună atât în gândirea filozofică, cât și în cea teologică) îi atribuie lui Dumnezeu nu atotputernicie, în mod arbitrar, și nu poate fi acceptată, atât pe motive religioase, cât și filozofice: "religios pentru că nu corespunde plinătății și perfecțiunii creației, filosofic pentru că gândirea nu poate permite o ruptură a conexiunii cauzale, o ruptură a lanțului cauzal (Prin urmare) un miracol nu poate fi înțeles ca ceva fără cauză, el trebuie să-și ia locul în seria cauzală, cel puțin ca un special caz de cauzalitate" ("Despre miracolele Evangheliei", p) Aceasta este "cauzarea spirituală prin libertate", care este posibilă deoarece* "lumea nu este niciodată închisă în dăruirea ei și este întotdeauna creată, deși nu din nimic" ("Despre miracolele Evangheliei", p) limitele cauzalității spirituale sunt încă puțin cunoscute omului, la fel ca regularitatea naturală, totuși, putem spune că această posibilitate este mult mai largă și mai profundă decât știm acum Cuvintele Domnului că credința poate muta munții exprimă acest lucru într-un mod simplu formează o idee generală, cum cauzalitatea spirituală poate, în anumite limite, să comandă creația, iar vântul și valurile o pot supune În același timp, există două moduri de a acționa în lume: prin agenți cosmici sau forțe ale naturii , în care o persoană acționează ca mintea lumii și direct spiritual prin subordonarea naturii cauzalității prin libertate" (" Miracole ale Evangheliei", pp și) Prima cale aparține științei și tehnologia și nu este considerată miraculoasă doar pentru că este afacerea întregii omeniri, este cauza sa comună și, prin urmare, este accesibilă fiecăruia; a doua cale Biblioteca "Runivers" constă în manifestarea puterii personale a unei persoane (făcătorul de minuni), influenţând direct natura prin puterea cauzalităţii spirituale Dar, în ciuda diferențelor aparente, avem în ambele cazuri "aceeași influență a spiritului asupra forțelor naturii, acțiunea ei de conducere atât aici, cât și acolo, aceasta este o manifestare a puterii omului în lume" ("Despre minunile Evangheliei", p) Și întrucât omul este chemat să umanizeze natura, miracolul, ca și tehnologia, este soarta lui naturală Și surprinzător și, ca să spunem așa, anormal, nu este faptul că poporul sfânt ales este capabil să facă minuni, ci că o persoană, ca atare, și-a pierdut această capacitate Totuși, această pierdere nu este absolută, pentru că magia, ca puterea

omului asupra naturii, rămâne în puterea lui și și-a schimbat doar formele "În vremea noastră, știința este din ce în ce mai mult, atât magie albă, cât și neagră Ea face adevărate minuni, fapte de dragoste și milă, și slujește și egoismul uman, mândria și pasiunile Intrată în epoca miracolelor tehnologiei și științei, omenirea are din ce în ce mai puțin nevoie de miracole personale, ca căi de putere peste lume, iar însuși conceptul de miracol este cu atât mai mult capătă un caracter moral sau spiritual, dar nu natural Căutarea miracolelor, ca semne, pentru a anula sau a ocoli legile naturii deja cunoscute și vii în noi, este superstițios și nesănătos, și a fost condamnat în repetate rânduri de Domnul, care de mai multe ori a răspuns celor care căutau semne de la El: "Un neam rău și adulter caută un semn și un semn nu li se va da " Și, cu toate acestea, în viața fiecărei persoane care își observă viața spirituală, minuni sunt în mod constant săvârșite, deși nu în desființarea legilor naturale, ci cu păstrarea lor deplină Un miracol este o manifestare a oportunității divine în lume Iar dorința noastră de miracol se rezumă la faptul că viața noastră se realizează după voia lui Dumnezeu, care s-ar descoperi în viața noastră Și în acest sens, cu adevărat, viața fiecărui credincios pentru sine este plină de minuni, există o minune neîncetată" ('Minunile Evangheliei', pp și) Un miracol este, așadar, un fenomen de sinergism: Providența divină întâlnește libertatea umană în ea, iar aceasta din urmă este, parcă, o verigă de legătură, datorită căreia voința divină începe să acționeze în lume ca o cauză spirituală, este inclus, ca să spunem așa, în universalitatea generală a vieții lumii Aceasta explică împrejurarea că săvârșirea unui miracol necesită "participarea nu numai a creatorului său, ci și a celui care îl primește În marea majoritate a miracolelor, condiția săvârșirii lor este credința cauzarea și însoțirea miracolului (Și mai expresive sunt cazurile inverse, Biblioteca "Runivers" când lipsa de credință este un obstacol în calea săvârșirii unui miracol - precum Mat VI, și și Lc XIP,)" ("Ts A ",) Expresia directă a credinței este rugăciunea, care este astfel inseparabilă de miracol Rugăciunea însoțește întotdeauna o minune: un exemplu clar în acest sens sunt minunile lui Hristos, săvârșirea pe care El se ruga în mod invariabil Tatălui (vezi textele corespunzătoare din "Despre minunile Evangheliei", ,) "În rugăciune, ca și în laudă, omul este impregnat de viață în Dumnezeu și în această măsură el însuși este adorat prin contemplarea tainelor și minunilor lui Dumnezeu În rugăciune, ca cerere, o persoană caută să-și unească voința cu voința lui Dumnezeu, să o identifice cu ea "(" N A ",) Și, întrucât rugăciunea este o "întâlnire vitală a lui Dumnezeu și a omului", în care creatura "nu incinerează înaintea Creatorului ei", ci vorbește cu El, laudă, se roagă și chiar argumentează (ca Avraam, Iacov, Iov), rugăciunea însăși este cel mai mare miracol, "o formă de sinergism imediat" - dovada de sine a divinității omului și a umanității lui Dumnezeu - manifestarea Sophiei divine și a Sophiei create" Gândirea sofiologică pătrunde în întreaga viziune asupra lumii a pr Sergius și toate "capitolele" lui sunt cumva determinate de el Dar nicăieri semnificația sa nu este simțită atât de direct și de puternic ca exact în cosmologie Aici, unde vorbim despre natura non-ipostatică și pre-ipostatică - despre însăși Sophia creată - legătura ei cu Sofia Divină este revelată cu acea claritate care ne permite să vorbim nu numai despre înțelegerea sofiană, ci și despre cea sofiană contemplarea naturii Și dacă acesta din urmă nu a secat niciodată în viziunea misticilor și a poeților, atunci înțelegerea sofiană a naturii a fost aproape complet eliminată din filosofia timpurilor moderne de patosul

științei naturale "pozitive" și al teoriei "critice" a cunoașterii În acest sens, cosmologia pr Sergius este restaurarea completă a drepturilor (in integrimi res-tílirtro) ale înțelepciunii cosmice, întoarcerea la acest păianjen a profunzimii și regalității sale Principalul patos al acestei înțelegeri a lumii este începutul formării, dinamismului, creșterii Lumea, deși creată de Dumnezeu "foarte bine" - nu este terminată, ci se schimbă veșnic, "devine", crește - până când ideea ei se întrupează pe deplin în sine, până la transparența sa deplină față de intenția Creatorului despre ea "Natura ecTbnascens natura, simfonia lumii, căutând armonia sferelor și depășindu-și disonanțele" ("NA",) Și în acest sens, nu este atât nata (născută), cât natura (trebuie să se nască), iar această orientare către viitor, această speranță pentru transformarea generală a lumii, pentru asfixierea ei finală stă la baza acelui cosmic bucurie, acel optimism eshatologic care străbate toată împletitura Biblioteca "Runivers" vederi mologice Sergius Toate sunt, parcă, un grandios comentariu filosofic asupra perspicaciunii lui Tyutchev * pe care pr Sergius a fost inspirat din "Filosofia economiei": "Nu ceea ce crezi, natură - Nu o distribuție, nu o față fără suflet" "Are suflet, are libertate - Are dragoste, are un limbaj" Acest adevăr este "dezvăluit misticilor aleși în momente de perspectivă poetică, dar în viața de zi cu zi pentru ei există acea lume a lucrurilor, un deșert mort sub un cer de plumb, unde moartea și moartea stau la pândă la fiecare pas" ("Filosofia de Economie",) Cosmologie despre Serghie caută să arate că tocmai această intuiție poetică este adevărul despre lume, și nu înșelăciunea vieții de zi cu zi, că lumea îi aparține lui Dumnezeu, și nu tie, că se bazează pe planul etern al Creatorului pentru ea - Divina Sofia Și într-un mod ciudat - construindu-și doctrina despre lume - pr Sergius (probabil fără să se gândească la asta) urmează întocmai intuiția lui Tyutchev: căci punctele principale ale nebuniei sale cosmice sunt: doctrina sufletului lumii ("are un suflet"), a libertății creaturii ("are libertate"), despre - despre iubirea pură "în ea este dragoste") și despre înțelepciunea pe care natura o întruchipează în sine și pe care o persoană trebuie să o vadă și să o înțeleagă în ea ("are un limbaj") Întreaga natură este, în acest sens, o laudă cu multe voci la adresa Creatorului Și acest adevăr este mărturisit solemn de către Biserică, chemând-o la glorie - în fața lui Dumnezeu care a suferit și a murit pentru noi și pentru ea: "Cântați Domnului și înălțați-L în veci, binecuvântați toate lucrările Domnului, binecuvântați cerurile Binecuvântați toate apele de deasupra cerurilor Binecuvântați soarele și luna Binecuvântați focul și varul Binecuvântați frigul și căldura Binecuvântați roua și bruma, gheața și zgomotul, fulgerele și norii Binecuvântați munții și dealurile, mările și râurile și tot ce vegeta pe pământ Binecuvântați toate păsările cerului Binecuvântează fiara și toate vitele Lăudați pe Domnul și înălțați-L în veci " (Dap IП, - în paroemia a liturghiei Sâmbetei Mari) Biblioteca "Runivers" capitolul OM (Antropologie) Dacă toată natura creată de Dumnezeu Își slăvește neîncetat pe Creatorul ei, atunci acest cântec de laudă atinge cea mai înaltă desăvârșire în viața omului, căci omul, deși aparține lumii create, în același timp se ridică deasupra lui cu spiritul său asemănător zeului Iar imnul bisericesc, după ce a cântat spre slăvirea întregii naturi neînsuflețite și vie, în mod firesc, se îndreaptă apoi către cel pe care Biserica, în versetul Psalm imediat următor, îl numește Dumnezeu prin har ("Dumnezeu este o sută în oastea zeilor, dar el va judeca în mijloc") "Binecuvântați pe fiii omenirii, binecuvântați pe slujitorii Domnului, binecuvântați duhul și

sufletele celor drepți " (Dan III, - , care fac parte din cele paroemia ale liturghiei Sâmbetei Mari) Aceasta determină locul doctrinei creștine despre om Antropologia este direct legată de adevărurile cosmologiei prin rădăcini, dar vârful ei este pragul către teologie, în afara căreia ea nu poate fi nici înțeleasă, nici gândită "Omul nu poate fi înțeles decât de la Dumnezeu căci chipul omului este chipul lui Dumnezeu, iar soarta omului este calea lui Dumnezeu" ("Cliristliclie Anthropologie", p) În consecință, axioma fundamentală a întregii construcții antropologice a pr Șernia este doctrina biblică a chipului și asemănării lui Dumnezeu în om Dar ce este o imagine și ce este o asemănare? "Imaginea este un concept corelativ: este corelativ cu cel din care este imagine, adică cu prototipul ei Și pentru a înțelege natura imaginii ar trebui, în primul rând, și relația ei cu prototipul Între imagine și prototip există în același timp o anumită identitate și o diferență semnificativă, în urma căreia se obține o asemănare" ("Icoana și venerația icoanei"),) "Imaginea nu este aceeași cu prototipul El, având o anumită identitate cu el, are nevoie Biblioteca "Runivers" dnmo are și o diferență, el are la fel în alt fel" ("A B ", ("Christliche Anthropologie",) Această corelație dintre imagine și Prototip, această legătură internă și necesară dintre ele, este exprimată de pr Serghie într-un cuvânt "conformitate", în lumina căreia înțelege relația dintre Dumnezeu și om "Bărbăția-Dumnezeu trebuie gândită ca o conformitate între Dumnezeu și om, care se aplică în mod egal atât pentru eternitatea lui Dumnezeu, cât și pentru esența omului" ("gig Frage" , ,) "Din faptul că omul este chipul lui Dumnezeu, rezultă în mod necesar că într-un anumit sens trăsăturile omului sunt inerente lui Dumnezeu" ("Christliche Anthropologie",) și "ideea că o persoană poartă chipul lui Dumnezeu" conține în sine, ca bază, și ideea opusă că umanitatea este caracteristică chipului lui Dumnezeu" ("Icoana" ,) Nu este greu de observat că corelația dintre imagine și Proto-Imagine exprimă principala antinomie pe care am întâlnit-o deja, atât în ontologie, cât și în cosmos Imaginea este în întregime determinată de Prototip; dar Arhetipul este astfel doar pentru că există o imagine pentru care este Arhetipul (la fel cum transcendentul este astfel numai pentru imanent; în sine este un non apofatic absolut; și "Dumnezeu este (Dumnezeu) numai în lume și pentru lume, în sens necondiționat, nu se poate vorbi despre ființa Sa "(" S N ,) Datorită acestui fapt, întrebarea "imaginei" se dovedește a fi centrală în toate problemele sofiologice și stă la baza nu numai întregii antropologii, ci se dovedește a fi centrală în toate problemele sofiologice dar și hristologie (întrucât Hristos este "strălucirea slavei și chipul ipostasului Tatălui" (Evr I,) și "chipul lui Dumnezeu nevăzut" (Col I,); iar Tatăl este antitipul și arhetipul tuturor imaginilor" ("Icoana" ,) Totuși, această problemă este rezolvată printr-o analiză non-formală a conceptului de imagine, ca atare, prin dezvăluirea conținutului acesteia, caz în care acesta din urmă poate merge, de jos în sus - "de la imagine la Prototip" ("când imaginea mărturisește Prototipul, îl postulează pentru explicarea lui" ("T R ",), țesând și de sus în jos (când adevărul divin revelat al dogmei rezolvă antinomiile minții umane) Și pentru noi acum este esențial și important ca "chipul lui Dumnezeu" să fie înțeles realist, ca un fel de repetiție, care în niciun caz nu este identică cu Prototipul , dar în același timp participă esențial la el" ("S N ",) Miezul învățăturii antropologice a pr Sergius Cu toate acestea, înainte de a trece la prezentarea lui, noi Biblioteca "Runivers" este necesar să ne oprim asupra conceptului de "asemănare", care nu este nicidecum un sinonim

pentru imagine "Chipul lui Dumnezeu este dăruit omului, este încorporat în el ca temelie inamovibilă a ființei sale; asemănarea este aceea care este realizată de o persoană pe baza acestei imagini, ca sarcină a vieții sale Omul nu ar putea fi creat imediat ca o ființă completă, în care imaginea și asemănarea, ideea și realitatea să corespundă una cu cealaltă, pentru că atunci ar fi Dumnezeu, și nu prin har și asemănare, ci în esență Dar atunci, ce originalitate a unei ființe umane ar fi exclus Discrepanța dintre imagine și asemănare la o persoană sau, mai precis, între potențialul și actualitatea sa, prezența și predeterminarea, este tocmai ceea ce constituie originalitatea unei persoane care, prin ipostaza sa, își realizează propria imagine ideală în sine" (" S N ",) "Imaginea și asemănarea sunt legate una de cealaltă ca un dat de Dumnezeu - imaginea sofiană a unei persoane și o predestinare, propria lucrare a unei persoane, prin care acesta trebuie să-și realizeze propria imagine în libertatea creatoare, în conștiința el însuși și toată creația Imaginea lui Dumnezeu este un fundament ontologic, inalienabil, acea putere primordială care este investită într-o persoană pentru viața și creativitatea sa Poate să crească în el și să scadă, să strălucească și să se întunece, în funcție de libertatea lui Asemănarea este imaginea creativității divine și actualitatea eternă a spiritului Asemănarea lui Dumnezeu în om este realizarea liberă de către om a chipului său După gândirea lui Dumnezeu, omul a fost creat de Dumnezeu pentru lucrarea creatoare în sine și în lume Calea facerii, ca asemănare cu Dumnezeu, pentru o persoană este o cale grea, plină de ispite și care necesită efort cu un echilibru instabil în toate direcțiile, dar, în același timp, aceasta există o cale regală, asemănătoare unui zeu, ca calea libertății În toate acestea, imaginea și asemănarea sunt legate între ele, ca fundație și scop, dat fiind și dat, alfa și omega, începutul și sfârșitul, și de aceea lumea, după crearea căreia Dumnezeu s-a putut odihni din faptele Sale, a fost creată numai în temelia ei, dar deplinătatea împlinirii poate fi atinsă numai cu o persoană, cu participarea sa" ("AB", și) Diferența dintre imagine și asemănare se referă, așadar, nu la esență, ci la modul în care sunt realizate, la modalitatea lor În esență, ambele concepte exprimă aceeași realitate a asemănării omului cu Dumnezeu sau a bărbăției cu Dumnezeu, care este baza întregii doctrine a omului Omul este un spirit creat "El a fost creat din praful pământului, din materie creată comună, dar suflarea vieții a fost suflată în el de Însuși Dumnezeu Din Sine Dumnezeu a scos și, parcă, și-a scos în evidență esența Și deja în virtutea acestei origini, omul este o creatură Biblioteca "Runivers" nom lui Dumnezeu" ("S N ",) "Spiritul creat are toate trăsăturile Spiritului Absolut, este imaginea Prototipului Divin și numai din el poate fi înțeles, atât în toată sublimitatea și absolutitatea destinului său, cât și în toată relativitatea devenirii sale, ființă neterminată Spirit', deși creat, are o veșnicie special creată și chiar necreație Însuși Dumnezeu, după ce a creat trupul omului "din țărâna pământului", adică, unindu-l cu natura creată ca propria sa lume, El Însuși "a suflat în el suflare de viață din Sine, iar omul a devenit un suflet viu " (Gen II,) Tipul de creație a spiritului creat constă în faptul că Dumnezeu a dat acestei "respirații", revărsării naturii Sale, o existență individuală Ființa spirituală este înrădăcinată în eternitatea lui Dumnezeu, spiritul creat este ca eternitatea iar conștiința de sine spirituală este, în esență, conștiința lui Dumnezeu" ("AB",) Chipul lui Dumnezeu se dezvăluie în om, prima datorie, ca natură a Duhului, care este caracteristică ființei ipostatice, adică conștiința de sine personală

("Eu") și auto-pozitarea (supratemporalitatea și libertatea acestui " eu"); viața ipostasului, la rândul ei, se dezvăluie la începutul mpogo-ishostasnost (dragostea de sine) și în capacitatea de creativitate (de a stăpâni și ipostaza prin ipostaza naturii) Totuși, "omul, prin însăși constituția sa, nu este doar spiritual, ci și telescopic mental sau natural, nu numai spiritul său trăiește în el, ci și natura, aceasta din urmă, de altfel, cu propria viață" ("AB",)) Prin urmare, el "este un paradox viu - o ființă non-creatură-creatură și ființă divin-cosmică - un zeu creat și o creatură divină" ("Cliristliche Anthropologie",) "El este o antinomie vie, o dualitate ireconciliabilă, o contradicție întruchipată" ("SN",) Sau, în cuvintele unui poet: "Eu sunt legătura lumilor care există pretutindeni, sunt gradul extrem al materiei, sunt focarul celor vii, linia inițială a Divinului, mă descompun în praf cu trupul meu, comand tunetele cu mine minte, Sunt un rege, sunt un sclav, sunt un vierme, sunt un zeu " (Derzhavin Oda "Dumnezeu") Dualitatea omului nu înseamnă însă împărțirea ființei sale în două principii independente Natura și spiritul se îmbină în ea Și din moment ce Scriptura spune că omul (întregul om, și nu doar spiritul său) a fost creat după chipul lui Dumnezeu, sarcina care ne este în fața este să dezvăluim chipul lui Dumnezeu și în duh Biblioteca "Runivers" compoziția corporală de sutură a omului și nu numai în spiritul său asemănător zeului Datele pentru rezolvarea acestei probleme ne sunt deja cunoscute din cosmologie Aceasta este doctrina că Sophia creată este alteritatea Sophiei Divine, că lumea creată este o imagine a lumii divine Dar asta nu este tot Al treilea aspect al imaginii lui Dumnezeu în om este analogia dintre relația lui Dumnezeu cu natura Sa divină și relația omului cu natura creată, "care îi aparține ca și propria sa lume umană, cu care este conectat printr-o suflet, asemănător cu întreaga lume animală, și cu trupul care îl face cetățean al lumii materiale În această legătură a omului cu lumea, chipul lui Dumnezeu este cuprins în natura Sa, în Divina Sofia " În antropologie, acest aspect dinamic al imaginii lui Dumnezeu în om este refractat în problema creativității umane și a tot ceea ce este legat de ea și depinde de ea: în filosofia istoriei, în filosofia cunoașterii, în filosofia culturii Astfel, "omul are în sine chipul lui Dumnezeu, atât în însuși spiritul său, cât și în natura sa și în relația sa cu lumea" (AP,) Știm din ontologie că "spiritul este, în primul rând, ligi-post, ca o conștiință personală de sine, "eu" ("AB",) "Dar ce este o persoană, ce este un "eu"? La această întrebare nu se poate răspunde altfel decât printr-un gest intern de arătare Personalitatea - - este indefinibilă, pentru că este întotdeauna determinată de orice, rămânând, totuși, mai presus de toate stările și definițiile sale (Prin urmare) spiritul uman este inexprimabil în orice nm a existat "ce", decădându-și în incomensurabilitate Personalitatea este că fiecare are un mister inerent și necunoscut, un abis neexplorat, o adâncime incomensurabilă" ("S N ", și) Acest centru personal, diferit al unei ființe umane este prima, cea mai completă și mai misterioasă manifestare în el a chipului lui Dumnezeu Nu există nicio diferență între ipostaza divină și ipostaza umană (de aceea Dumnezeu se adresează unei persoane ca co-"eu al Său"), adică ca "tu", (și persoana îi răspunde lui Isoru in acelasi fel) "În crearea personalităților, spiritelor ipostatice, Dumnezeu, așa cum spune, Se repetă, creează cu Sine un co-"eu" după chipul Său ipostatic, înzestrându-le cu suflarea propriei lor vieți Divine Își creează co-zei, "zei prin har" (cf în canonul Joii Mari: "Tu ești prieten, Hristoase, precum Dumnezeu să fie dumnezei cu tine" (Cântarea , troparul) Această creație este

transcendentă și de neînțeles pentru înțelegerea umană, deoarece este dincolo de limitele ființei noastre, iar aceasta din urmă însăși este condiționată de actul creator al lui Dumnezeu Biblioteca "Runivers" unele comunități ale vieții, deși într-un grad infinitezimal, accesibile creaturii Miezul existenței umane este scufundat în oceanul fără fund al vieții divine și se hrănește din el, precum infinitul de mic în infinit de mare, precum reflectarea razelor marii lumini divine O astfel de relație este încă de înțeles în gândirea creată, care este simultan conștientă atât de limitarea, cât și de infinitatea spiritului creat" ("NA",) Caracterul divin al "Eului" uman se exprimă mai departe în conștiința sa de sine și în auto-poziționarea Datorită conștiinței de sine a "eu-ului", "o persoană este transcendentă față de lume și, în acest sens, este liberă de lume, există o non-lume El nu este epuizat de niciun "ce", nu este definit de nicio definiție, ci este, ca și Dumnezeu, un nu-"ce" absolut El își pune și își opune orice realitate mondială ca un fel de "ceva", în timp ce el însuși rămânând liber de ea și transcendent față de ea Mai mult decât atât, o persoană este transcendentă față de sine în oricare din dăruirea sa empirică sau psihologică, în orice autodeterminare care lasă netulburată liniștea absolutității sale și neîncețoșată profunzimea ei "("S N ",) O persoană își simte "eu" ipostatic ca absolut; iar singura autodeterminare posibilă a unei persoane ca persoană este o judecată care este tautologică în formă, dar ontologică în esență - "eu" sunt "eu" plp "eu" sunt" (la care se reduce cogito erigo sitm a lui Descartes) " ("HA",) Și aceasta este o analogie completă cu Divinul "Eu sunt Iată" (Ex III,) Unitatea vieții Divine și umane are, totuși, limitele ei "Duhul plin de forță uman, în ciuda originii sale divine, nu aparține ipostazei triple ale lui Bozkishm, în care ipostasul divin este epuizat și se închide, - în Sfânta Treime El a fost creat, chemat să fie un act de iubire creativă de către Boekia, de neînțeles pentru creatură Dumnezeu a fost isteț și și-a repetat chipurile ipostatice în lumea îngerească și umană, mai mult, aceste ipostaze sunt deja implicate în natura Bozke prin origine" ("AB",) Acest caracter creat al ipostazei umane confruntă gândirea noastră cu o antinomie insolubilă Căci, pe de o parte, spiritul nu poate fi creat, ca natura, impersonal, printr-o comandă directă poate fi creat ca un lucru, adică ca întreaga lume naturală, prin "să fie" creator "Eu", ca "Eu", nu poate fi decât autopozitiv Și în această libertate a "Eu" autopozitiv ueke conține imaginea lui Bozky în spiritul creat" ("AB",) Dar, pe de altă parte, asta Biblioteca "Runivers" Rona, "libertatea absolută a auto-poziției creatoare este specifică numai spiritului absolut, divin, a cărui viață nu are nicio dăruire pentru sine, ci este în întregime auto-pozitarea sa" ("AB",) Omul, pe de altă parte, este limitat de natura care i-a fost dată și "dacă s-ar putea elibera de ea prin puterea vieții spirituale, atunci ar fi pur și simplu Dumnezeu, iar viața lui s-ar contopi cu viața divină " ("AB",) Ne aflăm astfel în fața unei contradicții ireconciliabile: întrucât "Eu sunt eu, îmi aparțin, mă bazez pe mine însumi" ("Problema nemuririi condiționate", P,) Fără această poziție de sine, fără această voință de a fi "eu", de a vorbi despre mine la persoana întâi, de a fi conștient de mine ca subiect, persoană, ființa mea nu s-ar transforma acum într-un lucru, într-un obiect, și-ar pierde caracterul ipostatic Prin urmare, intuiția de bază a oricărei ipostaze umane este aceea că "eu însumi încep și postulez și îmi aparțin în claritatea mea; "Eu" nu este un lucru și nimeni nu-mi poate pune "eu" în afară de mine, eu mă creez pentru mine" ("AB",) Și, în același timp, "în inima omului se aude o șoaptă neîncetată: nu ai

rădăcina ființei tale în tine, - ai fost creat" ("S N ") Căci "poziţia de sine a "eu"-ului îşi întâlneşte limita în non-eu, în opacitate şi, în acest sens, în dăruirea acestuia din urmă "Eul" este, parcă, atașat de non-"eu" sau altfel: non-"eu" determină "eu" prin el însuși, pe de o parte, intrând în existența lui de sine și, pe celălalt, expunând, prin urmare, limitările sale Astfel, "eu" poartă în sine dovada atât a poziției sale de sine, adică a neoriginarului, a ființei din sine, cât și a originii sale, adică a creației "Eu" este contradictoriu în interior, în plus, aceasta nu este o contradicție logică, ci ontologică, adică o antinomie Ambii membri ai antinomiei trebuie să se realizeze în doctrina "Eului" Chiar dacă a fost creată, adică nu a venit din ea însăși, de undeva din afară, cu toate acestea, nu ar putea fi creată ca un lucru, ca să spunem așa, fără a cere, ci trebuie să fie atras ea însăși de crearea sa prin auto-poziție Trebuie cerut propriul său consimțământ cu privire la ființa sa" ("NA",) "Prin urmare, atunci când "Eul" este creat, imperativul, creativ "lasă-l să fie" este adresat într-o formă interogativă "Eului" creat și autosusținut "Eul" creat, deși este pus de Dumnezeu, dar în această creație este pus și de la sine Strict vorbind, actul creator creează doar posibilitatea auto-poziției, care este realizată de "eu" însuși, spunându-și "da" Dumnezeu, chemându-și suflarea la ființă ipostazică, ipostazizând razele propriei Sale glorii , face aceasta printr-un singur act etern împreună cu ipostaza în sine Creativitatea lui Dumnezeu, parcă, pune sub semnul întrebării creatul Biblioteca "Runivers" "Eu", este "eu", are voința de a trăi în sine și ascultă răspunsul "da" al creației" ("AN",) "Pentru gândirea discursivă, care nu poate suporta contradicții și se teme de antinomii", această doctrină a participării "euului" la crearea sa este "complet inconsecventă și transcendentă" ("NA",) "Acest act al genezei noastre metafizice este complet închis pentru noi Căci, apărând în ființă, nu am putut să-l vedem, așa cum nu putem vedea ce se întâmplă în cameră când nu suntem acolo, dar îl simțim cu gândul și îi purtăm anamneza în conștiința noastră de sine" (" Iuda Iscarioteanul", partea a II-a,) Și totuși, o Serghie insistă pe acest adevăr, pe postulatul necesar al conștiinței noastre de sine ipostatice, pentru că, altfel, "eu" nostru va fi identificat cu Dumnezeu, sau dizolvat în impersonalitatea lumii materiale În conținutul său, acest adevăr paradoxal nu este altceva decât dezvăluirea dialectică a formulei despre natura creatură-non-creatură a omului, formulă pe care o acceptăm fără îndoieli și obiecții doar pentru că nu ne adâncim în contradicția conținută în ea "Dar dacă nu putem cunoaşte acest act primar de auto-poziţie, care are loc la limita creaţiei şi la limita timpului, atunci îi simţim consecinţele în întreaga noastră fiinţă Păstrăm amintirea lui într-un fel de anamneză întunecată, care nu poate fi exprimată decât în limbajul unui mit ontologic În crearea spiritului creat-ne-creatură, creatură-divin, i s-a cerut libertatea creată prin urmare, a participat și propria sa libertate creată În "să fie" creator adresat fiecărei creaturi, întrebarea lui Dumnezeu este inclusă despre propriul său consimțământ, despre voința lui de a fi și de viață, iar răspunsul, sub forma unui fel de dăruire de sine absolută Dumnezeu în dragostea Sa pentru creatură și în condescendența Sa față de ea îi permite să participe la creație, iar la întrebarea divină despre voința de a fi, ea răspunde cu un "da" indestructibil creatului Și acest "da" sună în sufletul nostru ca dovadă a "nemuririi" sufletului, a eternității necreate a spiritului" ("Problema nemuririi condiționate" P,) Astfel, o persoană este "o creatură creată-nu-creată, creată-creată de sine" ("NA",)

Această formulă paradoxală este punctul metafizic de care depind o serie întreagă de probleme antropologice și psihologice și în lumina cărora sunt rezolvate Aici, prima datorie, este antinomia "veșniciei și temporalității omului" (așa se intitulează secțiunea V-lea capitol din primul "Mireasă a Mielului") Problema în filozofie, precum și în vorbirea obișnuită, este de obicei incorect numită problema "nemuririi sufletului" Dar "cuvântul lui Dumnezeu nu vorbește despre un suflet nemuritor, iar acest lucru filosofic Biblioteca "Runivers" formula nu este caracteristică dogmei creștine, care nu constă deloc în nemurirea sufletului, din relație la trup, ci în nemurirea unui om care nu moare până la capăt nici măcar în moarte" ("Problemă nemurirea condiționată", i,) "O persoană își cunoaște propria ipostază, sau personalitatea în sine, ca ceva complet absolut, etern în sensul atemporității, pentru care nu poate concepe nici creația, nici distrugerea, în general, să o conecteze cu fluxul temporalității Acest lucru nu contrazice deloc faptul că personalitatea empirică se schimbă și se dezvoltă în timp, pentru că există un punct de ipostas atemporal, un "spectator" care privește timpul nu din timp O persoană nu crede în mod absolut în temporalitatea personalității sale și în distrugerea acesteia Ideea de sfârșit - nu în sensul unei catastrofe, ci în sensul anihilării absolute - este incompatibilă cu conștiința ipostatică, care cunoaște în același mod atât sfârșitul, cât și începutul" ("S N ",)) "Când o persoană se naște pe lume, acest lucru se întâmplă în timp, la un moment dat, o dată calendaristică, dar aceasta este însoțită și de conștiința noastră că nou-născutul a fost întotdeauna și abia acum a apărut în lume" (" NA",) "Aceasta nu înseamnă deloc doctrina preexistenței sufletelor sau a reîncarnării, care este respinsă de Biserică, căci nu există "înainte" care aparține succesiunii temporale, care ar fi postulată în afara timpului nostru" (" NA",) Căci "aici nu avem o comparație a două timpuri, înainte și după, ci veșnicie și timp" ("AB",) Veşnicia şi temporalitatea omului sunt astfel cele două planuri ale fiinţei sale; iar viața lui pământească este doar un mod al existenței sale, urmate de alte imagini ale ființei sale, atât epuizate, cât și degradate de separarea spiritului de trup (moartea), și reînnoite și îmbogățite de trupul înviat fermentat (viața lui) epoca viitoare) În limbajul metafizicii, acest adevăr este exprimat prin formula despre natura non-creatura-creatura a omului Această formulă rezolvă în continuare controversa dintre învățăturile creaționismului și generaționismului Potrivit primei, "sufletul este creat direct de Dumnezeu" ("K N ",): "Dumnezeu, de îndată ce vede că are loc concepția naturală, imediat creează și trimite în el un nou suflet" ("A N " ,) Potrivit celui de-al doilea, sufletele se nasc din părinți, ca urmare a puterii investite de Dumnezeu în timpul creării omului În literatura ecleziastică nu au lipsit opiniile exprimate în favoarea unei astfel de creații, precum și nașterea Sufletului (dar de fapt) toată această întrebare a primit o formulare improprie, antropomorfă, datorită aplicării categoriei de timp pentru viața Divinului Alegerea între hepaționism și creaționism în acest caz ar însemna un lucru: când și cum Biblioteca "Runivers" Oare Dumnezeu creează sufletele oamenilor? Dar fiecare persoană umană există pentru Dumnezeu din timpuri imemoriale și nu se naște Prin urmare, adevărul creaționismului este că în alcătuirea omului, în însăși natura sa, există o început super-pașnic Adevărul generaționismului în faptul că ipostaza se realizează numai la persoana care se naște din natura lumii a omului "(" K N ", , și) Ambele învățături sunt dezvoltări unilaterale și mutual exclusive ale ambelor teze ale antinomiei eternității și temporalității omului;

dar adevărul lor este o particulă și incomplet, pentru că, dezvăluind două aspecte ale naturii create a omului, ei nu țin cont de auto-așezarea lui, de auto-crearea lui și, din această cauză, îi dizolvă ipostaza în impersonalitatea materialului lume Adevărul despre eternitatea ipostasului uman are drept consecință imediată doctrina relativității morții Moartea este, din acest punct de vedere, o stare de viață temporară și trecătoare "Moartea, ca moment în dialectica vieții, trebuie înțeleasă în lumina învierii viitoare, restabilind viața întreruptă și în legătură cu acel principiu nemuritor într-o persoană care trăiește în viața de apoi Prin urmare, este atât de important să înțelegem moartea umană nu ca viață de anihilare, ci ca adormire, adică ca o oprire temporară a acțiunii sufletului în raport cu trupul (mai multe despre asta mai jos) Sufletul nu moare, ci doar relativ potențializează Dar viața continuă dincolo de mormânt" ("NA", , și) Această poziție este îndreptată în același timp cu filozofia pesimismului (Schopenhauer și Hartmann), "prevăzând sinuciderea metafizică ca o consolare a voinței de a trăi, adică a neputinței actului autocreativ (autoafirmarea că există este), o utopie delirante" ("Probl convențional unsm ", P,), și împotriva teoriei condiționalismului, care, pe baza datelor biblice, încearcă să arate că "numai cei drepți, demni de el, vor ia parte la eternitatea fericirii cerești Păcătoșii , care rezistă până la capăt voinței lui Dumnezeu, vor muri, transformându-se în neant, nu vor primi lotul nemuririi" ("Prob, Lema nemuririi condiționate", I,) Spre deosebire de această "închinare la moarte" ateă și creștină, pr Serghie susține că "omul este fiul veșniciei, creat pentru veșnicie și are un destin veșnic eternitatea sa, născută din eternitatea lui Dumnezeu" ("Problem condițional Bessme", P,) Aici se cuvine să-l amintim din nou pe poet, care a anticipat atât de surprinzător o serie de gânduri despre Sergius: "Adevărul tău avea nevoie Să treci abisul morții Biblioteca "Runivers" Ființa mea nemuritoare Ca duhul meu să fie îmbrăcat în moarte, Și ca prin moarte să mă întorc, Părinte! în nemurirea ta" (Derzhavin Oda "Dumnezeu") Adevărul despre poziție de sine - ipostaza umană autocreată este, în dezvoltarea sa ulterioară, cheile înțelegerii problemei "caracterului inteligibil" al omului și "predestinației" acestuia "Creația nu numai că rostește "eu"-ul său liber chemării creatoare a lui Dumnezeu la ființă, ci o vorbește ca răspuns la o vocație individuală concretă și definită Nu "Eu" pe care Dumnezeu îl creează fără calitate și numai diferit numeric, ci anumite personalități Iar creația lui Dumnezeu se realizează în prezența "Eului" cu libertatea ei înaintea sa în arhetipul divin și în acceptarea lui a acestuia din urmă Imaginea acestei acceptări introduce o nouă calitate în "eu", care este legată nu numai de natura prototipului, ci și de percepția acestuia, de auto-îmbunătățirea personală Omul, ca ființă creată care ia naștere din nimic, nu poate deveni adecvat ideii sale încă din apariția sa (deși nu poate fi complet străin de ea) Operatorul o poate accepta în moduri diferite și o poate face proprie, iar în această acceptare diferită apar noi posibilități de diferențe de calitate individuală, noi modalități Natura individualității este determinată de faptul că ideea ei constituie proprietatea sa metafizică și nu poate fi repetată în doi sau mai mulți purtători Dar este determinată și de faptul că poate exista mai mult sau mai puțin consimțământ față de sine, dând adecvare ideea cuiva" ("Iuda Iscariotean", partea P, p) Această doctrină, ciudată la prima vedere, este explicată de pr Sergius în legătură cu metafizica eternității și a timpului, legate antinomic între ele

"Deosebim între creația omului în timp și creația sa transtemporală, fiind pentru Dumnezeu, înrădăcinată în eternitate, în care Dumnezeu cunoaște în mod egal trecutul, prezentul și viitorul În fața lui Dumnezeu, toate ipostazele umane stau în mod egal, atât cele deja născute, cât și cele care nu s-au născut, dar trebuind să se nască Prin urmare, apariția în timp pentru Dumnezeu nu conține nimic nou care nu ar exista deja supratemporal, iar creația în timp este realizarea transtemporalității Omul însuși are în sine o conștiință suficientă a acestei transtemporalitate a ființei, care se dezvăluie în timp Iată secretul și rădăcina libertății creaturii, ca autodeterminare la a fi și, în plus, nu abstractă, ci înzestrată concret Fiecare personalitate umană este creată și cum Biblioteca "Runivers" dualitate, adică având propriul chip, propria temă ontologică, propria sa imagine specială a ființei În același timp, o astfel de autopoziție include nu numai acceptarea temei de a fi, ci și imaginea ei specială, deoarece această imagine include o mai mare sau mai mică, cutare sau cutare asimilare a temei cuiva, ca să spunem așa, a ei auto- înzestrat, geniu de sine Geniul este ceea ce este în fiecare persoană, talentul sau talentul este modul lui Dumnezeu îi înzestrează pe fiecare cu un geniu ontologic, propria temă a ființei în acest sens - "talentul" sau "talentul" pildei Evangheliei În Dumnezeu, picto-ul este fără talent, dar toți sunt înzestrați Totuși, această dăruire este compusă nu numai din dăruire, ci și din modul de a accepta acest dar, iarăși conform pildei evanghelice: unul s-a înmulțit, celălalt îngropat în pământ Această imagine a acceptării se realizează în revelația ființei create în timp, adică în viața empirică, dar este și prerealizată supratemporal în auto-poziție Fiecare temă personală - trebuie să conchidem - nu numai că poate fi împlinită diferit în viața pământească, creată, ci poate fi primită diferit în afara ei sau "înaintea" ei Din acest motiv, cinci talanți sunt dați unuia, doi altuia și unul unui al treilea; strict vorbind, nu este dat, este luat de propria libertate a fiecăruia, dar, fundamental vorbind, este dat tuturor în mod egal, deși în daruri diferite, căci Dumnezeu nu are parțialitate" ("NA",) Este de la sine înțeles că această învățătură trebuie înțeleasă ca adevărul despre realitatea ontologică, dar nu și psihologică a omului Se referă la acea profunzime a "Eului" uman, care este "conceptul suprem al gândirii noastre, care în semiîntuneric bâjbește după propriile rădăcini" ("N A ", p) - la iumenul unui om fiind (folosind terminologia lui Kant) sau la caracterul său inteligibil (în limba lui Schopenhauer) "Doctrina caracterului inteligibil al omului, care stă la baza caracterului său empiric, este una dintre cele mai remarcabile intuiții ale lui Schopenhauer", spune pr Serghie: - "dar a tras concluzii exagerate din această idee, negând realitatea libertății empirice în sensul determinismului ontologic la marginea fatalismului (De fapt) recunoașterea unui caracter inteligibil nu exclude deloc realitatea libertății empirice în implementarea sa, dar conține un adevăr extrem de important și anume: că oamenii vin pe lume diferit calificați, cum devine tot îndoială și tot conținut al Istoriei Sacre" ("Iuda Iscariotean", P,) Părintele Serghie a ajuns la aceste concluzii, reflectând asupra soartei lui Iuda, în care "chestiunea predestinației s-a pus dezgolit Biblioteca "Runivers" ascuțite urlatoare și în cea mai mare densitate Nici Calvin, nici Japsenius nu au fost uimiți în mod ciudat de povestea lui Iuda și nu s-au oprit asupra ei în toată semnificația ei fundamentală pentru doctrina lor teologică despre redestinare și reprobare" (I IL·, II,) După ce a gândit până la sfârșit această soartă și a studiat diverse

aspecte ale problemei predestinației în dezvoltarea lor istorică (secțiunea a IV-a din "Mireasa Mielului" și excursii speciale despre augustinism în aceeași lucrare), părintele Serghie a ajuns la concluzie că singura soluție posibilă la această problemă, evitând, pe de o parte, tendința deistă, smulgând lumea de la Bora și, pe de altă parte, nu "punând toată responsabilitatea pentru soarta lumii pe Dumnezeu" (" I A ",), care se desfășoară de fapt în augustinism în toată teologia predestinaționismului legată de acesta, este ipoteza "că oamenii se nasc nu ca numere impersonale, ci ca personalități individual diferite, de altfel, în legătură cu acest sine supratemporal individual - determinare, în care persoana în libertatea sa în felul său percepe subiectul dat de Dumnezeu a ființei sale, este și locul ei în istoria omenirii determinat, adică ereditatea și destinul, epoca, oamenii și, în sfârșit, strămoșii și părinții aceste aspecte ale destinului personal intră în viața individuală ca un dat, prin acțiunea Creatorului asupra omului Cu toate acestea, această realitate se realizează prin libertatea "inteligibilă", autodeterminarea meta-empirică a unei persoane" ("NA",) Această doctrină, care în esența ei este determinismul sofianic, nu este altceva decât extinderea principiului sinergismului la actul de a crea omului, ca viziune a principiului divin-uman nu numai în viața umană, ci și în acel moment supratemporal care o determină Și în acest sens, trebuie să admitem că această învățătură este profund legată de întreaga viziune asupra lumii a pr Sergius Următoarea trăsătură a imaginii lui Dumnezeu în om, asociată cu caracterul său ipostatic, este poliunitatea sa Am văzut în ontologie că ipostaza nu se caracterizează prin unicitate, că "eu" presupune în mod necesar "tu" și "el" "Inerentă însăși naturii "Eului" este asumarea altui "eu", e-e-d și în fila propriei sale "Eul" devine de neînțeles, se descompune, își pierde toată elasticitatea de îndată ce încercăm să gândim și să-i simțim unicitatea, fără niciun "tu" (și nici măcar nu putem îndeplini o asemenea cerință) În afară de "tu", "eu" își pierde culorile și negrumul" ("T R ",) Prin urmare, "Subiectul Absolut" în trinitatea trinității, "Eul" Divin, se auto-așează ca un "Eu" triunic, în care se juxtapun printr-un singur act - ; Biblioteca "Runivers" "Eu" și "Tu", "El" și "Noi", ca "Eu", iar Subiectul Divin are propria Sa natură sau își desfășoară viața ca un "eu" triunic El trăiește în Sine ca Sfânta Treime în Unitate și Unitate în Treime" ("Capitole despre Treime",) "Potrivit revelației creștine, Dumnezeu este un spirit cu trei ipostaze, având trei fețe și o singură ființă, Cel în Treime și Treime în Unul" ("Ipostas și ipostas",) Dar "omul este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu Aceasta înseamnă că imaginea lui Prei este imprimată în toată natura sa Treime Să facem om după chipul și asemănarea Noastră Așa spune Cuvântul lui Dumnezeu, arătând prin acest număr plural tocmai trinitatea Dumnezeirii și trinitatea chipului lui Dumnezeu, care este și chipul omului" ("T R ",) Astfel, în om (sau în umanitate) trebuie să distingem, pe de o parte, începutul multiplicității, care, la rândul său, constă în:) dualitate (care constituie elementul necesar al trinității: pe trinitate"-Sf Grigore Nazul ("Nl și II ",); Dumnezeu a înmulțit numărul ipostaselor, "oglindindu-se în chipurile Sale, repetându-Se în ele și înmulțindu-se" ("NA",) Dar aceste principii nu ar trebui concepute de noi în mod izolat, ci într-o oarecare pătrundere sau sizigie reciprocă - ca o două-unitate, o tri-unitate și o multi-unitate În acest moment antropologia trece direct în etică Căci imaginea trinității (sau a multor-unității, pe deplin realizată în Dumnezeu, este realizată numai în om Ea nu este dată omului doar ca bază a

ființei sale, ci și dată ca cale a faptei sale creatoare, ca sarcina vieții sale Și aici, prima datorie, se pune întrebarea: cum este posibilă poliunitatea? Ce forță poate depăși legea identității și a contradicției și să-l facă pe unul mai mult și pe cei mulți unul? Această putere este iubirea, care în Dumnezeu nu este "o proprietate, ci esența lui Dumnezeu Căci a te exprima doar în altul, a te realiza numai în altul, a te exprima numai în altul, a te realiza numai în altul , a crea numai în altul și pentru altul - acesta este inelul sacru al iubirii sacrificiale Aici - sacrificiul de sine și al propriei persoane: "Eul" al cuiva este exprimat într-un alt "Eu", iar viața "Eului" este realizată și numai de viața celuilalt "Eu" ("Capitole despre Treime", I ,) Dar aceasta este cea mai perfectă unitate - nu o unitate moartă a unui monolit omogen, ci o unitate vie de dăruire reciproc ipostaze ale unui subiect triun Și dacă o persoană este chipul lui Dumnezeu, revelat în mine Biblioteca "Runivers" conform definițiilor lor, atunci condiția prealabilă generală pentru această conformare a lui Dumnezeu și a omului este aceea că omul este iubire, creată de iubire și pentru iubire și că iubirea este temelia și scopul întregii sale ființe "Dumnezeu - Dragostea l-a creat pe om pentru iubire Inima omului vrea să iubească și tânjește să fie iubită Suferă lipsit de iubire și lipsit de iubire Vrea să se extindă, să cuprindă alte vieți în sine, în viața sa, multe vieți, toate viețile; ea caută, ieşită din sine, să se topească, să se piardă în altul, să devină altul pentru sine, să se înece în oceanul iubirii universale A-și distruge sufletul pentru a-l salva este legea iubirii, așa cum a subliniat el prin Cuvântul care a pus această lege În sărăcia duhovnicească, să găsești toată bogăția, să trăiești nu de la sine, ci de la toți și de toate, de a deveni în toată viața sine pentru sine altul, în sine nu pentru sine, în ai nu ai, epuizat - a fi împlinit , umilit - a se ridica, a trăi în dragoste, a deveni iubire, după imaginea Sfintei Treimi și a Treimii Inseparabile, esențiale Ediyo - aceasta este limita pentru natura umană Și o persoană trăiește numai în măsura în care și cât de mult iubește, și moare în ce și pentru că nu iubește Cel ce iubește este bogat, căci se îmbogățește în Iubirea de Dumnezeu Și creat după chipul lui Dumnezeu, care a creat totul cu dragoste și îmbrățișează totul cu dragoste, omul este chemat să cuprindă pe toată lumea și totul în iubirea sa El abia începe primele lecții de iubire, dar înaintea lui este viața secolului următor, toată veșnicia, care nu poate fi plină decât de iubire, căci nu există viață și nici eternitate în non-iubire" ("L I ", -) "Puterea iubirii este pecetea chipului lui Dumnezeu în om: "Iată ce fel de dragoste ne-a dat Tatăl, ca să fim chemați și să fim copii ai lui Dumnezeu" (I Jo Sh,) Posibilitatea obiectivă a iubirii, care este absentă într-un subiect mono-ipostatic, pentru care este posibil doar egocentrismul, este legată de poliunitatea neamului uman, după imaginea trinității (care este deja poliunitate) a Sfintei Treimi Centre multiple ale ființei individuale, conectate prin unitatea vieții sau consubstanțial, care este dat în natura generică, dar doar dat în ființa individuală, prin urmare, este subiectul realizării (sau al nerealizării) în pluralitatea liberă a iubirii, în viața conciliară "(U ,) Aici, însă, sunt dezvăluite diferite imagini ale iubirii, determinate de către ce este direcționată, de la cine provine și de modul în care este realizată În acest context, ne interesează doar iubirea ipostatică - "dragostea spiritului pentru spirit", care diferă atât de iubirea spirituală (care este caracteristică întregii lumi create), cât și de iubirea cosmică, ca înclinație a naturii umane spre frumusețea Sofia creată Această

iubire personală "are nevoie nu numai Biblioteca "Runivers" a se dărui, dar și a se regăsi, a iubi și a fi iubit, a iubi aproapele ca pe sine, a iubi unii pe alții Tot ceea ce există cu adevărat este personal, pentru că iubirea este personală, și deci reciprocă Dumnezeu Se iubește pe Sine într-o iubire personală în Sfânta Treime într-un act etern de iubire în reciprocitate El iubește, de asemenea, creația Sa - o persoană în care El vrea să aibă un prieten, adică reciprocitatea iubirii reciproce Și prin iubire pentru Dumnezeu, fiecare "sentiment" de iubire la o persoană devine iubire, adică iubire personală-reciprocitate În interiorul său, o persoană are nevoie să se vadă, să se cunoască și să se iubească pe sine în oglinda spirituală a altuia, pentru a-și găsi imaginea prin asemănarea sa "Eul" nostru, ca și cum proprietatea noastră cea mai inalienabilă, nu ne aparține numai nouă, ci se bifurcă ciudat, iese din sine, pentru a se recunoaște doar printr-o întoarcere din această ieșire "Eu", parcă, există împreună, în perechi, sizigic, având propriul său dublu, de altfel, acest dublu este pentru el postulatul general al iubirii, parcă un "loc al punctelor" metafizic Poate fi umplut de una sau mai multe ființe umane, în momente diferite, în moduri diferite Dar axioma iubirii este că "eu" nu este unic, nu singur, ci în perechi, sizigic-corelativ, știe și se are pe sine numai în legătură cu dublul său, în dualitate, care se poate desfășura în cursul realizării într-o pluralitate nedefinită, sau poate să nu se realizeze deloc în viață din cauza misteriosului fatum amoris, precum și a voinței rele sau bune, eșec sau auto-tăiere "Eul" își găsește un loc în ființă, se afirmă în el și se convinge în cele din urmă de el numai în sizigie, ținând mâna altuia Prin această strângere de mână metafizică, ea iese din amurgul semiexistenței, își dobândește puterea și realitatea în lume Există două imagini și căi ale iubirii: una este prin distrugerea de sine, lepădarea de sine în dragoste pentru Dumnezeu, ascensiunea de la sine la durere și mai există o imagine - autoafirmarea de sine prin ieșirea din sine - iubire în lume Ambele imagini sunt inerente naturii create, iar pe ambele căi este salvată de inexistență și se alătură realității Există o diferență între ele, dar nu o contradicție, pentru că a doua poruncă despre iubirea pentru "procine" este asemănătoare cu prima poruncă despre dragostea pentru Dumnezeu Cu toate acestea, însăși imaginea acestei uniuni a ambelor căi rămâne misterioasă pentru noi, ca și gândul lui Dumnezeu despre ființa noastră umană asemănătoare zeului Atât generalul cât și particularul au aceeași forță; și tăgăduirea de sine și autoafirmarea; și versatilitate și individualitate; și personalitate și esență; și "eu" și "tu"; și "tu", și "noi", și "ei" Prin urmare, iubirea umană nu este doar impersonală (sau total personală), ci și personală Realizarea lui nu merge de la general la particular, ci invers, de la concret la universal Ina Biblioteca "Runivers" Cu alte cuvinte, nu numai ființa umană în general, omul ca atare, omenirea însăși, este iubită, ci și persoana dată, unică, ipostaza în sine; iubește nu numai "ce", ci și "cine" Și o astfel de iubire personală caută fără greș să devină reciprocă, reciprocă, sizigică O astfel de iubire, existând singură, neîmpărtășită, este o victimă nefirească a iubirii care nu se întrupează și, prin urmare, este sursa suferinței Omenirea cunoaște diferite imagini ale iubirii personale: paternitatea, maternitatea, căsătoria, fiul, fiica, fraternitatea, fraternitatea, rudenia și, în cele din urmă, prietenia, deși iubirea în sensul propriu se numește dragoste între un bărbat și o femeie, soț și soție" (" L I ", -) Astfel, chipul lui Dumnezeu se realizează în om ca o dualitate și ca o pluralitate de ipostaze umane, iar acestea din urmă pot fi atât

directe, cât și formate dintr-un lanț, ale cărui verigi sunt legături duale Căci iubirea bisericească nu este abstractă și impersonală - "nu ucide nimic, dar tot ce este demn de ea ridică la cea mai înaltă concretitate a diversității în unitate" Această idee este confirmată și de comparația persistentă a Bisericii cu un trup care are mădulare multe și diferite, "compuse și copulate prin tot felul de legături care se leagă reciproc, cu acțiunea fiecărui membru în măsura lui" (Efes , GU,) Cu alte cuvinte, în dragostea bisericească, supraindividuală, există și legături individuale de iubire" (U ,) Și "în Domnul Iisus Hristos, în Care natura umană nevătămată (adică chipul lui Dumnezeu) s-a descoperit până la sfârșit, se vede nu numai iubirea desăvârșită pentru Tatăl și Dumnezeu și pentru întregul neam omenesc căzut, ci de asemenea pentru persoane fizice Domnul, după umanitatea Sa, a avut dragoste personală sau prietenie, relații personale: "Lazăr, prietenul nostru", "Lazăr, Marta și Maria, Isus le iubește", precum ucenicul său Ioan Teologul, "Isus îl iubește" ("L I ") Prietenia personală, dragostea de rudenie și iubirea dintre un bărbat și o femeie, soț și soție, care, conform învățăturilor Bibliei, este prima întrupare a chipului lui Dumnezeu în dualitatea relațiilor umane "Omul, creat după chipul lui Dumnezeu, a fost creat ca soț și soție, iar contextul Genezei I, - ne face să vedem deplinătatea chipului lui Dumnezeu în această două unități" ("AB",) "Dumnezeu l-a creat pe om după chipul Său, după chipul lui Dumnezeu Biblioteca "Runivers" a furat-o, bărbat și femeie i-a creat " Această "trăsătură misterioasă" ridică întrebarea în fața noastră: "în ce sens este plinătatea chipului lui Dumnezeu în om legată de dualitatea sa"? ("S N ",) Când rezolvăm această problemă, trebuie în primul rând să avem în vedere că nu vorbim despre diferențele psihofizice ale unei ființe umane, nu despre sexualitatea sa, ci despre definiții pur spirituale ale ipostazei sale, indiferent de natura spirituală și corporală a unui om persoană Genul, în sensul sexualității, determină nu ipostaza unei persoane, ci natura sa și el caracterizează nu starea ei primordială, ci una căzută și păcătoasă, în care "sub trezit ca un spirit nesupus, element făcut de sine, precum atracția și pasiunea" ("U ",) Dar, în acest context, vorbim despre imaginea lui Dumnezeu doar pentru că există în ființa umană ipostatică (și nu naturală) și primordială (și nu distorsionată de păcat) Prin urmare, "aici este necesar să se elimine complet acea calitate a principiilor masculine și feminine în care ele există în lumea creată, sub forma sexului masculin și feminin, și trebuie luate ca imagini ale aceluiași principiu spiritual" ("U ",) Și aici vedem că "deși imaginile create ale ipostazelor umane sunt egale între ele, ele sunt diferite, pentru că sunt calificate individual Știm că diviziunea principală a două tipuri de personalitate, exprimând pe deplin imaginea lui Dumnezeu în bărbat: un bărbat și o femeie Ne este dat să recunoaștem această diferență, chiar dacă nu ne este dat să o exprimăm distinct în cuvânt și în gând Deși principiile masculin și feminin sunt la fel de personale și, în acest sens, sunt același "eu", totuși timbrul acestui "eu" sună diferit, iar acesta este un fapt evident În același timp, calitatea masculină și feminină a "Eului" nu are nicio complexitate în sine "Eu" masculin și feminin sunt în egală măsură imediat și simplu, nu este o compoziție sau un amestec, sau un adaos, ci este o rază simplă, deși diferită în ambele cazuri" ("NA",) "Diferența spirituală dintre principiile masculine și feminine își are rădăcinile într-o imagine diferită a spiritului, o parte din proprietățile sale personale, care este determinată în primul caz de principiul logic, primatul rațiunii, gândirea - asupra simțului

frumosului iar asupra activității inimii, în al doilea, dimpotrivă, prin primatul sentimentelor, inima - asupra minții Primatul Adevărului și primatul Frumuseții, în egală măsură subordonate primatului Binelui, formează baza diferenței dintre principiile masculine și feminine în spiritul uman Ambele începuturi sunt prezente în ea în mod inseparabil, însă, cu o predominanță decisivă a unuia dintre ele și ambele sunt reciproc complementare Plinătatea imaginii lui Dumnezeu în spiritul masculin și masculin al omului își are baza în Trinitatea Divină, unde imaginea Adevărului, Logosul, este definiția personală a OMC Biblioteca "Runivers" un roi de ipostaze, iar imaginea Frumuseții, inspirația, este inerentă celei de-a treia ipostaze, mai mult, Ambele au în egală măsură un "început" de la bunul Părinte, izvorul Binelui ("nimeni nu este bun, numai Dumnezeu singur) ") În consecință, în întruparea Cuvântului, Fiul lui Dumnezeu a căpătat o natură masculină, în timp ce Duhul Sfânt, pentru locuința Sa, a luat pe Prea Curată Fecioara Maria, o natură feminină, iar plinătatea chipului uman în cer este Isus - Maria La fel, chipul omenesc este ridicat de apostol (Ef V,) la arhetipul "Hristos și Biserică", care este în frunte cu Fecioara Maria, Mireasa Neveve-sta a Mirelui Divin Astfel, unitatea dublă a principiului masculin în spiritul uman imprimă plenitudinea chipului lui Dumnezeu în el" ("L I ",) Aici însă se pune următoarea întrebare: "în chipul uman deplin avem două ipostaze calificate De ce nu trei, ci două, care însă în totalitatea lor constituie un om? Oare pentru că ipostaza Însuși Tatălui rămâne transcendentul creației, deși Opa este tocmai Creatorul prin excelență Tatăl Se revelează atât în Sofia Divină, cât și în Sofia creată, în creație, prin Al Doilea și Al Treilea Ipostas, două Ipostasuri revelatoare Nu corespunde și cu asta, atunci când dezvălui o persoană ca umanitate unică, să ai nu trei, ci două dintre imaginile sale: "bărbat și femeie le-a creat"? Prin urmare, aceste două imagini corespund celui de-al doilea și al treilea ipostas Așadar, suntem nevoiți să ajungem la concluzia că ipostasul masculin există după chipul Ipostasului Logosului, iar ipostasul feminin după chipul Ipostasului Duhului Sfânt" ("NA", și) Aceasta dă chipul lui Dumnezeu în unitatea duală a spiritului uman, atât în raport cu iubirea a doi, cât și în ipostaza unuia Căci "omul este un androgin masculin, deși de fapt fiecare persoană individuală, individ, este doar bărbat sau femeie, adică cu toată androginia spiritului său, el este transformat la ființă de un singur principiu, în raport cu care al doilea principiul este suplimentar Această androginie este plinătatea chipului lui Dumnezeu în om" (U ,) Este dăruită potențial spiritului fiecărei persoane, dar se dezvăluie în plinătate - în dragostea a doi Și dacă "fiecare suflet care vine la Hristos trebuie să devină nu numai mireasă, ci și prieten al Mirelui atunci Mirele se întâlnește cu iubirea întregii persoane în ambele imagini ale sale - feminin și masculin Și smerenia miresei, natura feminină, asupra căreia a privit Atotputernicul, se îmbină cu smerenia prietenului Mirelui, în numele întregii omeniri, creând o întâlnire pentru El" ("D J ") "Iată, slujitorul Domnului, fii mie după cuvântul Tău" și "El trebuie să crească, dar eu trebuie să scad" Aceasta este doctrina imaginilor Logosului și Duhului, înrădăcinate în Biblioteca "Runivers" natura umană și feminină, este de mare importanță nu numai pentru înțelegerea principalelor probleme antropologice, ci și pentru întreaga viață practică a unei persoane Căci nu numai că se ridică la fundamentele metafizice ale sexului, curățindu-l de manifestările păcatului și a impurității, dar îl smulge din captivitatea sexualității și a sufletului și îl ridică la înălțimea de neatins a imaginilor

Ipostaselor Divine și îl înrădăcinează in Dumnezeu Ea dezvăluie acel aspect, sau mai bine zis, acel principiu fundamental al sexului, despre care se poate vorbi ca o categorie a vieții eterne Detractorii sexuali care neagă această iubire pentru a se referi la cuvintele lui Hristos că "la înviere nu se căsătoresc, ci nu se căsătoresc, ci sunt ca îngerii din ceruri" (Mat XXP,) Dar, în același timp, ei nu acordă atenție faptului că aceste cuvinte nu neagă sexul, ci viața sexuală, așa cum ne este dată în organizarea noastră psiho-fizică păcătoasă În ceea ce privește însăși diferența dintre bărbat și femeie, aceasta trebuie păstrată în viața secolului următor Căci cum poate Fiul să înceteze să mai fie fiu, iar Mama să înceteze să mai fie mamă? Și cum să înțelegem în acest caz "imaginile Vechiului și Noului Testament ale sărbătorii nunții, împrumutate din câmpul iubirii de soț și soție, mire și mireasă, în special, imaginile Apocalipsei: "Și Duhul și Mireasa spune vino" (ХХП,), "a venit căsătoria Ea s-a pregătit pentru Miel și soția Lui" ("Soția și Mireasa Mielului") (XXI,) Este asemănător și în mariologie, unde Maica și Fiica lui Dumnezeu este și "Mireasă, nu Mireasă" În toate aceste imagini, principiul masculin corespunde Logosului, principiul feminin Spiritului" (U) Acest adevăr teologic este o sursă inepuizabilă de patos religios în dragoste, căsătorie și rudenie Căci simplul gând că aceste relații umane sunt imagini ale vieții divine, că sunt reflecții pământești și întruchipări ale ceea ce se realizează veșnic în Dumnezeu, umple inima de reverență, bucurie și încântare: viața se transformă într-un mister, iar în umanitatea noastră rădăcini divine Dar, inspirând spiritul omului cu această învățătură despre conformarea lui cu Dumnezeu, pr Serghie ne avertizează împotriva unei posibile greșeli de a trage concluzia opusă și, gândindu-ne la om în termeni de Dumnezeu, începem să ne gândim la Dumnezeu în termeni de om "Ipostasul masculin există după chipul Ipostasului Logosului, iar cel feminin - după chipul Ipostasului Duhului Sfânt Dar din aceasta nu se poate trage concluzia inversă că Logosul și Duhul Sfânt corespund unui ipostas masculin și feminin în Însuși Divin Nu avem temei pentru o asemenea concluzie, la fel cum nu este nevoie: ar fi un antropomorfism inutil" ("NA",) Așadar, "Purtătoarea Duhului, Sfânta Fecioară, fiind ființă feminină, Fecioară și Mamă, nu este femeie în sensul sexului La fel ca Fiul Ei, care a făcut-o Biblioteca "Runivers" natura masculină nu este un bărbat în sensul de sex" ("K H ",) În consecință, o Serghie nu împărtășește gândurile acelor scriitori bisericești care consideră "chipul Duhului ca o ipostas feminină" (pentru aceasta, vezi nota despre învățătura scriitorului sirian din secolul al XVIII-lea, Aphraates, la pagina din " Fular") Conceptele de bărbat și femeie nu sunt aplicabile lui Dumnezeu, deși își au originea în natura Ipostasurilor divine și sunt înrădăcinate în ele Imaginea lui Dumnezeu este imprimată în viața unei persoane de alte tipuri de iubire sizigie "Apostolul spune: "Îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, de la care este numită fiecare familie din ceruri și de pe pământ" (Efes IП, -) Aceasta stabilește identitatea patriei, atât în cer, în Sfânta Treime, cât și în creație - pe pământ Și dacă Tatăl Ceresc, Tatăl Domnului Iisus Hristos, este și Tatăl nostru, atunci aceasta trebuie înțeleasă în sensul aceleiași paternități în revelație de sine și iubire Omul este creat după chipul lui Dumnezeu, dar această imagine este Dumnezeu-bărbăție, ca imaginea Tatălui Chipul Tatălui este Fiul, care S-a revelat în Dumnezeu-omul, și Duhul Sfânt, în Dumnezeu-părinte Omul este creat după chipul lui Dumnezeu, ca bărbat și femeie, în două imagini ale revelației paternității, ca fiie și ca mamă-fiică Chipul fiului

omului corespunde chipului Fiului lui Dumnezeu și ambele sunt identificate în Dumnezeu-omul Imaginea mamei umane, dar în același timp a fiicei lui Dumnezeu, este revelată în Eva, care, după cădere, a făcut loc Noii Eve - Maria "("U ",) Astfel, toate relațiile de paternitate și maternitate, precum și toate relațiile de rudenie care decurg din ele, au ca prototip Paternitatea Cerească, este imaginea și refracția ei în ipostazele umane Același lucru se poate spune despre prietenie "Temelia ei este prietenia lui Hristos pentru noi, Care le spune ucenicilor Săi despre Sine: "Voi sunteți prietenii Mei V-am numit prieteni, pentru că v-am spus tot ce am auzit de la Tatăl Meu" Aceste cuvinte ale Domnului sunt temelia religioasă a prieteniei, care este de o importanță capitală în învățăturile pr Sergius despre sensul și scopul vieții umane Este de ajuns să subliniem că "cel mai mare dintre cei născuți din femei" este perceput de el, ca o primă datorie, ca un "prieten al Mirelui", ca unul care "s-a lepădat complet, transferând centrul ființei sale către Altul - Prietenului Și fiecare suflet care vine la Hristos, trebuie să devină un prieten al Mirelui, adică să treacă prin jertfa măcelării eului său uman, uman - și nu numai uman, dar şi luciferic - autoafirmare Pentru toti Biblioteca "Runivers" oricine conduce la Hristos trebuie să moară în sine, să spună despre sine: El va crește în mine, iar eu mă voi ruga - să devin prieten cu Mirele: să nu-și dorească nimic al său și să nu-și ceară nimic pentru sine "(" D J ",) În esența ei metafizică, prietenia este astfel expresia cea mai pură a chipului lui Dumnezeu, imaginea iubirii de lepădare de sine care se regăsește în altul, adică ceea ce constituie însăși esența relației Ipostasurilor Divine Prin urmare, cineva se întreabă de ce Domnul S-a numit prieten al ucenicilor Săi (și al fiecărei persoane!); și de ce Înaintemergătorul, care s-a dedicat în întregime prieteniei lui Hristos, a fost în întregime un prieten al Mirelui, este numit "cel mai mare dintre cei născuți din femei" Fiecare suflet uman își găsește în el un ideal, iar viața lui este un ideal concret, imagine și prototip al fiecărei vieți umane, cu suferințele, aspirațiile și realizările ei În conformitate cu aceasta, "conceptul de prietenie, ca iubire personală și eros spiritual care o însoțește, ar trebui extins pentru a include diferite tipuri ale acestei iubiri, iar diferența dintre sexe nu ocupă un loc central în această distincție, deși prezența sa cu siguranță calitate și cea mai Iubire Aceasta include, de asemenea, diferite tipuri de iubire de familie: dragoste pentru tată și mamă, frați și surori etc Dragostea personală este în general diversă și nu se pretează la nicio caracteristică "("U ", și) Poate de aceea nu găsim în scrierile pr Serghie a unei dezvoltări detaliate a doctrinei acestor tipuri de iubire, ca revelație a chipului lui Dumnezeu în om Dar o putem postula, atât pe baza citatelor de mai sus, cât și prin analogie cu doctrina chipului lui Dumnezeu în prietenie și iubire De mare importanță este aici conceptul de eros, care este interpretat de pr Sergius ca "inspirație cu transcendența de sine, ca iubirea extatică" ("U ",) "Erosul este înrobit și asuprit de sex într-o asemenea măsură, încât sexul și-a însușit și astfel a pervertit în ochii multora chiar numele de eros, care este de obicei înțeles doar sexual, de fapt, nefiind astfel" (U ,) Așadar, sarcina cea mai importantă a filozofiei iubirii este să elibereze conceptul de eros de acest gust și să dezvăluie adevărata lui natură spirituală Dar erosul este inerent nu numai vieții de ipostas; el inspiră și natura atunci când, în scurte lacune, ea se simte eliberată de "deșertăciunea care o cucerește", ca și cum s-ar fi trezit din leșinul ei de piatră (Și atunci) toată natura, ca și Shulamita, se străduiește după mire,

tânjește după el, îl caută în cărțile de fân, iar când îl găsește, este fericit de epuizat Biblioteca "Runivers" țipă de dragoste: "mâna lui stângă este sub capul meu și dreapta lui mă îmbrățișează" (Cântarea Cântărilor, V,) Acesta este panerotismul naturii Și ceea ce cunoaștem în lumea de dedesubt, ca dorință a fiecărei ființe pământești pentru propria sa idee, ca eros al creativității, chinul și anxietatea întregii vieți, apoi în lumea inteligibilă, "pe cer", este un etern act fericit desăvârșit, o întrepătrundere erotică a formei și materiei , idei și trupuri, spiritualitate, corporalitate sfântă" ("S N ",) Erosul este astfel locul care leagă ipostaza de natura ei; este inerentă ambelor și de aceea nu poate fi considerată sub semnul chipului ipostatic al lui Dumnezeu, care este subiectul atenției noastre în prezent Așadar, amânând doctrina erosului până la locul potrivit, trebuie să ne întoarcem acum la următorul aspect al chipului lui Dumnezeu în ipostaza omului - la multi-unitatea sa Acest concept vă pune două probleme, corespunzătoare a două posibilități de accent logic: pe elementele de pluralitate și unitate În consecință, imaginea lui Dumnezeu trebuie revelată, în primul rând, la începutul pluralității de ipostaze (înțelese ca unitate) și, în al doilea rând, în unitatea lor (formată din multe) "Panunitatea pozitivă a ipostazelor este, pe de o parte, o multi-unitate a tuturor ipostazelor individuale și, pe de altă parte, o multiplicitate a dipismului, în care individualitatea multor ipostaze se stinge prin puterea iubirii sacrificiale-smerite" (" N A ",) Începutul multi-ipostaziei, așa cum știm deja, intră în însăși esența ființei ipostatice Aceasta se exprimă, în primul rând, în creația Evei ("Și Domnul a spus: Nu este bine ca omul să fie singur", Gen II,) și, în al doilea rând, în porunca ulterioară a reproducerii: "și Dumnezeu i-a binecuvântat și le-a spus Dumnezeu: fiți roditori și înmulțiți-vă și umpleți pământul" (Gen , I,) "Primului cuplu uman, ca binecuvântare și poruncă a lui Dumnezeu, i s-a dat astfel porunca de a se reproduce Aceasta înseamnă că Adam și Eva au fost creați de Dumnezeu nu numai ca mire și mire, ci și ca soț și soție, tată și mamă a viitorilor copii Această poruncă (reproducere) nu are legătură cu căderea, ea a fost dată înainte el de către alţii, desigur pentru a încălca curăţia castă a soţilor, dar pentru a realiza în ei şi prin ei plinătatea vieţii Nu există o contradicție fundamentală între feciorie și căsătorie și, dacă nu ar fi avut loc căderea, Adam și Eva ar fi fost primii soți fecioare de pe pământ Ar fi fost liberi de rău și de pofta arzătoare, ar fi fost ca copii căsătoriți, a căror unire ar fi un tribut pur senzualitate, sfințită prin unirea lor spirituală Ei, fiind soț și Biblioteca "Runivers" soția, cel puțin în destinul lor, nu a devenit bărbatul și femeia pe care Adam i-a văzut în lumea animală: "și amândoi erau goi, Adam și soția lui, și nu le era rușine" ("S N ", , ,) "La omul primitiv, funcția animală de reproducere era legată de principiul spiritual al sizigiei, ca eros spiritual al principiilor masculine și feminine Era prietenie în sensul propriu al cuvântului, ca găsirea altuia la un prieten: "un ajutor pentru el" Dar, în același timp, acest "ajutor sau prieten este și un altul trupesc, creat din carne, "coastele" lui Adam, într-o stare de frenezie adormită (Gen , II,), adică în afara controlului conștient al spiritul Abia într-o stare de clarviziune profetică a recunoscut Adam această unitate duală trupească, când a spus despre soția "adusă" lui de Dumnezeu: "acesta este un os din oasele mele și carne din carnea mea, ea se va numi soție (isha), pentru că ea a fost luată de la un soț (de la ish -a) ( ), și vor fi un singur trup " Adică, de la început, dragostea spirituală

pentru un "ajutor" este unită cu unirea trupească, în împlinirea poruncii reproducerii" ("U ",) Iar "chipul lui Dumnezeu a strălucit în om cu lumina lui deplină și asemănarea lui Dumnezeu a început să fie arătată în el "Omul a început" cu propriul său drum de a deveni asemenea lui Dumnezeu, realizarea creatoare a chipului său adevărat" ("S N ",) Plenitudinea chipului lui Dumnezeu se exprimă astfel în capacitatea de a procrea, în darul de a produce propriul soi Cum să înțelegi asta? "O persoană păcătoasă nu cunoaște legătura în puritate Puterea păcatului nu afectează nimic cu atât de ascuțit ca în relațiile cele mai intime și duioase, iar umbrele lui se îngroașă aici cu pete desfigurante Prin păcat, se stabilește un antagonism tensionat și arzător între sex și sentimentul sexual sau sexualitate Sexualitatea nu este încă sex, care nu există fără el, ca focul fără material combustibil" ("S N ",) "Și așa, în acest nod fatal al erosului și al sexului, însăși existența unei persoane este curbată, și anume reproducerea sa: "Am fost zămislit în fărădelegi și în păcate de dragul mamei mele"; omul este conceput în păcat și rușine" ("U ",) Ca urmare a acestei influențe ilegale și desfigurante a păcatului, ne este greu să pătrundem în fundamentele metafizice ale darului reproducerii și să-l înțelegem ca realizare a chipului lui Dumnezeu în om Și totuși așa este "Personalitatea umană este insuficientă pentru sine, fiind închisă în eul său ipostatic, care necesită în mod necesar pentru sine și pentru propria sa realizare - iubire ipostatică, multiplicitatea ființei în multiple ipostaze, poliunitate ipostatică după imaginea Sfintei Treimi, imprimată Biblioteca "Runivers" în fiecare spirit creat Să nu existe nimeni, în orice caz, să fie doar unul dintre ei" ("NA",) Și acest "mult" este încredințat de Dumnezeu omului însuși, căruia i se dă puterea și capacitatea de a naște - de a deveni tată - de a realiza în sine chipul singurului Tată care este în ceruri În acest sens, capacitatea de reproducere la om este diferită calitativ de aceeași capacitate din întreaga lume animală (și vegetală) "Cuvintele lui Dumnezeu "fiți roditoare și înmulțiți-vă", în raport cu alte animale, având puterea poruncilor și a binecuvântărilor atotputerniciei, aici, aplicate omului, ca chip al lui Dumnezeu, exprimă nu numai o poruncă de binecuvântare adresată omul, dar și acțiunea și autodeterminarea lui Dumnezeu, ieșirea Însăși Sfintei Treimi în tărâmul existenței ipostatice a făpturii" ("NA",) Prin nașterea propriului soi, o persoană nu numai că îndeplinește funcția sofianică general-creatură de reproducere exemplară, ci și multiplica ipostazele create, fiecare dintre ele intră într-o relație specială și unică cu Dumnezeu El, parcă, continuă lucrarea lui Dumnezeu, care nu s-a mărginit la plinătatea fericită a ființei Sale trei ipostatice, ci care a dorit noi ipostaze, noi centre de iubire și a chemat la ființa umană Și această persoană este "soț și soție, deosebindu-se ca două imagini diferite ale unei persoane, în unitatea lor poartă în ei înșiși plinătatea umanității și plinătatea chipului lui Dumnezeu în ea: sunt pecetluiți de Diadica Fiului și a Sfântului Duh, dezvăluind pe Tatăl În puterea lor de reproducere, ele conțin imaginea poliunității, care este înscrisă în rasa umană ca întreg" ("AB",) Care este natura acestui set? Este capabil de multiplicare infinită, de expansiune cantitativă nelimitată a rasei umane, de o infinitate proastă? "În acest caz, omenirea are un început, dar nu cunoaște un sfârșit Umanitatea existentă și existentă în raport cu umanitatea existentă sau viitoare este doar un fragment Dacă raționăm empiric, pe baza datelor populației , trebuie să tindem spre concluzia că, poate, umanitatea s-a realizat doar într-un o mică parte și cea mai mare parte urmează să vină Nu este

departe de aici și până în punctul în care umanitatea, în ansamblu, nu există" (N A ,) Așa este, de fapt, înțelegerea nominalistă, potrivit căreia "umanitatea este o colecție de indivizi identici sau asemănători, unul pe altul, într-un anumit sens, repetându-se și, în același timp, diferiți și impenetrabili unul de celălalt: A, B, C și așa mai departe, în plus, umanitatea lor este o abstracție, un general, derivat din nici unul, dar există într-adevăr doar la indivizi Dar uman Biblioteca "Runivers" cibo, mai precis umanitatea, poate fi gândit realist și ca un fel de esență sau forță spirituală, unită în esența sa, reprezentând organismul lumii (microcosmos), dar în același timp multiple, multe ipostaze în implementarea sa Această pluralitate este singurul lucru pe care nominalismul îl vede și, prin urmare, este sedus de ea Pentru o viziune realistă, indivizii sunt doar explozii, manifestări ipostatice ale unei singure umanități" ("K N ",) Căci "omenirea nu este doar o pluralitate ipostatică, ci o pluralitate ipostatică, este întregul Adam Adam, pe de altă parte, nu este doar o personalitate umană definită, ci este și o poliunitate umană, o personalitate atotpersonală, dar după chipul unui Dumnezeu unic, dar tri-ipostatic De aici rezultă că umanitatea în general, ca fiecare persoană în parte, nu trebuie înțeleasă ca o serie de unități separate, aplicate una la alta în virtutea unei asemănări (acesta ar fi homosianism eretic, spre deosebire de homoysianismul ortodox), ci numai ca parte a unui întreg: fiecare persoană este un punct de pe suprafața acestei sfere cu o rază atașată la centru Întregul și varietatea particulară, genul și individul, există într-o singură existență, sunt unite în interior Și lanțul istoric al vieților umane individuale în toată diversitatea sa ne arată multiplicitatea întregii rase și nu numai că nu anulează multiunitatea, ci chiar o presupune Căci eternitatea nu este ἄπειρον - dezorganizare, lipsă de formă; dimpotrivă, bna presupune πέρας ca imagine, formă concretă, organizată Iar plenitudinea exhaustivă se realizează nu într-un infinit rău, în care este irealizabil, ci într-un anumit număr de centri ipostatici (Și asta înseamnă) că pluralitatea ipostazelor umane în raport cu plinătatea umană are un număr Și acest număr trebuie determinat" și deci terminat Încă nu cunoaștem acest număr, precum și justificarea lui, dar el există - acesta este un "număr uman", plenitudine umană Numai creaturile generice ale lumii animale sunt nesfârșite cu infinit rău, ca fiind lipsite de personalitate " ("N A " , , și) Dar omul a fost creat de Dumnezeu ca omenire și "în acest sens, Geneza I, vorbește despre crearea omului în general, sau a întregului om, și nu despre crearea doar a unei personalități separate, definite" ("NA ",) Acest adevăr este de cea mai mare importanță; căci "numai în legătură cu ea ideea păcatului originar poate fi înțeleasă, ca fiind căderea tocmai a omului atotputernic, și în componența sa și a fiecărei persoane individuale" ("IA",) și numai în legătură cu doctrina acestei unități a întregii omeniri, în Vechiul Adam este posibil să înțelegem mântuirea ca învierea Biblioteca "Runivers" acceptarea de către Noul Adamsa - de către Hristos - a întregului Vechi Adam, dar nu a uneia sau alteia părți existente sau existente din acesta Astfel, dialectica pluralității ipostatice ne conduce la postulatul unității sale, care ne pune în fața problema "omul ceresc - Adam Kadmop, a cărui doctrină ocupă un loc central în cosmologia Cabalei evreiești" (" S N ",), dar de care gândirea creștină nu poate trece "Înainte de cădere, Adam este singurul "progenitor" de felul său , începând cu capitolul din Geneza, el este "patriarhul", strămoșul unei anumite generații Putem spune că între meta-istoria primelor trei capitole ale Genezei și istoria

familiei Adam se află un abis ontologic" ("SN",) "Adam nu a fost un reprezentant al rasei umane ca unul dintre mulți și pentru mulți, dar toată această rasă a existat în el, întreaga umanitate a fost prezentă, ca natură și esență unică, integrală" ("K N ",) "Această existență primordială a umanității ca unitate este exprimată în doctrina primului Adam, în care "toată lumea a fost atunci" Această manifestare a întregii naturi umane, a întregii omeniri într-un singur Adam este dată în Apocalipsa și este un postulat al antropologiei sofiane Aici se dezvăluie ireconciliabilitatea completă a învățăturilor Apocalipsei, creaționismului, cu evoluționismul Acesta din urmă nu cunoaște umanitatea originară și unită, iar pentru el există doar atomii săi individuali, din care umanitatea ia naștere prin adunare Dar ipostazele umane nu sunt o serie, ci un gen, cu o poliunitate internă realizată în unitatea de natură Și acest gen poartă în sine imaginea Sfintei Treimi în pluralitatea sa ipostatică cu consubstanțialitate Tri-ipostazitatea reprezintă dezvăluirea perfectă a personalității divine ca Tată și Fiu și Duh Sfânt, dar nu reprezintă oare imaginea ei în om și o dezvăluire analogă a începutului ipostasului multiplu în unitatea naturii, astfel încât ipostazele individuale sunt aspecte ipostatice diferite ale unei anumite ipostaze multi-unite a integralului Adam, nu identice în diferența lor, dar nu reciproc străine, căci sunt cuprinse în multi-unitatea omului Adam? Această multi-unitate, nedată, ci doar dată în multiplicitatea ipostazelor, devine și ea un fel de realitate supranaturală, plină de har: "Fie ca toți să fie una: ca Tu, Părinte, în Mine și Eu în Tine să fie una, precum Noi una suntem" (Io XVII, -) Ceea ce este împărțit în individualități într-o stare de indiferență sau dușmănie rece devine reciproc permeabil și transparent în unitatea iubirii Prin urmare, se poate vorbi nu numai despre unitatea omenirii, ci și despre unitatea omului, primul născut Adam, în care - încă o dată și într-un mod nou - eram cu toții atunci (Poet Biblioteca "Runivers" mu) și în noul Adam, în Hristos, care este noul Atot-Om în întreaga noastră umanitate, suntem cu toții uniți, ca și cum ar fi incluși în personalitatea Lui, suntem "creștini", adică Hristos, ca mădulare ale trupului Său , în El primim "numele nou" (Aloc , P,), și nu trăim prin noi înșine, ci Hristos trăiește în noi, după puterea iubirii noastre pentru El, care biruiește pe mulți în unitate: " Vă dau o poruncă nouă, să vă iubiți unii pe alții: așa cum v-am iubit Eu, (așa) și să vă iubiți unii pe alții "(" N A ", și) Până acum, am vorbit despre revelația chipului lui Dumnezeu în două unități și poliunități ale ipostazelor umane Dar "scrierea bisericească este plină de căutare în om și chipul treimii Căci dacă Dumnezeu este Treimea, consubstanțială și indivizibilă, atunci duhul omenesc, deși nu este o treime, are chipul trinității, care ridică în mod necesar mintea la Arhetip Natura triunică a spiritului uman este o mărturie vie a Sfintei Treimi; la fel, revelațiile despre Ea, dogma bisericească, sunt singurul postulat care satisface gândirea pentru înțelegerea spiritului uman" ("T R ",) Imaginea trinității în om, însă, nu trebuie căutată în analogii superficiale (minte, voință și memorie sau conștiință, cunoaștere și dorință - împotriva cărora scrie Sfântul Grigorie Teologul), ci în însăși esența ființei umane și viaţă În predarea lui Serghie este punctul în care antropologia trece direct în epistemologie, care are rădăcini și în adevărul dogmei Sfintei Treimi Treimea spiritului uman este văzută de pr Serghie că "o persoană nu gândește numai prin judecată, ci că, într-un anumit sens, o persoană este o judecată, iar viața spiritului uman este o judecată în continuă dezvoltare și împlinire: "Sunt ceva - un fel de A" ("N A ",) Gândirea unei persoane

nu este, așadar, o funcție a spiritului său, ci descoperirea însăși a esenței sale, autodezvăluirea sa: "însăși viața (a lui) este cunoaștere" ("NA",) Prin urmare, epistemologia - doctrina cunoașterii - are rădăcinile în misterul trinității, a cărei imagine este subiectul cunoașterii - omul În consecință, tema principală a epistemologiei este nașterea misterioasă a cuvântului, deoarece cuvântul, ca prim element al gândirii, conține toate formele de cunoaștere și vorbire Dezvăluirea trinității chipului lui Dumnezeu în ipostaza umană aparține așadar unor probleme epistemologice și va fi luată în considerare în legătură cu aceasta Aici nu trebuie decât să schițăm principalele trăsături ale acestei doctrine, să trasăm, ca să spunem așa, o diagramă a acestei conformități triune, care să-și primească conținutul și sensul în lumina adevărurilor triadologiei și epistemologiei Biblioteca "Runivers" "Orice judecată constă dintr-un subiect, un predicat și o legătură Judecata după principiul fundamental ontologic se reduce întotdeauna la tipul: "Eu sunt ceva" ("T R ",) Formula logică S este P nu este altceva decât propoziția: eu spun că S este P, sau eu sunt cel care spune că S este P "Stod are o suprafață neagră" înseamnă cu adevărat: cred, văd că tabelul , etc , adică eu sunt văzătorul și așa mai departe " ("T R ",) Subiectul ontologic al oricărei judecăți este, așadar, "eu" al judecătorului - ipostaza lui - acel principiu misterios al conștiinței de sine și al poziției de sine, care în sine (adică independent de altul) nu există, ci are existență , primește ființa printr-un altul, care este predicatul său" ("T R ",) Predicatul este, da arr , dezvăluirea a ceea ce este implicit conținut în subiect: "Predictibilitatea, capacitatea de a predica nu este altceva decât dezvăluirea în spiritul propriei naturi și profunzimi, un act de autodeterminare și autogenerare Predicatul nu vine din afară, așa cum poate părea, ci se naște în spirit - spiritul ipostatic se recunoaște în el, se dezvăluie în fața lui propria sa natură cu bogăția ei inepuizabilă" ("T R ",) "Predicatul dezvăluie natura ipostasului, totul ei, care este și lumea "totul", pentru că întregul cosmos este adevăratul predicat, ca idee, ca logos Predicatul este logosul lumii, nu mai mult, pentru ceea ce poate fi mai mult pentru predicat, dar nu mai puțin, pentru ce altceva poate fi orice cuvânt, dacă nu Cuvântul, sau mai bine zis, o rază, un punct, energia Cuvântului Deci, predicatul este un cuvânt din Cuvânt, "Prin El totul a fost și fără El nimic nu a fost" (Io I,) ("T R ",) Asa de de exemplu, fiecare predicat sau, vorbind în limbajul antropologiei, orice autodeterminare a ipostasului uman, are loc după chipul nașterii Cuvântului: "În nașterea Fiului, Tatăl Se vorbește în El, dar în aceeași naștere se descoperă conținutul Cuvântului Divin" ("Ipostas și ipostas",) Căci Logosul este un ipostas substanțial, plinătatea semnificațiilor, Cuvântul tuturor cuvintelor - care dezvăluie tăcerea inepuizabilă a Tatălui Cu toate acestea, predicatul nu este epuizat de un singur predicat, ci este completat, legat de subiect printr-o grămadă, ființă Iar subiectul, ipostaza, nu se limitează niciodată la a privi în predicatul său, ca în reflecția lui ideală, dar în același timp recunoaște realitatea - a lui și a predicatului, sau altfel, ceea ce este același lucru, simte puterea de a fiind venind de la el și revenind la el, iar această "forță dătătoare de viață este, de fapt, existență "în sufletul pe care îl trăiesc", viață, ființă reală" ("T R ") Aceasta este acțiunea lui Biblioteca "Runivers" Duhul întrupat al lui Dumnezeu - al treilea ipostas al Sfintei Treimi - ipostasul desăvârșitor Și la fel cum în Sfânta Treime - una și nedespărțită - niciunul dintre Ipostazele Divine nu poate fi despărțit de celelalte două, la fel și în epistemologie nu ne putem

gândi la subiect, predicat și conjunctiv separat unul de celălalt, iar în antropologie este inevitabil să ne gândim combină într-un singur concept o persoană, ipostaza sa, conținutul și autodeterminarea sa și viața sau ființa sa Căci "judecata nu este doar un gând, ci reprezintă faptul de bază al autodeterminarii spiritului și exprimă natura substanțialității" ("T R ",) Astfel, "spiritul ipostatic al unei persoane are în autoconștiința și autodeterminarea sa imaginea unei trinități" ("T R ",), "care mărturisește Prototipul său și îl postulează pentru explicarea sa" ("T R " ,) Până acum, am vorbit despre chipul lui Dumnezeu în om, în măsura în care este afișat în ipostaza umană Cu toate acestea, natura unei persoane nu este epuizată de ipostaza sa, ci are o natură proprie, fără de care ipostaza rămâne o posibilitate goală, subiect fără predicat - un eu mut și fără voce Nici natura divină nu este epuizată de cele Trei Ipostaze și are propria sa natură sau ousia În consecință, ne confruntăm cu problema chipului lui Dumnezeu în natura umană, căci "chipul lui Dumnezeu pătrunde în întreaga viață a unei persoane" ("AB",) În primul rând, ea a fost deja realizată în însăși structura spiritului uman Căci "precum Dumnezeu are propria Sa natură, care este revelată ca Divina Sofia, "în felul acesta, omul are și propria sa natură, care este revelată în el ca fiind creată Sofia" (CliniaiGs e Anthropologie) "Spiritul are personalitate și natură, iar Spiritul Divin are și o Personalitate trinitară și natura Sa unică, care, fiind complet transparentă pentru personalitate, este ea însăși complet personală sau ipostazată" ("AB",) "Sophia creată este ipostazată (sau mai bine zis, ipostazată) nu de către Divin, ci de personalitatea umană Personalitatea umană nu este sofiană, ci sophianitatea dată, încorporată în ea, ca subiect sau ipostas al ei" ("N A ", și), care, în raport cu Sofia creată, este, prin analogie cu Personalitatea lui Dumnezeu tri-ipostatică, un "zeu creat", "un zeu prin har" ("NA",) Astfel, prezența ipostasului și a naturii în spiritul uman în sine dezvăluie în el chipul lui Dumnezeu Dar ultimul Biblioteca "Runivers" Se dezvăluie și în natura umană însăși, ca atare Acest adevăr ne este deja cunoscut din expunerea anterioară, deoarece știm că Sofia creată este imaginea sau altă ființă a Sophiei Divine În comparație cu plinătatea lumii divine, Sophia creată nu conține nimic nou "Ea nu este o altă Sofia sau creată în mod deliberat cu lumea și pentru lume, ci doar un mod special de a fi, o revelație a Sophiei Divine și a Sophiei create" ("NA",) Pare să repete în sine plinătatea lumii Divine, contopit cu neantul, cufundat în devenire Prin urmare, poartă în sine toate predicatele Sophiei Divine și este, în sensul atomic, imaginea sa - "fața cerească a existenței lumii" ("NA",) Doar ceea ce în Divina Sofia este o realitate eternă și realizată este realizat și realizat în lumea creată în procesul devenirii Prin urmare, Sofia creată este "imaginea castității pierdute, dar căutate și găsite" ("NA",), "înțelepciunea supracreatură" și "iubirea cosmică" ("NA",) Este frumusețea, ca "dezvăluire a temei sofiane a universului" ("NA",), gloria persoanei ipostazice și plinătatea semnificațiilor divine întruchipate în imaginea creată a ființei "Numai după ce a epuizat complet toată plinătatea lumii divine în lumea creată, în măsura în care aceasta din urmă a putut-o cuprinde, Dumnezeu S-a odihnit de lucrările Sale" ("AB",) Totul ne este cunoscut din cosmologie și nu are nevoie de repetare și explicație Cu toate acestea, următoarea întrebare este relevantă aici Dacă Sofia creată este imaginea Sophiei divine, atunci avem dreptul să transferăm această analogie de la cosmologie la antropologie și să afirmăm că lumea (sau natura) omului este și imaginea lui Dumnezeu? Pentru a face acest

lucru, este necesar să presupunem că natura omului este identică cu natura lumii, că este lumea creată și că, în consecință, omul însuși include această lume în sine Dar ne-am întâlnit deja cu acest adevăr atunci când luăm în considerare relația dintre om și întreaga lume creată Și anume: știm că "omul este o "lume restrânsă" (microcosmos) și că pecetea lui se află din nou pe întreaga lume (macrocosmos) Lumea își are plinătatea și apogeul în om, care este logosul lumii și, vorbind fundamental, există și nu poate fi nimic în lume care să nu fie uman, la care omul să nu-și poată extinde cunoștințele, simțirea și voința Omul a fost creat pentru a "stăpâni pământul" și "să stăpânească peste toată făptura" (Gen I,), iar lumea întreagă este corpul potențial și periferic al omului (în mod repetat) omul are o natură care îi aparține , ca propria sa lume umană, de care este legat printr-un suflet înrudit Biblioteca "Runivers" în întreaga lume animală și corpul care îl face un cetățean al lumii materiale În această legătură a omului cu lumea, chipul lui Dumnezeu este cuprins în natura Sa, în Divina Sofia Lumea este Sofia creată, umanitatea creată, care are ca bază Sofia cea cerească" ("AB", și) Prin urmare, o persoană include întreaga lume, este un antropocosmos și "întreaga creație are în cele din urmă o ipostasă umană, pentru că are capacitatea și dorința de a ipostaza în multi-unitatea ipostaselor umane" ("Ipostas și ipostas",)) Ultima problemă legată de doctrina chipului lui Dumnezeu în om este problema relației dintre ipostasul uman și natura sa Aici, însă, ne întâlnim nu numai conformarea lui Dumnezeu în om (de vreme ce atât Dumnezeu, cât și omul au ipostază și natură), ci și cu acea diferență profundă și fundamentală care separă pe Creator de creație printr-o linie intransigentă Această problemă a fost deja luată în considerare de noi în legătură cu doctrina generală a ipostasului și a naturii, iar în acest context ne putem mulțumi cu o scurtă repetare a rezultatelor acestei doctrine În Dumnezeu nu este dat sau nerealizat; acesta ar fi inevitabil principiul limitării sau incompletitații, pe care Dumnezeu nu îl are și nu poate avea Natura lui Dumnezeu este atât de mult auto-poziția lui, cât și ipostazele sale; nu este "nu eu" pentru Dumnezeu: Spiritul Divin este complet și complet transparent pentru sine "Duhul cercetează toate lucrurile, chiar și adâncurile lui Dumnezeu" (I Cor , II,) Prin urmare, distincția dintre ipostas și natură în Dumnezeu este posibilă numai ca urmare a abstracției, ca o concesie conștientă la imperfecțiunea minții umane, care nu poate gândi altfel decât discurs-sivpo De fapt, nu poate fi permisă nicio contradicție sau chiar diferență între conștiință și natură în Dumnezeu Natura lui Dumnezeu este pre-etern ipostazată, realizată, realizată, realizată în viața personală a Divinului Nu există potențialitate în Dumnezeu: în El totul este revelat și actual "Dumnezeu este lumină și nu este întuneric în El" (I Jo , I,) În contrast, "pentru om, lumea naturală (atât în om, cât și în afara lui) este un dat și, în plus, ca o necesitate obligatorie care îl stăpânește, și nu el o stăpânește Pentru libertatea sa spirituală, ea este prezentată ca niște lanțuri de închisoare (nu numai în Fedonul lui Platon, ci și în Apostolul Pavel: "Sărac eu sunt, care mă va izbăvi de acest trup de moarte" (Rom VII,) Desigur, aceasta se referă la starea lumii celor căzuți și existentă sub blestemul și păcatul omului Dar chiar înainte de cădere, natura era pentru om ^) o necesitate dată și obligatorie, din care în Biblioteca "Runivers" în anumite limite, el a fost deliberat eliberat de Însuși Dumnezeu și anume: "Dumnezeu a sădit un paradis în Eden, în răsărit și a așezat acolo un om" (Gen II,), dar în afara paradisului mai exista o lume neluminată, în pe care au fost alungați pentru păcate strămoșii

(Astfel) lumea, care a apărut înaintea omului ca un fapt și un dat, i-a fost dată ca sarcină ("proiect") sau potențial al paradisului, pentru ca o persoană să poată trăiește în ea și arată-și umanitatea în ea" ("A B ",) În consecință, relația omului cu ipostaza sa trebuie caracterizată ca o ipostază potențială, în contrast cu ipostaza reală a naturii divine în Dumnezeu Ceea ce există Dumnezeu este împlinit în om: în aceasta constă atât conformitatea, cât și diferența dintre Dumnezeu și om, în care conformitatea se referă la conținutul vieții Divine și umane, și diferența la modul de realizare a acesteia Toate acestea sunt de o importanță capitală pentru înțelegerea creativității umane - esența ei, măreția, limitările sale Creativitatea poate fi definită ca ipostaza naturii, ca stăpânirea personalității prin bogăția lumii create care i-a fost dată Personalitate "Eu", ca să spunem, iese din sine, se repezi spre natură, o stăpânește pentru sine și este determinat de ea ca predicat; în consecință, natura, stăpânită de om și întipărită de spiritul său, încetează să existe în sine și pentru sine, se umanizează și devine, parcă, o continuare și o dezvoltare a "Eului" uman Materia, parcă se topește, pierzându-și inerția și impenetrabilitatea, devine transparentă pentru spirit și purtător de spirit, din inconștient în conștient, adică aparținând conștiinței, este introdusă în viața spiritului, "stăpânind natura " (U ,) Acest lucru se aplică în mod egal oricărei creativități, deoarece în ea "eu" asimilează întotdeauna non-eu (natura), trăiește și se manifestă în ea Dar întrucât "spiritul uman nu poate fi exprimat în niciun "ce" , atunci el este inerent dorinței de creativitate absolută după chipul lui Dumnezeu" ("S N ",) Creativitatea absolută, însă, nu este dată omului: căci ea este limitată atât de natura subiectului său (adică, întruparea lui), cât și de obiect (adică de darea lumii create) Din partea ipostazei, "orice manifestare a creativității, care este un act creator, cum se fixează în produs, orice ieșire a spiritului din transcendență în imanență, nu se epuizează deloc Drept urmare, creativitatea nu poate fi epuizată și, deși apa ci)olp cade constant, împrăștiindu-se cu pulverizare, neobositul tun de apă al spiritului trimite un nou curent din adâncurile apelor sale Creativitatea constă în acest neîncetat Biblioteca "Runivers" auto-poziția spiritului, păstrând, "totuși, transcendența lui Această absolutitate potențială a creativității umane, care nu devine actuală, dă naștere tragediei sale, pe care omul nu o trăiește, doar plonjând în complezență sau spirituală lene Căutarea unei capodopere, când este imposibil să o găsești, o îmbrățișare de foc care încearcă să rețină umbra mereu evazivă, depresia și un fel de dezamăgire care așteaptă actul creator, ce înseamnă toate acestea dacă nu că spiritul uman nu poate să-și creeze propria lume, pe care doar această sete titanică s-ar potoli" ("S N ",) Și din partea naturii, creativitatea umană este condiționată și în același timp limitată de dat, care este sinonim pentru necesitate În Timeul lui Platon, Demiurgul creează lumea, privind ideile, adică Sofia Divină, din diverse amestecuri de ființă cu neființă, adică în limitele lumii create, Sophia creată Acest demiurg, desigur, nu este Dumnezeu, ci mai degrabă un om, iar în această imagine locul omului în lume este determinat, ca o creatură-zeu, creând nu din nimic, ci creând a creat Sophia "("N A ",) Aceasta manifestă și tragedia creativității umane, deoarece limitat, atât de materialul dat, cât și de certitudinea posibilului său design ("degeaba, artiste, crezi că ești creatorul creațiilor tale!"), omul este condamnat la să nu fii niciodată mulțumit de rezultatele finale ale creativității sale, atât de incomensurabile cu infinitatea aspirațiilor sale "El vrea să creeze lumea în frumusețe,

să cucerească sau să-i convingă haosul, dar salvează și convinge - o bucată de marmură și undele cosmice cad neputincioase în atmosfera materiei grele din cauza evaporării materiei Creativitatea este cale silicioasă de urcare, unde Simon din Cirene este așezat pe umeri, împotriva voinței sale, o cruce grea Este posibil să te eliberezi de tragedie și să respingi crucea Domnului, să refuzi participarea la autocrucificarea eului lumesc, neluminat, dar numai printr-un fel de paralizie spirituală a personalității" ("S I ",)) Dar nu contrazice această tragedie a creativității starea paradisiacă a omului primordial? Nu este ea o umbră care întunecă viața lui Adam chiar înainte de cădere? La urma urmei, motivele acestei tragedii - dăruirea și neipostaza naturii și inepuizabilitatea ipostasului - stau în însăși natura omului și sunt la fel de primordiale ca și el însuși În scrierile lui Sergius, nu găsim un răspuns direct la această întrebare Dar pe baza unui număr de gânduri exprimate într-o altă legătură, putem concluziona că creativitatea paradisiacă a fost eliberată de acest sentiment de tragedie; ce este Biblioteca "Runivers" a primit o asemenea calificare abia după cădere, care și-a aruncat umbra întunecată asupra lui Aceasta nu înseamnă în niciun caz o schimbare a acelor principii ontologice care determină creativitatea umană A rămas la fel și înainte și după cădere; căci nici în stare fără păcat, ipostaza umană nu poseda capacitatea de a crea și nimic; natura dată omului i-a limitat posibilitățile; iar ipostaza naturii de către om nu putea fi decât un proces îndelungat de îndumnezeire treptată a întregii creații și de creștere neîncetată de la glorie la gloria omului însuși Dar acest proces nu a fost perceput de el ca o tragedie; nu a existat nicio contradicție internă, eșec sau angoasă în el; el era viața naturală și fericită a unei ființe înrădăcinate în eternitatea lui Dumnezeu și cufundată în devenirea creată Opera sa creatoare a devenit tragică abia din momentul în care sarcina lui, în loc de ascultare filială, includea "o sete titanică de a-și crea propria lume", când pământul blestemat de Dumnezeu a încetat să mai asculte de materia omului, dar a început să crească ciulini și spini pentru el Apoi, în creativitatea omului, în primul rând, s-a relevat discrepanța dintre sarcinile și posibilitățile sale, în al doilea rând, dificultatea supraomenească de a le realiza pe acestea din urmă; iar acest lucru a conferit o conotație tragică asupra întregii creativități umane "Înainte de căderea sa, omul, fiind conducătorul natural al lumii " este introdus de Dumnezeu în "Grădina Edenului", în care, desigur, întregul univers urma să se întoarcă prin el și i se încredințează cu "cultivarea și păstrarea lui" (Gen P,) Începutul muncii (și creativității) asupra unui obiect real și ideal se referă astfel la starea cerească, adică la însăși esența metafizică a relațiilor intacte ale omului cu lumea, când omul nu este încă supus fricii de moarte, căci pomul vieții îi este disponibil și nu cunoaște amenințarea foametei; de aceea, numai în numele iubirii pentru creația lui Dumnezeu ar trebui să desfășoare aici această lucrare de cunoaștere și acțiune În acest sens, se poate vorbi de "agricultura paradisului", ca o muncă dezinteresată și iubitoare a unei persoane asupra naturii pentru cunoașterea și îmbunătățirea ei, dezvăluind sofianitatea acesteia aceasta este o muncă liberă, dezinteresată, iubitoare, în care agricultura se contopește cu creativitatea artistică" (" F X ",) Și același lucru este valabil și pentru munca viitoare și creativitatea omului - dincolo de limitele acestei lumi "Imaginea noului Ierusalim înseamnă o lume transformată și slăvită, care conține începuturile lumii naturale și sinteza muncii umane în istorie dar o persoană nu

devine un frontier de onoare al lumii noi, contemplând-o inactiv , dar rămâne figura sa creatoare" ("N A ", Biblioteca "Runivers" și) Astfel, tragedia creativității umane nu aparține esenței sale, iar ceea ce este perceput ca o tragedie într-o stare păcătoasă a unei persoane este de fapt chemarea sa - o împlinire plină de bucurie și de har a planului lui Dumnezeu pentru el Chipul lui Dumnezeu în om este imaginea perfecțiunii necomplicate "Dumnezeu, în dragostea Sa pentru creație, a desființat abisul care se afla între El și creație și a creat omul pentru îndumnezeire Și în starea sa inițială, înainte de păcat, o persoană avea această putere de îndumnezeire, ca o consecință directă a bunăstării spiritului, a forței și a castității sale "(" K N ",) Această afirmare a plinătății chipului lui Dumnezeu în om, bunătatea sa originară și integrală, deosebește radical învățătura ortodoxă despre om de antropologul catolic, cu prevederile căruia pr Sergius duce o luptă necruțătoare și inexorabilă După înțelesul teologiei catolice, în om, ca și într-o ființă creată, chiar înainte de cădere, este necesar să se facă acea distincție, care s-a dezvăluit abia după aceasta, tocmai între ceea ce îi aparține omului ca făptură și ceea ce este dat lui numai în virtutea unui dar extraordinar plin de har, dar nu-i aparține Potrivit învățăturii catolice, nici nemurirea, nici libertatea de poftă nu sunt caracteristice "naturei pure" (natura pura) a unei persoane Doar darul extraordinar plin de har - donum superaddituni - împreună cu darul dreptății primordiale - justiția originalis îl eliberează de moarte și poftă Ambele principii - firul și harul - în raport cu omul primordial - sunt concepute în antropologia catolică ca fiind separate și chiar opuse, iar singurul motiv pentru care primul om să fie înzestrat cu aceste daruri este liberul arbitru al lui Dumnezeu, ca să spunem așa, arbitrariul iubirii și bunăvoinței divine față de oameni Nu există nicio legătură ontologică, nici o necesitate interioară aici " "Această doctrină, care îndepărtează nemăsurat o persoană de Dumnezeu și îi neagă practic sofianismul sau imaginea lui Dumnezeu (deoarece este asociată cu pofta naturală și moartea") ("K I ",), este o antiteză directă a acelei învățături despre imaginea lui Dumnezeu în om, care se dezvoltă Sergius Biserica Ortodoxă, spre deosebire de Biserica Catolică, nu are propria ei antropologie acceptată oficial Așadar, gânditorul ortodox se confruntă cu sarcina de a găsi și contura prevederile sale principale, ghidându-se după datele care sunt cuprinse în cuvântul lui Dumnezeu, în dogme, în slujbele dumnezeiești și în întreaga viață a Bisericii Această sarcină este îndeplinită de o Sergius în dezvoltarea doctrinei sale antropologice, care, fiind complet independentă, adesea Biblioteca "Runivers" care folosește prevederile antropologiei catolice ca puncte de plecare, sau mai bine zis, respingere; căci aceştia din urmă, prin exemplul lor, avertizează gândirea ortodoxă asupra acelor căi care nu ar trebui urmate, pentru a nu cădea în contradicţie directă cu mărturia cuvântului lui Dumnezeu şi a nu fi "hulă pe Creator şi pe creaţie" ("K I ",) Și întrucât adevărurile antropologiei sunt premisele filozofice naturale ale doctrinei întrupării și mântuirii, este de înțeles ce semnificație are doctrina enunțată pentru toată gândirea teologică, și mai ales pentru mariologie și hristologie, în legătură directă cu care pr Serghie își dezvoltă doctrina despre chipul lui Dumnezeu în om A doua temă a antropologiei creștine este doctrina păcatului originar Omul nu a rămas în asemănarea lui inițială cu dumnezeul, ci "a stins viața plină de har în el însuși, a întrerupt comunicarea directă, "convorbirea" cu Dumnezeu, a comis o omor asupra sa, a încetat să mai fie om, prieten cu Dumnezeu, a devenit un ființă naturală, cufundată în

cosmism Și din cădere, această omucidere a fost în același timp și sinucidere: așa cum sufletul este viața trupului, tot așa Dumnezeu pentru om este viața veșnică, viața sufletului "(" K N ",) Cum a devenit posibil acest păcat originar, de ce a avut loc această catastrofă mondială? "Dogma păcatului originar este axa soteriologiei creștine cu respingerea sau șovăiala sa, credința mântuitoare în răscumpărare fluctuează Biserica mărturisește de fapt această dogma într-o multitudine de texte liturgice ca o doctrină care are un anumit real dovezi de sine pentru sine Și totuși, considerată istoric și teologic, această dogma nu are nicidecum acea universalitate și indiscutibilitate în tradiția creștină, așa cum s-ar părea de așteptat, având în vedere recunoașterea ei universală axiomatică Și trăsăturile sale principale au nevoie de o interpretare teologică , în special în timpul nostru, în fața înțelegerii sale reale sau imaginare a vieții lumii și a problemelor care decurg din aceasta" ("NA",) "Doctrina păcatului originar presupune, în primul rând, un eveniment binecunoscut care s-a petrecut în spațiu și timp și în acest sens, conform interpretării acceptate în dogmatică, aparține istoriei, ca și alte evenimente istorice Interpretare literală din Ch Totuși, conștiința științifică contemporană se opune Ființei, care vede în istorie o mișcare de la inferior la superior, de la amorf la diferențiat, de la simplu la complex, și nu invers Prin urmare, teologia se confruntă cu o alternativă : știința cu evoluția ei, sau cu Biblioteca "Runivers" o legendă care luptă să înlocuiască istoria, pentru care orice date din realitatea empirică sunt complet absente Aporia care decurge din aceasta, discrepanța dintre datele cunoașterii științifice și revelația, se reflectă dureros și distructiv în viața spirituală, ducând uneori la necredință și indiferență Cu toate acestea, este posibil să vedem în această aparentă contradicție o simplă neînțelegere și să afirmăm în egală măsură atât adevărul narațiunii biblice, cât și aproximativ, desigur, doar relativa fidelitate a tabloului științific al dezvoltării lumii așa cum sa întâmplat în istorie Când teologii vorbesc despre natura istorică a narațiunii Gen I-Ш cap , apoi încearcă să stabilească realitatea evenimentelor descrise ca petrecute în viața creației Totuși, nu este nevoie să le atribuim un caracter istoric în sensul că este caracteristic evenimentelor vieții empirice a acestei lumi, deoarece ele nu epuizează deloc toată plenitudinea și profunzimea ființei Realitatea în viața lumii are imagini diferite, care diferă unele de altele în aceeași măsură în care viața în Ierusalimul palestinian diferă de viața în Cetatea lui Dumnezeu, în Ierusalimul Ceresc coborând pe pământ Și astfel, această realitate, care este diferită de prezent, nu poate fi exprimată sau descrisă în mod egal în același limbaj al "istoriei" Există multe în viața lumii, alături de istoria actuală, care nu se încadrează în ea, deși sunt legate de ea și, în acest sens, chiar îi aparțin O astfel de realitate poate fi numită meta-istorie" ("I A ", , și) Această stabilire a conceptului de meta-istorie ni se pare extrem de semnificativă și de fructuoasă Căci, așa cum conceptul de metafizică eliberează lumea fizică de limitarea ei plană și indică profunzimea care se află în spatele ei, tot așa meta-istoria mărturisește acele realități eterne care nu se încadrează în legătura cronologică a evenimentelor, dar care sunt prezente în fiecare dintre aceste evenimente și definiți-le În consecință, "în IП cap Geneza descrie un eveniment care se află în afara istoriei noastre, deși chiar la marginea ei; fiind legat de el, îl pătrunde în interior Totuși, în lanțul evenimentelor empirice, el însuși nu poate fi văzut, pentru că nu este acolo S-a întâmplat, dar dincolo de hotarele acestei

lumi: după izgonirea strămoșilor din paradis, porțile i-au fost închise, iar un heruvim cu o sabie de foc păzește această graniță, care a devenit deja transcendentă pentru noi ființă Și totuși, s-a petrecut în această lume, sau cel puțin pentru ea Căci viața lumii nu este închisă în starea prezentă și nu este epuizată de ea Dar ca trecutul lumii în pre- Biblioteca "Runivers" într-o stare păcătoasă este incomodă, astfel încât noul cer și noul pământ al veacului viitor sunt inaccesibile pentru înțelegere din viața veacului prezent, pentru că sunt separate de el printr-un fel de transcendență Și din acest punct de vedere, devine de înțeles și firesc că pe pământul nostru nu se găsesc urme ale paradisului, precum și starea primordială paradisiană a omului Într-adevăr, ele nu există în lumea noastră, deși asta nu înseamnă că nu au existat, sau chiar că nu există nici acum, deși nu în empirism, ci în profunzimea existenței mondiale Căderea lui Adam a fost o catastrofă care a schimbat soarta lumii și un zid de nepătruns care separă starea ei inițială de cea de mai târziu, astfel că în cea din urmă nu se mai pot găsi urme ale celei dintâi" ("NA", și) "Pentru descrierea realizărilor meta-istorice, limbajul istoriei empirice nu este aplicabil; ele corespund limbajului simbolurilor și "miturilor" Mitul - în sensul pozitiv al acestui concept - este o narațiune despre ceea ce este dincolo de granițele empirismului aparține meta-istoriei; în esență, o astfel de ființă este singurul lucru care poate fi transmis în limbajul mitului și al simbolului Acesta este limbajul primelor trei capitole ale Genezei, narațiunea despre crearea lumii și a omului și a căderii în păcat A afirma că ele sunt "istorie" în același sens cu istoria empirică înseamnă a le încălca sensul direct, lăsându-i astfel la chinul critic, deoarece mitul este neapărat ca psoria empirică Dar, în același timp, a transforma un mit, care este o narațiune a realității meta-empirice și meta-istorice, într-o legendă goală înseamnă a nu înțelege înaltele sale merite ca hieroglifă a adevărului, care, tocmai în această calitate, este supusă înţelegerii evlavioase În acest sens, legenda lui Ch Geneza despre cădere, deși există istorie, dar tocmai ca metaistorie; și este într-o asemenea calitate un mit care este mai mare și mai semnificativ în imaginile sale generalizate și simbolice decât orice istorie empirică" ("NA",) Prin urmare, atitudinea noastră față de relatarea biblică a Căderii trebuie să fie strict realistă Ceea ce învățăm din el este un fapt, deși de un fel aparte, iar în această realitate metaistorică și metafizică, toate detaliile narațiunii - fiecare cuvânt, fiecare literă - au o semnificație aparte, pentru că ele înfățișează într-un mod simbolic condensat și poetic forma prescurtată întreaga țesătură multicoloră a psoriei umane, a naturii și a soartei După aceste observații metodologice, putem trece la textul în sine Posibilitatea căderii este deja dată Biblioteca "Runivers" însăși natura omului, ca devenire și liberă: "posibilitatea răului se cuibărește în inima omului - în libertatea iubirii sau a neiubirii pentru Dumnezeu" ("NA",) o persoană este o persoană dificilă cale, plină de ispite și care necesită efort cu un echilibru instabil din toate punctele de vedere, dar, în același timp, aceasta este o cale regală, asemănătoare unui zeu, ca o cale a libertății "(" A B ",) Această instabilitate se referă la toate aspectele naturii umane - la ipostas, la natură și la relația lor - și, prin urmare, ispita păzește o persoană pe toate căile autodeterminarii și ale vieții sale, postul o persoană, așa cum s-a explicat mai sus, nu este o simplă creatură, ci include ei auto-pozitarea "Într-un fel, într-un anumit sens, necrearea "eu-ului" creat conține deja pentru el posibilitatea unei abateri către sine În măsura

în care o persoană vede pe Dumnezeu ca prototipul său, el este conștient de creația sa, adică de neoriginalitatea metafizică, el se cunoaște ca reflectare într-o picătură de ființă a Soarelui Divin În același timp, în această liberă cunoaștere a sinelui numai după chipul Celălalt, Prototipul, se manifestă și iubirea pentru acest Altul, adică pentru Dumnezeu, ca pecetea Logosului, fiul lui Dumnezeu: Fiul îl iubește pe Tatăl și o persoană, iubindu-L pe Dumnezeu, se vede pe sine doar ca o imagine a Creatorului său, având ființă de la El El se prezintă liber ca o imagine, efectuează un act de kenozpea de dragoste Dar îi este suficient să se îndepărteze de acest soare și să respingă kenoza, rămâne singur cu el însuși, în conștiința propriei autopoziții luciferice Apoi, el își cunoaște doar în sine propria sa sursă și prototip, ca un zeu de sine, și prin aceasta își transformă "eu" creat într-un "eu" pretins divin ("AB",) Același lucru este valabil și pentru natura umană "Nu este spiritual în sine, ci doar mental și trupesc, este carne, adică o natură vie și vie Ea poate (și ar trebui) să devină spirituală, alăturându-se dictaturilor spiritului, devenind inspirată în ea, pierzându-și legitimitatea de sine "carnală" Dar, în caracterul ei sufletesc, natura pătrunde în viața spiritului, deoarece omul este un spirit întruchipat, iar un echilibru stabil între spirit și carne poate fi găsit doar de el însuși, actualitatea sa " ("A B ",) Ca urmare, "posibilitatea tentației (se dovedește a fi) inerentă naturii însăși a creaturii și a libertății ei față de sine În al doilea rând, libertatea creaturilor în limitele ei este un domeniu al diferite posibilități și alegere între ele În al treilea rând, metafizic Biblioteca "Runivers" un fel de creatură, care are ca bază subiacentă neantul, golul, un abis, este plină de pericolul ca acest neant să fie potențializat prin libertatea umană și abisul să se deschidă Nimic nu este un strat, ca porii: limitarea internă a ființei ca devenire Atâta timp cât formarea nu a fost finalizată, iar imaginea nu s-a identificat cu asemănarea, această limitare poate fi o sursă de autoafirmare improprie, egoism de creatură ca forță a decăderii și a haosului "adormit", care "se agită" în el În al patrulea rând (în optologic, în primul rând), spiritul creat ascunde în sine tentația satanică a proprietății sale, recunoașterea sa ca prototip" ("A B ", -) Din toate acestea rezultă că "ultimul motiv al căderii chalevokului trebuie văzut nu în ispita șarpelui, ci în însăși natura lui Adam Lui, lui Adam însuși, i-a fost adresată porunca lui Dumnezeu Conținea o întrebare, la care era posibil un răspuns diferit: da și nu Și a depins de omul însuși propria vinovăție a lui Adam, care își are baza tocmai în libertatea și, prin urmare, responsabilitatea sa, este confirmată de faptul că Bog (Gen II,) îl întreabă mai întâi pe Adam însuși dacă a mâncat el din fructul interzis, și abia apoi Eva, care a avut o relație directă cu șarpele și îi condamnă ca fiind pe deplin răspunzători pentru fapta lor" ("A B ") "Cu toate acestea, de fapt, căderea omului a avut loc prin ispită din lumea spirituală Către ce este îndreptată ispita lui Satana? Nu urmează calea satanica deschisă , ispitind la o răzvrătire directă împotriva lui Dumnezeu, la anti-Dumnezeu, în numele propriului său zeu de sine, printr-un refuz direct de a realiza chipul lui Dumnezeu într-o asemănare creată (deși în ființa spirituală a omului există posibilitatea unei astfel de ispite) Prin urmare, păcatul originar nu este satanic, ci uman, iar omul este implicat în el prin înșelăciune ca normă imanentă, sofisticarea lui Această normă internă pentru o persoană minoră apare ca o poruncă a lui Dumnezeu: o persoană trebuie să fie determinată în lume în numele lui Dumnezeu, și nu prin auto-făcută, supunându-se efectiv cărnii Iar Satana a înșelat

naivitatea Evei și, prin ea, Adam, încurcându-le, întunecându-și conștiința de sine, le-a inspirat ideea că au fost chemați să devină zei în această lume nu prin ascultarea de Dumnezeu și, prin urmare, nu prin spiritualitate ispravă, ci mâncând roadele acestei lumi, ca mijloc magic de putere asupra lumii, prin care de fapt lumea primește putere magică asupra unei persoane" ("AB",) "Ispita omului se face (astfel) într-un mod complicat Biblioteca "Runivers" înșelăciune și autoînșelăciune, greșeli și iluzii" ("I A ",) "Șarpele a atacat ispita împreună cu Eva De ce cu Eva? Desigur, nu datorită faptului că Eva, în înfățișarea ei, ar fi fost asociată cu păcatul, ci, desigur, datorită particularităților sexului ei, semnificației sale ierarhice pentru o persoană O femeie se caracterizează prin receptivitate pasivă, este o senzualitate care dă naștere, dar nu concepe, puterea ei este slăbiciunea ei Prin urmare, a fost suficient să înșeli soția, dar nu a fost necesar să depășești rezistența activă care este firească în soț În plus, soția, creată după soțul ei, era și ea mai tânără din punct de vedere spiritual decât el, pentru că ea nu avea acea cunoaștere a lumii animale, pe care Adam a dobândit-o chiar înainte de crearea soției, când a numit numele animalelor "Șarpele a zis soției: "Adevărat a spus Dumnezeu: să nu mănânci din niciun copac din rai" (P, I) Însuși faptul acestei conversații, întrebarea șarpelui și răspunsul ingenu al soției (Ш, -)) reprezintă începutul căderii, a fost dubla ei trădare: atât față de soț, cât și față de Dumnezeu Cuplul primordial ar putea trăi o viață deplină și să-L cunoască pe Dumnezeu, doar uniți în iubirea lor Și faptul că șarpele și-a atras soția într-o conversație despre Dumnezeu, a intrat în comuniune spirituală cu ea pe astfel de motive, care era în întregime proprietatea unanimității lor conjugale, era deja o trădare spirituală a lui Adam de către soție, ca și cum spirituală desfrânare cu o făptură misterioasă, după carnea aparținând regnului animal, dar în duh unei lumi străine și nebunoase, până atunci necunoscute ei Și, în loc să oprească conversația, Eva s-a aplecat la o conversație cu șarpele despre Dumnezeu și adevărul Său Atrasă în mod înșelător în cercul fatal al primei despărțiri de soțul ei, Eva a devenit singură, slabă, lipsită de protecția lui Aceasta a fost prima trădare a lui Eve A doua ei trădare a constat în căderea ei de iubirea lui Dumnezeu și de necredința care s-a născut din ea, care, desigur, a început imediat să caute "argumente" în favoarea ei Prin chiar faptul că Eva a auzit întrebarea șarpelui și i-a răspuns, ea a mărturisit că ea era, cel puțin în acel moment, în afara iubirii lui Dumnezeu, iar Dumnezeu pentru ea nu era decât un stăpân străin, un "stăpân", pe care l-a încercat , în măsura posibilităților ei capacitatea de a apăra și justifica în felul său de acțiune Atunci șarpele, văzând că victima a căzut în mrejele ei, le desfășoară mai îndrăzneț El minte deja direct ("diavolul este un mincinos și tatăl minciunii " Ioan VP,) și îl defăimează pe Dumnezeu, atribuindu-I invidie de oameni și frică de rivalitate "Veți fi ca zeii, cunoscând binele și răul " Ironia ispitei satanice o îndreaptă pe Eva pe calea despărțirii și autoafirmării, o cheamă să-și abuzeze ipostaza, să facă din ea un centru independent al ființei "Și femeia a văzut că pomul este bun pentru mâncare, că este plăcut ochilor și de dorit, pentru că dă cunoștință; și a luat rodul Biblioteca "Runivers" și l-a mâncat (III,) Ispita care a pătruns în inimă s-a dezvăluit imediat într-o atitudine nepotrivită, necurată față de creație Soția cumva într-un mod nou, cu ochii poftei, a văzut că "pomul este bun pentru mâncare și plăcut pentru ochi" Dar în Eden totul era "foarte bine", în timp ce descoperirea Evei a constat doar în faptul că trupul ("copacul") poate fi făcut un instrument al plăcerilor

carnale independente Aparent, în primul rând, problema aici este despre un fel de păcat în domeniul sexului - acest lucru este clar din faptul că, după ce a mâncat fructul, soția a început să simtă femeia în ea însăși și, prin urmare, să fie rușine de corpul ei Pierderea castității s-a exprimat în trezirea poftei nu numai fizice, ci și spirituale: cunoștințele dobândite prin furt erau, într-adevăr, cunoașterea binelui și a răului, haos rebel, în timp ce copacul părea poftitor și pentru că "da cunoaștere" Satana își asumă fața lui Lucifer, un profesor gnostic care promite cunoștințe pe calea dezvoltării și întăririi eului său Gnoza abstractă este funcția lui, în timp ce porunca lui Dumnezeu poruncea să depășească acest egocentrism în dragoste conjugală, cosmică, divină Îndepărtându-se de Dumnezeu, o persoană își întoarce fața către lume, către creație, cade într-un cosmism unilateral ("imanentism"); tânjește numai după lume, și nu după Dumnezeu, comite o trădare a iubirii divine Eva a căzut Totuși, această toamnă nu a fost completă și definitivă, pentru că mai exista un soț cu care șarpele nu îndrăznea să vorbească direct Adam nu a putut să accepte roadele oferite de Eva, să nu cedeze ispitei, ci să încerce să o salveze pe Eva cu puterea iubirii sale, mai ales că lipsa lui de vigilență îi permitea să vorbească cu ea Adam este mai plin și mai adânc decât ea cunoștea măsura spirituală a lumii animale, pentru a nu considera posibil să învețe de la șarpe înțelepciunea și chiar cunoașterea lui Dumnezeu Era mai ușor pentru el să disprețuiască înșelăciunea decât pentru soția lui Cu toate acestea cu lipsa lui de experiență, Adam ar putea să nu înțeleagă pe deplin ce îl amenință dacă își urmează soția Este posibil ca în el să fi vorbit și egoismul iubirii - soția sa s-a dovedit a fi mai aproape de Dumnezeu pentru el și nu a vrut să se despartă de ea, nici măcar în rușine și păcat Dacă Eva a fost ispitită ca femeie, atunci în Adam ispita a afectat în primul rând conștiința de sine sexuală, a schimbat natura atracției față de o femeie în el, dându-i otrava păcătoșiei De îndată ce Adam a fost de acord cu Eva și, parcă, s-a împăcat cu păcătoșenia ei, bărbatul s-a trezit în el, iar secretul sacru al căsătoriei a fost eclipsat de un amestec de senzualitate animală Uniunea dintre soție și soț a încetat să mai fie o imagine pură a lui Hristos și a Bisericii, o persoană și-a pierdut norma interioară a ființei sale, iar apoi goliciunea lor a fost descoperită oamenilor, nu numai a trupului, ci și a spiritului, deja lipsit de integritate "A deveni ca zeii", omul este în primul rând Biblioteca "Runivers" s-a simțit gol, neputincios și stânjenit și s-a grăbit să se "ascundă" între copaci de fața Domnului, încercând să se cufunde în elementele vieții lumii și să se închidă în ea" ("S N ", -) Astfel, s-a produs o catastrofă în viața omului și a lumii (al cărei el era centrul ontologic), care în mod necesar "a schimbat întregul drum al vieții umane În verdictul pronunțat de Domnul, s-a afirmat esența și dimensiunile schimbării care s-a produs în natura omului și a lumii Verdictul lui Dumnezeu despre Eva i se adresează ei ca unei soții și unei mame: cu păcatul ei, ea a dat un caracter dureros și dureros celui care este fără păcat ar servi drept sursă de bucurie pură, și anume, căsătoria și maternitatea În judecata lui Dumnezeu asupra lui Adam, schimbarea care a avut loc în poziția omului în lume este hotărât: de la regele naturii, el devine sclavul ei și de la un artist sau un grădinar în paradisul lui Dumnezeu - un stăpân și un fermier O persoană este condamnată la economie, apare "munca în sudoarea frunții", totul devine economic și forță de muncă Și, în același timp, moartea intră în lume care a devenit deja o binecuvântare, o mântuire din viață pe un pământ plin de ciumă, căci natura umană nu a putut îndura infinitatea

rea a vieții muritoare, simpla absență a morții , nemurirea "evreului etern" Moartea a devenit un act necesar al vieții, iar viața de apoi - un mod necunoscut, dar salvator de creștere și întărire a spiritului În același timp, oamenii au fost expulzați din paradis, după ce ei înșiși au alungat paradisul din ei înșiși, pierzând capacitatea de a se bucura de el Prologul în cer s-a încheiat, istoria grea a omenirii a început" ("S N ", , și) Această "istorie este ca o oglindă spartă, în fragmentele căreia imaginea lui Dumnezeu în om se reflectă strâmb și fragmentat" ("NA",) Căci "omul în căderea sa nu a distrus chipul lui Dumnezeu în sine, ci doar a întunecat și a slăbit Chipul lui Dumnezeu în om este indestructibil în ciuda faptului că omenirea (nu numai) devine "carne" (în sensul că natura îl domină pe om), dar, dezvoltând, ca să spunem așa, ideologia satanică a luptei cu Dumnezeu, ea vrea (uneori) să distrugă imaginea lui Dumnezeu în sine, abolind cu totul însuși gândul lui Dumnezeu" ("AB" , și) Indestructibilitatea chipului lui Dumnezeu, prezența ei în cele mai adânci abisuri ale căderii și păcatului uman, aparține principalelor prevederi ale antropologiei pr Serghie; ea nu este doar afirmată de el în ordinea adevărului teoretic al doctrinei omului, ci și implementată ca normă practică de atitudine față de fiecare suflet uman Iată din nou antropologia Biblioteca "Runivers" se transformă în etică, iar convingerea filozofică este refractată în isprava păstoririi Păcatul este doar o corupție a naturii umane, boala și denaturarea ei; el este real, dar nu substanțial; el este un mod de existență umană, și nu esența lui; iar la baza omului (fiecare om, fără excepție) se află chipul lui Dumnezeu, care poate și trebuie să fie restaurat și revelat Această restaurare este lucrarea economiei lui Dumnezeu, mântuirea lumii, despre care Dumnezeu promite atunci când strămoșii sunt izgoniți din paradis "(" A B ", ,) Principalele dificultăți asociate cu problema păcatului originar "stă în fața gândirii teologice atunci când păcatul lui Adam trebuie înțeles ca păcatul ancestral, "original" sau universal care a determinat soarta întregii omeniri Gândirea teologică este epuizată din cauza explicației acestei imputări a păcatului lui Adam descendenților săi Conform învățăturii directe a Sf Pavel, păcatul lui Adam are o semnificație universală pentru întreaga omenire Cum poate fi înțeleasă această reprezentare a unuia pentru toți?" ("K N ",) Răspunsul tradițional la această întrebare este teoria eredității păcatului originar, conform căreia "Adam și-a săvârșit păcatul nu numai pentru sine, ci pentru toți urmașii săi, cărora păcatul se transmite prin naștere" ("K N ",), pr Sergius nu este mulțumit Căci dacă doctrina eredității păcatului originar este capabilă să fundamenteze starea păcătoasă (adică, improprie, anormală, deteriorată) a fiecărei persoane, atunci ea nu conține deloc ideea de păcat originar, ca "păcat personal" a tuturor celor angajati activ de el (Între timp) ambele părți ale păcatului originar trebuie să-și găsească explicația" ("K N ",), căci "dacă esența lui ar fi epuizată de o boală ereditară care apasă asupra întregii omeniri ca soarta, ca un dezastru atunci nu ar fi atât un păcat, cât o nenorocire Păcatul devine păcat doar ca vină personală asociată cu libertatea personală Este, în acest sens, păcatul lui Adam un păcat personal al fiecăruia dintre oameni sau, mai degrabă, dacă fiecare dintre noi a comis păcatul originar, și dacă da atunci cand si cum? ("K N ") Această întrebare completează în mod necesar problema răspândirii generale a păcatului originar și nu este altceva decât forma sa ascuțită, adresată soartei fiecărei persoane În rezolvarea acestei probleme, pr Serghie se bazează pe doctrina anterioară a unei alte ipostaze, de unde unitatea optologică a întregii rase umane, și pe

adevărul despre autopoziția a "Eului" uman, ca manifestare a libertății sale create "Din acel moment în creație, când s-a spus primordialului Biblioteca "Runivers" omul: să stăpânească peste tot pământul și să stăpânească peste orice făptură (Gen , I,), omul a devenit, parcă, un păzitor responsabil al universului, astfel încât propria sa autodeterminare este și soarta lui intreaga lume În acest sens, omul, nefiind în niciun fel creatorul lumii, a fost totuși un participant responsabil la destinele și starea ei Întreaga lume ar fi diferită dacă nu ar fi păcatul lui Adam Având o semnificație cosmică, păcatul lui Adam a avut și o semnificație universală, astfel încât păcatul unuia a devenit soarta tuturor" ("K N ",) Aceasta decurge atât din poziția dominantă a omului în natură, cât și din principiul unității multiple a rasei umane - din natura "altul Adam unidipal, o umanitate cu una, dar și cu multe fețe, una în creație și în cădere, în răscumpărare și înviere, în Adam și în Hristos" ("N A ",) Prin urmare, "soarta omenirii este myogone" ("N A ",), și "nu că "toată lumea este de vină" pentru toată lumea" (cum a spus Dostoievski), dar totul este una, și fiecare, făcând pentru sine și pentru sine, face în toată omenirea și pentru el acest lucru nu este numai determinant, ci și determinat de natura sa, el este cel care este condamnat păcatului, prizonier al cărnii, sclav al păcatului "(" K I ",) Infecția cu păcatul este, deci, timpul eredității și unitatea primordială, ontologică a naturii umane, consubstanțialitatea ei creată Dar nu stinge acest lucru faptul de păcătoșenia personală a fiecăruia, vinovăția și responsabilitatea lui? Asemenea "nu sunt simțite (de noi) doar ca un fel de evidență morală de sine, ci sunt absolut neclintite afirmate de Biserică teologic și practic (în stabilirea botezului pruncilor") ("NA",) Și aceasta ridică în mod inevitabil "întrebarea fatală: care este păcatul nou-născuților și când a fost comis?" ("K N ",) Despre Serghie dă următorul răspuns: "Păcatul lui Adam nu este doar unul dintre păcate, primul la rând, care îi aparține în mod specific lui Adam Nu, acesta este un păcat foarte special, nu unul dintre multele, ci singurul care este o sursă metafizică a păcatelor morale Acesta este păcatul libertății omului împotriva naturii sale, o autodeterminare metafizică incorectă și improprie Stă, strict vorbind, dincolo de limitele destinului istoric individual, chiar pe marginea lui, în pragul vieții Adam, în păcatul originar, nu a păcătuit ca Adam, sau nu numai ca Adam, ci ca orice altă persoană Și toți, toți, fiecare dintre noi, co-prezentăm în ea și am contribuit la acest păcat metafizic Biblioteca "Runivers" s-a întâmplat cu Adam, apoi s-a întâmplat - metafizic - pentru toată lumea și cu toți descendenții săi încă nenăscuți, dar consubstanțiali cu el, iar această întâmplare se realizează în naștere, pentru toată lumea se realizează din nou Acesta nu este origenianul (sau teosofic) preexistența sufletelor, căci căderea tuturor are loc la limita timpului vieții umane, deja nu în eternitate (în care se află fundamentul creator a tot ceea ce se întâmplă în lume), dar încă nu în timp Domnul creează sufletul uman în libertatea sa, prin puterea pe care i-o este dată de a participa la creație, acceptând propria ființă Dar în acest moment atemporal, la limita timpului, în creație al sufletului, fiecare pentru sine realizează personal participarea sa la păcatul originar al lui Adam Când un suflet este creat nu prin forță, ci prin voință, tocmai prin voința de a trăi, se unește cu trupul, și în această întrupare liberă a lui, în această voință de a trăi, solidaritatea lui cu Adam și se realizează participarea sa personală la păcatul originar Acesta din urmă nu se repetă, ci se realizează din nou în fiecare nouă încarnare a unei singure ființe umane Și în acest sens, este drept că ne naștem în

păcat: am fost zămislit în nelegiuire - (acesta este din partea trupului - lumea), și în păcate mă naște-mă, mama mea - (acesta este din partea sufletului care a acceptat această lume păcătoasă) Această cădere în păcat are loc la naștere, în pragul acestei lumi, dar până la urmă, căderea lui Adam în păcat a avut loc, deși în timp, totuși, în pragul lumii păcătoase prezente, într-o stare diferită, încă pre-păcătosă a lumii Dar, poate, se vor întreba: De ce, atunci, sufletul nu cunoaște și nu-și amintește această autodeterminare desăvârșită, acest consimțământ de a se întrupa într-un trup păcătos, un act al voinței de a trăi ? Nu este asta fantezie și imaginație? Această întrebare ar fi potrivită dacă am vorbi despre un act separat al vieții sau despre evenimentul său în timp, care ar putea fi amintit sau nu într-o serie de alte evenimente Dar în acest caz nu vorbim despre un eveniment, ci despre apariție, așadar, nu despre un act temporar, ci despre un act prematur Nu poate fi amintit ca un eveniment al vieții temporare, dar sufletul păstrează o amintire despre el, aiamnesis, având pecetea pe sine Și, în acest sens, ea își amintește mereu de el și își amintește constant în conștiința de inadecvarea și deteriorarea ființei sale, de responsabilitatea ei personală pentru aceasta și de păcătoșenia Iar corectitudinea acestei înțelegeri este mărturisită de Biserică, care extinde vina păcatului originar asupra tuturor și în botez rezolvă tocmai această vinovăție pretemporală, păcatul originar săvârșit chiar la naștere Sufletul, prin voința de viață, la întruparea într-un trup spurcat de păcat și într-o lume plină de păcat, ia parte la păcatul original uman universal, în Biblioteca "Runivers" fie identitatea pereche a întregii omeniri" ("K I ", , , în) Starea păcătoasă a omului, în comparație cu desăvârșirea sa originară, se caracterizează prin pierderea sau pervertirea ierarhiei care a existat între natură, om și Dumnezeu încă de la început În raport cu natura, omul era regele și stăpânul ei; a fost chemat să o umanizeze, a trebuit să o "tostifică" - "pentru ca în aceasta din urmă toată creația să aibă o ipostază umană" ("NA",) Dar, în schimb, el însuși s-a supus naturii, "a căzut în cosmism", într-o oarecare măsură s-a desipostat (de vreme ce animalitatea s-a trezit în el și a primit o combinație de influențe și instincte naturale) și și-a pierdut puterea inițială asupra naturii În raport cu Dumnezeu, omul primordial era un interlocutor și prieten al lui Dumnezeu - un executant liber al planurilor Divine - un zeu prin har Dar, respingând acest har, dorind să devină un dumnezeu prin natură (prin comuniune cu carnea acestei lumi prin mâncarea din rodul interzis), omul însuși s-a desprins de izvorul vieții - Dumnezeu și s-a trezit în strânsoarea morții , care nu numai că vine la ora prestabilită a vieții, ci se răspândește pentru întreaga viață umană, încă de la începutul ei Căci o persoană începe să moară de la începutul vieții, iar întreaga durată a vieții este însoțită de creșterea puterii muritoare până când în cele din urmă cucerește viața" ("Principii A ",) "Descoperirea puterii păcatului în om (a fost astfel realizată) în ambele direcții, atât în cel spiritual, cât și în cel trupesc" ("AB",) Întreaga ființă a omului a fost coruptă Depășirea puterii păcatului originar și restabilirea stării originare a omului nu puteau fi realizate decât prin actul Întrupării - moartea și învierea Noului Adam - Hristos; cu toate acestea, lupta împotriva păcatului a fost - încă din momentul săvârșirii lui - sarcina principală a vieții fiecărei persoane În consecință, doctrina stării păcătoase a naturii umane este punctul de plecare nu numai pentru soterpologie, ci pentru întreaga doctrină a vieții și activității umane; Adevărurile antropologiei inspiră gândirea etică, indicând modul în care o persoană - prin

propria ispravă și efort - ar trebui să pregătească apariția omului-Dumnezeu, care "își va reînnoi chipul, rătăcit de patimi, și va găsi o oaie care s-a rătăcit , purtător de mazăre, o vom ridica la Tatăl" (Dogmatul Theotokos tonuri) Totuși, în raport cu păcatul, poziția Vechiului Testament Biblioteca "Runivers" Viața umană nu este atât de diferită de Noul Testament, căruia îi este iertat păcatul, iar sacramentele pline de har ale Bisericii sunt date pentru renașterea lui, cu toate acestea, slăbiciunea păcătoasă a naturii, consecința păcatului, își păstrează puterea Această slăbiciune nu slăbește, ci își păstrează puterea legii păcatului, acționând bine în trupul omenesc și în voia lui" ("K N ", ,) "După omul interior (eu) găsesc plăcere în legea lui Dumnezeu, dar văd o altă lege în mădularele mele, luptă împotriva legii minții mele și făcându-mă prizonierul legii păcatului care este în mădularele mele Săracul sunt! cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?" (Rom VII, -) Calea muncii spirituale, calea luptei și a "ascensiunii active" este astfel comună întregii omeniri Ea este determinată, pe de o parte, de punctul de plecare - starea păcătoasă a omului - și de scopul său - îndumnezeirea completă a naturii umane; și, pe de altă parte, conținutul său este dat de locul cel mai metafizic al omului, conform căruia, fiind implicat în același timp în viața Divinului și a creatului, omul se determină inevitabil pe sine însuși atât în raport cu natura, cât și cu Dumnezeu Referitor la natura buricului său există îndrăzneală și creativitate: "Lucrările pe care le fac eu, tu le faci" (nr XIV,) În relație cu Dumnezeu, aceasta este calea smereniei - "măcelul sacrificial al sinelui său uman, al propriului om - și nu numai uman, ci și Lucpferic - autoafirmare, evlavie și divinitate umană" ("D Zh ",) "Omul ca făptură, și la aceea căzută , nu poate sta în fața lui Dumnezeu decât în pocăință și smerenie, în deschidere către acceptarea vieții divine; după el, există un zeu creat el se simte a fi un lucrător și creator, "rege, mare preot și profet", iar această vocație a omului include toate acele imagini de flux evanghelic despre talanți, mine și muncitori, în căruia se stabileşte responsabilitatea înmulţirii talentelor şi a folosirii lor corecte Ideea unei "Biserici militante", care este chemată să propovăduiască Evanghelia în toate limbile, să respecte tot ceea ce a poruncit Isus, presupune o atitudine activă, responsabilă, creativă față de viață (D&L,) Smerenia și îndrăzneala sunt astfel cele două categorii principale ale întregii vieți omenești, "și raportul lor corect este cel în care primul îl hrănește pe cel de-al doilea, iar al doilea îl aduce pe primul Îndrăzneala, smulsă de smerenie, este supusă ispitei demonismului și autoafirmării Numai smerenia și mesajul Biblioteca "Runivers" cântatul capătă trăsăturile renunțării budiste, sclaviei spirituale sau copionismului din Vechiul Testament Putem spune " că, dacă smerenia este dragostea noastră pentru Dumnezeu, atunci îndrăzneala și responsabilitatea sunt iubirea noastră pentru lume și pentru om - a doua poruncă, asemănătoare primei, două aripi pe care se sprijină duhul omenesc Căci același Duh dă creștinului atât puterea pocăinței, cât și puterea creativității" (U , , ,) Credința și faptele corespund în viața unei persoane relației de smerenie și îndrăzneală Ele "exprimă plinătatea vieții spiritului, în care credința și acțiunea sunt ca respirația și expirația și nu pot fi izolate și separate Mântuirea prin credință este smerenie, îndrăzneală prin fapte și responsabilitate" (D&L,) Toată viața umană este compusă din ele - cultură, asceză și istorie - într-un cuvânt, tot ceea ce alcătuiește conținutul acestei existențe lumești a unei persoane, "viața sa pe pământ în compoziția tripartită a spiritului, sufletului și trupului"

(pentru mai multe despre asta, vezi capitolul următor) Dar existența unei persoane nu se limitează la existența sa pământească, viața sa este încadrată de secretul nașterii și secretul morții, care ar trebui înțeles în contextul vieții ca alte imagini ale ființei sale Altfel, ne confruntăm cu absurditatea ontologică supremă a dublei anihilări: apariția din nimic și întoarcerea la nimic - un balon de săpun care se sparge, al cărui conținut real sub coajă este golul În această ontologie a nihilismului, "în întunericul exterior" al dublei inexistențe - înainte de viață și după ea - sufletul necredincios este mântuit pentru a nu accepta problematica morții" ("II A ",) Dar conștiința creștină răspunde acestei nebunii învățând despre eternitatea spiritului uman, precedându-și în mod misterios apariția pe pământ și continuându-și existența după despărțirea de învelișul său corporal Prin urmare, întrebarea este potrivită: cum ar trebui să ne gândim la viața spiritului dincolo de granițele vieții pământești? Sunt aplicabile și aici categoriile de smerenie și îndrăzneală, credință și creativitate, care, după cum am văzut, esența vieții pământești a unei persoane? În ceea ce privește activitatea spiritului uman, ca să spunem așa, înainte de nașterea sa corporală (expresia "înainte" este inexactă aici, deoarece succesiunea timpului apare pentru o persoană numai odată cu nașterea sa; aici nu se compară timpuri diferite - anterior iar următorul - dar eternitatea, supratemporalitatea, cu temporalitatea) , trebuie să ne mulțumim doar cu postulatul gândirii religioase, căci acest mister rămâne nedezvăluit pentru noi "Dumnezeu, creând pe om în libertatea sa, ca și cum i-ar fi dat participarea la propria sa origine, ia Biblioteca "Runivers" de la el consimțământul de a fi Spiritul, întrupat într-un anumit corp, devine în același timp un strat al propriei sale libertăți "(" D Zh ,) În nașterea omului, supunerea lui față de voința Creatorului este astfel cuplată cu propria sa activitate, cu autodeterminarea creatoare Cu toate acestea, cum se întâmplă acest lucru și unde este limita acestei autodeterminari ascuns de noi Dar despre existența postumă a spiritului, știm mult mai multe, pentru Sfânt Scriptura și literatura bisericească conțin o serie de revelații care permit "să verificăm și să confirmăm dogmatic gândurile generale despre moartea (datele) lui Cristofor" ("NA",) II Prima întrebare aici este ce este moartea în esența ei metafizică? Răspuns la acesta? întrebarea este cuprinsă în credinţa noastră în înviere Căci numai ceea ce este poate fi înviat; ceea ce nu există nu poate fi înviat, pentru că nu există Prin urmare, dacă moartea ar echivala cu anihilarea, atunci învierea ar fi o absurditate imposibilă; n-ar fi nimeni care să învie și nimeni să învie Prin urmare, moartea trebuie deci concepută ca o stare de viață și în niciun caz ca inexistență "Moartea este distrugerea complexității naturii umane, separarea spiritului de corp, care se realizează prin moarte Spiritul, după cea mai dureroasă despărțire de trup, este predat în toate stării vieții de apoi inferioritatea sa, în timp ce trupul este dat decaderii, păstrând totuși forța vitală pentru înviere și, în legătură cu aceasta, pentru nemurire" ("Sofiologia morții",) "Coașa separatoare a morții în alcătuirea tripartită a omului trece între spirit și suflet, pe de o parte, și trup, pe de altă parte Este foarte important să stabilim această inseparabilitate a spiritului și a sufletului în moarte, deoarece ea afirmă începutul nemuririi create" ("Ή A ",) Căci sufletul aparține lumii create și, nefiind despărțit în moarte de spiritul creat, se implică și în nemurire și, prin urmare, poate fi înviat În acest sens, acțiunea morții este limitată ontologic "Triumful complet al morții ar avea loc numai dacă ar fi separarea spiritului de suflet,

principiul creat de creatură în om de principiul creat, adică deztruparea spiritului Aceasta ar însemna distrugerea al omului însuși Omul, format din două principii - divinul și creatul - s-ar împărți în părțile sale constitutive, s-ar prăbuși în praf ontologic Dar ipostaza umană nu cunoaște existența spirituală, pre-lumească care ar fi independent de încarnare Spiritul uman nu este un spirit necorporal prin creație Un astfel de spirit uman independent de lumea existenței nu există deloc Spiritul uman este deci G Biblioteca "Runivers" nu are nemurirea abstractă, inumană, însăși ființa ei și, prin urmare, nemurirea este întruchipată în lume, este indisolubil legată de ea, există nemurirea umană, care în realizarea ei conține moartea și învierea Separarea morții desparte spiritul uman, care rămâne în conjuncție! cu un suflet, nu din trupul uman, adică din întreaga lume naturală Prin aceasta, anergia lui umană (sufletul) este adusă într-o stare de potențial, o umbră, pierde plenitudinea vieții, totuși, prin puterea lui Dumnezeu este capabil să-și revină, să-și recreeze trupul și astfel să-și ducă la îndeplinire învierea: "fiecare va învia, fiecare după rânduiala lui: Hristos cel întâi născut, apoi cei ai lui Hristos" (I Cor XV, -) Și aceasta nu include imaginea unui bob care conține întregul potențial al vieții și așteaptă doar ca mania lui Dumnezeu să-l transforme în energia lui: "când semeni, nu semeni trupul viitorului, ci un bob gol, care se va întâmpla, grâu sau altul care Dar Dumnezeu îi dă trupul pe care-l dorește și fiecare sămânță are trupul ei" (-) Prin urmare, este atât de important să înțelegem moartea umană nu ca anihilare, ci ca dormit, adică o încetare temporară a acțiunii sufletului în raport cu trupul" ("NA", ,) În lumina acestor considerații, problema morții pare să se bifurce Pe de o parte, este în fața noastră ca pe moarte, ca o diviziune în compoziția spiritual-suflet-corp a omului; pe de altă parte, este o nouă stare a spiritului și a sufletului: este moartea ca existență dincolo de mormânt, ca viață continuă care duce la înviere Pentru a identifica aceste două aspecte ale morții, există două căi ale experienței personale (din moment ce o persoană se poate apropia de pragul morții, poate, într-un fel, dacă nu supraviețuiește, atunci o anticipează) și calea gândirii hristologice Pbo "Hristos a venit în lume de dragul acceptării morții în jertfă Și moartea umană este moartea lui Hristos și trebuie să ne împărtășim la plinătatea acestei morți, așa cum El a luat parte la moartea noastră, devenind întrupat, devenind omenesc Până nu ajungem chiar în pragul morții și nu vom bea paharul morții, nu putem decât să prevedem moartea, a noastră, și în ea și prin ea, moartea lui Hristos O astfel de preștiință ne este la îndemâna și avem nevoie de ea, pentru că ne descoperă umanitatea noastră, ca a lui Hristos, în abisul ei adânc și cumplit, în lumina morții, ne descoperă pe noi înșine II căruia i se dă, prin voia lui Dumnezeu, să se apropie de această margine a prăpastiei, să fie de acolo un mesager, care pentru toți va deveni într-o zi acolo și colo" ("Sofologia morții", ,) ,) S-a menționat deja mai sus că două boli grave i-au dat pr Serpius experiența chinului morții și a învierii muritoare, care au fost punctele de plecare pentru el Biblioteca "Runivers" pentru a înțelege problema morții Așa descrie el starea de a muri, în care "moartea devine pentru noi cea mai terifiantă realitate Eram cufundat într-un fel de întuneric, cu o pierdere a conștiinței spațiului și timpului, și doar cu o amintire vagă care veneau Zilele Patimilor, venea Ziua Patimilor Vineri cu Buna Vestire Cronologic, am fost conștient de apropierea Paștelui, am acceptat salutările pascale, dar întunericul Golgotei nu s-a risipit și a fost insuportabil, nu a existat nicio bucurie pascală pentru

câștigător, căruia însă nu i s-a dat gustul morții Da, nu s-a apropiat de moarte, a fost un singur muribund S-a stins lumina vieții, s-a instalat o nesimțire fără grație, aceea despre care se spune: "M-a lăsat pentru totdeauna" Adevărat, a rămas o conștiință plictisitoare că eram în voia Atotputernicului și această voință a fost cea care m-a determinat să sufăr Dar nu exista rugăciune ca cale de urcare la Dumnezeu, așa cum nu exista urcare pentru cei "părăsiți" A fost o noapte fără bucurie, fără zori, fără dimineață A rămas un sentiment de suferință fizică, dar chiar și acesta a pălit în fața sentimentului general de pierdere a forței, de abandon poate acesta era cel mai teribil lucru Unde era gândul meu, care nu se stingea niciodată în mine? Unde este "problematica" care m-a plictisit mereu? Unde este complexul de idei, inspirator și încântător, cu care am trecut pragul chiar și al acestui spital? Toate acestea, ca și cum ar fi dispărut, au încetat să mai existe Am devenit gol, eram, evident, gândul este deja insuportabil Existența mea s-a sărăcit, s-a simplificat până la existența trupească, care a devenit doar posibilitatea de a suferi Chiar și apropierea lui Dumnezeu, stând înaintea Lui față în față (pentru că, în afară de suferința trupească, nimic nu m-a îndepărtat de Dumnezeu; totul altcineva a plecat) nu a fost vesel , a fost complet pătruns de același sentiment: am plecat pentru totdeauna Totuși, alături de acesta, mai este un lucru pe care nu l-am știut până acum și care a fost pentru mine un adevărat eveniment spiritual care va rămâne pentru totdeauna o revelație, nu despre moarte, ci despre moarte, cu Dumnezeu și în Dumnezeu Asta a fost moartea mea, cu Hristos și în Hristos Am murit în Hristos, și Hristos a murit cu mine și a murit în mine Așa a fost această revelație teribilă și uimitoare, pe care la vremea aceea, poate, nu aș fi putut să o exprim în cuvinte și concepte și să o realizez abia mai târziu A trecut un singur moment incalculabil între "el m-a părăsit pentru totdeauna" și "și-a dat ultima suflare", între moartea lui Hristos în părăsirea Lui de Dumnezeu și moarte Dar ea conține în sine durata atemporală și plinătatea morții pentru fiecare om, în măsura în care el moare prin ea și în el Altfel, ca și în părăsirea lui Dumnezeu, o persoană nu poate muri, pentru că era imposibil ca om-tot-omul, Noul Adam, în Dumnezeu-omul să moară L-am cunoscut pe Hristos în moartea mea, ca ca fiind culcat cu mine Biblioteca "Runivers" "un om rănit și rănit mort" El m-a putut ajuta în suferința și moartea mea doar prin compasiune și murind cu mine Am văzut această imagine cu viziunea mea interioară, am simțit-o așa cum a simțit-o Holbein, iar în spatele lui Dostoievski în imaginea lui teribilă a morții lui Hristos, în care, totuși, este transmisă, totuși, nu moartea, ci moartea, nu puterea transfigurării muritoare, venind odată cu învierea și pe drumul către ea, dar o moarte înghețată, pe moarte Aceasta corespundea exact zilelor morții din Săptămâna Patimilor, care au intrat și au pătruns în ființa mea" ("Sofiologia morții", ,) În aceste experiențe teribile, sentimentul central și de bază este sentimentul de a fi abandonat de Dumnezeu Părăsirea de Dumnezeu este atât cauza morții, cât și baza morții, ca stare de inferioritate a suferinței și incompletitudinei În realizarea noastră ultimă, contemplăm oroarea acestei părăsiri de Dumnezeu pe Golgota - în moartea Omului-Dumnezeu, când, potrivit "cuvântului nefals al (Însuși) Mântuitorul Hristos, Dumnezeu "L-a lăsat pe el Cruce", adică de parcă vocea propriei Sale naturi divine a fost complet tăcută și, parcă, comuniunea cu Dumnezeu, însăși legătura Fiului cu Tatăl, ar fi încetat" ("D Zh " ,) Dar Golgota are ca început Ghetsimani: "Ava, Părinte! Totul este posibil pentru Tine Du-te de la Mine acest pahar, dar nu

ceea ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu" (Marcu XIV,) "Sufletul meu este acum indignat și ce să spun Tată! izbăvește-mă din ceasul acesta Dar pentru ceasul acesta am venit" (Io ChP,) Ce înseamnă aceste cuvinte și această rugăciune din "Ava către Tatăl", "cu strigăt puternic și cu lacrimi" (Evr ,)? Aceasta este vocea slăbiciunii umane naturale într-o stare de părăsire a lui Dumnezeu (Căci) harul poate, prin voia lui Dumnezeu, să părăsească o persoană, și atunci fundul slăbiciunii sale umane este expus în el Aceasta Părăsirea de Dumnezeu este o încercare și o ispită pentru natura umană, dar este necesară pentru deplinătatea realizării, de dragul libertății de realizare, la care natura umană trebuie să ia parte cu toate forțele ei În acest test, părăsirea lui Dumnezeu este o expresie a iubirii celei mai înalte a lui Dumnezeu și a respectului lui Boashe pentru creația Sa" ("D J ", ,) În acest sens, părăsirea de Dumnezeu a morții este ultima încercare a unei persoane a cărei viață întreagă este țesută din momente de părăsire de Dumnezeu și părăsire de Dumnezeu Căci "prin El trăim, ne mișcăm și avem ființa" (DA, XVΠ,), "urmează Duhul Tău și vor fi creați , ia-le duhul și vor pieri; şi se vor întoarce în ţărâna lor" (Ps SSH, ,) -fie că (fiecare) este sortit să se apropie de sfântul Biblioteca "Runivers" gardul ciobit al grădinii Ghetsimani și construiește-te în el Căci pe calea a unei persoane se află o astfel de tristețe atunci când își părăsește puterea omenească, își cunoaște până în adâncul slăbiciunii sale, dar în același timp, cu forțele sale, își dă viața lui Dumnezeu În același timp, desigur, el poate îndura sau eșua testul de foc, în care căderea și revolta sunt la fel de posibile Dar fără ea, măsura ascezei nu poate fi îndeplinită: "astfel încât credința încercată a vatei se dovedește a fi mai de preț decât aurul care piere, deși chinuit de foc" (I Pet , I,) ("D J ",) "Mâhnirea supremă a morții, sentimentul părăsirii lui Dumnezeu însoțește moartea ca umbra ei neagră, iar Biserica în imnurile funerare nu slăbește puterea plângerii muritoare Aceasta este partea spirituală a morții Același lucru este valabil și pentru trup, deoarece moartea este boala bolilor și suferința suferinței Totuşi, şi aici se manifestă antinomia salvatoare a morţii Această groază, aparent de netrecut, a fost deja biruită supranatural, cu har, căci calea morţii a fost străbătută de Hristos și de Maica Domnului după El, este pătrunsă și luminată de limbile de foc ale venirii Duhului Sfânt în lume și prin cătușele muritoare Și, în acest sens, moartea celor drepți cu inima, care sunt în stare să-L vadă pe Dumnezeu, este bucuria bucuriei și triumful sărbătorilor, iar ca bucurie viitoare, promisiunea întâlnirii cu Hristos ("Am un dorința de a fi hotărât și de a fi cu Hristos", după Apostolul - Fil I,), moartea trebuie acceptată de sufletul credincios" ("NA",) Aceasta este ontologia morții Potrivit "viața merge dincolo de mormânt" Acest lucru este dovedit și de datele scrisului bisericesc (vieți, prologuri, lucrări paterne) și faptele vieții (fenomene postume ale morților); și "putem considera, dacă nu o dogma, atunci, în orice caz, tradiția dominantă a Bisericii, că o persoană în moartea sa este separată numai de trup, și nu de suflet, care continuă să trăiască în " lumea de dincolo de mormânt, adică în noi condiții metafizice de existență Această iluzie, prin starea ei, rămâne pentru noi transcendentă și pedo-cognoscibilă (prin urmare, curiozitatea excesivă față de ea este nesănătoasă din punct de vedere spiritual) Cu toate acestea, unele trăsături de bază pot fi stabilite aici ca derivând din principiile de bază ale credinței noastre Și mai presus de toate, moartea, ca "despărțire a sufletului de trup" (Fil), există inițierea Welzkoe, revelația lumii spirituale Căderea, care ne-a îmbrăcat cu haine de piele de o corporalitate senzuală impenetrabilă, ne-a lipsit

de clarviziunea spirituală Lumea divină s-a ascuns în transcendență, a devenit obiect de credință sau problemă și teoremă pentru gândire Aceasta este defectiunea și incompletitudinea existenței corporale și, în același timp - " Biblioteca "Runivers" fatal Se poate spune că, în timp ce se află în corp, o persoană trece printr-o singură zonă a vieții, între timp, este destinată întregii sale Acest lucru face ca experiența pământească a vieții lui să fie limitată Și dacă un om ar fi rămas pentru totdeauna închis în hainele de piele ale propriului său corp, atunci, s-ar putea spune, nu ar fi devenit om în plinătatea lui, pentru că a fost creat cetățean al ambelor lumi, pentru cer și pentru pământ Dar dragostea și înțelepciunea lui Dumnezeu au turnat calea spre a distruge acest zid și a umple existența umană prin introducerea unei persoane în lumea spirituală Și acest lucru se realizează printr-un eveniment tragic, catastrofal din viața unei persoane, care este moartea Rupând temporar o persoană din carne, îi deschide porțile lumii spirituale, precum și existența lui Dumnezeu În scrierea bisericească există dovezi abundente că muribundul devine vizibil ființelor lumii spirituale, îngerilor și demonilor: sufletele celor plecați se apropie de el, iar într-o revelație ulterioară, raiul însuși cu Cel care trăiește în el poate deveni accesibil lui Ceea ce ne rămâne inaccesibil experienței directe, fiind dincolo de ea, devine aici o realitate copleșitoare, chiar singura în fața căreia este adus defunctul, în care trebuie să trăiască și să se regăsească Această revelație a lumii spirituale în moarte este cea mai mare bucurie și triumf inexprimabil pentru toți cei care au tânjit după ea în această viață, fiind excomunicați din ea, dar este și groază, povară și chin inexprimabile pentru cei care nu și-au dorit acest lucru spiritual lumea nu l-a cunoscut, l-a respins Și aici el se găsește în fața acestei cele mai mari încercări, care face inevitabil renașterea lui dintr-o ființă corporală într-o ființă spirituală Cel care a fost trup este acum forțat să se convingă direct de existența naturii sale spirituale Viața umană este împărțită de moarte, parcă, în două jumătăți: suflet și trup și ființă spirituală, înainte de moarte și după moarte Pentru deplinătatea umanizării sale, o persoană trebuie să trăiască pe sine nu numai în viața muritoare, ci și în viața de apoi, pentru a ajunge la acea maturitate în care este capabil să accepte învierea la viața veșnică în plinătate a adevăratei omeniri Și, înțeleasă în acest fel, ca parte esențială a vieții umane, moartea este, într-adevăr, un act de viață continuă, deși în detrimentul "adormirii" Acest lucru ridică o nouă întrebare: ce se face și se poate face ceva în viață pentru graligoul său muritor, care este de obicei înțeles ca sfârșitul său? Dar ce poate însemna acest sfârșit de viață: este doar o pauză, o elipsă sau, în același timp, este un rezultat? Evident, sunt ambele Biblioteca "Runivers" Viața, constând din atomi sparți și schimbători ai timpului, este integrată în conștiință după părăsirea acestui timp pământesc și în timpul trecerii la un altul, viața de apoi, timp În moarte și după moarte, o persoană își vede trecutul vieții pământești ca un întreg, în sinteză Această sinteză este în sine o judecată, deoarece dezvăluie legătura generală, conținutul și sensul În același timp, nu există doar o viziune clară a sintezei, după adevărul însuși, în fața lumii spirituale, în eliberarea de dependența trupească, în lumina adevărului lui Dumnezeu Aceasta este dovada de sine a judecății lui Dumnezeu Este, în primul rând, conștiința de sine și, în această măsură, judecata linșată Ea este creată, după voia lui Dumnezeu, într-un timp nou, deja de apoi, ca autocunoaștere în desfășurare ("mersul prin încercări"), autoaprofundare și auto-judecare Este necesar să

subliniem tocmai această latură imanentă a linșajului uman, care este curtea "conștiinței", adică a noastră, în fața lui Dumnezeu care ne cunoaște împreună cu noi Aceasta nu este încă o autocunoaștere completă și o judecată finală, care este posibilă numai în legătură cu întreaga istorie a întregii omeniri, ci limitată și individuală, deoarece viața și istoria umană nu s-au încheiat încă și, odată făcute, pot fi corectate sau distruse de altele în viitor Și aceasta este autocunoașterea și autodeterminarea, care are loc în conștiința de sine umană, în lumina adevărului lui Dumnezeu De obicei este numită în teologie "judecare preliminară" Tentativitatea sa se referă atât la unicul său caracter individual, cât și la finalitatea sa, deoarece existența necorporală în viața de apoi nu exprimă încă plenitudinea ființei umane "Instanța preliminară" nu este atât o instanță, cât conștiința de sine a vieții de apoi și autodeterminarea existențială care decurge din aceasta" ("NA", , ,) Când sunt aplicate diferențelor acestei autodeterminări, contururile generale ale acestor stări apar, așa cum sunt definite cu plus sau minus "Această schemă exprimă stările generale de "rai" și "iad" (de asemenea, preliminare, în contrast cu starea finală a învierii) Doctrina catolică a adăugat aici nu numai starea de purificare, ci și locul purgatoriului, ca pedeapsă temporară, corectivă Este imposibil să argumentezi în general împotriva însăși ideea unei stări de purificare dincolo de mormânt, totuși, este necesar să o schematizi ca un loc special, al treilea, împreună cu paradisul sau iadul? Principala trăsătură care este caracteristică rigorismului catolic și care infectează gândirea ortodoxă, este recunoașterea faptului că ambele stări ale vieții de apoi, nu numai raiul, ci și iadul, sunt determinate chiar înaintea judecății generale în imuabilitate finală Dar pentru asta Biblioteca "Runivers" Această afirmație, cel puțin în Ortodoxie, nu are temeiuri suficiente, întrucât recunoaște eficiența rugăciunii pentru morți, pentru care nu sunt stabilite limite (cum este exprimată cu o forță deosebită în rugăciunea a III-a de la Vecernia Rusaliilor) Potrivit învățăturii ortodoxe, viața de apoi a păcătoșilor poate fi definită cel mai îndeaproape ca purgatoriu universal cu o ședere temporară în el, mai degrabă decât ca iad incoruptibil Este important să afirmăm aici, ca un adevăr incontestabil și de la sine înțeles, că chiar și în viața de apoi existența indivizilor în libertatea lor, ei își găsesc aceeași soartă diferită și trec printr-un alt drum al vieții, ca în lumea de aici, cu singura diferență că, în locul falsei lumini și penumbrei acesteia din urmă, în lumea de dincolo de mormânt, totul este luminat de lumina soarelui adevărului, stând în înălțimile cerului și pătrunzând cu razele sale în adâncul sufletelor și inimi" ("NA", ,) Care este conținutul acestei vieți de apoi? Ce așteaptă o persoană dincolo de pragul morții? "În scrierea bisericească și în literatura teologică, atât ortodoxă cât și catolică, se exprimă cu o perseverență și o hotărâre deosebită ideea că dincolo de mormânt "se termină timpul isprăvilor pentru om și începe timpul pedepsei, pentru ca după moarte să fie imposibil ca noi să ne pocăim, nici îndreptarea vieții" (M Macarius, Teologie dogmatică) De regulă, se acceptă că după proces, morții rămân în stare pasivă, trecându-și soarta în temeiul sentinței judecătorești Mită (înțeleasă) este static, ca stare neschimbătoare, pasivă , așa cum executarea unei pedepse în închisoarea vieții de apoi, și i se atribuie imuabilitate deplină" ("N A ", , , ,) Acest "zel predominant al teologilor, care este prezentat ca învățătură a Bisericii (de fapt) contrazice atât natura spiritului, cât și datele tradiției și revelației bisericești" ("IA", ,) La "așteptarea pasivă a

fiecăruia în locul izolării sale a soartei sale finale este greu de aplicat conceptul de viață Între timp, chiar și dincolo de mormânt, viața spiritului omenesc, îmbrăcat, deși nu mai este cu trup, ci doar cu suflet, continuă Spiritul respiră și dincolo de mormânt cu puterea nemuririi sale și cu energia divină inerentă în el și, ca atare, actualitatea și libertatea îi rămân caracteristice și, în această măsură, autodeterminarea creatoare În raport cu spiritul, ideea de imobilitate și, în consecință, a unui fel de leșin sau a unei celule de închisoare în spatele unui sicriu este inaplicabilă și contradictorie Biblioteca "Runivers" contemplarea a ceea ce s-a făcut cu pierderea capacității de a continua viața Dacă pentru morți nu există o participare creativă în istoria acestei lumi, cel puțin pe această parte a ființei, atunci posibilitatea unei astfel de participări pe cealaltă parte a ei, atât în raport cu întreaga lume, cât și cu sine însuși Prin urmare, viața de apoi nu este doar o "răsplată" și "pedeapsă", și nu doar un "purgatoriu", ci și o școală spirituală, o nouă experiență de viață, care nu este fără urmă, ci îmbogățește și schimbă imaginea spirituală a o persoană" ("II A ", , , ,) "Pe baza naturii reale a spiritului, trebuie neapărat concluzia că o persoană devine diferită după toată experiența vieții de apoi, în comparație cu ceea ce a fost în timpul morții sale pământești Pregătirea sau maturizarea lui pentru viața de înviere este legată parțial de această experiență În starea unui om înviat, cele două laturi care alcătuiesc viața lui sunt rezumate, ca să spunem așa Fiecare dintre cele două părți ale vieții, pământească și viața de apoi, este ceva independent, totuși, ambele doar în legătură reciprocă exprimă plinătatea morții omului căzut Iar calea către Parusin și învierea generală trece prin valea morții și a vieții de apoi, sau o "schimbare" echivalentă: "nu vom adormi cu toții, dar ne vom schimba cu toții căci trâmbița va suna și morţii vor învia nestricaţi şi ne vom schimba" (I Cor XV, -) ("N A ", ,) "Despre viața de apoi ni se dezvăluie puțin și nu ar trebui să luptăm prematur pentru această cunoaștere, care trebuie să vină în eonul viitor de la sine Dar trebuie să știm că această viață pentru fiecare dintre noi este legată de starea noastră, care se dezvăluie în noi pe o "curte privată", în plus, această autodeterminare pe viață a fiecăruia dintre noi pe pământ nu poate fi doar sfârșitul și rezultatul vieții, ci începutul noii ei continuare" ("Principii A ,)) Esența acestei noi vieți este, în primul rând, "comuniunea cu lumea spirituală a ființelor necorporale Acest lucru se aplică, în primul rând, sufletelor umane individuale, precum și lumii angelice, precum și cele demonice Desigur, această comunicare cu lumea spirituală reprezintă și o varietate inepuizabilă, căci sufletul se atrage spre sine și se deschide numai la ceea ce ea însăși merită sau cu care este înrudit Dar important este că această comuniune cu lumea spiritelor necorporale, în orice caz, este o sursă inepuizabilă de viață nouă, de cunoaștere nouă, motiv pentru care nu se poate în niciun caz să se permită imuabilitatea stării spirituale a celor care au plecat Ei găzduiesc această nouă viață în măsura și în calitatea în care sunt capabili să găzduiască Și dincolo de sicriul uman Biblioteca "Runivers" Acest suflet trăiește și dobândește ceva nou, fiecare în felul său în propria sa libertate" ("IA", ,) Legat de aceasta este întrebarea posibilității pocăinței dincolo de mormânt "Desigur, de acolo este imposibil să distrugi răul produs de păcat în această lume Dar chiar și în această viață, o astfel de distrugere pentru multe imagini ale răului se dovedește a fi imposibilă, dar acest lucru nu face pocăința neputincioasă în roadele ei spirituale Atunci de ce ar trebui să considerăm că este imposibil

sau neputincios dincolo de mormânt, când cunoștințele noastre spirituale se extind și se adâncesc? Desigur, aceasta este o imagine diferită a pocăinței decât aici pe pământ, dar totuși este pocăință Dacă afirmăm că pocăința ulterioară nu este însoțită de iertare, atunci cine poate măsura adâncul milei lui Dumnezeu, care i-a întemnițat pe toți în neascultarea, astfel încât a avea milă de toți (P XI,) Pocăința are în sine o putere care se mișcă pe sine, care acționează de la sine și este posibil să admitem inactivitatea pocăinței? Așadar, ideea generală că dincolo de mormânt este neputincioasă și în acest sens pocăința este imposibilă, nu se ciocnește ea de contrariul, despre actualitatea eternă a spiritului, care, în plinătatea acestei actualități, supraviețuiește puterii pocăinței? ("P A ",) Pocăința ca "metanoia", ca dezvoltare și creștere a spiritului, precum și rugăciunea, sunt atribute inalienabile ale vieții spirituale; și, susținând că dincolo de pragul morții, spiritul uman trăiește și nu rămâne într-un leșin static nemișcat, admitem prin aceasta posibilitatea dezvoltării, schimbării, ascensiunii sale și, în consecință, a tuturor acelor imagini ale creativității spirituale care nu sunt asociate cu starea de a fi în corp Această înțelegere a vieții de apoi, ca "continuând adesea istoria lumii și a omenirii ca o parte impenetrabilă a drumului lor către învierea generală" ("I A ",), deschide noi posibilități de rezolvare a aporii care au fost până atunci cele mai dureroase probleme ale teologiei În lumina vieții de apoi, devine clară soarta copiilor care au murit la o vârstă fragedă, slăbiți, ciudați, bolnavi mintal, în general, "toți cei a căror viață reprezintă soarta "karmei" eredității și inconștienței Ei pot fi umanizați, pot intra în plinătatea existenței lor umane, doar eliberați de legăturile și cătușele existenței pământești" ("II A ",) Același lucru este valabil și pentru soarta neamurilor, care trăiesc și mor în ignoranța lui Hristos, și pentru măslinul ofilit al lui Israel Deoarece mintea lor pământească rămâne deteriorată și incompletă, trebuie să conchidem că descoperirea adevărului lui Hristos, "luminând pe toți X", le va fi dată în viața de apoi "Predica în iad", adică dincolo de mormânt, nu poate fi înțeleasă ca Biblioteca "Runivers" eveniment de moment sau de moment, dar ca durabil "Învierea lui Hristos a adormit în iad cu biruință asupra morții Încuietorii iadului sunt neputincioși să blocheze calea către "suflarea furtunoasă" a Rusaliilor și manifestarea "limbilor de foc" Puterea Rusaliilor , acțiunea plină de har a Duhului Sfânt, pătrunde până și nituri infernale" ("N A ",) Numai în condiția atomului cuvintele misterioase și jubileoase ale Canopului Pascal capătă sens: "Acum toată lumina este plină, cerul și pământul s-au înălțat: toată făptura să sărbătorească învierea lui Hristos" (punctul , tr) "Binecuvântările tale nemăsurate cu legături infernale cu minele obsedate vezi, du-te la lumină, Hristoase, cu picioare vesele, laudă Paștele veșnic" (p , tr) "În acest sens, moartea în Cuvântul lui Dumnezeu devine unul dintre cele mai mari daruri ale lui Dumnezeu: "fie lumea, fie viața, fie moartea, fie prezentul, fie viitorul - toate ale voastre: voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este a lui Dumnezeu" (Cor II, -) Așa este ierarhia darurilor lui Dumnezeu, în care moartea stă pe scara vieții creaturilor" ("IL A ",) Biblioteca "Runivers" CAPITOLUL V CULTURĂ POVESTE Filosofia culturii este acea parte a lucrării pr Sergius, în care gândul său intră cel mai strâns și direct în contact cu problemele vieții moderne Pentru întrebările despre semnificația și valoarea, despre sarcinile și scopurile culturii se află în centrul celor mai dureroase și acute probleme ale timpului nostru Prin urmare, în acest domeniu, Sergius

acționează nu numai ca un cercetător și gânditor, ci mai ales ca un predicator, acuzator și apologe II gândurile sale despre cultură și creativitate, înrădăcinate în fundamentele generale ale sofologiei sale, iau adesea forma unei propovăduiri practice a acelui început de "cultură creștină, ortodoxă", pe care trebuie să-l apere, atât de la reprezentanții umanismului secularizat, cât și de la asceza tăgăduitoare de lume a unor biserici Problema culturii în relația sa cu creștinismul este cu siguranță problema centrală în complexul acelor credințe, idei și experiențe, care în totalitatea lor constituie o criză spirituală modernă care lovește din când în când filosofia și viața "Deja de mult timp, ceva nu era în regulă în viața spirituală a omenirii moderne, se pregătește un fel de criză", a scris pr Sergius în "Această criză a fost pregătită de întreaga istorie modernă Începând de la sfârșitul Evului Mediu întreaga viață spirituală (a umanității) s-a dezvoltat sub semnul unui început de viață laic, non-religios și chiar anti-religios, a afirmat un principiu uman unilateral, anti-divin , a cultivat preceptele unui umanism unilateral sau abstract Rezultatul final al culturii moderne, care este amânat invizibil în viața intimă, în adâncul conștiinței sociale (totuși, nu este mulțumirea și fericirea oamenilor, ci totul crescând) "descurajarea popoarelor şi nedumerirea (Acest lucru este dovedit) atât prin postura impotentă a gândirii filosofice moderne, care a trecut la munca formal școlară, cât și prin neuroștiința mentală și morală neputincioasă a reprezentanților săi mai pretențioși; Biblioteca "Runivers" atât adogmatismul sceptic ridicat la o dogmă, cât și amoralismul, transformat într-un sistem de moralitate și scepticism rulant (condimentat) cu o garnitură estetic-religioasă La fel este și știința modernă, care a ascuțit neobișnuit de viziunea spirituală a omenirii în tot ceea ce se referă la latura exterioară a fenomenelor, nici pe un centimetru nu a ridicat vălul lui Isis, acoperind natura fenomenelor Tehnica a făcut din om un meșter uimitor dar omul care trăiește în acest meșter rămâne ca înainte cu mâna întinsă (În cele din urmă) arta, cu toată bogăția și luxul noilor forme de tehnică artistică, coboară la naturalismul mort sau la tendința suicidară Toată cultura modernă, care a crescut într-un copac luxuriant și puternic, începe să se ofilească și să se estompeze din lipsă de hrană religioasă și mistică" ("Biserică și cultură", ,) • Această cultură unilaterală, lipsită de durere, se opune ideologiei nu mai puțin unilaterale a creștinismului care nega lumea Când o persoană își propune alternativa lui Dumnezeu sau a lumii, ea "la rândul său către Dumnezeu se îndepărtează de lume, disprețuiește valorile și faptele ei și dă lumii, în depărtarea ei de Dumnezeu, propria sa judecată"e ("Zurfrage" ,) Apoi "creativitatea umană este respinsă, umanitatea umană este devalorizată, iar devalorizată în Biserică, ea ridică capul în afara Bisericii " ("Ortodoxie și cultură",) "Întâlnim acest acosmism și chiar anticomunism în istoria Bisericii, pe de o parte, pe baza creștinismului răsăritean în viziunea monahală larg răspândită, și, pe de altă parte, îl găsim în rândul protestantismului ortodox, care de asemenea susține că Dumnezeu este absolut transcendent față de lume și prin aceasta lumea este îndumnezeită" ("Zur Frage" ,) De aici provine acea "atitudine arogant de neprietenoasă și ipocrit de moartă" care caracterizează atât de des atitudinea oamenilor bisericești față de creativitatea culturală, pe care ei "doar o îngăduie, dar o lasă din calea mântuirii" ("Ortodoxia și cultură",) Spre deosebire de aceste două extreme, pr Serghie afirmă "fața creatoare a Bisericii", cheamă "să creăm o cultură cu adevărat creștină, bisericească și să trezească viața în gardul bisericii, înfrângând pe plan intern această opoziție a

bisericii și a secularului Gardul bisericii ar trebui să conțină nu numai o casă pentru invalizi și o pomană, pentru care mai era loc, dar și un atelier de lucru, o sală de studiu și un atelier de artă Viața bisericească trebuie reînviată, dar nu pe baza regimului inchizitorial, ci pe baza Biblioteca "Runivers" comuniunea comună și creativitatea conciliară Căci, teoretic, religia și, în consecință, biserica, ca zonă a vieții religioase, ar trebui să fie totul, extinzându-se la toate domeniile vieții credincioșilor Nu ar trebui să existe nimic fundamental "laic", să nu existe o zonă neutră care să fie indiferentă din punct de vedere religios, care să nu aibă cutare sau cutare coeficient religios Și dacă plinătatea vieții pe care o tânjește omul modern este restaurată în Biserică, dacă adevărata flacără a creativităţii şi inspiraţiei creştine s-ar aprinde în ea , cu ce culori irizate ar înflori toată viaţa noastră, cât de uşor şi fericită ar deveni!filozofia, fecundată de religie, ar avea puterea să iasă din mocirlă scepticismul și sterilitatea în care se află acum arta creștină ar trebui să aibă și mai mare importanță La urma urmei, poate că tocmai în direcția artei se află noile revelații, căci cuvântul că "frumusețea va salva lumea" nu este fals În cele din urmă, dacă s-ar crea o comunitate bisericească creștină, atunci socialismul ar deveni întruchiparea iubirii universale, evanghelice și ar înceta să se unească cu devastarea spirituală pe care, prin îngustimea predicării sale, el o aduce acum în inimile sale adepții Toată cultura, luminată de lumina interioară, ar fi translucidă, plină de lumină și rațiune" ("Biserica și Cultura", , , ,) Ideea culturii ortodoxe bisericești, în ciuda tuturor indiscutabilității sale interne și a atractivității exterioare, s-a dovedit a fi, totuși, nu foarte convingătoare, atât pentru inteligența umanistă, cât și pentru reprezentanții tradițional conservatori ai Bisericii În ciuda faptului că susținătorii și predicatorii săi erau niște stâlpi precum Gogol, arh Fiodor Buharev, Dostoievski, Fedorov, Bachinsky , părea suspect și lipsit de viață ambelor părți: prima vedea renașterea clericalismului în ea, a doua credea că biserica are "doar o funcție protectoare, conservatorismul tradiției"; prin urmare, este de înțeles că "idealul unei biserici care creează, crește, se dezvoltă" mi s-a părut aproape o revoluție spirituală Marile răsturnări rusești și viața printre culturile străine au pus din nou și cu o vigoare reînnoită această problemă în fața rusilor constiinta; iar în exil s-a încercat nu doar reformularea acestei idei, ci chiar crearea unor forme organizatorice speciale pentru dezvoltarea și implementarea ei fezabilă În , la Berlin, sub redacția lui V V Zenkov, a fost publicată o carte intitulată "Ortodoxie și cultură" Publicarea acestei cărți a fost deja o victorie semnificativă, pentru sintagma în sine Biblioteca "Runivers" Conceptul de "Ortodoxie și cultură" părea atât de neobișnuit și ciudat, încât editorul cărții s-a consultat mai întâi cu o serie de experți, temându-se să dea cărții un titlu "fără sens" Ulterior, ideea culturii bisericești a fost înscrisă pe steagul Mișcării Creștine Studenți Ruse, care și-a purtat tinerețea în congresele sale, în publicațiile sale, în predicile și lucrările sale În cele din urmă, în , s-a înființat la Paris "Liga Culturii Ortodoxe" - cu sarcini și planuri largi, dintre care s-au desfășurat doar câteva congrese anuale, care însă aveau o mare semnificație ideologică (revista "New Grad", Paris, nr - , -) Esențial era ca datorită posibilității întâlnirilor internaționale ale figurilor educației religioase, această idee să fie adusă în alte țări ortodoxe, unde și-a găsit, deși nu numeroși, dar susținători înflăcărați și convinși Părintele Serghie a fost extrem de apropiat de

toate aceste întreprinderi, a participat la majoritatea publicațiilor și congreselor și, în special, a citit două rapoarte dedicate temei culturii ortodoxe la congresele "Ligii" din și (tipărite sub titlurile " Ortodoxie și cultură" și "Justificarea dogmatică a culturii" - într-o formă prescurtată - în Westpic-ul RSHD din anii corespunzători, VKK p) Alături de sarcina de a apăra această idee de neînțelegere și respingere, a fost însă problema în sine Cum să înțelegem creativitatea culturală în lumina creștinismului? Cum să împaci iubirea de lume cu cuvintele: "nu iubiți lumea, nici lucrurile din lume" (I? Jo L,) și "cei care au să fie ca cei care nu au și cei ce folosesc lumea aceasta, așa cum eu nu o folosesc pentru chipul acestei lumi, trece" (I Cor VP, și)? Această problemă dificilă găsește o soluție în atitudinea sofiologică a pr Serghie, care nu se teme și nu se ferește de antinomie, căci astfel de minciuni se află chiar la temelia existenței omului și a lumii "Creștinismul este, mai presus de toate, și mai ales viața spirituală, adică străpungerea omului din lume și de la sine către Dumnezeu În acest sens, creștinismul este un efort continuu de a depăși limitările create ale naturii pentru a-L simți pe Dumnezeu și a trăi în El Există un moment de cert inevitabilitate în această despărțire de lume, iar fiecare creștin este călugăr, indiferent a poziţiei şi a stării sale Singura orientare în raport cu lumea este să ne străduim ca lumea să se amestece cât mai puţin în dezvoltarea vieţii spirituale Dar calea oferită de tradiţiile ascetice nu epuizează plenitudinea a personalității umane, pentru că Dumnezeu a pus omul în legătură cu lumea și viața Okru Biblioteca "Runivers" realitatea vie, lumea, istoria, ne sunt date ca o inevitabilitate și suntem inevitabil, într-un fel sau altul, determinați în raport cu aceasta, deja dăruite nouă în creștinism, această cosmicitate originală a ființei umane este nu este eliminat, ci este ridicat la un nivel superior Creștinismul învață să iubești lumea, țara pe care a umblat Hristos, să iubești o persoană Această sarcină este dificilă pentru că este pusă antinomic; se cere să nu iubești lumea și, în același timp, să iubești lumea în mod creativ, deoarece o persoană este responsabilă pentru lume, este chemată la participarea creativă la formarea lumii Prin urmare, umanitatea nu ar trebui să fie diminuată, ar trebui să-și găsească o justificare religioasă, să devină o cale de mântuire pentru fiecare, după munca lui personală, vocație, forță Tot ceea ce este adevărat în cultură, într-o relație creatoare cu lumea, aparține lui Hristos și se va descoperi în apartenența ei la Biserică" ("Ortodoxie și cultură", și) "Numai pe aripile inspirației creatoare se ridică omul deasupra naturii sale, în înălțimile bisericii și cu mângâierea spiritului, din care Sf Pavel, biserica se pierde, chiar dacă se păstrează formele exterioare" ("Fața creatoare a Bisericii",) Această justificare religioasă a culturii și creativității își găsește o confirmare multiple în viața Bisericii însăși "Toată acea activitate umană care se desfășoară în istorie și cultură în diferitele ei manifestări este inclusă ca "serviciu" pe calea mântuirii Biserica își exprimă recunoașterea acestui gând prin faptul canonizării unor sfinți ca purtători ai unei anumite slujiri, așadar, tocmai ca personalități culturale și istorice: regi și prinți egali cu Apostolii, pictori de icoane, profesori ecumenici, doctori etc și, desigur, lista propriu-zisă nu pot fi considerate exhaustive, întrucât viața continuă a Bisericii dezvăluie și noi imagini ale sfințeniei În plus, există sfinți care nu sunt proslăviți, cu slujbe care nu sunt încă glorificate" (D&L,) Pe de altă parte, începutul creativității (care este baza și esența oricărei culturi) capătă o asemenea semnificație în

ideologia bisericească, încât depășește în multe privințe rolul care i-a fost atribuit în viața secularizată, secularizată "În limbajul bisericesc, expresiile "creativitate" și "creați" sunt adesea menționate în astfel de cazuri în care noi înșine, poate, nu am fi aplicat principiul creator Domnul Însuși spune direct despre el: "fără Mine nu puteți face nimic" (Io XV,), și chiar mai mult: "Cine crede în Mine, lucrările pe care le fac Eu, și el va face și mai mari decât acestea va face" (XIV,) În scrisul bisericesc, cuvântul folosit este de obicei: a face o rugăciune (către Isus) Toate Biblioteca "Runivers" aceste expresii, desigur, deloc întâmplătoare, mărturisesc în ce măsură elementul creator al spiritului nostru și tensiunea lui se manifestă în biserică, care nu o leagă, ci o eliberează O astfel de inseparabilitate a creativității spirituale și a ecleziasticii este reprezentată de însăși natura Bisericii, care, deși este un principiu supranatural în viață, presupune însă dezvoltarea principiului personal în deplinătatea sa Astfel, universalul și suprapersonalul se dezvăluie în personal, iar personalul se regăsește în suprapersonal Ascultarea față de Biserică se naște, așadar, nu din sclavie, ci din convingere interioară, nu din sărăcie, ci din plinătatea puterii spirituale" ("Fața creatoare a Bisericii",) Antinomia îndrăzneală și supunere este astfel inevitabil inerentă întregii creativități culturale; dar o analiză mai detaliată arată că ea este prezentă invizibil în asceza însăși, care, de asemenea, nu poate fi limitată la simpla smerenie și ascultare; căci "crucea nu este doar o acceptare pasivă, ci și o luare activă, un căit creator de a merge acolo unde spiritul lui cheamă și duce Chiar și cel mai ascetic merge acolo unde spiritul lui cheamă și merge Chiar și cele mai ascetice căi , pe care, parcă, autodeterminarea responsabilă este eliminată și înlocuită cu ascultare, sunt aleși liber și cu îndrăzneală Ascetul care pleacă în deșert sau părăsește lumea într-o mănăstire, care se dă bătrânului pentru ascultare deplină, înfăptuiește un act de alegere creatoare și autodeterminare responsabilă Iar asceza în formele sale cele mai hotărâtoare presupune la începutul ei hotărârile cea mai intensă activitate și autodeterminare, ca și în ascultarea propriei chemări interioare, deci în urma ei Calea ascezei și schitului eroic, sau a ascultarii inspirate, în implementarea ei are caracter de îndrăzneală creatoare, însoțită adesea de lupta, distrugerea legăturilor carnale și spirituale, în general, este un act în sensul deplin al liberului și chiar neautorizat Și mai important este faptul că pentru anumiți indivizi calea ascezei eroice, creatoare și atât de îndrăzneață responsabilă, se realizează nu în sărăcie și pasivitate, ci, dimpotrivă, dintr-un exces de forță și tensiune creatoare Prin urmare, nu trebuie în niciun caz să opună îndrăzneala creativității monahismul cu asceza ei Adevăratul monahism este îndrăzneț, pentru că este o imagine a creativității personale, împreună cu toate celelalte imagini ale sale" ("U ", ,) Prin urmare, "dacă omul nu creează, nu face, dacă este iresponsabil față de faptele sale, dacă nu își pune în lucrare gândurile, plăcile de dragoste, atunci nu realizează asceză, ci nihilism II dacă o numim asceză, Biblioteca "Runivers" atunci o astfel de asceză este o captivitate în lume Înțelegerea nihilistă a ascezei se exprimă în eliberarea de responsabilitatea față de lume Asceza autentică este cea mai mare forță culturală și creatoare din lume Asceza și cultura nu sunt opuse, este un principiu spiritual unic în om, realizarea în umanitate a imaginii unice a lui Dumnezeu" ("Fundarea Dogmatică a Culturii" ,) Valoarea religioasă pe care pr Sergius, toată creativitatea culturală trebuie să aparțină în mod natural fiecărui domeniu special al vieții culturale; În consecință, problemele

filozofiei economiei, artei, dreptului, statului etc nu sunt doar în studiul esenței ontologice a acestor concepte, ci mai ales în stabilirea locului și semnificației pe care acestea ar trebui să o aibă în ierarhia generală a vieții principii A-și determina locul în lume înseamnă a-i conecta cu o singură rază de sofisticare, a arăta că toți trăiesc într-un singur spirit și sunt inspirați de o singură forță Drept urmare, o înțelegere sofisticată a tuturor tipurilor de creativitate culturală este inevitabil sublimarea lor filozofică și religioasă: ei încetează să fie doar tehnică și pricepere, își depășesc caracterul formal și devin conducători ai unui principiu superior, întruchiparea unei idei superioare - ei cresc la Dumnezeu-bărbăție Cu toate acestea, în timp ce dobândește această semnificație maximă, creativitatea umană păstrează pecetea limitărilor sale și nu poate pretinde niciodată o semnificație absolută; ea aparține acestui eon și nu poate lua locul ultimelor realizări, înlocuiește eshatologia Între timp, această ispită însoțește invariabil cele mai înalte realizări ale geniului uman, care, în efortul său de a se ridica, uită de natura sa creată, își pierde perspectiva ontologică și se crede arbitrul suprem al destinelor lumii Acest lucru se aplică în egală măsură utopiei Zukimft-siaat-ului marxist și "misterului" lui Scriabin și religiei statului divinizat și mitului minții lumii conștiente a lui Hegel Particularitatea gândirii Serghie este că, dezvăluind rădăcinile spirituale și religioase ale tuturor domeniilor culturii și ridicându-le astfel la o înălțime mare, el nu este niciodată tentat de realizările lor, își amintește de limitările lor naturale și denunță invariabil idolatria în care profeții unilaterali ai unui căderea culturii zeificate Datorită acestui fapt, în viziunea despre lume a pr Serghie elimină orice anarhism, orice relativism; totul este legat de o singură ierarhie de valori, totul "își face locul" Și asta se aplică în primul rând Biblioteca "Runivers" zona care de obicei cade complet din sistemul speculaţiei filosofice - economiei Problema economiei apare în istoria omenirii odată cu căderea "Inițial, omului i s-a dat o existență liberă - mâncând din "fructele arborelui ashzni"; deși el, chemat să prețuiască și să prețuiască grădina lui Dumnezeu, nu era sortit lenevirii, dar lucrarea lui cerească avea un caracter forțat, dar inspirat, de atitudine creativă iubitoare față de lume "(" S N ",) Dar după ce blestemata de Dumnezeu "natura i s-a arătat omului ca o forță ostilă, înarmată cu foame și moarte, întreaga viață a omului a primit un iz de gospodărie" ("S N ",) și a cerut de la el eforturi și muncă silnică "Economia este activitate de muncă ea include munca umană în toate aplicațiile ei, de la muncitor la Kant, de la plugar la astrolog Un semn al economiei este reproducerea muncii sau cucerirea binecuvântărilor vieții, materiale sau spirituale, spre deosebire de a le primi gratuit Această activitate intensă a vieții umane în împlinirea Cuvântului Divin: "Prin sudoarea feței tale îți scoți pâinea" - și, mai mult, orice pâine, adică nu numai hrana materială, ci și hrana spirituală: în sudoarea ta din fața ta, munca economică nu numai că produce produse de uz casnic, ci creează și toată cultura Lumea ca economie este lumea ca obiect al muncii și, prin urmare, și ca produs al muncii" ("F X ", ,) Dar "tot ce este economic în sens grosier sau subtil este utilitar, urmărește un scop practic, este limitat de interesele existenței pământești Toate sarcinile economice, oricât de vaste ar fi ele, aparțin planului acestei lumi, eonului prezent Acest lucru nu împiedică deloc faptul că "economia (în sensul larg) se simte a fi creativitate și, la o anumită culme de realizare, începe să se rușineze oarecum de eficiența ei economică, precum

stigmatizarea sclaviei (Dar aceasta creează) o contradicție internă, care constă în inconsecvența bazei economiei și a stării sale actuale - sofianitatea naturii sale și antisofianitatea ființei sale Economia este creativitate și nu poate decât să fie, ca orice activitate umană Dar, în același timp, economia este sclavia necesității, nevoii și interesului propriu, incompatibilă cu creativitatea și inspirația" ("S N ", , ,) Acest caracter dublu al economiei, această combinație de necesitate și libertate, constrângere și inspirație, pătrunde în toate funcțiile economice; în consecință, toate pot fi percepute dintr-un dublu punct de vedere: ca o simplă adaptare a omului la o natură ostilă lui și ca o umanizare a acestei naturi prin înălțare Biblioteca "Runivers" deiiya se pas un stadiu superior al ființei "Astfel, se deschid două căi pentru realizarea abilităților creative umane: calea civilizației și calea culturii Civilizația este adaptarea la condițiile vieții naturale Cultura este atitudinea creativă a unei persoane față de lume și față de sine, atunci când o persoană își pune amprenta spiritului pe munca sa în lume Cu toate acestea, nu există o cultură absolută și o civilizație absolută, pentru că o persoană nu poate fi un sclav până la capăt și un creator până la capăt" ("Justificarea dogmatică a culturii",) Și așa, vorbind de civilizație, pr Sergiu dezvăluie mereu în ea posibilitățile de a deveni cultură; iar în această tendință de sublimare, caracteristică tuturor domeniilor gândirii sale, se află acea putere sufletească inspiratoare și inspiratoare care însoțește toate scrierile sale, care vorbesc și despre sensul și scopul vieții și activității umane Acest lucru se manifestă cu o forță și profunzime deosebită în învățăturile sale despre "principalele funcții economice - consum și producție" Principala formă de consum este alimentația "Pentru un naturalist, problema hranei este o problemă complexă a funcțiilor fiziologice ale organismului nostru, iar doctrina nutriției este șeful fiziologiei (Pentru un economist) lupta pentru viață și moarte, sau lupta pentru existență, se concentrează în hrană, (pentru că) este imposibil să trăiești fără hrană iar moartea osoasă stă în spatele nostru și ne împinge în căutarea hranei " ("F X " ,) Conform cca Sergius pune această întrebare pe o bază mai largă și se întreabă: "Cum devine materia străină corpului meu) devine carnea mea, intră în trupul meu și invers: cum se transformă carnea mea, un trup viu, în materie moartă, în întregime? - după moarte, dar în părți - continuu pe tot parcursul vieții? (Răspunsul la această întrebare este clar din cosmologia sa) Avem aici în fața noastră cea mai vie manifestare a acelui comunism cosmic, despre care am discutat mai sus În alimente, granița dintre viu și neviu este într-adevăr îndepărtată Mâncarea este o comuniune firească - comuniunea cărnii lumii În acest sens, mâncarea este descoperirea unității noastre esențiale, metafizice, cu lumea Ființele transcendente în această lume, în lume, ar fi incapabile să mănânce și, prin urmare, incapabile de a influența imediat, direct asupra lumii; pentru a dobândi această abilitate, ei ar trebui mai întâi să se întrupeze Și pentru Dumnezeu, care a onorat această lume cu libertate și autonomie și de aceea a creat-o, ca existând în afara Lui, într-o ființă divină, este posibil să influențeze ea numai prin constrângere transcendentă externă Pentru a acționa din interior, ca o forță în interior- Biblioteca "Runivers" lumească și regeneratoare, iar Dumnezeu a trebuit să se întrupeze în lume "Și Cuvântul S-a făcut trup" Dacă hrana este comuniune cu trupul lumii, indiferent de forma și cantitatea ei, atunci împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos, sub masca pâinii și vinului, este comuniunea cu carnea Fiului lui Dumnezeu,

carnea îndumnezeită a lumii Și cum hrana susține viața muritoare, deci masa euharistică este comuniune cu viața nemuritoare, în care moartea este în sfârșit cucerită și impenetrabilitatea mortală a materiei este biruită În acest sens, se poate spune că cel mai mare "sacrament creștin este precedat de un act de viață atât de elementar precum mâncarea sau împărtășirea trupului lumii" ("F X ", , (>,) Teoria economică a consumului își are astfel rădăcinile în profunzimile cosmologiei și, în același timp, își primește cea mai înaltă expresie în învățătura din Euharistie, care în acest sens poate fi numită eshatologia consumului: "Vă spun că de acum înainte Nu voi bea din rodul acestei vii până în ziua când voi bea vin nou cu voi în Împărăţia Tatălui Meu" (Mat XXVI,) "Consumul îndepărtează linia dintre cei vii și cei morți, dintre cei însuflețiți și cei neînsuflețiți În ea, natura are un certificat de posibilitate de animație universală" ("F X ",) și aceasta sfințește funcția consumului ca imagine și anticipare a regatului epocii viitoare O sublimare asemănătoare are loc în raport cu cea de-a doua funcție economică - la producție Pentru știința economică, care nu pune problema esenței metafizice și a sensului producției, este doar "cheltuirea energiei umane", "cristalizarea muncii umane", "crearea valorilor materiale" Dar pentru o Sergius, producția este, în primul rând, "o astfel de influență activă a unui subiect asupra unui obiect sau a unei persoane asupra naturii, în care subiectul care acționează imprimă, implementează în subiectul influenței sale economice] ideea sa, obiectivează * scopuri (Mulțumită acestui lucru) din lume parțial vălul înstrăinării față de om sau față de subiect, obiectivitatea sau obiectul, care se află pe ea, este îndepărtat, iar ideile și scopurile sunt introduse în lucruri și încep să strălucească în ele; mecanismul cedează teleologiei, mai exact, este identificat inseparabil și chiar indistinguitor cu ea Natura se umanizează, devine corpul periferic al unei persoane, supunându-i conștiinței și realizându-se în ea "(F X ", , ,) Aceasta înlătură opoziția dintre subiect și obiect "Obiectul nu mai este poziționat în subiect (cum ne învață idealismul subiectiv), iar subiectul nu este descendentul obiectului (cum ne învață materialismul dogmatic), Biblioteca "Runivers" dar subiectul ne este dat doar în interacțiunea cu obiectul - subiect-obiect: Sunt în viol sau în natură, iar natura este în mine Prin urmare, "eu" însuși nu este complet, neschimbător, dat, abstract (ca în idealismul subiectiv), ci în continuă creștere, dezvoltare, viață Această relație schimbătoare între subiect și obiect, dezvoltarea "Eului" în natură, este viață, adică creștere, mișcare, nu statică, ci dinamică Acest "eu" nou, activ, economic ar trebui să fie conceptul inițial al filosofiei" ("F X ",) Astfel, înțelegerea esenței producției este înrădăcinată și în sistemul o Serghie în profunzimi ontologice și tocmai în doctrina vieții, în realitatea biologică a ființei În ceea ce privește realizările sale cele mai înalte, este ușor de observat că "umanizarea naturii" în "Filosofia economiei" nu este altceva decât "ipostazarea" ei a lucrărilor de mai târziu ale pr Serghie; iar legătura inevitabilă a subiectului cu obiectul este o anticipare economico-filozofică a principalei axiome ontologice despre inseparabilitatea ipostasului și a naturii într-un spirit conștient de sine Întreaga economie în înțelegerea pr Sergius, se bazează ferm pe atitudinea sa sofiologică; toată ea, cu ramurile și florile sale, se întinde spre cer, se pierde în tainele vieții divine, legând pe Dumnezeu și pe om în unicul început al bărbăției-Dumnezeu Această poziție a omului ca stăpân și stăpân al naturii presupune "accesibilitatea sau ascultarea naturii față de om în general Deși omul

rămâne nemăsurat de departe de stăpânirea naturii, calea către ea îi este deschisă Natura este pasivă, receptivă, feminină; omul este activ, curajos, conștient Astfel, natura, cu intelectul sau instinctul ei orb, devine conștientă de sine numai în om, devine văzătoare" (F X ,) Dar unde sunt limitele acestui proces? "Care sunt limitele dezvoltării forțelor productive și există ele? Are economia nu numai istorie, ci și escatologie, nu poate ea să depășească ea însăși, să treacă într-o super-economie, astfel încât eonul economic din istorie să se încheie? ("Vorgeschichte" de K Marx) Poate că omul, având un sprijin economic în spațiu și fiind un demiurg în el, este chemat să devină un cosmourge, un învior al unei vieți moarte, un paznic al prezentului și un succesor al viitorului? Poate că, prin muncă economică, omul-microcosmos va alunga moartea din universul-microcosmos și va îndepărta blestemul de pe pământ? Abordând această ordine a întrebărilor, intrăm în cercul de idei al lui H F Fedorova , "în fața grandiozității căreia utopiile lui Mechnikov, Fourier, K Marx și alții par nehotărâte" ("S N ",) Căci, stabilind economiei "sarcina muncii Byblos "edem "Runivers" a învierii morților, a reproducerii și întoarcerii vieții, Fedorov transformă economia în ergie sau, mai exact, le contopește pe amândouă până la imposibilitatea de a le distinge, întrucât pentru el învierea morților încetează să mai fie teurgică, ci devine în întregime economic-magic "(" S N ",) "Este ciudat că această idee a unei învieri imanente, "reglementarea naturii", este produsul unui spirit creștin de foc" ("NA",) El însuși H F Fedorov a fost un creștin profund credincios, iar "proiectul său și tot patosul învățăturii sale au izvorât din această credință" ("SN",) El s-a gândit la "proiectul său ca la finalizarea lucrării lui Hristos pe căile "cauzei comune" a omului" ("IA",) Prin urmare, simpla sa negare și respingere ar contrazice atât semnificația problemei puse, cât și seriozitatea religioasă și convingerea profundă a "marelui bătrân" O Sergius revine în repetate rânduri la discuția acestui subiect (în "Două orașe", în "Lumina niciodată de seară", în "Mireasa Mielului") și, analizând-o în esență, ajunge la concluzia că " problemele limitelor economiei sunt rezolvate", Fedorov cade într-un evident monofizism, propunând unilateral elementul uman ca substitut și înlocuind forța divină" ("S P ",) Aceasta nu înseamnă că "proiectul unei cauze comune", predicat de Fedorov, ar trebui respins în cele din urmă și irevocabil, ca un miraj și "farmec" (Dar pentru a înțelege) realul și noul, despre care el i-a spus Mpr, "proiect" trebuie înțeles nu prin literă, ci prin spirit, nu naturalist, ci simbolic religios nu doar ca ultimul cuvânt al Economismului, capitulând în fața inerției cărnii păcătoase, ci în același timp timp, ca prima rugăciune către Dumnezeu pentru înviere, prima chemare a pământului la cer despre răscoala morților" ("S N ",) "În ceea ce privește tendința de Fedorovism fără Dumnezeu (învierea umanistă), atunci se transformă în ideea Turnului Babel, construit de omenirea care luptă împotriva lui Dumnezeu, fără Dumnezeu și împotriva lui Dumnezeu Învierea este (în ea) cea mai înaltă și ultima realizare a progresului mic-burghez, dincolo de care nu mai rămâne nimic de făcut , pentru că (aici) se instalează regatul golului invincibil și al plictiselii (În aceasta sens) "proiectul" este o încercare, o piatră pentru progresul fără Dumnezeu, fără Dumnezeu - nu este un triumf, ci eșecul final al teoriei progresului, un abis al disperării care se deschide în fața unei persoane la sfârșitul calea" ("NA",) "Așadar, o economie pe propriul drum nu are escatologie, iar când încearcă să intre în calea ei, cade în falsă escatologie, urmărind o fantomă înșelătoare și înșelătoare Această falsă escatologie are rădăcinile

într-o evaluare incorectă a economiei și Biblioteca "Runivers" wenpi despre convenționalitatea și relativitatea sa Epoca noastră, marcată nu numai de înflorirea excepțională a activității economice, ci și de economismul ca conștiință de sine spirituală, se remarcă în același timp printr-un pseudo-eshatologism intens" ("S N ",) Iar eforturile lui Serghie urmărește să depășească această ispită, atât în mod negativ - prin revelarea (adică, falsitatea - cât și pozitiv, prin afirmarea adevăratei escatologie creștină - credința în cea de-a doua și glorioasa venire a lui Hristos și "așteptarea învierii morților și viața epocii viitoare" Următorul domeniu al creativității culturale după economie este arta Acest aranjament poate părea ciudat, deoarece pare să nu existe nimic în comun între produsele de uz casnic și operele de artă; dar dacă ignorăm manifestările exterioare ale economiei și artei și ne întoarcem la esența lor metafizică, atunci în mod natural ele "cerșesc o paralelă, ca două tipuri sau moduri de creativitate umană" ("SN",) Atât în economie, cât și în artă, o persoană, așa cum spuneam, depășește limitele "eu-ului său", își impune pecetea spiritului său asupra materiei care îl înconjoară, o modelează, după imaginea sau ideea născută în mantia lui Ajine În ambele cazuri, poetul are loc umanizarea naturii, înlocuirea mecanismului prin teleologie, deși natura și scopul acestui proces sunt diferite Dar, într-un punct infinit de îndepărtat, ambele moduri de creativitate trebuie să coincidă, pentru că "dacă cea mai intensă muncă economică nu este încă capabilă să producă o operă de artă și nici un efort de voință și muncă nu poate crea un artist apoi încă) gospodării) "în toate formele, de sus)" până jos, există o anumită dorință de stil artistic și în măsura în care economia conține un element de creativitate se apropie cu adevărat de artă și nu se poate limita la sarcini pur utilitare, se străduiește să le rezolve la frumusețe Și arta concurează și cu economia în puterea ei El este tentat să dobândească putere asupra acestei lumi, cu care este conectat prin materia sa, care acceptă o formă artistică (Pentru că) este posibil să stăpânești forțele acestei lumi și farmecele ei nu numai cu mașini și chimie, dar și cu sunete sau culori, precum și să-și vibreze fundamentele fizice sunt de conceput nu numai cu dinamită, ci și cu muzica, unele ritmuri ale căror, poate, pot ucide ca un curent electric" ("S N ", ,) Cu toate acestea, în ciuda acestei comunități metafizice a esenței lor, economia și arta diferă profund în sarcinile* și scopurile lor Economia este utilitarista si pragmatica, arta este infinita Biblioteca "Runivers" necruţător şi liber Economia este întotdeauna determinată de obiectul ei, iar scopul ei este conținutul și produsul procesului economic În artă, "forma (nu numai) este inseparabilă de conținut, dar ea însăși devine conținutul" ("Religie și artă",) "Pentru puterea misterioasă și plină de grație a artei, are o importanță relativ secundară care este subiectul ei, despre ce anume se reflectă albastrul ceresc Arta este erotică și inspirată, gospodăria este prozaică și legală numeric - astfel ei se opun în eforturile lor specifice Această diferență are încă o expresie Munca economică este putere, magia acestei lumi; Arta, pe de altă parte, este neputincioasă și neîmpărtășită în fața lumii Economia influențează în mod activ lumea, cu târnăcoapă și sapă ea slăbește și ară "pământul", în timp ce arta îl lasă neafectat și își creează doar propria sa lume specială de frumusețe pe sau deasupra pământului Economia creează "bogăție", "civilizație", cu știința ei, industria, războiul, în acest sens se face istorie Arta rămâne un oaspete rătăcit în această lume, pe care o tulbură doar cu veștile celeilalte lumi" ("S N ", ,) Ce este arta,

care este esența, puterea și sensul ei? Răspunzând la această întrebare cu propriile sale cuvinte, pr Sergius, încă întâmpinăm cea mai mare dificultate, pentru că simțim că acest răspuns rămâne nesatisfăcător II nu pentru că în scrierile pr Serghie nu a avut suficient material pentru a înțelege și a elucida această problemă: dimpotrivă: sofiologia conține cu siguranță toate premisele necesare pentru construirea unei filosofii profunde și integrale a artei Dar în acest caz intuiția artistică a pr Sergius este mai amplu decât speculațiile sale teoretice; iar simțul său de frumusețe este mai mare și mai profund decât orice se poate spune despre el "Frumusețea este prima artă", spune pr Sergius, ("numai un cântec are nevoie de frumusețe, frumusețea nici măcar nu are nevoie de un cântec") iar arta însăși participă doar la frumos, dar nu-și posedă puterea "("S N ",),) și se poate spune exact în același mod că filosofia artei - estetica - deși participă la realitățile artistice, nu le include în sine, ci doar conturează calea către ele sau reamintește efectul lor asupra sufletului uman În consecință, cea mai solo și profundă dovadă a frumuseții nu este conținută în cuvintele filozofice ale pr Sergiu s-a dedicat artei, dar în articolele sale care sunt dedicate vieții * creativității artistice și, într-o formă directă și adesea inspirată de entuziasm, vorbesc despre semnificația și semnificația frumuseții revelate în imaginile artei În aceste vieți Biblioteca "Runivers" În glorificările sale ale artei, mai mult decât oriunde altundeva, pr Sergius, simțul său plin de viață al frumosului, gustul său exigent și strict Dar ceea ce scrie despre Biserica Sf Sofia și despre Madona lui Rafael, despre Mozart și Salieri Lușkin și Demonii lui Dostoievski, despre picturile lui Picasso și sculpturile lui Golubkina - nu se pretează unei prezentări teoretice abstracte și poate fi perceput doar sub forma în pe care le este scris autor Cu atât mai puțin poate cea mai înaltă și ultima realizare artistică a pr Sergius este propria sa sofiologie, care, ca cuvânt despre Frumusețe, este în același timp manifestarea acestei Frumuseți - sophiopia Prin urmare, vorbind despre estetica pr Sergius, trebuie să ne amintim mereu că aici, mai mult decât oriunde altundeva, cuvintele lui au un caracter simbolic și indică doar acea realitate superioară care se află în afara și deasupra lor Rezultatul este acea antipomoșitate, acea contradicție interioară, prin care orice artă este inevitabil sfâșiată, cu excepția cazului în care devine "filistinism estetic, prețuind frumusețea mai mult decât frumusețea", și nu servește "luxului rafinat, gurmetismului și confortului estetic" ("Cu N ", ,) "Dacă tragedia unei economii care-și înțelege limitele constă în conștiința naturii sale prozaice și a lipsei ei de aripi, atunci tragedia artei stă în conștiința neputinței sale, într-o discordie teribilă între adevărata măreție a lumii care i-a fost dezvăluit și urâțenia și urâțenia ei Arta nu mântuiește, nu stinge angoasa existenței pământești, ci doar consolează Dar arta vrea să devină nu numai reconfortantă, ci eficientă, nu simbolică, ci transformatoare "(" S P ", ,) În acest moment, problematica artei se confruntă cu o adevărată aporie Căci idealul artei active și transformatoare duce fie la ergie, fie la magie, adică, în ambele cazuri, depășește limitele artei, încetează să mai fie artă Iar "un artist care nu cunoaște anxietatea sofiurgică, care nu este atras de un rcalioribiis ad realissima, se dovedește a nu fi la apogeul propriului serviciu (Prin urmare, la întrebarea) este sarcina sofiurgică accesibilă artei ? (răspunde părintele Serghie) Da, și ani Arta trebuie să o prețuiască în inimă, recunoscând în același timp toată insolubilitatea ei prin intermediul artei, dorind insuportabilul și imposibilul, străduindu-se

"să se depășească în curajul divin" Dar, în același timp, trebuie să rămână artă, căci, doar fiind ea însăși, este mesajul lumii cerești, promisiunea Frumuseții "(" S N ", ,) Biblioteca "Runivers" Această tragedie a artei este rezultatul direct al esenței sale metafizice Căci este o adevărată unire a cerului cu pământesc, dorința de a vorbi în limbaj pământesc despre lucrurile divine '•Dumnezeu i se dezvăluie omului nu numai în Înțelepciune, ci și în Frumusețe Aceasta înseamnă că percepția frumuseții nu este o senzație subiectivă a unei persoane ci o viziune a unui principiu obiectiv - revelat în lumea Gloriei Divine Prin urmare, scepticismul față de Frumusețe este la fel de nepotrivit ca scepticismul față de Adevăr Desigur, există o diferență între Adevăr și Frumusețe: adevărul este dovedit, frumusețea este; adevărul convinge, frumusețea învinge Dar lumea este la fel de mult o revelație a Adevărului ca și o manifestare a Frumuseții Și Frumusețea nu poate fi separată de Adevăr, așa cum Cuvântul nu poate fi despărțit de Duhul Sfânt Această obiectivitate a Frumuseții Divine este baza pentru posibilitatea de a-l reproduce cu ființe umane! forte; și aceasta este arta Omul, creat după chipul lui Dumnezeu , nu este doar mintea lumii (de vreme ce este implicat în Logos), ci și arta lumii, căci el este chemat să îmbrace lumea cu frumusețe El nu trebuie doar să "păstreze și să cultive lumea" (cum i s-a poruncit în Paradis), dar trebuie să o facă frumoasă El este chemat să fie creator, pentru că a fost creată după chipul lui Dumnezeu Dar frumusețea există independent de artă (altfel nu s-ar fi putut dezvălui deloc) Există frumusețe - în natura și spiritul omului, care este doar "ochiul frumosului" Esența artei constă tocmai în faptul că artistul vede mai mult în obiect decât non-artist el nu vede aspectul exterior, ci aspectul interior al lucrului și se străduiește să dezvăluie această idee originală a unui lucru, care este doar vag ghicit în spatele capacului său exterior" ("Bergron și arta",) Conceptul central al artei este deci imaginea - εικον "Și o persoană care prin natura sa este un artist și creator de simboluri ale lumii, un ecou mondial al imaginilor mentale ideale (ibid ,), poate fi definită ca ζώογ εΐκονιχον, - deoarece este o ființă care vede aceste imagini ; și în același timp, cum ζωον τ οι^τιν αν, în măsura în care le realizează sau le creează "O persoană, în primul rând, ia în sine imaginile ființei și, ca să spunem așa, le reflectă, în măsura în care îi cer ei înșiși, și le dobândește și le reproduce în mod creativ Prin urmare, oglindirea unei persoane în raport cu imaginile nu poate fi înțeles în sensul unei reflecții pasive, indiferente Omul participă activ la această iconizare a ființei În și prin el însuși găsește icoanele lucrurilor, căci el însuși este în acest sens Biblioteca "Runivers" totul este o icoană a lumii "Ha capacitatea creativă nu numai de a vedea, ci și de a reproduce imaginile lui în "materie" (oricare ar fi ea) este artă, arta umană se manifestă în ea" ("Icoana și cinstirea icoanelor" ,) Natura artei este deci determinată de natura imaginii, care este unitatea reală a ideilor și materiei Dar imaginea nu poate fi autosuficientă "Lipsa ei ontologică de independență constă în dubla sa dependență: de realitate sau de original și de subiectul sau purtătorul imaginii" ("Ikon i ikonopoch ",) Deci, în orice creație artistică, participă inevitabil două momente: obiectiv și subiectiv, pe care, în cazul unei hipertrofii improprii a uneia dintre ele, arta le confruntă ca două ispite sau ispite Dominația momentului obiectiv creează naturalism; dominaţia subiectivului - impresionism Ambele direcții sunt abateri de la adevărata cale a artei, o trădare a sarcinilor și obiectivelor sale reale Naturalismul, străduindu-se "să copieze un obiect atât de precis încât imaginea lui

să creeze iluzia de sine" ("Religie și artă",), este de fapt "auto-orbirea acelui ochi care ar trebui să vadă adevărata imagine mentală a unui lucru, și între timp este limitat doar de materie, exprimând-o; (în acest sens) naturalismul este sclavia materiei unui lucru negarea creativității" ("Icoana și Iconopoch",) Și impresionismul, în care "artistul întruchipează visele sale romantice, reveria subiectivă, a lua imaginile fanteziei sale pentru revelații ale adevărului, pentru viziunile flyxa" ("Religie și artă",), este de fapt "un iluzionism estetic care nu crede în frumos și, prin urmare, de fapt, nu crede în artă fie" ("S I ",) Aceasta nu este artă adevărată Spre deosebire de naturalismul sclav și impresionismul arbitrar, este simbolic - deoarece în simbol imaginea realității pământești este indisolubil legată de sensul său obiectiv, ideea sau prototipul ceresc; Mai mult, este realist, pentru că res în sine îi este disponibil, deoarece este o oglindă pentru res, creând simboluri ale realităților superioare și nu creează frumusețe, ci doar o dezvăluie, o dezvăluie de sub urâțenia care o acoperă " ("S I ",), și, pakonep, este sob o r and o, căci "vrea să pătrundă până în acea adâncime a ființei, unde totul este una" ("S I ",) "Lira (a unei astfel de arte) este acordată în armonie cu armonia cosmică, sunetele ei fac să tremure coarde necunoscute, iar undele acestor sunete diverge în lățime și adâncime Non-arta simbolică nu rupe legătura dintre cele două lumi , omo vede această legătură, există o punte de la realitatea inferioară la cea superioară, "ad realiora" Biblioteca "Runivers" ("S H ",) De aceea este atât de aproape de religie Însă apropierea acesteia poate fi o sursă a celei mai mari ispite pentru cei "care și-au pierdut credința în Dumnezeu, și-au pierdut setea de comuniunea directă cu Dumnezeu și, ca urmare, își găsesc mângâierea în artă, căci ei inspiră inconștient în ea aerul vârfurilor muntilor Aceasta este ispita păgânismului estetic și mistic" ("Religie și artă"), ispita este extrem de periculoasă și subtilă, căci adevărata graniță care separă arta de religie se află în tărâmul inteligibil și invizibil realitate, și nu în lumea exterioară, tangibilă "Ceața, desigur, care nu se învârte accidental în jur această problemă și încețoșându-i contururile reale, ar trebui elucidată cu o perseverență deosebită" ("SN",) În forma sa cea mai distinctă și frecventă, "religia frumuseții" definește arta ca teurgie și compară creația artistică cu închinarea Dar "este posibil să vorbim în aplicarea creativității umane despre teurgie, θεοῦ εργίν, despre activitatea divină? La urma urmei, este necesar să se deosebească acțiunea lui Dumnezeu în lume, deși este săvârșită într-o persoană și printr-o persoană , de acțiunea unui om, realizată prin puterea a sophiei inerentă lui Această antropoforgie - "ντώοπον ίργίν - este deci sofiurgică - ε/r/cv εκ Σόφιας Prima este o coborâre divină, a doua este o ascensiune umană, unul merge din cer pe pământ, celălalt de pe pământ se repezi la cer Și ambele posibilități, teurgia și sofiurgia, trebuie să fie cu totul diferite, în timp ce ele sunt în mod constant amestecate, ceea ce creează ambiguitate și obscuritate Teurgia este acțiunea lui Dumnezeu, revărsarea harului Său milostiv și mântuitor asupra omului Ca atare, nu depinde de oameni, ci de valurile lui Dumnezeu Se realizează prin închinare, prin slujire profetică și în general prin orice slujire, în măsura în care se realizează cu ajutorul harului lui Dumnezeu Iar puterea teurgică, manifestată (în el), este dată, dar nu luată, persoana de aici acceptă, și nu creează (ceea ce, desigur, nu implică deloc în el pasivitatea sau relaxarea elementul uman "(" S N ", , ,) De aceea artistul "pentru a-L vedea pe Dumnezeu în frumusețe, trebuie să renaască spiritual și să atingă o anumită

înălțime spirituală" ("Religie și artă",), la care "inspirația sa individuală se revarsă într-un canal supra-individual , se contopește cu ca o gamă comună de cult religios (începe) să trăiască ca suspine fără chip sau suprafață să sune atât de hieratic încât este aproape super-personal" ("S N ",) Așa este obiceiul și cultul religios, care "în general este leagănul culturii, patria sa spirituală, (întrucât) toate elementele sale principale sunt arta, filosofia Biblioteca "Runivers" filozofia, știința, dreptul, economia - erau mai mult sau mai puțin strâns legate de cultul, aveau un caracter sacru" ("S I ",) Dar "acea perioadă din istoria omenirii, când întrebările atât de tragic agravate acum au fost rezolvate simplu și înțelept în unitatea organică a culturii din incinta templului , (ar trebui acum) să fie privită ca un paradis pierdut Arta separată de cult a urmat propriul drum, a avut ocazia să-și realizeze limitele și să-și simtă profunzimea (Dar și cultul a început) să se mulțumească cu bogăția acumulată anterior, care, totuși, este atât de mare încât este pe deplin își satisface sarcina (De aceea, acum) este imposibil să se întoarcă la copilăria de aur, oricât de frumoasă și de insuportată ar fi naivitatea falsă sau manierele copilărești, precum și pro-rama exagerat, dar impotenți din punct de vedere religios apeluri la "noi" creativitatea liturgică" ("S N ", , , ,) Iată gândul la Sergius se desparte Pe de o parte, fascinată de marele trecut hieratic al artei, ea afirmă că "între artă și religie există și trebuie să existe o legătură strânsă și firească este firesc ca arta să fie slujba religiei Desigur, o servitoare nu este o sclavă iar această atitudine nu determină decât ierarhia valorilor și a relațiilor reciproce Dar arta poate primi plenitudinea inspirației sale doar atunci când este luminată de religie; pentru că numai în religie devine cu adevărat simbolică; numai în religie este pe deplin conștient de natura sa simbolică ca o dovadă vizibilă a invizibilului" Și, pe de altă parte, referindu-se la epoca modernă, pr Sergius spune că "orice heteronomie a scopurilor este contrară naturii artei, există doar într-o atmosferă de libertate și abnegație Trebuie să fie liber atât de religie (desigur, asta nu înseamnă - de Dumnezeu), cât și de etică (deși nu este bună) Arta este autocratică și, prin supunerea ei deliberată, ar arăta doar că nu crede în sine și se teme de ea însăși Pentru ea nu există păcat și viciu, nu există urâțenie și urâțenie, pentru tot ceea ce raza a frumuseții pe care cade devine transparent și luminos în cristalul creativității Și chiar și întunericul sufletului propriu al artistului, murdăria lui păcătoasă, își pierde puterea de seducătoare, trecând prin inspirația curățitoare a frumuseții, dacă l-ar fi atins cu adevărat cu aripa Arta are darul de a vedea lumea în așa fel încât răul și urâțenia să dispară, să se dizolve într-o coardă armonică" ("S N ", ,) În esență, nu există nicio contradicție între aceste două concepții despre art Căci prima a fost o verpa numai pentru acea epocă în care "ascultarea ascetică era realizată prin arta de Biblioteca "Runivers" ezitant și liber, dar a devenit ipocrizie insuportabilă și minciuna atunci când căldura ascetică a fost pierdută de el "(" S N ",) Iar cea de-a doua, caracteristică "o epocă a culturii, adică a tuturor felurilor de secularizare, poate fi lipsită de sens și inutilă dacă sufletul umanității ar arde din nou de flacăra atot-devoratoare a iubirii religioase" "Care ar trebui să fie sarcinile imediate ale artei, conștientă de natura și semnificația ei? Arta ar trebui să ascundă în adâncul ei o rugăciune pentru transfigurarea făpturii, dar ea însăși nu ar trebui să pătrundă cu îndrăzneală în experimentele sofiurgice Trebuie să poarte cu răbdare și speranță crucea neliniștii în alchinia

sa și să aștepte în aripi (Căci) epoca artei se apropie în mod natural de sfârșit, când Frumusețea însăși vine pe lume" ("S I ", ,) ,) Rezultatul artei sunt astfel realizări eshatologice; este, parcă, pragul lui Parusin, "o imagine preliminară a întronării lui Dumnezeu de către Duhul Sfânt" ("U ",), prefigurarea și setea ei "Arta este vechiul testament al Frumuseții, împărăția Mângâietorului care vine, (prin urmare) ea însăși este plină de un prototip al viitorului Cu toate acestea, înainte de această sosire, întunericul cosmic se îngroașă și, în același timp, un dor căci Frumusețea izbucnește sufletul captiv al lumii gemea și se tânguia rugăciunea lumii pentru Schimbarea la Față se pregătește O șoaptă abia auzită străbate lumea, prima chemare la "cina nunții a Mielului" ", iar buzele ofilite și coapte ale făpturii se roagă: Mângâietorule, vino și locuiește în noi Iar Duhul Sfânt dă prin harul Său satisfacerea aspirațiilor și împlinirea promisiunilor de artă, teurgie și sofiurgie sunt unite într-un act de transfigurare a făpturii" ("S N ",) Alături de filosofia artei stă în mod firesc problema filozofiei științei Cunoașterea, la fel ca arta, este un act de contemplare, singura diferență fiind că arta vede lumea în lumina frumuseții, în timp ce știința o vede în adevăr Prin urmare, în expunerea sistemului, pr Sergius, următorul subiect după artă urma să fie doctrina lui despre sensul, sarcinile și limitele gândirii științifice Cu toate acestea, păianjenul învață despre Serghie este atât de strâns legat de epistemologia sa, iar aceasta din urmă este un întreg atât de monumental încât nu considerăm oportun să-l prezentăm în legătură cu problemele culturii și preferăm să-l evidențiem într-un capitol separat În contextul de față, menționăm acest lucru doar pentru a determina locul științei în legătura generală a problemelor creativității culturale Problemele vieții sociale sunt zona în care drumul spiritual al pr Sergius și evoluția opiniilor sale au fost reflectate cu o claritate și o forță deosebite Pentru drumul "de la marxism la idee Biblioteca "Runivers" ism" și mai departe - de la idealism la Ortodoxie - pr Sergius, în mare măsură în legătură directă cu problema sensului și formelor vieții sociale umane; în funcţie de etapele acestui drum, problema socială însăşi şi-a schimbat contururile; primul său aspect a fost determinismul sociologic al colectivului; al doilea este idealismul etic în viața economică, socială, juridică și națională; a treia este ideea de catolicitate, ca structură internă a corpului mistic al Bisericii Este caracteristic că în fiecare dintre aceste idei, parcă atât de incompatibile între ele, următoarea este deja prefigurată de la bun început În toate construcțiile "marxiste" ale pr Sergius simte în mod clar o luptă irezistibilă pentru "ideal", adică pentru ceva care, prin însăși natura sa, se află în contradicție directă cu legile de fier ale necesității sociale, în idealismul său socio-politic asociat cu munca politică concretă - cu partide și programe - se poate ghici dorul de unitate religioasă, de realitate mistică Dar doctrina catolicității Bisericii nu este, de asemenea, un dig final liniștit pentru el; nu se mulțumește, ci se ghidează după ideea de viitor și are un caracter eshatologic clar exprimat Epigraful întregii învățături sociale a pr Serghie poate, așadar, să stea pentru cuvântul "exccilsior" - depășirea oricărei realități sociale, nemulțumirea față de orice perfecțiune atinsă, "lipsa unei cetăți trainice pe pământ, în căutarea unui oraș care va veni" (Evr XIП,) În paralel cu aceasta, ca să spunem așa, împărțirea orizontală a ideilor sociale, trebuie făcută și o divizare verticală În fiecare structură socială, pr Serghie își distinge, ca să spunem așa, spiritul, sufletul și trupul În miezul tuturor se află o

anumită viziune religioasă și filozofică asupra lumii; poate nici măcar să nu fie recunoscut la periferie, dar tocmai aceasta "face din partidele politice moderne nu atât partide, cât secte religioase Pentru socialismul modern, acea religie este umanismul ateu, o religie a umanității, dar fără Dumnezeu și împotriva lui Dumnezeu" ("Sarcina urgentă", p б) Al doilea plan al vieții sociale este etica aplicată, care se concretizează în domeniul organizării sociale, al programelor, al partidelor, într-un cuvânt, al politicii "Politica este un mijloc de organizare externă a omenirii și, în acest sens, un mijloc, deși de o importanță tranzitorie, dar de o importanță incontestabilă" ("Sarcina imediată", I) În cele din urmă, al treilea element, cel mai superficial, al vieții sociale este "oamenii vii, deloc atât de întregi și consecvenți Biblioteca "Runivers" întruchipând idei binecunoscute astfel încât să poată fi pe deplin caracterizate de acestea din urmă" ("Problemă imediată",) Datorită acestei dezmembrari a realității socio-politice în viața reală, sunt posibile combinații care ar fi de neconceput dacă programele politice întruchipează întotdeauna presupozițiile lor filozofice, iar liderii de partid ar fi întotdeauna fideli programelor lor Dar, de fapt, nu este cazul, iar această inconsecvență teoretică și practică face extrem de dificilă înțelegerea clară a problemelor sociale și a vieții "Starea actuală a lucrurilor (adesea) este în totală contradicție cu ordinea ideilor, reprezentanții unui socialism uman-cerșetor, ateu îndeplinesc fapte de sacrificiu de sine, iar reprezentanții religiei lui Dumnezeu-bărbăție predică mizantropia" ("Irelevantă) Sarcină",) Cel mai mare merit al Serghie este că în studiile sale sociale, el distinge întotdeauna clar între aceste planuri: practica creștină a umanismului nu ascunde în mintea lui falsitatea premiselor sale teoretice, așa cum simbolurile sacre ale bisericii nu ascund privirii sale critice că nu -Realitatea crestina, care atat de des acoperita de ei Consecința acestui fapt este că obiectivitatea, care face posibilă distingerea unei idei de purtător, face posibilă judecarea premisei teoretice a unei idei, indiferent de aplicarea ei practică Prin urmare, în filosofia socială a pr Sergius, nu avem o țesătură gata făcută de gândire de partid simplificată, ci acele fibre și piti din care este țesut această țesătură - adesea contrar cerințelor atât ale logicii, cât și ale bunului simț M-am gândit Serghie nu poate fi rezumat sub nicio calificare gata făcută: nu este doar "nepartid" prin însăși natura sa, ci, în plus, este periculos și distructiv pentru doctrinele și atitudinile de partid; căci opa explodează invariabil soliditatea lor elementară brută și simplificată atât cu critica sa, cât și cu independența și ascuțimea sa Prin urmare, nicio parte nu l-a considerat vreodată "unul de-al lor", iar pentru toți a fost suspicios și periculos Cercetare socială despre Sergius sunt numeroși și variați Neputând să le trecem în revistă în detaliu (deoarece o astfel de lucrare ar necesita cercetări independente), ne vom rezuma la o scurtă analiză a evoluției gândirii sale sociale, atât din punct de vedere "orizontal", cât și "vertical" al acesteia diviziuni Punctul de plecare despre Sergius - marxismul - este un determinism social consistent Axioma sa este Biblioteca "Runivers" propoziţia că "întreaga viaţă socială este o unitate care este cunoscută pe baza legilor mecanicii lumii, adică sub categoria cauzalităţii; regularitatea vieții sociale este regularitatea fenomenelor economice; cunoaşterea acestei regularităţi este cunoaşterea cauzalităţii apariţiei fenomenelor economice În sensul dominației complete a legii cauzalității, dezvoltarea socială este un proces natural, ca toate celelalte procese ale naturii ("Despre

regularitatea fenomenelor sociale",) Un astfel de punct de vedere ar trebui să conducă în mod firesc gândirea la "determinismul fatalist" ("Problems of Politics, Economies",) "După ce a prezentat ideea de obiectivism științific, marxismul nu se oprește la a nega rolul și semnificația individului în istorie, ignoră complet problema etică și tratează toate ideologiile cu condescendență" ("De la marxism la idealism", p VIII) "Pentru părerile lui Marx, oamenii sunt formați în grupuri sociologice, iar aceste grupuri formează în mod formal și natural figuri geometrice regulate, ca și cum, în afară de această mișcare dimensională a elementelor sociologice, nimic nu s-ar întâmpla în istorie și această abolire a problemei și preocupării pentru individul este trăsătura principală a marxismului " ("K Marx, ca tip religios",) Dar aceasta formează și un gol în construcțiile religioase ale marxismului, deoarece gândirea obiectivă nu poate arunca din inventarul său personalitatea umană vie, care este înlocuită în marxism de "omul economic" abstract "Dar există un subiect care are o depravare medie, o rată medie a căsătoriilor, o rată medie a natalității, o distragere medie?" ("F X ",) Evident, tot ce are legătură cu viața individuală a unei persoane, cu "eu"-ul său, nu este surprins de aceste scheme Se stabilesc astfel "granițele" naturale ale determinismului, care sunt determinate de pr Serghie (în capitolul "Filosofia economiei", purtând acest titlu), în principal în legătură cu analiza epistemologică a sarcinilor și naturii gândirii științifice "Pianjenul răspunde doar la propriile întrebări și este valabil doar în limita competenței sale Când concluziile științelor sociale (care sunt atât economie politică și sociologie, cât și statistici și demografie ca acestea) sunt aplicate dincolo de semnificația lor convențională, atunci când sunt acceptate ca adevăruri necondiționate despre lucruri și viață, se generează o serie întreagă de coșmaruri ale unei viziuni pseudoștiințifice asupra lumii, care atârnă ca un nor gros peste modernitate Iar unul dintre aceste coșmaruri este determinismul social, ca caz special de fatalism mecanic" ("F X ",) De fapt, "individualitatea mea și ficțiunea mea statistică se află la niveluri logice diferite și nu se ating Mediul statistic Biblioteca "Runivers" Această expresie exprimă la fel de puțin regularitatea comportamentului meu individual pe cât mărturisesc greutatea sau înălțimea mea despre caracterul meu" ("F X ",) Acest lucru nu scade în niciun caz importanța numerelor mari sau a mediilor; dar sfera de aplicare a acestora este limitată la acele sarcini sociale pentru care există; iar legile lor încetează să mai fie principiile generale ale unei viziuni asupra lumii, păstrând semnificația metodelor și premiselor care sunt inevitabile în orice stilizare științifică Prin urmare, este firesc ca (cum ar fi) concepte precum) libertatea și creativitatea să se găsească în afara domeniului științelor sociale și, prin urmare, să fie complet respinse de reprezentanții săi, hipnotizat de propria lor metodologie Libertatea omului, ca creativitate, introduce în viața socială ceva cu totul nou și individual, ceea ce încalcă monotonia postulată de sociologie și tipicitatea vieții sociale în general (care) este o ficțiune complet inconsecventă cu realitatea concretă; acesta din urmă nu este un mecanism pe care îl cunoaște sociologia, ci creația vie a pstoriei" ("F X ",) Lângă "sociologism" se pune astfel "istoricismul"; alături de legile vieţii sociale se află libertatea persoanei creatoare Datorită acestui fapt, "sub vechiul edificiu (al economiei politice) se pune o nouă bază" ("De la marxism la idealism", VI) Dar însăși economia politică capătă un cu totul alt sens: ea încetează să mai fie știința ființelor și devine știința a ceea ce ar trebui să fie Căci "a apărut

și există, susținut de importanța practică pe care o au în prezent problemele economice în viața omenirii civilizate S-a născut ca rod al căutării conștiinței și conștiinței moderne pentru adevărul în viața economică Este cauzată nu de nevoile teoretice, ci de nevoile etice ale omului modern Economia politică este etica aplicată, și anume etica vieții economice" ("Despre idealul economic",) Prin urmare, principalele categorii de gândire sociologică sunt deja pezakopy și idealuri În consecință, temele pr Sergiu din această perioadă sunt "ideal economic", "ideal social", "studii despre natura idealurilor sociale", așa cum apare în subtitlul "Două orașe" Dar idealurile presupun purtătorii lor, iar propovăduirea idealurilor nu poate atrage decât persoane vii care sunt capabile să fie aprinse de ele și să le întrupeze în viața lor De aceea, idealismul social al pr Sergius poartă un ipdi- pronunțat Biblioteca "Runivers" caracter dualist "Lumina care strălucește asupra noastră în viață și datorită căreia devenim capabili să distingem între bine și rău, adevăr și neadevăr în viața socială, strălucește pentru noi nu din afară ci din interior, din adâncul ființei noastre morale , din adâncurile conștiinței noastre La baza tuturor idealurilor sociale și, în consecință, a păianjenilor sociali, se află cerințele conștiinței sociale în care se dezvăluie apartenența unei persoane la o altă lume, superioară se stabilește o legătură directă și imediată cu Principiul Superior a vieții, pentru care singura formă adecvată de exprimare există religia, religio" ("Despre moralismul social",) "În creștinism s-a născut o nouă individualitate, o nouă forță a istoriei și noua sa temă Creștinismul viu constă din indivizi care și-au realizat ei înșiși, forțele lor și libertatea lor morală, de aceea nu este și nu poate deveni o mișcare de masă, că este, o mișcare depersonalizantă, căci ea va rămâne pentru totdeauna, în esența ei, o colecție de indivizi, suflete, conștiințe personale, care nu suprimă, ci își afirmă religios "Eul" ("Primul creștinism și socialismul modern",) Potrivit atomului, "economia este interacțiunea libertății, inițiativa creatoare a individului, iar mecanismul, necesitatea de fier, este lupta individului cu mecanismul naturii și al formelor sociale Economia este condusă de proprietar " ("Economia națională și personalitatea religioasă",): istoria este creată nu de necesitatea moartă a legilor sociale, ci de personalitatea vie și creatoare a omului - Este de la sine înțeles că "acest individualism creștin este departe și chiar opus celui mai nou, individualism religios, egoism gol" ("Primul creștinism și socialismul modern",) Nu numai că nu se opune ideii de Biserică, ci, dimpotrivă, o presupune Și totuși, când compari scrierile pr Serghie din această perioadă cu lucrările sale ulterioare, ești convins că în legătură cu creșterea gândirii sale bisericești, accentul logic s-a mutat de la conceptul de personalitate la acele alte forme de catolicitate "Umanitatea există ca familie, ca trib, ca clase, ca naționalități, ca rase și, în sfârșit, ca o singură rasă umană Omul este la fel de individual ca o ființă generică - rasa și individul din ea sunt inseparabile, conjugat si corelativ Prin urmare, individualismul care ridică o revoltă împotriva principiului generic și se gândește să-l depășească, exprimă în realitate doar boala conștiinței generice cauzată de declinul vitalității elementare, spontane Chiar și sociologismul științific elementar are dreptate împotriva unui astfel de dualism individualist, care Biblioteca "Runivers" care știe să simtă corpul social din diferite părți și prin diferite metode, cunoscând puterea coeziunii sociale și a eredității, cuprinzând natura determinismului social în statica și dinamica sa" ("S N ",) Aceste cuvinte mărturisesc faptul că

în ideea de catolicitate individualismul nu se mai opune sociologismului, ci formează cu el cea mai înaltă sinteză "Într-o atmosferă de iubire bisericească individualitatea noastră este depășită, iar colectivismul nu mai închide catolicitatea" ("SI",) Dar aici se pune însăși problema comunității religioase, în care, asemenea pâraielor din mare, curg toate chestiunile de viață economică, socială și internațională "Omenirea caută o astfel de organizare socială în care solidaritatea să triumfe și egoismul să fie neutralizat: așa este visul tuturor utopiilor sociale" ("SI",) Limita tuturor acestor vise ar fi trebuit să fie ideea Bisericii ca "tot-om-tot-organism" - trupul Omului absolut - Dumnezeul întrupat - Hristos "Intră în Biserică, o persoană intră în componența acestui organism absolut, în raport cu care unitatea mistică inițială a lui Adam-Kadmon este, parcă, cea mai joasă bază naturală Cu toate acestea, este tocmai această latură a creștinismului , fiind catolic, adică în același timp și afară - public și super-public Într-adevăr, nu dă încă un răspuns la problema religioasă a publicului, în care este vorba atât de egalitate cât de diferența ierarhică a omenirii sau, altfel exprimând aceeași idee, nu numai despre spiritual, ci și despre cel spiritual om duhovnicesc, în compoziţia care cuprinde şi organicitatea sa mistică Pentru a te cunoaște pe tine însuți, nu trebuie doar să pătrunzi în adâncul spiritului, ci și să-ți simți carnea în toată realitatea ei Acesta din urmă este posibil numai cu condiția ca o persoană să se simtă ca parte a cărnii întregi umane, s-a alăturat unui mister natural al comunității organice, realizându-se, în ciuda izolării sale, ca o celulă vie a unui organism viu Dar o comunitate religioasă (asemănătoare), care este asociată cu transformarea elementelor sociale, nu o avem și nici în experiența noastră religioasă nu există Catolicitatea credinței, iubirii și rugăciunii, în general, elementul catolicității bisericești nu conține acest lucru Nu numai despre spirit, ci și despre carne și, în același timp, despre carnea socială, mai precis, în întregime umană, vorbim aici despre mântuirea și iluminarea lui, și apoi despre a vedea omenirea ca acea ființă vie, Adam- Kadmon, Grand Etre, despre care cabaliştii evrei, Auguste Comte şi Vd Solovyov ("S N ", ,) Soluția finală a problemei sociale este posibilă, că Biblioteca "Runivers" într-un fel, numai în escatologie În schimb, odată cu transfigurarea cărnii, "se vor lumina și se vor albi ca zăpada", iar hainele vieții sociale, străpunse de raza Taborului * (Dar aceasta necesită ceva) eveniment religios, experiență nouă, și un cuvânt nou Problema socială este incompatibilă cu istoria în care a apărut; răspunsul se află deja în spatele istoriei, chiar la limita dintre istorie și meta-istorie" ("S N ",) Prin urmare, este clar că creștinismul istoric nu rezolvă în sfârșit această problemă: "orientarea pozitivă a creștinismului în problemele vieții publice este epuizată de principiile eticii, în timp ce etica singură nu exprimă deloc o înțelegere religioasă a problemei, doar întrucât geometria, care se ocupă numai de formă, nu satisface nevoile în cunoaşterea integrală a corpului" ("S I ",) Aceasta, desigur, nu diminuează câtuși de puțin semnificația preceptelor creștine în raport cu viața socială și, cu siguranță, le atașează de relativitatea realității istorice, care își va avea rezoluția doar în împărăția veacului următor Dacă "progresul umanitar crede în eliminarea răului, în îngăduirea suferinței și în soluționarea tragediei în limitele istoriei de către forțele unei singure persoane", atunci creștinismul intră în domeniul problemelor sociale cu totul diferit, mult motive mai modeste: "determinantul în ea este un motiv ascetic Nu trebuie să se predea până la capăt grijilor și intereselor acestei

lumi, oricare ar fi ele; ns călugări) și ar trebui ia parte la treburile acestei lumi, totuși, fără pasiune, fără entuziasm, cel mai bine în numele "ascultării sfinte" , totuși, doar un caracter paliativ și, prin urmare, politică creștină (sau, dacă vrei, "Socialismul creștin") este, de asemenea, caritate organizată și nu poate fi altceva Orice măsură particulară luată în considerare în categoria mijloacelor nu poate fi discutată decât din motive de oportunitate, motiv pentru care nu se poate contura o politică socială unică și neschimbătoare a creștinismului ("S I ", și) Acest pragmatism al creștinismului în raport cu toate programele sociale și liniile directoare de partid ne conduce direct la clasificarea ideilor sociale pe care le-am definit ca fiind împărțirea lor verticală Relativitatea tuturor programelor sociale rezultă din faptul că normele lor Biblioteca "Runivers" nu sunt concluzii directe din acele sau alte ideologii și viziuni asupra lumii Măsurile umanitare pot fi luate în egală măsură atât de un creștin, cât și de un umanist necredincios, precum și invers - ambii pot adera la principiile cruzimii și inumanității în activitățile lor practice În lumea ideilor sociale, programele și partpp-urile nu sunt fundația, ci, parcă, al doilea strat; prin urmare, ele trebuie judecate numai din punctul de vedere al oportunității și convenabilității lor Baza oricărei gândiri sociale este profunzimea religioasă a personalității "Pentru mine este o axiomă, având o certitudine apodictică, că adevărata bază a societății trebuie văzută în religie Religia este fermentul societății, acea "bază" pe care se ridică diverse "superstructuri" Religiile sunt diferite, dar religiozitatea este universală Religiozitatea se opune nu ateismului, sau negării unui Dumnezeu personal, ci irelevantei când o persoană coboară într-o asemenea stare încât pentru el centrul vieții devine, într-adevăr, propriul "eu" în învelișul său mental sau slujirea instinctelor sale, în lipsa oricărui fel de instinct de bine și de rău" ("Două orașe", I, VP, IX) Din acest punct de vedere, bazele socialismului nu trebuie căutate nicidecum în interesele de clasă ale proletariatului și nu în inevitabilitatea economică a legilor istorice, ci în profunzimea atitudinilor religioase sau, mai degrabă, antireligioase ale fondatori și profeți ai învățăturilor socialiste "Antihrist" nu este un dibre pensete al iluminării, ci un mistic până în adâncul sufletului său, dar care nu crede în Dumnezeu, preferându-se Lui" ("Două orașe", I, X) Caracterul ateu al celui mai recent socialism nu are nevoie de dovezi; totuși, geneza ei este departe de a fi simplă, la fel ca și ramificațiile sale, adesea destul de spre deosebire de "credința" materialistă clasică și naivă Această sarcină de elucidare istorică și filozofică a esenței și a premiselor umanismului ateist a fost îndeplinită de pr Sergius cu cea mai mare conștiinciozitate interioară, sârguință și , dragoste "Omenirea, pornind pe calea om-zei, deși este atrasă pe o cale falsă și dezastruoasă, cade totuși în auto-înșelăciune, într-o anumită măsură firească și de înțeles Este firesc să cădem în îndumnezeirea omului, pentru că în omenire, da-yag și căzut și păcătos, forțele divine se maturizează cu adevărat și se dezvăluie, în timp ce istoria este un real progres în dezvăluirea lor, iar ispita auto-îndumnezeirii aici în mod obiectiv fundamentată, precum și posibilitatea unui panteism natural se bazează pe o percepție adevărată a esenței mistice a iritației Biblioteca "Runivers" naştere Întrebarea nu este dacă istoria este o revelație a puterii divine în om, ci dacă este o revelație despre om sau revelația omului însuși Este autocrearea umană, sau dezvăluie doar forțele investite în crearea omului, "chipul și asemănarea", care în sine reprezintă deja originalul dat și nu trec

în pstorpe decât dintr-o stare potențială, latentă, într-o stare latentă unul actual" ("Două orașe", I, XI) Această atitudine de "cel mai favorabil" în raport cu oponenții ideologici studiati îi dă pr Sergius ocazia nu numai de a pătrunde adânc în adânciturile gândurilor lor, ci și de a exprima judecăți extrem de grele despre ele; căci el îl vede pe Fri nu din afară, ca pe un judecător din afară, ci din interior, ca pe un frate care îi înțelege și, într-o anumită măsură, îi simpatizează în căutarea spirituală a adevăratei căi Aceasta este atitudinea lui față de L Feuerbach, pe care îl consideră părintele întregului umanism și socialism modern, așa este evaluarea sa, în general, dură a lui K Marx - "un feuerbachian care mai târziu a schimbat și a completat doar puțin doctrina profesorului" ("Karl Marx , ca tip religios" ,) Cu toate acestea, recunoașterea adevărului relativ al umanismului nu împiedică negarea sa radicală și necondiționată ca principiu al viziunii asupra lumii În esență, avem aici o alternativă: "la Dumnezeu și împotriva lui Dumnezeu , creștinismul și om-godism , teismul și panteismul În sens religios, tertium non datur " ("Două orașe", I, XI) După ce a stabilit că esența umanismului în toate formele sale este începutul om-godism, pr Sergius îl urmărește apoi în toate pseudomorfozele sale sociale, în care este prezent într-un fel sau altul, chiar dacă într-o formă ascunsă și atractivă În acest sens, articolele sale, reunite sub titlul general "Religia Om-Dumnezeu printre Intelligentsia Rusă" ("Două orașe", vol P), merită o atenție deosebită Începutul umanității este considerat aici nu doar ca o doctrină, un fel de dogmă, ci și ca o atitudine psihologică, ca o normă etică și o boală socială În viața rusă, ea a fost întruchipată nu numai în "inteligentsia" (pe care părintele Serghie o stigmatizează drept "evlavie umană extremă combinată cu lipsa primitivă de cultură), ca o denaturare dureroasă a feței (autentice) a intelectualității , ca un idol care are atât de mulți preoți sinceri și ipocriți" ("Două orașe", I, XI), dar și ca eroism, care, cu toată atractivitatea, îl plasează totuși pe eroul în rolul Providenței și, datorită acestei uzurpari spirituale, îi atribuie o responsabilitate mai mare decât El Biblioteca "Runivers" pot fi necesare și sarcini mai mari decât sunt posibile pentru o persoană" ("Eroism și asceză",) Totuși, toate aparțin mai mult "predicarii seculare" și "păstoririi seculare" decât sociologiei Iar articolele "Religia omului-Dumnezeu în revoluția rusă", "Învierea lui Hristos și conștiința modernă" și "Eroism și asceză" intră cu siguranță nu numai în istoria intelectualității ruse, ci și în vistieria omiletică literatură Căci ele sunt exemple autentice a ceea ce ar trebui să fie "discursul despre religie adresat oamenilor educați care o neagă" (cum și-a intitulat odată părintele Ipleiermacher predicile) În zona premiselor religioase, gândirea sociologică a pr Sergius nu cunoaște compromisuri, nici conciliere Omul-Zenie pentru el rămâne întotdeauna o amăgire și un rău, indiferent de manifestările sale, indiferent de rezultatele pe care le aduce în viața istorică concretă a omenirii Cu totul altceva vedem în sociologia practică, în domeniul normelor și programelor evaluate din punct de vedere al oportunității și al utilității lor "Nu este necesar să se elaboreze din nou cerințele specifice sau programul practic al politicii creștine pentru vremea noastră, deoarece acest lucru este făcut de mult de mișcarea umanistă, deși străină religiei, dar exprimând inconștient tocmai cerințele acesteia, trebuie să înveți direct din l Cu alte cuvinte, ar trebui să acceptăm și să asimilam programul de bază propus deja de partidele noastre democratice și socialiste în partea lor practică, ca să spunem așa, de afaceri" ("Sarcini urgente",) "Și dacă

indicațiile științei socio-economice ne conduc la cunoașterea că cel mai bun mijloc pentru atingerea scopului (creștin) este o transformare treptată, dar constantă și mai mult sau mai puțin decisivă a economiei individualiste și de drept privat în direcția unei socialist, atunci absolut nu-mi imaginez că este posibil ca în spiritul Khrpstan să obiectăm în principiu la socialism Dimpotrivă, socialismul din acest punct de vedere este doar un mijloc de implementare a cerințelor eticii creștine Dacă luăm în considerare așa-zisul socialism de stat, municipal, comunal, cooperative, reglementarea legislativă a condițiilor de muncă, până la stabilirea unui salariu minim și drepturi de muncă apoi între creștinism și socialism în acest sens practic, neutru al cuvântului, nu numai că nu există și nu poate exista niciun antagonism, dar, în extrema mea politică, economică și religioasă Biblioteca "Runivers" înțelegător, un creștin, în măsura în care el este ghidat nu de motive egoiste, ci cu adevărat morale în politica socială și nu poate fi mai mult sau mai puțin socialist - nu în sensul doctrinar, ci în sensul aplicat al cuvântului "(" Psrvokhrpstpanstvo p cel mai nou socialism ", ,) Aceste considerații determină latura de program a pr Serghie, părerile sale asupra politicii problemelor: muncii, financiare, agrare etc În acest sens, este interesant de observat că, vorbind despre sarcinile creștine generale ale politicii creștine, pr Încă din , Sergius a prezis posibilitatea și oportunitatea acelei forme de cooperare inter-creștină, care din a fost numită Mișcarea de la Stockholm "Politica creștină", a scris pr Serghie, "își propune astfel de scopuri care trebuie recunoscute de toate confesiunile care despart umanitatea creștină modernă, în măsura în care porunca iubirii și doctrina filiației divine nu unesc pe toți Poate că, în cauza comună a iubirii creștine, ar fi găsit mai devreme și mai ușor un nou teren pentru reconcilierea și unificarea tuturor credincioșilor în Hristos Opinii politice concrete despre Sergius au o importanță secundară pentru noi, pentru că, după părerea lui, nu reprezintă nimic permanent și de durată, ci sunt un răspuns temporar la cerințele și nevoile momentului Totuși, în contextul dezvoltării generale a ideilor socio-politice ale timpurilor moderne, ele manifestă o stabilitate suficientă pentru a putea caracteriza totalitatea lor ca un program al "socialismului creștin" Acestea sunt convingerile lor despre Sergius a trebuit să se exprime nu numai în studii economice și articole socio-filosofice, ci și în "Proiectul de definiție a doctrinei administrației supreme a bisericii din sudul Rusiei", care nu a fost luat în considerare și adoptat doar ca urmare a evacuării Istoria acestui proiect este următoarea: "Motivul extern pentru a pune problema naturii socialismului a fost cererea persistentă a protopopului Vostokov, care a căutat condamnarea (anatematizarea) socialismului ca atare de către biserică În raportul meu preliminar către Administrația Supremă a Bisericii, am afirmat că pentru o astfel de condamnare în general, ca sistem binecunoscut de politică economică și socială, nu există nicio bază nici în Evanghelie, nici în tradiția ortodoxă Dimpotrivă, iată-ne Biblioteca "Runivers" avem porunca iubirii sociale și dreptății, grija pentru cei care lucrează și sunt împovărați, despre care toți vor fi întrebați la Judecata de Apoi a lui Hristos În socialism, însă, nu sistemul de idei socio-economice trebuie negat și depășit, ci ateismul militant cu care este adesea combinat În schimbul de opinii care a rezultat, s-au exprimat diferite puncte de vedere asupra socialismului, iar mi s-a alăturat pe deplin Arhiepiscopul Președinte Demetrius Proiectul de definiție a fost întocmit de mine, conform raportului inițial, altfel, bineînțeles, nu aș fi putut

îndeplini această misiune Socialismul (în cea mai mare măsură a acestui termen) pentru un creștin are doar un sens aplicat, cu alte cuvinte, nu este vorba de o viziune asupra lumii, ci doar de etica practică - de oportunitatea practică Scopul socialismului, înțeles ca realizarea dreptății sociale, protecția celor slabi, lupta împotriva sărăciei, șomajului, exploatării, este de la sine înțeles din punct de vedere moral, în așa măsură, încât dezacordul poate fi doar despre oportunitatea practică sau fezabilitatea anumitor măsuri Biserica nu ar trebui să se asocieze cu capitalismul ca organizație de exploatare de clasă (deși, în practică, principiile libertății economice și ale proprietății private se pot dovedi totuși a fi mai utile pentru întreaga societate decât formele stabilite prematur și cu forța de stat-syutsialist) robie) Dacă ne întoarcem la Evanghelie și Noul Testament, atunci nu vom găsi, desigur, temeiuri pentru a asocia Biserica cu vreo formă imobilă de structură socială sau de organizare economică Biserica se află deasupra tuturor formelor istorice și le judecă de către cea mai înaltă instanță de conștiință (Căci) Biserica trebuie să fie în deplină posesie a libertății și adevărului ei regal, în special, și social" ("Ortodoxia și socialismul (scrisoarea către editorul)", Put Al , , ,) Al treilea strat, cel mai exterior, în diviziunea verticală a realității sociale sunt elementele sociale, creatorii vieții sociale - oamenii vii Aceasta, desigur, nu este despre evaluarea unei anumite personalități umane, ci despre umanitatea unei persoane, care, într-un sens, este independentă de credințele și superstițiile sale Aceasta este problema umanismului - întrebarea sufletului său, plp, mai exact, despre spiritul său Se păstrează (în om) sophia originară a creației, plp este complet desființată de păcat? Poate fi creativitatea umană să se realizeze în numele lui Hristos, să fie opera umanității creștine? Este împlinirea voinței lui Dumnezeu și Biblioteca "Runivers" este pentru glorificarea viitoare, sau este (este) doar soarta împărăției kiyazului acestei lumi? Există Hristos Regele, căruia i s-a dat putere în cer și pe pământ, sau El domnește numai în cer, în afara acestei lumi păcătoase și deasupra ei? ("N A ",), ,) Însăși formularea acestor întrebări conține un răspuns pozitiv la pip "Hristos este Regele, care trebuie să vină în această lume în pânză dar această lume îi aparține Lui nu numai ca Dumnezeu, ci și prin puterea întrupării Sale După ce și-a asumat natura umană, Domnul a sfințit toate forțele și posibilitățile care există în el (cu excepția păcatului), și nu există nimic uman care să nu devină Dumnezeu-uman în El Prin urmare, ceea ce este orb și instinctiv nu a fost conștient făcută înainte și în afara creștinismului, ea se realizează în el ca lucrare de creștere în lume, ca Biserică, acționând ca un aluat până când tot aluatul este acru Sfera Bisericii nu coincide întotdeauna cu formele exterioare ale manifestarea ei, nu tot ceea ce se face în numele Bisericii, ca organizație clericală, bisericească și invers Vechea întrebare despre "creștinii fără Hristos" rămâne valabilă, atât în sens direct, cât și în sens opus, căci doar ultima "zi" va încerca faptele omenești, când Domnul va judeca toate limbile Atunci poate fi cei care vor spune : "nu din Am proorocit în numele tău și am făcut multe minuni în numele tău? Și atunci le voi declara: nu v-am cunoscut niciodată" (Mat VP, -), așa cum vor fi fii care au zis "nu mă voi duce", ci au mers (Mat XXI,) ("N A ",) Acest punct de vedere, care în evaluarea finală a unei persoane este orientat nu spre etică, ci spre escatologie, deschide larg ușile posibilității sfințeniei și mântuirii chiar înaintea celor care nu le-au cunoscut și nu le-au căutat Nu numai Socrate și Platon, împreună cu alți înțelepți păgâni,

sunt creștini înaintea lui Hristos și în afara lui Hristos" ("N A ",), ci și adversarii lui Hristos, dacă s-ar înșela în privința Lui cu conștiinciozitate și sinceritate, pot, în cele din urmă, să se dovedească a fi creștini mai mari decât cei care se considerau astfel și se prezentau ca atare "Stirper l-a numit în mod ironic pe Feuerbach un "ateu evlavios", și de fapt Feuerbach este evlavios în ateismul său, deși, în același timp, exista un fel de încăpățânare ireconciliabilă în el, un fel de unicitate grea care i-a îndepărtat inima de Dumnezeu şi l-a făcut să se încarneze contradicţia, un teomah "evlavios" Dar s-ar putea ca un tip special (deși, ca să spunem așa, preliminar) de evlavie să stea în teomahismul scânteietor și greu, chinuitor Este posibil ca Feuerbach, Nietzsche, chiar și Stirper (Șestov acum are permis), precum zmeii, care își mănâncă propriul ficat, să fie atât de străini Biblioteca "Runivers" Departe de indiferența echilibrată și calmă, "sobre" a pozitiviștilor, chiar nu își vor găsi un loc într-una din "multele regiuni" pregătite de Părintele și nu își vor pune, în cele din urmă, degetele de încercare de Thomas necredincios în răni de unghii? ("Religia Dumnezeului uman L Feuerbach",) "Formele organizate de viață comunitară sunt stabilite de puterea care comandă și forțează formarea acesteia Ce este puterea? Care este sensul lui? De ce apare opa, ca o umbră curgătoare, cu "sabia" sa oriunde apare o pensiune? ("S N ",) Această problemă reprezintă o dificultate cu totul specială pentru filozoful rus în gândirea sa Căci dacă în mintea unei părți a societății ruse puterea autocratică a fost concepută ca o latură inalienabilă și esențială a ortodoxiei, atunci o altă parte a ei a suferit invariabil de anarhism spontan și a redus funcția puterii la o "aritmetică Bentham a utilității" pur utilitarista sau a negat-o cu totul utopic Înțelegerea sofiologică a puterii trebuie așadar să evite ambele extreme, care, pe lângă inacceptabilitatea lor practică, suferă de defecte pur filozofice și teologice Problema puterii, cum spune pr Sergius nu se referă la originea sau formele sale, ci la esența sa mistică și religioasă Se bazează pe un "instinct profund și întunecat al puterii", care se recunoaște întotdeauna ca un instrument al Voinței Superioare Puterea, ca atare, are invariabil un anumit halou religios și mistic care aurește nu numai coroana ereditarului monarh, dar și toporul lictor al consulului republican" ("S H ",) "În esență, puterea constă în puterea lui e , prin urmare, în plenitudinea ei, opa este imaginea atotputerniciei Este adevărat că toată puterea este limitată de limitele efective ale manifestării ei, dar dincolo de aceste limite nu este putere Prin urmare, "împărăție și putere și slavă", adevărata putere îi aparține numai lui Dumnezeu, în timp ce puterea pământească este un simbol al atotputerniciei lui Dumnezeu" ("S N ",) Acesta este rațiunea religioasă a puterii Totuși, prin prisma poziției sale între celelalte realități ale vieții, puterea este "ceva natural-uman, median, aparținând domeniului relativului În acest sens, ea poate fi definită ca începutul "bestialului" (conform obișnuitului} "cuvânt de utilizare în cărțile profetice: totuși, "bestial" aici nu înseamnă bestial, inuman, ci doar carnal, spiritual, relativ" ("S N ",) Aici intervine antinomia puterii "Purtate în armura de oțel a unui sistem legal de stat Biblioteca "Runivers" (puterea inevitabil) își caută justificarea în absolut: principiul bestial al puterii caută prin om să se ardă, să se vadă într-o lumină teocratică Omenirea în interior nu suportă puterea în forma sa goală, cu cruzimea și cruzimea ei lipsa de suflet fierul puterii, căutarea elementelor teocratice deja prezente în ea, străduința pentru o justificare supralegală a puterii și a legii Această dorință inconștientă de a înlocui puterea cu o uniune erotică

este prezentă în multe utopii ale sistemului statal Tocmai despre aceasta, și nimic altceva, vorbește Platov în Polpteia, când propune ca ideal de putere domnia filozofilor care se bazează nu pe sabie, ci pe autoritatea înțelepciunii și dreptății lor și sunt puternici în dragostea și dezirabilitatea lor: dreptul și sabia sunt desființate aici în armonia atracției erotice reciproce a tuturor claselor Un ideal supralegal și suprastatal similar a fost prețuit în raport cu autocrația rusă de către slavofilii noștri și visau să înlocuiască fierul de puterea cu erotismul ei Despre același lucru, deși orbește și surd, sunt vorbiți de diverși visători politici, în special de anarhiști" (SN, ,) Acest vis al puterii super-puternice și al dreptului super-legal nu poate fi realizat doar pentru că diferența dintre har - iubire și putere - este înrădăcinată în natură însăși: "harul nu curge și îi ajută doar pe cei care îl caută, în timp ce puterea are întotdeauna rădăcini un element de constrângere în ea; altfel, devine orice altceva decât putere Prin urmare, este clar că în istorie "sfântul imperiu nu a izbutit; opa a fost biruit de greutatea trupului, a pacatului si a lipsei de credinta S-a dovedit a atârna în aer și înaltul ideal politic al slavofililor ruși, care au refuzat să-i vadă implementarea în absolutismul de la Sankt Petersburg al modelului german" ("S N ",) masele sunt impregnate de o înțelegere tot mai pur utilitaristică a puterii, iar utilitarismul ca criteriu principal și decisiv în politică nu este altceva decât revoluție în permanență, fie ascunsă și mocnind sub cenușă, fie deja aprinsă" (S N ,) De aici "criza conștiinței juridice" care afectează gândirea socială și de stat modernă și din care doar două căi de ieșire sunt teoretic posibile: fie crearea unei religii a vaporismului, fie venerarea voinței sacre a colectivului - formarea unei fel de teocrație umanitară - o biserică falsă sau aspirația unei noi revelații despre putere, transformarea ei în Noul Testament (pbo "în sine, puterea (chiar) monarhilor creștini are Vechiul Testament Biblioteca "Runivers" natura, găsindu-și prototipul și cel mai înalt standard în regii teocrați din Vechiul Testament David și Solomon)" ("S N ",) O astfel de transformare a puterii nu ar mai fi prototipul teocrației, ci împlinirea ei parțială, anticipându-și triumful final dincolo de pragul acestui eon Astfel, problema puterii nu poate primi soluția sa finală decât în lumina realizărilor eshatologice; iar calea către ele - fenomenologia puterii, sublimarea și profanarea ei - aparține filozofiei istoriei Dintre toate formele de viață socială, o semnificație cu totul aparte îi revine națiunii sau poporului Patria (patria, patrie, Valeriane!, fathedand, πατρίς), este un concept extins de paternitate și fiu, o colecție de tați și mame care au generat și generează constant fii" ("Reflecții asupra naționalității",) Prin urmare, întrebările sună atât de responsabil și incitant: "Ce este o parodă? Care este natura lui religioasă? Și ce este poporul rus? Răspunsurile la aceste întrebări sună ca o axiomă a viziunii religioase asupra lumii Poporul, la baza ei, este o unitate religioasă, "trupul lui Dumnezeu", popoarele sunt create de religiile lor, iar o conștiință națională aprofundată și ascuțită duce inevitabil la convingerea evlaviei poporului Fiecare națiune este potențial purtător de Dumnezeu, poartă în sine propria sa idee religioasă, dă un loc pentru revelația divinității în sine Așa este credința fierbinte, vie, nu rezonantă" ("Tragedia rusă",) Această iubire sublimă pentru poporul său, pr Serghie apără atât de nominalism, care îl neagă, cât și de "naționalismul animal", care îl profanează Pentru prima, "națiunea este în întregime rezolvată în totalitatea faptelor legate de viața națională și nu există decât o abstracție din

aceste fapte" ("Reflecții asupra naționalității",) În al doilea, "ierarhiile valorilor sunt răsturnate, prioritatea nu este a spiritului asupra psihicului, ci a psihicului asupra spiritului" ("Nation and Humanity",), "naționalismul devine mai sus decât religia, Ortodoxia se dovedește a fi un mijloc pentru politică" ("Tragedia rusă",) Începutul naționalității își are rădăcinile în componența tripartită a omului Întrucât omul este un spirit, el trebuie să aibă propria sa natură; întrucât omul este o ființă generică, natura sa trebuie să aibă și un caracter generic "Principiul generic, psihicul, este pentru om un fapt incontestabil al propriei sale naturi, din care nu poate optologic, ci axio Biblioteca "Runivers" logic nu ar trebui să fie eliberat, pentru că asta ar însemna dezintrupare, încetând să mai fie în propriul său rang uman Cosmopolitismul, sub pretextul spiritualității imaginare, este aceeași minciună ca și internaționalul zoologic, care desființează percepția holistică a psihicului de dragul unei singure părți a existenței tribale, și anume clasa, solidaritatea socială pământul și de aceea este necesar să iubești, este păcătos să nu iubești, căci aceasta ar fi urâțenie ontologică, perversiune, sărăcire" ("Nation and Humanity",) "Cu toate acestea, conceptul de patrie și națiune este relativ relativ Se poate extinde până la limitele imperiului mondial, până la conștiința universală universală dar sub această formă este o stare actuală, condiționată istoric Națiunea se schimbă, se topește, se extinde, se îngustează, trăiește în noi Sentimentul național și valorile sale nu aparțin unei ființe autonome autosuficiente, este fals să fii supus de spirit - Dumnezeul său -străduinţa Dumnezeu este mai presus de națiune, iar unitatea în Dumnezeu este mai presus de unitatea națională" ("Nation and Humanity", ,) "Sentimentul național, așadar, trebuie întotdeauna ținut în frâu, supus reglementării ascetice și niciodată predat complet acestuia Asceza națională trebuie să stabilească o limită mesianismului național, altfel se transformă într-un naționalism respingător caricatural" ("Reflecții",)) "Devenind văzător și trecând în conștiință, instinctul de naționalitate este trăit ca o atracție profundă, mistică, față de poporul cuiva ca un fel de eros care dă naștere aripilor sufletului ca găsirea de sine însuși cu ceilalți, ca o experiență de catolicitate" ("Reflecții",) În acest sens, naționalismul este, parcă, baza naturală a ecleziasticii, pentru că "în catolicitate se simte și ierarhismul și o succesiune de pași" Pretinzând o semnificație absolută, el se poate pune în locul catolicității catolice, iar atunci națiunea devine o falsă catolicitate, poporul - o cădere Dar aceasta este calea pasiunilor și a iluziilor umane, deloc necesar sau inevitabil Căci nu există o contradicție esențială între universal și național "Religia una, supranațională, cu adevărat catolică a Cuvântului Întrupat face apel la "toate limbile" Cu toate acestea, fiind supranațională în conținut, nu rămâne fără pildă în asimilarea ei Ea face apel la o persoană, indiferent de națiune căreia îi aparține , dar fiecare aude această singură Evanghelie în felul său, tradusă în limba sufletului lor național Biblioteca "Runivers" mu Creștinismul este perceput și implementat în viața națională" ("Reflecții",) Prin urmare, esența națiunii este nucleul său religios, "rămășița sfântă", care pentru Rusia este "Sfânta Rusă" În legătură cu acest punct de vedere, se cuvine să spunem câteva cuvinte despre acel sentiment profund de dragoste pentru patria și pentru popor, care l-a inspirat pe pr Serghie în toate perioadele lucrării sale spirituale "Patriotism", potrivit pr Sergius, "obligatoriu; dar sentimentele noastre de bază și mai profunde se nasc fără raționament ci iau naștere din adâncurile întunecate ale

personalității noastre" ("Reflecții", ,) Credința pr Sergpya către Rusia, către forța spirituală a poporului rus, către vocația sa religioasă, către transformarea sa viitoare Această credință nu a părăsit niciodată pr Sergius și niciun eveniment istoric nu l-ar putea zgudui sau slăbi Mai mult, a crescut și s-a adâncit și a devenit cu atât mai înflăcărată, cu cât realitatea tragică a vieții rusești îi corespundea mai puțin, cu atât mai multe eforturi cerea această viziune a doritului și plin de speranță, parcă real Iată câteva citate care nu au nevoie de comentarii, deoarece datele lor vorbesc de la sine: În , pr Serghie a scris despre "testul de foc pe care îl trece acum credința noastră națională în "Sfânta Rusia", în acea "rămășiță sfântă", de dragul căreia, în sensul cel mai înalt, există doar "Rusia" ("Reflecții asupra naționalității",) În , la începutul războiului, într-un articol consacrat "patriei", pr Sergius, însumând epoca trecută, a scris: "Noua istorie" se termină, iar Occidentul a spus deja tot ce avea de spus Ex Oriente lux! Acum Rusia este chemată să conducă spiritual popoarele europene și i se încredințează o responsabilitate teribilă pentru destinele spirituale ale omenirii Dar pentru a face acest lucru, trebuie să devină liber spiritual Flacăra religioasă care se aprinde acum în inimile oamenilor nu se va risipi și nu se va stinge, căci căile religioase ascund comorile spiritului religios - cele religioase -vocație istorică a Sfintei Ruse " ("Patria mamă" Dimineața Rusiei, august) În , când credința în vocația religioasă a Rusiei suna ca un credo quia absurdum, îl găsim pe pr Sergpyat următoarele cuvinte: "De ce ești de puțină credință? Zhpva pașa Rusia, și umblă pe ea, ca pe vremuri, Hristosul Rus, în formă de sclav, certat, neavând semn și bunătate Elicopter ușor Biblioteca "Runivers" dă în grădinița Sa prețuită, El strigă cu voce liniștită "Maria I" - și sufletul rus este pe cale să audă chemarea prețuită și cu un strigăt de bucurie nebună cade la picioarele Ravvunp-ului său Rusia este salvată" ("La sărbătoarea zeilor",) Emigrarea nu a schimbat nimic în instalarea pr Serghie cu privire la patrie; s-a adăugat doar o rugăciune: "Așa cum Israelul rătăcitor în pustie a plăcut să intre în țara făgăduinței și a jurat că o va da părinților săi, tot așa acum furtunile acestei împrăștieri s-au întors în țara ta și la poporul tău și îți slujesc acolo, Doamne, ascultă-ne din cer, sfântul Tău și ai milă" (Această rugăciune, compusă de Pr Serghei pentru Mișcarea Creștină Studențească Rusă, a fost recitată mai întâi ca pur ektenpp la toate slujbele divine la congresele Mișcării și în biserica femeilor în numele Intrării în Templul Preev Theotokos, iar apoi a intrat treptat în uz general) Ulterior, pr Serghie a completat-o cu cereri: "pentru mântuirea pământului nostru de păgânismul rău, înrobirea minciunii și a perspicacității spirituale" și "despre prigonitorii orbi ai credinței creștine și ca Saul, care a amărât Biserica lui Dumnezeu, esp numitul din Cer, trezește-te și acum atinge groaza în prigonitorii Tăi care Te răstignesc Căci ei nu știu ce fac, ca să Te cunoască pe Tine, adevăratul Dumnezeu " În , pr Psalmul Serghie: "Ce s-a întâmplat și ce se întâmplă cu Rusia? Suntem lași în fața persecuției religioase, ne temem că creștinismul poate fi exterminat Dar poate fi abolit Hristos? La urma urmei, tot ce se întâmplă, se întâmplă cu El și sub ochii Lui La urma urmei, nu numai că sufletul omului este prin fire creștin, dar Hristos Însuși trăiește în umanitatea Sa, care nu mai poate scăpa, nu poate fi despărțită de Hristos Ce se întâmplă acum în Rusia? Trădarea lui Iuda, tortura lui Hristos, moartea Lui pe cruce Dar Hristos trăiește în umanitatea Sa, pentru că El a călcat în picioare moartea Și cu cât moartea este mai adâncă, cu atât noaptea este mai impenetrabilă,

cu atât întunericul este mai deznădăjduit, cu atât lumina va străluci în ea mai puternică Este necesar să mori cu toată puterea și adâncimea morții, să gustăm moartea pentru ca prin ea, în ea și din ea, să strălucească lumina învierii Și ucigașul din inimile și sufletele Rusiei ascunde învierea lui Hristos Acum este props-codit, Hristos învie în Rusia" ("Iuda Iscariotean", P,) Și, în sfârșit, în - cu adevărat din sicriul iadului, din întuneric și din umbra morții - pr Psalmul Serghie: "Nu cunoaștem soarta specifică a Rusiei, împreună cu vremurile și datele împlinirilor lor, dar și acum roadele ei spirituale sunt clare; încercări fără precedent trebuie să dea și realizări fără precedent prin aprofundare Biblioteca "Runivers" credință și noi revelații ale vieții Poporul rus are o mare vocație religioasă de a arăta puterea și profunzimea Ortodoxiei în creativitate și în viață, în realizarea revelațiilor obținute pe un drum atât de dificil Dar deja aceste destine ale lui sunt dovezi ale alegerii sale speciale În acest sens, Rusia este entelehia istoriei lumii, adevărata ei "axă", iar sufletul rus a știut dintotdeauna acest lucru Această conștiință ne-a fost lăsată moștenire din trecut și este înrădăcinată în adâncurile ei și nici satanismul bolșevismului și nici durerea vmpgrazpi nu o pot stinge în ea Rusia se va ridica iar și se va ridica iar și se va trezi, se va trezi" ("Despre rasism", ,) Toate aspectele de mai sus ale creativității umane sunt conținutul istoriei lumii, ca un singur proces temporal și legătura organică a tot ceea ce există Istorie - în înțelegerea pr Serghie este concret, ca timp creat concret Istoria nu este un infinit rău inerent timpului formal, dar are limite, și, în special, presupune neapărat atât un început, cât și un sfârșit, pe care timpul abstract nu le cunoaște deloc " ("S N ",) "Istoria se desfășoară în limitele creației, aparține acestei "vârste", care se află în ajunul "vieții epocii viitoare" Opa are un început și un sfârșit, pe ambele părți este încadrat de abisuri: începutul se învecinează cu creația omului, intrarea lui în lume, în timp ce sfârșitul se învecinează cu începutul unui timp nou și al unei epoci viitoare În acest sens, istoria este o anumită stare de devenire a ființei" ("N A ",), "un eon (as), o anumită completitudine, derulându-se succesiv în timp" ("S N ",) Această înțelegere a istoriei ca întreg concret și complet este în contradicție directă cu teoriile obișnuite ale evoluției și progresului, care se bazează pe premisele imanenței și infinitității procesului istoric "Progresul eshatologic este condiția finalului, în timp ce cel evolutiv este negația completă a acestuia din urmă cu înlocuirea sa cu un infinit rău, continuând în același plan istoric Dar nu există un singur progres evolutiv-umanist comun, ca întreaga umanitate, și există doar o schimbare de generații, care poate fi unită doar într-o abstracție Nu există progres, pentru că nu există cine să progreseze în absența unui continuu, nesupus tăieturii temporale a omului "Carpe diem" este singura concluzie a pstorposo-fip fără Dumnezeu" ("NA",) Aceste argumente, îndreptate împotriva înțelegerii imanente a istoriei, pun însă aceeași problemă în fața conștiinței creștine Dacă istoria reprezintă o unitate interioară, dacă are sens, atunci trebuie Biblioteca "Runivers" au un singur subiect și un singur obiect Altfel, se prăbușește într-o simplă "alternanță de generații , într-un fel de devorare a taților de către copii, într-un fel de dame macabră, un dans al morții" ("S I ",) Cine este subiectul istoriei și care este obiectul ei? Prima întrebare își găsește răspunsul în doctrina subiectului transcendental al istoriei Acest concept, kantian în înfățișarea sa, sofologic în esență, stabilite stocastic despre Sergius în "Filosofia economiei" "Adevăratul și, în

plus, singurul subiect transcendental al economiei funcția managementului în sine, nu este o persoană, ci umanitatea În afara asumării unui astfel de subiect, toate actele economice individuale s-ar prăbuși ca și cum ar fi nu erau legate prin nimic, și nu ar fi integrate în întreg, rămânând doar în izolarea lui" ("F X ",) Același lucru este valabil și pentru cunoaștere: "Cunoașterea obiectivă, universal valabilă, este posibilă și de înțeles numai sub presupunerea existenței unui subiect transcendental universal de cunoaștere Personalitățile sunt doar ochi, urechi, mâini, organe ale unui singur subiect de cunoaștere, căruia îi aparține toată puterea cunoașterii, energia, profunzimea și toate roadele cunoașterii Unul știe, mulți știu " ("F X ", ,) Subiectul transcendental al economiei și al cunoașterii este, așadar, acea realitate umană supra-individuală, pe care am întâlnit-o deja în imaginile simbolice ale lui Adam Kadyon, Grand Etre și alții și soarta, și ca o amabilă, polivalentă Omenirea este multi-unică; este multiplă în ipostaze, dar are o singură natură și, într-un anumit sens, o singură viață Acest subiect transcendental al omului, care leagă întreaga sa istorie în unitatea lui Adam, ca un fel de universal, atot-uman I, stă la baza funcțiilor transcendentale ale omenirii Este, în primul rând, subiectul universal al cunoașterii, eul transcendental, epistemologic, care în actele cognitive individuale ale indivizilor individuali realizează cunoașterea generică Acumularea succesivă de gândire și cunoaștere este de înțeles doar din această unitate tribală a lui Adam În afara acestei presupuneri, cunoașterea ar fi imposibilă în general, deoarece s-ar prăbuși în atomi cognitivi separați și, în consecință, nu ar permite dezvoltarea și acumularea generală Cunoașterea este o funcție a unității lui Adam, o singură umanitate, realizată în astfel de Unul Adam cunoaște o lume Dar această unitate se realizează nu numai în cunoaștere, ci și în acțiunea omului în lume Nu există doar un singur cunoscător, ci și o singură acțiune (subiect transcendental al economiei), acțiunea generală a unei persoane în Biblioteca "Runivers" lumea Din acte voliționale și efective separate, în general, ființa naturală a unei persoane, dominația și posesiunea sa asupra lumii lume, o singură viață a unei lumi transcendentale-om, un singur mod transcendental de a gestiona lumea În sfârșit, există o singură funcție estetică pentru o persoană, creația de frumos, arta Deși arta este lotul indivizilor individuali dotați creativ prin excelență, ea este totuși salvată de diversitatea atomistă, ireductibilă la o singură revelare a frumuseții, prin faptul că și aici există un limbaj comun, accesibilitatea frumuseții în toată varietatea ei de forme Și această unitate a frumuseții presupune și un subiect transcendental al frumuseții, un artist universal și o singură sursă de frumusețe, Frumusețea însăși Toate aceste aspecte ale unei singure vieți universale sunt coordonate într-un întreg, în unitatea istoriei, în continuitatea vieții istorice, în istoria culturii În întreaga gamă diversă de epoci și popoare, viața omenirii, ca și istoria lumii, presupune și un subiect unic și transcendental cu o singură viață în istorie Oricât de fragmentată ar fi această istorie, ea este totuși o singură carte a vieții (Apoc XXI,) a întregii omeniri, care va fi judecată la Judecata de Apoi și întreaga ei totalitate, "toate popoarele" (Mat XXV) de către o judecată unică și coerentă" ("I A ", ,) "Așa cum există un subiect transcendental comun (al istoriei), există și obiectul său transcendental comun, o sinteză integrală a muncii întregului om pentru umanizarea lumii, pentru a o transforma într-un antropocosmos "Aici elementul natural al munca umană și geniul creator Și în orice fel s-ar manifesta, toate acestea sunt

incluse în cauza comună a omenirii, rezultatul ei generic" ("H A ",) Îndeplinirea acestui rezultat al pstoriei îi determină posibilul sfârşit "Istoria nu se poate rupe în mod arbitrar sau accidental în niciun moment, trebuie să se termine în interior, să se coacă pentru coadă" ("IA",) Împărăția epocii viitoare, deși presupune "o nouă acțiune a lui Dumnezeu asupra lumii, analogă creației însăși", trebuie să fie justificată prin maturizarea internă a materialului care este supus transformării Și acest material este conținutul concret al istoriei - viața omenirii în totalitatea dezvoltării și creativității sale - "Sfârșitul acestei lumi și transformarea ei sunt înfățișate (în Sfânta Scriptură) simultan și ca o acțiune peste lume, și ca rodul copt al vieții lui, așa Biblioteca "Runivers" ca un fluture zboară dintr-un cocon, sau un pui îi sparge coaja" ("NA",) Cu toate acestea, este esențial aici ca "nu este dat unei persoane să cunoască și să determine măsura acestei împliniri și, prin urmare, sfârșitul conține inevitabil ceva neașteptat și catastrofal pentru o persoană, așa cum se dovedește în cuvântul lui Dumnezeu Tranziția lumii la o stare diferită, - - viața secolului viitor - nu este un moment de evoluție a lumii în sine, ci o catastrofă creatoare în ea, cu toate acestea, conține propria sa împlinire și continuare" (" NA",) Aici, însă, poate apărea cu ușurință o anumită aberație optică, o deplasare a planurilor, datorită căreia regatul epocii viitoare este transferat de la realitatea transcendentă la realitatea imanentă și începe să fie gândit ca o împlinire și completare pământească istorie Acest punct de vedere (care nu trebuie neapărat combinat cu ateismul) este determinat de pr Sergius, ca chlpastic, spre deosebire de escatologic "În general, este posibilă o dublă orientare în pstorpp Într-un caz, istoria este considerată ca un proces care duce la atingerea unui anumit ultim, totuși, încă imanent și realizat de forțele sale - să numim condiționat această considerație chlpastică (chiliasmul este un regat de o mie de ani cu triumful binelui pe pământ) iar în trecut) În acest sens, orice teorie a progresului, atât religioasă cât și nereligioasă, este chiliastică: se poate vorbi nu numai de chiliasm evreiesc și creștin, ci și de filozofic, cultural, socialist " ("Apocalptica și socialismul",)) În contrast cu aceasta, eshatologia este "doctrina ultimelor lucruri" care se află dincolo nu numai de psoriazis, ci dincolo de această lume însăși cu dpskur-sivnostyo, spațiu și timp Mpr (trebuie) să fie reînnoit într-un mod miraculos supranatural, iar apoi, după expresia obișnuită a apocalipsei, această epocă (αίων) va lăsa loc unui nou eon" ("Apocalptica și socialismul",) Aceste două planuri - chiliastic și eshatologic - sunt considerate de pr Serghie, ca tipuri sau ca categorii ale gândirii istoriozofice; din acest punct de vedere, orice percepție a pstorp, ca întreg unic, trebuie inevitabil determinată în funcție de aceste direcții, fie luând de partea unui pz ele, fie combinând px într-una sau alta și forme definite Chiliasmul pur și eshatologismul pur sunt rare în istorie; dar acolo unde își primesc expresia, avem de-a face cu un fel de cristale sau elemente ale gândirii istoriozofice; în legătură cu aceasta, diverse Biblioteca "Runivers" pseudomorfozele lor, voalându-și conținutul religios cu o varietate de materiale istorice Cea mai pură formă de chiliasm pr Sergius consideră mesianismul evreiesc, care în acest sens este prototipul diferitelor domenii ale gândirii sociale și istoriozofice (Capitolul IV al studiului "Apocalipsa și socialismul" - "Regatul mesianic" este dedicat analizei sale istorice) Este de înțeles, așadar, că - neașteptată la prima vedere - analiză a socialismului modern, datorită căreia pr Sergius o definește ca fiind "apocalipsa religiei

naturaliste a om-zeu" "Socialismul este raționalist, tradus din limbajul cosmologiei și teologiei în limbajul economiei politice, o adaptare a chiliasmului evreiesc Poporul ales, purtător al ideii mesianice a fost înlocuit cu un "proletariat" cu un suflet proletar deosebit și o misiune revoluționară deosebită Rolul lui Satan și Beliar, a căzut firesc în ponderea clasei capitaliștilor ridicate la rangul de reprezentanți ai răului metafizic În acest proces, o revoluție socială ia loc, realizată fie prin "dictatura proletariatului", prin preluarea puterii politice, fie prin "acțiunea directă" a sindicalismului francez" ("Apocalptica și socialismul",) Această idee, exprimată în , a primit aplicarea și dezvoltarea ulterioară în - în acea analiză dialectică, pe care pr Sergiu a expus ideologia național-socialismului (în cartea sa despre rasism) "Rasismul, ca și național-socialismul, în care ambele motive sunt subliniate simultan și cu forță egală: atât socialismul (oricare ar fi manifestarea lui specială aici), cât și naționalismul, nu este altceva decât o parodie și împreună o repetare sau, cel puțin, o variantă asupra temelor al mesianismului evreiesc Se deosebește de internaționalul comunist prin naționalismul său, și de mișcările naționale caracteristice epocii moderne, prin socialismul său revoluționar Prezența Fuhrership completează asemănarea și afinitatea rasismului și fascismului modern cu mesianismul evreiesc Locul foștilor "unși ai lui Dumnezeu" a fost luat acum de liderii de pe podium prin voința poporului Așa este bolșevismul și așa este rasismul Și asta se îmbină cu tendințele defensiv-agresive ale noului mesianism (Această afinitate interioară a rasismului cu mesianismul evreiesc este, de altfel, o explicație pentru acea pasiune a antisemitismului, transformându-se într-o frenezie, nevăzută în lume de multă vreme, chiar dacă a existat vreodată într-o asemenea măsură Rasismul, ca și antisemitismul, este un sublmppro- Biblioteca "Runivers" invidia față de evreiesc și concurența cu ea, nu numai în ceea ce privește trăsăturile sale pozitive, ci și negative Acesta este secretul rasismului, sursa lui" ("Despre rasism " Citat din manuscris, pp , ,) Chiliasmul pur conduce astfel nu numai la o grandioasă unilateralitate în înțelegerea traseului istoric al omenirii, ci și la utopismul practic, care nu poate fi întruchipat în realitatea vie Dar chiar și escatologismul pur opus acestuia duce gândirea istoriozofică la o tunică fără speranță Ea își găsește expresia cea mai vie în Primul Hristos, când s-au rugat cu ardoare: Da, vino, Doamne Isuse! și aștepta cu nerăbdare venirea Sa iminentă" ("Apocalptica and Socialism",) Dar "nu era loc pentru istorie în ideile primilor creștini Ideile lor la final au rămas exterioare, iar așteptarea lui era pasivă Apostolul Pavel a trebuit să-i liniștească pe solupieni care își abandonaseră studiile în așteptarea celei de-a doua veniri · În erezia Moptanpst, profetul Montanus, împreună cu profetele Priska și Maxplla, conduc o mulțime de urmași în deșert pentru a-l întâlni pe Hristos care vine Ozkpdaya end (pervokhrpstians), ei nu credeau că urmașii lor vor trebui să re -aranjați și reconstruiți pe acest pământ plictisitor, iar istoria abia începea un nou capitol Pentru noi, nu prin raționament și dispoziții, ci prin experiența directă a secolelor al XIX-lea și tp, a devenit clar că există o istorie cu propriile sarcini și nevoi Trăim sub vălul istoricismului și trebuie să spunem cu evlavie iubitoare, dar absolut ferm că primii creștini, care credeau că lumea este deja coaptă pentru sfârșit , au căzut în amăgirea istoricului viziune" ("Despre psro-creștinism", , ,) În măsura în care escatologismul este starea de spirit intimă a personalității, muzica sufletului, el rămâne o

experiență mistică vie și autentică Dar de îndată ce este transformată într-o normă abstractă, într-o idee dogmatică, se dovedește a fi doar un program istoric și, în plus, o viață vie paralizantă forțat, sălbatic, adică devine o contradicție întruchipată" (" Apocalptica și socialismul",) În gândirea filozofică rusă, această mentalitate eshatologică a fost exprimată cu mare forță și strălucire în viziunea despre lume a lui K Leontiev; iar în construcția sa "între această viață și viitor nu există deloc legătură și , noul pământ nu este pământul nostru, deși este transfigurat" ("II Victorios",) În minunata sa schiță "Victory-Pobedenpy" pr Serghie arată că această escatologie radicală este în cele din urmă la fel de inconsecventă și contradictorie ca opusul ei, socialismul infantil Biblioteca "Runivers" Astfel, forma finală a problemei istoriozofice este o aptinompie "Chiliasmul este activ, vital; escatologismul este pasiv, liniștit"" ("Apocalipsa și socialismul",) Dar ambele au propria lor natură și trebuie să fie unite într-o sinteză superioară, în care principiul vital și energetic al chilpasmului să nu excludă capătul trapez al istoriei, iar așteptarea acestuia din urmă să nu interfereze cu creativitatea vieții și nu l-ar transforma într-o "finitate rea", într-o îndurare fără sens a răului lumii - în așteptarea distrugerii sale catastrofale Această problemă este rezolvată de Sergius în interpretarea sa particulară a ideilor mileniului ca o realitate supranaturală inerentă întregii vieți istorice În exegeza capitolului XX din Apocalipsa, care conține profeția despre regatul de de ani, pr Serghie leagă înțelegerea realistă a mileniului (caracteristică Sfântului Iustin filozoful, Sfântului Irineu și alții) cu înțelegerea spiritualistă și alegorică a lui Orpgen, Alexandrienilor, Fericiților Augustin Potrivit primei, regatul de de ani este un eveniment care trebuie să vină în timp; conform celui de-al doilea, înseamnă în general viață în Biserică, care este mileniul însuși "Dar o înțelegere nu o elimină și nu trebuie să o elimine deloc pe cealaltă Altfel, rezultă inevitabil violență împotriva literei p asupra sensului Cuvântului lui Dumnezeu În învățătura Evangheliei despre Împărăția lui Dumnezeu, ambele sensuri sunt îmbinate: Împărăția lui Dumnezeu este în noi, și vine și ea (ca eveniment istoric, dar) în așa fel încât unul îl presupune pe celălalt Același lucru se poate spune despre viața veșnică, care este disponibilă creștinilor deja de aici pe pământ, dar în același timp există și un dar deliberat al lui Dumnezeu La fel, regatul vechi de de ani diferite părți sunt îndreptate către prezent și către viitor" ("NA",) Potrivit conținutului său, împărăția veche de de ani este "o anumită paralizie temporară a puterii răului și prin aceasta o schimbare generală a atmosferei spirituale, o manifestare tangibilă a contopirii victorioase a binelui În acest sens, unul trebuie să vadă în ea victoria supremă a Împărăției lui Dumnezeu pe pământ, precursorul ei în pstoria, așa cum a fost prefigurată simbolic în zilele pământești ale lui Hristos în procesiunea Sa regală din Ierusalim În acest sens al regatului de de ani, avem un condamnat divin atât pesimismul istoric în general, cât și acea panică pseudo-eshatologică în care se prăbușește istoriosofia creștină" ("N A ", , Serghie nu dezvăluie mai detaliat imaginile implementării regatului de de ani în istorie; dar este clar că în această înțelegere nu este legat de timp, loc sau vreo circumstanță exterioară Nu cunoaște limite și Biblioteca "Runivers" limitează și poate fulgeră cu fulgerul viziunii religioase și se poate manifesta și într-o perioadă lungă de dominare a adevărului și a bunătății "Cea de-a -a aniversare este vedeta principală a istoriei pentru noi Ideea sa este o expresie a ideii

creștine de progres, eliberată de înțelegerea umanistă limitată Este caracteristic umanismului creștin, în contrast cu păgânul sau direct anti-creștin Fundamentează legitimitatea istoriei cu realizările sale ultime în atomul lumii, mai mult, le presupune și le comandă Ideea mileniului poate fi sufletul progresului creștin, forța motrice a umanismului creștin, a inspirație a creativității creștine creativitatea în numele lui Hristos și cu Hristos în lupta împotriva forțelor distructive, teomahice și anti-creștine din istorie Acest lucru întărește și fundamentează credința noastră în istorie și simțul responsabilității pentru aceasta Istoria este inclusă în cauza comună a înțelegerii lumii în om și prin om Astfel, istoriosofia este introdusă în sofiologie ca o parte necesară a acesteia" ("NA",) A doua sarcină a istoriosofiei este de obicei considerată a fi o descriere concretă a evenimentelor istoriei lumii ca un întreg unic și coerent În acest sens, însă, pr Sergius dă dovadă de prudență înțeleaptă și se abține de la desenarea schemelor în care, după Goethe, se afișează de obicei spiritul vremii (care ne este pecetluit), ci doar starea de spirit a autorilor lor, în care se uită epocile studiate (Faust, I , -) Fiind în istorie, fiind conectat cu un anumit moment al acesteia, este imposibil să-l vedem în întregime Istoria este creativitate, iar "noutatea este un semn de creativitate" ("NA", " ") Așadar, sensul ei general ar putea fi clarificat pentru noi doar cu condiția de a părăsi "acest eon, din meta-istorie, când, ridicându-se deasupra tuturor posibilităților istorice care s-au epuizat complet, am vedea totalitatea realizărilor istorice ca un singur obiect, viața unui singur subiect-umanitate Și înainte de asta, sunt posibile doar presupuneri și idei, pe care le întâlnim în lucrări separate despre Serghie, dedicate reflecțiilor asupra anumitor evenimente istorice (dialoguri "La sărbătoarea zeilor", "Noaptea" și "La zidurile din Chersonis" , capitolul III al cărții despre rasism etc) Aceasta despre gândurile sale istoriozofice Serghie pune în formă o problematică care de obicei se dezvăluie doar în dezvoltarea dialectică a gândirii, dar nu primește o soluție finală Prin urmare, pentru o trecere în revistă a sistemului său filozofic, ele sunt de mică importanță și le putem omite aici Dar există un subiect în acest domeniu care va permite Biblioteca "Runivers" Ea face o judecată generală despre sine, deoarece conține trei puncte metapstorice absolute, care îi determină direcția, sensul și sensul Această temă este calea religioasă a omenirii, iar punctele fixe care o luminează de la început până la sfârșit sunt căderea în păcat, întruparea lui Dumnezeu și navigarea Acest subiect despre Sergiu a consacrat mai multe capitole din istoriosofia sa, la care trebuie să ne întoarcem "Căderea a fost cea mai mare catastrofă religioasă Comuniunea directă și imediată cu Dumnezeu, care era soarta strămoșilor din paradis, a fost întreruptă Dumnezeu s-a îndepărtat de lume și de om ("transcendent"), iar omul a rămas singur Incipit reJigio În Paradis, omul nu a simțit distanța dintre Dumnezeu și el însuși, și de aceea nu cunoștea setea de unire cu El Dar patosul religiei este patosul depărtării, iar strigătul lui este strigătul părăsirii lui Dumnezeu În paradis, dacă a existat o religie, aceasta era calitativ diferită de ceea ce știm noi, pentru că nu a existat căutare, efort, transpirație sângeroasă în ea Nu exista templu și altar în paradis, căci întregul paradis era un templu În consecință , în "noul Ierusalim care se coboară din cer", "templul nu va mai fi, pentru că Dumnezeul Salvator va fi, căci Domnul Dumnezeu Atotputernicul este templul Său și Mielul" (Apoc XXI,) lume, Vog a devenit transcendent, lăsând această lume, țara de exil, la dispoziția sa În virtutea propriei sale rigidități și

greutate, lumea, așa cum ar fi, cade de la Dumnezeu, suferă "involuție", se închide în sine, iar razele cunoașterii cerești a lui Dumnezeu se sting treptat în ea, iar cântecele cerești se sting Zeitatea este îndepărtată din lume "Transcenderea" lui, în anumite limite, devine echivalent cu tăgăduirea Sa, sentimentul separării unei persoane de Dumnezeu îl conduce către lumea lui Dumnezeu Dar Dumnezeu nu a lăsat creația Sa victimă a autointoxicării și a mers la mântuirea omului - prin religie A început revelația religioasă Și pământul a devenit treaz, ascultând chemarea cerului" ("S II ", ") În procesul religios, care constituie esența istoriei lumii, este vorba de mântuirea din lume, de căutarea lui Dumnezeu de către om și, în același timp, de mântuirea lumii Acesta din urmă, pe de altă parte, poate fi absolut numai Dumnezeu; prin propriile sale eforturi, o persoană nu este capabilă să se elibereze de lume, pentru că lumea este el însuși Prin urmare, în religie se pot distinge două sarcini: revelația lui Dumnezeu și acțiunea lui Dumnezeu Prima sarcină epuizează sarcina pozitivă a păgânismului" (însemnând prin ea religii "naturale", adică totul cu excepția nudeo-creștinismului); ambele sarcini sunt rezolvate simultan în religia revelată a Vechiului și Noului Testament" ("S N ",) O astfel de formulare de întrebări conține date suficiente pentru Biblioteca "Runivers" evaluare religioasă extrem de înaltă a păgânismului, Și această evaluare este de mare importanță, deoarece se referă nu numai la problemele istoriosofiei și a religiei comparate, ci și la întreaga viziune filozofică asupra lumii, deoarece vrea să evite inconsecvența și contradicțiile Nu este ciudat, de fapt , că majoritatea gânditorilor creștini, care nu văd nimic în păgânism decât iluzii și răutate, acceptă în același timp pe deplin acele valori universale pe care le-a dat naștere acest păgânism: cultura elenă, dreptul roman? Și nu este nihilismul cultural un rezultat necesar al respingerii consecvente a păgânismului, respingerii tuturor acelor rădăcini și tradiții cu care cultura umană universală a fost hrănită și trăită până acum? Problema păgânismului, problema religiei naturale, nu este așadar altceva decât problema umanismului înțeles în profunzimea sa metafizică; aceasta este o întrebare despre o persoană lăsată în forțele sale, dar în fața lui se află lumea lui Dumnezeu și vede în ea (și în sine!) chipul lui Dumnezeu "În păgânism, o persoană este lăsată în propriile forțe - să-L caute pe Dumnezeu prin "considerarea creației", invizibilul prin vizibil Chiar și căderea în păcat nu putea decât să întunece, dar nu să paralizeze, descoperirea lui Dumnezeu în lume Omul, având într-adevăr chipul lui Dumnezeu, de aceea însuși posedă organul cunoașterii lui Dumnezeu în cunoașterea sa profundă de sine: γνωι σαυτυν înseamnă pentru toate și γνώόι ευν Și toată natura are aceeași imagine, în măsura în care este om; Revelația Divinului este plină de toată creația în sofianitatea ei Aceste lumini sofiene, împreună cu imaginea lui Dumnezeu în om, constituie baza obiectivă pentru cunoașterea păgână a lui Dumnezeu" ("S IG ",) "Păgânismul conține un ilp, cel puțin poate conține cunoștințe pozitive despre Dumnezeu, un fel de revelație despre El" ("S N ",) Căci, "întrucât natura este hieroglifa sacră a Divinității și cunoaște în felul ei misterul întrupării lui Dumnezeu, înțelegerea ei mistică, cu o anumită profunzime, devine deja "teologie naturală" și "păgânismul" în ea adevărata esență trebuie înțeleasă ca Vechiul Testament natural, care conține în sine o "umbră" și promisiunea întrupării lui Hristos" ("Dreams of Gep",) Prin urmare, este absolut greșit să interpretăm păgânismul ca idolatrie sau politeism: "politeismul este doar o degenerare și, într-o anumită măsură, o perversiune a păgânismului

(Păgânismul autentic) vede doar icoane vii ale Divinității în toate obiectele închinarea ei, întreaga lume este plină pentru ea strat divin: πάντα πληρη Gevv H zeii înșiși erau, parcă, raze fragmentate separate, ipostaze multiple ale traiscendentului Biblioteca "Runivers" nou al Divinității Politeismul în păgânism mărturisește nu nevoința, ci bossilia de a se ridica la Divinitatea Unică, care rămâne transcendentă și este un simbol al acestei transcendențe a Zeității invizibile Nu e de mirare că ceata tristeții , disperarea și iresponsabilitatea se află peste Olimpul limpede și cedează atât de ușor păgânismului la frenezia orgiastică" ("S N", ,) Dar, în ciuda "psihologismului", ambiguității și relativității sale, "păgânismul, datorită viziunii sale mistice, vede "zei" în care doar "forțele naturii" moarte sunt accesibile "conștiinței noastre științifice" Lumea, luată în sine, este o ierarhie de "zei", un cosmos sau un mod în care multe dintre vocile sale se îmbină sonor și în armonie într-un singur acord Aceasta determină profunzimea mistică și autenticitatea păgânismului, precum și adevărul relativ chiar al politeismului său Dar aceasta este și sursa minciunilor și a dezgustului său religios, care au fost simțite cu atâta ardoare de purtătorii monoteismului, profeții lui Israel Creația îl acoperă pe Dumnezeu cu sine, stă între El și om" ("S N",) "Dacă recunoaștem autenticitatea religioasă a păgânismului, atunci trebuie să acceptăm și faptul că în el se desfășura un lung proces religios, se pregătea "plinătatea vremurilor" istorică, cu alte cuvinte, creștinismul se pregătea nu numai în iudaism , dar în păgânism Creștinismul are în el, parcă, propriul său chip, care mai devreme sau mai târziu se vede Principala diferență dintre revelație și păgânism, în ceea ce privește cunoașterea lui Dumnezeu, constă în puritatea și puritatea adevărului, care este caracteristică numai Revelației Păgânismul nu-L cunoaște pe Dumnezeu față în față, ci doar ca icoană a Lui firească, deși până și această icoană, în măsura evlaviei păgâne, este făcătoare de minuni și dătătoare de viață" ("S N ",) Ultima prevedere învinge tentația mitologiei moderne, care explică creștinismul prin împrumuturi din religiile antice orientale - unde există analogii între ele ale adevărurilor, învățăturilor și evenimentelor Critica negativă a acestor teorii pseudoștiințifice ale pr Sergiy a dedicat articolele "Religia profesorului", "Hat Jesus gelebt?" și "Creștinismul și mitologia", unite sub rubrica "Arianismul modern" Dar lucrul important al acestei analize critice este explicarea ei pozitivă a acelorași fapte, care constă în ideea unei anticipări firești în păgânism a adevărurilor revelate în creștinism Părintele Serghie își exprimă convingerea în cuvintele inspirate ale babilonianului Ieremia: "Lumea reală, Biblioteca "Runivers" în care a intrat descoperirea lui Dumnezeu în Hristos, nu a fost părăsit de Dumnezeu Conducerea lui Dumnezeu către mântuire nu sa limitat la dezvoltarea religioasă în Israel Dumnezeu a lăsat oamenii să meargă pe propriile lor căi, dar El nu a fost departe de fiecare dintre ei Prin urmare, ceea ce se numește acum religia creștină era deja printre cei din vechime și nu a lipsit niciodată de la începutul neamului omenesc până când Hristos a venit în trup; de atunci au început să numească creștin adevărata religie, care a fost înainte" ("Christianism and Mythology",) Această înaltă apreciere a păgânismului nu contrazice în niciun fel poziția centrală pe care Întruparea lui Dumnezeu o ocupă în destinele religioase ale omenirii Treimea - Dumnezeu Cuvântul - aparține teologiei și va fi studiată de noi în legătură cu problemele hristologiei și soterpologiei Aici trebuie doar să remarcăm că faptul Întrupării (prin care Părintele Serghie înseamnă nu numai nașterea lui

Hristos, ci și pogorârea Duhului Sfânt, adică toate realizările care au dat naștere unui nou chip al lui Dumnezeu- bărbăția - Biserica) a introdus o schimbare fundamentală în starea religioasă a omului care a încetat să fie lăsat singur, dar s-a dovedit a fi răscumpărat "nu cu argint sau aur stricăcioase, ci cu sângele prețios al lui Hristos" (I Pet I , -) Omul a încetat deci să mai aparţină lui însuşi: "voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu" "Marele Pai a murit" și vremurile păgânismului au trecut, iar dacă (după aceea) se caută pe Dumnezeu numai în natură, atunci prin ea se aude nu "zei", ci "duhuri de scară" care se îndepărtează de adevăr Poate cineva să nu-L cunoască pe Hristos, fiind străin de creștinism (care acum sunt religii necreștine, într-o anumită măsură încă aparținând epocii precreștine), dar știind despre El (este imposibil) să nu găsească totul cu adevărat, ontologic uman (în El) și prin El, ca Atot-omanul universal" ("S N ",) Prin urmare, "după Întrupare, aria "istoriei sacre" se extinde la întreg lume, care aparține deja lui Hristos și a acceptat pogorârea Duhului Sfânt, devenind divin-uman În "timpul din urmă, adică după Înălțarea n la Parusin, nu mai există nimic neutru în lume care să rămână în afara acțiunii Bisericii" ("NA", ,) Totul trebuie determinat în funcție de ea, să devină Biserică sau să i se opună ca început de luptă cu Hristos și anti-Biserică-pogo "De aceea, istoria omenirii este în esență o tragedie; și așa se află în centrul ei A vedea triumful armoniei sau "progresul" exultant în istorie înseamnă a dezvălui orbirea și surditatea sufletească" ("S N ", Biblioteca "Runivers") "Lucrul esențial aici este că de la începutul istoriei creștine până la sfârșit, creștinismul este însoțit de umbra sa neagră - anticreștinismul Istoria este o tragedie spirituală, determinată de lupta prințului acestei lumi cu Hristos Prin urmare, în sufletul lumii, ca și în istorie, se naște o dezbinare, parcă s-ar forma două nuclee Femeii îmbrăcate cu soare i se opune curva cea mare, care este o taină, Babilonul cel mare, beat de sângele sfinților și de sângele martorilor lui Isus" (Apoc XV, -), stând pe o fiară stacojie una, ci două imagini ale omenirii" ("NA",), a cărei relație și luptă constituie conținutul istoriei lumii Iar "dreptul la existență al umanismului natural nu poate fi recunoscut decât în măsura în care nu conține confruntare cu creștinismul, în care, în locul păgânismului naiv, apare un anticreștinism rău intenționat În Apocalipsa lui Ioan, și anti - Christian Fortele raului si inspiratia lui sunt descrise aici in imagini simbolice Fiara care iese din marea umană marchează animalul, principiul elementar al umanității, care se afirmă ca fiind cel mai înalt și unic Acesta este om-godism apocaliptic, o provocare din partea elementelor spirituale și corporale, "sânge", afirmându-se în locul spiritului, contrar spiritului, iar în această afirmare de sine capătă caracter de cvasi-spiritualitate sau anti-spiritualitate În această calitate, este deja puterea ordinii spirituale, mândria naturii bestiale, ca putere și forță, afirmându-se în superioritatea sa primordială și acționând cu tot felul de violență În limbajul zilelor noastre, aceasta este o stare absolută care nu recunoaște principii mai înalte mai presus de sine, o ideologie a puterii care calcă în picioare conștiința și, ca atare, este inevitabil ateu: "Cine este ca această fiară și cine poate lupta cu ea " (Apoc XIII,) · Al doilea atribut al anti-creștinismului este profeția falsă, ideologia puterii bestiale, care creează semne și transformă cunoașterea umană într-un instrument de constrângere spirituală" ("NA", , ,) Aceste două principii - fiara și falsul profet - ca forțe istorice care luptă împotriva creștinismului, i se opun, uneori în forme ascunse, alteori în forme

evidente, până la sfârșitul istoriei "În istoria însăși, această tragedie nu are sfârșit Adevărat, pe măsură ce se apropie sfârşitul, zorii se aprind mai strălucitori şi cerul străluceşte, iar de acolo se aud deja imnurile victoriei pentru o ureche sensibilă Totuși, mai jos, pentru ultima dată, armatele negre ale lui Gog și Magog se adună pentru a înconjura tabăra sfinților, pentru bătălia de la Armaghedon (Apoc XVI,) Ca răspuns la aceasta, oștile cerului și pământului se adună lângă "Cel ce șade pe un cal alb, Numele Lui este Cuvântul lui Dumnezeu" (XIX, "), până când va veni sfârșitul istoriei și învierea generală și judecata " ("N A " ,) Acesta este tabloul general al istoriei lumii, înțeles ca destinul comun al unei singure umanități În complexitatea și diversitatea sa, există, totuși, o temă socială care pătrunde totul de la început până la sfârșit și este, în acest sens, axa în jurul căreia se învârt destinele întregii omeniri Această temă este soarta poporului ales, sfântul Israel, al cărui studiu pr Sergiy acordă multă atenție și dragoste Dacă înalta evaluare religioasă a păgânismului este rezultatul gândirii filozofice și istoriozofice, atunci locul ocupat de iudaism în istoria omenirii decurge direct din adevărurile religiei și din credința în Apocalipsa Sfânt Scripturile, atât din Vechiul, cât și din Noul Testament, vorbesc despre semnificația și soarta evreilor în cuvinte clare și fără echivoc, iar sarcina cercetătorului aici nu este să găsească o soluție ascunsă a problemei, ci să dezvăluie și să interpreteze aceasta și proclamată solemn adevăr "În Vechiul Testament, Dumnezeu a fost revelat ca Cel Care este L-a întâlnit din nou pe bărbat, singurătatea lui în lume s-a încheiat Dar omului care a căzut în sclavia elementelor lumii, Dumnezeu s-a revelat, în primul rând, ca o Ființă supranaturală, dominantă în lume, transcendentă Acesta este patosul religiei Vechiului Testament și, în acest sens, este, într-adevăr, opusul cosmismului și antropomorfismului păgânismului În iudaism și păgânism, două laturi conjugate antinomic ale conștiinței religioase, ambii poli ei, s-au opus cu cea mai mare forță: transcendența și natura imanentă a lui Dumnezeu în lume, și numai creștinismul a fost capabil să "împace" (după cuvintele) a apostolului Pavel) prin întruparea lui Dumnezeu, conștiința de sine religioasă a divizat Așadar, atitudinea Vechiului Testament față de păgânism, marcată de intoleranță și exclusivitate, a fost determinată în mare măsură de motivele pedagogiei religioase Domeniul de înțelegere a păgânismului, cu tot adevărul și minciunătatea, amploarea și limitările lor, a fost, în primul rând, interzis iudaismului, iar această interdicție nu permitea nici măcar să-l privească suficient de atent pentru a-l evalua mai corect și a înțelege mai mult in linii mari Iudaismul nu putea fi ispitit decât de păgânism și din când în când, parcă, se îmbolnăvea de el, astfel încât după recuperare să fie și mai dur și, desigur, cu atât mai nedrept tratată infecția dăunătoare O astfel de atitudine față de păgânismul a fost moștenit de la iudaism și apologeții creștini până astăzi Și până acum se uită la păgânism mulți dintre iudaism, deși creștinismul nu este supus strict interdicției care era conținută în religia Vechiului Testament și, dacă o face, atunci este complet diferit Dumnezeul transcendent în raport cu poporul ales se manifestă ca legiuitor Îmbrăcată cu sancțiune divină, legea a devenit acel gard izolator care trebuia să protejeze iudaismul de restul lumii Naționalismul și, în plus, cel mai înflăcărat și excepțional a fost așezat în însăși esența sa, în ideea de alegerea unui singur popor; în comparație cu iudaismul, naționalismul religios în păgânism pare larg și tolerant Religia Vechiului Testament avea o sarcină foarte hotărâtă:

în gardul legii, care nu era decât o "umbră de binecuvântări viitoare", într-o atmosferă de monoteism pur și nealiat, să-i educe pe strămoșii pământești ai Mântuitorului, să se pregătească pentru înfățișarea Preacuratei Fecioare, precum și Înaintemergătorul Domnului, Ioan Botezătorul și Iosif Logodnicul Când însă această naștere sfântă și aleasă de Dumnezeu a fost învăluită în iudaism, legea și-a făcut lucrarea" ("S I ", ,) Aceasta este sarcina și scopul religios al iudaismului Cu toate acestea, problema asociată cu aceasta nu se termină aici Căci, spre deosebire de păgânism, iudaismul nu este o atitudine religioasă, o convingere sau o credință, ci însăși realitatea ființei - viața și destinul poporului ales; iar concretetatea sa istorică transformă problematica evreiască într-un caz unic în care autodeterminarea religioasă a unui popor depinde (chiar împotriva voinței lui!) de apartenența sa la "rădăcina sfântă", în raport cu care toate celelalte popoare sunt doar "altoite în el" ramuri de măslin sălbatic" (Rml XI, -) "Noi, creștinii, trebuie să simțim și să trăim soarta lui Israel ca o atingere a misterului de neînțeles al privirii lui Dumnezeu" ("Persecuția lui Israel",) "Atitudinea noastră față de Israel nu poate fi decât antinomică, în ceea ce privește genealogia vie și vie a lui Hristos, față de poporul Său, dar și față de cei care L-au respins, care nu și-au cunoscut ceasul Din nou și din nou, pentru a miea oară, aprofundarea în capitolele profetice cu aplicația minte și inimă Pavel despre soarta și mântuirea lui Israel, în comparație cu profețiile din Vechiul Testament despre acesta, suntem uimiți de antinomia lor misterioasă în învățătura despre căderea lui Israel, precum și despre mântuirea lui, cu inviolabilitatea hotărârii lui Dumnezeu cu privire la aceasta II această antinomie nu este numai exterioară, ci și interioară, ea conține secretul nu numai al destinului său spiritual, ci al nostru, are loc nu numai în el, ci în trecut Este propriul nostru destin în căile tra Biblioteca "Runivers" gedia istoriei lumii, în jurul temeliilor ei, prin voia lui Dumnezeu în alegere (Rom IX,)" ("Despre rasism", ,) "Israelul este poporul ales al lui Dumnezeu, căruia îi sunt încredințați săpătorii și profeții Prin el, Fiul lui Dumnezeu întrupat și-a primit umanitatea de la Preacurata Fecioară Maria" ("Despre rasism",) "Chiar în căderea sa, Israelul nu încetează să fie un popor ales, rude ale lui Hristos și ale Maicii Sale Preacurate Și relația de sânge nu este întreruptă și nu se oprește după Nașterea Domnului Hristos, așa cum era valabilă înaintea lui Iată un fapt care trebuie gândit și înțeles în toată forța sa, în sensul său dogmatic, așa cum este aplicat soartei lui Israel" ("Persecuția lui Israel",) Sfânta Scriptură mărturisește acest lucru în două genealogii ale lui Hristos, care nu sunt nicidecum simple referințe istorice, ci conțin idei dogmatice destul de precise "Prima genealogie a lui Hristos, ca fiu al lui Avraam, fiul lui David, exprimă ideea că Hristos aparține poporului ales, al cărui strămoș este Avraam, tatăl popoarelor, cu care Dumnezeu a făcut un legământ și i-a dat un promisiunea că toate triburile pământului vor fi binecuvântate în el Aceasta este o dovadă a alegerii deosebite a lui Israel, căreia îi aparține, potrivit omenirii, Hristos Totuși, la Matei, acest popor ales de Dumnezeu este luat în propria sa particularitate, parcă în afara contextului general al lumii pstorp , este unul dintre altele, (unul) dintre multele popoare istorice, deși alesul lui Dumnezeu Aceasta este o schemă istorică națională, dă satisfacție patriotismului evreiesc, s-ar putea spune chiar naționalismului" ("Persecuția lui Israel",) În contrast, genealogia lui Luca nu se limitează la realitatea istorică națională, ci se întoarce "la patriarhii de după Potop și de dinainte

de Potop, al căror sfârșit se bazează pe primul om Adam" Astfel, ea trage în capcană istoria, trece în metaistorie, își găsește justificarea în ontologie Prin aceasta "poporul evreu este proclamat tacit supra-istoric și atotistoric Ființa sa depășește cu mult granițele istoriei și, deși istoria nu i-a cunoscut pe evrei înainte de vremea lui Avraam ca un special oameni, aici este afirmat ca trunchiul principal al arborelui integral uman Astfel, ideea dogmatică a genealogiei lui Luca este că întreaga umanitate provine dintr-o rădăcină evreiască, sau mai degrabă o include În acest sens, trebuie să spunem că primul om Adam însuși (desigur, împreună cu Eva) a fost un evreu Adam este un om atot-om, dar este și evreu, ceea ce evreia este dezvăluit în existența sa istorică deja după chipul lui Avraam, tatăl poporului și al regelui David Acest gând despre evreitatea primului Adam și împreună cu tot-Adam, tot-omul, desăvârșit Biblioteca "Runivers" Shenpo și corespunde exact dogmei creștine despre întruparea lui Hristos Hristos în trup, dar conform Evangheliei, a fost un evreu pentru umanitatea Sa, și în loc de aceasta, un om atot-om, care în umanitatea Sa în El însuși unește toate naționalitățile întregii omeniri Dar genealogia lui Luca urcă și mai sus Hristos, ca fiu al lui Adam, este "al lui Dumnezeu" Genealogia umană urcă la cer și se afirmă în ele Dumnezeu, ca creator al omului, îl creează după chipul și asemănarea Sa II este Adam, care apare în ființa sa concretă ca evreu De aceea este necesar să concluzionăm că plinătatea chipului lui Dumnezeu în om este dată în Iudeea, arhetipul ceresc al omului este exprimat în iudaism Aceasta este ceea ce conține genealogia lui Hristos și dogma bisericească, în special, dogma Calcedonului" ("Persecuția lui Israel",) Acesta este "prologul pe cer" Pe pământ, însă, corespunde talentului absolut excepțional al poporului ales, care îl plasează într-o poziție privilegiată între toate popoarele istoriei lumii "Este imposibil să negați stabilitatea vitală a evreilor, puterea ei în lupta pentru existență, solidaritatea ei conștientă și instinctivă, împreună cu expansiunea sa super-paternală în lume Evreia, ca atare, este o forță care cere supunere pentru sine și chiar o realizează Conservarea Israelului de-a lungul istoriei antice, mijlocii și moderne (în timpul căreia au trecut regatele egiptenilor, perșilor, babilonienilor, elenilor, romanilor) există un adevărat miracol al istoriei care doar orbește oamenii nu vor să vadă Evreia, în loc să dispară de pe pământ cu mult timp în urmă, împreună cu numeroșii săi contemporani, în ciuda vechimii sale istorice și în ciuda degenerării fizice aparent inevitabile, nu numai că persistă, ci se înmulțește, devine mai puternică și câștigă în competiția istorică a națiunilor În natura Israelului, două trăsături sunt în mod misterios și, parcă, contradictorii: asimilarea și indestructibilitatea rasială și tribală, ambele fac din el axa istoriei lumii Forța sa națională, combinată cu internaționalitatea sa într-adevăr , pune și nu poate să nu ridice problema relației dintre el și orice alt popor, în mijlocul căruia este intercalat, ca minoritate numerică ceea ce nu corespunde influenței și puterii sale actuale Evreia, cu ei procent relativ mic, pătrunde irezistibil în toate domeniile creativității și muncii, care sunt doar accesibile și acceptabile pentru el Și cu cei care îi sunt în mod esențial străini sau ostili - aceasta include, desigur, tot ceea ce este legat de creștinism și de Biserică Biblioteca "Runivers" duritate - duce o luptă pentru anihilare (Ca urmare a tuturor acestor lucruri) chestiunea evreiască a ocupat un loc în centrul istoriei lumii și, în raport cu aceasta, este inevitabilă o autodeterminare responsabilă" ("Despre rasism", , , , ,)) În studiul acestei probleme, pr Sergius

rămâne liber atât de "orbirea sentimentală, cât și de neglijența umanistă, care sunt la fel de inacceptabile aici Se poate și ar trebui să vedem natura specială a evreilor și întreaga forță a influenței sale în viața popoarelor " Prin urmare, este și firesc și inevitabil "să ne împotrivim forței și energiei evreilor - de dragul păstrării și înmulțirii acelui dar special al lui Dumnezeu, care este dat fiecărui popor în vocația națională Totuși, această confruntare trebuie plasată în anumite limite, care se împacă cu persecuția Israelului sub orice formă" ("Despre rasism",) Soluția problemei nu stă însă deloc în planul luptei istorice, oricât de cumplită ar fi aceasta Atâta timp cât "lupta antisemitismului împotriva evreilor nu are nimic de-a face cu creștinismul, ea este dusă pe pământ sterp, se desfășoară într-un vid spiritual și nu poate aduce niciun rezultat pozitiv și este doar devastatoare pentru ambele părți Mai mult : (poate avea ca rezultat) doar o nouă rezistență în lupta pentru existență, care în orice moment a fost inerentă evreimii, care în acest domeniu a rămas și rămâne invincibilă" ("Despre rasism",) "În esență, există o singură întrebare "evreiască", pusă de Însuși Învățătorul în drum spre Cezareea Filipi: "ce părere aveți despre Hristos, Fiul Omului" (Mat XVI,) ("Despre rasism" ,) Dar există două răspunsuri la această întrebare: "Răstignește-L", pe de o parte, și "Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului, Împăratul lui Israel", pe de cealaltă" ("O, rasism", p) Dar aici constă principala dificultate a problemei, căci, în ciuda acestei diviziuni profunde din Israel, ea rămâne organic unită "Cea mai misterioasă latură a soartei lui Israel rămâne tocmai această unitate, în care vinovăția unei părți din ea - conducătorii - este soarta întregului popor, invocând blestemul uciderii lui Hristos și luptei cu Hristos Dar această unitate are și o altă latură, pozitivă: tot Israelul va fi mântuit prin puterea mântuirii "rămășiței sale sfinte", deși până când această rămășiță va fi ascunsă în Israelul care a căzut Și așa este acum înaintea lumii" ("Persecuția lui Israel",) Soluția creștină a problemei evreiești constă astfel în înțelegerea faptului că "imaginea fatală și cumplită" în care lumea cunoaște evreia nu este adevărata ei identitate Biblioteca "Runivers" drăguț "Israelul rămâne, parcă, o mască, este ascuns pentru el însuși în alegerea sa de Dumnezeu Fața lui spirituală este distorsionată sub imaginea materialismului - filozofic și economic - plutocratism, bolșevism sau francmasonerie, fals internaționalism și democrație, în general, sub toate, cu excepția "un lucru de care este nevoie" - Împărăția lui Dumnezeu Iată ce a spus Hristos: "Iată, casa ta a rămas goală, până când vei exclama: "Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului, Osana în Cea de sus!" până când Israel se întoarce la Hristos și în El își recunoaște adevărata natură" ("Despre rasism", ,) Totuși, până la trecerea "împietririi" (P XI,), "Israelul, care L-a respins pe Hristos, este înarmat cu instrumentul prințului acestei lumi și își ocupă tronul Toată irezistibilitatea elementelor evreiești, talentul și puterea ei, fiind îndreptate spre stăpânirea pământească, se exprimă în cultul vițelului de aur, condus la ea încă de la început, ca o ispită Vechiului Testament la poalele Sinaiului (" Goveniya",) Pentru a birui această ispită și a ispăși "păcatele evreilor împotriva sfântului Israel", Israelul "trebuie să iasă din starea de complezență și afirmare de sine să sufere prin suferința sa până la capăt, să-și aducă crucea istorică și întinde-l la poalele Golgotei Este imposibil să te îndoiești că el este suficient de puternic pentru asta; invincibilitatea și indestructibilitatea poporului ales este suficient atestată de istorie" ("Despre rasism",) Iar profeţiile Vechiului şi

Noului Testament (Ezechiel, XXXVII, - ; Rom XI ; Apoc XX,) vorbesc despre aceleaşi destine istorice ale lui Israel, despre "învierea morţilor" a acestuia "Este un mister în ce măsură s-au maturizat și se maturizează evreii pentru această mântuire În esență, Picto nu poate înțelege și defini acest lucru din exterior Poporul evreu a fost și rămâne inaccesibil oricărei misiuni creștine, întrucât nu vorbim de cazuri particulare de convertire personală la Hristos, care au, mai degrabă, un caracter profetico-formator semnificație decât una istorică perfect Evreia nu poate și nu trebuie să fie convinsă misionar de adevărul creștinismului; în sufletul său diavolul se luptă direct față în față cu Hristos, ca și în sufletul lui Iuda" ("Despre rasism", ,) (Dar pentru că și) în aberația spirituală a lui Israel, aspirația venirii Mesia este păstrat, cu necunoașterea Celui care vine; (pentru că puterea și inspirația lui trăiesc și acționează în poporul ales, chiar și în stare de respingere în măsura în care acest popor) își continuă rătăcirea în pustie spre țara făgăduinței și Îl caută pe Hristos în lupta cu El și în necunoașterea El" ("Persecuții",), - "în măsura în care conținutul istoriei este determinat de nașterea spirituală (chayama) în Hristos Biblioteca "Runivers" anism - nu al evreilor, ci al evreilor, sfântul Israel, rămășița" ("Despre rasism",) II "abia după aceasta ne așteaptă o nouă epocă creatoare a istoriei În locul devastării spirituale în evreia însăși, va crește crinul Celui care vine, harul și puterea Maicii Domnului vor străluci, puterea profeților și a Înaintașului se va simți, iar alegerea și chemarea rămășiței sfinte, un iacob, se va împlini Aceasta va fi o nouă apariție a lui Hristos în Israel: "poporul care umblă în întuneric va vedea un lumină mare, peste cei ce trăiesc în întuneric și în umbra morții va străluci o lumină" (Is IX, -) În creștinismul istoric, va apărea o nouă forță care va deveni centrul său spiritual, așa cum a fost la începuturile sale: iudeo-creștinismul" ("Despre rasism",) "Învierea din morți a lui Israel pune capăt în lăuntric marșul biruitor al creștinismului în lume, "până va intra întregul neamuri" (P XI, ,) Și dacă predica apostolică de la început a fost "o solie care a ieșit în tot pământul și în capetele universului cu cuvintele lor", atunci la sfârșitul istoriei, prin convertirea lui Israel, o nouă putere apostolică a creștinismului va curge înăuntru, care se va manifesta în toate: în predicare, în fapte și în viață Este pregătit atât prin apariția cât și prin predicarea a doi martori, în care tradiția îi vede pe Enoh și pe Ilie II, aspirațiile Vechiului Testament ale împărăției mesianice se contopesc aici cu convertirea poporului ales, Saul persecutorul, care a devenit Apostolul Pavel" ("NA",) Dar aici suntem deja în pragul istoriei, care se rezolvă prin escatologie "Istoria nu se termină în sine, ci se rupe, parcă, cu unele elipse, ceea ce corespunde transccnsusului în viața secolului următor" ("I A ", ; Prin urmare, filosofia istoriei nu poate da un întreg imagine a soartei omenirii, dar este, parcă, un fel de prolog, o anticipare tragică a realizărilor eshatologice - regatul epocii viitoare Biblioteca "Runivers" CAPITOLUL VI CUNOAȘTERE (epistemologie) Problema cunoașterii, desigur, ar fi trebuit să ocupe și să tulbure gândul la Sergius pe tot parcursul lucrării sale O Sergius - primă sarcină - cercetător, om de știință; iar cunoașterea științifică diferă de percepția naivă și filisteană a lumii prin faptul că nu numai că o cunoaște în experiența directă, ci și reflectă, își oferă ea însăși o relatare critică a metodelor acestei cunoașteri Ca urmare, problema cunoașterii este, pe de o parte, un studiu critic al aparatului cognitiv în sine și, pe de altă parte, o învățătură despre metodele de

cunoaștere corectă - o teorie a experienței filozofice și științifice Din acest punct de vedere, conceptele de cunoaștere "științifică" și "critică" sunt identice, iar "toate mințile creative din filozofie au fost, fără îndoială, filosofi critici (Pentru consistența și auto-raportarea gândirii, logica strictă și posibilul claritatea conceptelor, stăpânirea de sine sunt de dorit pentru toată lumea, și care refuză să fie un filosof critic în acest sens, și care nu se consideră a fi astfel" ("F X-'*) Totuși, începând cu Kant și "actul său copernican*', această atitudine critică față de propriile abilități cognitive capătă caracterul unei "legislații a cunoașterii" absolute, care trebuie să o precedă" ("F X ",) Teoria cunoașterii nu numai că primește primul loc în sistemul filosofiei, dar de fapt se subjugă, se autodeplasează și, în cele din urmă, ia locul tuturor celorlalte probleme: ca urmare, înțelepciunea filozofică este înlocuită cu "criticitate", cosmosul este înlocuit cu o cunoaștere (transcendentală)) subiect, iar toate cunoștințele sunt înlocuite cu premise metodologice Acesta este sensul general și rezultatul întregii mișcări neokantiene, care și-a primit desăvârșirea definitivă în papmetodismul lui Cohen și logicismul lui Husserl, care au dizolvat în cele din urmă lumea reală în schemele cunoașterii "pure" În dezvoltarea gândirii filozofice, pr Direcția Sergius Biblioteca "Runivers" "idealismul critic sau subiectiv" a jucat un rol uriaș - atât pozitiv, cât și negativ În prefața colecției "De la marxism la idealism", el însuși vorbește despre "gravitația sa către neokantianism, în care am fluctuat între diferite nuanțe, la timpuri diferite apropiindu-se acum de Ril, când de Shupie, când de Natorp, când de Windelband" (p XI) în mare măsură și gândirea religioasă a secolului al XIX-lea În acest sens, problema influenței idealismului german asupra gândul părintelui Serghie, atât pozitiv (asociat în special cu numele de Schelling), cât și negativ (de vreme ce, luptându-se cu această filozofie și depășind-o, părintele Serghie a acceptat involuntar principalele categorii ale gândirii sale, stilul și chiar terminologia ei) ar putea fi obiectul unui studiu special Fără a putea să ne oprim în detaliu asupra lui, trebuie, totuși, să urmărim punctele principale ale acestui proces În prima perioadă de creativitate, pr Sergius, teoria critică a poziției l-a ajutat să depășească dogmatismul naiv al marxismului "Kant a fost întotdeauna mai neîndoielnic pentru mine decât Marx", scrie pr Serghie: "și de fapt s-a dovedit a fi cel mai puternic reactiv care a descompus doctrina marxistă" ("De la marxism la idealism", XI) "Idealismul critic joacă (în general) un rol indispensabil, eliberând (conștiința) de flagelul empirismului științific, iar cel care a experimentat odată efectul său eliberator îi va rămâne pentru totdeauna recunoscător pentru asta, chiar dacă nu este de acord să o ia pe Beatrice critică pentru o "frumoasă doamnă "filozofie" ("F X ",) Însuși procesul prin care pr Sergius s-a eliberat de credința marxistă, a constat în faptul că a încercat "să inoculeze marxismul cu critica kantiană, să pună sub ea o bază epistemologică, dând o formulare critică învățăturilor sale sociologice și economice de bază" Desigur, marxismul, legat de metafizica materialismului necritic, naiv, nu a suportat această operațiune și s-a prăbușit ca un castel de cărți După ce a distrus posibilitatea materialismului, teoria critică a cunoașterii revelată înaintea pr Sergius și reversul său: incompatibilitatea cu orice fel de metafizică pozitivă, interzicerea lui de a depăși limitele imanentului și de aici i s-a ivit în mod inevitabil sarcina depășirii filozofice a kantianismului, Biblioteca "Runivers" lupta împotriva imanentismului și gnoeologismului, care, sub diverse forme și aspecte, însoțește toată

opera sa filozofică ulterioară De aceea, găsim capitole dedicate criticii transcendentalismului în "Filosofia economiei" și în "Lumina non-seară" și în "Tragedia filosofiei", în "Filosofia numelui" În această lucrare, gândit la pr Serghie nu a fost singur, căci întreaga școală filozofică religioasă rusă de la începutul secolului al XX-lea, care a pornit involuntar de la Kant (căci era profesorul comun al tuturor filozofilor ruși), a considerat depășirea lui una dintre cele mai importante și mai dificile dintre ele sarcini Acestea sunt lucrările lui N O Lossky, S L Frank, S A Askoldov, Prince S N și E N Trubetskoy, V F Urna , ca să nu mai vorbim de "părinții lor spirituali" - Vl Solovyov și L M Lopatin (Prințul E N Trubetskoy chiar și în titlu (sau mai degrabă, în subtitlu) a numit principala sa carte epistemologică "experiența depășirii lui Kant și a kantianismului") O trăsătură comună a tuturor acestor gânditori este negarea primatului epistemologic, adică convingerea că viața este anterioară gândirii, că lumea pe care o cunoaștem nu este în niciun caz un produs al cunoașterii noastre, ci există în afara noastră și poate fi cunoscută de noi ca atare Primatul epistemologiei este astfel înlocuit de primatul ontologiei; filosofia iese din cercul vicios al gândirii imanente și își deschide larg porțile către transcendent, care se sparge în ea ca o experiență diversă - religioasă, științifică, artistică, economică etc (Această victorie a primatului ontologic a fost la un moment dat propovăduită profetic de Dostoievski: "viața trebuie iubită mai mult decât logica") În acest proces dialectic trebuie distinse două puncte: pe de o parte, avem sarcina de a depăși critica, ca o filozofie care ne limitează cunoștințele la tărâmul imanentului; această sarcină are caracterul formal epistemologic de a critica normele prohibitive ale transcendentalismului: pe de altă parte, ne confruntăm cu problema construirii unei metafizici pozitive, a cărei posibilitate kantianismul o neagă, dar a cărei necesitate ne obligă să tratăm kantianismul însuși critic Această cale filosofică, dezvoltată cu multă persuasivitate și completitate în lucrările oamenilor de știință ruși menționați mai sus, are ca prefigurare procesul metafizic care a avut loc în adâncul idealismului german însuși și a fost marcat de construcția "marilor sisteme" asociate cu Numele lui Fichte, Schelling și Yegel, ale gândirii ruse sunt, prin urmare, duale, deoarece poartă pecetea kantianismului și absolutizează (s-ar putea chiar spune că divinizează Biblioteca "Runivers" yut) rațiunea, ele trebuie și ele depășite de filozofie, inspirate de experiența vie a credinței religioase; dar în măsura în care ei înșiși, pornind de la Kant, îl depășesc și își realizează propria metafizică (deși "transcendentală"), ei anticipează procesul de "depășire a kantianismului" și conturează căile necesare acestei dialectici dificile și înspăimântate Cea mai apropiată de gândirea religioasă rusă, în acest sens, este filosofia identității a lui Schelling și nu este de mirare că un studiu atent al acesteia a avut ideea pr Sergius este o influență semnificativă și, în unele privințe, chiar decisivă Cel puțin în "Filosofia economiei" gândurile lui Schelling sunt expuse de pr Serghie ca "un fundament filozofic necesar (a acestei probleme); în istoria filosofiei moderne, ele s-au dovedit a fi uitate și nefolosite , rămân încă un capital mort; și numai literatura filozofică rusă poate indica dezvoltarea fructuoasă și chiar creativă a ideilor filozofice naturale ale lui Schelling în sistemul filozofic din Vl Solovyov, a cărui apropiere de Schelling este extrem de mare, este mai mare decât s-a afirmat până acum" ("F X ",) Toate aceste relații ne oferă posibilitatea de a urmări schema cercetării epistemologice a pr

Sergius, precedând construirea propriului său sistem epistemologic, a expus în "Filosofia Numelui" "Filosofia economiei" în acest sens marchează descoperirea subiectului cunoaștere din spatele zidului oglindă al imanenței și al trapezdeptalismului "Filozofia lui Kant, prin însăși tema sa, (este) exclusiv o filozofie a contemplației liniștite, o izolare teoretică calmă a subiectului și obiectului, în care obiectul se reflectă doar în subiect, iar întrebarea este doar despre condițiile posibilității a acestei reflexii în oglindă Subiectul kantian este inactiv, el doar contemplă Activitatea minții constă doar în umplerea schemelor transcendentale ale cunoașterii Materia kantiană este a priori, nu a posteriori Căci pentru a stabili tangibilitatea a posteriori (a naturii), pentru a experimenta a priori cognitivul în acțiune, subiectul trebuie să coboare de pe tronul contemplației și să se amestece în mulțime, precum Faust, când, părăsind biroul său, el se verifică în rândul oamenilor, în realitate Kant însuși a recunoscut această imposibilitate de a afirma obiectivitatea experienței noastre pe un subiect și de aici a apărut nevoia ca el să caute sprijin în afara cercului vicios al subiectivismului El a găsit acest punct de sprijin în subiect numai în afara minții, tocmai în voință, numindu-l rațiune practică metafizic, deși cu greu poate fi înșelat în serios, acest lucru Biblioteca "Runivers" mascarada terminologică a vinului (De fapt) din motive teoretice nu există nicio realitate decât logică, iar pentru Kant a fost complet de acord de către Cohen - și în atomul radicalismului gândirii nu se poate decât să se vadă meritele "Școlii Marburg" , în care realitatea este în mod sincer înlocuită de știință Numai Schelling, cu "breakthrough to reality", a reușit să spargă pânza epistemologiei kantiene și să deschidă calea pentru filosofia realismului (economic), care nu distruge și nu izolează unitate de cunoaștere și acțiune, natura ca știință și natura ca economie " ("Φ· X ", Í- , , ,) Această nouă atitudine, care susține că "un salt de la contemplație la realitate (este posibil), că legătura logică a conceptelor are un caracter transsubiectiv că cunoașterea științifică este eficientă" ("F X ",), pune înaintea filozofiei conștiința cu o vigoare reînnoită problema științei sau "științei" Dacă știința nu este "totul", dacă adevărul este transcendental conștiinței și poate deveni obiectul ei doar relativ și parțial, atunci care este semnificația acestei științe, care este valoarea, sensul și natura ei? "Filosofia economiei" răspunde la această întrebare cu doctrina pluralității orientărilor științifice, inevitabilitatea stilizării științifice, relativitatea și pragmatismul cunoașterii științifice (Această scientologie a părintelui Serghie va fi prezentată de noi mai jos, pentru că în legătură logică nu este primul capitol, ci al doilea, și poate chiar al treilea sau al patrulea - în sistemul său geoseologic, deși cronologic îl precede) Următoarea carte filozofică despre Serghie - "Lumina non-seară" - extinde și adâncește poziția epistemologică a "Filosofiei Economiei" Dar aici procesul "depășirii kantianismului" ia direcția opusă Căci dacă în "Filosofia economiei" poziția principală a teoriei cunoașterii era posibilitatea ca subiectul să-și depășească imanența și să iasă din sine în lumea transcendentală și transsubiectivă, acum această lume însăși se sparge în sfera conștiinței și o umple cu sine "Precum oceanul îmbrățișează globul pământului, viața pământească este înconjurată de vise Noaptea va veni, iar Elementul își bate țărmul cu valuri sonore Există și alte lumi, există un transcendent? La asta nu se poate răspunde prin simple speculații sau experiență, pmmayesh- Biblioteca "Runivers" nym, la care se poate răspunde doar printr-o nouă experiență, extinderea și

transformarea experienței, presupunând, desigur, că natura noastră cosmică recunoaște cu un sentiment special, complet indefinibil și ireductibil, zona celeilalte lumi, pentru ea "supranatural" ("S N ",) Aceasta este esența "naturii conștiinței religioase" (așa se intitulează Introducerea epistemologică a cărții), care este aici faptul fundamental, supus înțelegerii și interpretării critice "Cum poate fi posibilă religia? Răspunsul la această întrebare, care este atât de înțeles de filosoful modern, sofisticat în metoda transcendentală" ("C H ",), este dat nu de raționamentul teoretic, ci de viața însăși - nu de "l*vision", ci prin "contemplare" (după subtitlul "Lumina serii niciodată") "Experiența fundamentală a religiei, întâlnirea cu Dumnezeu, posedă (cel puțin în punctele sale cele mai înalte) o putere atât de victorioasă, o persuasivitate atât de înflăcărată, care lasă în urmă orice altă dovadă Poate fi uitat sau pierdut, și nu respins Dacă oamenii credincioși ar începe să-și spună ceea ce au văzut și au învățat cu cea mai mare certitudine, atunci s-ar forma un munte, sub care dealul raționalismului sceptic ar fi îngropat și scârțâit din ochi Scepticismul nu poate fi pe deplin convins, căci îndoiala este elementul său, el poate fi doar distrus: Dumnezeu are puterea să-l distrugă prin înfățișarea Sa; și nu este pentru noi să stabilim căile Sale sau să explicăm de ce și când El este revelat Dar știm cu certitudine că El poate și face acest lucru În experiența religioasă, există - și aceasta este însăși esența ei - un contact direct cu alte lumi, o senzație de realitate superioară, divină, un sentiment al lui Dumnezeu " ("S N ", , ,) Și, în consecință, sarcina teoriei cunoașterii nu mai este determinarea granițelor sale (deoarece, în principiu, cunoașterea este infinită și nelimitată), ci studiul acelor condiții în care poate fi realizată Punctul de plecare al acestei atitudini epistemologice este prevederea privind corelarea și conexiunea dintre "neseparabil și inseparabil" - transcendental și imanent (pentru mai multe despre aceasta, vezi capitolul II - Ontologie) Transcendentul poate sparge în imanent, iar acesta din urmă este capabil să-l perceapă, să-l realizeze, să-l înțeleagă Aceasta este cunoașterea religioasă, care diferă de cunoașterea în general numai prin obiectul ei: în religie o persoană îl cunoaște pe Dumnezeu, în știință cunoaște lumea și ici și colo sfera conștiinței sale este îmbogățită cu date transsubiective, care, intrând în om constiinta devenind imanentă ei, în niciun caz nu își pierd • Biblioteca "Runivers" a transsubiectivităţii lor îşi păstrează realitatea transcendentă Ca și teoria generală a cunoașterii, această epistemologie religioasă are și propriul "cuvânt-păianjen" Subiectul său nu este, totuși, teologia, pentru un astfel de Ca disciplină formală, ea nu diferă în niciun fel de alte științe - ne referim, desigur, la științe "pdio-grafice" - științele despre spirit "Scientologia religioasă" se ocupă doar de acea formă cognitivă în care se modelează direct experiența religioasă, constituind conținutul invariabil al conștiinței religioase, care asigură posibilitatea conservării, transmiterii și răspândirii adevărurilor religioase Această formă este o dogmă, ca formulă verbală de cunoaștere a lui Dumnezeu, ca adevăr despre Dumnezeu Depășirea optologică a kantianismului își primește forma cea mai deplină și cea mai completă în Tragedia filosofiei Marginea critică a gândirii despre Serghie este îndreptat aici, însă, nu atât împotriva idealismului subiectiv, cât împotriva oricărui "monism logic către o interpretare coerentă și continuă a întregii lumi dintr-un singur început" "Aici sunt contestate și respinse pretențiile raționalismului de a construi o sistolă unică,

absolută, prin și prin transparentă a lumii, adică tocmai pretenția care a constituit și constituie în continuare, când în militant și încrezător în sine, când în suprimat și tonuri melancolice, sufletul întregii noi filosofii" (De vreme ce) "adevăratul părinte al idealismului filozofic, care este și cea mai dezvoltată și preferată erezie filosofică a zilelor noastre, este Kant" ("T R ",) ,), atunci critica monismului logic este în mare măsură înconjurată de critica kantianismului În consecință, un loc extrem de semnificativ îi este dedicat în carte și două excursuri speciale servesc acelorași scopuri: doctrinei lui Kant despre ființă și apercepției transcendentale În aceste excursii, pr Sergiu supune învăţătura lui Kant unei analize critice extrem de atentă şi de detaliată, asupra căreia nu ne putem opri aici Pentru noi, această polemică cu kantianismul este doar una dintre etapele drumului, în urma căreia, Pr Sergius a ajuns la construirea propriului sistem epistemologic, care este în total acord cu ontologia, cosmologia și antropologia sa și își trage ultima inspirație din dogma creștină Tragedia Filosofiei este de o importanță extraordinară în acest sens Pentru interpretând diverse sisteme filozofice ca aspecte erezeologice ale doctrinei trinitare, ea leagă cel mai strâns problema epistemologică cu dogma creștină Biblioteca "Runivers" al meu și pregătește calea pentru o construcție epistemologică pozitivă, care - *în lumina acestei experiențe - evită în mod firesc și ușor toate pericolele și amăgirile recunoscute aici Învățătura epistemologică a pr Serghie este expus de el în "Filosofia Numelui", care - în propriile sale cuvinte - "cea mai filozofică dintre toate cărțile sale filozofice" Se bazează pe propoziţia că "elementul primordial al gândirii este cuvântul" şi că, în consecinţă, "studiul cunoaşterii umane trebuie să înceapă cu analiza cuvântului" (I, ,) ( ) Acest adevăr (care nu poate fi dovedit, ci doar arătat intuitiv, așa cum se discută mai jos) este, în îndrăzneala și radicalitatea sa, o adevărată revoluție epistemologică Acesta nu mai este "steagul răzvrătirii împotriva lui Kant și a kantianismului" (ridicat) de Bergson și de unii pragmați" ("F X ",), ci șocul celui mai de neclintit, cel mai "sacru" și, s-ar putea spune, bazele vechi ale epistemologiei și logicii; căci ea subminează în mod fundamental premisa cea mai indiscutabilă și fermă - acceptată de toți și contestată de nimeni - că elementul primar al cunoașterii este conceptul și că, în consecință, toată gândirea este formarea, combinarea și împărțirea conceptelor Spre deosebire de aceasta, pr Serghie susține că "cunoașterea omenească se realizează în cuvânt și prin cuvânt" (I,), că "tot ce se știe se crede că se revarsă atunci când se poate spune în cuvânt" (PI,), că " nu există gânduri fără cuvinte" (I,), că "cuvântul nu este un instrument al gândirii, ci gândul însuși" (I,) și că, în consecință, "nu există gând care să nu fie întruchipat în cuvânt și nu există cuvânt care să nu întrupeze gândul" (I,) Aceasta nu numai că neagă existența gândirii "pure" (adică lipsită de conținutul ei concret și de calitatea psihologică), ci schimbă și întreaga formulare a problemei epistemologice: teoria cunoașterii este transformată dintr-o teorie a gândirii într-o teorie a cuvântului; subiectul principal al epistemologiei este limbajul, care "îndeplinește prin mijloacele sale sarcina logicii și a epistemologiei" (II,), dar "prin care toată filozofia de ultimă oră a trecut fără să se observe" (I,); și, în consecință, "gramatica se dovedește a fi epistemologie concretă și logică concretă - în ambele ei) "Filozofia numelui" (cum s-a menționat deja) nu a fost tipărită și a rămas în manuscris Doar primul capitol "a apărut într-o traducere germană (sub

titlul "Was ist das Wort") într-o colecție în onoarea lui T Masaryk Citatele noastre se bazează pe un text scris de mână format din caiete, fiecare cu paginarea sa Nr de caiete sunt desemnate de noi cu cifre romane, pagini - în arabă Biblioteca "Runivers" părți care se pot distinge condiționat - etimologie și sintaxă" (Sh,) Această nouă atitudine epistemologică a pr Sergiu formulează, "parodizând pe Locke și pe senzualiști", în următorul aforism: nihil est in intellectu, quod non fuerit in verbo și invers: nihil est in verbo, quod non potest esse in intellectu Căci însăși opoziția sau distincția dintre verbum și intelectus nu se poate face decât în abstracție, deoarece puterea cuvântului - vorbirea - este puterea gândirii" (TP,) În esență, aceasta propusă de pr Reforma lui Serghie, care răstoarnă toate atitudinile epistemologice general acceptate și obișnuite, nu este altceva decât o interpretare filozofică consecventă și responsabilă a versetului al prologului Evangheliei după Ioan Și, de fapt, nu trebuie să ne mire că părintele Serghie înțelege "originalitatea" Cuvântului în tot sensul său universal, nu limitându-l la sfera ființei, ci extinzându-l și la gândire, dar că toată filosofia creștină, în epistemologia și logica sa - trecută invariabil de acest text, luând cu încăpățânare drept "început" gândirii nu un cuvânt întrupat și mereu concret, ci un "sens" abstract, spiritualizat - un concept sau un concept Datorită acestui fapt, toată gândirea a fost lipsită de trup, epistemologia a căpătat un caracter exclusiv abstract, logica s-a dovedit a fi incompatibilă cu psihologia (de aici urmărirea psihologismului) - și, în cele din urmă, "gândirea pură", tăiată din rădăcinile sale concrete, a fost redusă la faptul că "nimeni (subiectul transcendental al gândirii, neexistând cu adevărat) nu a reprezentat și nu a gândit nimic (lumea fenomenală care există doar ca obiect al gândirii pure) Practic, toată această "pânză epistemologică" ("F X ",) este rezultatul "răzvrătirii împotriva Logosului și a intențiilor rele împotriva lui" (III,) Iată ce a remarcat Goethe cu o perspectivă strălucitoare: "Este scris: la început era cuvântul Bariera este deja aici - nu știu ce să fac; Nu pot aprecia atât de mult cuvintele Și trebuie să caut altă traducere Dacă spiritul mi-a dezvăluit adevărul, Este scris că sensul la început era " (Faust, , traducere de D N Tsertelev) Citând aceste versuri, pr Sergius notează că, după Faust, această idee poate fi repetată de Kant, Fichte și Ge Biblioteca "Runivers" gel, pentru toți "trăgeți logo-urile" și înlocuiți-l cu mândria creativității umane sau a gândirii umane Dar este posibil să gândim în sensuri pure, în concepte care nu sunt întruchipate în cuvinte? O "admitere a gândurilor orbe și surde fără cuvinte" similară - "gânduri fără vorbire și sentimente fără nume" (versetul lui Vl Solovyov) (I,) stă la baza tuturor teoriilor psihologice și sociologice despre apariția și invenția limbajului Dar "această asumare a gândurilor goale din cuvinte, neîntruchipate în ele și în același timp deja născute, conștiente, este cea mai mare absurditate, pentru că rupe inseparabilul Nu putem gândi un gând dintr-un cuvânt și cuvintele dintr-un gând , așa cum nu ne putem separa umbra de noi înșine Și această imposibilitate faptică sau psihologică, care constată inconsecvența și încălcarea legii identității (căci nu există o contradicție logică în ideea că cuvintele pot fi separate de gânduri, iar pe de o parte sunt gânduri goale, dezbrăcate de cuvânt, iar pe de alta - lipsit de sens, dar deja gata să accepte sensul cuvântului) Această imposibilitate este ontologică, zacând în natura vorbirii în sine și a gândirii în sine și stabilind inseparabilitatea lor Nu putem gândi gândul din cuvânt și cuvântul din gând, nu putem rupe conexiunile

lor, la fel cum nu le putem îmbina, nu le putem identifica până la fuziunea completă, dar suntem conștienți de un gând născut într-un cuvânt și un cuvânt care exprimă un gând Aceasta este o axiomă care nu este dovedită, ci arătată: toată puterea ei este în demonstrativitate, în dovezi directe Și dacă ei spun că gândim fără cuvinte atunci nu este vorba despre gândire, ci despre faptul care precede nașterea ei, despre efortul unui gând născut, despre intensitatea pulsului mental , nu despre conștiință, ci despre ceea ce este mai profund decât ea, despre "subconștient" Dar judecata noastră se referă la un gând deja existent, la cuvântul rostit Și aici faptul că logos este un gând și un cuvânt își păstrează forța absolută are o dublă natură, cuvântul și gândul, corpul și sensul se contopesc în ea "inseparabil și inseparabil" Și ceea ce se poate spune despre gândire și vorbire trebuie spus și despre sensul cuvântului" (I, ,) Este de la sine înțeles că cuvântul este luat aici nu într-un sens fonetic, ci într-un sens filozofic Ea "are întotdeauna un corp sonor care este efectiv realizat, adică pronunțat sau doar prezentat într-o imagine ideală dar ceea ce este esențial în corpul atomic nu este latura fizică a sunetului (timbrul vocii, puterea acestuia etc)), ci o anumită combinație de sunete, sunet sau o frază muzicală care poate fi exprimată printr-o formulă matematică, chiar și printr-un număr Acest cuvânt poate să nu iasă un cuplu- - Biblioteca "Runivers" zhu, nu se manifestă (în afară) - (un cuvânt pe care îl gândesc, dar pe care nu îl pronunț), dar încă există în carnea sa , nu este fără formă, deși este gol de sunet Căci eu gândim într-o anumită limbă, și nu într-o limbă în general deși vorbim nu numai cu voce tare, ci și în interiorul nostru, pentru noi înșine, în noi înșine, vorbim în vis și în realitate, în conștiință și uitare , "cu pixul în mână", punerea cuvântului în scris; dar (toate acestea așa) diferitele grade de realizare a cuvântului, diferitele moduri ale experienței sale psihologice nu au o importanță decisivă pentru esența sau ființa lui Cuvântul este întotdeauna ceva întruchipat, aparținând lumii naturale materiale, înscris în el, întipărit și întipărit în el" (I, , ,) Deci, esența cuvântului este încarnarea lui și diferența sa fundamentală de la "conceptul" logic, care pretinde a fi sensul "pur", la atom "Cuvântul nu este deloc un semn, ci însăși esența (asociat cu semnul) Această fuziune misterioasă, dificilă de gândit și incitantă pentru inimă a idealului și realului, a materialului și a fenomenului, a cosmicului și a elementului, o numim sens Cuvântul este un simbol Natura cuvântului este simbolică Și filosofia cuvântului este astfel introdusă în componența viziunii simbolice asupra lumii, care nu este atât o doctrină filozofică, cât un sens holistic al vieții, experienței "(I,) Dar aici se pune imediat întrebarea: dacă cuvântul are întotdeauna un corp, inițial întruchipat, atunci ce sens poate avea Evanghelia întrupării Cuvântului, că "Cuvântul este trup a fi"? Cum ar putea fi întrupat dacă întruparea aparține însăși esenței sale, dacă nu poate În această chestiune, epistemologia este în contact direct cu hristologia și din posibilitatea unei singure decizii, ambele întrebări depind de întreaga soartă a sistemului filozofic și a viziunii creștine asupra lumii Pentru înțelegerea naturii cuvântului trebuie să fie la fel în cer și pe pământ;logosul trebuie să fie imaginea Logosului În caz contrar, între teologie și filozofie - doctrina lui Dumnezeu și doctrina lumii - se formează o fisură care distruge posibilitatea unei singure viziuni holistice asupra lumii Acest decalaj, într-adevăr, se dovedește a fi inevitabil dacă ne "începem" gândirea teologică de la hristologie și nu ne urcăm la ceea ce, în raport cu hristologia însăși, este un "prolog în cer", și anume la doctrina despre Ipostasele lui

Sfânta Treime, despre nașterea Fiului de către Tatăl sau despre rostirea Lui a Cuvântului Divin În acest caz, "întruparea Cuvântului" trebuie înțeleasă doar în sensul de "întrupare", adică nașterea trupească a lui Dumnezeu Cuvântul pe vremea lui Irod Regele - o persoană istorică specifică Biblioteca "Runivers" de acceptarea Sa a cărnii Fiului Mariei, omul Isus Yo, cel mai profund sens al dogmei lui Dumnezeu-bărbăție este, potrivit pr Serghie, tocmai în faptul că întruparea istorică a lui Dumnezeu este realizarea a ceea ce are loc în eternitate; că evenimentele Evangheliei sunt doar realizarea unor împliniri divine eterne în sânul Sfintei Treimi ("mielul preordonat chiar înainte de întemeierea lumii" (I, Pet I,) și "junghiat de la întemeierea lumii" " (Apoc XII,); că " relațiile ipostasurilor în viața veșnică a Sfintei Treimi (rămân neschimbate) și în întruparea lui Dumnezeu - în revelarea de sine a lui Dumnezeu în lume și în om"("Teologia Evanghelistului Teologul") Veriga de legătură aici este conceptul de auto-revelație divină Pentru Preev Treimea este auto-revelația lui Dumnezeu în Sine și pentru Sine, în timp ce creația (și mântuirea) a lumii este revelarea de sine a lui Dumnezeu în afara Sine și pentru altul - este Tatăl; iar în raport cu lumea El creează - Creatorul "Ipostasul revelator, Începutul, din care se naște Fiul și Duhul Sfânt purcede, este Tatăl (dar și) creația este o altă imagine a revelației Sale de sine Creatorul este Dumnezeu, dar Tatăl este Creatorul prin excelență Lumea a fost creată de Sfânta Treime, un Dumnezeu trinitar , totuși, începutul creației vine de la Începutul în Sfânta Treime - "Dumnezeu Tatăl, Atotputernicul, Creatorul cerului și al pământului" Prin urmare , raportul care există în măruntaiele Sfintei Treimi, se manifestă în crearea lumii" ("U", ,) Prin urmare, putem spune că întruparea lui Dumnezeu Cuvântul în întrupare a fost precedată de întruparea Sa în actul creației (după revelația Evanghelistului Teologul: "Pentru ei totul a fost și fără El nimic nu a fost, chiar dacă a fost" - Ioan I, , - care în Vechiul Testament corespunde zicerea cuvântului creator: iar Dumnezeu a spus: să fie); iar întruparea Cuvântului în creație are ca temei rostirea Sa veșnică de către Tatăl, datorită căreia se descoperă taina tăcerii Tatălui în plinătatea Cuvântului rostit Prin urmare, Cuvântul nu este niciodată "neîncarnat" Este prin însăși natura sa începutul întrupării - apariția față de altul - și aceasta se aplică tuturor aspectelor ființei Sale; căci la toate treptele întrupării Sale Este "manifestarea feței Tatălui, descoperirea tainei Tatălui, ascunsă în El, dar descoperită în Ipostasurile revelatoare" (U ,) Doctrina relației dintre ipostaze divine va fi examinată mai detaliat de noi mai jos; dar ceea ce s-a spus este suficient pentru a stabili cea mai strânsă legătură între epistemologie, ca Biblioteca "Runivers" doctrina cuvântului și triadologia, ca adevăr despre rostirea Cuvântului de către Tatăl Și această legătură stă la baza întregii filozofii creștine, căci filosofia este întotdeauna cunoaștere, în funcție de metodele, structura și natura ei Întruparea cuvântului este, totuși, doar unul dintre aspectele ființei sale; căci în corpul sonor al unui cuvânt, în forma sa, sensul său este întotdeauna prezent - conținutul sau materia; Acest sens "nu poate fi niciodată arătat în forma sa pură, pentru că toate cuvintele sunt formate" (I,), adică sunt întruchipate, dar nu poate fi niciodată identificat cu forma care o întruchipează, ca să spunem așa, este dizolvată în ea, pentru că, altfel, cuvintele ar înceta să mai fie cuvinte și s-ar dovedi a fi complexe sonore fără sens Iar "cuvintele lipsite de sens nu pot exprima nimic - , iar vorbirea unui papagal (reproducând corpurile sonore ale cuvintelor, dar fără

sensul lor interior) nu este vorbire II dacă semnificațiile s-au stins atunci nimic nu ar fi posibil nici să spună, nici să gândească" (I, , , / Aceasta determină dublul sens al cuvântului, ca aparținând a două lumi / "cuvântul este un străin din altă lume" - ,) și deci trebuie studiat din două puncte de vedere Iar dacă în "lingvistică cuvântul este studiat din partea structurii sale, fonetică, istorie, morfologie, semasiologie, psihofiziologie etc , dacă cuvântul este dat lingvistului pentru toate analizele sale, atunci cu aceasta (externă) coajă nu i se dă în întregime și, rămânând el însuși, nu se va amesteca în cercetarea lui" (I, ,) Problema cuvântului (problema cunoașterii!) "stă la graniță, pe de o parte a căreia se află cea mai vastă și mai bogată zonă a filologiei, iar pe cealaltă (parte) căile obstinate ale filozofiei conduc" (I ,) În același timp, filologia, care are ca subiect o pluralitate de limbi, se confruntă inevitabil cu problema unui noumen verbal sau cuvânt intern, în afara căruia limbile individuale ar fi absolut izolate unele de altele sisteme verbale, impenetrabile și ireductibile una la alta Potrivit "a învăța o altă limbă sau a traduce într-o altă limbă înseamnă: a îmbrăca același cuvânt (interior) în haine diferite; această realizare (a cuvântului interior) - limba, ca un adverb - este un câștig, limbi se nasc, mor, în general sunt supuși istoriei, psihologiei, oricărei cercetări genetice" (I,) Dar, la baza limbilor, "trebuie să postulăm un anumit metacuvânt, noumenul său, care este dezvăluit în învelișuri sonore, care în totalitatea lor formează cutare sau cutare limbă Limbile sunt, parcă, diverse rezonatoare acordate în un anumit mod care vibrează pe unde date, la Biblioteca "Runivers" decât dispoziția lor specială este diferită Din acest punct de vedere, se poate și ar trebui să se vorbească despre echivalența limbilor în sensul că fiecare dintre ele în felul său servește (același) scop" (I,) Dar toate, în esența lor, sunt moduri ale unui singur limbaj absolut, care este o condiție necesară pentru posibilitatea înțelegerii reciproce a oamenilor Acest limbaj nu are o formă fenomenală specifică și încearcă să o stabilească prin catalogarea în fiecare limbă "un anumit număr de cuvinte sau rădăcini primare, împotriva cărora se sprijină biografiile cuvintelor, de parcă ar fi fundamentul lor de pământ și principiu fundamental de necompunet, rămâne în zadar" (I,) Această lucrare filologică se limitează în mod firesc la aria existenței fenomenale, istorice, a diferitelor limbi, chiar și atunci când sunt numite proto-limbi Aici vorbim mereu despre spectrul lor multicolor, în timp ce natura cuvântului interior care sună în toate limbile sunt ca o rază albă, care, deși și este baza spectrului, nu constituie partea sa și nu se numără printre culorile care o alcătuiesc Prin urmare, "limbajul interior este în egală măsură potențial caracteristic tuturor oamenilor, inclusiv celor care sunt lipsiți de limbajul exterior, adică surdo-muți și surdo-muți Limbajul lor rămâne fatal neîncarnat și inaccesibil pentru noi și, totuși, acele succese în limbaj care sunt obținute de alfabetul surzilor și muți, predarea acesteia care se conduce, ar fi imposibilă dacă acest limbaj interior ar fi absent " (I,) Această distincție între o singură limbă internă și numeroasele dialecte care o întruchipează este descrisă artistic în Vechiul Testament în povestea pandemoniului babilonian "Dacă asculți sensul interior al acestei povești; devine clar că singura și singura limbă a fost, cu îngăduința deliberată a lui Dumnezeu, parcă acoperită de pluralitatea și incomprehensibilitatea dialectelor Inițial, "limba era una și vorbirea era una", iar această unitate a limbii stă iniţial în natura limbii şi la baza ei Pluralitatea este starea limbii,

modalitatea ei și, în plus, dureroasă, pentru că este asociată cu starea de dezunire păcătoasă a oamenilor "Doamne, a spus: " să le confundăm limbajele așa că nu se pot înțelege unul altuia vorbirea" Nu vorbește deloc despre crearea de noi limbi, ci despre înțelegerea vorbirii unei limbi, care rămâne, în esență, una (Acest lucru nu este contrazis de faptul) că dialectele au fost înainte de pandemoniul babilonian și, totuși, limba a fost una, astfel încât toată lumea s-a înțeles: proprietățile lingvistice ale popoarelor au împiedicat, de asemenea, puțin acest lucru, la fel cum trăsăturile individuale, pronunția iar vorbirea nu o împiedică acum Diferențele lingvistice nu au ascuns cuvântul interior și, brusc, acești ochelari au devenit opace și numai cu ajutorul unor eforturi speciale se poate obține înțelegerea sensului Limba, desigur, a rămas intactă în temelia sa, dar ea sensul interior, descoperit anterior, era închis și exista o impresionabilitate dureroasă la caracteristicile individuale ale vorbirii sonore, la realizările limbajului O persoană care a căzut în psihologie (căci mândria umană este psihologism) sa trezit în mod natural pedepsită de psihologismul limbajului Căci multilingvismul este, într-un anumit sens, psihologismul care închide esența ontologică a limbajului Și se poate face și concluzia inversă că o persoană integrată, restabilită în castitatea sa, poate accepta cuvântul interior prin învelișul lingvistic, adică să evite multilingvismul Ni se spune un caz de astfel de restaurare a unei persoane în starea sa normală în raport cu limba - aceasta este Rusaliile, când, după coborârea Duhului Sfânt asupra apostolilor, ei au început să vorbească în limbi noi, iar numeroasele popoarele care erau acolo i-au ascultat cu mirare și au întrebat: nu sunt toți galileeni? (D A , XI, -) Această predică apostolică în multe limbi poate fi înțeleasă în două feluri: fie propriul lor discurs galilean a devenit atât de inteligibil, transparent față de sensul interior al cuvântului, încât chiar și cei care nu au învățat limba au înțeles-o de parcă o știau Sau este posibilă presupunerea opusă, și anume că apostolii au dobândit capacitatea de a-și îmbrăca cuvântul interior în haine diferite, în raport cu trăsăturile sonore individuale, astfel încât apostolii vorbeau cu adevărat multe limbi În esență, această diferență este imaginară sau fenomenală și ambele presupuneri sunt la fel de potrivite: apostolii vorbeau în limbi străine, pentru că toți le erau transparenți și, dimpotrivă, vorbeau propria lor limbă, transparentă cu sensul, au devenit de înțeles tuturor popoarelor, pentru că limba una și numai modurile ei - adverbe - sunt multiple" (I, , , ,) Această diferență între sensul interior al cuvântului și forma cuvântului extern are o mare semnificație epistemologică, care se manifestă, în primul rând, în problema apariției limbajului "Limba, ca un dialect, este o chestiune de creativitate umană, artă, psihologie, istorie Limbile, ca și adverbele, apar și mor, au vârste și maturități diferite, proprietăți individuale diferite Ele poartă cristalele istoriei și psihologiei naționale, nu sunt doar organisme, ci și conglomerate care sunt studiate de lingvistică" (I,)) Prin urmare, învelișurile exterioare ale limbii - limba, ca adverb, poți învăța; și poți să-l uiți fără să pierzi capacitatea de a gândi În schimb, "cuvintele, ca și ideile, nu învățăm, dar ele iau naștere în noi și, mai mult, la fel pentru toată lumea - în măsura umanității" (I,) Și este imposibil de explicat originea cuvântului interior Căci însăși această sarcină conține un cerc vicios, o contradicție logică: "ar fi posibil să explicăm apariția cuvântului doar prin cuvânt, așadar, presupunând cuvântul-energia creatoare deja

prezentă, cuvântul interior a sunat deja" (I,) "Geneza istorică și filologică poate urmări doar dezvoltarea, dar nu și apariția dezvoltării, nu apariția, nu nașterea, pentru evoluție se ocupă de yate născut și dat Dacă se dă o limbă și există un cuvânt, poate exista o evoluție a limbajului, a psihologiei sale; dar dacă nu există, nu poate exista evoluție" (I,) Prin urmare, referitor la apariția și originea cuvântului interior, trebuie să spunem că "este inexplicabil, că cuvântul există în originalitatea lui miraculoasă" (I ,) "S-a aprins sensul și - cuvântul s-a născut - asta-i tot" (I,) Baza ei, evident, nu poate fi decât realitatea însăși, ceea ce spune sensul cuvântului, ceea ce înseamnă ea prin sine "Totul în lume, descompunându-se, rupându-se și scânteind în razele semnificațiilor, reflectă aceste raze și acestea sunt cuvintele Cuvintele nu sunt deloc măști sonore; sunt vii, pentru că energia lumii, logo-ul lumii este prezent în ei Soarele care se rostogolește pe cer constituie adevăratul suflet al cuvântului "soare" și este prezent în el cu energia sa ideală, vorbește despre sine, mai precis, se vorbește în om" (I,) Subiectul limbajului interior, sursa și purtătorul de semnificații (și baza cunoașterii) este astfel cosmosul, "care se vorbește în cuvinte, își dă ideile, se dezvăluie Iar cuvântul, ca cuvânt global, și nu numai uman, este ideea cosmosului Cuvintele ideii sunt vocile lumii, sunetul universului, ideea lui, (datorită cărora) universul însuși, împreună cu ființa sa ilogică, capătă o expresie ideală în cuvânt" (I, ,) Și când "Dumnezeu a adus animale la om pentru a vedea cum le va numi", acest nume nu le dădea în niciun caz porecle arbitrare, ci le citea și le spunea adevăratele nume, natura lor: nu omul a numit animalele, dar "s-au numit chemați în ea și prin ea Căci nu Dumnezeul antropomorfizat îi învață pe om cuvintele, ci lumea creată de Dumnezeu, al cărei centru ontologic este omul; căci sforile întregului univers sunt întinse către el și în el răsună șirurile întregului univers" (I,) Gnoseologia este direct legată, astfel, Biblioteca "Runivers" cu cosmologia şi antropologia Cunoașterea manifestată în cuvânt nu mai este o reflectare în oglindă a realității transcendente și nu mai este o funcție a auto-poziției și a rațiunii sale de poziție, ci "evidența de sine a (însuși) cosmosului în spiritul nostru" (I,) "Cuvântul este lumea, căci el este cel care gândește și vorbește despre sine" (I,), dar el se vorbește prin om, căci " omul este logosul universului" (F,), centrul său metafizic , chemat să-l ridice la treapta cea mai înaltă a ființei conștiente, ipostatice, verbale Dar care este, atunci, rolul omului? Și dacă în rostirea cuvintelor de idei care există obiectiv și în afara lui, "omul nu este liber, ci este forțat la atom prin necesitate ontologică" (I,), atunci cum se poate caracteriza această apariție a cuvintelor în el , această aprindere a semnificațiilor obiective în conștiința lui? Acest act minunat Sergius numește naștere, comparând-o cu nașterea persoanei însuși Căci "copiii, ca individualități spirituale, întruchipate în cuvânt nu sunt concepuți și inventați de părinții lor, ci sunt acceptați de ei așa cum se nasc Într-un anumit sens, copiii se vor naște ei înșiși: iar părinții numai asigurați-le cu ei înșiși pentru aceasta, carnea lor" (I,) și apoi contemplați cu surprindere o nouă individualitate, datorită lor care a apărut, dar în profunzimea ei independentă de ei În mod similar, cuvintele, deși sunt îmbrăcate în sunete de către o persoană, în esență, dau naștere la sine Și apoi, cuvintele care au apărut deja și există (obțin propria) biografie și istorie - și începe lingvistica Dar se bazează pe unele dintre elementele primare ale limbajului, "o dăruire primară, căreia îi corespunde toată predeterminarea realizată artistic artistic Limbajul

este creat de noi, este opera noastră de artă, dar în același timp ne este dăruit, îl avem ca pe un fel de talent original Și ceea ce avem, nu creăm, ci creăm din el Despre aceste principii fundamentale afirmăm că s-au vorbit singure Ei trăiesc mituri verbale despre cosmos, evenimentele cosmice sunt fixate în ele, lumea spune ceva despre ea însăși, iar crearea originală a cuvântului este realizarea păcii cosmice, povestea lumii despre ea însăși, un curcubeu cosmic de sens, simbolism verbal " (I,) Aici, însă, se pune inevitabil următoarea întrebare: dacă cuvintele sunt realități ale lumii, dacă o persoană doar descoperă, dezvăluie doar în cunoașterea sa și în vorbirea sa ceea ce există în afara lui, atunci cum este posibilă eroarea, cum este posibil ca "în schimb a adevărului, exprimat în cuvinte, ne înecăm în necugetare, minciuni și iluzii? Aceasta este problema golului de gândire, problema vorbirii inactiv și a frivolității" (ΠI,) Biblioteca "Runivers" Părintele Serghie rezolvă antropologic această problemă, făcând referire la pervertirea naturii spirituale și cognitive a omului, survenită ca urmare a căderii "Cuvintele venite din adâncul ființei, rostite în noi de lucrurile înseși, posedă plinătatea puterii cosmice și dacă limbajul nostru ar fi alcătuit din astfel de cuvinte, ar fi limbajul cosmosului însuși și problema inactivului discuția ar fi complet absentă (Dar acest lucru ar fi posibil numai dacă o persoană și-ar păstra poziția inițială) ca un microcosmos perfect în toată gloria sa, (dacă el era într-adevăr ceea ce a fost chemat) - rege, domn, inima lumii Dar păcatul a stricat organele vorbirii cosmice, atât auzul, cât și limba Vocile lucrurilor au început să se audă înăbușit și neclar, limbajul lor a început să fie refractat prin diverse prisme ale subiectivității umane, psihologismul cu toate acțiunile sale devastatoare a izbucnit în vorbire Iar discursul lui suna din ce în ce mai incorect, fragmentat Cuvântul primordial, exprimând rădăcina lucrurilor, exercita putere asupra lucrurilor, poseda puterea magiei, puterea de comandă a unei vrăji Înțelepciunea populară păstrează o amintire fidelă a acestui lucru, care cunoaște magia cuvântului, cunoaște (puterea) binecuvântării și blestemului, a conspirației și a vrăjitoriei Dar acum cuvântul a devenit doar un organ de comunicare, iar starea de spirit imperativă este aplicat numai de la persoană la persoană; acum numai omul aude cuvântul și îl ascultă Asta arată doar cât de adâncă este boala cuvântului, alături de boala ființei însăși: ea a devenit vizibilă doar prin reflecții, scheme, caricaturi: acolo unde erau boabe cu drepturi depline, era o coajă aruncată de vânt Și totuși, chiar și această coajă ar fi imposibilă fără ureche Cuvântul ar fi imposibil și de neînțeles chiar și în starea lui actuală mizerabilă și bastardă, dacă nu ar avea o reflectare de sus Cuvintele nu există în mintea Xs, care formează tărâmul Logos-ului, dar ele sunt totuși logice sau sofiene în esența lor Nu există cuvinte pure în limbaj și nu pot fi în același sens în care nu există oameni fără păcat Și totuși, forța pozitivă a ființei umane este sănătatea, castitatea, sfințenia naturală; păcatul este o boală, inexistența este inferioritate (În mod similar, și) "Vorbirea inactivă este o boală a cuvântului , din cauza căreia toate slăbiciunile și păcatele umane apar ca o erupție verbală Dar nu poate exista o vorbă goală necondiționată Și cuvintele nu sunt niciodată doar "cuvinte, cuvinte, cuvinte"; sunt întotdeauna un fel de forță, realitate, esență De aici și sensul pe care asceza religioasă o atribuie cuvântului Biblioteca "Runivers" atât în "vorbirea inactivă", cât și în calomnie și numirea vecinului "cancer", și în tăcere Prin urmare, toată vrăjitoria cu un cuvânt, conspirații și calomnie este de înțeles Energia cuvântului este cea mai eficientă, pătrunzând până la

rădăcina ontologică a lucrurilor, iar pericolul în abuzul cuvântului este mai mare decât atunci când se practică cu dinamită, care poate arunca în aer doar învelișul exterior, dar nu și boabele interioare ale fiind Așa este sensul anatemei, care este cel mai groaznic instrument criminal al cuvântului , așa este sensul "cuvântului cinstit", care schilodește, desfigurează persoana care o încalcă ^ , aceeasi este si puterea de conjurare a cuvantului (numita acum hipnotism), (care in esenta lui) este magia cuvantului, la fel de periculoasa, ca orice magie Deci, problema vorbirii inactiv (si corelativ - cuvintele complete) se rezolvă după cum urmează: deși cuvintele vorbesc lucrurile în sine în noi, iar aceasta este puterea lor cosmică, natura lor sofisticată, participarea la întreg și înțelepciunea întregului, castitatea lor și, în cele din urmă, adevărul lor, dar în același timp, cuvintele sunt rostite de noi, sau mai bine zis, grăunta lor ontologică este realizată de noi, ca un cântec cântat din voce, și de aceea sunt cufundate în abisul subiectivității noastre, psihologiei, istoriei, relativității, neputință și, în cele din urmă, neadevărate Cuvintele sunt implicate doar în cuvânt, dar nu sunt fețele lui pure; sunt întunecate și cufundate în psihologie; nu sunt adecvați cu subiecții lor; ei dezvăluie cât de multe dintre ele ascund, mint* despre asta, înșală, iar această înșelăciune a cuvântului este una dintre sursele limitării, relativității și inexactității oricărei cunoștințe" (Ш, -G) Dar cunoașterea nu este niciodată întruchipată într-un cuvânt izolat "Cuvântul nu există izolat, altfel ar înceta să mai fie un cuvânt și ar deveni un sunet accidental Ca semnificație cosmică a cuvântului, baza sa simbolică, există doar un anumit punct, nemăsurabil, în lume Totul, și totul există numai în asumarea acestui lucru și este legat de acesta, ca punct de plecare al manifestărilor nesfârșite ale lumea; de asemenea, utilizarea sa lingvistică este de conceput doar în vorbire, în contextul viu și neîncetat de țesut al cuvintelor, simbolurilor, zicătorilor Se poate spune că culoarea singură, luată izolat de tot, nu există (căci ce poate însemna verdele absolut dacă curcubeul de culori este complet gândit și eliminat?); la fel, o notă, în afara raportului cu octava sau în general cu întregul sistem sau mod, nu există (căci ce (poate) însemna absolutul fără raport cu când el (doar) există în raport cu alte note?) În mod similar, fiecare cuvânt-simbol îngheață și Biblioteca "Runivers" este distrus în afara vorbirii, căci cuvântul nu sună în noi izolat, ci în limbaj; cuvintele privesc în alte cuvinte, sunt rostite în ele și prin ele Lumea Totul nu vorbește niciodată despre sine în simboluri separate sau semnalizare fragmentată, ci întotdeauna în simboluri interconectate, contopindu-se, irizate în fulgerările lor Cuvântul se exprimă nu ca un Tot static, constând dintr-o sumă mecanică (elemente), iar fiecăruia dintre termeni i-ar corespunde un cuvânt-simbol separat, dar întotdeauna o eternitate dinamică actualizată, care vorbește mereu despre sine într-un discurs coerent Prin urmare, nu există doar un cuvânt, un gând, ci și o legătură între lucruri - cuvântul este atât λογος - gând, cât și λογος - vorbire" (П, ,) A doua temă a epistemologiei (după analiza cuvântului) este deci analiza vorbirii ca utilizare vie a cuvântului, ca viață a cuvântului în procesul cunoașterii Problema vorbirii, însă, se dovedește a fi extrem de complexă, deoarece include nu numai doctrina sensului-cuvânt (deoarece acesta din urmă este determinat de contextul său), ci și doctrina combinării cuvintelor și simbolurilor - o combinație care stă la baza tuturor cunoștințelor și duce direct la știință și teorie Științe În același timp, problema vorbirii se dovedește a fi strâns legată de adevărurile antropologiei (întrucât

vorbim de activitatea minții umane, care este mult mai activă în problema combinării cuvintelor decât în nașterea lor), iar prin ea cu ontologie Cu o anumită aproximare, se poate spune că dacă problema cuvântului - prin adevărurile cosmologiei - ne conduce la cunoașterea Totului universal sau a naturii (ousia), atunci problema vorbirii, care se sprijină pe antropologie, este înrădăcinate în ontologia persoanei sau ipostazei Dar toate aceste adevăruri ontologice pot fi exprimate în limbajul teoriei cunoaşterii ale cărei fapte concrete sunt pentru pr Sergius categorii de gramatică - etimologie și sintaxă "Gramatica distinge de obicei între părți de vorbire (substantiv, adjectiv, verb etc) și părți de propoziție (obiect, predicat, relații), iar doctrina primei aparține etimologiei, iar doctrina celei din urmă sintaxei Aceste diviziuni sunt condiționate și "pragmatice", iar în multe puncte coincid unele cu altele" (P,) Caracteristica lor comună este că unul și același cuvânt poate juca rolul oricărei părți de vorbire și, în același timp, al oricărei părți a unei propoziții (adică să fie un substantiv, adjectiv, verb; și în același timp - un subiect, un predicat, o împrejurare), iar înțelesul propriu nu se schimbă în același timp Ce se întâmplă când același cuvânt este același Biblioteca "Runivers" Dar, ca simbol semantic, ca sens-idee-sugestie, este folosit într-un caz ca verb sau adjectiv (care aici echivalează cu verbalitatea-predicat), iar în celălalt (caz) ca substantiv? De exemplu: lumina si straluceste, lumina, lumina; bate vantul, vant; rude și nativ; creator și creați; pământesc și pământesc; Dumnezeu și divin, etc Evident, în ceea ce privește sensul, în ceea ce se spune, nu există nicio diferență aici; si in acelasi timp diferenta este colosala Și, evident, se află de cealaltă parte a cuvântului, nu este exprimat în cuvântul însuși" (P,) Constă în modul în care este folosit cuvântul, ce sens este investit în el, datorită uneia sau alteia dintre combinațiile sale cu alte cuvinte Cu alte cuvinte, părțile de vorbire și părțile de propoziție sunt funcții care sunt îndeplinite de cuvinte în vorbirea-gând, dar care, prin natura lor, nu sunt deloc legate de cuvintele ca atare, ci sunt atașate, parcă ar fi încredințate cuvintelor de către un context dat pentru a exprima un anumit conținut specific Cu toate acestea, în ciuda acestei convenționalități și, parcă, a arbitrarului, această "distingere între un substantiv și verbalitate, subiectivitate și predicativitate, nu este o proprietate sau o stare accidentală care ar putea să nu existe în limbă Nu, aici se exprimă însuși sensul limbajului, care nu poate exista în limbaj, deoarece provine din ontologia vorbirii opera sa epistemologie critică Aici are loc actul principal și primar al cunoașterii, din care, ca dintr-o sămânță, apoi se dezvoltă gândirea (Kant și școala lui au trecut peste acest fapt și și-au început analiza din punctul în care totul fusese deja făcut)" (P , ,) Prin urmare, analiza filozofică a părților de vorbire și a părților de propoziție ocupă în învățătura epistemologică a pr Sergius este central și este cheia înțelegerii sale a naturii cunoașterii și gândirii În cele din urmă, la el se reduc toate prevederile principale ale Criticii rațiunii pure, care "prin conținutul ei esențial se dovedește a fi un comentariu epistemologic de gramatică Altfel (totuși) nu ar putea fi prin prisma faptului că gândirea este nedespărțit de cuvânt, ceea ce poate fi găsit în gândire trebuie căutat și în cuvânt Kant a întârziat cu pretenția sa la legislația rațiunii în gândire, pentru că locul este deja ocupat: legislația în gândire aparține gramaticii" ([P,) Această idee este prezentată de pr Sergius nu rămâne neîntemeiat, deoarece într-o analiză critică detaliată a formelor de cunoaștere ale lui Kant (atât formele

de sensibilitate, cât și categoriile de rațiune), el Biblioteca "Runivers" arată că toate acestea sunt doar pregătiri epistemologice ale principalelor modificări ale gramaticii, și anume *, cazuri, timpuri, dispoziții etc Folosirea unui cuvânt, aplicarea unor categorii gramaticale are însă și propriul său prolog, care, deși nu este un "prolog pe cer", tot nu aparține pământului și ne duce gândul în acel necreat , creată, realitate absolut relativă, care în antropologie ne-a apărut ca antinomia eului uman Dacă toate formele gramaticale (adică toate părțile de vorbire și părțile unei propoziții) nu sunt altceva decât imagini ale modului în care pot fi folosite cuvintele, atunci se pune în mod firesc întrebarea cine le folosește, cine le pronunță și le conectează, punând combinația lor unul sau altul sens Căci "dacă există un subiect transcendental de cunoaștere, atunci și mai devreme există un subiect transcendental de vorbire, adică un vorbitor, care este și un gânditor, în raport cu care}' fiecare enunț este într-un anumit sens un predicat, este, de asemenea, subiect de vorbire Toată vorbirea este orientată intern pe sinele vorbitorului, chiar dacă acesta nu se numește Este suficient să faceți un test - gândesc din vorbire și gând, și vom vedea cum totul se prăbușește, se dovedește a fi o casă de nebuni "(Sh,) Care este natura epistemologică a acestui subiect de vorbire și cunoaștere? Care este expresia ei într-o limbă înțeleasă ca ansamblu de forme gramaticale, adică concrete epistemologice? Și care este semnificația sa logică și ontologică? "Fiecare judecată este o denumire, mai precis: fiecare judecată este potențial un nume, poate deveni un nume" (IV,) Există, totuși, o excepție de la această regulă generală; aceasta este denumirea ipostazei - I, în raport cu care "nu este posibil decât un gest mistic mut, care nu este numit, ci "în loc de nume, este indicat printr-un "pronume", eu (" T R ",) "În timp ce fiecare el sau este cu siguranță ceva, un nume, eu nu pot fi exprimat în cuvinte Este totul și nimic: totul, pentru că (acesta) poate fi adus într-o legătură prudică cu totul; și nimic, pentru că nu este ceva în lumea ideilor, nu este o idee-cuvânt, ci un gest-cuvânt, un gest mistic de arătare Eu sunt acel punct din care vorbitorul privește și exprimă întreaga lume într-un cuvânt; el nu vede de unul singur și, prin urmare, nu poate exprima Pentru a mă face obiect de vorbire, trebuie să vorbesc despre mine "la persoana a treia", adică (să vorbesc despre mine) nu ca "eu", ci ce zici de el" (II,) Prin urmare, eu, ca atare, nu am un nume, dar în ultimă instanță se exprimă întotdeauna printr-un pronume personal Biblioteca "Runivers" I, care nu se poate reduce la niciun nume sau conținut "Nu pot fi determinat de nimic, nu permite nicio exprimare prin celălalt: este ochiul prin care vedem lumea, iar văzătorul nu poate fi determinat prin vizibil; este lumina în care distingem totul, iar lumina nu poate fi definită în termeni de ceea ce poate fi văzut doar în ea (În acest sens) Sunt un adevărat cuvânt abstrus, în care nu există nici o idee, nici un cuvânt, decât o simplă dovadă a ființei" (P, ,) "Pronumele de persoana întâi, un gest mistic verbal, are o natură cu totul unică și stă la baza fiecărui lucru Fiecare propoziție poate fi redusă la tipul de legătură I cu predicatul său (acest tabel este negru înseamnă: văd, simt, spun că acest tabel este negru); se poate spune chiar că întreaga propoziție, având un subiect adevărat eu, este întregul predicat al acestui eu, căci în raport cu eu totul, întregul sens este predicatul, iar fiecare judecată este o nouă și nouă autodeterminare a eu, dacă nu în formă, atunci în esență Fiecare judecată se reduce ontologic la relația generală dintre subiect și obiect, care nu sunt altceva decât iostazia și natura lui, dezvăluind conținutul său - predicatul" ("T R ",) <> atotprezența l

leagă direct analiza cuvântului și a vorbirii cu cele mai profunde fundamente ale sofologiei Căci, întrucât tot ceea ce poate fi conceput este un predicat (dezvăluit sau subînțeles) al eului, iar eu însuși - în sine - nu are un conținut diferențiat, ajungem inevitabil la concluzia că c în actul gândirii (sau în capacitatea de a fi conceput) are loc autodezvăluirea sinelui, ca bogăție și plenitudine care nu a fost încă dezvăluită "Eu, autoînchis, situat pe o insulă inexpugnabilă, la care nicio gândire și ființă nu poate ajunge, găsesc în sine o anumită imagine a ființei, se exprimă în "predicat" Ipostas, persoană, eu exist, având propria sa natură, adică revelația ei, care se spune constant și niciodată complet inexprimabil, pe care o realizează ca ființă proprie "(" T R ", ,) De aceea, este relația al ipostasului și al naturii este o relație deopotrivă inerentă atât Spiritului Divin, cât și spiritului creat, a cărui viață constă în egală măsură în modelarea propriei naturi, în rostirea unui cuvânt despre ei înșiși, în predicarea propriei subiectivități de conținuturi infinite Natura spiritului, conștient, gânditor, rațional, este așadar presupusă în mod necesar a fi plină de semnificații potențiale și bogăție de conținut "Firea lui Dumnezeu nu este doar Ousia tăcută și fără fund, ci și Sophia vorbind și revelându-se" ("NA",) În caz contrar (dacă altfel Biblioteca "Runivers" În acest caz, se poate vorbi deloc), Dumnezeu nu ar fi Dumnezeul creștin al înțelepciunii și al rațiunii, ci abisul inconștientului, care nu are nimic de descoperit și nimic de ipostazat, pentru că - în afară de nudă ființă - nu există nimic în ea Și, în consecință, tot ceea ce este rezonabil și diferențiat ar trebui să fie considerat ca inexistent în adevăratul sens, ca neavând rădăcini în ființa divină - ca o iluviune de care cineva poate și ar trebui să fie eliberat Aceasta este, de fapt, filosofia brahmanismului și budismului în Orient și filozofia lui Schopenhauer și Hartmann în Occident Ambele trebuie caracterizate ca o-sofianice, a-cosmice și a-logice Astfel, adevărul sofiologiei își găsește o nouă confirmare în însuși faptul gândirii, care - în afara presupozițiilor sofologiei - este condamnat fatal a fi fără sens, fără sens, imaginar și iluzoriu Doctrina pronumelui de persoana întâi, ca subiect subînțeles al oricărei gândiri, ne oferă în continuare ocazia - urcând de la imagine la Prototip - să tragem câteva concluzii despre relațiile ipostas-ousia din Sfânta Treime Pentru Sinele absolut, ipostaza pură, având în sine plinătatea conținuturilor și auto-revelarea, ca în două ipostaze necreate, precum și în nenumăratele sale imagini create, este proprietatea Începutului Tatălui Și întrucât plinătatea firii divine (Usia-Sophia) - care este Fiul și Duhul - descoperă în ei natura Tatălui (căci Tatăl este Ipostasul care se deschide, iar Fiul și Duhul sunt Ipostasuri care sfâșie) off), "ajungem la stabilirea unei noi egalități: Tatăl este Sophia (deși, desigur, nu invers) Această egalitate exprimă ideea că, întrucât Sofia este o auto-revelație obiectivă, divină, ea dezvăluie, exprimă ființa cea mai interioară a Tatălui, ea este adevăratul Său predicat, pentru care El este Subiectul ipostatic Sofia aparține Tatălui, ea este revelația Lui Tatăl în acest sens este Sofia, însă, nedezvăluită, ascunsă, secretă, care în același timp se dezvăluie în auto-revelația divină , în Ipostasurile revelatoare "("U ",) Sinele absolut, Subiectul absolut este, prin urmare, Prima Stabilire a Sfintei Treimi - Dumnezeu Tatăl - Creatorul cerului și al pământului Se poate spune chiar că aceste cuvinte "Tată", "Creator" și "Subiect" sunt sinonime Căci patronimul Tatălui constă în faptul că El dă naștere Cuvântului - rostește conținutul Çro, adică afirmă despre Sine ca Subiect - Predicat Iar creativitatea Tatălui este

auto-revelația Sa continuă, care constă în faptul că Cuvântul Său, care creează lumea, Biblioteca "Runivers" El îndreaptă către El, ca Creator, toată poligamia și plinătatea înțelepciunii revelate în creație Așa este Subiectul Divin - absolut și singular Dar lumina absolutității Sale se extinde și asupra altor eu - la întrupările umane, întrucât ei - dezvăluind chipul Lui în ei înșiși - își ipostaziază și natura, adică vorbesc despre ei înșiși, ca despre subiecte, niște predicate (Pentru că a fi ceva înseamnă a afirma în cuvânt sau în faptă: Eu sunt A") - "În creația omului, Dumnezeu S-a reflectat în imaginile Sale, repetându-Se și înmulțindu-Se în ele" ("NA",) Dar aceasta înseamnă și că Dumnezeu i-a dat omului chipul Său, i-a dat capacitatea de a-și rosti cuvântul uman, de a afirma nenumărate predicate create despre sine Așa se explică semnificația excepțională care aparține pronumelui de persoană I în sistemul de gândire, reflectarea Subiectului absolut cade, așa cum ar fi, și, ca și El, este prezentă invizibil în fiecare judecată, implicată în fiecare act de gândire "Toată viața noastră toată gândirea noastră este o propoziție implementată continuu, există o propoziție formată dintr-un subiect, un predicat și un conjunctiv Căci propoziția conține esența și imaginea ființei și își poartă secretul" ("T R ",) Subiectul acestei sentințe cosmice pe viață este ipostaza umană sau eu Acest adevăr nu a scăpat nici kantianismului: Kant însuși l-a formulat în termenii unității apercepției transcendentale, care stă la baza tuturor actelor de gândire; totuși, deja în Fichte, sinele a ieșit din cadrul unui simplu principiu epistemologic și s-a transformat în principiul metafizic al autocreării și al păcii În dezvoltarea sa ulterioară, gândirea kantiană introduce din nou sinele în curentul principal al semnificațiilor logice , dar chiar și aici păstrează, dacă nu regal, atunci totul, dar este de o importanță capitală: așa este în doctrina lui Rickert despre formarea conceptelor natural-științifice și istorice, în teoria judecăților negative a lui Windelband, în doctrina lui Sigwart despre implicit subiect al judecăților problematice etc Subiectului absolut îi corespunde predicatul absolut Așa este, firesc, Înțelesul absolut - Cuvântul tuturor cuvintelor, Ideea tuturor ideilor - al doilea ipostas al Sfintei Treimi - Logosul Ca ipostas "substanțial" ("NA",), Dogos manifestă în Sine chipul Tatălui ("cel ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl" (Io XIV,); "Fiul fiind cel strălucirea slavei și chipul Ipostasului Tatălui "(Evr ,)), întruchipează, exprimă, dezvăluie secretul plinătății și bogăției firii Sale ascunse în Tatăl Prin urmare, putem vorbi despre El ca pe un agregat Biblioteca "Runivers" esența a tot ceea ce poate fi gândit și spus în general, ca despre Predicatul tuturor predicatelor - "puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu" (I Cor I,) Și așa cum fiecare subiect există în imaginea și asemănarea pronumelui de persoana întâi și se împarte și se înmulțește în nenumărate repetări în oglindă "("T R ",), așa, fiecare predicat care afirmă cutare sau cutare conținut sau sens despre subiectul, este o reflecție privată, o rază separată a Logosului lumii, care conține în Sine plenitudinea tuturor semnificațiilor și conținuturilor posibile "Predicatul este logosul lumii, nu mai mult, pentru ceea ce poate fi mai mult pentru predicat, dar nu este mai puțin, pentru ce altceva poate fi orice cuvânt, dacă nu Cuvântul, sau mai degrabă, o rază, un punct, energia a Cuvântului Deci, predicatul este un cuvânt din cuvântul: "Prin El au fost toate lucrurile și fără El nu erau nimic, chiar și ele erau" (Io I,) Putem spune și mai pe scurt și să ne exprimăm și mai hotărâtor, și anume că cuvântul-predicat este Cuvântul, nu în sensul identității complete, ci în sensul unității

naturii Cuvântului și a cuvintelor, în sensul simt că fiecare cuvânt este, parcă, o literă, sunetul unui singur Cuvânt absolut Orice cuvânt care este smuls din această Sursă Primară încetează să mai fie un cuvânt, rămâne, parcă, un luminar stins, cadavrul unui cuvânt sau coaja lui Cuvântul trăiește cu sensul Cuvântului, ideile leagă și împlinesc sensul Ideei de idei "Soarele inteligent aprinde toate luminile pământești cu focul și lumina lui Aceasta este natura (predicatului) - cuvântul, ideea întruchipată; nu poate fi altfel" ("T R ",) "Rădăcina logosului lumii se află în Logosul divin, rămânând în gloria supremă a ființei intratrinitare, dar strălucind în lume și formând o regiune inteligentă de cuvinte-idei Aceasta este ideea că totul este în distincția și acordul ei, poliunitatea și unitatea, ființa, a fost cauzată în prima materie, începutul, prin cuvânt · Numirea lui Dumnezeu (lumea creată) trebuie înțeleasă ca baza ontologică a gândirii și cunoașterii, care stă la baza vorbirii și gândirii umane În această unitate primordială a gândirii - vorbire și ființă, prin puterea căreia tot ceea ce există este fundamental imaginabil și exprimabil în cuvinte, iar legătura dintre lucruri există în același timp o legătură logic concepută în cuvinte - și aceasta este baza gândirii și vorbirii Această legătură este atât de inseparabilă încât eliminarea ei este de neconceput Și dacă căutăm axiomele epistemologice, atunci aceasta este tocmai axioma logicii ființei și a cuvântului - concepibilitatea ființei și exprimabilitatea gândirii în cuvânt Cuvântul, exprimând un gând ca gândire a ființei și a ființei, este astfel expus ca esență a ființei" (III, ,) Aceasta este conexiunea jurnalului Biblioteca "Runivers" ki și Logos, dependența gândirii umane de ființa divină Din toate acestea rezultă că "inițial cuvintele au natura unui predicat", că "predicativitatea precede nominativitatea", că însuși numele (cuvântul) este inițial un predicat" (P, ,) "Ascultăm vocile lumii și, răspunzând împingărilor și chemărilor cosmosului, experimentăm această lume ca obiectivă (și existentă) și suntem alături de ea în comunicarea interioară, care este exprimată în cuvânt, deși nu se epuizează de ea" (P,) Numim lucrurilor pe numele lor, combinăm nenumărate subiecte cu nenumărate predicate - gândim și vorbim Cu toate acestea, acest lucru nu pune capăt problemei și sugestiilor Căci legătura "subiect și predicat nu este nicidecum o analiză logică, deducție, silogism, dovadă (ceea ce este posibil în raport cu combinația de deja existente (cuvinte și propoziții), ci o sinteză complet ilogică, mai precis extralogică Sunt not - I, I \u d not - I , I opens in not - I and through not I, care prin aceea devine eu Propozitia (si cuvantul) contine intreaga sinteza a lui eu si nu eu Cum poate fi subiectul determinat prin predicat, eu prin nu - eu? fi un răspuns logic, deși această definiție are forța unui fapt logic de bază, a cărui gândire este deloc posibilă Dar acest lucru este evidențiat și anunțat de un conjunctiv (atât de familiar și inofensiv în gramatică și atât de misterios și semnificativ în filosofie "verb auxiliar") este, care este principalul instrument al gândirii în operațiunile sale, este, de asemenea, complet de neînțeles din punct de vedere logic, deoarece combină diferite și diferite ca egale și identice Fiecare "este" are la origine nu un sens gramatical și logic, ci un sens ontologic; este auto-revelația ipostasului, este o punte peste abis, leagă existentul și ființa, subiectul și predicatul, afirmă realitatea, existența În ființă, ei ar trebui să aibă o imagine a existentului, li se dă viață, trăiesc Legătura este viața ființelor (Și ca atare este începutul diferențierii, începutul distincției și al multiplicității) Căci (din definiția optologică a predicatului rezultă că fiecare cuvânt-predicat

exprimă (prin el însuși) totul, că fiecare predicat exprimă întreaga lume Și concluzia despre universalitatea fiecărui predicat decurge, de asemenea, complet indiscutabil din natura sa Această ființă este una și imobilă , nu este supusă nicio divizibilitate, nu există multiplicitate în ea, poți Biblioteca "Runivers" a crede că în ea nu există deloc conținut Și, totuși, această ființă unică și nemișcată, absolută într-un mănunchi se înmulțește și se desparte în momente de ființă, devenire, răsărire Se sfâșie și se înmulțește, împreună cu multiplicitatea predicatului "(" T R ", , ,) Astfel, mănunchiul este principiul schimbării, al mișcării, al devenirii, adică al vieții Gândirea este posibilă numai datorită legăturii - nu ca stare statică a unicului și absolut subiect și predicat care se privesc unul în celălalt, ci ca un proces nesfârșit de combinații de nenumărate subiecte cu nenumărate predicate - combinații care dezvăluie în sine plenitudinea inepuizabilă a natura divină și creată Acesta este sensul legăturii în ontologie Cât despre epistemologie și gramatică, dacă nu ar exista o legătură, "nu ar putea exista limbaj, ci, cel mult, atomii vorbirii, elementele ei - cuvinte separate, rădăcini-idei, fără semnificații și relații Dar legătura exprimă conexiunea mondială a totul cu totul, comunismul cosmic al ființei și altruismul fiecărui moment al ei, adică capacitatea de a se exprima prin altul Trei axiome, mai precis, una din trei imagini, sunt presupuse a fi un mănunchi:) totul (ca varietate) este totul (ca set), desigur, în sensul cel mai larg al conexiunii universale, care este întotdeauna concretă , individual, special:) fiecare ceva este (potenţial) totul, legat de tot;) totul (ca agregat) este ceva; în fiecare mod, legătura universală a ființei se exprimă (Astfel) include antinomia și depășește abisul dintre fenomen și noumen Antinomia (constă) în faptul că aici este încălcată legea identității Propoziția A este B este formată din doi membri A și B Fiecare dintre ei are propria sferă și este limitat de aceasta, închis în identitate de sine: A este A, B este B și nu poate ieși din această identitate de sine Iar în acest caz, prin puterea legii identităţii, nici judecata, nici propoziţia gramaticală care o pune în aplicare (nici numele sau cuvântul care sugerează propoziţia) nu este imposibilă Este necesar să-i rupem lanțurile, să rupăm "legea" imaginară, pe care o facem literalmente la fiecare pas, în fiecare judecată, asigurându-ne că A nu este A, iar acesta nu este A este B, dar în același timp este A ; rezultă că A este A și nu A; și nu se destramă de acest abuz nu numai al legii identității, ci și al legii și mai formidabile a contradicției și merge calm pe calea și mai interzisă a "trețului exclus " Și toate acestea se fac prin numire , a cărui inimă este un mănunchi Legătura exprimă capacitatea lucrurilor de a ieși din ele însele și de a fi în altul și, prin urmare, de a fi exprimate prin altul Ea Biblioteca "Runivers" Și aici există imaginea triplă a unei ființe trinitare (II,) "Cel care deschide (subiectul) are în sine un cuvânt (predicat), care este o expresie a propriei ființe (copie) Tăcere - cuvânt - viață: Tată - Fiu - Duh Sfânt" ("Capitole despre Treime",) Deci, fiecare propoziție, constând dintr-un subiect, un predicat și un conjunctiv, este realizarea trinității - o criptogramă a Divinului Dar fiecare cuvânt este același, pentru că, în alcătuirea sa ontologică, cuvântul nu este monolitic, ci este rezultatul unui proces complex, iar același subiect, predicat și conjunctiv sunt întotdeauna presupuși și implicați în el: predicatul, ca și sensul cuvântului; subiect ca acela căruia îi este asimilat acest sens, ceea ce se află sub cuvânt (de unde însuși termenul subiect, sub-jectum, ύπε - κειπενον (,) link, ca "relația dintre subiect și

predicat, mărturisind despre realitatea predicatului în subiect, stabilind existenţa subiectului în predicat" ("T R ,) Astfel, acele forme care sunt considerate în gramatică ca "părți de propoziție" sunt de fapt elementele constitutive de bază ale gândirii și cuvântului și propoziției și vorbirii În lumina acestor relații, trebuie înțelese și "părțile de vorbire" "Inițial, cuvântul are natura unui predicat sau a unui verb" (II,) Prin urmare, verbul este cea mai simplă și mai elementară formă a cuvântului "El este complet străin de antinomie, pentru că simbolismul lui are doar o semnificație abstractă (deși cosmică) Este fixat de existența lumii doar în puncte separate, care apoi se orientează în cunoaștere, în exprimarea verbală a lumii, în gândirea la ea Dar dacă s-ar putea imagina o limbă formată numai din verbe , atunci nici o judecată nu ar putea fi exprimată în ea Ar fi inutil, având doar umbre ideologice fără carne și oase (II,) Această funcție formală a verbului conține, totuși, toată diversitatea calităților lumii, iar toate definițiile categorice sunt reduse la forme verbale, pe care Kant le referă în mod eronat la legătura subiectului cu predicatul, adică la conjunctiv Într-o analiză detaliată a Sergiu arată că "toate categoriile kantiene sunt calități ale predicatului" (III,), că atât spațialitatea, cât și temporalitatea, precum și modalitatea și cauzalitatea, sunt proprietăți ale predicatului verbal, că "Kant ar putea deriva aproape întregul său tabel de categorii din conjugări" (III ,) Biblioteca "Runivers" Adjectivul joacă exact același rol ca și verbul în vorbirea-gând "Deși diferența dintre cuvânt și verb este semnificativă din punct de vedere gramatical, ontologic este neglijabilă și chiar complet absentă Un adjectiv cu o legătură în rolul de predicat nu diferă în niciun fel de un verb, la fel cum formele verbale au chiar natura gramaticală a unui adjectiv Atât un adjectiv, cât și un verb (spre deosebire de substantiv) exprimă calități sau stări, idei și nu esențe Ele trebuie în mod necesar să fie atașate sau, din punct de vedere gramatical vorbind, să fie de acord cu substantivul, trebuie să se sprijine împotriva lui și, prin urmare, să aibă natura predicativității" (P,) Diferența dintre un adjectiv și un verb își are rădăcinile doar în faptul că "o propoziție poate avea o dublă aspirație: actual-energetic, în care legătura capătă un caracter dinamic, și contemplativ-idealist, în care legăturii i se dă un sens static Acesta este ceea ce își capătă expresia într-un dublu fel de predicativ: verbal și adjectiv" (Sh,) Dar nu există nicio diferență optică între ele Cu totul diferit vedem în substantiv Ea apare atunci când "predicatul devine subiect și, împletit în jurul rădăcinii mistice, primește un coeficient de concretețe" (Sh,) Se întâmplă în felul următor "Orice denumire conține o judecată implicită sau explicită de tipul: acesta (sau acesta, el, tu etc) este A Primul este un gest pronominal: el, tu, eu; (al doilea este un predicat - verb sau adjectiv - idee-gând) Dar când această legătură inițială este ruptă, atunci rămâne un predicativ A" (I,), care devine substantiv - un nou subiect, la rândul său, primind predicate noi Eul, ca să spunem așa, "trecutul" unui substantiv este clar dezvăluit în antinomia lui "Antinomia substantivului constă în faptul că ceea ce este numit este nemed, transcendent cuvantului-idee care exprimă modul ființei cosmice Ce este sub nume - subiectul - este noumenul transcendental, "lucru în sine" Același lucru pe care îl numește este un predicat - un fenomen în raport cu acest noumen, ε / ochiul său, aparținând în întregime lumii ființei și formelor, imanent Astfel, substantivul este ceva capcană-mai ales imanent, fenomenal noumenal Numele, fenomenul, este deci revelația lucrului, în care se

manifestă eficacitatea lui, ενε^γε^α Un lucru iese din sine, devine un lucru cosmic" (Sh,), este semnificat printr-un substantiv Prin urmare, se poate spune că Biblioteca "Runivers" un substantiv este "o judecată existențială în care subiectul este un anumit punct al ființei, ceva care în sine nu poate fi exprimat într-un cuvânt, dar (încă) este numit (sau semnificat printr-un gest mistic pronominal), iar predicatul este un nume-cuvânt-idee " (II, ,) Și întrucât "una și aceeași esență se poate uni cu idei diferite, exprimate prin nume noi și noi, care, întruchipate, dobândesc sensul numelor - mai întâi substantive comune, apoi cele proprii" (II,), atunci toată cunoașterea, (care constă din judecăți-nume) este formarea "cheaguri și cristale semantice" (II,) de gândire, depuse în minte ca etape solide și complete ale drumului parcurs de gândire Acestea sunt trăsăturile părților esențiale ale vorbirii: pronume, substantive, adjective, verbe Ele determină funcția principală a vorbirii - denumirea În ceea ce privește adverbul, prepoziția și conjuncția, ele exprimă doar modalitatea predicatului și, prin urmare, sunt incluse în categoria predicativității "Cunoașterea, ca și judecata de numire, este un act sintetic în care se stabilește o legătură între un obiect (subiect, substantiv) și o idee (predicat) Dar întrucât din fiecare punct al ființei este posibil în principiu să se facă conexiuni cu întreaga ființă cosmică, atunci începe doar un predicat, dar nu se epuizează niciodată, nu încheie calea cunoaşterii; la fel, fiecare predicat, o idee, în virtutea legăturii universale a fiinţei, poate fi adusă în legătură cu o serie infinită de puncte ale fiinţei, şi nu cu un singur subiect Prin urmare, judecata nu este ceva închis și complet, nici din partea subiectului, nici din partea predicatului Și cineva poate intra și ieși prin aceste uși, extinzând judecata prin adăugarea altora noi, sau extinzându-i prezența" (Sh,) Natura gânditorului științific își are rădăcinile în această posibilitate de combinații diverse de subiecte și predicate; și, de asemenea, explică și fundamentează faptul pluralității adevărurilor științifice - "Gândirea este o combinație de judecăți în toate direcțiile posibile, atât din partea subiectului, cât și din partea predicatului , pot apărea noduri de cunoaștere în toate punctele posibile" (Sh, ,) Dar alegerea acestor direcții și a acestor puncte, sau, cu alte cuvinte, combinarea subiectelor date cu predicate date, depinde în întregime de persoană - iar această alegere este tocmai esența creativității științifice (și verbal-artistice) "Gândul este nemărginit, la fel cum cuvântul este nemărginit, și fiecare Biblioteca "Runivers" cunoașterea, adică cuvântul despre lume, este trezirea unei idei (date) la o legătură cu un subiect (dat) Acumularea de predicate în jurul unui subiect dat dă o definiție, fixată de termen, și sub această definiție, conceptul este subsumat cu nume care au și propriul lor predicat sau atribut Astfel, clasificarea conceptelor, gruparea, ordonarea lor prin conexiune și subordonare, adică ceea ce va apărea ca urmare, ca sistem științific sau filozofic, adică un sistem de concepte" (III,) Este clar, totuși, că un astfel de sistem, reflectând în sine și fixând doar unele dintre conexiunile reale ale ființei, nu poate pretinde a fi o imagine adecvată a întregului lumii în toată diversitatea părților sale, a legăturilor și a relațiilor lor "Știința vorbește despre lume, cunoaște lumea de fiecare dată printr-o anumită prismă" (Sh,); și de aceea "imaginea lumii pe care o dă știința, care există de fapt doar sub forma unor științe speciale individuale (căci știința "în general" nu există), este întotdeauna condiționată Stilizarea științei este părtinirea sa conștientă și unilateralitatea deliberată în raport cu lumea: pentru geometru există doar un anumit

corp spațial, dar nu are nicio diferență dacă este un corp uman, o păpușă sau un manechin ; pentru mecanic nu există decât putere, fie că este umană, cal sau abur; pentru statistician, însă, există o unitate de numărare, nu contează dacă înseamnă un criminal sau un sfânt, un idiot sau un geniu Fiecare știință își dă propria imagine asupra lumii, își stabilește propria realitate, care se poate apropia, dar poate fi complet departe de realitatea unei alte științe Fiecare știință își creează propriul cosmos, se străduiește să elaboreze un sistem complet de concepte științifice; fiecare știință are propriul stil și stilizează realitatea în felul ei, astfel încât orice fapt poate fi generalizat într-un număr infinit de moduri" ("F X ", ,) Relativitatea cunoașterii științifice nu înseamnă deloc o atitudine sceptică față de cunoaștere ca atare Fiecare sistem științific nu este, până la urmă, o combinație arbitrară de concepte adunate aleatoriu, ci reflectă în sine o imagine distinsă artificial, stilizată, dar reală, inerentă ființei În acest sens, tocmai "cunoașterea științifică (adică, sistematică, auto-raportată, verificată) este cea mai apropiată de adevăr, depășind astfel subiectivismul și depășind doar domeniul său (pretinzând a fi complet și absolut complet), se transformă în minciună monstruoasă și calomnie împotriva universului, pictează totul într-o singură culoare" (Sh,) Biblioteca "Runivers" În realitate, "știința nu se ocupă direct de Adevăr, îi este străină, deoarece Adevărul nu este un subiect direct al cunoașterii teoretice Adevărul Unic este străin de cunoașterea discursivă, este transcendent pentru aceasta și nu se încadrează în niciunul dintre scopurile particulare; prin urmare, practic nu există un adevăr unic, există doar adevărul științelor individuale" ("F X ", ,) Dar această specializare și fragmentare nu le face iluzii și nu îi lipsește de realitate Căci în gândirea științifică, ca în orice cuvânt, nu avem de-a face cu funcțiile arbitrare ale minții umane, ci cu lumea însăși, "care se recunoaște în om Și cuvântul omului nu este o vorbărie goală , ci cuvântul lumii, creat de cuvântul lui Dumnezeu și păstrând acest cuvânt în sine și dezvăluindu-l omului" (III,) "Știința este sofianică - acesta este răspunsul care poate fi dat pragmatismului sceptic și pozitivismului dogmatic Ea este străină de Adevăr, pentru că este un copil al acestei lumi, care este într-o stare de neadevăr, dar este și un copil al Sophiei, forța organizatoare care conduce această lume către Adevăr și, prin urmare, poartă sigiliul adevărului, Adevărul în procesul de a deveni Ea este limitată, relativă, instrumentală, dar în același timp, pe măsură ce se dezvoltă progresiv, toate vălurile noi care acoperă Adevărul din ochii noștri cad și prin el strălucește Adevărul, deși ca într-o oglindă, în ghicire" ("F X " ,) Acest lucru nu este înțeles complet de cei care cred că prin sintetizarea științelor, prin combinarea "mai multor cercuri descrise din centre diferite și cu raze diferite și, prin urmare, intersectându-se greșit" ("F X ",), se poate, în cele din urmă , primiți o singură imagine a Adevărului Încercări similare (între acestea se numără "clasificarea! a științelor" a lui Comte și Spencer, idealul unei viziuni științifice enciclopedice asupra lumii etc) pr Serghie numește "gătit fără stil și fără gust, în care gustul propriu al fiecărei științe dispare" (III,) Nu mai puțin nereușită este încercarea "de a uni științele nu prin conținut, ci prin latura sa formală, prin metodismul său, prin metode logice formale de formare a conceptelor ("F X ",) Aceasta din urmă își găsește cea mai perfectă expresie în lucrarea lui Cohen " pan-metodism", înlocuind sincer viața cu filozofia, iar conținutul științei cu doctrina metodei Dar tocmai în această apoteoză a științificității pure se arată relativitatea și convenționalitatea adevărurilor

științifice, a relativismului științei în general, cu o mare persuasivitate Căci tot idealismul transcendental, începând cu Kant și terminând cu Rickert și Cohen, dezvăluie adevărul pe care îl construiește știința Biblioteca "Runivers" cu Eu sunt om, și că a priori formal idealist îi pătrunde în adâncimea, îi pătrunde în toată grosimea Și acest lucru subliniază natura instrumentală, indicativă, condiționată a conceptelor fiecărei științe individuale și creează posibilitatea unei sceptice, sau cel puțin critice pentru relațiile lor" ("F X ",) Spre deosebire de aceasta, pr Serghie afirmă primatul vieții asupra științei și, în consecință, caracterul secundar, subordonat și de serviciu al științelor "Științele se nasc din viață Știința este o funcție a vieții; prin urmare, nu poate și nu trebuie să legifereze asupra vieții, fiind slujitorul ei Creativitatea științifică este deja incomensurabilă în viață Prin urmare, scientia est anelila ▼itae" ' ("F X ", , ,) Această stare a științei pune inevitabil problema definirii științei De ce există știința? Care este semnificația și semnificația lui? Și care este valoarea lui? Raspunde despre Sergius la această întrebare este ambivalent În "Filosofia economiei", în care întreaga lume este considerată o economie, iar prin economie se înțelege orice activitate și activitate a unei persoane în general, întreaga sa viață, valoarea științei se stabilește în principal în legătură cu practica ei semnificaţie "Viața nu rămâne în repaus nicăieri, este într-o stare continuă de mișcare, de actualitate, de luptă Viața în acest sens este un proces economic continuu Opa este o activitate în care momentele de contemplare, de cunoaștere teoretică, există doar ca momente de acțiune Pregătindu-se să facă un salt sau să coboare brațul de lucru, subiectul se pregătește, încercând ca un tigru înaintea unui salt de vânătoare, și pentru o momentul îngheață în această poziție Să fie un moment scurt, dar este esențial și inamovibil în întregul proces Cu această postură pregătitoare a vieții, toată atenția este transferată asupra obiectului, subiectul, parcă dispare complet, ascunde, doar obiectul studiat ramane Aceasta este știință pură, o atitudine științifică față de lume" ("F X ",) În dezvoltarea ulterioară a gândirii sale despre Sergiu a completat unilateralitatea acestei atitudini prashatice față de știință cu un alt punct de vedere - teoretic Pragmatismul său (care însă nu s-a transformat niciodată în utilitarism) a fost aparent o consecință a "filozofiei economiei", pe de o parte, și un fel de protest împotriva pasivității minții contemplative a neo-kantienilor, pe de altă parte Dar mai târziu, alături de începutul heteronomiei științei, a apărut autonomia acesteia, conform căreia sensul, valoarea și scopul ei trebuie căutate nu în afara ei, ci în sine "Unde este criteriul cunoașterii? Sunt două dintre ele: practice - în utilitate Biblioteca "Runivers" cunoștințe date; și teoretic, care este conținut în știința însăși (și constă) în estetica gândirii, în frumusețea ei, care este indiscutabil inerentă tuturor marilor creații ale minții Matematica este frumoasă: care ea însăși cunoaște probleme frumoase și soluții elegante: fiecare știință este frumoasă, în măsura în care își dă seama mai târziu, stăpânește experiența și, în același timp, îi conferă o formă coerentă și completă Această străduință pentru frumusețea gândirii, pentru combinarea sa armonioasă, este un impuls intern constant de dezvoltare - îmbunătățirea cunoștințelor, un impuls pur teoretic care există într-o persoană pe lângă cel practic Cunoașterea nu este doar utilă, ci și frumoasă Matematica este o poezie pentru un matematician adevărat Frumusețea unui gând de sine stătător este, în acest sens, criteriul ei" (DI,) Această dublă soluție a problemei științei corespunde pe

deplin întregii construcții epistemologice a pr Sergius Căci, întrucât mintea și voința unei persoane participă la procesul de cunoaștere, știința intră în planul general al vieții și activității umane și satisface întotdeauna una sau alta nevoi materiale sau spirituale; dar de vreme ce omul nu inventează știința și cuvintele, ci ele înșiși sună în el ca vocile cosmosului, ele au și acea frumusețe obiectivă, sofianică, care nu are nevoie de nicio justificare, căci ea în sine este și perfecțiunea și un scop în sine Și în acest sens, știința însăși este o parte a vieții: născută, în creștere și în curs de dezvoltare, este ca "florile și păsările și toată frumusețea pământului, luminând din interior carnea inertă" (" S N ",) Ca și ei, ea dezvăluie și în sine frumusețea originală a universului - Sophia creată, deși își distorsionează și refractă imaginea integrală cu o stilizare conștientă și intenționată Dar, fundamental, știința este vie și sofiană, iar acest lucru nu numai că o apropie, ci o contopește direct cu arta, care nu se opune nicidecum științei ca domeniu diferit al ființei, ci caracterizează gradul de perfecțiune al acesteia în ceea ce privește forma și corespondența acestei forme cu conținutul "Fiecare lucrare a cuvântului, și fiecare lucrare științifică este astfel, este, de asemenea, o operă de artă Aceasta înseamnă aici nu realizarea estetică, succesul sau eșecul ei, ci însăși proprietatea acestei creativități, natura ei Este pur și simplu imposibil să faci un păianjen altfel, și fiecare om de știință scoate scântei de cunoaștere din granitul lumii și le învelește într-o formă topită, devenind treptat transparentă a cuvântului Căci este necesară contemplarea gândirii și nașterea cuvântului" (Sh,), iar cuvântul nu este altceva decât revelarea de sine a ființelor Dar existentul se dezvăluie în același timp atât ca Adevăr, cât și ca Frumusețe, iar diferența lor, ca să spunem așa, nu este substanțială Biblioteca "Runivers" prin, prin modal și funcțional: "adevărul este dovedit, frumosul este arătat, dar o atitudine sceptică față de frumos este la fel de nepotrivită ca și o atitudine sceptică față de adevăr" ("Religie și artă",) Căci atât una, cât și cealaltă sunt manifestări ale unei Sophie create, care este o imagine vie și devenită a Sophiei divine, - Divinitatea care se dezvăluie de Sine și, în măsura acestei revelații, Divinitatea cunoscută și simțită Aceasta ne conduce direct la problema cunoașterii lui Dumnezeu, care stă la baza oricărei religii Religia începe cu revelarea lui Dumnezeu unei persoane care ascultă glasul lui Dumnezeu, înțelege cuvântul Lui, ascultă de voința Lui - dar eu sunt în a-e-ul lui Dumnezeu; de aici, din acest act elementar de cunoaștere a lui Dumnezeu, se naște întreaga varietate a formelor religioase de dogmă, simbol și cult, care fără el sunt fatalmente sortite să rămână o stare de spirit nedefinită, un psihologism nerezonabil sau să degenereze într-un set de reguli de comportament, se transformă într-un sistem de moralitate (Viața religioasă, lipsită de actul cunoașterii lui Dumnezeu, a fost analizată de părintele Serghie pe exemplul "teologiei sentimentului a părintelui Schleiermacher", pe care o caracterizează drept "psihologism militant" (în formă) și "ateism rafinat" (în conținut) Iar "înlocuirea religiei prin etică" (Kant - Fichte - Tolstoi) este considerată de el drept "un plan insidios de pmapentism religios , ignorând propria natură a religiei și reducând în esență la antropomorfism rău și Legalismul fariseic" ("S N ", - π -) însăși posibilitatea religioasă și a adevărului Dogma, ca adevăr despre Dumnezeu, este incompatibilă cu Critica rațiunii pure, iar lupta împotriva imanentismului kantian este, mai întâi dintre toate, o luptă pentru posibilitatea de a-L cunoaște pe Dumnezeu În construcția

epistemologică a pr Sergius, această posibilitate nu numai că își primește fundamentarea și justificarea, ci este ideea principală a întregii doctrine Dacă fiecare cuvânt din om este sunetul realității obiective a cosmosului, dacă toată cunoașterea nu este altceva decât o revelație de sine pentru om și prin omul lumii, atunci este clar că mintea umană are capacitatea de a conține transcendentul și transsubiectiv, care se reflectă în ea "ca soarele într-o picătură mică de apă" Biblioteca "Runivers" Prin urmare, din punct de vedere teoretic, este necesar să admitem posibilitatea cunoașterii lui Dumnezeu (precum și orice obiect de cunoaștere, dacă numai Dumnezeu Însuși se demnează să se dezvăluie unei persoane Dar știm că toată viața, întreaga lume este auto-revelația labei Tale, de altfel, sub două forme: în sophia impersonală În consecință, cunoașterea lui Dumnezeu este dată omului prin examinarea creației lui Dumnezeu (după Romani I,) și direct prin experiența comuniunii cu Dumnezeu - în rugăciune și în trăirea în adevărurile Vechiului și Noului Testament și a istoriei Bisericii , din punct de vedere epistemologic, cunoașterea lui Dumnezeu nu diferă de nicio altă cunoaștere, iar trăsătura ei esențială este adevărul, independența din modul subiectiv de la orice alt subiect căruia i se atașează predicatul, căci îl face pe cel care pronunță judecata să vorbească despre sine, Vorbește în trecut - în orice judecată sau vorbire, există o revelație a lucrului în trecut și prin noi "(IV,) Cu toate acestea, din punctul de vedere al subiectului cunoașterii, din punct de vedere psihologic, cunoașterea lui Dumnezeu se caracterizează printr-o serie de trăsături înrădăcinate în întreaga compoziție a omului Aceasta se referă în primul rând la organul specific al cunoașterii religioase, care este facultatea credinței "Religia are propriul mod de a identifica Zeitatea sau un organ al transcendentului, propria identitate sau propria sa experiență specială Obiectiv, această identificare religioasă se numește credință Credință, deși nu se supune categoriilor logice Cunoașterea discursivă, totuși, nu este astfel redusă la nivelul credinței subiective, al gustului sau al capriciului, căci o astfel de interpretare contrazice însăși esența credinței: ar fi o credință necredincioasă În credință, nu o persoană creează Dumnezeu dar Dumnezeu se revelează unei persoane și, prin urmare, o persoană îl găsește pe Dumnezeu în sine sau pe sine în Dumnezeu (De aceea) credința în conținutul său depinde la fel de puțin de starea subiectivă ca și cunoașterea (Totuși, spre deosebire de discursul logic) credința este calea cunoașterii fără dovezi, în afara realizărilor logice, în afara legii cauzalității și a persuasivității ei Credința este o funcție a libertății umane, ea nu forțează, precum legile a forței naturii Constrângerea credinței de astăzi nu ar îndeplini cerințele de bază ale conștiinței religioase și nu ar corespunde demnității Dumnezeirii care onorează libertatea noastră (r) " personalitate, chiar dacă este o minciună logică Mănânc cunoștințe Persoana însăși trebuie să facă acest efort, realizat Biblioteca "Runivers" pentru a îndeplini această aspirație, de aceea credința este o sarcină vitală, o ispravă Credința este un act de libertate, nebunie, iubire și curaj; este aruncarea în cer a capătului firului vieții, în certitudinea că va atârna acolo fără nicio întărire Credința este o ispravă a inimii, iubirea credincioasă Este cel mai înalt și ultimul sacrificiu al unui persoană față de Dumnezeu - sine, mintea, voința, inima, cu toată ființa, cu lumea întreagă, cu toate dovezile - și există o ispravă complet altruistă, dând totul și nu cere nimic Aceasta este iubirea omului pentru Dumnezeu în exclusivitate și de dragul lui Însuși Dumnezeu, aceasta este mântuirea de sine, de dăruirea cuiva, de

imanența cuiva, aceasta este ura de sine, care este iubirea față de Dumnezeu * ("S I ", : , ,)) Obiectul credinței este Dumnezeu în revelația Sa de sine către om Omul Îl cunoaște pe Dumnezeu cu prima sa datorie, ca Existent ("Eu sunt Cel Cine"), ca transcendent față de conștiința sa, în afara existenței sale Dar Dumnezeu nu este doar o ființă absolută (despre care s-ar putea vorbi la persoana a treia), ci și o Personalitate absolută Iar cunoașterea despre El este în mod necesar de natură personală, este o relație vie și concretă între cunoscător și Cunoscut, perceptorul revelației și Sinele revelat Așadar, "principalul și, în esență, singurul obiect al credinței este un singur lucru: să faci" ("S N ",) Iar în acest pronume de persoana a II-a, în această identificare a Euului divin absolut, ca Tu, sunt mărturisite atât existența lui Dumnezeu, cât și absolutitatea Lui; căci în faţa acestui Tu dumnezeiesc, eul uman este relativ şi neînsemnat; iar în razele lui "Fii" "Eu sunt" dispare și se șterge Aprioriul epistemologic al persoanei întâi, subiectul gândirii, este înlocuit aici de a priori optologic al Tu divin, subiectul absolut al vieții, prin care "existăm, ne mișcăm și suntem" (DA XVII,) "Dumnezeu există: această propoziție nu este doar o judecată analitică derivată dintr-o examinare a conceptului de religie, ci în același timp o judecată sintetică religioasă a priori "Esi" aceasta în religie stă înaintea oricărei analize, dar împreună, ca subiect de analiză În fața acestui Tu, a acestei judecăți religioase sintetice a-rgio așa-zisele dovezi ale existenței lui Dumnezeu sunt tăcute" ("S N ",) Căci totul începe cu Tu și întregul conținut al religiei este doar revelația Ta, trăind în taipa care îl înconjoară pe Dumnezeu Astfel, "credința presupune ca obiect, și împreună cu izvorul ei, misterul Aceasta nu este zona Biblioteca "Runivers" naturalul, la care sunt susceptibili oamenii superstițioși, foarte adesea străini de credință; acesta nu este tărâmul misterelor și secretelor care sunt păstrate de cei neinițiați; aceasta este taipa, necondiționat inaccesibil omului, transcendent pentru el și, prin urmare, presupune neapărat revelația Taipa este transcendentul; ea nu poate fi dezvăluită decât în măsura în care transcendentul intră în imanent, printr-un act de auto-descoperire, revelarea transcendentului Revelația, prin însuși conceptul ei, presupune ceea ce este smuls Credința conține recunoașterea nu numai a ceea ce este transcendentul, ci și a ceea ce este; ea nu se poate limita la o simplă judecată existențială, ci include și un anumit conținut: un predicat, chiar dacă are un conținut minim, este întotdeauna atașat de E c și sau un predicat subiectului Cu alte cuvinte, actul de credință aduce cu el și lasă în urma lui, ca urmă în conștiință, o judecată nu numai existențială, ci și semnificativă Credința nu este abstractă, ci concretă: asta înseamnă că credința trebuie să nască neapărat la o dogmă de un conținut sau altul sau, dimpotrivă, o dogmă este o formulă a ceea ce este recunoscut de credință ca ființă transcendentă" ("S N ", , , ,) În forma sa cea mai simplă, dogma este un nume "Orice predicat pe care îl atribuim Divinului este în același timp și numirea lui Dumnezeu: Creatorul, Bunul, Eternul, Sfântul Învățătura Sf Dionisie Areopagitul despre numele lui Dumnezeu se referă tocmai la numire Ființa inefabilă, misterioasă, necunoscută, transcendentă a lui Dumnezeu se revelează omului în proprietățile Sale; aceste proprietăți sunt predicate, predicate către Ființa Divină și, ca predicate, devenind subiect, ca să spunem așa, pars pro tolo, ele devin numele lui Dumnezeu la plural Caracterul general al predicatului sau al atribuirii nu schimba aici: substantivul a fost aratat intr-o silaba, in general, in egala masura

cu predicatul sau, se dezvaluie, dar nu epuizat in ele, ramane transcendent in miezul sau ontologic Un substantiv este ceva transcendent-imanent, datorită căruia predicativitatea este posibilă în raport cu el, ca revelația lui despre sine, dezvăluirea sa imanentă În același mod, Subiectul tuturor subiectelor, Baza fiecărui predicat și Subiectul tuturor predicatelor - Divinul - este revelat ca imanent transcendent, și fiecare revelație a lui Dumnezeu, fiecare identificare este un nou predicat, un nou nume pentru inexprimabil și de nenumit" (IV,) În viitor, acest nume poate fi dezvăluit într-o formulă mai mult sau mai puțin comună, care Biblioteca "Runivers" și există o dogmă într-un sens mai special al cuvântului Astfel, toată teologia trinitariană nu este altceva decât dezvăluirea numelui "Trinitate"; Hristologia este îmbrățișată de numele "Dumnezeu-Om - Emmanuel"; Mariologie cu denumirea de "Maica Domnului" Ca și numele, și dogma are un caracter simbolic - există un punct de intersecție a transcendentului și imanentului și, deși este o formulă verbală - o revelație, este înrădăcinat în inexprimabil, în tip Această orientare, ca să spunem așa, bifață a dogmei, acest caracter aptinomic al acesteia, este un adevăr extrem de important al epistemologiei religioase Uitând-o și percepând dogma exclusiv în planul conținutului ei logic (și este foarte des cazul în teologia școlară etică, care vorbește despre formule, și nu despre ceea ce se află în spatele lor), privăm dogmele de elementul ei cel mai esențial și podul de pe cer se transformă într-o piatră de hotar de cărări pământești "Dogma este posibilă doar ca cunoaștere religioasă" ("S N ",) "Dogma nu este doar o formulă de conștiință și cunoaștere, pentru că ea mărturisește ceva de neînțeles pentru noi, ci mai degrabă o indicație a căii și scopului vieții religioase Se obișnuiește cu ea, iar viața în Biserică nu este altceva decât această obișnuire cu dogmele, comuniunea cu misterul vieții dumnezeiești, plinătatea ei: "Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu; iar Tatăl Meu îl va iubi și noi vom veni la el și ne vom face sălășluiesc cu el" (Io XIV,) ("T R ",) Aceasta este diferența dintre cunoașterea lui Dumnezeu și cunoașterea lumii Lumea, în esența ei, în baza ei sofianică, este și ea un mister pentru o persoană, dar "transcendența lui Dumnezeu și transcendența unui lucru în raport cu predicatele lor sunt de o cu totul altă ordine Divinitatea este transcendentă lumii însăși iar revelația Sa în lume (exprimată în crearea lumii) este un act al iubirii necondiționate și al condescendenței lui Dumnezeu, intrarea Sa în lumea creată Prin urmare (în cunoașterea directă a lui Dumnezeu - în dogmă) avem o revelație absolută a Începutului, dincolo de cosmos: aici transcendența nu este internă lor, nici cosmică, ci transcendentă Iată raporturile dintre apofatic și catofatic, dintre teologie negativă și teologie pozitivă, dintre Nimicul Divin și plinătatea vieții Divine Totuși, această diferență este (deja) dincolo de limitele predicatității care stau la baza numirii" (ГV,)) Dar trebuie să însoțească mereu și invariabil fiecare cuvânt, fiecare gând despre Dumnezeu, care, datorită acestuia, primesc o profunzime incomensurabilă care se extinde într-o perspectivă infinită Și dacă orice cunoaștere aprofundată a lumii este invariabil însoțită de "uimire" filosofică, atunci baza cunoașterii religioase este "reverenta", așa cum este exprimată Biblioteca "Runivers" Ideea iubirii depline și umilinței unei persoane care stă în fața lui Dumnezeu Mystenumtremendum este, prin urmare, categoria fundamentală a epistemologiei religioase La cunoașterea lui Dumnezeu, la teologie, la dogmă, trebuie "să ne apropiem cu frica de Dumnezeu, credință și iubire", căci în ele ne împărtășim cu Adevărul Însuși, ne înălțăm pe

munte și îl contemplăm pe Dumnezeu SFÂRȘIT PARTEA II Biblioteca "Runivers" CUPRINS